အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

၏

အမှတ် (၂၅) ကျမ်းစာ၊

ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ

ပါစိတ်အဋ္ဌကထာကို နိဿယ အဓိပ္ပါယ် စုံလင်စွာ
တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

ဝဋ္ဋ-ခ

ကျပ်ထူ အဝတ်ဖုံး
ရန်း-၁၆။

နယူးဘားမား ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပူရမြို့။

အခြေခံ နိဒါန်း

သာဓုစိတ္တံ နှ ပါတေန္တိ, ဂုရဝေါ ရတနာနိ မေ၊
ဧသေ ပစ္စောပကာရာယ, ပါစိတ္တိယတ္ထ ဝဏ္ဏနာ။

မေ (မံမ)-ရတနာ ၃ ပါး, ဆရာများကို,လေးစားကြည်ညို, ၅၂ ငါ့ကိုယ်၏၊ ရတနာနိ - သင်္ချေကမ္ဘာ, လွန်ရှည်ကြာမှ , ရံခါထွန်းပေါ် , ရတနာတော်မြတ်, ၃ ပါးနတ်တို့သည်ရင်း၊ ဂုရဝေါ - မိမိစိတ်တွင်, ကျေးဇူးရှင်ဟု, အစဉ်ထင်ရှား, ဆရာတော်ဘုရားတို့ သည်ရင်း၊ သာဓုစိတ္တံ - သူတော်ကောင်းခ်ဋ် , ကိန်းအောင်းထိုက်သည့်, စရိုက်သဒ္ဓါ, ဉာဏ်ပညာနှင့်, ယှဉ်ကာလျှံဖိတ် , ကောင်းသောစိတ်ကို၊ နှ ပါတေန္တိ - တက်သည့်သဘော , မသက်လျှောအောင် , စစ်ကြောနှေစဉ်, မြှင့်တင်တော်မူကြကုန်၏၊ ဧသေ(ဧသော)-နှေစဉ်မနား, ပို့ချထားသည့်,အများမှီရာ,ဤဦးကာသည်ကား၊ ပစ္စောပကာရာယ-၃ ပါးရတနာ,မြတ်ဆရာတို့, ဥုံးစွာတင်အပ်, ကျေးဇူးမြတ်ကို, ဆပ်၍တဖန်, အတုန့်ပြန်ဘို့အကျိုးငှါ၊ ပါစိတ္တိယတ္ထ ဝဏ္ဏနာ-ကုသိုလ်စိတ်ခတ်, ကျစေတတ်သဖြင့်, အမှတ်တံဆိပ်,ဘုရားနှိပ်သည့်, ပါစိတ်မည်သာ....ကျမ်းဦးကာ တမျိုးပါဘုရား။

ပါစိတ္တိယခေါ်ပုံ။ ။ပရိဝါ ပါဠိတော်၌ " ပါတေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ, တေနေတံ ဋုတိ ဝုစ္စတိ "ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း "သဗ္ဗိစ္ဆ အာပဇ္ဇန္တိ ဿ ကုသလဓမ္မသန်္ဓါတံ ကုသလစိတ္တံ ပါတေတိ၊ တသ္မာ ပါတေတိ စိတ္တံတိ ပါစိတ္တိယံ" ဟု ဖွင့်၏၊ မုသားပြောသော စိတ်မျိုးသည် ကောင်းသော ကုသိုလ်စိတ်ကို လျှောကျစေတတ်သောကြောင့် "ပါစိတ္တိယ" မည်၏။ "စိတ္တပါတိယ"ဟု ဆိုလိုလျက် အက္ခရာ ရှေနောက်ပြန်လျက် တ တလုံးကိုချေသော နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် "ပါစိတ္တိယ"ဟု နာမည်တပ်၍"သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ"ဟု ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် အမှတ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်တော်မူခဲ့ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် မုသာဝါဒစသော မူလစိတ်ရင်း၏ ပါစိတ္တိယအမည်ကို အာပတ်၌တင်စား၍ ကာရကဟု ပစာရအားဖြင့် အာပတ်ကိုလည်း "ပါစိတ္တိယ"ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုရသည်။

စိတ်ခတ် ကျဆင်း တတ်မုံ

သတ္တဝါတို့သည် အဝိဇ္ဇာတဏှာ ခတ်ခံပါလာသောကြောင့် အဝိဇ္ဇာ၏ အရာရာ၌ မသိအောင် ဖုံးလွှမ်းမှုကြောင့် တဏှာသည် မိမိကိုဒုက္ခပေးမည့် ထိုထိုအာရုံကာမဂုဏ်နှင့် လာဘသက္ကာရသိလောကကို မရလျှင် တောင့်တ၏၊ ရလျှင်လည်း သာယာ နှစ်သက်စွဲမက်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ပုထုဇဉ်အများ၏ စိတ်နေစိတ်ထားသည် ယနေ့ကောင်းသော်လည်း နက်ဖန် မကောင်း ဖြစ်တတ်၏၊ အများအားဖြင့်ကား " ပါပသ္မိံ ရမတိ မနော " မကောင်းသော အာရုံ၌သာ စိတ်ပျော်လက်ပျော် တပျော်ထည်းပျော်နေတတ်လေသည်၊ ထိုကဲ့သို့ စိတ်ခတ်ကျဆင်း၍ သွားတတ်သောကြောင့်

ပင် မျှားစွာသော ရဟန်းရှင်သူတို့သည် ပညာသင်စ ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလ၌ အစွန်း အစ အညွှန့်အတက်ကလေးတွေ တ ယူလူ ထွက်နေကြပါသော်လည်း အလယ် အလတ် အရွယ်ရောက်သောအခါ၌ သော်၎င်း, အရွယ်ကြီးမှသော်၎င်း တိုးတက် လာသော သဒ္ဓါ ပညာ သမာဓိ ဝိရိယတွေအညွှန့်ကြီးလျက် ညှိုးနွမ်းသွေ့ခြောက် သွားတတ်ကြ, မညှိုးနွမ်း မသွေ့ခြောက်သော်လည်း ကျန်းမာရေး အခြေအနေ အရ စိတ်ဓာတ်တွေ လျော့ကျသဖြင့် သေမင်းအလာကိုသာ စောင့်မြော်၍ နေကြရ လေတော့သည်။

စိတ်ဓာတ် တိုးတက်ကြောင်း

အဝိဇ္ဇာတဏှာကိုနည်းပါးအောင်ပြုလျက် မိမိ၏ စိတ်စက်ကို အမြဲတစေ တက်နေအောင် ပြုလေ့ရှိ သော ပညာရှိ သူတော်စင်တို့ကား ကျန်းမာသန်စွမ်းတုန်းဝယ် ကိုယ်မှု နှုတ်မှု ကောင်းအောင်ပြုလျက် တိုးတက်မြဲ တိုးတက်စေတော်မူကြ၏၊ စိတ်နေဝံ့ကိုယ်ပါ မလိုက်သာအောင် ကျန်းမာခြင်းနည်းပါး၍ အရွယ်တော် ကြီးမားသော အခါ၌ လည်း သမာဓိ ပညာ ဘာဝနာ ၂ မျိုးဖြင့် တိုးမ၍ပင် ကြည်လင်ရှင်ပြတော်မူကြ ပေသည်၊ ၎င်း အားလုံးကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူလာသည့်အတွက် သူတော် ကောင်း ဓာတ်ခံ ပါရှိကြသူ ရှင်လူအများတို့၏ အလွန်အားရဘွယ်ကောင်းသော တိုးတက်ကြောင်းများ ဖြစ်ပါပေသည်။

ဓိမိ စိတ်ဓာတ်ကို မကျစေမုံ

ဓိမိကိုလည်း ငယ်ရွယ်စဉ်က စ၍ အရွယ်ကောင်းသည့် အချိန်ကျအောင် စိတ်ဓာတ်မကျစေဘဲ ဆရာသွားတို့သည် အထူးစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက် မြှင့်တင်တော်မူခဲ့ကြ၏၊ [စောင့်ရှောက်ပုံကို ထိုထို ဘာသာဋီကာ၏ နိဂုံး၌ ပြခဲ့ပါပြီ။] ဆရာသွားတို့ အားရနေလာက်၍ အစောင့် အရှောက် အထူး မပြုသော အခါ၌ကား ရတနာ ၃ ပါးကို ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါအရင်းခံ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကို မဆုတ် ယုတ်စေလိုသော ဆန္ဒ, ရှေးရှေးအခါ သာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့ ကြသော အရိယာ ပုထုဇဉ် အရှင်သံဃာတော်များကို ကြည်ညိုအားကျသော သဒ္ဓါ ပညာ အဖြာဖြာတို့ကြောင့် စိတ်ဓာတ်မကျဆင်းဘဲ ရှိရပါသည်။

ကျေးဇူးဆပ်သော ကျမ်းစာ

ထို့ကြောင့် ထို ရတနာ ၃ ဖေါ် ဆရာတော်တို့၏ ကျေးဇူး တော်သည် မိမိအတွက် ဘဝအဆက်ဆက်၌ပင် စိတ်ဓာတ် မဆင်းသက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်မည့်လက္ခဏာရှိရုံသာ မက, ထို ရှိမည့်အကျိုးများသည် မည်သည့် ဘိုးဘွား မိဘမျှ မပေးနိုင်အောင် မြင့်ခေါင်ကြီးမားလှသောကြောင့် ထို ကျေးဇူးတော်ရှင်များ၏ ကျေးဇူးတော်နှင့် သင့်လျော်သော ကျေးဇူးဆပ်နည်းမှာ ပစ္စုပ္ပန် သာသနာတော်ကို ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၍ အနာဂတ်သာသနာတော်အကျိုး ပွားတိုးရစ်မည့် ကျမ်းစာများကို ရေးသားထားခဲ့ခြင်းသည်သာ အသင့်လျော်ဆုံးဟု ယူဆပါသည်။

စီစဉ်ပုံ ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာကို ပို့ချ၍အပြီးဌ ပါစိတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာကို ပို့ချရင်း စာဆိုသော သာမဏေ ဥုးပဋ္ဌင်းတို့အား နိဿယနှင့် လွယ်ကူသော အဓိပ္ပါယ်များကို ရေးနိုင်လောက်အောင် ပြောပြ၍ ခက်ခဲသော အဓိပ္ပါယ်များကိုသာ သာရတ္ထ, ဝိမတိဒီကာ, ယောဇနာတို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ကာ မိမိကိုယ်တိုင်ရေးသားပါသည်၊ ၎င်းနည်းအားဖြင့် နေ့စဉ်မှန်မှန် ပို့ချ၍ ပြီးဆုံးသောအခါ ကျမ်းစာတကျမ်းလည်း စီစဉ်ပြီးဖြစ်ပါတော့၏၊ ထို့နောက် ထိုကျမ်းစာကို ရိုက်နှိပ်ခါနီးဌ ထပ်မံ၍ ကြည့်ရှုပြင်ဆင်ကာ, ရိုက်နှိပ်တုန်းမှာလည်း စာချဘုန်းကြီးများနှင့် မိမိပါ အကြမ်း အချော ၂ ကြိမ်မျှ ကြည့်ရှုစစ်ကြောကြပါသေးသည်၊ ၎င်းမျှ ကြိုးစားပါသော်လည်း အမှားအယွင်းကား ကင်းလိမ့်မည်ဟု မယူဆပါ၊ မိမိဉာဏ်ကိုယ်က မပိုင်သောကြောင့် ဖြစ်စေ,အမှတ်တမဲ့ ရေးသားမိ ပို့ချမိသောကြောင့်ဖြစ်စေ အမှားအယွင်း ရှိမည်သာဟု ယူဆပါသည်၊ ထိုသို့ အမှားအယွင်း တွေ့ရှိပါလျှင် ပြင်ဆင်၍ ရှုစားကြပါရန် မေတ္တာခံယူပါသည်။

ဂ္ဂဆ္ဆတံ ခလနံ ကွာပိ, ဘဝတ္ထေ ပမာဒတော၊
ဟသန္တိ ဒုဗ္ဗနာ တတ္ထ, သမာဒဟန္တိ သဗ္ဗနာ။

ကွာပိ- တစုံတရာ, ကုန်းသာမြေပြင်၌ သော်မှလည်း၊ ဂ္ဂဆ္ဆတံ- ဒေးဒေးသာသာ, သွားလာရသူတို့၏၊ ပမာဒတော-သတိလွတ်ကင်း, မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်၊ ခလနံ- ချွတ်ချော်တိမ်းပါး, လဲသွားခြင်းသည်၊ ဘဝတ္ထေ – တရုတ်ခါ, ဖြစ်တတ်သေးသည်သာ၊ တတ္ထ – ထိုသို့ မတော်တဆ, လဲကျရာ၌၊ ဒုဗ္ဗနာ - စိတ်ထားသေးနုပ်, လူယုတ် လူညံ့တို့သည်၊ ဟသန္တိ – ပြောင်လှောင်အားရ, ရယ်မောကြကုန်၏၊ သဗ္ဗနာ – ထောက်ထားငဲ့ညှာ, လိမ္မာရင့်ပြီး, လူကြီးလူကောင်းတို့ သည်ကား၊ သမာဒဟန္တိ-ကူညီဖေးမ, ထူပေးကြကုန်၏၊ [အမရကောသ နိဿယ။]

မြော်မှန်းချက်။ ။မသေလို့ နေရသေးလျှင် ကျန်သေးသော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၏အဖွင့်, အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာနှင့် မူလဋီကာတို့၏အဖွင့်, သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်, ၎င်းအားလုံးကို အသက် ၇၀ အတွင်းဌ ပို့ချစီစဉ်၍ ပြီးဆုံးအောင် ရိုက်နှိပ်နိုင်လိမ့်မည် - ဟု မြော်မှန်းပါသည်။ [ယခု ပို့ချနေသော ဝိနည်းမဟာဝါ အဋ္ဌကထာနှင့် အဋ္ဌသာလိနီ မူလဋီကာတို့မှာ နှစ်သစ်မကူးမီ ပို့ချ၍ ပြီးစီးဘွယ်ရှိပါသည်။]

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ

ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

ပလ္လင်ခံနိဒါန်း

ခုဒ္ဒကာနံ-ဂရုကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထောက်၍ ငယ်ကုန်သော၊ ဝါ-မျှားစွာကုန်သော၊ ယေသံ-အကြင် ၉၂ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ နဝဟိ-၉ ပါးကုန်သော၊ ဝဂ္ဂေဟိ-ဝဂ်တို့ဖြင့်၊ သင်္ဂဟော-သိမ်းယူရခြင်းသည်၊ ဝါ-သိမ်းယူရာ သိမ်းယူကြောင်းဖြစ်သော ပါဋိရပ်သည်၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော-ကောင်းစွာတည်ပြီ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တေသံ-ထို ၉၂ ပါးသော ခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ အယံ ဝဏ္ဏနာ-ဤ ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာသည်၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါ-ဖြစ်တော့လတ္တံ့။

ခုဒ္ဒကာနံ။ ။ခုဒ္ဒကသဒ္ဒါသည် အသေးအငယ်ကို ဟောရိုးဖြစ်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝဟုသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်ဟု ဋီကာဆိုး၏။ [ခုဒ္ဒကာနန္တိ ဇ္ဇေ ခုဒ္ဒကသဒ္ဒေါ ဝဟုသဒ္ဒ ပရိယာယော၊-ဋီကာ။] သို့သော် ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသ်ဟူသော ဂရုကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ထောက်လျှင် ငယ်သည်ပင်ဖြစ်သောကြောင့် နိဿယ၌ အနက် ၂ မျိုး ပေးထားသည်၊ ရှေး နိဿယ၌ ပါဋိ ဒေသနီယနှင့်တကွ ၉၆-ပါးဟု သရှာတပ်ထားသော်လည်း ပါဋိဒေသနီယ အတွက် နိဒါန်းအခန်းဂါထာ သီးခြား လာလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ပါဋိဒေသနီယကို မထည့်ဘဲ ၉၂ ပါးဟု ဆိုသည်၊ ဤခုဒ္ဒကာနံ ယေသံပုဒ်တို့ကို သင်္ဂဟော၌ စပ်။

သင်္ဂဟော။ ။"သင်္ဂဟဏံ + သင်္ဂဟော" ဟု ဘာဝသာဓန ပြု၊ ဤသို့ ဘာဝသာဓန ပြုလျှင် "ဘာဝသာဓန, နောက်ပုဒ်ပြု, ကမ္မတ္ထဆဋ္ဌီ" နှင့်အညီ, ယေသံကို ဆဋ္ဌိက်ဟု မှတ်ပါ။ သင်္ဂဟယ်ဆို ဇ္ဇေ ဘေတန ဝါတိ သင်္ဂဟော၊ ပါဋိပဒေသော-ပါစိတ်ပါဋိတော်ဟူသော ပါဋိရပ်၊ ဤသို့ ကရဏ အဓိကရဏသာဓ် ပြုလျှင် ယေသံ၌ သမ္ဗန်အနက်, ကံအနက် ၂ ချက်သင့်ဟု မှတ်ပါ။ သမ္ဗန်ပေးခိုက် "ရာ, ကြောင်း" ဟူသော ပစ္စည်းအနုက်၌ စပ်၍, ကံအနက် ပေးခိုက် "သိမ်းယူ" ဟူသော ဓာတ်အနက်၌ စပ်ပါ။

ဘဝတိ။ ။ဘဝတိကိုလည်း အနာဂတသမီပ ဝတ္တမာန်ဟု မှတ်ပါ။ "ဆိုဖို့ရန် နီးကပ်နေပြီ" ဟူလို၊ ယောဇနာ၌ကား - "တိသဒ္ဒါသည် ဂေါ်သအနက်၌ ဖြစ်သော အနာဂတ် ဟောဟုလည်းကောင်း, အဝဿံဘာဝီ-မချွတ် ဖြစ်တော့မည် အနာဂတ်အနက်ဟော" ဟုလည်း ကောင်း ဖွင့်လေသည်။ [ဘဝတိတိ ဇ္ဇေ တိသဒ္ဒေါ ဂေါ်သဇ္ဇော အနာဂတကာလိကော ဟောတိ၊ အထဝါ အဝဿံဘာဝိယဇ္ဇော အနာဂတကာလဝါစကော ဟောတိ၊-ယောဇနာ။]

၁။ မုသာဝါဒဝဂ်

၁။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁။ တတ္ထ-ထိ ၉ ပါးသော ဝဂ်တို့တွင်၊ (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထိ ၉၂ ပါးသော ခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်၊ တာဝ-ဘူတဂါမဝဂ် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌသ-ညွှန်ပြအပ်သော၊) မုသာဝါဒဝဂ္ဂဿ-မုသာဝါဒဝဂ်၏၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဟတ္ထ ကောတိ-ဟတ္ထကောဟူသည်၊ တဿ ထေရဿ-ထိုထေရ်၏၊ နာမံ-တည်း၊ သက္ကာနံ-သာကီဝင်မင်းတို့၏၊ ပုတ္တော-သားတည်း၊ ဣတိ-ဤဆဋ္ဌိတပ္ပုရိသ် သမာသ် ဝစနတ္ထကြောင့်၊ သက္ကပုတ္တော-မည်၏၊ [ဇာတိသမ္ဗေဒတော ရက္ခိတုံ သက္ကုဏာန္တိ သက္ကာ၊ (သကဓာတ်, ဏျပစ္စည်း၊) သက္ကာနံ + ပုတ္တော သက္ကပုတ္တော၊ (ယောဇနာ)။] ကိရ-ချဉ်းအံ့၊ ဗုဒ္ဓကာလေ-ဘုရားလက်ထက်တော်အခါ၌၊ သက္ကကုလတော-သာကီဝင်မင်းတို့၏ အမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊) အသီတိပုရိသ သဟဿာနိ-ရှစ်သောင်းသော ယောက်ျားတို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိသု-ရဟန်းပြုကုန်ပြီ၊ တေသံ-ထိုရှစ်သောင်းသော ယောက်ျားတို့တွင်၊ သော-ထိုအရှင်ဟတ္ထကသည်၊ အညတရော-တစ်ပါးအပါအဝင်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဝါဒကွဲတ္တောတိ-ကား၊ ဝါဒံ-အယူဝါဒကို၊ ကရိသာမိ-ပြုအံ့၊ ဝါ-ပြိုင်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပရိဝိတက္ကိတေန-ကြံစည်အပ်ပြီးသော၊ ဝါဒေန-အယူဝါဒသည်၊ ပရ ဝါဒိသန္တိကံ-ပရဝါဒီတို့၏ အထံသို့၊ ခိတ္တော ပကွဲတ္တော-ပစ်အပ်သူတည်း၊ ပဟိတော ပေသိတော-ပို့အပ်သူတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝါဒမှိ-ပြောဆိုကြောင်း အယူ၌၊ သကေန စိတ္တေန-မိမိစိတ်သည်၊ ခိတ္တော-ပစ်သွင်းအပ်သူတည်း၊ ယတြ ယတြ-အကြင်အကြင်အရပ်၌၊ ဝါဒေါ-

---

တတ္ထ။ ။နောက်၌ မုသာဝါဒဝဂ္ဂဿဟူသော အစိတ်အစိတ်ဝဂ်, ပဌမသိက္ခာပဒေ ဟူသော အစိတ်အစိတ် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ရှု၍ "တတ္ထ-ထိ ၉ ပါးသော ဝဂ်တို့တွင်၊ တစ်နည်း-တတ္ထ-ထိ ၉၂ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်" ဟု နိဒ္ဒါရဏသမုဒါယအဖြစ်ဖြင့် စွဲရသည်။

နိယာမ်။ ။ **တတ္ထအစွဲ, စိတ်မရဲမှု, နောက်လွှဲအစု, အစိတ်ရှု, ရောယှု ပေါင်း၍စွဲ။**

ဝါဒကွဲတ္တော။ ။ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ-ပြောဆိုကြောင်းကို "ဝါဒ" ဟု ခေါ်၏၊ ဤနေရာ၌ မည်ကဲ့သို့ ပြောဆိုမည်ဟု စောစောက ကြံစည်ထားအပ်သော အယူအဆကို "ဝါဒ" ဟု ယူပါ။ ဝါဒေန + ခိတ္တော ဝါဒကွဲတ္တော၊ ခိတ္တောကို ပကွဲတ္တောဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖွင့်၏၊ ပဟိတော ပေသိတောတို့ကား အဓိပ္ပာယတူတည်း။ သူကြံစည်ထားအပ်သော ဝါဒက ပစ်ပို့အပ် စေလွှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ အရှင်ဟတ္ထကသည် ပရဝါဒီတို့ အထံသို့ ရောက်၍ ရောက်၍ နေ၏၊ "ပရဝါဒီတို့ အထံသို့ မကြာ မကြာ သွားသည်" ဟူလို။

ပြောဆိုဖွယ်သည်၊ (ဟောတိ-ရှိ၏။) တတြ တတြော-ထိုထိုအရပ်၌ပင်၊ သန္ဓိသတိ-ထင်ရှား၏၊ (ပါဝင်၏။) ဣတိပိ-ဤအနက်ကြောင့်လည်း၊ ဝါဒကို့တ္တော-ဝါဒကို့တ္တ မည်၏။။

အဝဇာနိတ္တာ ပဋိဇာနာတီတိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝါဒေ-အယူဝါဒ၌၊ ကဋ္ဌ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေါသ-အပြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေန္တော-မှတ်ထင်လတ်သော်၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ မမ-ငါ၏၊ နု ဝါဒေါ-အယူဝါဒ မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝဇာနိတ္တာ-ပယ်ပြီး၍၊ (ပယ်ပြီးမှ၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ ကထေန္တော ကထေန္တော-ပြောစဉ် ပြောစဉ်၊ (ပြောရင်း ပြောရင်း၊) နိဒ္ဒေါသတံ - အပြစ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊

ဝါဒမိုဝါ ၊ပေ၊ ခိတ္တော။ ။ဤနည်းဖြင့် "ဝါဒမို့ + ခိတ္တော ဝါဒကို့တ္တော" ဟု သတ္တမီ တပ္ပုရိသ် သမာသ်ပြု၊ မိမိစိတ်က ဝါဒအတွင်းသို့ ပစ်သွင်း ပို့ထားအပ်သည် ဖြစ်၍ "အရှင် ဟတ္ထကဟာ ပြိုင်ဖို့ရာ ဝါဒထည်းမှာချည်း စိတ်ရောက်နေသည်၊ ပြိုင်ဖို့ရာ ဝါဒကိုသာ စိတ်ကူး နေသည်" ဟု ဆိုလိုသည်။

ယတြ ၊ပေ၊ ဣတိပိ။ ။ရှေ့နည်းသည် ပေါင်းဖို့ရန် "ဣတိပိ" ဟု သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထ ပိသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ဤယတြ စသည်ကို "ဝါဒမို့ + ခိတ္တော" ဝိဂြိုဟ်အတွက် အဓိဗာယ် တစ်နည်း ဖွင့်ပြချက်ဟု မှတ်ပါ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌ ဝါဒပြိုင်ပွဲ ဖြစ်၏၊ ထိုထိုအရပ်၌ အရှင်ဟတ္ထကကို တွေ့ရမြင်ရသည်၊ "ဝါဒပြိုင်ပွဲဟူသမျှ၌ ပါဝင်နေသည်သာ ဖြစ်လောက် အောင် အရှင်ဟတ္ထကကို မိမိစိတ်က ဝါဒထည်း၌ သွင်းထားအပ်သည်" ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ယောဇနာ၌ "ယတြ ယတြာတိ ယသ္မိं ယသ္မိं ဒိဋ္ဌိယံ" ဟု ဖွင့်၍ "ပဝတ္တတိတိ သမ္ဗန္ဓော" ဟု ပဝတ္တတိကြိယာ ထည့်ပါဝင်၍ စပ်ဖို့ရန် ဖွင့်သည်ကို စဉ်းစားပါ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း - "ယတြ ယတြ" အရ "ယသ္မိं ယသ္မိं ဒိဋ္ဌိယံ" ဟု ဖွင့်လျှင် ဝါဒေါအရလည်း ပြောဆိုကြောင်းအယူပင် ရသဖြင့် ယတြနှင့် ဝါဒေါတို့ အရမပြားဘဲ ရှိရာသောကြောင့်လည်း ကောင်း, တိုက်ရိုက် မပါသော ကြိယာကို ထည့်လိုလျှင် "ဟောတိ, အတ္ထိ" စသည်ကိုသာ ထည့်ရိုးရှိသောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

အဝဇာနိတ္တာ။ ။ရူပသိဒ္ဓိ-နာမ် ဥပသာရတို့၏ အနက်တို့ကို ပြုရာ၌ အဝ၏ အဓောဘာဝ (အောက်၌ ဖြစ်ခြင်း, အောက်ချခြင်း) အနက်၏ ပုံစံကို "အဝဇာနနံ" ဟု ထုတ်၏၊ ထို့ကြောင့် မိမိပြောအပ်သော စကား၌ (အယူ၌) အပြစ်မြင်၍ "ဣဝါဒ မဟုတ်" ဟု ပယ်ချ ခြင်းသည် အဓောဘာဝ (အောက်ချခြင်း) ဟူသော အဝဇာနနပင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် အဝသည် အဓောဘာဝအနက်ဟောသာ ဖြစ်သင့်၏၊ ယောဇနာ၌ကား - ဝိယောဂအနက်ကို ယူ၍ "ပဋိသေဓေန ဝိယောဂံ ကတ္တာ-ဝန်ခံခြင်းနှင့် ကင်းအောင်ပြု၍" ဟု ဖွင့်လေ၏၊ ထို့ပြင် "အပဇာနိတ္တာ" ဟု မူကွဲလည်း ပြလေသည်၊ ထိုယောဇနာအဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ။

ကထေန္တော ကထေန္တော။ ။ပါဠိတော်၌ "သော ၊ပေ၊ အဝဇာနိတ္တာ ပဋိဇာနာတိ" ဟု ရှိ၏၊ "သော" ဟူသော ကတ္တားနှင့် ကထေန္တောသည် အရတူသောကြောင့် အန္တသည် ကတ္တုသာဓနနှင့်တကွ လက္ခဏအနက်ဟောတည်း၊ ထိုသို့ ကတ္တားပုဒ်နှင့် အရတူသောကြောင့်

(၅) သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်ထင်ပြန်၍၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ မမ-၏၊ ဝါဒေါ၀ေ-ဝါဒပင်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံပြန်၏၊ ပဋိဇာနိတ္တာ အ၀ဇာနာတီတိ-ကား၊ ကိသ္မိဉ္စိဒေ၀-တစ်စုံတစ်ခုပင်လျှင်ဖြစ်သော၊ စ၀နေ-စကားဌ၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကို၊ သလ္လက္ခေန္တော-မှတ်ထင်လတ်သော်၊ အယံ-သည်၊ မမ-၏၊ ဝါဒေါ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိဇာနိတ္တာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကထေန္တော ကထေန္တော-ပြောစဉ်ပြောစဉ်၊ (ပြောရင်း ပြောရင်း၊) တတ္ထ-ထိုစကားဌ၊ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်ထင်၍၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ မမ-၏၊ နု ဝါဒေါ-ဝါဒ မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ အ၀ဇာနာတိ-ပယ်ပြန်၏။

အညေနည်း ပဋိစရတီတိ-ကား၊ အညေန-အခြားသော၊ ကာရဏေန-နောက်အကြောင်းဖြင့်၊ အည်-အခြားသော၊ ကာရဏံ-ရှေ့အကြောင်းကို၊ ပဋိစရတိ ပဋိစ္စာဒေတိ-ဖုံး၏၊ အဗ္ဗောတ္ထရတိ-လွှမ်း၏၊ ရုပ်-ရုပ်သည်၊ အနိစ္စ-အနိစ္စတည်း၊ (ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊) ဇာနိတဗ္ဗတော-သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ပြောပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဇာတိမမ္မတော-ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ အာဒီနိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊

တစ်ဝါကျတည်းဌ ဝိဘတ်တူအောင် ထားရသည်၊ "ထိုအရှင်ဟတ္ထကသည် ပြောလတ်သော် ပြောလတ်သော် (ပြောစဉ် ပြောစဉ်, ပြောရင်း ပြောရင်း) အပြစ် မရှိဟု ထင်၍ ဝန်ခံပြန်သည်" ဟူလို။

ယောဇနာ။ ။"ကထေန္တောဌ အန္တသည် မာနသဒ္ဒါ၏ အပြု (ကာရိယ) တည်း"ဟု ဆိုရ"ကထိယမာနော-ပြောအပ်သော်"ဟု ကံအနက် ဖွင့်၏၊ ထိုသို့ဖွင့်သည်ကို တစ်ဝါကျတည်းဌ ကတ္တားဟောနှင့် ကံဟောပုဒ်တို့ ဝိဘတ်တူ မရှိကောင်းသောကြောင့် စဉ်းစားကြပါလေ။

ပဋိစရတိ။ ။"ပဋိပုဗ္ဗ စရဓာတ်သည် ပဋိစ္စာဒနအနက်ဟော" ဟု သိစေလို၍ ပဋိစ္စာဒေတိဟု ဖွင့်၏၊ ပဋိစ္စာဒေတိကို အဗ္ဗောတ္ထရတိဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ပဋိစ္စာဒန (ပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ခုကို ဖုံးခြင်း) ဟူသည် ထိုပစ္စည်းအပေါ်ဌ အဗ္ဗောတ္ထရဏ (အ၀တ်စသည်ဖြင့် လွှမ်းထားခြင်း မိုးထားခြင်း) တည်း၊ ဤနေရာဌလည်း မိမိ မလိုလားအပ်သော အကြောင်းတစ်ခုကို မိမိလိုလားအပ်သော အကြောင်းတစ်ခုဖြင့် ဖုံးထားခြင်း လွှမ်းမိုးထားခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ပဋိစ္စာဒေတိ" ကိုပင် "အဗ္ဗောတ္ထရတိ" ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။

ရူပံ ၊ပေ၊ ဝေဒတိ။ ။နောက်အကြောင်းတစ်ခုဖြင့် ရှေ့အကြောင်းတစ်ခု ဖုံးလွှမ်းပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ "ရူပံ ၊ပေ၊ ဝေဒတိ" ဟု မိန့်သည်၊ "ရုပ်သည် နိစ္စလော, အနိစ္စလော" ဟု ပြဿနာဖြစ်ရာဌ "ရုပ်သည် အနိစ္စတည်း" ဟု ဖြေပြီးလျှင် ဘာ့ကြောင့်လဲဟု အကြောင်းကို မေးသောအခါ "ဇာနိတဗ္ဗတော-သိထိုက်သောကြောင့်" ဟု အကြောင်းပြ၏၊ ထိုအခါ တစ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်က "သိထိုက်သောကြောင့် အနိစ္စဖြစ်တမ်းဆိုလျှင် နိဗ္ဗာန်လည်း သိထိုက်သော တရားဖြစ်ရကား အနိစ္စပေါ့" ဟု ပြောသောအခါ ဇာနိတဗ္ဗတောဟူသော အကြောင်းကို ဖုံးကွယ်လို၍

ဝဒတိ-ပြောဏေ့။ ကုရုန္ဒိယံ ပန-ကုရုန္ဒိအဋ္ဌကထာ၌ကား၊ ဧတသ-ဤအဝဇာနန ပဋိဇာနနကို၊ [“ဧကသ-တစ်ခုသော အဝဇာနန ပဋိဇာနနကို” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] ပဋိဗ္ဘာဒနဟေတုံ-ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ အညံ-အခြားသော၊ ဗဟုံ-များစွာသော စကားကို၊ ကထေတိ-ပြောဆို၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတြ-ထိုစကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ အဓိပ္ပာယော-ကုရုန္ဒိအဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း၊ ယံ တံ ပဋိဇာနနဋ္ဌ-အကြင်ဝန်ခံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယံ တံ အဝဇာနနဋ္ဌ-အကြင်ပယ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ) တသ-ထိုဝန်ခံခြင်း, ထိုပယ်ခြင်းကို၊ ပဋိဗ္ဘာဒနတ္ထံ-ဖုံးလွှမ်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ အာဟ-ပြောသနည်း၊ ကိံ-အဘယ်စကားကို၊ အာဟ-နည်း၊ ကိသ္မိံ-အဘယ်နေရာ၌၊ အာဟ-နည်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ-ဤသို့အစရှိသော၊ ဗဟုံ-များစွာသော စကားကို၊ ဘာသတိ-ပြောဏေ့။ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (အဓိပ္ပာယော-ကုရုန္ဒိအဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) စ-ဆက်၊ အဝဇာနိတ္တာ-ပယ်ပြီး၍၊ ပဋိဇာနန္တော-ဝန်ခံသော၊ ပဋိဇာနိတ္တာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ အဝဇာနန္တောဧဝ-ပယ်သူသည်ပင်၊ အညေနညံ ပဋိစရတိ-အညေနည်း ပဋိစရတိ မည်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

“ဇာတိဓမ္မတော-ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောကြောင့်” ဟု နောက်အကြောင်း တစ်မျိုးကို ပြပြန်သည်၊ ငါက “ဇာနိတဗ္ဗတော” ဟု မပြောပါဘူး, အသင်က အကြားလွဲလို့ပါ၊ “ဇာတိဓမ္မတော”ဟု ပြောပါသည်-ဟူလို၊ ဤ၌ ဇာတိဓမ္မတောဟူသော နောက်အကြောင်းဖြင့် ဇာနိတဗ္ဗတောဟူသော ရှေ့အကြောင်းကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဧတသ ၊ပေ၊ ကထေတိ။ ။ဧတသကို ယောဇနာ၌ “ရူပံ အနိစ္စံ ဇာနိတဗ္ဗတောတိ ဝစနသ” ဟု ဖွင့်၏။ သင့်မည် မထင်၊ သီဟိုဠ်မှ၌ “ဧကသ” ဟု သန္ဓိဝါစကပုဒ်ရှိ၏။ “ဗဟုံ ကထေတိ” ကို ထောက်၍ သန္ဓိဝါစက ဧကသပါ၌က ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်၏။ အဝဇာနနကို ဖြစ်စေ, ပဋိဇာနနကို ဖြစ်စေ တစ်ခုကို ဖုံးဖို့ရန် များစွာသော စကားတွေကို ဆိုသည်-ဟူလို။

တတြာယံ ၊ပေ၊ ဘာသတိတိ။ ။ဤကား ဗဟုံ ကထေတိအရ အများအပြား စကားပြောပုံကို ပြသော တပ္ပါကဋ္ဌကရဏဝါကျတည်း၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော ပဋိဇာနနကို ဖြစ်စေ, ပယ်အပ်ပြီးသော အဝဇာနနကို ဖြစ်စေ ဖုံးလွှမ်းဖို့ရန် “ကော အာဟ, ကိံ အာဟ, ကိသ္မိံ အာဟ” စသည်ဖြင့် များစွာသော ဖုံးလွှမ်းကြောင်း စကားတွေကို ပြောသည်-ဟူလို။ [ဘာသတိတိဟု ဣတိသဒ္ဒါ ပါစေ။]

ပုန မဟာအဋ္ဌကထာယံ။ ။“အညေန ကာရဏေန ၊ပေ၊ အာဒီနိ ဝဒတိ” ဟူသော မူလအဖွင့်လည်း မဟာအဋ္ဌကထာမှ ယူအပ်သော အဖွင့်ပင်တည်း၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ထိုအဖွင့်အပြင် ထပ်၍ “အဝဇာနိတ္တာ ၊ပေ၊ ပဋိစရတိ” ဟု ဆိုပြန်သည်ဟု ပြလို၍ “ ပုန ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ ” ဟု ပုံနသဒ္ဒါဖြင့် မိန့်သည်၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဝါဒကို ပြန်၍ ဝန်ခံသော

သမ္မာဇာနမုသာ ဘာသတိတိ-ကား၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ မုသာ-မဟုတ် မမှန်သော စကားကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏။ သင်္ကေတံ ကတ္တာ ဝိသံဝါဒေတိတိ-ကား၊ ပုရေဘတ္တာဒီသု-နံနက် အစရှိသော ကာလ, ဒေသတို့တွင်၊ အသုကသို့နာမ ပဒေသေ-ဤမည်သော အရပ်၌၊ ဝါဒေါ-ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ကေတံ-ချိန်ခါနေရပ်, သတ်မှတ်မှုကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ သင်္ကေတတော-သင်္ကေတမှ၊ ပုရေဝါ-ရှေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာဝါ-နောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ ဘော-အမောင်တို့၊ ပဿထ-ကြည့်ကြလော့၊ တိတ္ထိယာ-တိတ္ထိတို့သည်၊ နု အာဂတာ-မလာကြကုန်၊ ပရာဇိတာ-ရှုံးကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဏ္ဏမတိ-ဖဲသွား၏။

၂။ သမ္မာဇာနမုသာဝါဒေတိ-ကား၊ ဇာနိတ္တာ-သိပြီး၍လည်းကောင်း၊ (မုသားမပြောမီ ရှေ့အဖို့၌ ငါ မုသားပြောမည်ဟု သိပြီး၍လည်းကောင်း၊) ဇာနန္တသစ-သိလျက်လည်းကောင်း၊ (မုသား ပြောဆဲခဏ၌ ငါ မုသားပြောနေသည်ဟု သိလျက်လည်းကောင်း၊) မုသာ-မဟုတ် မမှန်သော စကားကို၊ ဘဏနေ-ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ (ပါဋိတော် ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၌ စပ်။)

ဝန်ခံအပ်ပြီးသော ဝါဒကို ပြန်၍ ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင် "အညေနည် ပဋိစရတိ-နောက်ဝါဒ တစ်မျိုးဖြင့် ရှေ့ဝါဒတစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်းသူဟု ဆိုရသည်" ဟူလို၊ ဧဝဖြင့် "နောက်အကြောင်းဖြင့် ရှေ့အကြောင်းကို ဖုံးသူလည်း အခြားသူ မဟုတ်, ပယ်ပြီး၍ ဝန်ခံသူ, ဝန်ခံပြီး၍ ပယ်သူပင် ဖြစ်သည်" ဟု ပြသည်။

ဇာနန္တော။ ။သမ္မာဇာနကို ဇာနန္တောဟု ဖွင့်သောကြောင့် သမ္မာဇာနန္တပုဒ်မှ နှုတ်ကို သိမှ ဝစ္ဆန္တာဒီနံ နှုသဒ္ဒေါ အံသုတ်ဖြင့် အံပြု၍ သမ္မာဇာနံဟု ဖြစ်သင့်လျက် နိဂ္ဂဟိတ်ကို ချေ၍ သမ္မာဇာနဖြစ်သည်ဟု သိစေ၏။ သံ + ပ ဥပသာရတို့အတွက် ဤနေရာ၌ အထူးမပြသော်လည်း နောက်၌ ဇာနိတ္တာ, ဇာနန္တသတို့ဖြင့် ပြလတ်ဖြစ်၍ သံ + ပ ဥပသာရတို့ကို အနက်ရှိဟု ကြံပါ။ [သမ္မာဇာနံ မုသာ ဘာသတိတိ ဝတ္တေ အနုနာသိကလောပေန နိဒ္ဒေသော-ဦးကာ။]

သမ္မာဇာနမုသာဝါဒေ။ ။ဝါဒေကို ဘဏနေဟု ဖွင့်သောကြောင့် "ဝဒနံ + ဝါဒေါ"ဟု ဘာဝသာဓ် ပြု၊ ထိုဘာဝသာဓနကြောင့် "ယော ပန ဘိက္ခု" နေရာဝယ် "ဘိက္ခုနော" ဟု သမ္ဗန်ထည့်ရသည်၊ သမ္မာဇာနလည်း ဘိက္ခုနောနှင့် အရတူသောကြောင့် "သမ္မာဇာနန္တသ + မုသာဝါဒေါ သမ္မာဇာနမုသာဝါဒေါ" ဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ် ပြု၍ နှုကို ချေ၊ ဇာနိတ္တာ ဇာနန္တသတို့ဖြင့် "သံ-ပ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်" သိပုံကို ပြသည်၊ ထိုတွင် ဇာနိတ္တာ ဟူသော ပုဗ္ဗကာလကြိယာ ဝိသေသနဖြင့် မုသား မပြောမီ ရှေ့အဖို့၌ သိပုံကို ပြ၏။ ပစ္ဆပ္ပန် အနက်ဟော အန္တနှင့်တကွ ဆိုအပ်သော ဇာနန္တသဖြင့် ပြောဆဲခဏ၌ (ငါဟာ မုသားပြောနေပါတကားဟု) သိပုံကို ပြသည်။ [ပုဗ္ဗဘာဂေပိ ဇာနိတ္တာ, ဝစနက္ခဏေပိ ဇာနန္တသ-ဦးကာ ဤသို့ "ဦးကာ" ဟု တွေ့သမျှ၌ "သာရတ္ထ-တော်ရသကဏ်ဦးကာ" ဟု မှတ်ပါ။]

၃။ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရသာတိ-ကား၊ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ-ချွတ်ယွင်းစေကြောင်း စိတ်ကို၊ (အယူအဆ မှားစေကြောင်း စိတ်ကို၊) ပုရတော-ရှေ့၌၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ (တစ်နည်း) ပုရတော ကတ္တာ-ရှေ့သွားပြု၍၊ ဝဒန္တသ-ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါစာတိ-ကား၊ မိစ္ဆာဝါစာပရိယာပန္နဝစနသမုဋ္ဌာပိကာ-မိစ္ဆာဝါစာ၌ အကျုံးဝင်သော စကားကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ စေတနာ-စေတနာတည်း၊ ဂိရာတိ-ဂိရာဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ တာယ စေတနာယ-ထိုစေတနာသည်၊ သမုဋ္ဌာပိတသဒ္ဒ-ဖြစ်စေအပ်သော စကားသံကို၊ ဒသ္သေတိ-ပြ၏၊ ဗျပ္ပထောတိ-ကား၊ ဝစနပထော-စကားသံသည်ပင် လမ်းကြောင်းတည်း၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဝါစာယေဝ-စကားသံကိုပင်၊ အညေ သမ္မိ-မူလပြောဆိုသူမှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိ-ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့၊ အာပဇ္ဇန္တာနံ-ရောက်သူတို့၏၊ ပထဘူတတော-လမ်းကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗျပ္ပထောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဝစီဘေဒေါတိ-ကား၊ ဝစီသညိတာယ-ဝစီဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါစာယ-စကား၏၊ ဘေဒေါ-ကွဲပြားခြားနားခြင်းတည်း၊ (တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံး မတူအောင် စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြားနားခြင်းတည်း-ဟူလို၊) ပဘေဒဂတာ-ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ဝါစာဧဝ-စကားသံ

ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ။ ။သံဝါဒေတိ ဧတေနာတိ သံဝါဒနံ-မှန်ကန်စွာ ဆိုစေကြောင်းစိတ်၊ "နိ + သံဝါဒနံ ဝိသံဝါဒနံ" ဟု ပြု၍ မှန်ကန်စွာ ဆိုစေကြောင်းစိတ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် (လိမ်လည်ပြောဆိုစေတတ်သော) စိတ်တည်း၊ "ပုရေက္ခာရ-ရှေ့၌ ပြု" ဟူသည် မပြောဆိုမီ ရှေ့အဖို့၌ လိမ်လိုသော စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းတည်း။

ဝိသံ ၊ပေ၊ ဝဒန္တသ။ ။ပုရတော ကတ္တာ ဝဒန္တသ၌ ဝဒန္တသကား ပုရေက္ခာရသာဟူသော ပါဠိတော်၌ သိခါပတ္တ (အပြီးရောက်) အနက်ပြ စကားတည်း၊ ရှေ့သွားပြုရုံဖြင့် မုသာဝါဒ မဖြစ်, ပြောမှ ဖြစ်သည်-ဟူလို။

ဝါစာ, ဂိရာ။ ။"ဝစတိ ဧတာယာတိ ဝါစာ" ဟု ပြု၍ ပြောဆိုကြောင်း စေတနာကို ဝါစာဟု ယူပါ။ "ဂိ-သဒ္ဒေ" နှင့်အညီ "ဂီယတေ သဒ္ဒီယတေတိ ဂိရာ" ဟု ပြု၍ စေတနာ အရင်းခံ၍ ပြောဆိုအပ်သော အသံကို ဂိရာဟု ယူပါ။

ဗျပ္ပထော။ ။ဝါစာဧဝ၌ ဧဝဖြင့် အဝဓာရဏကမ္မဓာရည်းကို ပြု၏၊ ဝါစာဧဝ-စကားသံသည်ပင် + ပထော-ဒိဋ္ဌာနုဂတိ လိုက်သူတို့၏ လမ်းကြောင်းတည်း၊ ဝါစာပထော-စကားလမ်းကြောင်း၊ "ဝါစာယ ဗျော ပထေ" ဟူသော သဒ္ဒနီတိ သန္ဓိ (၁၇၂) သုတ်ဖြင့် ပထ နှောင်းရာ၌ ဝါစာကို ဗျပြု။

ဝစီဘေဒေါ။ ။ဝစီယာ-စကားလုံး၏ + ဘေဒေါ-(တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံး မတူအောင်) ကွဲပြားခြားနားခြင်းတည်း၊ ဝစီဘေဒေါ-ခြင်း၊ ဤဝိဂြိုဟ်အလိုအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြိယာကို ရသော်လည်း အမှန်အားဖြင့် ထိုကြိယာ၏ တည်ရာ စကားလုံးကိုသာ ဌာနူပစာရအားဖြင့် ယူပါဟု သိစေလို၍ "ပဘေဒဂတာ ဝါစာဧဝ ဧဝံ ဝုစ္စတိ" ဟု မိန့်သည်။

ကိုပင်၊ ဧဝံ-ဤသို့ဝစီဘေဒဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဝါစသိကာ ဝိညတ္တိတိ-ကား၊ ဝစီဝိညတ္တိ-ဝစီဝိညတ်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဌမပဒေန-ဝါစာဟူသော ပဌမပုဒ်ဖြင့်၊ သုဒ္ဓစေတနာ-အသံမဖက်, သက်သက်သော စေတနာကို၊ (ကထိတော-ဆိုအပ်ပြီ၊) မဗ္ဗေ-အလယ်၌၊ တီဟိ-ဂိရာ, ဗျပ္ပထော, ဝစီဘေဒေါဟူသော သုံးပုဒ်တို့ဖြင့်၊ တံ သမုဋ္ဌာပိတသဒ္ဒသဟိတာ-ထိုစေတနာသည် ဖြစ်စေအပ်သော အသံနှင့် တကွဖြစ်သော၊ စေတနာ-စေတနာကို၊ (ကထိတာ၊) အန္တေ-အဆုံး၌၊ ဧကေန-ဝါစသိကာ ဝိညတ္တိဟူသော တစ်ပုဒ်ဖြင့်၊ ဝိညတ္တိသဟိတာ-ဝိညတ်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ စေတနာ-ကို၊ ကထိတာ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏၊ အနရိယ ဝေါဟာရာတိ-ကား၊ အနရိယာနံ-အရိယာ မဟုတ်ကုန်သော၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနာနံ-တို့၏၊ ဝေါဟာရာ-ပြောဆိုအပ်သော အသုံးအနှုန်းတို့တည်း။ [အနရိယာနံ + ဝေါဟာရာ အနရိယဝေါဟာရာ။]

ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ သမ္ဘဏနမုသာဝါဒံ-သမ္ဘဏနမုသာဝါဒကို၊ ဒသေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ အန္တေ-ထို ၅ ပုဒ်တို့၏ အဆုံး၌၊ ဝုတ္တာနံ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ သမ္ဘဏနမုသာဝါဒသခ်ိတာနံ-သမ္ဘဏနမုသာဝါဒဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အနရိယဝေါဟာရာနံ-တို့၏၊ လက္ခဏံ-မှတ်သားကြောင်းရှစ်ပါးသရုပ်ကို၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊) အဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌံ မေတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုအဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌံ မေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အဒိဋ္ဌံ-စက္ခုဒ္ဒါရဖြင့် မမြင်အပ်ဖူးသော ရူပါရုံကို၊ မေ-ငါသည်၊ ဒိဋ္ဌံ-မြင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒတော-ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝစနံ-စကားသည်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တံ သမုဋ္ဌာပိကာ-ထိုစကားကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ စေတနာ-စေတနာသည်၊ ဧကော- ၁ ပါးသော၊ အနရိယဝေါဟာရော - အနရိယဝေါဟာရတည်း၊ ဣတိ ဣမိနာ နယေန - ဤ

ဧဝံ ပဌမပဒေန ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဝါစာ ဂိရာ စသော ၅ ပုဒ်သည် မုသာဝါဒ၏ အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအဖွင့်ဖြင့် စေတနာ, ဝိညတ်, အသံ ၃ ပါး စုံမှ မုသာဝါဒ ဖြစ်သည်၊ စေတနာချည်းလည်းကောင်း, ဝိညတ်ချည်းလည်းကောင်း, အသံချည်းလည်းကောင်း ၂ ပါးစီ စုံရုံဖြင့်လည်းကောင်း မုသာဝါဒ မဖြစ်ဟု သိစေတော်မူသည်။

ဧဝံ ၊ပေ၊ အာဒိမာဟ။ ။ဤကျမ်းတက်၌ "အန္တေ ဝုတ္တာနံ သမ္ဘဏနမုသာဝါဒ သခ်ိတာနံ အနရိယဝေါဟာရာနံ" ဟူသော စကားကို ထောက်၍ ပါဠိတော်၌ အဌအနရိယ ဝေါဟာရလည်း သမ္ဘဏနမုသာဝါဒေါ၏ အဖွင့်တည်းဟု သိသာ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်ဝယ် အဌအနရိယဝေါဟာရာ၏ နောက်၌ ပိုဒ်ရှိရမည်၊ ထို့သို့ဖွင့်ပြီးနောက်မှ အနရိယဝေါဟာရ၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်သော ၈ ပါးသရုပ်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် "အဒိဋ္ဌံ ဒိဋ္ဌं မေ" အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။

နည်းဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ အပိစ-သည်သာ မဂသေး၊ ဣတ္ထ-ဤအဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌ မေ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ စက္ခုဝသေန-စက္ခုဒ္ဒါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဂ္ဂဟိတာရမ္မဏံ-စက္ခုဝိညာဉ်သည် မယူအပ်သော ရူပါရုံသည်၊ အဒိဋ္ဌ-အဒိဋ္ဌမည်၏။ သောတဝသေန-သောတဒ္ဒါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဂ္ဂဟိတံ-သောတဝိညာဉ်သည် မယူအပ်သော၊ (အာရမဏံ-သဒ္ဒါရုံသည်၊) အဿုတံ-မည်၏။ ဃာနာဒိဝသေန-ဃာနဒ္ဒါရ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မုနိတ္တာ-ဖွဲ့နှောင်၍၊ တိဟိ-ဃာန ဇိဝှါ ကာယအားဖြင့် ၃ ပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယေဟိ-ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်၊ ဧကာ ပဒ္ဓံ ဝိယ - တစ်စပ်တည်း ဖွဲ့စပ်အပ်သကဲ့သို့၊ ကတ္တာ - ပြု၍၊ ပတ္တာ - ရောက်၍၊ အဂ္ဂဟိတံ-မယူအပ်သော၊ (အာရမဏံ-ဂန္ဓာရုံ, ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်၊) အမုတံ-အမုတမည်၏။ ပဋ္ဌဟိ-စက္ခုစသား, ၅ ပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယေဟိ-တို့ကို၊ အညတြ-၍၊ သုဒ္ဓေန- ၅ ဒွါရမဖက်, သက်သက်သော၊ ဝိညာဏေနေဝ-မနောဝိညာဉ်သည်သာလျှင်၊ အဂ္ဂဟိတံ-မယူအပ်သော၊ (အာရမဏံ-အာရုံသည်၊) အဝိညာတံ-မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

ပန-ထိုသို့ သိထိုက်ပါသော်လည်း၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အဒိဋ္ဌं ၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သြဠာရိကေနေဝ-ထင်ရှားသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဒေသနာ-ကို၊ ကတာ-ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ စ-ဆက်၊ ဒိဋ္ဌာဒီသု - ဒိဋ္ဌ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အတ္တနာပိ - မိမိသည်လည်းကောင်း၊

အပိစေတ္ထ။ ။အပိစကို အချို့နေရာ၌ အပရော နယောဟု အနက်ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ရှေ့အဖွင့်ကို ပေါင်းသော သမ္မိဿာနတ္ထသာ ဖြစ်သင့်၏။ ရှေ့အဖွင့်သာ မက ဤနောက်အဖွင့်လည်း ရှိပါသေးသည်-ဟူလို။

စက္ခုဝသေန။ ။စက္ခုပသာဒ၏ အစွမ်းဟူသည် စက္ခုဝိညာဉ်အား ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုနိုင်သော သတ္တိတည်း၊ ထိုစက္ခုပသာဒ၏ သတ္တိဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်သည် မယူအပ် (မသိအပ်) သော ရူပါရုံကို "အဒိဋ္ဌ" ဟု ဆိုသည်။

ဃာနာဒီ ၊ပေ၊ ပတ္တာ။ ။ဃာနာဒိဝသေန မုနိတ္တာ အဂ္ဂဟိတံသည် မုတံပုဒ်၏ မူလအဖွင့်တည်း၊ "မု-ဗန္ဓနေ" နှင့်အညီ မုနိတ္တာကို အနက်ပေးရသည်၊ "တိဟိ ၊ပေ၊ ပတ္တာ" ကား မုဓာတ်၏ ဗန္ဓနအနက်နှင့်တကွ ထိုဃာနဇိဝှါကာယ ပသာဒနှင့် ၃ ပါး၏ သမ္ပတ္တဂ္ဂါဟက (ထိရောက်သော အာရုံကို ယူတတ်သော) ရုပ်များဖြစ်ကြောင်းကို ပြသော စကားတည်း၊ မှန်၏-ဃာနပသာဒသည် ဂန္ဓာရုံက မိမိနှင့် တစ်ဆက်တည်း စပ်နေသကဲ့သို့ ရောက်လာမှ ထိုအာရုံကို ယူနိုင်၏၊ ဇိဝှါ ကာယတို့လည်း နည်းတူ။

သြဠာရိကေနေဝ။ ။ဤအဌကထာ၌ အဒိဋ္ဌကို "စက္ခုဝသေန အဂ္ဂဟိတာရမဏံ" စသည်ဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်၏ ယူခြင်းတိုင်အောင် ဖွင့်ခြင်း (အသုတ စသည်ကိုလည်း ဤအတူ ဖွင့်ခြင်း) သည်အမှန်ဖြစ်လျှင် ပါဠိတော်၌ ဤသို့ မဖွင့်ဘဲ "အဒိဋ္ဌနာမ စက္ခုနာ နဒိဋ္ဌ" ဟု စက္ခုပသာဒကို (အလားတူ သောတပသာဒ စသည်ကို) ရအောင် အဘယ်နည်းဖြင့် ဒေသနာ

ပရေနပိ-သူတစ်ပါးသည်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌ-မြင်အပ်သော ရူပါရုံသည်၊ ဒိဋ္ဌမေဝ-ဒိဋ္ဌသာတည်း၊ [ဝေဖြင့် နောက်နည်း၌ကဲ့သို့ သုတအဖြစ် မရှိဟု ကန့်သည်။] သုတ မုတဝိညာတာနိ-သုတမုတဝိညာတတို့သည်၊ ဧဝံ-ဤအတူတည်း၊ [မိမိသည်လည်းကောင်း, သူတစ်ပါးသည်လည်းကောင်း ကြားအပ်သော သဒ္ဒါရုံဟူသမျှသည် သုတမည်၏ စသည်ဖြင့် သိပါ။] ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ပရိယာယော-ပရိယာယ်အနက်တည်း၊ အပရော ပန-အခြား ပရိယာယ်တစ်မျိုးကား၊ ယံ-အကြင်ရူပါရုံကို၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဒိဋ္ဌ-မြင်အပ်၏၊ တံ-ထိုရူပါရုံသည်၊ ဒိဋ္ဌမေဝ-ဒိဋ္ဌသာမည်၏၊ သုတာဒီသု-သုတ အစရှိသည်တို့၌၊ ဧသနယော-ဤနည်းတည်း၊ ["အကြင်သဒ္ဒါရုံကို မိမိသည် ကြားအပ်၏၊ ထိုသဒ္ဒါရုံသည် သုတသာမည်၏" စသည်ဖြင့် သိလေ။] ယံ ပန-အကြင်ရူပါရုံကိုကား၊ ပရေန-သူတစ်ပါးသည်၊ ဒိဋ္ဌ-မြင်အပ်၏၊ တံ-ထိုရူပါရုံသည်၊ အတ္တနာ-သည်၊ သုတဋ္ဌာနေ-ကြားအပ်သော အာရုံ၏ အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ မုတာဒီနိပိ-မုတ အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဧဝံ-ဤအတူတည်း။

၄။ ဣဒါနိ-၌၊ တေသံ အနရိယဝေါဟာရာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တီဟာကာရေဟိတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တသ-ထိုတီဟာကာရေဟိ အစရှိသော စကားရပ်၏၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်၊) တီဟိ ၊ပေ၊ ဝဏ္ဏနာယံ-တီဟိ ၊ပေ၊ ပါရာဇိကသဏ္ဌာသို့အစရှိသော စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၏ အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-

---

တော်ကို ပြုထားပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "သြဠာရိကေနေဝ နယေန" ဟု မိန့်သည်၊ လေး၌ တည်သော မြားဖြင့် ပစ်ခြင်းကို "ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတိ-လေးဖြင့် ပစ်၏" ဟု ဌာနူပစာရ (ကာရဏူပစာရ) အားဖြင့် လောက၌ ပြောရိုးရှိသကဲ့သို့ စက္ခု၌မှီသော စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်ခြင်းကိုလည်း "မျက်စိဖြင့် မြင်၏" ဟု ပြောရိုးရှိသောကြောင့် ပြောရိုးထင်ရှားသော နည်းဖြင့် ဟောတော်မူသည်-ဟူလို။

အပရော ပန။ ။ရှေ့နည်း၌ ရူပါရုံမှန်လျှင် ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်သည်ဖြစ်စေ, သူတစ်ပါး မြင်အပ်သည်ဖြစ်စေ ဒိဋ္ဌချည်းသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့နည်းသည် ပရမတ္ထသဘောအတိုင်း ဖွင့်အပ်သော နည်းတည်း၊ ဤနောက်နည်း၌ကား မိမိကိုယ်တိုင် မြင်အပ် ကြားအပ် သိအပ်မှ ဒိဋ္ဌ သုတ မုတ ဝိညာတမည်၏၊ ရူပါရုံဖြစ်စေကာမူ "မည်သည့်အရပ်၌ မည်သည့် ရူပါရုံဟာ သိပ်လှတာတဲ" ဟု မြင်ခဲ့သူက တစ်ဆင့်ပြောမှ သိရလျှင် ထိုရူပါရုံသည်ပင် သုတ ဖြစ်တော့၏၊ သဒ္ဒ ဂန္ဓ ရသစသော အာရုံများလည်း တစ်ဆင့်ကြား ဖြစ်လျှင် သုတချည်းမည်၏၊ ထို့ကြောင့် ဤနောက်နည်းသည် လောကပြောရိုးအတိုင်း ဖွင့်အပ်သော နည်းတည်း။ [ရှေ့ဝါကျမှ ပရိယာယသဒ္ဒါ လိုက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် "အပရော နယော" ဟု အချို့စာရှိသည်ကား မကောင်း၊ "အပရော ပန" ဟု ရှိသော သီဟိုဠ်မူသာ ကောင်းသည်။]

ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ (တစ်နည်း) ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ကေဝလံ-ဝတ္ထုအာပတ် တူမျှခြင်း မဖက်သက်သက်၊ တတ္ထ-ထိုစတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိန္တိ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဣမ-ဤသမ္ဘဝနမုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဒိဋ္ဌं ဒိဋ္ဌं မေတိ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-၌၊ ဩာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာတိစ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဣမ-၌၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာတိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝं-ဤသို့၊ ဝတ္ထုမတ္တေစ-အကြောင်းဝတ္ထုမျှ၌လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိမတ္တေစ-အာပတ် မျှ၌လည်းကောင်း၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဧကလက္ခဏမေဝ-တူသော အမှတ်အသား ရှိသည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။)

၉။ တီဟာကာရေဟိ ၊ပေ၊ အာဒီနံ-အစရှိသော စကားရပ်တို့၏၊ အတ္ထောပိ-အနက်ကိုလည်း၊ ဒိဋ္ဌသ ၊ပေ၊ ဝဏ္ဏနာယံ-ဒိဋ္ဌသ ၊ပေ၊ ဝေမတိကော အစရှိသော ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၏ အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ရပ်တို့၌၊ ပါဠိမတ္တမေဝ-ပါဠိမျှသည်သာ၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ သထေရဝါဒေ-ထေရဝါဒနှင့် တကွဖြစ်သော၊ အတ္ထော ပန-အနက်၌ကား၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြား ပြုတတ်သော အထူးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။

၁၁။ သဟသာ ဘဏတီတိ-ကား၊ အဝိမံသိတ္တာဝါ-မစူးစမ်းမူ၍လည်းကောင်း၊ အနုပဓာရေတ္တာဝါ-မနှိုင်းချိန်မူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေဂေန-လျင်စွာ၊ ဒိဋ္ဌမ္ပိ-မြင်အပ်သော ရူပါရုံကိုလည်း၊ မေ-ငါသည်၊ အဒိဋ္ဌं-မမြင်အပ်၊ ဣတိ-သို့ ဘဏတိ-ပြောမိ၏၊ အညံ ၊ပေ၊ ဘဏတီတိ-ကား၊ မန္ဒတ္တာ-ညံ့ဖျင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇဠတ္တာ-ထိုင်းမှိုင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပက္ခလန္တော-အပြောချွတ်ချော်လျက်၊ စိဝရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တေ-ဆိုထိုက်ရာ၌၊ စိရန္တိ အာဒီ-စိရံ အစရှိသော စကားကို၊ ဘဏတိ-ပြောဆို၏။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (နေဝ ဒဝါ နဝ ရဝါ အညံ ဘဏတိ၌ လှမ်းစပ်၊) သာမဏေရေန-သာမဏေသည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ မယှံ-တပည့်တော်၏၊ ဥပဇ္ဈာယံ-ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ အပိ ပဿိတ္ထ-မြင်လိုက်ပါကုန်၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်၊) ကေဠိ-ပြက်ရယ်မှုကို၊ ကုရုမာနော-ပြုလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) တဝ-သင်၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ဒါရုသကဋ္ဌ-ထင်းလှည်းကို၊ ယောဇေတ္တာ-နွားဖြင့် ကပ်ယှဉ်၍၊ ဂတော-သွားသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သိဂါလသဒ္ဒံ-မြေခွေးသံကို၊ သုတ္တာ-ကြား၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ အယံ-ဤအသံသည်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ သဒ္ဒေါ-အသံပါနည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တော (သမာနော၊) အယံ-ဤအသံသည်၊ တေ-သင်၏၊ မာတုယာ-မယ်တော်သည်၊ ယာနေန-(လှည်းတည်းဟူသော) ယာဉ်ဖြင့်၊

ဂစ္ဆန္တိယာ-သွားစဉ်၊ ကဒ္ဒမေ-ရွံ့ညွန်၌၊ လဂ္ဂစက္ကံ-ငြိကပ်(ကျွံနစ်)နေသော လှည်းဘီးကို၊ ဥဒ္ဓရန္တာနံ-ထုတ်ဆောင်ပေးသူတို့၏၊ သဒ္ဒေါ-အသံတည်း၊ ဣတိဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ ဧဝံ-သို့၊ နေဝ ဒဝါ-ဒဝါလည်း မဟုတ်ဘဲ၊ နဲ ရဝါ-ရဝါလည်း မဟုတ်ဘဲ၊ အညံ-အခြားစကားကို၊ ဘဏတိ-ပြောဆို၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိ-သမ္ဘဝနမုသာဝါဒ အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိယေဝ-ရောက်သည်သာ။

အညာ-ဆိုအပ်ပြီးမှ တစ်ပါးသော၊ ပူရဏကထာနာမ-ပြည့်စေကြောင်း စကားမည်သည်၊ (ဖြည့်စွက်၍ ကြီးကျယ်အောင် ပြောအပ်သော စကားမည်သည်။) ဟောတိ-ရှိသေး၏။ (ကာ ကထာ-အဘယ်စကားမျိုးနည်း၊) ဧကော-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဂါမေ-ရွာ၌၊ ထောကံ-အနည်းငယ်သော၊ တေလံ-ဆီကို၊ လဘိတ္တာ-ရခဲ့၍၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းသို့၊ အာဂတော-ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ-၍။) သာမဏေရံ-ကို၊ ဘဏတိ-ပြော၏၊ (ကိုး) တွံ-သင်သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ကုဟိံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတော-သွားနေသနည်း၊ ဂါမော-တစ်ရွာလုံးသည်၊ ဧကတေလော-တစ်ခဲနက်သော ဆီရှိသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိကာယ-တောင်းကလေး၌၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော၊ ပူပခဏ္ဍံ-မုန့်အပိုင်းကို၊ လဘိတ္တာ-ရခဲ့၍၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ဂါမေ-ရွာထည်း၌၊ ပစ္ဆိကာဟိ-တောင်းကလေးတို့ဖြင့်၊ ပူပေ-မုန့်တို့ကို၊ စာရေသုံ-လှည့်လည်စေကုန်ပြီ၊ [စာရေသုန္တိ ဥပနေသုံ-ဋီကာ၊ ရွာထည်း၌ မုန့်တို့ကို တောင်းတို့ဖြင့် ဝေငှကြသည်-ဟူလို။] ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (ဘဏတိ-ပြော၏၊) အယံ-ဤစကားသည်၊ မုသာဝါဒေါ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [စိတ္တေန ထောကတရာဘာဝံယေဝ အဂ္ဂဟေတ္တာ ပဟုဘာဝံယေဝ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တတ္တာ "ဂါမော ဧကတေလော"တိ အာဒိနာပိ မုသာဝါဒေါ ဧဝ-ဋီကာ။] သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

(ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်သည်၊) တိသမုဋ္ဌာနံ- ၃ ပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယစိတ္တတော-ကိုယ်စိတ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါစာစိတ္တတော-လည်းကောင်း၊ ကာယဝါစာစိတ္တတော-လည်းကောင်း၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်၏၊ ကိရိယံ-မပြုထိုက်သော လွန်ကျူးမှုကို ပြုခြင်းရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သညာဝိမောက္ခံ-ဝိတိက္ကမသညာ မရှိလတ်သော် အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ သစိတ္တကံ-ဝိတိက္ကမစိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ လောကဝဇ္ဇံ-လောကဒဏ်အပြစ်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယကမ္မံ-ကာယဏံ ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဝစီကမ္မံ-တည်း၊ အကုသလစိတ္တံ-အကုသိုလ်စိတ်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ တိဝေဒနံ- ၃ ပါးသော ဝေဒနာရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာသော၊ မုသာဝါဒသိက္ခာပဒံ-မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်တည်း။

၂။ သြမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၂။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ သြမသန္တိတိ-ကား၊ သြဝိဒ္ဓန္တိ-နှုတ်တည်းဟူသော လုံ့ဖြင့် ထိုးကြကုန်၏။ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ကခ်ါဘာသာ၌ကား၌ ပြထားပြီ။] ခုံသေန္တိ တိ-ကား၊ အကြောသန္တိ-ဆဲရေးကြကုန်၏။ [ခုံသမာတ် ဆဲရေးခြင်းအနက်ဟော၊] ဝမ္မေန္တိတိ-ကား၊ ပမံသေန္တိ-လွှမ်းမိုးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။

၁၃။ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ ဣဒံ ဝတ္ထုံ-ဘူစာပုဗ္ဗံ အစရှိသော ဤဝတ္ထုကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သြမသဝါဒဂရဟာဏတ္ထံ-နှုတ်လုံ့ထိုးခြင်းကို ကဲ့ရဲ့တော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဟရိ-ဆောင်တော်မူပြီ။ [ပုဗ္ဗေ-ရှေးဘ၌+ဘူတံ-ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုတည်း၊ ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေးဘ၌ ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထု။ "ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေးဘ၌ ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုကား" ဟု ပဌမန္တသော်လည်းကောင်း, တစ်နည်း-"ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေးဘ၌ ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုကို၊ အာဟရိသာမိ-ဆောင်တော်မူအုံ့"ဟု ဒုတိယန္တသော်လည်းကောင်း ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါး။]

နန္ဒိဝိသာလောနာမာတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ နန္ဒိတိ-နန္ဒိဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ တဿ ဗလီဗဒ္ဓဿ-ထိုနွားလားဏ၏၊ နာမံ-အမည်တည်း၊ (အမည်ဟော သဒ္ဒါဖြစ်သည်-ဟူလို၊) ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုနွားလားဏ၏၊ ဝိသာဏာနိ-ဦးချိုတို့သည်၊ ဝိသာလာနိ-ပြန့်ကားကုန်၏၊ တဿာ-ကြောင့်၊ နန္ဒိဝိသာလောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေန သမယေန-အလောင်းအစား လုပ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော-ဘုရားအလောင်းသည်၊ နန္ဒိဝိသာလောနာမ-နန္ဒိဝိသာလမည်သော နွားလားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊

ဝမ္မေန္တိတိ။ ။ဝမ္မေန္တိကို ပမံသေန္တိဟု ဖွင့်၏၊ ထိုပမံသေန္တိကို အဘိဘဝန္တိဟု ဋီကာ ဖွင့်၏၊ "လွှမ်းမိုး" ဟူသည်မှာ ထိုသူကို နိမ့်ကျသွားအောင် နှိမ်ချခြင်းတည်း၊ "ဝဘိ-နိန္နာယ"ဟု ဓာတ်ကျမ်းရှိသောကြောင့် "ဝမ္မေန္တိ-ရှုတ်ချကြကုန်၏" ဟု အနက်ပေးကြသည်၊ "ရှုတ်ချ" ဟူသည်လည်း နိမ့်ကျသွားအောင် နှိမ်၍ စကားပြောခြင်းတည်း။

ဗလီဗဒ္ဓဿ။ ။သက္ကတ၌ "ဗလီ ဗရ်ဒ" ဟု ရှိ၏၊ "ဗလီ + ဤ ဗရ်ဒ" ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ ဗရ်ဒကိုလည်း ဗရ + ဒဟု ခွဲ၊ ဗရသည် ပါဠိ၌ ဝရ ဖြစ်၏၊ ဤစ-ကြက်သရေလည်း + ဝရောစ-ဆုလာဘ်လည်း၊ ဤဝရာ-တို့၊ ဤဝရေ ဒဒါတိတိ ဤဝရဒေါ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဝကို ဗပြု ရပျောက်၍ ဒ ဒွေဘော်ရောက်လျက် ဤဗဒ္ဓေါဟု ဖြစ်သည်၊ ဗလံ ယဿ အတ္ထိတိ ဗလီ၊ ဗလိစ + သော + ဤဗဒ္ဓေါစာတိ ဗလီဗဒ္ဓေါ-ခွန်အားပြည့်မတ်, ကြက်သရေ ဆုလာဘ်ကို ပေးတတ်သော နွားလား။

နန္ဒိဝိသာလော။ ။နန္ဒိတဗ္ဗောတိ နန္ဒော-နှစ်သက်ဖွယ် ကိုယ်အဆင်း ခွန်အား စသည်၊ နန္ဒော ယဿ အတ္ထိတိ နန္ဒီ၊ " နန္ဒီ " ကား ထိုနွားလား၏ မူလနာမည်တည်း၊ ဝိသာလာနိ ယဿာတိ ဝိသာလော၊ နန္ဒီစ + သော + ဝိသာလောစာတိ နန္ဒိဝိသာလော၊ နာမည်ဟောသဒ္ဒါ ဖြစ်၍ နန္ဒီ၌ ရဿ မပြုရ၊ ရဿပြုလျှင် နန္ဒီဟူသော နာမည်ရင်း ပျက်သွားလိမ့်မည်။

ဗြာဟ္မဏော-ပုဏ္ဏားသည်၊ တံ-ထိုနွားလားကို၊ ယာဝဘတ္တာဒီဟိ-ယာဝ ထမင်း အစရှိသော အစာတို့ဖြင့်၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပေါသေတိ-ပြုစုမွေးမြူ ထားပြီ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ သော-ထိုနွားလားသည်၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကို၊ အနုကမ္ပမာနော-သနားစောင့်ရှောက်, ခိုးမြှောက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဂစ္ဆ တွန္တိ အာဒီ-ဂစ္ဆ တုံ့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ပြောပြီ။

တတ္ထေဝ အဌာသိတိ-ကား၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကကာလေပိ-အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ တည်နေရာအခါ၌သော်မှလည်း၊ ပရခုံသနံ-သူတစ်ပါးတို့၏ ဆဲရေးခြင်းကို၊ အမနာပတောယေဝ-မြတ်နိုးဖွယ် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ (တစ်နည်း) အမနာပတောယေဝ-မြတ်နိုးဖွယ် မဟုတ်ဟူ၍သာလျှင်၊ ပစ္စေသိ-စိတ်၌ သိပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ဒသေတုကာမော-ထင်ရှား ပြလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) အဌာသိ-ရပ်နေပြီ။

သကဋ္ဌ ၊ပေ၊ ပဝဇ္ဇေသိတိ-ကား၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ (စီတန်းလျက်၊) ထပေတ္တာ-ထားပြီး၍၊ ဟေဋ္ဌာ-လှည်းအိမ်၏ အောက်လှည်းဝင်ရိုး၌၊ ရုက္ခေ-သစ်သားတို့ကို၊ ဒတ္တာ-ပေး၍၊ (ရှေ့လှည်း နောက်လှည်း တစ်ဆက်တည်းဖြစ်အောင် သစ်သားတို့ကို လျှိုထား၍၊) ဧကာဗဒ္ဓံ-တစ်ဆက်တည်း ဖွဲ့တုပ်အပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ မုဂ္ဂမာသဝါလုကာဒီဟိ-ပဲနောက်, ပဲကြီး, သဲ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပုဏ္ဏံ-ပြည့်သော၊ သကဋသတံ-လှည်းပေါင်းတစ်ရာကို၊ ပဝဇ္ဇေန္တော-လိမ့်စေလတ်သော်၊ (လိမ့်အောင် ရုံးလတ်သော်၊) (ပဝဇ္ဇေသိ၌ စပ်၊) ပုဗ္ဗေ-မလိမ့်စေမီ ရှေ့အဖို့၌၊ ပတိဋ္ဌိတာရပ္ပဒေသံ-မြေ၌ တည်သော အုကန့်ဒေါက်ဆန်၏ အရပ်ကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အရေ-အကန့်ဒေါက်ဆန်သည်၊ ပတ္တော-ရောက်လတ်သော်၊ ("ရှေ့လှည်း အကန့်

ဟောတိ။ ။"အတီတတ္ထေ ဝတ္တမာနဝစနံ"ဟု ဋီကာ ဖွင့်သောကြောင့် "ဖြစ်ခဲ့သည်, ဖြစ်လေသည်"ဟု အတိတ်အနက်ပေး၊ တစ်နည်း- ထိုအချိန်က ဖြစ်ဆဲကြိယာကို ဆိုလိုသော ကြောင့် ဟောတိဟု ပစ္စုပ္ပန်ကြိယာကို သုံးစွဲသည်၊ တံ ကာလာပေက္ခဝတ္တမာန်ဟု ဆိုလိုသည်၊ သဒ္ဒန္တရသန္ဓိဓာနေနဘူတဘာဝဂမော သိယာ-တေန သမယေနဟူသော သဒ္ဒါ တစ်ပါး၏ အနီး၌ တည်ရှိခြင်းကြောင့် လွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုကား သိနိုင်၏၊ ဤအလို "ဟောတိ-ဖြစ်၏" ဟုသာ ပေး။

အမနာပတောဝ။ ။အမနာပတောဝ် ဘာဝပွဓာန ဘာဝလောပကြောပါ၊ တစ်နည်း-တောပစ္စည်းကို ပဌမာအနက်၌ သက်၍ ဣတိအကျေကြ၊ ခဲ့ဦးအံ့- အမနာပတောသည် ပရခုံသနံ နှင့် အရတူနေ၏၊ အရတူလျှင်လည်း တစ်ဝါကျတည်းဝယ် ဝိဘတ်တူ မြဲဖြစ်၏၊ ဤ၌ကား ဝိဘတ် မတူ၊ ထို့ကြောင့် အမနာပဘာဝတောဟု ဆိုလိုလျက် အမနာပတောဟု ဘာဝပွဓာန ဘာဝလောပကြောရသည်၊ တစ်နည်း- အမနာပတောကို အာကာရပုဒ်ဖြစ်အောင် ဣတိ အကျေ ကြ၍ တောပစ္စည်းကို ပဌမာအနက်၌ သက်ပါ။ [ပစ္စေသိတိ အမနာပံ ဣဒံတိ အညာသိ-ဋီကာ။]

ဒေါက်ဆန်၏ တည်ရာအရပ်သို့ နောက်လှည်း အကန့်ဒေါက်ဆန် ရောက်လတ်သော်" ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။) ပဝဋ္ဋိတံ-လိမ့်စေအပ်သည် မည်သည်၊ (လိမ့်စေအပ်ရာ ရောက်သည်၊) ကိဉ္စာပိ ဟောတိ-အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တော-ဘုရားအလောင်းသည်၊ ပုရိမသကဋ္ဌေန-ရှေ့ဆုံးလှည်းသည်၊ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ-တည်ရာ အရပ်၌၊ ပစ္ဆိမသကဋံ-နောက်ဆုံးလှည်းကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတုံ-တည်စေခြင်းငှာ၊ (တည်အောင်၊) သကဋ္ဌသတပ္ပမာဏံ-လှည်းတစ်ရာ ပမာဏရှိသော၊ ပဒေသံ-အရပ်တိုင်အောင်၊ ပဝဋ္ဋေသိ-လိမ့်စေပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ဗောဓိသတ္တာနံ-တို့၏၊ သိထိလကရဏံနာမ-ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ ပြုခြင်း မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

တေန ၊ပေ၊ အဟူတိ-ကား၊ ပြာဟ္မဏသ-၏၊ တေန ဓနလာဘေန-ထိုဥစ္စာကို ရခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မေနစ-အလုပ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သော နန္ဒိဝိသာလော-ထိုနန္ဒိဝိသာလနွားလားသည်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ်ရှိသူသည်၊ ဝါ-နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သူသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ [တေနစတ္တမနောဒ္ဒ စသဒ္ဒါသည် အတ္တနော ကမ္မေနကို ဆည်းသော အဝုတ္တသမုစ္စည်းတည်း၊ အဟုကို အဟောသိဟု ဖွင့်သည်၊ ရုပ်ပြီးပုံကို သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ရှု။]

(၁၅)။ ပန-ဆက်၊ အဂ္ဂေါသေနာပိတိ ဇေဋ္ဌ-၌၊ (အဂ္ဂေါသေန ဂ္ဂစ္ဆေဝ မာဟ၌ လှမ်းစပ်၊) ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ပရတော-နောက်၌၊ (အကျယ်ပဒဘာဇနီ၌၊) ဒွေ အဂ္ဂေါသာ ၊ပေ၊ ဥက္ကဋ္ဌောစာတိ-ဟူ၍၊ ဝိဘဇိတုကာမော-ဝေဖန်တော်မူလိုသည်၊ (ဟောတိ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့ဝတ္ထုကြောင်း၌၊ ဟိနေနပိ ၊ပေ၊ ခုံသေန္တိတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ-သံဂါယနာတင် ထေရ်တို့သည်၊) ဝုတ္တံ ယထာ-မိန့်ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အဝတ္ဝာ-မိန့်တော်မမူဘဲ၊ အဂ္ဂေါသေန ဂ္ဂစ္ဆေဝ-အဂ္ဂေါသေနဟူ၍သာ၊ အာဟ-ပြီ၊ ဝေနဇာတိတိ-ကား၊ တစ္ဆကဇာတိ-လက်သမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်တည်း၊ ဝေဏုကာရဇာတိတိပိ-ဝါးကို ပြုလုပ်သူနှီးရွှေသမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်ဟူ၍လည်း၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏။ [ဝါးကို နှီးဖြစ်အောင် ပြုလုပ်၍ နှီးဖြင့် တောင်းစသည် ရက်လုပ်သူကို "နှီးရွှေသမား"ဟု ခေါ်သည်။] နေသာဒဇာတိတိ-ကား၊ မိဂလုဒ္ဒကာဒိဇာတိ-သားမုဆိုး အစရှိသူတို့၏ အမျိုးဇာတ်တည်း၊ [အာဒိဖြင့် ကေဝဋ္ဋဇာတိ-တံငါသည်တို့၏ အမျိုးဇာတ် စသည်ကို ယူ။] ရထကာရဇာတိတိ-ကား၊ စမ္မကာရဇာတိ-သားရေနယ်သမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်တည်း၊ ဝါ-ဖိနပ်ချုပ်သမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်တည်း၊ [ရထားကို ပြုလုပ်သည့်အခါ သားရေဖြင့် အပေါ်က အုပ်၍ ပြုလုပ်ရသောကြောင့် သားရေကို ပြုလုပ်သူ သားရေနယ်သမားကို "ရထကာရ" ဟု ခေါ်သည်၊ တစ်နည်း-ဖိနပ်ချုပ်သမားကို "ရထကာရ" ဟု ခေါ်သည်၊ ရထကာရောဝ စမ္မဿ, ပရိကန္တံ ဥပါဟနံ-ဒွါဒသနိပါတ်, ကာမဇာတ်ပါဠိ။] ပုက္ကုသဇာတိတိ-ကား၊ ပုပ္ဖဆဋ္ဌကဇာတိ-ပန်းမှိုက်သွန်

ဘင်ကြုံးသမားတို့၏ အမျိုးဇာတ်တည်း၊ [နန်းတော်သူ မိဖုရားတို့က မစင်ကို ပန်းဖြင့် ဖုံး၍ ထိုမစင်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ပန်းမှိုက်ဟု ခေါ်ကြသတတ်၊ ထိုပန်းမှိုက် စွန့်ပစ်ရသူကို "ပုပ္ပဆင္ဆက" ဟု ခေါ်၏။ အမှန်မှာ မစင်စွန့်ပစ်ရသူပင်တည်း၊ ပု ဝုစ္စတိ ကရီသံ၊ တံ ကုသတိ အပဲနေတီတိ ပုက္ကုသော-ယောဇနာ၊ သက္ကတ၌ "ပုက်-စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ + ကသတိ-ရောက်တတ်၏။ ဣတိ ပုက္ကုသော" ဟု ရှိသည်။]

အဝကဏ္ဏကာဒိ-အဝကဏ္ဏက အစရှိသော အမည်သည်၊ ဒါသာနံ-ကျွန်တို့၏၊ နာမံ-သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟိနံ-ယုတ်သည့်၏၊ [ရှေးခေတ်က ကျွန်များကို "အဝကဏ္ဏက, ဇဝကဏ္ဏက" စသည်ဖြင့် နာမည် မှည့်ကြသည်။] သြညာတန္တိ-ကား၊ အဝညာတံ-အယုတ်အည့်ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော အမည်တည်း၊ ဥညာတန္တိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပဌမ-ဖတ်ကြကုန်၏၊ အဝညာတန္တိ-ကား၊ ဝမ္ဘေတွာ-ရှုတ်ချ၍၊ ဉာတံ-သိအပ်သော အမည်တည်း၊ ["ရှုတ်ချ" ဟူသည် အောက်တန်းချခြင်းပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် သြညာတံ, ဥညာတံ, အဝညာတံဟု သဒ္ဒါ ၃ မျိုးကွဲသော်လည်း အနက်တူဟု မှတ်၊ အဝညာတံ၌ အဝကို သြပြုလျှင် သြညာတံ, အဝကို သြ၏ ဝိပရိတ် ဥပြုလျှင် ဥညာတံဟု ဖြစ်၏။] ဟီဠိတန္တိ-ကား၊ ဇိဂုစ္ဆိတံ-စက်ဆုပ်အပ်သော အမည်တည်း၊ ပရိဘူတန္တိ-ကား၊ ဧတေန-ဤအမည်ဖြင့်၊ ကိုယ်-အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိဘဝကတံ-လွှမ်းမိုးမှုကို ပြုအပ်သော အမည်တည်း၊ ဝါ-လွှမ်းမိုးအပ်သော အမည်တည်း၊ အစိတ္တီကတန္တိ-ကား၊ နဂရုကတံ-အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော အမည်တည်း။ [မိမိစိတ်ကို မိမိလေးစားသကဲ့သို့ မလေးစားအပ်သော အရာကို "အစိတ္တီကတ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "အစိတ္တီကတံ-မိမိစိတ်ကဲ့သို့ မပြုအပ်သော အမည်၊ ဝါ-အလေးဂရု မပြုအပ်သော အမည်" ဟု ပေး။]

ကောဋ္ဌကကမ္မန္တိ-ကား၊ တစ္ဆကကမ္မံ-လက်သမားတို့၏ အလုပ်တည်း၊ [တစ္ဆကကမ္မန္တိ ဝမ္ဘကိကမ္မံ-ဋ္ဌကာ၊ ကျောက်ဆစ်သမားတို့ကိုလည်း "ကောဋ္ဌက"ဟု ဆိုကြ၏၊ ထို့ကြောင့် "ကောဋ္ဌကကမ္မန္တိ ဝါ ပါသာဏ ကောဋ္ဌကကမ္မံ" ဟု ဋ္ဌီကာ၌ တစ်နည်းဖွင့်သည်။] မုဒ္ဒါတိ-ကား၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါဂဏနာ-လက်ချောင်းတို့ကို တွန့်စေခြင်းဖြင့်၊

ဟတ္ထမုဒ္ဒါဂဏနာ။ ။အင်္ဂုလိသင်္ကော်စနေန - လက်ချောင်းတို့ကို တွန့်စေခြင်းအားဖြင့်၊ ဂဏနာ-ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော ဂဏန်းအတတ်၊ ၁-ဆိုလျှင် လက်တစ်ချောင်း ချီး၊ ၂-ဆိုလျှင် လက် ၂ ချောင်း ချီး၊ ဤသို့ စသောအားဖြင့် လက်ချောင်းတို့ကို တွန့်စေ၍၊ ဝါ-ချီး၍ ရေတွက်ကြောင်း ဂဏန်းအတတ်ကို "မုဒ္ဒါ" ဟု ဆိုသည်၊ ဟတ္ထအရ လက်တစ်ခုလုံးရသော်လည်း ကေဒေသျှုပစာရအားဖြင့် လက်ချောင်းကို ယူ၊ မုဒ္ဒါသဒ္ဒါ၏ အနက်များစွာတို့တွင် သင်္ကော်စနအနက်လည်း ထောမနီမိ၌ ပါ၏။

ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော ဂဏန်းအတတ်တည်း၊ ဂဏနာတိ-ကား၊ အစ္ဆိန္နကာဒိ အဝသေသဂဏနာ-အစ္ဆိန္နကအစရှိသော ကြွင်းသော ဂဏန်းအတတ်တည်း၊ လေခါတိ-ကား၊ အက္ခရလေခါ-အက္ခရာတို့ကို ရေးသားကြောင်း စာရေးအတတ်တည်း။

မဓုမေဟာဗာဓော-ဆီးချိုရောဂါကို၊ ဝေဒနာယ-နာကျင်ကိုက်ခဲမှု ဝေဒနာ၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ကဋ္ဌောတိ-အမြတ်ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [မေဟတိ သိဉ္စတိ ဧတေနာတိ မေဟော၊ မဓုနော + မေဟော မဓုမေဟော-ချိုသော ဆီးရည်၏ ယိုစီးကြောင်း ရောဂါ၊ ဝါ-ဆီးချိုရောဂါ။] ပါဠိကခ်ီတိ-ကား၊ ဣဏ္ဍိတဗ္ဗာ-အလိုရှိထိုက်၏၊ [ပဋိကခ်ီတဗ္ဗာတိ ပဋိကခ်ီ၊ ပဋိကခ်ီယေဝ ပါဠိကခ်ီ၊ သွတ္ထဒ္ဓ ဏသက်။] ယကာရေနဝါ ဘကာရေနဝါတိ-ကား၊ ယကာရဘကာရေ-ယအက္ခရာ, ဘအက္ခရာတို့ကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ယော အဏ္ဏောသော-အကြင်ဆဲရေးခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊ သော အဏ္ဏောသော-ထိုဆဲရေးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊) [ယဘ-မေထုနေဟု ဓာတ်ကျမ်းရှိသောကြောင့် မေထုန်နှင့် စပ်ယှဉ်သော "နင့် အမေ ငါ" အစရှိသော ဆဲရေးခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။] ကာဠကောဠ စိကာယဝါတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ ကာဠန္တိ-ကား၊ ပုရိသနိမိတ္တံ-ယောက်ျားနိမိတ်တည်း၊

အစ္ဆိန္နကာဒိ အဝသေသဂဏနာ။ ။ပါဒသိကမိလက္ခကာဒယော ဝိယ နဝန္တဝသေန ဂဏနာ၊ ပါဒသိက-တောင်ခြေကို မှီ၍နေသော၊ မိလက္ခက-လူရိုင်း၊ တောသူ တောင်သား-ဟူလို၊ တောသူ တောင်သားတို့၏ ၁-၂-၃-၄-၅-၆-၇-၈-၉ ဟု ၁ မှစ၍ ၉ အဆုံးတိုင်အောင် အဆက်မပြတ် ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော ဂဏန်းအတတ်ကို "အစ္ဆိန္နကဂဏနာ" ဟု ဆိုသည်၊ [နဝန္တာဒိဝိမိနာ ပဝတ္တော ဂဏနဂန္ထော အန္တရာ ဆိန္နာဘာဝေန အစ္ဆိန္နကောတိ ဝုစ္စတိ၊ သာမညဖလသုတ် ဋီကာသစ်။] အာဒိသဒ္ဒေန သက်လန (သံ-ပေါင်း၍+ကလန-ရေတွက်ကြောင်း၊) ဂဏန်းအတတ်, အပေါင်းရေတွက်နည်း၊ ပဋ္ဌပ္ပါဒန (သတုပ္ပါဒန) ပေသီ စသော ဇယ်များကို ဖြစ်စေ၍ ချ၍ ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော ဂဏန်းအတတ်၊ ဝေါလ္လန- (ဝိ-အဝ + ကလန) မပေါင်းဘဲ နှုတ်၍ ရေတွက်နည်း၊ ဘာဂဟာရာဒိဝသေန-တစ်စုတစ်ပုံစီ ဆောင်ယူ ရေတွက်ကြောင်းဖြစ်သော ဂဏန်းအတတ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တာ ပိဏ္ဍနဂဏနာ ဂဟိတာ။. . . ယသ သာ ပဂုဏာ ဟောတိ-အကြင်သူမှာ ထိုအပေါင်း ရေတွက်ကြောင်း ဂဏန်းအတတ်ကို အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ သော ရက္ခမိ ဒိသွာ ဧတ္ထကာနိ ဧတ္ထ ပဏ္ဏာနိတိ ဇာနာတိ။

ဗြဟ္မစာလသုတ် ဋီကာသစ်။ ။ဟတ္ထမုဒ္ဒါတိ ဟတ္ထေန အဓိပ္ပာယဝိညာပနံ၊ တံ ပန အဂ္ဂိသိသင်္ကေတစနေန ဂဏနာယေဝါတိ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ဝုတ္တံ၊ အာစရိယ သာရိပုတ္တတ္ထေရေန ပန ဟတ္ထမုဒ္ဒါဂဏနာတိ အဂ္ဂိသိသင်္ကေတနေနေဝ ဂဏနာတိ ဝုတ္တံ၊ တေဟိ စ ဟတ္ထမုဒ္ဒါနာမ အဂ္ဂိသိပဒေသု သည် ထပေတ္တာ ဂဏနာတိ ဒဿိတာ၊ ဂဏနာ ဝုစ္စတိ အစ္ဆိန္နကဂဏနာပါရိသေသညာယေန၊ သာ ပန ပါဒသိကမိလက္ခကာဒယော ဝိယ ဂေါ်ဒ္ဒေတိ အာဒိနာ နဝန္တဝိမိနာ နိရန္တရဂဏနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကောင္ရစိကာတိ-ကား၊ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ-မိန်းမနိမိတ်တည်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတေဟိ-ထိုယောက်ျား အင်္ဂါဇာတ်, မိန်းမအင်္ဂါဇာတ်တို့ဖြင့်၊ ယော အဂ္ဂေါသော-အကြင် ဆဲရေးခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) ဧသော-ဤဆဲရေးခြင်းသည်၊ ဟီနောနာမ-ယုတ်ညံ့သည် မည်သော၊ အဂ္ဂေါသော-ဆဲရေးခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၁၆။ ဣဒါနိ-အဂ္ဂေါသ ၁၀ မျိုးကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ တေသံ ဇာတိ အာဒိနံ-ထိုဇာတိ အစရှိသော အဂ္ဂေါသတို့၏၊ ပဘေဒဝသေန-အပြားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ ရောပေတွာ-တင်၍၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပသမ္ပန္နော ဥပသမ္ပန္နဿ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ ခုံသေတုကာမော ၊ပေ၊ မက္ခိကတ္တုကာမောတိ-ကား၊ အဂ္ဂေါသိတုကာမော-ဆဲရေးခြင်းငှာ လိုလားသည်၊ ဝါ-ဆဲရေးလိုသည်၊ ပဓံသိတုကာမော-လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ လိုလားသည်၊ ဂရဟိတုကာမော-ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းငှာ လိုလားသည်၊ နိတ္တေဇ-အရှိန်အစော် မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ဘာဝပ္ပဓာန၊) ကတ္တုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္တွာ-၍၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [အဂ္ဂေါသိတုကာမောသည် ခုံသေတုကာမော၏ အဖွင့်, ပဓံသိတုကာမော ဂရဟိတုကာမောတို့သည် ဝမ္ဘေတုကာမော၏ အဖွင့်၊ နိတ္တေဇ ကတ္တုကာမောသည် မက္ခိကတ္တုကာမော၏ အဖွင့်တည်း။] ဟီနေန ဟီနန္တိ-ကား၊ ဟီနေန-ယုတ်ညံ့သော၊ ဇာတိဝစနေန-ဇာတ်ကို ပြောဆိုကြောင်းစကားဖြင့်၊ ဟီနဇာတိကံ-ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ရှိသူကို၊ ("ဝဒေတိ-ပြောဆို၏" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဧတေန ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု-ဟီနေန ဥက္ကဋ္ဌံ အစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဟီနေန ဟီနံ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ("စောဒနာ သောဓနာနယော-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏" ဟု ထည့်စပ်၊) ဟီနေန-ယုတ်ညံ့သောဇာတ် အစရှိသော စကားဖြင့်၊ ဟီနံ-ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ရှိသော ရဟန်းကို၊ ဝဒန္တော-ပြောသော ရဟန်းသည်၊ သစ္စံ-မှန်သော စကားကို၊ ကိဉ္စာပိ ဝဒတိ-အကယ်၍ကား ပြောပါပေ၏။ ပန - ထိုသို့ပင် အမှန်ကို ပြောပါသော်လည်း၊ ဩမသိတုကာမတာယ-ဆဲရေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ-စကားခွန်းတိုင်း စကားခွန်းတိုင်း၌၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ဥက္ကဋ္ဌေန-မြတ်သော ဇာတ် အစရှိသောအားဖြင့်၊ ဟီနံ-ယုတ်ညံ့သော ရဟန်းကို၊ ဝဒန္တောစ-ပြောသော ရဟန်းသည်လည်း၊ အလိုက်-ချွတ်ချော်သော စကားကို၊ ကိဉ္စာပိ ဘဏတိ-အကယ်၍ကား ပြောပါပေ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ချွတ်ချော်သော စကားကို ပြောပါသော်လည်း၊ ဩမသိတုကာမတာယ-ကြောင့်၊ ဣမိနာဝ သိက္ခာပဒေန-ဖြင့်သာ၊ ပါစိတ္တိယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။ ပုရိမေန-ရှေ့မှုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ (ပါစိတ္တိယံ-သို့၊) နှ (အာပဇ္ဇတိ)-မရောက်၊ ယောပိ-အကြင်ရဟန်း

သည်လည်း၊ (ဝဒတိ၌ လှမ်းစပ်၊) (တွံ-သင်သည်၊) အတိစက္ကာလော-စက္ကာလ တို့ထက် လွန်သော စက္ကာလသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ (တွံ-သည်၊) အတိပြာဟွဏော-ပြာဟွဏာတို့ထက် လွန်သော ပြာဟွဏာသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ (တွံ-သည်၊) ဒုဋ္ဌစက္ကာ လော-ပျက်သော စက္ကာလသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ (တွံ၊) ဒုဋ္ဌပြာဟွဏော-ပျက်သော ပြာဟွဏာသည်၊ အသိ-၏။ ဣတိ အာဒီနိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒတိ-ပြော၏။ သောပိ-ထိုရဟန်းကိုလည်း၊ အာပတ္တိယာ-ပါစိတ်အာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေ တဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။ [အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗောတိ ပါစိတ္တိယေန ကာရေတဗ္ဗော၊ ဥပသဂ္ဂါဒိမတ္တဝိသိဋ္ဌာနံ-အတိ ဥပသာရပုဒ် စသည်မျှ ဖြင့်သာ ထူးကုန်သော၊ အတိစက္ကာလာဒိပဒါနံ ပါဠိယံ အာဂတေသုယေဝ သင်္ဂီတ တတ္တာ-ဋီကာ။]

(ကြ) ၂၆။ ပန-ဆက်၊ သန္တိ ဣဃေကစ္စေတိ ဝါရေ-သန္တိ ဣဃေကစ္စေဟူသော ဝါရ၌၊ ပရိဟရိတ္တာ-ရှောင်လွှဲ၍၊ ဝုတ္တာဘာဝေန-ပြောဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) [ပါဠိတော်၌ လာသော "စောရောသိ" အစရှိသော တိုက်ရိုက်ပြောမှုကို ရှောင်လွှဲ၍ ပြောဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒုက္ကဋ်သာ သင့်၏။] ယေနူန ၊ပေ၊ နမယန္တိ ဝါရေသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ အနုပသမ္ပန္နေ-ရဟန်း မဟုတ်သူ၌၊ (ဝဒန္တသ-ပြောဆိုသော ရဟန်း၏၊) စတူသုပိ- ၄ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါရေသု-တို့၌၊ ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) [၁-ဟီနေန ဟီနံ စသော ဝါရ၊ ၂- သန္တိ ဣဃေကစ္စေ စသော ဝါရ၊ ၃- ယေနူန စသော ဝါရ၊ ၄- နမယံ စသော ဝါရတို့၌ ရဟန်း မဟုတ်သူကို ပြောဆိုသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်ချည်းသာ-ဟူလို။] (တွံ-သည်၊ စောရော-သူခိုးသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ ဂဏ္ဌိဘေဒကော-အိမ်၏ အထုံးအဖွဲ့ အဆက်အစပ်ကို ဖြတ်တောက်တတ်သူသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ အာဒိဝစနေဟိ ပန-ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်ကား၊ (ဝဒန္တသ-ပြော ဆိုသော ရဟန်း၏၊) ဥပသမ္ပန္နေပိ-ရဟန်း၌လည်းကောင်း၊ အနုပသမ္ပန္နေပိ-ရဟန်း မဟုတ်သူ၌လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဝါရေသု-အလုံးစုံသော ၄ ဝါရတို့၌၊ ဒုက္ကဋမေဝ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ချည်းသာ၊ (ဟောတိ။) [စောရောသိတိ အာဒိနံ ပန ကေနစိ ပရိယာ ယေန ပါဠိယံ အနာဂတတ္တာ ဒုက္ကဋံ ဝုတ္တံ-ဋီကာ။]

ပန-ဆက်၊ ဒဝကမ္မတာယ-ရယ်မြူးခြင်းကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပြက်ရယ် ပြုလို, ပြောင်လှောင်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဒန္တသ-ပြောဆိုသော ရဟန်း၏၊) ဥပသမ္ပန္နေပိ အနုပသမ္ပန္နေပိ သဗ္ဗဝါရေသု ဒုဗ္ဘာသိတံ-ဒုဗ္ဘာသိတ အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) [ဒုဗ္ဘာသိတံအရ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားရသော်လည်း ထိုစကားကြောင့် သင့်ရောက်သော အာပတ်ကို ကာရဏူ ပစာရအားဖြင့် ဒုဗ္ဘာသိတဟု ဆိုသည်။] ဒဝကမ္မတာနာမ-မည်သည်၊ ကေဋ-

ပြက်ရယ်ပြုခြင်းတည်း၊ ဟသာဓိပ္ပာယတာ-ရယ်မြူးခြင်းဌာ ဖြစ်သော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း၊ [ကေဋိကို "ဟသာဓိပ္ပာယတာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ဟသာဓိပ္ပာယတာတိ ပုရိမပဒဿ အတ္ထဝိဝရဏံ-ဋီကာ။] စ-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ-ဌာ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းယောက်ျားကို၊ ထပေတ္တာ-ထား၍၊ ဘိက္ခုနီအာဒယော-ဘိက္ခုနီ အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗသတ္တာ-တို့သည်၊ အနုပသမ္မန္နဋ္ဌာနေ-အနုပသမ္မန္နအရာ၌၊ ဋ္ဌိတာ-တည်ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်ကုန်၏။ [အနုပသမ္မန္နဌာ (အ)၏ အနက်ကို သဒိသအနက် မယူမူ၍ အညအနက်ကို ယူပြီးလျှင် ရဟန်းယောက်ျားမှ တစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီ, ရှင်သာမဏေ, သာမဏေမ, သိက္ခမာန်, လူနတ်တိရစ္ဆာန်တို့ကို အနုပသမ္မန္နအရ ယူပါ-ဟူလို။]

၃၅။ အတ္ထပုရေက္ခာရသာတိ အာဒီသု-အစရှိသော စကားရပ်တို့၌ ပါဠိယာ-၏၊ အတ္ထံ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝဏ္ဏယန္တော-ဖွင့်ပြသော ရဟန်းသည်၊ အတ္ထပုရေက္ခာရော-အနက်ကို ရှေးရှုသူမည်၏။ [ရှေးခေတ်က အဋ္ဌကထာစာအုပ်မရှိသေး၊ ပါဠိတော်ကို နှုတ်ဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပြကြရသည်၊ ယခုခေတ်၌ကား အဋ္ဌကထာစာအုပ်များ ရှိနေကြပြီ။] ပါဠိ-ပါဠိကို၊ ဝါစေန္တော-ဆိုစေသူသည်၊ ဝါ-ပို့ချသူသည်၊ ဓမ္မပုရေက္ခာရော-ပါဠိကို ရှေးရှုသူမည်၏။ အနုသိဋ္ဌိယံ-သွန်သင်ဆုံးမခြင်းဌာ၊ ဌတွာ-တည်၍၊ (ကထေန္တောဌာ စပ်) ဣဒါနိပိ-ယခုဘဝ၌လည်း၊ (တွံ-သည်) စဏ္ဍာလော-သည်၊ အသိ-ဖြစ်နေ၏။ ပါပံ-မကောင်းမှုကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါလင့်၊ တမောတမပရာယဏော-တမောတမပရာယဏပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါလင့်၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ကထေန္တော-ပြောဆိုသော ရဟန်းသည်၊ အနုသာသနိပုရေက္ခာရောနာမ-သွန်သင်ခြင်းကို ရှေးရှုသူမည်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သေသံ ၊ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနန္တိ၊ ပန-ဆက်၊ ဘွော-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဒုဗ္ဘာသိတာပတ္တိ-သည်၊ ဝါစာစိတ္တတော-ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ-၏၊ ကြိယံ ၊ပေ၊ သုခါစ-သုခဝေဒနာလည်းကောင်း၊ မဇ္ဈတ္တာစ-ဥပေက္ခာဝေဒနာလည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ . . ဒုတိယံ-သော၊ ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒံ-တည်း။

မာတမောတမပရာယဏော။ ။အချို့စာအုပ်များ၌ "မာတမောသိ, မာတမပရာယဏော အဟောသိ" ဟု ရှိ၏။ ၁-တမောတမပရာယဏပုဂ္ဂိုလ်, ၂-တမောဇောတိပရာယဏပုဂ္ဂိုလ်, ၃-ဇောတိတမပရာယဏပုဂ္ဂိုလ်, ၄-ဇောတိဇောတိပရာယဏပုဂ္ဂိုလ်ဟု ကောသလသံယုတ်ပါဠိတော်၌ ၄ မျိုး ခွဲပြထား၏။ ထို ၄ မျိုးတွင် တမောတမပရာယဏပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသောကြောင့် "မာ တမောတမပရာယဏော အဟောသိ" ပါ၏သာ သင့်သည်၊ တမော-ယခုဘဝ၌ မှောင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) တမပရာယဏော-အမှောင်လျှင် လည်းလျှောင်းရာ ရှိသူသည်၊ မာ အဟောသိ-လင့်။

၃။ ပေသုညသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၃၆။ တတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဘဏ္ဍနဇာတာနန္တိ-ကား၊ သဠာတဘဏ္ဍနာနံ-လွန်စွာဖြစ်သော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ (ဘိက္ခူနံ၌ စပ်၊) ဘဏ္ဍနန္တိ-ကား၊ ကလဟသ-ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေါ-ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော တိုင်ပင်ခြင်းတည်း၊ ဣမိနာစ-ဤသူသည်လည်း၊ ဣဒံ-ဤအမှုကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣမိနာစ-သည်လည်း၊ ဣဒံ-ကို၊ ကတံ-ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-သူတို့က ဆိုအပ်သော်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဏ္ဏာမ-ငါတို့က ပြောဆိုကြစို့၊ ဣတိ အာဒိကံ-ဤသို့ အစရှိသော၊ သကသကပက္ခေ-မိမိ မိမိတို့ဘက်၌၊ သမ္မန္တနံ-သဘောတူ တိုင်ပင်ခြင်းတည်း၊ ကလဟောတိ-ကား၊ အာပတ္တိဂါမိကော-အာပတ်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ ကာယ ဝါစာဝိတိဏ္ဏမော-ကိုယ်နှုတ်တို့၏ လွန်ကျူးခြင်းတည်း၊ ပဟာရဒါန ပါစိတ်အာပတ် သင့်လောက်အောင် ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်မှုဟူသော ကိုယ်၏ လွန်ကျူးမှု, ဩမသ ဝါဒ ပါစိတ်အာပတ် သင့်လောက်အောင် ဆဲရေးခြင်းဟူသော နှုတ်၏ လွန်ကျူးမှု-ဟူလို။ ဝိဝါဒေါတိ-ကား၊ ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ-ဆန့်ကျင်ဘက် ယူကြောင်း စကားတည်း၊ တံ ဝိဝါဒံ-ထိုဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့၊ အာပန္နာနံ-ရောက်ကုန်သော၊ ဝိဝါဒါ ပန္နာနံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူနံ၌ စပ်။)

ပေသုညန္တိ-ကား၊ ပိသုဏာဝါစံ-ချစ်သူ ၂ ယောက်တို့ကို ကွဲပြားအောင် ချေမှုန်းကြောင်း စကားကို၊ ပိယဘာဝသ-ချစ်အပ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ သုညကရဏာဝါစံ-ကင်းဆိတ်အောင် ပြုကြောင်း စကားကို၊ ("ဥပသံဟရန္တိ-ပို့ဆောင်ကြကုန်၏" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ-ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ-၏။

☞ **၃၇။** ဘိက္ခဝေသုညေတိ-ကား၊ ဘိက္ခူနံ-ရဟန်းတို့၏၊ ပေသုညေ-ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခတော-ရဟန်းတစ်ပါး၏ အထံမှ၊ သုတ္တာ-ကြားရ၍၊ ဘိက္ခုနာ-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဘိက္ခုဿ-ရဟန်းတစ်ပါး၏ (အထံသို့) ဥပသံဟဋ ပေသုညေ - ပို့ဆောင်အပ်သော ချောပစ်ကုန်းတိုက်ကြောင်း စကားကြောင့်၊ (ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပာယ်နက်။

ဘဏ္ဍနဇာတာ။ ။ဘဏ္ဍနံ ဇာတံ ဧတေသန္တိ ဘဏ္ဍနဇာတာ၊ သမ္မန္တနန္တိ ရဟောသံသဒ္ဒနံ၊ ဟတ္ထပရာမာသာဒိဝသေန မတ္ထကံ ပတ္တော ကလဟော ဇာတော ဧတေသန္တိ ကလဟဇာတာ၊ အနာပတ္တိဂါမိကံ ဝိရုဒ္ဓဝါဒဘူတံ ဝိဝါဒံ အာပန္နာတိ ဝိဝါဒါပန္နာ၊ ဤပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ, သဟဓမ္မိကဝဂ်, ဥပသုတိသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။ [ဝိဂ္ဂဟံ +သံဝတ္ထေတိတိ ဝိဂ္ဂါဟိကာ (ကထာ)။]

ဘိက္ခုပေသုညေ။ ။"ဘိက္ခူနံ+ပေသုညံ ဘိက္ခုပေသုညံ" ဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ် သမာသ်ပြု၊ ထိုဘိက္ခူနံအရ ဘိက္ခုတို့ဟူသည် မည်သည့်ဘိက္ခုတို့ပါနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ "ဘိက္ခတော, ဘိက္ခုနာ, ဘိက္ခုဿ" ဟု မိန့်သည်၊ ဘိက္ခတောကို သုတ္တာ၌ စပ်၊ ဘိက္ခုနာကို သံဟဋ၌ စပ်၊ ပေသုညပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ကခ်ီဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။

၃၈။ ဒီဟာကာရေဟိတိ-ကား၊ ဒီဟိကာရဏောဟိ- ၂ ပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ (ပေသုညံ ဟောတိ၌ စပ်၊) ပိယကမျသဝါတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပြောဆိုလိုက်ရသည်ရှိသော်၊ အဟံ-သည်၊ တေသ-ဤသူ၏၊ ပိယော-ချစ်အပ်သူ (အချစ်ခံရသူ) သည်၊ ဘဝိဿामि-ဖြစ်ရလိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပိယဘာဝံ-ချစ်အပ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (အချစ်ခံရခြင်းကို) ပတ္ထယမာနဿ-တောင့်တသော ရဟန်း၏၊ (ပိယကမျတာယ) ဝါ-ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ (ဤသို့ ထည့်ပေး၊) ဘေဒါဓိပ္ပာယဿဝါတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပြောဆိုလိုက်ရသည်ရှိသော်၊ အယံ-ဤသူသည်၊ ဧတေန-ထိုသူနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဘိဒ္ဓိဿတိ-ကွဲလိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ ပရဿ-သူတစ်ပါး၏၊ ပရေန-သူတစ်ပါးနှင့်၊ ဘေဒံ-ကွဲပြားခြင်းကို၊ ဣစ္ဆန္တဿ-အလိုရှိသော ရဟန်း၏၊ (ဘေဒါဓိပ္ပာယတာယ) ဝါ-ကွဲပြားခြင်း၌ ဖြစ်သော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဤသို့ ထည့်စပ်မှ ဒီဟိ ကာရဏောဟိအရ သရုပ်ပေါ်သည်။)

ဇာတိတောပိတိ အာဒိ-ဇာတိတောပိ အစရှိသော၊ သင်္ခ-အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ ("ဝေနဇာတိတိ တစ္ဆကဇာတိ" စသည်ဖြင့် ပြဆိုခဲ့ပြီ-ဟူလို။) ဣဓာပိ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ (ပိဖြင့် ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ကို ပေါင်း၊) ဘိက္ခုနိ-ကို၊ အာဒိ ကတ္တာ-အစပြု၍ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်၊ အနုပသမ္ပန္နာနာမ-နှင့်မည်၏။ နှ ပိယကမျသ နှ ဘေဒါဓိပ္ပာယဿာတိ-ကား၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ အဏ္ဏောသန္ဓိ-ဆဲရေးနေသော ရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကံ-သော၊ ခမန္တံ စ-သည်းခံနေသော ရဟန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသ္မာ-၍၊ (ဘဏ္ဍနဿ၌ စပ်၊) အဟောနိလ္လဇ္ဇော-အော်.. အရှက် မရှိလေစ၊ ဤဒိသမ္မိနာမ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်လည်းမည်သော၊ (ဤမျှလောက် သည်းခံနေသော၊) ဘဝန္တံ-အရှင်ကောင်းကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဝတ္ထုံ-ပြောဆိုထိုက်၏ဟု၊ (ဆဲရေးထိုက်၏ဟု၊) မညိဿတိ-မှတ်ထင်ပါဘိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကေဝလံ-ပိယကမျတာ, ဘေဒါဓိပ္ပာယတာ မဖက် သက်သက်၊ ပါပဂရဟိတာယ-ယုတ်မာသူကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍနဿ-ပြောဆိုသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။... တတိယံ-သော၊ ပေသုညသိက္ခာပဒံ-တည်း။

မှတ်ချက်။ ။စောရောသိ စသော ပါဠိမူတွက အဏ္ဏောသ စကားကို ဆောင်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏၊ "ဦးတိဿ က ကိုယ်တော်ကို စာ မတတ်ပါဘူးလို့ ပြောနေတယ်" စသော စကားကို မိမိကို ချစ်အောင် ပို့ဆောင်ရာ၌ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ် မသင့်ပါ။ သို့သော် ဒုက္ကဋ်အာပတ် ဖြစ်သင့်၏-ဟု ဋီကာ၌ ဝဒန္တိဝါဒ လာ၏။

၄။ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၄၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ-၌၊ အပ္ပတိဿာတိ-ကား၊ အပ္ပတိသဝါ-ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ ဥပါသကာ-ဥပါသကာတို့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တဝစနမ္မိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သော စကားကိုလည်း၊ နု သောတုကာမာ-နားထောင်ခြင်းငှာ အလို မရှိကုန်သည်၊ အနာဒရာ-လေးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အပ္ပတိဿယာ-မှီခိုအားထား, ကိုးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အနိစ္စဝုတ္တိနော-နိမ့်ကျသော ဖြစ်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [ရဟန်းတို့အပေါ်၌ မိမိတို့စိတ်ကို နှိမ့်ချသော ဖြစ်ခြင်း မရှိကြ-ဟူလို။] အသဘာဝဝုတ္တိကာတိ-ကား၊ ဝိသဘာဝဇဝိကာ-သဘော မတူသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ ["ဇဝနံ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ" ဟူသော အဘိဓာန်နှင့် အညီ ဝုတ္တိနှင့် ဇီဝိကာသည် ပရိယာယ်တည်း၊ ဇီဝိကာဟု ဆိုသော်လည်း သွားမှု လာမှု စသော ကိစ္စအားလုံးကို ယူ၊ ရဟန်းများ လုပ်ချင်သလို ဥပါသကာတို့က မလိုက်လျောကြ၊ သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံ ဖြစ်နေကြသည်-ဟူလို။] ယထာ-အကြင်အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ ဘိက္ခုသု-ရဟန်းတို့၌၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ဥပါသကာတို့က ပြုကျင့်ထိုက်၏၊ ဧဝံ-ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အပ္ပဝတ္တဝုတ္တိနော-မဖြစ်သော ကျင့်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။ [အရိုအသေ ပြုမှု, ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု စသည်ကို ဥပါသကာတို့က မပြုကျင့်ကြတော့-ဟူလို။]

၄၅။ ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျာတိ-ကား၊ ကေတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ပဒံ ပဒံ-အစုအစုဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-ပါဠိ အဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေယျ-ဆိုစေအံ့၊ ဝါ-ပို့ချအံ့၊ ကောဋ္ဌာသံ ကောဋ္ဌာသံ-အစုအစုဖြစ်သော ပါဠိအဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေယျ-အံ့၊ ဝါ-အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [ပဒသောကို ပဒံ ပဒံဟု ဖွင့်သဖြင့် သောပစ္စည်းသည် ဝိစ္ဆာအနက်၌ သက်ဟုလည်းကောင်း, ပဒံကို ကောဋ္ဌာသံဟု ဖွင့်သဖြင့် ပဒသဒ္ဒါ ကောဋ္ဌာသအနက်ဟောဟုလည်းကောင်း သိစေသည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ကောဋ္ဌာသနာမကံ-ကောဋ္ဌာသ အမည်ရှိသော၊ တံ ပဒံ-ထိုပဒသည်၊ စတုဋ္ဌမံ-၄ ပါး အပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကောဋ္ဌာသအမည်ရှိသော ထိုပဒ၏ ၄ ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တံ-၄ ပါး အပြားရှိသော ထိုပဒကို၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ ပဒံ ।ပေ। အနုဗျဉ္ဇနန္တိ-ဟူသော၊ ပဒဘာဇနံ-ပဒဘာဇနီကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

အပ္ပတိဿာ။ ။ပတိရှေးရှိသော သုဓာတ် အပစ္စည်းဖြင့် ပြီးကြောင်းကို ပြလိုရှိ "အပ္ပတိသဝါ" ဟု ဖွင့်သည်၊ "ပတိသဝနံ ပတိသဝေါ၊ နတ္ထိ ပတိသဝေါ ယေသံတိ အပ္ပတိသဝါ" ဟု ပြု။ ပတိရှေးရှိသော သိဓာတ် အပစ္စည်းဖြင့် တစ်နည်း-ပြီးပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "အပ္ပတိဿယာဝါ" ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သည်၊ "ပတိဿယဏံ + ပတိဿော၊ နတ္ထိ+ ပတိဿော ဧတေသန္တိ အပ္ပတိဿာ" ဟု ပြု။

တတ္ထ-ထိုပဒ, အနုပဒ, အန္တဂ္ဂရ, အနုဗျဉ္ဇနတို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ခုသော၊ ဂါထာပါဒေါ-ဂါထာပါဒကို၊ ပဒန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏၊ [တစ်ဂါထာလျှင် ၄ ပါဒရှိ၏၊ ထိုတွင် စ၍ ရွတ်အပ်သော ပါဒသည် "ပဒ" မည်၏၊ ပဌမပါဒဖြစ်စေ, ဒုတိယပါဒဖြစ်စေ စ၍ ရွတ်အပ်လျှင် "ပဒ" မည်တော့သည်သာ။] ဒုတိယပါဒေါ-ကို၊ အနုပဒန္တိ-ဟူ၍၊ (အဓိပ္ပေတော၊) ဧကေကံ အက္ခရံ-တစ်လုံး တစ်လုံးသော အက္ခရာကို၊ အန္တဂ္ဂရန္တိ-ဟူ၍၊ (အဓိပ္ပေတံ၊) [ဝိဘာဂန္တဖြစ်သော ဂေါစသော ၁ လုံး ၁ လုံးသော အက္ခရာကို "အန္တဂ္ဂရ" ဟု ယူပါ။] ပုရိမဗျဉ္ဇနေန-ရှေ့ပုဒ်ဗျည်းနှင့်၊ သဒိသံ-တူသော၊ ပစ္ဆာဗျဉ္ဇနံ-နောက်ပုဒ် ဗျည်းကို၊ အနုဗျဉ္ဇနန္တိ-ဟူ၍၊ (အဓိပ္ပေတံ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ဧကံ အက္ခရံ-တစ်လုံးသော အက္ခရာသည်၊ အန္တဂ္ဂရံ-မည်၏၊ အက္ခရသမူဟော-အက္ခရာအပေါင်းသည်၊ အနုဗျဉ္ဇနံ-မည်၏၊ (ဝိဘာတ္တန္တ မဟုတ်သော အက္ခရာအပေါင်းကို ယူပါ။) အက္ခရာနုဗျဉ္ဇနသမူဟော-ဝိဘာတ္တန္တဖြစ်သော အက္ခရာအပေါင်း, ဝိဘာတ္တန္တဖြစ်သော အနုဗျဉ္ဇနအပေါင်းသည်၊ ပဒံ-မည်၏၊ ပဌမပဒံ-သည်၊ ပဒမေဝ-ပဒသာ မည်၏၊ ဒုတိယံ (ပဒံ)-ဒုတိယပဒသည်၊ အနုပဒံ-မည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤအက္ခရ, အနုဗျဉ္ဇန, ပဒ, အနုပဒဒ္ဒ၊ နာနာကရဏံ-အသီး အခြားပြုတတ်သော အထူးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပဒံ ၊ပေ၊ ပစ္ဆာဗျဉ္ဇနံ။ ။ရိုးရာအားဖြင့် ဝိဘာတ္တန္တပုဒ်ကို ပဒဟုခေါ်ရိုးရှိသော်လည်း ဤနေရာ၌ ထိုပဒကို မယူဘဲ ဂါထာ၏ ရှေ့ပါဒကို ပဒဟု ယူစေလိုသောကြောင့် "ပဒန္တိ ဧကော ဂါထာပါဒေါ" ဟု မိန့်သည်၊ ပဒအရ ရှေ့ဂါထာပါဒကို ယူပြီးဖြစ်၍ အနုပဒ၌ ပဒအရ ဒုတိယဂါထာပါဒကို ယူရမည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "အနုပဒန္တိ ဒုတိယပါဒေါ" ဟု မိန့်သည်၊ အနုပဒံ၌ အနုသဒ္ဒါသည် ပစ္ဆာအနက်ဟော၊ အန္တဂ္ဂရံ၌ အနုသဒ္ဒါသည် ဝိစ္ဆာအနက်ဟောဟု သိစေလို၍ "အန္တဂ္ဂရန္တိ ဧကေကမက္ခရံ" ဟု မိန့်သည်၊ "အက္ခရံ အက္ခရံ အနုအန္တဂ္ဂရံ" ဟု ပြု၊ အနုဗျဉ္ဇန၌ ဗျဉ္ဇနသဒ္ဒါသည် ဝိဘာတ္တန္တပုဒ်ဟူသော ဗျဉ္ဇနကို ဟော၏၊ အနုသဒ္ဒါကား ပစ္ဆာအနက်ဟောတည်း၊ (ယောဇနာ၌ကား သဒိသအနက်ဟောဟု ဆို၏။) ထိုနောက်ပုဒ်ဗျည်းဟူသည် ရှေ့ပုဒ်ဗျည်းနှင့် တူသော နောက်ပုဒ်ဗျည်းတည်းဟု သိစေလို၍ "ပုရိမဗျဉ္ဇနေန သဒိသံ ပစ္ဆာဗျဉ္ဇနံ" ဟု ဖွင့်သည်။

ယံကိဉ္စိဝါ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ပဌမနည်း၌ ပဒ အနုပဒတို့အရ ဂါထာပါဒတို့ကိုသာ ယူထားသောကြောင့်လည်းကောင်း, စုဏ္ဏိယ၌ အချို့ ပဒ အနုပဒတို့ ကျန်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း အနုဗျဉ္ဇနအရလည်း ရှေ့ပုဒ်ဗျည်းနှင့် တူသော နောက်ပုဒ်ဗျည်းကိုသာ မယူဘဲ ဂါထာစုဏ္ဏိယ အားလုံးပါဝင်သော နည်းကို ပြလို၍ "ယံကိဉ္စိဝါ" စသည် မိန့်၊ ပု-ရိ-သော ဟူသော ပုဒ်၌ ပုသည် အန္တဂ္ဂရ, ဝိဘာတ္တန္တ မဟုတ်သော ပု-ရိဟု ၂ လုံးဖြစ်သောအခါ အနုဗျဉ္ဇန, ပုရိသောဟု ဝိဘာတ္တန္တဖြစ်သောအခါ ပဒ ဖြစ်၏၊ ပုရိသော ဂစ္ဆတိ၌ ပုရိသောသည် ပဒ, ဂစ္ဆတိသည် အနုပဒ ဖြစ်၏။

(၅) ဣဒါနိ-ပဒ, အနုပဒ, အန္တဂ္ဂရ, အနုဗျဉ္ဇနတို့၏ သရုပ်ကို သိပြီးရာ ယခုအခါ၌ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၌ စပ်) ပဒံ ၊ပေ၊ ဩသာပေန္တိတိ-ကား၊ ဂါထာဗန္ဓ-ဖွဲ့စီအပ်သော ဂါထာဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-ပါဠိ အဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေန္တော-ဆိုစေသော ဆရာသည်၊ ဝါ-ပို့ချသော ဆရာသည်၊ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ-ဟူသော၊ ဧကမေကံ-တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ပဒံ-ပါဒကို၊ သာမဏေရေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ အာရဘိတွာ-စတည် အားထုတ်ပြီး၍၊ ဧကတောယေဝ-တစ်ပြိုင်နက်ပင်လျှင်၊ နိဋ္ဌာပေတိ-ပြီးဆုံးစေ၏။ ဧဝံ-သို့၊ ဝါစေန္တသာ-ဆိုစေသော ဆရာ၏၊ ဝါ-ပို့ချသော ဆရာ၏၊ ပဒဂဏနာယ-ဂါထာပါဒ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယာ-ပါစိတ်အာပတ်တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။ အနုပဒံ ၊ပေ၊ ဩသာပေန္တိတိ-ကား၊ ထေရေန-စာချပေးသော ထေရ်သည်၊ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သော်၊ သာမဏေရော-သည်၊ တံ ပဒံ-ထိုပါဒကို၊ အပါပုဏိတွာ-မမှီလိုက်မူ၍၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာတိ-ဟူသော၊ ဒုတိယပဒံ-ကို၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဘဏတိ-ရွတ်ဆို၏။ ဣမေ-ဤဆရာတပည့်တို့သည်၊ ပါဠေဣဏ်-အသီးအသီး၊ ပဋ္ဌပေတွာ-စတည် အားထုတ်၍၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဩသာပေန္တိနာမ-ပြီးဆုံးစေသူတို့မည်၏။ ဧဝံ ဝါစေန္တသာပိ အနုပဒ ဂဏနာယ ပါစိတ္တိယာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) [ဆရာက မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာဟု ပို့ချစဉ် တပည့်က အချောင်းဆိုးနေခြင်း စသည်ကြောင့် မမှီလိုက်ဘဲ "မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ" ဟူသော ပုဒ်ကို ရွတ်မှ မှီ၍ ဆရာတပည့်တို့ သံပြိုင်ရွတ်မိ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အနုပဒ အရေအတွက်ဖြင့် ဆရာမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။]

အန္တဂ္ဂရံ ၊ပေ၊ ဩပါတေတိတိ-ကား၊ သာမဏေရ-သာမဏေ၊ ရူပံ အနိစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ ဘဏ-ဆိုလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-ပြောဆိုအပ်သော သာမဏေသည်၊ ရူကာရမတ္တမေဝ-ရူအကွာရာမျှကိုသာ၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဝတ္တွာ-ရွတ်၍၊ တိဋ္ဌတိ-ရပ်နေ၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါစေန္တသာပိ-ပို့ချသော ရဟန်း၏လည်း၊ အန္တဂ္ဂရဂဏနာယ ပါစိတ္တိယာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) စ-ဆက်၊ ဂါထဗန္ဓေပိ-ဖွဲ့စီအပ်သော ဂါထာ၌လည်း၊ ဩသနယော-ကို၊ လဗ္ဘတိယေဝ-ရအပ်သည်သာ။ [မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာဟု ဆရာက ပို့ချရာ၌ တပည့်က မအကွာရာ

ရူပံ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယာ။ ။ပါဠိတော်၌ ရူပန္တိနေရာဝယ် ရူတိဟု အချို့ စာရှိ၏။ ဝါစာသိလိဋ္ဌအကျိုးငှာ နိဂ္ဂဟိတ်လာ၍ "သံယောဂေ ပရေ ရဿတ္တံ" အရ ရှည်၌ ရဿပြု၍ "ရူတိ" ဟု ပါဠိမှန် ရှိရမည်။ နိဂ္ဂဟိတ်ကို နပြု၍ ရူန္တိဟုလည်း ရှိ၏။ ရူန္တိ သြပါတေတိတိ ဧတ္ထ အနုနာသိကော အာဂမဝသေန ဝုတ္တော၊ သံယောဂပုဗ္ဗဿ ရဿတ္တံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဋီကာ၊ ရူပံ အနိစ္စံဟု ဆရာက ပို့ချရာ၌ တပည့်က ရူဟု သံပြိုင်ရွတ်၍ ရပ်နေ၏၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဆရာမှာ အကွာရာအရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မျှကိုသာ သံပြိုင်ရွတ်၍ နေ၏။ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဆရာမှာ အက္ခရာအရေအတွက်ဖြင့် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။]

အနုဗျဉ္ဇနံ ၊ပေ၊ နိစ္စာရေတိတိ-ကား၊ ရူပံ ၊ပေ၊ ဣမံ သုတ္တံ-ဟူသော ဤသုတ္တန်ကို၊ ဝါစယမာနေန - ဆိုစေသော၊ ဝါ - ပို့ချသော၊ ထေရေန - ထေရ်သည်၊ ရူပံ အနိစ္စန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနေ-ဆိုအပ်စဉ်၊ သာမဏေရော-သည်၊ သီယပညတာယ-လျင်သော ပညာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာတိ-ဟူသော၊ ဣမံ အနိစ္စပဒံ-ဤအနိစ္စပုဒ်ကို၊ ထေရဿ-ထေရ်၏၊ ရူပံ အနိစ္စန္တိ-ဟူသော၊ ဧတေန အနိစ္စပဒေန-နှင့်၊ သဒ္ဒီ-ကွ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဘဏန္တော-ရွတ်ဆိုလျက်၊ ဝါစံ-စကားကို၊ နိစ္စာရေတိ-မြွက်ဆို၏၊ ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ အနုဗျဉ္ဇန ဂဏနာယ-ရှေ့ပုဒ်ဗျည်းနှင့် တူသော နောက်ပုဒ်ဗျည်း အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊) ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဧတ္ထ-ဤပဒ အနုပဒ အနွက္ခရ အနုဗျဉ္ဇနဠ်၊ သခ်ေပါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ ဣမေသု ပဒါဒီသု-ဤပဒ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံ ယံ-အကြင်အကြင်စာကို၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်းဖြင့်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဘဏတိ-ရွတ်ဆို၏၊ တေန တေန-ထိုထိုစာဖြင့်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ-ဤကား အကျဉ်းချုပ်တည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသိတောတိ-ကား၊ သကလံ-အလုံးစုံသော၊ ဝိနယပိဋကံ-ဝိနည်းပိဋကသည်လည်းကောင်း၊ (သကလံ-သော၊) အဘိဓမ္မပိဋကံ-သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ပြဟ္မဇာလာဒိနိ-ပြဟ္မဇာလသုတ် အစရှိကုန်သော၊ သုတ္တာနိစ-သုတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ [ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ ဟောတော်မူအပ်သော တရားများ ရှိသေး၏၊ ထိုတရားတို့ကိုလည်း ဤဗုဒ္ဓဘာသိတ၌ သွင်းယူပါ။] သာဝကဘာသိတောတိ-ကား၊ စတု

ရူပံ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဝါစံ နိစ္စာရေတိ။ ။[ဤဝါကျ၌ "ဝါစယမာနော" ဟု ရှိ၏၊ ထေရေနနှင့် အရတူဖြစ်သောကြောင့် ဝါစယမာနေနဟု ရှိရမည်၊ "ဝုစ္စမာနော" နေရာ၌လည်း "ဝုစ္စမာနေ" ဟု အနာဒရိယလက္ခဏာ ရှိရမည်။] ဆရာက "ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ, ဝေဒနာ အနိစ္စာ" ဟု နှုတ်ခမ်းလေးလေးဖြင့် ပို့ချနေသည်ကို လိုက်၍ဆိုသော သာမဏေက "ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ" ဟု ဆိုလိုက်လျှင်ပင် "ဝေဒနာ အနိစ္စာ" ကိုပါ လှမ်း၍ မြင်လောက်အောင် လျင်သော ဉာဏ်ရှိရကား "ဝေဒနာ အနိစ္စာ" ဟု အနိစ္စချင်း ဆရာနှင့် သံပြိုင်ရွတ်မိ၏၊ ထိုသို့ရွတ်မိလျှင် ဆရာမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

အယံ ပနေတ္ထ သခ်ေပေါ။ ။ဤအကျဉ်းမှတ်ချက်ကို ကြည့်၍ ဆရာနှင့် တပည့် သံပြိုင်ရွတ်ရာ၌ တစ်လုံးချင်းဖြစ်စေ, တစ်ပုဒ်ချင်းဖြစ်စေ, တစ်ပါဒချင်းဖြစ်စေ, ရှေ့ပုဒ်ဗျည်းနှင့် တူသော နောက်ပုဒ်ဗျည်းဖြစ်စေ သံပြိုင်ရွတ်မိလျှင် အာပတ် သင့်နိုင်၏၊ ရှေးခေတ်က စာအုပ်များ မရှိကြသေး၊ ဆရာက နှုတ်တက်ချပေးရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဆရာနှင့် တပည့် သံပြိုင် ရွတ်မိတတ်၏၊ ယခုခေတ်၌ကား စာအုပ်များ ရှိပြီးဖြစ်၍ ဆရာက ရှေ့က ချပြီးမှ တပည့်က နောက်မှ လိုက်ဆိုလျှင် အာပတ်မှ လွတ်နိုင်၏။

ပရိသပရိယာပန္နေဟိ-ပရိသတ် ၄ ပါးခဲ့ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ [ပရိသတ် ၄ ပါးကား-ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီ, ဥပါသကာ, ဥပါသိကာတို့တည်း။] သာဝကေဟိ-သာဝကတို့သည်၊ ဘာသိတော-ဟောအပ်သော၊ အနုဂ်ဏ ၊ပေ၊ မဟာဝေဒလ္လာဒိကော-အနုဂ်ဏသုတ် ၊ပေ၊ မဟာဝေဒလ္လသုတ် အစရှိသော တရားတော်တည်း၊ [အနုဂ်ဏ, သမ္မာဒိဋ္ဌိ, မဟာဝေဒလ္လသုတ်တို့ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောတော်မူသည်၊ အနုမာနသုတ်ကို အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ဟောတော်မူသည်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်ကို ဓမ္မဒိန္နာမည်သော ဘိက္ခုနီ ဟောတော်မူသည်။] ဣသိဘာသိတောတိ-ကား၊ ဗာဟိရပရိဗ္ဗာဇကေဟိ-သာသနာတော်၏ အပြင်ပဋ္ဌ ဖြစ်သော ရသေ့ပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ ဘာသိတော-ဟောအပ် လျှောက်ထားအပ်သော၊ သကလော-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကဝဂ္ဂေါ-ဝဂ်လည်းကောင်း၊ ဗာဝရိယဿ-ဗာဝရိယပုဏ္ဏား၏၊ အန္တေဝါသိကာနံ-တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ သောဠသန္နံ-တစ်ကျပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ-ပုဏ္ဏားတို့၏၊ ပုစ္ဆာ-ပုစ္ဆာလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ-ဤသို့အစရှိသော တရားတည်း၊ ဒေဝတာဘာသိတောတိ-ကား၊ ဒေဝတာဟိ-နတ်တို့သည်၊ ဘာသိတော-လျှောက်ထားအပ်သော တရားတော်တည်း၊ သော-ထိုဒေဝတာ ဘာသိတကို၊ ဒေဝတာ ၊ပေ၊ သံယုတ္တာဒိဝသေန-ဒေဝတာသံယုတ် ၊ပေ၊ သဋ္ဌာသံယုတ် အစရှိသော သံယုတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ ["အစွမ်း"ဟူသည် ထိုသံယုတ်တို့၌ ပါဝင်သော နတ်တို့ လျှောက်ထားအပ်သော စကားများသာတည်း။]

အတ္ထူပသံဟိတောတိ-ကား၊ အဋ္ဌကထာနိဿိတော-အဋ္ဌကထာကို မှီသော တရားတည်း၊ ဓမ္မူပသံဟိတောတိ-ကား၊ ပါဠိနိဿိတော-ပါဠိတော်ကို မှီသော တရားတည်း၊ [ဓမ္မူပသံဟိတောခ် ဓမ္မအရ ပြခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသိတအားလုံးကို ယူ၊ ထိုနှင့် ဆက်သွယ်၍ မှတ်သားအပ်သော "မဂ္ဂင်္ဂဝဂ်ဇိပုတ္တာစ" စသော ဥဒ္ဒါန်းဂါထာ စကားမျိုးသည် ဓမ္မူပနိဿိတမည်၏၊ အဋ္ဌကထာနိဿိတောတုန်းကလည်း ပါဠိတော်ကို တိုက်ရိုက် ဖွင့်သော စကားသည် အဋ္ဌကထာတည်း၊ ထိုစကားနှင့်

အဋ္ဌကထာနိဿိတော။ ။"အတ္ထူပသံဟိတ-အနက်နှင့် စပ်ယှဉ်သော တရား" ဟူသည် ပါဠိတော်၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာတည်း၊ ထို့ကြောင့် "အတ္ထူပသံဟိတောတိ အဋ္ဌကထာနိဿိတော" ဟု ဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်သည် ပထမသင်္ဂါယနာတင်တုန်းက ပါဠိတော်တည်း၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဟူသည်လည်း ပထမသင်္ဂါယနာ တင်တုန်းက မဂဓဘာသာဖြင့် ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ဆိုသော အဋ္ဌကထာတည်းဟု သိသာ၏၊ သို့သော် ယခုအခါ၌ တွေ့မြင်အပ်သော အဋ္ဌကထာစကားကိုလည်း အဋ္ဌကထာနိဿိတ၌ သွင်းယူရမည်ဟု ဆိုကြ၏။ [အဋ္ဌကထာနိဿိတောတိ ပုဗ္ဗေ မဂဓဘာသာယ ဝုတ္တံ ဓမ္မသင်္ဂဟာရုဠ္ဠံ အဋ္ဌကထံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ဣဒါနိပိ "ယထာပိ ဒီပိကောနာမ, နိလီယိတ္တာ ဂဏ္ဍတော မိဂေ"တိ ဧဝမာဒိကံ အဋ္ဌကထာဝစနံ ဂမ္ဘီရတ္ထန္တိ ဝဒန္တိ။]

ဆက်သွယ်၍ မှတ်သားအပ်သော စကားများသည် အဌကထာနိသိတမည်၏။ ဥဘယေနာပိ-အာတ္တူပသဋ္ဌိတ, ဓမ္မူပသဋ္ဌိတ ၂ ပါးစုံဖြင့်လည်း၊ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿိတ မေဝ-ဝဋ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မှီသော တရားကိုသာ၊ ဝဒတိ-ဆို၏။ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿိတံ-ကို၊ ကိဉ္စာပိ ဝဒတိ-အကယ်၍ကား ဆိုပါပေ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဆိုပါသော်လည်း၊ တိသော-ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယအားဖြင့် ၃ ပါး ကုန်သော၊ သဏ္ဌိတိယော-သဏ္ဌိယနာတို့သို့၊ အာရုဗ္ဘဓမ္မံယေဝ-တင်အပ်သော ဓမ္မ ကိုသာ၊ ပဒသော်-အစုအစုအားဖြင့်၊ ဝါစေန္တိသ-ပို့ချသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-၏။) ဝိဝဋ္ဋူပနိဿိတေပိ-ဝဋ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မှီပါသော်လည်း၊ နာနာဘာသာဝသေန-မဂဓဘာသာမှ ကွဲပြားသော ဘာသာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဂါထာသိလောကပန္နာဒီဟိ-ဖွဲ့စီအပ်သော ဂါထာသိလောက အစရှိ သည်တို့ဖြင့်၊ အဘိသခ်္ခတေ-ပြုစီရင်အပ်သော တရား၌၊ (ဝါစေန္တိသ-ပို့ချသော ရဟန်း၏၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ။) [နာနာဘာသာဝသေနကို "အမျိုးမျိုးသော ဘာသာ၏ အစွမ်းဖြင့်" ဟု ပေးလျှင် မဂဓဘာသာပါ နာနာဘာသာအရ၌ ပါဝင်နေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် "မာဂဓဘာသာမှ ကွဲပြားသော ဘာသာတို့၏ အစွမ်း ဖြင့်" ဟုသာ ပေး။]

တိသော-ကုန်သော၊ သဏ္ဌိတိယော-တို့သို့၊ အနာရုဗ္ဘေပိ-မတင်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-မတင်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ကုလုမ္ဗသုတ္တံ-သုတ်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ နန္ဒောပနန္ဒံ-နန္ဒောပနန္ဒသုတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဤဒိသေ-ဤကဲ့သို့ ရှိအပ်သော သုတ်၌၊ အာပတ္တိယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) အပလာလဒမနမ္မိ-အပလာလနုဂါးမင်းကို ဆုံးမကြောင်း စကားကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ-(အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု) ဆိုအပ်ပြီ၊ မဟာပစ္စရိယံ ပန-၌ကား၊ ပဋိသိဒ္ဓံ-(အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်ဟု) တားမြစ်အပ်ပြီ၊ (နောက်၌ "နဿ ဣတိ" ဟု တားမြစ်ထားသည်-ဟူလို၊) မေဏ္ဍကမိလိန္ဒပဉ္ဍေသု-မေဏ္ဍကပဉ္စာ, မိလိန္ဒပဉ္စာတို့၌၊ ထေရသ-အရှင်နာဂသိန်ထေရ်၏၊ သကပဋိဘာနေ-မိမိ၏ ဉာဏ်အထင်အမြင်ဖြစ်သော တရားစကား၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ရညော-မိလိန္ဒမင်းအား၊ ဝါ-ကို၊ သညာ ပနတ္ထံ-နားလည်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဟရိတ္တာ-ပါဠိတော် အဌကထာမှ ထုတ်ဆောင်၍၊ ယံ-အကြင်သုတ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသုတ်၌၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ ဝဏ္ဏ ၊ပေ၊ ပိဋကာနိ-ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပြဆိုရာပိဋကတ, အဂ်ုလိမာလအကြောင်းကို ပြဆိုရာ ပိဋကတ, ရဋ္ဌပါလ၏ ကြုံးဝါးကြောင်း စကားရပ်, အာဠာဝက၏ ကြုံးဝါးကြောင်း စကားရပ်, ဂုဋ္ဌဝေဿန္တရ, ဂုဋ္ဌဝိနယ, ဝေဒလ္ဂ ပိဋကတ်တို့သည်၊ အဗုဒ္ဓဝစနာနိယေဝ-ဘုရားစကားတော်တို့ မဟုတ်ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ [ဘုရားစကားတော် မဟုတ်သော်လည်း မသင်

ယူအပ်သော ကျမ်းစာများကား မဟုတ်ကြပါ။] သီလူပဒေသောနာမ-မည်သည်၊ ဓမ္မသေနာပတိနာ-တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ ဝုတ္တော-ဟောအပ်သော တရားတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ၊ တသ္မိ-ထိုသီလူပဒေသ၌၊ အာပတ္တိ ယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) အညာနိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂကထာ ၊ပေ၊ အသုဘကထာဒီနိ-မဂ္ဂကထာကျမ်း, အာရမဏကထာကျမ်း, ဗုဒ္ဓိက, ဒဏ္ဍက, ဉာဏဝတ္ထု, အသုဘကထာကျမ်း အစရှိသည်တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ တေသု-ထိုကထာကျမ်းတို့၌၊ သတ္တတိံသ-၃၇ ပါးသော၊ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝိဘတ္တာ-ဝေဖန်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဓုတင်ပဠေ-ဓုတင်ပဠာကျမ်း၌၊ ပဋိပဒါ-အကျင့်ပဋိပတ်ကို၊ ဝိဘတ္တာ-ဝေဖန်အပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တေသု-ထိုကထာကျမ်းတို့၌၊ (ဝါစေန္တသ-၏၊) အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ မဟာပစ္စရိယာဒီသု-မဟာပစ္စရီ အဋ္ဌကထာ အစရှိသည်တို့၌၊ သဂီတိ-သင်္ဂီယနာသို့၊ အနာရုဠ္ဠေသု-မတင်အပ်ကုန်သော၊ ရာဇောဝါဒ ၊ပေ၊ သုတ္တေသုယေဝ-ရာဇောဝါဒသုတ်, တိက္ခိန္ဒြိယသုတ်, စတုပရိဝဋ္ဋသုတ်, နန္ဒောပနန္ဒ သုတ်, ကုလုမ္ဗသုတ်တို့၌သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ဝာ-ဆိုပြီး၍၊ အဝသေသေသု-ကြွင်းသော သုတ်တို့၌၊ ယံ-အကြင်တရားစကားကို၊ ဗုဒ္ဓဝစနတော-ဘုရားဟော စကားတော်မှ၊ အာဟရိတ္ဝာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တဒေဝ-ထိုတရားစကားသည်သာ၊ အာပတ္တိဝတ္ထု-အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတရံ-အခြားသော တရားစကားသည်၊ (အာပတ္တိ ဝတ္ထု-သည်၊) နု (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ အယံ အတ္ထော-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတော-ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီ၊ [အာပတ်သင့်ခြင်း, မသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီ၊ မည်သည့်သုတ်ကို ပို့ချလျှင် အာပတ်သင့်၏၊ မည်သည့်သုတ်ကို ပို့ချလျှင် အာပတ်မသင့်ဟု ပိုင်းခြားထားသည်-ဟူလို။]

၄၈။ ဧကတော ဥဒ္ဒိသာပေန္တောတိ (ပဒဿ)-ဟူသော ပုဒ်၏၊ အနုပသမ္ပ န္နေန-လူသာမဏေနှင့်၊ သဒ္ဒိ-တကွ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-အတူ၊ ဥဒ္ဒေသံ-သင်ယူအပ်သော ပါဠိကို၊ ဘဏန္တောပိ-ရွတ်ဆိုသော ရဟန်းသည်လည်း၊ [အချို့စာအုပ်များ၌ ဂဏန္တောပိဟု ရှိ၏၊ "သင်ယူသော ရဟန်းသည်လည်း" ဟု ပေး။] ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဝဒတိ-ရွတ်ဆိုအံ့၊ အနာပတ္တိ-အနာ ပတ်သည်၊ (ဟောတိ-၏။) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [ပါဠိတော်၌ ဥဒ္ဒိသာပေန္တော၏ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် ဝဒတိဟု ထည့်စပ်ပါ-ဟူလို။] တတြ-ထိုဧကတော ဥဒ္ဒိသာ ပေန္တောဟူသော ပါဌ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ် တည်း၊ ဥပသမ္ပန္နောစ-ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ အနုပသမ္ပန္နောစ-လူသာမဏော

သည်လည်းကောင်း၊ နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်၍၊ ဥဒ္ဒိသာပေန္တိ-ပါဠိကို ရွတ်ပြစေကြကုန်၏၊ (ရွတ်ပြပါဘုရားဟု တောင်းပန်ကြကုန်၏၊) အာစရိယော-ဆရာသည်၊ နိသိန္နာနံ-ထိုင်နေကုန်သော တပည့်တို့အား၊ ဘဏာမိ-ရွတ်ပြအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တေဟိ-ထိုတပည့်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဝဒတိ-ဆိုအံ့၊ အာစရိယဿ-၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) အနုပသမ္ပန္နေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဂဏ္ဍန္တိသ-သင်ယူသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဒွေပိ-ရဟန်းနှင့် သာမဏေ နှစ်ဦးလုံးတို့သည်လည်း၊ ဌိတာ-ရပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဂဏ္ဍန္တိ-သင်ယူကုန်အံ့၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း၊ ဒဟရဘိက္ခု-ရဟန်းငယ်သည်၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သာမဏေရော-သည်၊ ဌိတော-ရပ်နေသည်၊ (ဟောတိ၊) နိသိန္နဿ-ထိုင်နေသော ရဟန်းငယ်အား၊ ဘဏာမိ-ရွတ်ပြအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘဏတော-သံပြိုင်ရွတ်ပြသော ဆရာ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ သစေ တိဋ္ဌတိ-အကယ်၍ ရပ်နေအံ့၊ ဣတရော-အခြားသော သာမဏေသည်၊ (သစေ) နိသီဒတိ-အကယ်၍ ထိုင်နေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) ဌိတဿ-ရပ်နေသော ရဟန်းငယ်အား၊ ဘဏာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘဏတောပိ အနာပတ္တိ ဟောတိ။

ဗဟူနံ-များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ ဧကော သာမဏေရော-သည်၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တဿိ-ထိုသာမဏေသည်၊ နိသိန္နေ-စဉ်၊ ပဒသော-အစုအစုအားဖြင့်၊ ဓမ္မံ-ပါဠိ အဋ္ဌကထာတရားကို၊ ဝါစေန္တိသ-ပို့ချသော၊ အာစရိယဿ-ဆရာ၏၊ အစိတ္တကာ ပတ္တိ-အစိတ္တက အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) သာမဏေရော-သည်၊ ဥပစာရံ-၁၂ တောင် ဥပစာကို၊ မုဉ္စိတ္တာ-လွှတ်၍၊ ဌိတောဝါ-ရပ်နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နောဝါ-ထိုင်နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) [ဥပစာရံ မုဉ္စိတ္တာတိ ပရိသပရိယန္တတော ဒ္ဝါဒသဟတ္ထံ မုဉ္စိတ္တာ။] ယေသံ-အကြင် သူတို့အား၊ ဝါစေတိ-ပို့ချ၏၊ တေသု-ထိုသူတို့၌၊ (သာမဏေရဿ-၏၊) အပ္ပရိယာ ပန္နတ္တာ-အကျုံးမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကေန-တစ်ခုသော၊ ဒိသာဘာဂေန-အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ ပလာယနကဂန္ဌနာမ-ထွက်သွားသော ကျမ်းစာမည်သည်ကို၊ ဂဏှာတိ-သင်ယူ၏၊ ဣတိ-သို့၊ သဒ္ဒီ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ [စာလိုက်နေသော ပရိသတ်မှ အပြင်ထွက်သွားသော စာချသံ စာရွတ်သံကို "ပလာယနကဂန္ဌ" ဟု ခေါ်သည်။] တဿာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ-၏၊) ဣတိ-ဤကား အဆုံးအဖြတ်တည်း။ ["တကြာယံ ဝိနိစ္ဆယော" ကို ပြန်လှည့်ဖို့ရာ "အနာပတ္တိတိ" ဟု ဣတိသဒ္ဒါ ပါရမည်၊ မပါလျှင် ထည့်ပါ။]

ဧကတော သဒ္ဓါယံ ကရောန္တောတိ-ကား၊ [အချို့စာအုပ်များ၌ "ကရောန္တောပိ" ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိတော် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို ဖွင့်ပြရာဖြစ်သောကြောင့် "ကရောန္တောတိ"ဟု ဣတိသဒ္ဒါဖြင့် ရှိရမည်။] အနုပသမ္ပန္နေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဥပသမ္ပန္နော-ရဟန်းသည်၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဝါ-အတူ၊ သဒ္ဓါယံ-သရဒ္ဓါယ်ခြင်းကို၊ ဝါ-စာပြန်ခြင်းကို၊ ကရောန္တော-ပြုလတ်သော်၊ တေန-ထိုလူသာမဏေနှင့်၊ သဒ္ဓိ ယေဝ-တကွသာလျှင်၊ ဘဏတိ-ရွတ်ဆိုအံ့၊ အနာပတ္တိ၊ အနုပသမ္ပန္နဿ-လူသာမဏေ၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဥဒ္ဒေသံ-သင်ယူအပ်သော ပါဠိကို၊ ဂဏှန္တဿပိ-သင်ယူသော ရဟန်း၏လည်း၊ တေန-ထိုလူသာမဏေနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ဧကတော-နက်၊ ဝါ-သံပြိုင်၊ ဘဏန္တဿ-ရွတ်ဆိုလတ်သော်၊ အနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယမ္ပိ-ဤလူသာမဏေ၏ အထံ၌ စာတက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဧကတော သဒ္ဓါယံ ကရောတိစ္စေဝ-ဧကတော သဒ္ဓါယံ ကရောတိဟူ၍သာ၊ သင်္ခ် ဂစ္ဆတိ။ (ဝါစေတိဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်-ဟူလို။)

ယေဘုယ္ယေန ၊ပေ၊ သြပါတေတီတိ-ကား၊ ကေဂါထာယ-ဂါထာတစ်ပုဒ်၏၊ ဧကော-တစ်ခုသော၊ ပါဒေါ-ပါဒသည်၊ သစေ နု အာဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ နှုတ်သို့ မလာအံ့၊ (နှုတ်မတက်အံ့၊) သေသံ-ကြွင်းသော ၃ ပါဒသည်၊ (သစေ) အာဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ နှုတ်သို့လာအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) အယံ-ဤကျမ်းစာသည်၊ ယေဘုယ္ယေန ပဂုဏာဂန္ထောနာမ-ယေဘုယ္ယေန ပဂုဏာဂန္ထမည်၏၊ [၄ ပါဒရှိသော ဂါထာတွင် ၃ ပါဒလောက်က နှုတ်တက်နေသောကြောင့် များသောအားဖြင့် ကျေညက်ပြီးသော ကျမ်းစာမည်၏။] ဧတေန နယေန-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သုတ္တေပိ-စုဏ္ဏိယပါဠိ၌လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ [ယေဘုယ္ယေန ပဂုဏာဂန္ထကို သိထိုက်၏-ဟူလို။] တံ-ထိုပဂုဏာဂန္ထကို၊ သြပါတေန္တသ-အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေသော ရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဘဏာဟိ-ရွတ်ဆိုလော့၊ ဣတိ-ဤသို့

သဒ္ဓိ ဂဏှန္တဿ။ ။ဥဒ္ဒိသာပေန္တိ၌ "ဥ+ဒိသ+ဏာပေ" ဟု ကာရိတ်ပစ္စည်းဝင်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် စာအုပ်မရှိသေးသော ရှေးခေတ်၌ သာမဏေနှင့် ရဟန်းဟူသော တပည့်နှစ်ဦးတို့သည် စာတက်လိုလျှင် ဆရာကို တပည့်များက ရွတ်စေရ, ရွတ်ပြပါဘုရားဟု တောင်းပန်ရ၏၊ ထိုအခါ ဆရာက "တေန ခေါ ပန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ" စသည်ဖြင့် ရွတ်ပြရ၏၊ ထိုသို့ရွတ်ပြသော စာကို သာမဏေနှင့် အတူ စာတက်သော ရဟန်းတို့သည် လိုက်၍ ဆိုကြရ၏၊ ထိုသို့လိုက်၍ ဆိုသဖြင့် သာမဏေနှင့် အတူ သံပြိုင်ရွတ်မိသော်လည်း စာတက်ဘက် ရဟန်းမှာ အာပတ် မသင့်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ဝါစေယျအရ ပို့ချခြင်း မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

သြပါတေန္တသ။ ။သြပါတေန္တသကို "ဧဝံ ဘဏာဟိတိ ဧကတောပိ ဘဏန္တသ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုအဖွင့်၌ "ဧဝံ ဘဏာဟိ" ဖြင့် မကျေသေးသော အပိုဒ်ကို ထောက်ပေးကြောင်း သိသာ၏၊ ထို့ကြောင့် မကျေသေးသော အပိုဒ်ကို ထောက်ပေးရင်း သံပြိုင် ရွတ်မိ

ပြော၍၊ ဧကတောပိ-တစ်ပြိုင်နက်လည်း၊ ဘဏ္ဍန္တသ-ရွတ်ဆိုလတ်သော်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ။)

[သြသာရေနှံ့ သြပါတေတီတိ-ကား၊ သုတ္တံ-ပါဠိကို၊ ဥစ္စာရေနှံ့-ရွတ်ဆိုစေစဉ်၊ [သြသာရေနှံ့၏ အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် ဥသာရေနှံ့ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊ အခြားနေရာ၌ ပါဠိသက်သက် ရွတ်သူကို သြသာရကဟု ဆိုသည်။] ပရိသမဇ္ဈေ-၌၊ ပရိသက်မာနံ-ရှိ၍ နေသော သာမဏေကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒေဟိ-ဆိုလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တေန-ထိုသာမဏေနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ ဧကတောပိ ဝဒန္တသ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယာဒီသု-မဟာပစ္စရီအစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ မယာ-ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ မာ ဝဒ-မဆိုနှင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောအပ်သော သာမဏေသည်၊ ယဒိ ဝဒတိ-အကယ်၍ အတူရွတ်ဆိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့အတူရွတ်ဆိုလတ်သော်၊) အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-သို့၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ စ-ဆက်၊ အသ-ထိုစကား၏၊ နတ္ထိဘာဝေါ-ယေဝ-မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ယုတ္တော-သင့်မြတ်၏၊ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ (ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒသ-၏၊) ကိရိယသမုဋ္ဌာနတ္တာ-ကိရိယသမုဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့မဟုတ်လျှင်၊ (ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊) ကိရိယာကိရိယံ-ကိရိယာကိရိယသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာ၊ (ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊) ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနံ-ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ [ဤသိက္ခာပုဒ်သည် သမုဋ္ဌာနသီသဖြစ်သောကြောင့် "ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ဤသိက္ခာပုဒ်ဟူသော သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏"ဟု ဆိုသည်။] ဝါစာတောစ-နှုတ်ကြောင့်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ တိဝေဒနံ-ရှိ၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ စတုတ္ထံ-၄ ခုမြောက်သော၊ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒံ-တည်း။

သော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ဧကတောပိ ဘဏ္ဍန္တသ၌ ပိကား သမ္ဘာဝနာ၊ သံပြိုင်ရွတ်မိသော်မှ အနာပတ် ဖြစ်သေး၏၊ သံပြိုင် မရွတ်သော် အနာပတ်ဟုပင် ဆိုဖွယ် မလို-ဟူလို။

ကိရိယသမုဋ္ဌာနတ္တာ။ ။"သံပြိုင် မရွတ်ရ" ဟု ပညတ်ထားပါလျက် သာမဏေနှင့်အတူ ရွတ်ရကား "ငါနှင့် အတူ မဆိုနှင့်" ဟု တားသော်လည်း အတူဆိုမိလျှင် ကိရိယပင် (မပြုထိုက်သော သံပြိုင်ရွတ်မှုကို ပြုခြင်းပင်) ဖြစ်တော့၏၊ "ထို့ကြောင့် မဟာပစ္စရီစကားမျိုး၏ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ မရှိခြင်းသည်သာ သင့်မြတ်၏" ဟူလို။

၅။ သဟသေယျသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၄၉။ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ မုဠသတိ အသမ္မုဇာနာတိ (ဧတံ)-မုဠသတိ အသမ္မုဇာနာဟူသော ဤစကားကို၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-အိပ်မပျော်မီ ရှေ့အဖို့၌၊ သတိ သမ္မုဇညသ-သတိသမ္မုဇညကို၊ အကရဏာဝသေန-မပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန (သစ္စံ)-မှန်၏၊ ဘဝင်္ဂေါတိဏ္ဏကာလေ-ဘဝင်သို့ သက်ရောက်ရာ အခါ၌၊ (ဘဝင်ကျ၍ အိပ်ပျော်ရာ အခါ၌၊) သတိသမ္မုဇည-သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [မဟာဝိပါက်စိတ်၌ သာမန် သတိနှင့် ဉာဏ်များကား ရှိကြသည်သာ၊ သို့သော် ထိုသတိနှင့် ဉာဏ်တို့က တရား ဆင်ခြင်မှု မပြုနိုင်။]

ဝိကူဇမာနာတိ-ကား၊ ဝိပွလပမာနာ-ယောင်ယမ်း မြည်တမ်းကုန်လျက်၊ ကာကစ္ဆမာနာတိ-ကား၊ နာသာယ-နှာခေါင်းမှ၊ (မုဠမာနာ၌ စပ်၊) ကာကသဒ္ဒံ ဝိယ-ကျီး၏ အသံကဲ့သို့သော၊ နိရတ္ထကသဒ္ဒ-အနက် မရှိသော အသံကို၊ (ဟောက်သံကို ဆိုလိုသည်၊) မုဠမာနာ-လွတ်ကုန်လျက်၊ (ပါဠိတော် "သေယျ ကပ္ပေန္တိ"၌ စပ်၊) ဥပါသကာတိ-ကား၊ ပဌမတရံ-ရဟန်းငယ်တို့၏ အလျင်၊ ဥဒ္ဒိတဥပါသကာ-အိပ်ရာမှ ထသော ဥပါသကာတို့သည်၊ (ပါဠိတော် "ဥဋ္ဌာယန္တိ" စသည်၌ စပ်။)

၅၀။ ဧတဒဝေါစုံ ဘဂဝတာ ၊ပေ၊ ပညတ္တန္တိ၊ [စာအုပ်များ၌ "ဧတဒဝေါစုန္တိ" ဟု ဤတိသဒ္ဒါ ပါသည်ကား မကောင်း၊ ပါဠိတော်၌ "ဧတဒဝေါစုံ ဘဂဝတာ ၊ပေ၊ ပညတ္တံ" ဟု တစ်ဆက်တည်း ရှိ၏။] ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ သိက္ခာပဒဂါရဝေနေဝ-သိက္ခာပုဒ်၌ လေးစားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဧတံ-ဤ (ဘဂဝတာ ၊ပေ၊ ပညတ္တံ စသော) စကားကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဘဂဝတိ-မြတ်စွာဘုရား၌၊ ဂါရဝေနစ-

---

မုဠသတိ။ ။မုဠှာ + သတိ ဧတေသန္တိ မုဠသတိနော၊ "သမ္မာ + ပကာရေန ဇာနန္တိတိ သမ္မုဇာနာ၊ နု + သမ္မုဇာနာ အသမ္မုဇာနာ" ဟု ပြု၊ ယောဇနာ၌ကား "နတ္ထိ သမ္မုဇာနံ ဧတေသန္တိ အသမ္မုဇာနာ" ဟု ပြုလေသည်။

ဝိကူဇမာနာ။ ။ဋီကာ၌ "ဝိကူဇမာနာတိ နိတ္ထုနန္တာ" ဟု ဖွင့်၏၊ "ညီးတွားကုန်လျက်" ဟု ပေး၊ "ပလာပ-စပါးဖျင်း" ဟူသကဲ့သို့ ဝိရှေး ပရှေးရှိသော ဤလပဓာတ်လည်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ကင်းသော စကားဖျင်းအနက်ဟောတည်း၊ "အည်း . . အဲ" စသည်ဖြင့် ညီးတွားသောအခါ အသံထွက်သော်လည်း အနက်အဓိပ္ပာယ် မရှိ။

ကာကစ္ဆမာနာ။ ။ကာတစ်ပုဒ်, ကစ္ဆတစ်ပုဒ်ဟု ကြဲ၊ ကာ-စက်ဆုပ်ဖွယ် အသံကို + ကစ္ဆမာနာ-ပြောဆိုကုန်လျက်၊ "ကထာယ ကစ္ဆမာနာယ" ဟု ဥပရိပဏ္ဏာ-ဗာလပဏ္ဍိတ သုတ်၌ ရှိ၏၊ ကစ္ဆမာနာယကို "ကထီယမာနာယ" ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ ရှေးက "ကျီးသံကဲ့သို့ အသံပြုကြကုန်သည်" ဟု ပေးသည်မှာ သဒ္ဒတ္ထ မဟုတ်ပါ။

လေးစားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ဂရုနံ+ဘာဝေါ ဂါရဝံဟု ပြု။] အာယသ္မတော ရာဟုလသ-အရှင်ရာဟုလာ၏၊ သိက္ခာကာမတာယစ-သိက္ခာတို့ကို လိုလားသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝသနဋ္ဌာနံ-မိမိတို့နေရာ အရပ်သို့၊ အာဂတသ-ရောက်လာသော၊ တသ အာယသ္မတော-ထိုအရှင် ရာဟုအား၊ စူဠမဠ္ဓကံဝါ-ညောင်စောင်းငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အပသေနံဝါ-တကဲမှီ ပျဉ်ချပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ပညပေတွာ၌ စပ်၊) ယံ-အကြင်ခင်းစရာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တံ-ထိုခင်းစရာကို၊ ပညပေတွာ-ခင်းပေးပြီး၍၊ စီဝရံ-သင်္ကန်းကြီးကို သော်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံဝါ-ဧကသီကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဿီသဲ့ကရ ဏတ္ထာယ-ခေါင်းအုံးပြုခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဒေန္တိ-ပေးကြကုန်၏။ [ဤသို့ သားတော်ဖြစ်သော ရှင်ရာဟုလာကို ဂရုစိုက်ကြခြင်းသည် ခမည်းတော်ဖြစ်သော ဘုရားရှင် အပေါ်၌လည်း ရှိသေရာ ရောက်သောကြောင့် "ဘဂဝတိစ ဂါရဝေန"ဟု မိန့်ခဲ့သည်။]

တတြ-ထိုအာယသ္မတော စ ရာဟုလသ သိက္ခာကာမတာယဟူသော စကားရပ်၌၊ ဣဒံ - ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ တသာယသ္မတော - ထိုအရှင်ရာဟုလာ၏၊ (တစ်နည်း) တတြ-၌၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုကား၊ တသာယသ္မတော-၏၊ သိက္ခာကာမတာယ-၌၊ (နိဒဿနံ-အနည်းငယ်မျှ ညွှန်ပြအပ်သော ဝတ္ထုတည်း၊) ["တတြိဒံ ဝတ္ထု, နိဒဿနံဝါ" ဟု ဋီကာ၌ ဝါထည့်၍ ဖွင့်သောကြောင့် နိဒဿနံထည့်၍ နောက်တစ်နည်း ပေးရသည်၊ ထိုနိဒဿနံဖြင့် အရှင်ရာဟုလာ၏ သိက္ခာကို လိုလားသူ၏ အဖြစ်၌ ဝတ္ထုပေါင်းများစွာ ရှိသော်လည်း ဤ၌ နိဒဿနနည်း အားဖြင့် တစ်ဝတ္ထုကိုသာ ညွှန်ပြခြင်းတည်းဟု သိစေသည်။] ဘိက္ခု-တို့သည်၊တံ-ထိုအရှင်ရာဟုလာကို၊ ဒူရတောဝ-အဝေးမှပင်၊ အာဂစ္ဆန္တံ-လာနေသည်ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်ရ၍၊ မုဋ္ဌိသမ္ဘုဠ္ဇနိမုဠ္ဆ-လက်ဆုပ်တံမြက်စည်းကိုလည်းကောင်း၊ ကစဝရဆဒ္ဒနကဠ-အမှိုက်စွန့်တောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗဟိ-အပြင်ဘက်၌၊ ခိပန္တိ ကိရ-ချထားကြကုန်သတတ်၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အညေဟိ-အခြားသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ ကေန-အဘယ်သူသည်၊ ဣဒံ-ဤလက်ဆုပ်တံမြက်စည်းနှင့် တောင်းကို၊ ပါတိတံ-ကျစေအပ်သနည်း၊ ဝါ-ချထားအပ်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အညေ-အခြားသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြကုန်သနည်း၊) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ရာဟုလော-ရာဟုလာသည်၊ (ရာဟုလာတော့၊) ဣမသ္မိံ ပဒေသေ-ဤအရပ်၌၊ သဠ္ဓရိ-လှည့်လည်ပြီ၊ တေန-ထိုရာဟုလာသည်၊ ပါတိတံ နုခေါ-ကျစေအပ်လေသလော၊ ဝါ-ချထားအပ်လေသလော၊ (ချထားထင်ပါ့၊) ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏၊ [ပုစ္ဆာသဘောဖြင့် ပြောသောကြောင့် ရဟန်းတို့မှာ မုသာဝါဒ မဖြစ်၊ အချို့ဆရာတို့ကား သံသယအနေဖြင့် ပြောသောကြောင့် မုသာဝါဒ မဖြစ်ဟု

ဆိုကြသည်။] သော အာယသ္မာ ပန-ထိုအရှင်ရာဟုလာသည်ကား၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ဤအမှုသည်၊ မယှံ-တပည့်တော်၏၊ နေ (ကမ္မံ)-အမှု မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧကဒိဝသမ္မိ-တစ်နေ့၌လည်း၊ (တစ်နေ့မျှလည်း၊) အဝတ္တာ-မငြင်းဆိုမူ၍၊ တံ-ထိုလက်ဆုပ်တံမြက်စည်းနှင့် အမှိုက်စွန့်တောင်းကို၊ ပဋိသာမေတ္တာ-သိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ဘိက္ခူ-ပြောသော ရဟန်းတို့ကို၊ ခမာပေတ္တာ-သည်းခံစေ၍၊ (တောင်းပန်၍၊) ဂစ္ဆတိ-သွားသတတ်၊ (ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တဿာယသ္မတော-၏၊ သိက္ခာကာမတာယ-၌၊ နိဒဿနံ-တည်း။) [တတြိဒံကို ပြန်လှည့်ဖို့ရာ "ဂစ္ဆတိတိ" ဟု ဣတိသဒ္ဒါ ပါရမည်၊ မပါလျှင် ထည့်ပါ။]

ဝစ္ဆကုဋ္ဌိယာ သေယျံ ကပ္ပေသိတိ-ကား၊ တံယေဝ သိက္ခာကာမတံ-ထိုသိက္ခာတို့ကို လိုလားသူ၏ အဖြစ်ကိုပင်၊ အနုပြူဟန္တော-တိုးပွားစေလျက်၊ ဓမ္မသေနာပတိ ၊ပေ၊ အာနန္ဒတ္ထေရာဒီနံ-တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ, အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်, အရှင်အာနန္ဒာထေရ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အဂန္တွာ-မသွားမူ၍၊ ဘဂဝတော-ဘုရားရှင်၏၊ ဝဇ္ဇဠုနကဝစ္ဆကုဋ္ဌိယံ-သုံးစွဲတော်မူအပ်သော ဝစ္ဆကုဋ္ဌိ၌၊ သေယျံ-အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြုပြီ၊ သာ ကုဋ္ဌိ-ထိုကုဋ္ဌိသည်၊ ကဝါဋဗဒ္ဓါ-ဖွဲ့တပ်အပ်သော တံခါးရွက်ရှိသည်၊ ဂန္ဓပရိဘာဏ္ဍကတာ-ပြုအပ်သော နံ့သာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ထုံအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိသည်၊ (နံ့သာထုံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိသည်-ဟူလို၊) သမောသရိတပုပ္ဖဒါမာ-အထက်မျက်နှာကျက်မှ ကောင်းစွာ အောက်သို့ တွဲလျားကျသော ပန်းဆိုင်းရှိသည်၊ အညေသံ-အခြားသူတို့၏၊ အပရိဘောဂါ-အသုံးအဆောင် မဟုတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊) စေတိယဋ္ဌာနမိဝ-စေတီအရပ်ကဲ့သို့၊ တိဋ္ဌတိ ကိရ-တည်ရှိသတတ်။ [လေးစားအပ်သော စေတီ အရပ်ကဲ့သို့ မည်သူမျှ မသုံးစွဲဘဲ တည်ရှိသည်-ဟူလို။]

၅၁။ ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တန္တိ-ကား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သာမဏေရာနံ-တို့ကို၊ သင်ဟကရဏတ္ထာယ-ချီမြှောက်မှုကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ တိရတ္တံ- ၃ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပရိဟာရံ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ အဒါသိ-ပေးတော်မူပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-အကြင့်ကြောင့်၊ ကုလဒါရကေ-အမျိုးသားတို့ကို၊ ပဗ္ဗာဇေတ္တာ-ရှင်ပြုပေးပြီး၍၊ နာနုဂ္ဂဟေတုံ-မချီမြှောက်ခြင်းငှာ၊ (မချီမြှောက်ဘဲ ရှောင်လွှဲခြင်းငှာ၊)

သိက္ခာကာမတံ ၊ပေ၊ အဂန္တွာ။ ။"လူသာမဏေနှင့် အတူ မအိပ်ရ" ဟူသော ပညတ်တော်သိက္ခာပုဒ်ကို လေးလေးစားစား ကူညီအားပေးသောအားဖြင့် ရဟန်းတော်တို့နှင့် အတူ မအိပ်ဘဲ ဝစ္ဆကုဋ္ဌိ၌ အိပ်ခြင်းကိုပင် "တံယေဝ သိက္ခာကာမတံ အနုပြူဟန္တော" ဟု ဆိုသည်၊ အဂန္တွာကား အခြားရဟန်းတော်များမှာ အတူအိပ်မှု မအပ်လျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ စသော ထေရ်ကြီးများလည်း အပ်မည် မဟုတ်ဟု သိ၍ ထိုထေရ်ကြီးများထံ မသွားခြင်းတည်း။

နဲ့ ယုတ္တံ-မသင့်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တိရတ္ဆာန် ပရိဟာရ် အဒါသိ၊) သဟသေယျန္တိ-ကား၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ သေယျ-အိပ်ခြင်းကို၊ (ကပ္ပေယျ-၌ စပ်၊) ကာယပ္ပသာရဏသခ်ိတ်-ကိုယ်ကို ဆန့်တန်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ သယနမ္မိ-အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ သေယျာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယသ္မိံ သေနာသနေ-အကြင်ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ၌၊ သယန္တိ-အိပ်ကုန်၏၊ တမ္မိ-ထိုကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကိုလည်း၊ (သေယျာတိ ဝုစ္စတိ၊) တတ္ထ-ထိုသေယျာတို့တွင်၊ တာဝ-ကာယပ္ပသာရဏသေယျာမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌ-ညွှန်ပြအပ်သော၊) သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဟူသော သေယျာကို၊ ဒသေတုံ-ဌာ၊ သေယျာနာမ သဗ္ဗစ္ဆန္နာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ကာယပ္ပသာရဏ-ကိုယ်ကို ဆန့်တန်းခြင်းဟူသော သေယျကို၊ ဒသေတုံ-ဌာ၊ အနုပသမ္ပန္နေ ၊ပေ၊ နိပဇ္ဇတီတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (သေယျာ ၂ မျိုးလုံးကို သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဣဒ-ဤသဟသေယျဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ သေနာသနသခ်ိတ်-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာဟု ဆိုအပ်သော၊ သေယျ-သေယျာသို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ကာယပ္ပသာရဏသခ်ိတ်-သော၊ သေယျ-အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေယျ, ဝိဒဟေယျ-ပြုအံ့၊ သမ္ဘာဒေယျ-ဖြစ်စေအံ့၊ ဣတိ-ကား၊ အတ္ထော-နက်။ [ဤအဖွင့်များ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ိဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နာတိ အာဒိနာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်ဖြင့်၊ သေနာသနသခ်ိတာယ-ဟု ဆိုအပ်သော၊ တသ္မာ သေယျာယ-၏၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့သေယျာ၏ လက္ခဏာကို မိန့်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယံ သေနာသနံ-ကို၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ပဠဟိ-(အုတ်, ကျောက်, သစ်ရွက်, အက်တေ, မြက်ဟူသော) ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဆဒနေဟိ-အမိုးတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အညေန-အခြားသော၊ ကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ခုသော အမိုးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ပျဉ်ချပ်မိုး, ဝါးကပ်မိုး စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊) သဗ္ဗမေဝ-အလုံးစုံ အကုန်အစင်သာလျှင်၊ (မိုးသင့်ရာ အားလုံးကို သာလျှင်၊) ပဋိစ္ဆန္နံ-ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီ၊ ဝါ-မိုးအပ်ပြီ၊ အယံ-ဤကျောင်းသည်၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နာ-သဗ္ဗစ္ဆန္နာမည်သော၊ သေယျာနာမ-မည်၏၊ ["သဗ္ဗမေဝ + ဆန္နာ သဗ္ဗစ္ဆန္နာ" ဟု ပြု။] ပန-ဆက်၊ အဌကထာသု-ရှေးအဌကထာတို့၌၊ ပါဂဋ္ဌဝေါဟာရံ-ထင်ရှားသော

ပရိဟာရံ အဒါသိ။ ။ပရိဟာရတိ ဘေနာတိ ပရိဟာရော၊ ဘေန-ဤခွင့်ပြုခြင်းဖြင့်၊ ပရိဟာရတိ- ၃ ညဉ့်ပတ်လုံး အိပ်ခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို ရှောင်လွှဲနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပရိဟာရော-မည်၏။ "ပရိဟာရံ-အပြစ်ကို ရှောင်လွှဲကြောင်းဖြစ်သော ခွင့်ပြုချက်ကို" ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေး။

အခေါ်အဝေါ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဝါစုဂ္ဂတဝသေန-နှုတ်တက်သော စကား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နာနာမ ၊ပေ၊ ဆန္နာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ သဗ္ဗစ္ဆန္နအရ အမိုး ၅ မျိုးသာ ဆိုထား၏၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်းသည် ထိုအခါက ပြောရိုး ဆိုစဉ်ဖြစ်၍ နှုတ်တက်သော စကား၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်၊ ပျဉ်ချပ်စသော အမိုးကိုလည်း ယူနိုင်ပါ၏-ဟူလို။] ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ-(သဗ္ဗစ္ဆန္နာနာမ ၊ပေ၊ ဆန္နာဟူ၍) အကယ်၍ကား ဆိုအပ်ပါပေ၏၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ဒုဿကုဋ္ဌိယံ-ဒုဿကုဋ္ဌိ၌၊ (အဝတ်ဖြင့် မိုးအပ် ကာအပ်သော ကျောင်းဝယ်၌) သယန္တိဿာပိ-အိပ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ-အာပတ် မသင့်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ နဿက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ (ဒုဿကုဋ္ဌိက မတတ်နိုင်-ဟူလို၊) တဿာ-ကြောင့်၊ (ဒုဿကုဋ္ဌိ၌ အိပ်သော ရဟန်း၏သော်မှလည်း အာပတ် မသင့်အောင် ဒုဿကုဋ္ဌိက မတတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ပဋိစ္ဆာဒနသမတ္ထံ-ဖုံးလွှမ်းခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော၊ ဆဒနဉ္စ-အမိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နဉ္စ-အကာကိုလည်းကောင်း၊ ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ ပဉ္စဝိဓစ္ဆဒနေ ယေဝ-၅ ပါး အပြားရှိသော အမိုးကို သာလျှင်၊ ဂယှမာနေ-ယူအပ်သော်၊ (ရှေးအဋ္ဌကထာတို့ အဆိုအတိုင်း ၅ မျိုးသော အမိုးကိုသာ ယူအပ်သော်၊) ပဒရစ္ဆန္နေပိ-ပျဉ်ချပ်ဖြင့် မိုးအပ်သော ကျောင်း၌လည်း၊ (သယန္တိဿ-အိပ်သော ရဟန်း၏၊) သဟသေယျာ-သည်၊ နဿ ဘဝေယျ-မဖြစ်ရာ၊ [သဟသေယျာကား ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သော အမိုး ၅ မျိုးကိုသာ မမှတ်သင့်-ဟူလို။] ပန-ကား၊ (သဗ္ဗစ္ဆန္နမှ တစ်ပါး သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နကား၊) ယံ သေနာသနံ-ကို၊ ဘူမိတော-တည်ရာ ကြမ်းပြင်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ယာဝ ဆဒနံ-အမိုးတိုင်အောင်၊ အာဟစ္စ-ထိခိုက်၍၊ ပါကာရေနဝါ-တံတိုင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အညေန-အခြားသော၊ ကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ခုသော အကာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဝတ္ထေနပိ-အဝတ်ဖြင့်သော်လည်း၊ ပရိက္ခိတ္တံ-ကာရံအပ်ပြီ၊ အယံ-ဤကျောင်းသည်၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နာနာမ-မည်သော၊ သေယျာ-မည်၏၊ ဆဒနံ-ကို၊ အနာဟစ္စ-မထိခိုက်မူ၍၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံသော အပိုင်းအခြားတို့၏ အဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ ပရိယာယေန-လှည့်လည် ကာရံအပ်သော၊ ဒိယဗုဟတ္ထုပ္ပေမေန-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင် အစောက်ရှိသော၊

ဘူမိတော ပဋ္ဌာယ။ ။"ဘူမိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဆဒနံ" ဟု ဆိုသောကြောင့် အပေါ်က ချထားအပ်သော ကဲလား စသည်များကို အကာ မမြောက်ဟု ဆိုကြ၏၊ ထိုအဆိုသည် မသင့်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ကြမ်းပြင်မှ စ၍ အမိုးအထိ, အမိုးမှ စ၍ ကြမ်းပြင်အထိ ကာရံခြင်း စသည်များသည် လိုရင်း မဟုတ်၊ ဘယ်နည်းဖြင့် ကာကာ သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နဖြစ်မှုကိုသာ လိုရင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

(၁ တောင်ထွာ အစောက်ရှိသော၊) ပါကာရာဒိနာ-တံတိုင်း အစရှိသည်ဖြင့်၊ ပရိက္ခိတ္တာပိ-ကာရံအပ်သော သေယျာသည်လည်း၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နာယေဝ-သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နာပင်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ကား၊ (သဗ္ဗစ္ဆန္န သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နမ္ တစ်ပါး ယေဘုယ္ယျနစ္ဆန္န ယေဘုယ္ယျန ပရိစ္ဆိန္နကား၊) ယဿာ-အကြင်ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဗဟု တရံ-များစွာသော၊ ဌာနံ-အရပ်ကို၊ ဆန္နံ-ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီ၊ (မိုးအပ်ပြီ၊) အပ္ပံ-အနည်းငယ်သော၊ (ဌာနံ-ကို၊) အစ္ဆန္နံ-မဖုံးလွှမ်းအပ်၊ (မမိုးအပ်၊) သမန္တတောဝါ-ပတ်ဝန်းကျင်၌မူလည်း၊ ဗဟုတရံ-များစွာသော အရပ်ကို၊ ပရိက္ခိတ္တံ-ကာရံအပ်ပြီ၊ အပ္ပံ-အနည်းငယ်သော အရပ်ကို၊ အပရိက္ခိတ္တံ-မကာရံအပ်၊ အယံ-ဤကျောင်းအိပ်ရာနေရာသည်၊ ယေဘုယ္ယေန ၊ပေ၊ ပရိစ္ဆိန္နာနာမ-မည်၏။ ဟိ-မှန်၊ ဣမိနာ လက္ခဏေန-နှင့်၊ သမန္တာဂတော-ပြည့်စုံသော ကျောင်းသည်၊ ("ဧကူပစာရော ဟောတိ" ၌ စပ်၊) သတ္တဘူမကော-ဘုံ ၇ ဆင့်ရှိသော၊ ပါသာဒေါ-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊) ဧကူပစာရော-တူသော ဥပစာရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သတဂဗ္ဘံ-အခန်းတစ်ရာ ရှိသော၊

ဆဒန် အနာဟစ္စ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ဤကုရုန္ဒီ အဋ္ဌကထာအလို အမိုးထိအောင် မကာရံအပ်စေကာမူ သဟသေယျအဖြစ်မှ မလွတ်ဟု သိသာ၏။ ဤကုရုန္ဒီဝါဒကိုပင် အဋ္ဌကထာ၌ နောက်ထား၍ ပြသဖြင့် လိုရင်းပမာဏ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်၊ ပါကာရာဒိနာ၌ အာဒိဖြင့် နံရံ တံခါးရွက် စသည်ကို ယူ။ [ပဋ္ဌာန်နာမ အာသနံ ကုဋ္ဌေနဝါ ကဝါဋေနဝါ ကိလဉ္ဇေနဝါ သာဏိပါကာရေနဝါ ရုက္ခေနဝါ ထမ္ဘေနဝါ ကောဋ္ဌဋ္ဌယာဝါ ယေနကေနစိ ပဋ္ဌာန် ဟောတိ၊-(ပဌမ အနိယတပါဠိတော်။)]

သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နာယေဝ။ ။စာအုပ်များ၌ ပရိစ္ဆိန္နာဟု ဆဒဓာတ်ဖြင့် ရှိ၏။ ထိုဆဒဓာတ်သည် အမိုး အကာဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ သို့သော် ဤသဟသေယျအခန်း၌ ဟိုဘက်အခန်းနှင့် သည်ဘက်အခန်း ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော အကာလည်း ပါဝင်ရကား ပရိစ္ဆိန္နဟု ဆိဒဓာတ်ဖြင့် ရှိသင့်မည် ထင်သည်၊ ပရိ-အခန်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ + ဆိန္န-ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော အကာ၊ ပဋ္ဌာန်ရှေ့ အာသနေ စသည်တို့၌ကား ပတိ ဥပသာရအစွမ်းကြောင့် "ဆန္န" ဟု ရှိရသည်။

ဧကူပစာရော။ ။ဧကော ဥပစာရော ယဿ ပါသာဒဿာတိ ဧကူပစာရော-ဝ ခုတည်းသော ဥပစာရှိသော ပြာသာဒ်၊ ဧကူပစာရော ဟောတိနောက်၌ "သတဂဗ္ဘံ ဝါ စတုဿာလံဝါ" ဟု ဝါ ၂ ခု ရှိသည်ကား မကောင်း။ ကခ်ါ၌ "သတဂဗ္ဘံဝါ စတုဿာလံ" ဟု ရှိ၏။ ဧကူပစာရော ဟောတိကိုပင် လှည့်စပ်ရမည်ဖြစ်၍ စတုဿာလံနောက်၌ ပါသော "ကေသေယျာ ဣဿေါ သခ္မိ ဂစ္ဆတိ" လည်း အပို ဖြစ်ဟန် တူ၏။ [ဤဝါကျမျိုး ကခ်ါ၌လည်း ပါသည်။]

စတုသောလံဝါ-လေးဘက်ပတ်လည် တန်းလျားရှည် ကျောင်းသည်မူလည်း၊ (သစေပိ ဟောတိ-ဦးတော့၊ ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊ ဧကူပစာရော ဟောတိ၊) [စာအုပ်များ၌ "ကေသေယျာ ဣကစ္စေဝ သခ္မိ ဂစ္ဆတိ-တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဟူ၍သာ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၏" ဟု ရှိ၏။] တံ-ထိုကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ စတုတ္ထေ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယသာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ။

စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုစတုတ္ထေ ဒိဝသေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ နိပဇ္ဇနမတ္တေ နေဝ-လျောင်းရုံမျှကြောင့်ပင်၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သမ္ဘဟုလာ-များစွာ ကုန်သော၊ သာမဏေရာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်လည်းကောင်း၊ သစေ (ဟောန္တိ-ကုန်အုံ့၊ ဧဝံသတိ-သော်၊) သာမဏေရဂဏနာယ-သာမဏေတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယာ (ဟောန္တိ၊) တေ-ထိုသာမဏေတို့သည်၊ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ-ထ၍ ထ၍၊ စေ နိပဇ္ဇန္တိ-အကယ်၍ ပြန်အိပ်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့အိပ်ကုန်လတ်သော်၊) တေသံ-ထိုသာမဏေတို့၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-၌၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ-၍၊ နိပဇ္ဇနေ ပန-အိပ်ခြင်း၌ကား၊ ဘိက္ခုသော-၏သာလျှင်၊ ပယောဂေန-ကြောင့်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ သမ္ဘဟုလာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကော-သော၊ သာမဏေရော-သည်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ ဟောန္တေသု-ဤသို့ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ကရောတိ-သာမဏေက ပြုနိုင်၏၊ တဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ-၍၊ နိပဇ္ဇနေနပိ-ကြောင့်လည်း၊ ဘိက္ခုန်-တို့၏၊ အာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း၊ ဥဘယေသံ-ရဟန်း သာမဏေ ၂ ဦးလုံးတို့၏၊ သမ္ဘဟုလာဘာဝေပိ-များကုန်သည်၏ အဖြစ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ဧကူပစာရဖြစ်ပုံ။ ။တစ်ခုသော လမ်းဖြင့် ဝင်၍ (အမိုး မရှိသော) လွင်ပြင်သို့ မသက်ရောက်ဘဲ အလုံးစုံသော အခန်းတို့၌ လှည့်လည်ခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော ကျောင်းသည် ဧကူပစာရမည်၏၊ အခန်းတိုင်းမှာ တံခါးအများ တပ်ထားသော်လည်း ဧကူပစာရပင်တည်း၊ ထိုသတဂတ္ဘကျောင်းမျိုး၌ အခန်းတို့ကို နံရံဖြင့် ကန့်လျက် ကိုယ့်တံခါးနှင့် ကိုယ် တပ်ထားလျှင် နာနူပစာရတည်း၊ နံရံတို့ဖြင့် ကန့်ရုံသာ ကန့်၍ တံခါး သီးခြား မတပ်လျှင်ကား တံခါးတစ်ပေါက်တည်းဖြင့် အခန်းအားလုံးသို့ သွားနိုင်သောကြောင့် ဧကူပစာရပင်။ [ဧကူပစာရော ဧကေန မဂ္ဂေန ပဝိသိတ္တာ အဇ္ဈောကာသံ အနောက္ကမိတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ အနုပရိဂမနယောဂ္ဂေါ၊ ဧတံ (စတုသောလံ) ဗဟုဒ္ဒါရံပိ ဧကူပစာရမေဝ၊ ယတ္ထ ပနကုဋ္ဌာဒီဟိ ရုန္ဓိတ္တာ ဝိသုံ ဒ္ဒါရံ ယောဇေန္တိ၊ နာနူပစာရော ဟောတိ၊ သစေ ပန ရုန္ဓတိဧဝ၊ ဝိသုံ ဒ္ဒါရံ နု ယောဇေန္တိ၊ ဧတံပိ ဧကူပစာရမေဝ၊-ဝိမတိ။]

အပိစ-စိုးစဉ်းနည်းငယ်, ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ တွေ့-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဧကာ စါသာဒိကမ္မိ-ဧကာဝါသ အစရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ စတုက္ကံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ [အာဒိဖြင့် နာနာဝါသ, ဧကအနုပသမ္ပန္န, နာနာအနုပသမ္ပန္နတို့ကို ယူ။] ဟိ-ခဲ့၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကသ္မိံ-၁ ခုသော၊ အာဝါသေ-ကျောင်း၌၊ ဧကေနေဝ-တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အနုပသမ္ပန္နေန-သာမဏေနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ တိရတ္တံ-၃ ညဉ့်မတ်လုံး၊ သဟသေယ္ယံ-ကို၊ ကပ္ပေတိ-ပြု၏။ တဿ-ထိုရဟန်း၏။ စတုတ္ထဒိဝသတော-၄ ရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဒေဝသိကာ-နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၌ ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) [ဒိဝသေ ဒိဝသေ+ပဝတ္တာ ဒေဝသိကာဟု ပြု။] ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ဧကသ္မိံယေဝ-တစ်ခုတည်းပင်လျှင် ဖြစ်သော၊ အာဝါသေ-၌၊ [ဧကာဝါသချင်း တူသောကြောင့် သန္ဓိဌာနာဝဓာရဏဧဝေဖြင့် ဆိုသည်။] နာနာအနုပသမ္ပန္နေဟိ-အမျိုးမျိုးသော လူသာမဏေတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ တိရတ္တံ သဟသေယ္ယံ ကပ္ပေတိ၊ တဿပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ (စတုတ္ထဒိဝသတော ပဌာယ ဒေဝသိကာ အာပတ္တိ၊) [ပဌမညဉ့် ဗုဒ္ဓရက္ခိတနှင့် ဒုတိယညဉ့် ဓမ္မရက္ခိတနှင့် စသည် သာမဏေ အပြောင်းအလွှဲဖြင့် အိပ်ခြင်းကို "နာနာအနုပသမ္ပန္နေဟိ" ဟု ဆိုသည်။] ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ နာနာအာဝါသေသု-အမျိုးမျိုးသော ကျောင်းတို့၌၊ [ပဌမညဉ့် တောင်ကျောင်း, ဒုတိယညဉ့် မြောက်ကျောင်း စသည်၌၊] ဧကေနေဝ ၊ပေ၊ သဟသေယ္ယံ၊ ကပ္ပေတိ၊ တဿပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ (စတုတ္ထဒိဝသတော ပဌာယ ဒေဝသိကာ အာပတ္တိ၊) ယောပိ-သည်လည်း ၊ပေ၊ ယောဇနသတမ္မိ - ယူဇနာတစ်ရာရှိသော အရပ်သို့လည်း၊ ဂန္တွာ - ၍၊ [နာနာအာဝါသဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် ယောဇနသတမ္မိဟု ဆိုသည်။] ၊ပေ၊ အာပတ္တိ၊ ဟောတိ။

စ-ဆက်၊ အယံ သဟသေယ္ယာပတ္တိနာမ-မည်သည်၊ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ နာမာတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တိရစ္ဆာဂတေနပိ-နှင့်လည်း၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဟောတိ-ဖြစ်နိုင်၏။ တတြ-ထိုတိရစ္ဆာနဂတေနပိ သဒ္ဓိံဟူသော စကားရပ်၌၊ တိရစ္ဆာနဂတသ-၏၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-အပိုင်းအခြားကို၊ မေထုနဓမ္မာ ပတ္တိယံ-မေထုနဓမ္မအာပတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ထို မေထုနဓမ္မအာပတ်၌ "အပဒါနံ အဟီ မစ္ဆာ" စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂေါဓာဗိဠာလမဂ်ုသာဒီသု-ဖွတ်, ကြောင်, မြွေပါ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကောစိ-တစ်ကောင်ကောင်သော တိရစ္ဆာန်သည်၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝသနသေနာသနေ-နေရာကျောင်း၌၊ ကေ္ကပစာရဋ္ဌာနေ-တူသော ဥပစာရှိသော အရပ်၌၊ သစေပိ သယတိ-အကယ်၍မူလည်း အိပ်အံ့၊ (ဝံသတိ-ဤသို့အိပ်လတ်သော်၊) သဟသေယ္ယာဝ-သည်ပင်၊ ဟောတိ။ [သဟသေယ္ယအာပတ် သင့်၏-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ထမ္ဘာနံ-တိုင်တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ကတပါသာဒသ-ပြုအပ်သော ပြာသာဒ်၏၊ (သာမညသမ္ဘန်၊) ဥပရိမတလေန-အထက်အပြင်နှင့်၊ (အထက်ထပ်နှင့်၊) သဒ္ဓိ-ကွ၊ အသမ္ဘဒ္ဓဘိတ္တိကသ-မဆက်စပ်သော နံရံရှိသော ပြာသာဒ်၏၊ (ဝိသေသသမ္ဘန်၊) [ထုတ်၏ ထိပ်မှ အပေါက်ပေါ်နေရမည် ဖြစ်၍ အသမ္ဘဒ္ဓဘိတ္တိကသဟု ဆိုသည်။] ဘိတ္တိယာ-အောက်ထပ်နံရံ၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဌိတသုသိရတုလာသီသသ-တည်သော အခေါင်းရှိသော ထုတ်လျောက်ဦး၏၊ (ထုတ်လျောက်ထိပ်၏၊) သုသိရေန-အခေါင်းဖြင့်၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ (ဖွတ်စသော တိရစ္ဆာန် ဝင်၍၊) တုလာယ-ထုတ်လျောက်၏၊ အဗ္ဘန္တရေ-အတွင်း၌၊ သယိတ္တာ-အိပ်ပြီး၍၊ တေနေဝ သုသိရေန-ထိုအခေါင်းဖြင့်ပင်၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ ယဒိ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) [ဤစကားမျှားဖြင့် နာနှုပစာရဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်။] ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ-ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်၌၊ သယိတ ဘိက္ခုသ-အိပ်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) ဆဒနေ-အမိုး၌၊ ဆိဒ္ဒ-အပေါက်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုအပေါက်ဖြင့်၊ ပဝိသိတ္တာ-၍၊ အန္တောဆဒနေ-အမိုး၏ အတွင်း၌၊ ဝသိတ္တာ-နေပြီး၍၊ တေနေဝ-ထိုအပေါက်ဖြင့်ပင်၊ (သစေ) ပက္ကမတိ-အကယ်၍ ဖဲသွားအံ့၊ [အောက်ထပ်ကိုကား မကူးနိုင်-ဟူလို။] (ဧဝံသတိ-သော်၊) နာနှုပစာရေ-ကွဲပြားသော ဥပစာရှိသော ကျောင်း၌၊ [အထက်ထပ်နှင့် အောက်ထပ် ဥပစာ မတူသော ကျောင်း၌၊] ဥပရိမတလေ-အထက်အပြင်၌၊ ဝါ-အထက်ထပ်၌၊ ဆဒနဗ္ဘန္တရေ-အမိုးအတွင်း၌၊ သယိတသ-အိပ်သော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဟေဋ္ဌိမတလေ-အောက်အပြင်၌၊ ဝါ-အောက်ထပ်၌၊ သယိတသ အနာပတ္တိ၊ အန္တောပါသာဒေနေဝ-ပြာသာဒ်အတွင်းဖြင့်ပင်၊ အာရောဟိတ္တာ-အထက်ထပ်သို့ တက်၍၊ [အတွင်းလှေကားဖြင့် တက်၍။] သဗ္ဗတလာနိ-အလုံးစုံသော အပြင် (အထပ်) တို့ကို၊ သစေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ-အကယ်၍ သုံးစွဲကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ, သဗ္ဗတလာနိ-တို့သည်၊) ဧကူပစာရာနိ-တူသော ဥပစာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေသု-ထိုအပြင်တို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အပြင်၌၊ သယိတသ အာပတ္တိ ဟောတိ။ [အမိုးအတွင်း ဝင်၍ အိပ်သော ဖွတ်စသော သတ္တဝါကြောင့် အာပတ်သင့်ရသည်။]

သဘာသခ်ေပန-သဘာပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်၊ ကတေ-ပြုအပ်သော၊ အဗုကုဋ္ဌက သေနာသနေ-ထက်ဝက်နံရံရှိသော ကျောင်း၌၊ သယိတသ-အိပ်သော ရဟန်း၏၊

သဘာသခ်ေပန။ ။စျေးရုံကို သဘာဟု ခေါ်၍ ထိုစျေးရုံအမျိုးအစား၌ ထည့်၍ ယူနိုင်သော ထိုစျေးရုံကဲ့သို့ ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းမျိုးကို "သဘာသခ်ေပန" ဟု ဆိုသည်၊ သံခိပီယတိ-ထည့်သွင်းအပ်၏၊ ဤတို့ သခ်ေပါ၊ သဘာယံ + သေခ်ေပါ သဘာသခ်ေပါ-သဘာအမျိုးအစား၌ သွင်းယူနိုင်သော ကျောင်း။

(အာပတ္တိယေဝ, အနာပတ္တိတို့၌ စပ်)၊ ဝါဠသယ်ာတာဒီသု-သားရဲရုပ် တပ်အပ်သော ထုတ် လျှောက် အစရှိသည်တို့၌၊ (ထုတ်လျှောက် စသည်တို့၏ အပေါ်၌)၊ ကပေါတာဒယော-ခို အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ သယန္တိ-အိပ်ကုန်အံ့၊ အာပတ္တိယော-ပင်တည်း၊ ပရိကေ္ခပသ-အကာအရံ၏၊ ဗဟိဂတေ-ပြင်ဘက်၌ ရောက်နေသော၊ နိဗ္ဗကောသဗ္ဗန္တရေ-တံစက်မြိတ်၏ အတွင်း၌၊ (ကပေါတာဒယော-တို့သည်၊) သယန္တိ အနာပတ္တိ။

ပရိမဏ္ဍလံဝါ-အဝိုင်းကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ စတုရသံဝါ-လေးထောင့်ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကစ္ဆဒနာယ-တစ်ခုသော အမိုးရှိသော၊ ဂဗ္ဘမာလာယ-အခန်းအစဉ်ဖြင့်၊ သုတဂတ္တ-အခန်းတစ်ရာရှိသော၊ သေနာသနံ-သည်၊ စေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ တတြ-ထိုကျောင်း၌၊ ဧကေန-တစ်ပေါက်သော၊ သာမာရဏဒ္ဝါရေန-အမျှားနှင့် ဆက်ဆံသော တံခါးပေါက်ဖြင့်၊ ပဝိသိတ္တာ-၍၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ ပါကာရေန-အကာဖြင့်၊ အပရိစ္ဆိန္နဂဗ္ဘ-ပစာရေ-မပိုင်းဖြတ်အပ်သော အခန်းဥပစာရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗဂတ္ဘေ-အလုံးစုံသော အခန်းတို့သို့၊ စေ ပဝိသန္တိ-အကယ်၍ ဝင်နိုင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကဂ္ဘေပိ-တစ်ခုသော အခန်း၌လည်း၊ အနုပသမ္ပန္နေ-လူသာမဏေသည်၊ နိပန္နေ-အိပ်လတ်သော်၊ သဗ္ဗဂတ္ဘေသု-အလုံးစုံသော အခန်းတို့၌၊ နိပန္နာနံ-အိပ်ကုန်သော ရဟန်း

အမုကုဋ္ဌကသေနာသနေ။ ။နံရံ ၄ ဘက် မကာဘဲ ၃ ဘက်သာ ကာအပ်သော ကျောင်းကို "အမုကုဋ္ဌကသေနာသန" ဟု ခေါ်သည်၊ တစ်နည်း- ကျောဘက်၌သာ နံရံအပြည့် ထောင်၍ ထိပ် ၂ ဘက်၌ နံရံတစ်ဝက်သာ ရှိသော (ရှေ့မျက်နှာက အကာ မရှိသော) ကျောင်းကို "အမုကုဋ္ဌကသေနာသန" ဟု ခေါ်၏။ ဂဏ္ဌိပုဒ်၌ကား နံရံအပြည့် ထောင်မထားဘဲ ဘေးပတ်ပတ်လည် တစ်ဝက်စီသာ နံရံထောင်ထားသော ကျောင်းကို "အမုကုဋ္ဌကသေနာသန" ဟု ဆိုသည်။

ဝါဠသယ်ာတေ။ ။တိုင်တို့၏ အထက်၌ ခြေသေ့ရုပ် စသည်တို့ရှိသော ထုတ်လျှောက်ကို "ဝါဠသယ်ာတ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုထုတ်လျှောက် စသည်တို့၏ အပေါ်၌ သဟသေယျလောက်သော ခိုစသော သတ္တဝါတို့ ဝင်၍ အိပ်အံ့၊ အာပတ်ပင်တည်း၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း- ကေ္ဂပစာရဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ [''အပဒါနံ အဟိမစ္ဆာ ဒ္ဝိပဒါနဉ္စ ကုက္ကုဋိ'' စသည်ဖြင့် ပါရာဇိကာ၌ ပြခဲ့သည်အတိုင်း ကြက်နှင့်အလားတူ ခိုစသော သတ္တဝါတို့ကို "ကပေါတာဒယော" ဟု ဆိုသည်။]

ဝိသုံ ပရိစ္ဆိန္နဂဗ္ဘ-ပစာရေ။ ။အဝိုင်းဖြစ်စေ လေးထောင့်ဖြစ်စေ အလည်၌ ဟာလာဟင်းလင်း ထား၍ ဘေးပတ်လည်၌ အခန်းများစွာ စဉ်တန်းလျက် ရှိသော ကျောင်းငယ် အခန်းတို့၏ ရှေ့၌ ဥပစာရှိ၏၊ ထိုဥပစာ၌ တစ်နေရာနှင့် တစ်နေရာ မကူးနိုင်အောင် ပိုင်းခြားထားသော အကာ မရှိ။ [ယခုအခါ အမြန်မီးရထား၌ တွဲတိုင်းသို့ပင် အမိုးအကာရှိသော လမ်းဖြင့် လျှောက်သွားနိုင်ရကား ဤအသွားနှင့် သဘောတူသောကြောင့် ထိုအတွဲအားလုံး ကေ္ဂပစာရ ဖြစ်၏။]

တို့၏၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) သပမုခါ-အဦးစမုခ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဂဗ္ဘာ-အခန်းတို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ ပမုခသ-အဦးစမုခ်၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အစ္ဆန္နံ-အမိုး မရှိသည်၊ (သမာနံ-သော်၊) ဥစ္စဝတ္ထုကံ-မြင့်သော အကြည်ရှိသည်၊ စေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ [အောက်ခံမြေခုံကို "အကြည်" ဟု ခေါ်၏၊ "ထိုအကြည်က မြင့်နေလျှင် အကာသဘောဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်ကို ပြုနိုင်၏" ဟု ယူမည်စိုး၍ "စေပိ ဟောတိ" ဟု ဆိုသည်။] (ဧဝံသတိပိ၊) ပမုခေ-၌၊ သယိတော-အိပ်သော သာမဏေသည်၊ ဂဗ္ဘေ-အခန်း၌၊ သယိတာနံ-အိပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊ နကရောတိ-နိုင်။ [ကေစ္ဆန္န မဟုတ်သောကြောင့် အာပတ် မသင့်။]

ပန-ဆက်၊ ဂဗ္ဘစ္ဆဒနေနေဝ-အခန်း၏ အမိုးနှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ သမ္ဗဒ္ဓစ္ဆဒနံ-ဆက်စပ်နေသော အမိုးရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တတြ-ထိုအဦးစမုခ်၌၊ သယိတော-အိပ်သော သာမဏေသည်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ကရောတိ-ပြုနိုင်၏၊ ကသ္မာ-နည်း၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နတ္တာ-အလုံးစုံ မိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နတ္တာစ-အလုံးစုံ ကာရံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့် သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္န ဖြစ်ရသနည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဂဗ္ဘပရိက္ခေပေါ်ယေဝ-အခန်း၏ အကာသည်ပင်၊ အသ-ထိုအဦးစမုခ်၏၊ ပရိက္ခေပေါ-အကာသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတေနေဝ နယေန-ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ အဌကထာသု-ရှေးအဌကထာတို့၌၊ လောဟပါသာဒပရိက္ခေပသ-လောဟပါသာဒ အကာ၏၊ စတူသု-၄ ဘက်ကုန်သော၊ ဒ္ဝါရကောဋ္ဌကေသု-တံခါးမုခ်တို့၌၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ-၌၊ အပရိကၠိတ္တေ ပမုခေ အနာပတ္တိတိ-ဟူသော သီဟိုဠ်အဌကထာ စကားကို၊ ဇဂတိယာ-အကြည်နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဘူမိယံ-၌၊ (ဌိတံ-တည်သော၊) ပမုခံ-အဦးစမုခ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ကထိတံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ အန္ဓကရဋ္ဌေ-အန္ဓကတိုင်း၌၊ ပါဠေဣဿနိ္ဓဝေသာ - အသီးအသီး စုဝေးတည်နေကုန်သော၊

ဂဗ္ဘ ၊ပေ၊ ကွေပေါ်ယေဝ။ ။ဤစကားသည် ပရိမဏ္ဍလ, စတုရဿကျောင်း၏ အဆက်တည်း။ ထို့ကြောင့် အခန်း၏ အဦးစမုခ်တွေမှာ အမိုးဆက်လျက် ရှိနေလျှင် အခန်း၏ ကျောဘက် အကာသည် စမုခ်၏ အကာလည်း ဖြစ်သည်- ဟု ဆိုသည်။ [ဤစကားကို ထောက်၍ ယခုခေတ် ဆောင်မရှေ့က စာမြင် (စမြင်) ပါနေသော ကျောင်းများသည် ရှေ့တည့်တည့်မှာ အကာမပါသော်လည်း ထိပ် ၂ ဘက်မှာ အကာပါလျှင် ဆောင်မကျောဘက် အကာသည် စမြင်၏ အကာဖြစ်နေရကား မျှားစွာအကာရှိသော နေရာဖြစ်သည်-ဟု မှတ်။ပါ]

ဧကစ္ဆဒနာ-တူသော အမိုးရှိကုန်သော၊ (တစ်ခန်းနှင့် တစ်ခန်း အမိုးချင်း ဆက်နေကုန်သော၊) ဂဗ္ဘပါဠိယော-အခန်းအစဉ်တို့ကို၊ (တန်လျှားရှည် အခန်းတို့ကို၊) သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုအန္ဓကဋ္ဌကထာ၌၊ ဘူမိယံ ဝိနာ ဇဂတိယာတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ နေစ အတ္ထိ-မရှိ၊ ပါဠိယာ-ပါဠိတော်နှင့်၊ နာ သမေတိ-မညီညွတ်၊ ဟိ-မှန်၊ ဒသဟတ္ထုဗ္ဗေဓေပိ-ဆယ်တောင် အမြင့်အစောက်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဇဂတိ-အကြည်သည်၊ [အုတ်, မြေ စသည်တို့ဖြင့် စီထားအပ်သော ခုံသည်]၊ ပရိက္ခေပသင်္ခါ-အကာဟု ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ နာ ဂစ္ဆတိ၊ ဇာသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုအန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌၊ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ-ဒုတိယသဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဇဂတိယာ-အကြည်၏၊ ပမာဏံ-ကို၊ ဝတ္တာ-ဆိုပြီး၍၊ ဧတံ ၊ပေ၊ ဟောတီတိ-ဟူ၍၊ ယမ္မိ-အကြင်စကားကိုလည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ နဂဟေတဗ္ဗံ-မယူထိုက်။

ဧကသာလ ၊ပေ၊ သန္ဓိဝေသာ- ၁ ဆောင်တည်းကျောင်း, ၂ ဆောင်တွဲကျောင်း, ၃ ဆောင်တွဲကျောင်း, ၄ ဆောင်တွဲကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် စုဝေးတည်နေကုန်သော၊ ယေပိ မဟာပါသာဒါ-အကြင်မျှားစွာသော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်း၊ (သန္ဓိ-ရှိတတ်ကုန်၏၊) [တချို့အရပ်၌ ရှေးက မိဘများ ဆောက်ထားသော ကျောင်းမနှင့် တွဲ၍ ဆောက်ထားတတ်ကြသည်။] ဧကသ္မိံ ဩကာသေ-တစ်ခုသော အရပ်၌၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေးပြီး၍၊ ပဝိဋ္ဌေန-ဝင်သော ရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပြာသာဒ်တို့၌၊ အနုပရိဂန္တုံ-အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသုပိ-ထိုပြာသာဒ်တို့၌လည်း၊ သဟသေယ္ယာပတ္တိယာ-မှ၊ နာ မုစ္စတိ-မလွတ်၊ [အကြား အကြား၌ အကာရှိသော်လည်း တစ်ဆက်တည်း ဝင်နိုင် ထွက်နိုင်သောကြောင့် အာပတ်မှ မလွတ်။] တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ-၌၊ ဥပစာရံ-ကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တာ-ပိုင်းခြား၍၊ ကတာ-ပြုအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု-ကုန်လတ်သော်၊) ကေ္ခပစာရဋ္ဌာနေယေဝ-တူသော ဥပစာရှိသော အရပ်၌သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဒ္ဝိဟိ-၂ ခုကုန်သော၊ ဒ္ဝါရေဟိ-တံခါးပေါက်တို့ဖြင့်၊ ယုတ္တသ-တပ်ယှဉ်အပ်သော၊ [တောင်

ပါဠေ္ဌတ္ထသန္ဓိဝေသာ။ ။အခြားတန်းလျှားနှင့် ကပ်၍ ဆက်၍ မထားဘဲ သီးခြားတည်နေသော ဂဗ္ဘပါဠိကို "ပါဠေ္ဌတ္ထသန္ဓိဝေသာ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုတစ်တန်းတည်းရှိသော တိုက်ခန်း၏ အခန်းရှေ့မျက်နှာသာ အဦးစမုခ်သည် "ဇဂတီ" ခေါ် ခုံ ပါပါ, မပါပါ အဘယ်မှာ အကာဖြစ်နိုင်တော့အံ့နည်း။ ["မဟိယံ ဇဂတိ ဝုတ္တာ, မန္ဒိရာလိန္ဒဝတ္ထုမှိ"- အဘိဓာန် ၉၉၇၊ အာလိန္ဒဝတ္ထု - ဆင်ဝင်စမုခ်၏ အကြည် (မြေခုံ) ရှေ့၌ ပြခဲ့သော ဥစ္စဝတ္ထုနှင့် ဤဇဂတီသည် အတူပင်။]

ဘက်က တံခါးတစ်ပေါက်, မြောက်ဘက်က တံခါးတစ်ပေါက် စသည်ဖြင့် တပ်ထား အပ်သော။] သုဓာဆဒနမဏ္ဍပသာ-အင်္ဂတေအမိုးရှိသော မဏ္ဍပ်၏၊ [မဏ္ဍပ်ဆိုသော်လည်း အကာရှိသည်။] မဇ္ဈေ-၌၊ ပါကာရံ-အကာအရံကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်အံ့၊ [ထိုအကာ၌ တံခါးပေါက် မရှိသောကြောင့် အဆက်ပြတ်နေသည်။] ဧကေန ဒ္ဝါရေန-တစ်ဖက်သော တံခါးဖြင့်၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ဧကသ္မိံ ပရိစ္ဆေဒေ-တစ်ခုသော အပိုင်းအခြား၌၊ အနုပသမ္ဘန္ဓော-လူသာမဏောသည်၊ သယတိ-အိပ်အံ့၊ ဧကသ္မိံ (ပရိစ္ဆေဒေ-၌၊) ဘိက္ခု-သည်၊ (သယတိ-အံ့၊) အနာပတ္တိ။

ပါကာရေ-အကာ၌၊ (ပြခဲ့သော သုဓာဆဒနမဏ္ဍပ်၏ အလယ်က အကာ၌၊) ဂေါဓာဒီနံ-ဖွတ် အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ ပဝိသနမတ္တာမို-ဝင်နိုင်ခြင်း အတိုင်း အရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ [ဝင်နိုင်လောက်ရုံ ဖြစ်သော၊] ဆိဒ္ဒံ-အပေါက်သည်၊ ဟောတိ-ရှိအံ့၊ ဧကသ္မိံ စ ပရိစ္ဆေဒေ-၌လည်း၊ ဂေါဓာ-တို့သည်၊ သယန္တိ-အိပ်ကုန်အံ့၊ အနာပတ္တိယေव-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ ´ဆိဒ္ဒေန-အပေါက်ကြောင့်၊ ဂေဟံ-သည်၊ ဧကူပစာရံနာမ-မည်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ ပါကာရမဇ္ဈေ-အကာ အလယ်၌၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-ဖြတ်တောက်၍၊ ဒ္ဝါရံ-တံခါးကို၊ သစေ ယောဇေန္တိ-အကယ်၍ ယှဉ်တပ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကူပစာရတာယ-ကြောင့်၊ ´အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-၏၊) [အပိုင်းအခြား ၂ ခုတွင် ဖွတ်အိပ်ရာ အပိုင်းအခြား၏ ဟိုဘက်အပိုင်းအခြား၌ အိပ်သော ရဟန်းမှာ အာပတ်သင့်၏။] တံ ဒ္ဝါရံ-ထိုတံခါးပေါက်ကို၊ ကဝါဋေန-တံခါးရွက်ဖြင့်၊ ပိဒဟိတ္တာ-ပိတ်၍၊ သယန္တိ-အိပ်ကုန်အံ့၊ အာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ´ဒ္ဝါရပိဒဟနေန-တံခါးပေါက်ကို ပိတ်ခြင်းကြောင့်၊ ´ဂေဟံ-သည်၊ နာနူပစာရံနာမ-မည်သည်၊ နဟောတိ၊ ဒ္ဝါရံဝါ-တံခါးပေါက်သည်မူလည်း၊ အဒ္ဝါရံ-တံခါးပေါက် မဟုတ်သည်၊ (နဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ ကဝါဋံ-ကို၊ သံဝရဏဝိဝရဏေဟိ-ပိတ်ခြင်း ဖွင့်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝဋ္ဋနုတ္ထာယ-သုံးစွဲခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဝဋ္ဋနူပစ္ဆေဒနတ္ထာယ-သုံးစွဲ ခြင်းကို ဖြတ်တောက်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ (မသုံးစွဲနိုင်ဖို့ရာ၊) နဟ (ကတံ)-ပြုအပ်သည် မဟုတ်၊

နဟိ ဆိဒ္ဒေန ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။ဖွတ်စသော သတ္တဝါတို့ ဝင်နိုင်ရုံ အပေါက် ဖြစ်လျှင်ကား ထိုအပေါက်ကြောင့် ကျောင်းသည် ဧကူပစာရ မဖြစ်နိုင်၊ သို့သော် အပေါက်ကနံရံ၏ အောက်ဖက်မှ တစ်တောင့်ထွာအတွင်း၌ ရှိနေလျှင် ထိုအပေါက်က လူများ တိုးနိုင်လောက်အောင် ကျယ်နေပါမူ ဒ္ဝါရပင် ဖြစ်တော့၏၊ ထို့ကြောင့် ဧကူပစာရ ဖြစ်နိုင်သည်၊ [နဟိ ဆိဒ္ဒေန ဂေဟံ ဧကူပစာရံ နဟောတီတိ ဧတ္ထ သစေ ဥဗ္ဗေဓေန ဒီယမုဟတ္ထပ္ပဒ္ဒေရေ မနုဿာနံ သဉ္စရဏပဟောနကံ ဆိဒ္ဒံ ဟောတိ၊ တမ္မို ဒ္ဝါရမေဝါတိ ဧကူပစာရံ ဟောတိ၊-ဒ္ဒီကာ။] ဤစကားကို ထောက်၍ လေသောက်ပြုတင်းလည်း ဝင်နိုင် ထွက်နိုင်လောက်အောင် ကျယ်လျှင် ဒ္ဝါရဟူ၍ပင် ဆိုထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ တံ ဒွါရံ-ကို၊ ပုန-ဖန်၊ ဣဋ္ဌကာဟိ-အုတ်တို့ဖြင့်၊ သစေ ပိဒဟန္တိ-အကယ်၍ ပိတ်လိုက်ကုန်အံ့၊ (အသေ ပိတ်လိုက်ကုန်အံ့၊) (ဧဝံသတိ၊) အဒ္ဒါရံ-တံခါး မဟုတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပုရိမေ-ရှေးဖြစ်သော၊ နာနူပစာရဘာဝေယေဝ-နာနူပစာရ၏ အဖြစ်၌သာ၊ တိဋ္ဌတိ-တည်တော့၏။

ဒီယပမုခံ-ရှည်သော အဦးစမုခ်ရှိသော၊ စေတိယယရံ-စေတီကျောင်းဆောင်သည်၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏။ [စေတီ၏ အတွင်းလိုဏ်ဂူကို "စေတီယယရ" ဟု ခေါ်သည်၊ စေတီငယ်ကို မိုးကာထားသော ကျောင်းဖြစ်လျှင်လည်း စေတိယယရ ပင်တည်း။] ဧကံ ကဝါဋံ-တစ်ခုသော တံခါးရွက်သည်၊ အဿ-အတွင်း၌၊ ဧကံ ကဝါဋံ-သည်၊ ပဟိ-အပြင်ဘက်၌၊ (ဟောတိ-ရှိအံ့၊) [တံခါးရွက် ၂ ခုဆိုသော်လည်း ဤနေရာ၌ တံခါးရွက်ပေါက် ၂ ပေါက်ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ဒ္ဝိန္နံ-၂ ခုကုန်သော၊ ကဝါဋာနံ-တို့၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ အနုပသမ္ပန္နော-သည်၊ အဿောစေတိယယရေ-စေတီကျောင်းဆောင် အတွင်း၌၊ သယန္တသ-အိပ်သော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ ကရောတိ-နိုင်၏၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဣဋ္ဌပစာရတ္တာ-(စေတီကျောင်းဆောင်နှင့် စမုခ်တို့၏) တူသော ဥပစာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တတြ-ဒ္ဝိန္နံ ကဝါဋာနံ ၊ပေ၊ ဣဋ္ဌပစာရတ္တာဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ယသ-အကြင်ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ဤဒီသီ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ စောဒနာ-စောဒနာခြင်းသည်၊) သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကီဒိသိ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-နည်း၊) အယံ ဣဋ္ဌပစာရနာနူပစာရတာနာမ-ဤဣဋ္ဌပစာရ နာနူပစာရ၏ အဖြစ်မည်သည်ကို၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ-၌၊ (ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌၊) ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣမ ပန-ဤသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ သေယျာနာမ ၊ပေ၊ ပရိစ္ဆိန္နာတိ-ဟူ၍၊ ဧတ္ထကမေဝ-ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပိဟိတဒ္ဒါရော-ပိတ်အပ်သော တံခါးပေါက်ရှိသော၊ ဂဇ္ဇောစ-အခန်းသည်လည်း၊ (တံခါးရွက် ပိတ်ထားသော အခန်းသည်လည်း၊) သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နောဝ-အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် ကာအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဓာသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုပိတ်အပ်သော တံခါးပေါက်ရှိသော အခန်း၌၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ သယိတေန-အိပ်သော လူသာမဏေနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ (သယန္တသဝေ-အိပ်သော ရဟန်း၏သာလျှင်၊) အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဗဟိ-အခန်းပြင်ဘက်၌၊ (အပြင်ဘက် စမုခ်၌၊) သယိတေန-အိပ်သော လူသာမဏေနှင့်၊ (သဒ္ဓိ၊ သယန္တသ-၏၊) အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊) ဣတိ-သို့၊ (ဤဒီသီ စောဒနာ, သိယာ-၏၊ ဤသို့ ရှေ့ပြန်လှည့်၊)

သော-ထိုပရဝါဒီကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တေဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ (ကိုး-နည်း၊) အပိဟိတဒ္ဒါရေ ပန-မပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသော ကျောင်း၌ကား၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ သယိတေန - အိပ်သော လူသာမဏေနှင့်၊ (သဒ္ဓိ၊ သယန္တသ-၏၊)

အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-နည်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တတော-၏၊ ပမုခသ-အဦးစမုခ်၏၊ ဂဠေန-အခန်းနှင့်၊ သဒ္ဒိ-တကွ၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နတာ-အလုံးစုံ မိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြေလတ္တံ့၊) ကိံ ပန-အဘယ်သို့နည်း၊ ဂဠေ-ကို၊ ပိဟိတေ-ပိတ်အပ်သော်၊ ဆဒနံ-အမိုးသည်၊ ဝိဒ္ဓဿ-ဖျက်အပ်သည်၊ ဝါ-ပျက်သွားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးထိုက်၏၊ နဝိဒ္ဓဿ-မဖျက်အပ်ပါ၊ ဝါ-မပျက်ပါ၊ ဂဠေန-နှင့်၊ သဒ္ဒိ၊ ပမုခသ-၏၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆိန္နတာ-အလုံးစုံ ကာအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ (ဣတိ-ဤသို့ဖြေလတ္တံ့၊) ပရိက္ခေပေါ-အကာကို၊ ဝိဒ္ဓဿော ကိံ-ဖျက်အပ်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးထိုက်၏၊ [အဦးစမုခ်၏ အကာကို ပရိက္ခေပဟု ဆိုသည်။] အဒ္ဓါ-မဆွတ်ကေန်၊ ဝဏ္ဏတိ-ပြောလတ္တံ့၊ (ပရိက္ခေပေါ-ကို၊) နဝိဒ္ဓဿော-မဖျက်အပ်ပါ၊ ကဝါဋေန-တံခါးရွက်ဖြင့်၊ ဥပစာရော-ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နော-ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောလတ္တံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ ဒုရံ-အဝေးသို့၊ ဂန္တွာပိ-သွား၍လည်း၊ ပုန-ဖန်၊ ဧကူပစာရနာနူပစာရတံယေဝ-အဖြစ်သို့သာ၊ ပစ္စာဂမိဿတိ-ပြန်ရောက်လတ္တံ့။

အပိစ-သည်သာ မကသေး၊ (ဖြေရှင်းစရာ ရှိသေး၏-ဟူလို၊) ဗျဉ္ဇနမတ္တေ ယေဝ-သဒ္ဒါမျှသာ၊ (သဒ္ဒါဟောနိုင်သလောက်သာ၊) အတ္ထော-အနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သုဝိညေယ္ယော-လွယ်ကူစွာ သိထိုက်သည်၊ ယဒိ သိယာ-အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) သဗ္ဗစ္ဆန္နာတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ [ဆန္နာဟု လာသမျှ၌ ပါဠိတော်ဝယ် အမိုး ၅ မျိုးသာ လာသောကြောင့်၊] ပဉ္စန္နံ-၅ မျိုးသော အမိုးကို့တွင်၊ အညတရေန ဆဒနေန-တစ်မျိုးမျိုးသော အမိုးဖြင့်၊ ဆန္နာ ဧဝ-မိုးအပ်သော ကျောင်းသည်သာ၊ သေယ္ယော-သေယျာမည်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ အညေန-အမိုး ၅ မျိုးမှ အခြားသော အမိုးဖြင့်၊ (ဆန္နာ-မိုးအပ်သော ကျောင်းသည်၊ သေယျော-သည်၊) နမဖြစ်ရာ၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံသတိ-သော်၊ ပဒရစ္ဆန္နာ ဒီသု-ပျဉ်ချပ် မိုးအပ်သော ကျောင်းအစရှိသည်တို့၌၊ (အနုပသမ္ဘဏ္ဍေန သဒ္ဒိ သယန္တသာ၊) အနာပတ္တိ-သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ တတော-ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ယဒတ္ထံ-အကြင်အကျိုးငှာ၊ (လူသာမဏေနှင့် အတူ မအိပ်စေခြင်းငှာ အကျိုးငှာ၊)

ဝ၀ ဒူရမ္မိ ဂန္တွာ။ ။စကားသွားအားဖြင့် ကျယ်ပြန့်သွားသည်ကို "ဧဝံ ဒူရမ္မိ ဂန္တွာ" ဟု ဆိုသည်၊စောဒကဗုဒ္ဓိလ်သည် "အယံ ဧကူပစာရနာနူပစာရတာနာမ ဥဒေါသိတ သိက္ခာပဒေ ဝုတ္တာ" ဟု ဆို၍ ဧကူပစာရ နာနူပစာရအသုံးကို သဘောမတူသဖြင့် စောဒနာ နေခြင်း ဖြစ်၏၊ သို့သော် ပရိဟာရဗုဒ္ဓိလ်က ပြန်၍ မေးရာ၌ကား "ကဝါတေန ပရိစ္ဆိန္နော ဥပစာရော" ဟု သူသဲဘော မကျခဲ့သော ဥပစာကိုပင် ပြန်၍ ဝန်ခံရသည်၊ ထို့ကြောင့် "ပုန ဧကူပစာရနာနူပစာရတံယေဝ ပစ္စာဂမိဿတိ" ဟု ဆိုသည်၊ မိမိပယ်အပ်ခဲ့သော ဧကူပစာရ နာနူပစာရကိုပင် ပြန်၍ လက်ခံရသည်-ဟူလို။

သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-ပြီ၊ သွေဝ အတ္ထော-ထိုအကျိုးသည်ပင်၊ ပရိဟာယေယျ-ယုတ်လျော့ရာ၏၊ (သွေဝ အတ္ထော-သည်၊) ပရိဟာယတုဝါ-ယုတ်လျော့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ မာ ပရိဟာယတုဝါ-မယုတ်လျော့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ကထံ-အဘယ်ကြောင့်၊ အဝုတ္ထံ-မဟောအပ်သော စကားကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်သနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ပြောအံ့၊ ကောဝါ - အဘယ်သူသည်မူလည်း၊ (ဘယ်သူကတော့၊) အဝုတ္ထံ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောနေသနည်း၊ (မဟောအပ်တာကို ယူရမည်ဟု ဘယ်သူကမှ မပြောပါ-ဟူလို၊) ဟိ-သာဓကကား၊ အနိယတေသု-အနိယတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးတို့၌၊ ပဋိဗ္ဗန္ဓနာမ ၊ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ပဋိစ္စန္ဒ-ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ အာသနံနာမ-အာသနမည်သည်၊ ကုဋ္ဌေနဝါ-နံရံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဝါဋေနဝါ-တံခါးရွက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကိလဉ္ဇေနဝါ-ဖျာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သာဏိပါကာရေနဝါ-တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခေနဝါ-သစ်သားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထမ္ဘေနဝါ-တိုင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကောဋ္ဌလိကာယဝါ-ကဲလားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အကာဖြင့်၊ ပဋိစ္စန္ဒ-ဖုံးကွယ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။]

တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုအနိယတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးတို့၌၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အကာဖြင့်၊ ပဋိစ္စန္ဒ-ဖုံးကာအပ်သော နေရာသည်၊ ပဋိစ္စန္ဒမေဝ-ပဋိစ္စန္ဒသည်သာ၊ (ဟောတိ) ယထာ-သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣဓာပိ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သေနာသနံ-ကျောင်းသည်၊ ခုဒ္ဒကံဝါ-ငယ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ မဟန္တံဝါ-ကြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အညေန-အခြားသော ကျောင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ သမ္ဗဒ္ဓံဝါ-ဆက်စပ်အပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အသမ္ဗဒ္ဓံဝါ-မဆက်စပ်အပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဒီဃံဝါ-အရှည်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဝဋ္ဋံဝါ-အဝိုင်းသည်မူလည်း၊ (ဟောတု၊) စတုရဿံဝါ-၄ ထောင့်မူလည်း၊ (ဟောတု၊) ဧကဘူမကံဝါ-ဘုံတစ်ဆင့် ရှိသည်မူလည်း၊ (ဟောတု၊) အနေကဘူမကံဝါ - များသော ဘုံအဆင့်ရှိသည်မူလည်း၊ (ဟောတု၊) ယံယံ-အကြင်အကြင်ကျောင်းသည်၊ ဧကူပစာရံ-တူသော ဥပစာရှိ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုကျောင်း၌၊ (သာမည၊) ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပဋိစ္စာဒနေန-ဖုံးကာကြောင်းဖြစ်သော အမိုးအကာဖြင့်၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နေ - အလုံးစုံ မိုးအပ်သော၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ - အလုံးစုံ ကာအပ်သော ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ယေဘုယ္ယေန-များသောအားဖြင့်၊ ဆန္နေ-မိုးအပ်သော၊ ယေဘုယ္ယေန-ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆန္နေဝါ-ကာအပ်သော ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ သဟသေယျာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်ထိုက်၏။

၅၃။ ဥပဓုဏ္ဍန္နေ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသာတိ ဇတ္ထေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သဗ္ဗဏ္ဍန္နေ ဥပဓုပရိဏ္ဍိန္နေတိ ဘေမာဒိသုပိ-ဤသို့အစရှိသော ကျောင်းတို့၌လည်း၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန-ကား၊ သဗ္ဗဏ္ဍန္နေ-အလုံးစုံ မိုးအပ်သော၊ ယေဘုယ္ယေန-များသော အားဖြင့်၊ ပရိဏ္ဍိန္နေ-ကာအပ်သော ကျောင်း၌၊ (အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိं သယန္တသာ၊) ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) သဗ္ဗဏ္ဍန္နေ-အလုံးစုံ မိုးအပ်သော၊ ဥပဓုပရိဏ္ဍိန္နေ-ထက်ဝက် ကာအပ်သော ကျောင်း၌၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ယေဘုယ္ယေန-အားဖြင့်၊ ဆန္နေ-မိုးအပ်သော၊ ဥပဓုပရိဏ္ဍန္နေ-၌၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) သဗ္ဗပရိဏ္ဍိန္နေ-အလုံးစုံ မိုးအပ်သော၊ ယေဘုယ္ယေန-အားဖြင့်၊ ဆန္နေ-ကာအပ်သော ကျောင်း၌၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗပရိဏ္ဍိန္နေ-သော၊ ဥပဓုဏ္ဍန္နေ-ထက်ဝက်မိုးအပ်သော ကျောင်း၌၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ယေဘုယ္ယေန-ဖြင့်၊ ပရိဏ္ဍိန္နေ-ကာအပ်သော၊ ဥပဓုဏ္ဍန္နေ-၌၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ပါဋိယံ-ပါဋိတော်၌၊ ဝုတ္တပါစိတ္တိယေန-ဟောတော်မူအပ်သော ပါစိတ်အာပတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ သတ္တ-၇ ပါး ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ, (ဟောန္တိ၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ သဗ္ဗဏ္ဍန္နေ-သော၊ စူဠကပရိဏ္ဍိန္နေ-အနည်းငယ် ကာအပ်သော ကျောင်း၌၊ (အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိं သယန္တသာ၊) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) ၊ပေ၊ ပါဋိယံ-၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌေန-လာသော ဒုက္ကဋ်နှင့်၊ သဟ၊ ပဏ္ဏ-၅ ပါးကုန်သော၊ ဒုက္ကဋာနိ, (ဟောန္တိ၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ။

ပါဋိယံ ဝုတ္တပါစိတ္တိယေန ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ပါဋိတော်၌ သဗ္ဗဏ္ဍန် သဗ္ဗပရိဏ္ဍိန်သေယျာဝယ် အိမ်သော ရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ်, ယေဘုယ္ယေနဏ္ဍန် ယေဘုယ္ယေနပရိဏ္ဍိန်သေယျာဝယ် အိပ်သော ရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ်၊ ဤ ပါစိတ်အာပတ် ၂ ချက်ကို တစ်သဘောတည်း ပါစိတ်အာပတ် တစ်ချက်ဟု ယူ၍ ဆိုခဲ့ပြီးသော ပါစိတ်အာပတ် ၆ ချက်နှင့် ပေါင်းလျှင် ပါစိတ်အာပတ် ၇ ချက်ဖြစ်၏။ [သတ္တပါစိတ္တိယာနိတိ ပါဋိယံ ဝုတ္တပါစိတ္တိယဒွယံ သာမညတော ဧကတ္ထေန ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ-ဦးကာ။] "အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ၊ပေ၊ ဘိက္ခု နိပဇ္ဇတိ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿ" စသည်ဖြင့် ပါဋိတော်၌ ပြအပ်သော အာပတ်များကား ကျောင်းအားလုံးနှင့် ဆိုင်သော အာပတ်များတည်း။

ဥပဓုဏ္ဍန္နေ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ။ ။ ၄ ပုံတွင် ၁ ပုံ မိုးအပ်, ၃ ပုံ မမိုးအပ်လျှင် စူဠကဏ္ဍန်, ၃ ပုံတွင် ၂ ပုံ မိုးအပ်, ၁ ပုံ မမိုးအပ်လျှင် ယေဘုယ္ယေနဏ္ဍန်, ၂ ပုံတွင် ၁ ပုံ မိုးအပ်, ၁ ပုံ မမိုးအပ်လျှင် ဥပဓုဏ္ဍန်သေနာသနတည်း၊ ဤသို့ဥပဓုဏ္ဍန် စသည် ခွဲခြားပုံကို သိပါ။ စူဠကပရိဏ္ဍိန် စသည်တို့၌လည်း ဤနည်း ပင်တည်း။ [စူဠကဏ္ဍန်ဒီနိ စေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ယဿ စတူသု ဘာဂေသု ဧကော ဆန္နော, သေသာ အစ္ဆန္နာ၊ ဣဒံ စူဠကဏ္ဍန်၊ ယဿ တီသု ဘာဂေသု ဒွေ ဆန္နာ၊ ဧကော အစ္ဆန္နော၊ ဣဒံ ယေဘုယ္ယေနဏ္ဍန်၊ ယဿ ဒွီသု ဘာဂေသု ဧကော ဆန္နော၊ ဧကော အစ္ဆန္နော၊ ဣဒံ ဥပဓုဏ္ဍန်နာမ သေနာသနံ၊ စူဠကပရိဏ္ဍိန္နာနိပိ ဣမိနာဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊-ဦးကာ။]

စ-ဆက်၊ သဗ္ဗစ္ဆန္နေ သဗ္ဗအပရိစ္ဆိန္နေတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (သေနာ သနံ-သည်၊) သေနမ္ဗမဏ္ဍပဝဏ္ဏံ-သေနမ္ဗမည်သော မဏ္ဍပ်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣမိနာပိ-ဤစကား ကြောင့်လည်း၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာကြောင့်၊ ဇဂတီ-မြေခုံ (အကြည်) သည်၊ ပရိကွေ့ပသခ္ခိ-အကာအရံဟူသော အရေအတွက်သို့၊ နဂစ္ဆတိ၊ ဧတံ-ဤဇဂတီ၏ အကာအရံဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ယောဇနာ၌ကား အနက်တစ်မျိုး ပေးသေး၏။] သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ သဟသေယျသိက္ခာပဒံ ပဌမံ။

၆။ ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၅၅။ ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒေ-၌၊ အာဝသထာဂါရန္တိ-ကား၊ အာဂန္တ္မကာနံ-ဧည့်သည်တို့၏၊ ဝသနာဂါရံ-နေရာအိမ်သည်၊ (တည်းခိုရာ စရပ်သည်၊) [ပညတ္တံ ဟောတိ၌ စပ်၊ ဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝသထော၊ အာဂန္တုကာနံ + ဝသထော အာဝသထော၊ အာဝသထောစ + သော + အဂါရံစာတိ အာဝသထာဂါရံဟု ပြု။] ပညတ္တံ ဟောတိတိ-ကား၊ ပုညကာမတာယ-ကောင်းမှုကို အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကတ္တာ-ဆောက်လုပ်၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ ယေန ၊ပေ၊ ဥပသက်မိတိ-ကား၊ အသုကဿိံနာမ ဌာနေ-ထိုမည်သော အရပ်၌၊ ပညတ္တံ-တည်ထားအပ်ပြီးသော၊ အာဝသထာဂါရံ-ဧသည်သည်တို့ တည်းခိုရာ စရပ်သည်၊

သေနမ္ဗမဏ္ဍပဝဏ္ဏံ။ ။သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ အလုံးစုံမိုး၍ ပတ်ဝန်းကျင် မြေခုံ (အကြည်) ပါရှိသော စည်းဝေးရာ မဏ္ဍပ်တစ်ဆောင် ရှိ၏၊ ထိုမဏ္ဍပ်ကို "သေနမ္ဗ" ဟု နာမည်ခေါ်သတတ်၊ ထိုသေနမ္ဗမဏ္ဍပ်သည် အပရိစ္ဆိန္နဖြစ်၍ အာပတ်ကို မပြုတတ်၊ အကယ်၍ ဇဂတီခေါ် မြေခုံ (အကြည်) သည် အကာဖြစ်အံ့၊ ထိုသေနမ္ဗမဏ္ဍပ်သည် အပရိစ္ဆိန္နသေနာသန မဖြစ်နိုင်ရာ၊ အမှန်မှာ ထိုသေနမ္ဗမဏ္ဍပ်သည် အပရိစ္ဆိန္နသေနာသနပင်တည်း၊ ဤသေနမ္ဗမဏ္ဍပ်၏ အပရိစ္ဆိန္နသေနာသနအဖြစ်ကို ထောက်၍ ဇဂတီသည် အကာအရံ မဟုတ်ဟု သိသာသည်-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ပဌမသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ "ဘိက္ခု ထပေတ္တာ အဝသေသော"ဟု ဆိုသော်လည်း မာတုဂါမ မပါ။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၌ မာတုဂါမကို သီးခြားယူလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပါရိသေသနည်း, ဂေါဗလီဗဒ္ဓနည်း, ပုညညာဏသမ္ဘာရနည်းအားဖြင့် အထီးဖြစ်သော အနုပသမ္ပန္နများကိုသာ ယူတော့သည်။ [ဂဏ္ဌိပဒေသု ပန် တီသုပိ "ဣမိဿိံ သိက္ခာပဒေ မာတုဂါမဿ ဝိသုံ ဝုစ္စမာနတ္တာ ပဌမသိက္ခာပဒေ "ဘိက္ခု ထပေတ္တာ အဝသေသော အနုပသမ္ပန္နောနာမာ"တိ ပုရိသသေဝ ဂဟဏံ အနုစ္ဆဝိက"န္တိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ။]

အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မနုဿာနံ-တို့၏ (စကားကို၊) သုတ္တာ-၍၊ ဥပသက်မိ-သွားပြီ၊ ဂန္ဓဂန္ဓီနီတိ-ကား၊ အဂရုကုက်ုမာဒီနံ-အကျော် ကုက်မံ အစရှိကုန်သော၊ ဂန္ဓာနံ-နံ့သာတို့၏၊ ဂန္ဓော-အနံ့တည်း၊ ဂန္ဓဂန္ဓော-နံ့သာတို့၏ အနံ့၊ [ဂန္ဓာနံ + ဂန္ဓော၊] အဿာ-ထိုမိန်းမ၏၊ သော-ထိုနံ့သာတို့၏ အနံ့သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂန္ဓဂန္ဓီနီ-မည်၏၊ သာဌကံ နိက္ခိပိတ္တာတိ-ကား၊ ဣမမ္မိ ဝိပ္ပကာရံ-ဤဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာကိုလည်း၊ ပဿန္တသ-မြင်ရသော၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ရာဂေါ-သည်၊ အပ္ပေဝနာမ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ-ဖြစ်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တေတ္တာ-၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အကာသိ-ပြုပြီ။

သြက္ခိပိတ္တာတိ-ကား၊ အဓော-အောက်၌၊ ခိပိတ္တာ-ချ၍၊ [အောက်၌ မျက်လွှာချ၍၊] အစ္ဆယောတိ-ကား၊ အပရာဓော-အပြစ်သည်၊ မံ အစ္ဆာဂမာတိ-ကား၊ မံ-တပည့်တော်မကို၊ အတိဣဿရိယမ္ပိ-ကျော်လွန်၍၊ အဘိဘဝိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ပဝတ္တော-ဖြစ်ပါပြီ။ [အစ္ဆာဂမာကို "အတိ + အဂမာ" ဟု ခွဲ၊ အတိကို "အတိဣဿရိယမ္ပိ" ဟု ဖွင့်၍၊ အဂမာကို "ပဝတ္တော" ဟု ဖွင့်၏။] သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ, ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ဟိ-အထူးကား၊ အယမေဝ-ဤဆိုအပ်လတ္တံသည်သာ၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ စတုတ္ထဒိဝသေ-၄ ရက်မြောက်နေ့၌၊ အာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပဌမဒိဝသေပိ-၌သော်မှလည်း၊ (အာပတ္တိ ဟောတိ၊) [ပိသည် သမ္ဘာဝနာ, ဒုတိယနေ့ စသည်၌ ဆိုဖွယ်ပင် မရှိဟု ဂရဟာကို ဆည်း။] ဒိဿမာနက ရူပါဟိ-ထင်ရှားသော ရုပ်အဆင်းရှိကုန်သော၊ ယက္ခိပေတိဟိ-ဘီလူးမ, ပြိတ္တာမတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ မေထုနဓမ္မဝတ္ထုဘူတာယဝေ-မေထုန်အကျင့်၏ တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာစ-တိရစ္ဆာန်မနှင့်လည်းကောင်း၊ (သဟ, သေယျံ ကပ္ပေန္တသ) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) သေသာဟိ-ကြွင်းသော အမတို့နှင့်၊ (ဒိဿမာနက မဟုတ်သော ယက္ခိ ပေတိမ, မေထုနဓမ္မဝတ္ထု မဟုတ်သော သေးငယ်သော တိရစ္ဆာန်မတို့နှင့်၊ သဟ, သေယျံ ကပ္ပေန္တသ) အနာပတ္တိ၊ (ဣတိ-ဤကား အထူးတည်း။) သမုဋ္ဌာနာဒိနိ, ပဌမသဒိသာနေဝ-ပဌမသိက္ခာပုဒ်၏ သမုဋ္ဌာန် အစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန်သည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ဒုတိယသဟ သေယျသိက္ခာပဒံ ဆဋ္ဌံ။

ဒီဝါသေယျ။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ "အတ္ထာဒေ သူရိယေ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် "မာတုဂါမနှင့် သဟသေယျပြုရာ၌ ညဉ့်အခါဖြစ်မှ အာပတ် သင့်၏၊ နေ့အခါဖြစ်လျှင် အာပတ် မသင့်" ဟု ဋီကာဆိုသည်။

၇။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၆၀။ သတ္တမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ယရဏီတိ-ကား၊ ယရသာမိနီ-အိမ်ရှင်မတည်း၊ [ယရသဒ္ဒူပပဒ, နီဓာတ်, အပစ္စည်း၊ နင်ယ်ကို ဏာပြန်၍ ယရဏာဟု ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဣတ္ထိဇောတကပစ္စည်းသက်၍ ယရဏီဟု ပြီးသည်၊ ယရံ-အိမ်ကို၊ ဝါ-အိမ်၏ အမှုကိစ္စကို (ဌာနူပစာ)၊ နေတိ-ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ ယရဏီ။] နိဝေသနဒ္ဓါရေ-ကား၊ နိဝေသနဿ-အိမ်၏။ မဟာဒ္ဓါရေ-တံခါးမကြီး၌၊ (အိမ်၏ အဝင်အထွက် တံခါးမကြီး၌) ယရသုဏ္ဏာတိ-ကား၊ တသ္မိံ ယရေ-ထိုအိမ်၌၊ သုဏ္ဏာ-ချွေးမသည်၊ (နိသိန္နာ ဟောတိ၌ စပ်) [ယရေ + သုဏ္ဏာ ယရသုဏ္ဏာ။] အာဝသထ ဒ္ဓါရေတိ-ကား၊ သြဝရကဒ္ဓါရေ-အခန်း၏ တံခါးပေါက်၌၊ ["အာဂန္တွာ ပဝိသိတ္တာ ဝသန္တီ ဇေ္ဌာတိ အာဝသထော" ဟု ပြု။] ဝိသဒ္ဒေနာတိ-ကား၊ သုနိဂ္ဂတေန-ကောင်းစွာထွက်သော၊ သဒ္ဒေန-အသံဖြင့်၊ ဝိဝဒ္ဒေနာတိ-ကား၊ သုဋ္ဌု-ကောင်းစွာ၊ ပကာသေန-ထင်ရှားသော၊ အသံဝုတေန-မပိတ်ဆို့အပ်သော အသံဖြင့်၊ [အသံကို ချုပ်၍ အုပ်၍ မပြောဘဲ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောအပ်သော အသံဖြင့်၊] ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ သရဏသီလာဒိဘေဒေါ-သရဏကုံ, သီလ အစရှိသော အပြားရှိသော၊ အယံ ဓမ္မော-ကို၊ ကထေတဗ္ဗော (နနု)-ဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (ပါဠိတော်၌ နနုနှင့် တွဲ၍ ပေးရသည်၊) အညာတုန္တိ-ကား၊ အာဇာနိတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ["သက္ကာ-တတ်ကောင်းပါ၏" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊ အညာတုံ၌ အကို ပဋ္ဌိသေဓကြောင့် "မသိခြင်းငှာ" ဟု အနက်ပေးမည်စိုးသောကြောင့် "အာဇာနိတုံ" ဟု ဖွင့်သည်၊ အာရှေးရှိသော ဉာဓာတ်, ညသံယုတ်ကြောင့် အာကို အရသပြု။]

ဝိညုနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေနာတိ-ကား၊ ပုရိသဝိဂ္ဂဟံ-ယောက်ျား၏ ကိုယ်ကို၊ ဂဟေတွာပိ-ယူ၍လည်း၊ ဌိတေန-တည်သော၊ နဃဏ္ဍေန-ဘီလူးလည်း မဟုတ်သော၊ နပေတေန-ပြိတ္တာလည်း မဟုတ်သော၊ နတိရစ္ဆာဂတေန-သော၊ ဝိညုနာ-တတ်သိနားလည်သော၊ ပုရိသေန-ကို၊ (အညတြ၌ စပ်၊ ဝိဂ္ဂဟဟု လာသမျှ၌ ယောက်ျားအစစ်ကိုသာ ယူရသောကြောင့် "ပုရိသဝိဂ္ဂဟံ ၊ပေ၊ နတိရစ္ဆာနဂတေန" ဟု ဝိသေသနပြုသည်။)

•၆၆။ အနာပတ္တိ ၊ပေ၊ ဝိဂ္ဂဟေနာတိ-ကား၊ ဝိညုနာ-တတ်သိနားလည်သော၊ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန-ယောက်ျား၏ ကိုယ်နှင့်၊ (ယောက်ျားအစစ်နှင့်၊) သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဌိတာယ-တည်သော မာတုဂါမအား၊ ဗဟုမ္ပိ-များစွာလည်း ဖြစ်သော၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေန္တသ-ဟောသော ရဟန်း၏။ အနာပတ္တိ၊ ဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိတိ-ကား၊ ဆဟိဝါ-၆ ခွန်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိဝါ-၅ ခွန်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါစာဟိ-စကားတို့ဖြင့်၊ [အချို့စာအုပ်များ၌ ဝါသဒ္ဒါ မပါ။] ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒေသေတိ-ဟော၏၊ တဿပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ [" ဆဝါ + ပဉ္စဝါ ဆပ္ပဉ္စာ"ဟု

သခ္ခ်ေါဘယပဒ ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်ပြု၍ "ဆပ္ပဒ္ဓ + တာ + ဝါစာယော စာတိ ဆပ္ပဒ္ဓဝါစာယော" ဟု ပြု၊ ဤသို့ "ဆပ္ပဒ္ဓ" ပုဒ်က သခ္ခ်ေါဘယပဒ ဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်ဖြစ်သောကြောင့် "ဆဟိဝါ ပဒ္ဓဟိဝါ" ဟု ဝါပါသင့်သည်။]

တတ္ထ-ဆပ္ပဒ္ဓဝါစာဟိဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ဧကော-တစ်ခုသော၊ ဂါထာ ပါဒေါ-ဂါထာ၏ ပါဒသည်၊ ဧကဝါစာ-တစ်ခွန်းသော စကားတည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သဗ္ဗဗ္ဗ-မလုံးစုံသော စကားတို့၌၊ ဝါစာပမာဏံ-စကားတစ်ခွန်း၏ အတိုင်း အရှည်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ [ဂါထာဗန္ဓဖြင့် ဟောသည်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဧကော ဂါထာပါဒေါ ဧကာဝါစာ" ဟု ဆိုသည် စုဏ္ဏိယဖြင့် ဟောလျှင်ကား ဝိဘတ္တန္တ တစ်ပုဒ်ကို စကားတစ်ခွန်းဟု ယူထိုက်၏။ ဧကော ဂါထာပါဒေါတိ ဣဒံ ဂါထာ ဗန္ဓမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အညတ္ထ ပန ဝိဘတ္တိအန္တပဒမေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ-ဋီကာ။] အဌကထံဝါ-အဌကထာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မပဒံဝါ-ဓမ္မပဒကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဇာတကာဒိဝတ္ထုံဝါ-ဇာတ်အစရှိသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကထေတုကာမော-ဟောခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဆပ္ပဒ္ဓပဒမတ္တမေဝ-၆ ပုဒ် ၅ ပုဒ်မျှကိုသာ၊ ကထေတုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ ပါဠိယာ-ပါဠိတော် နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ ကထေန္တေန-ဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဧကပဒံ-တစ်ခုသော ပုဒ်ကို၊ ပါဠိတော-ပါဠိတော်မှလည်းကောင်း၊ ပဒ္ဓ-၅ ခုသော ပုဒ်တို့ကို၊ အဌကထ တော-မှလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဆပဒါနိ-၆ ပုဒ်တို့ကို၊ အနတိက္ကာမေတ္တာဝ-မလွန်စေမူ၍သာ၊ ကထေတဗ္ဗော-ဟောထိုက်၏။ ဟိ-မှန်၊ ပဒသောဓမ္မေ-၌၊ ဝုတ္တပ္ပ ဘေဒေါ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဓမ္မသည်၊ ဣဓပိ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ ဓမ္မောယေဝ-ပင်တည်း။ [ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်လာ ဓမ္မနှင့် ဤသိက္ခာပုဒ်လာ ဓမ္မသည် သဘောတူပင်-ဟူလို။] တသ္မိံ ဒေသေတိတိ-ကား၊ တသ္မိံ ခဏေ-၌၊ ဒေသေတိ-ဟောအံ့၊ [ထိုခဏဟူသည် မာတုဂါမက ထပြီးနောက် ပြန်ထိုင်ရာ ခဏတည်း၊ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။] ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧတံ-ဤတသ္မိံ ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ သမ္ပဒါနတ္ထေ-သမ္ပဒါန်အနက်၌၊ ဘုမ္မဝစနံ-သတ္တမီ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ တဿာ-ထိုမာတုဂါမအား၊ ဒေသေတိ-အံ့၊ ဣတ္ထောနက်။ [ဝါတက်သော နည်း၌ တသ္မိံသည် ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသသာမက လိင်ဝိပလ္လာသ လည်း ဖြစ်သည်၊ မာတုဂါမကို စွဲရသော်လည်း ဝိသေသနမှာ တဿာဟု ဣတ္ထိလိန် ပင်တည်း။]

ဧကံ ပဒံ ၊ပေ၊ ကထေတဗ္ဗော။ ။ဤစကားဖြင့် သင်္ဂီယနာ ၃ တန် တင်အပ်သော ပါဠိတော် အဌကထာကိုသာ ဓမ္မဟု ဆိုလို၏။ မြန်မာဘာသာ ဒမိဠဘာသာတို့ဖြင့်ကား ၆ ခွန်းထက် အပိုအလွန်လည်း ဟောနိုင်သည်၊ အဌကထံ ဓမ္မပဒံ ဇာတကာဒိဝတ္ထုံဝါတို့ ဣမိနာပိ ပေါရာဏာ သင်္ဂီတိအာရုဠ္ဠမေဝ အဌကထာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ၊ အဌကထာဒိပါဠိ ထပေတ္တာ ဒမိဠာဒိဘာသန္တရေန ယထာရုစိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ-ဋီကာ။

အညိုသာ မာတုဂါမသာတိ-ကား၊ ဧကိသာ-တစ်ယောက်သော မာတုဂါမ အား၊ ဒေသေတွာ-ဟောပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အာဂတာဂတာယ-လာသော လာ သော၊ အညိုသာပိ-အခြား မာတုဂါမအားလည်း၊ ဒေသေတိ-ဟောပြန်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဧကာသနေ-တစ်နေရာတည်း၌၊ နိသိန္နော-ထိုင် လျက်၊ မာတုဂါမသတသဟဿန္တမို့-မာတုဂါမ တစ်သိန်းတို့အားလည်း၊ ဒေသေတိ-အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ မဟာပစ္စရိယအဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိုး) သမံ-အညိုအမျှ၊ နိသိန္နာနံ-ထိုင်နေကုန်သော၊ မာတုဂါမာနံ-တို့အား၊ (ဒေသေတိ၌ စပ်၊) တုမှာကံ - သင်တို့အား၊ (ဒေသေဿာမိ၌ စပ်၊) ဧကေကိသာ - တစ်ယောက် တစ်ယောက်အား၊ ဧကေကံ-တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်သော၊ ဂါထံ-ကို၊ ဒေသေဿာမိ-ဟောအံ့၊ တံ-ထိုဂါထာကို၊ သုဏာထ-နားထောင်ကြလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဒေသေတိ - အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ ပဌမံ - မဟောမီ ရှေးဦးစွာ၊ ဧကေကိသာ - အား၊ ဧကေကံ ဂါထံ, ကထေဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဘောဂ်-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဇာနာပေတ္တာ-နားလည်စေပြီး၍၊ (ထိုသို့ဟောမည်ဟု အသိပေးပြီး၍၊) ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပစ္ဆာ-ဟောပြီးရာ ကာလမှ နောက်၌၊ (အာဘောဂ် ကတ္တာ ဇာနာပေတ္တာ ကထေတုံ၊) နဝ (ဝဋ္ဋတိ)-မအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပဌံ ၊ပေ၊ ကထေတီတိ-ကား၊ မာတုဂါမော-သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဒီဃနိကာယောနာမ-မည်သည်၊ ကိမတ္ထံ-အဘယ်အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ-မေးအံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဌံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သော၊ (အမေးခံရသော၊) ဘိက္ခု-သည်၊ သတ္ထု-သော၊ ဒီဃနိကာယံ-ကို၊ စေပိ ကထေတိ-အကယ်၍မူလည်း ဟောဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊) အနာပတ္တိ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပဒံ သတ္တမံ။

၈။ ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၆၇။ အဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ တာဝ-သိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ-ညွှန်ပြအပ်သော၊) ဝတ္ထုကထာယ-ဝတ္ထုကြောင်းကို ဆိုရာ စကားရပ်၌၊ (ဝဂ္ဂုမုဒါ တီရိယေ ဘိက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုကြောင်း စကားရပ်၌၊) ယံ-အကြင်စကားရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်၏၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော စကားရပ် သည်၊ စတုတ္ထပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည် သာ၊ ဟိ-အထူးကား၊ အယမေဝ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်သာ၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ တတ္ထ-ထိုစတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဘူတံ-မဟုတ် မမှန်သော ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မကို၊ အာရောစေသုံ-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဘူတံ-ဟုတ်မှန် သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ (အာရောစေသုံ၊) ဘူတမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပုထုဇ္ဇနာ-တို့သည်၊

အာရောစေသုံ-ကုန်ပြီ၊ အရိယာ-တို့သည်၊ နု-မပြောဆိုကြကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ အရိယာနံ-တို့၏၊ ပယုတ္တဝါစာနာမ-ပစ္စည်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ (ပစ္စည်းရအောင် မပြောကြ-ဟူလို၊) ပန-ဆက်၊ အတ္တနော-၏၊ ဂုဏော-ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ကို၊ အာရောစိယမာနေ-ပုထုဇဉ်တို့က ပြောဆိုအပ်သော်၊ အညေ-အခြားသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နု ပဋိသေဓေသုံ-မတားမြစ်ကြကုန်၊ တထာ-ထိုသို့ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ ဥပဃနေ-ဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယေစ-တို့ကိုလည်း၊ တထာ-ထိုသို့ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ ဥပဃနဘာဝံ-ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္တာ-မသိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သာဒယိသု-သာယာကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤကား အထူးတည်း။ [ဝိသေသောကို ပြန်လှည့်ဖို့ရန် "အဇာနန္တာတိ" ဟု ဣတိ ပါရမည်၊ မပါလျှင် ထည့်ပါ။]

ပန-ဆက်၊ အထခေါ ၊ပေ၊ အာရောစေသုန္တိ အာဒိမှ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ဘာသိသု-ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အာရောစေသုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ [အထခေါ တေ ဘိက္ခူ အစရှိသော ပါဠိတော်၌ "ယ, တသဒ္ဒါ နိစ္စသမ္ဗန္ဓာ" ဟူသည်နှင့်အညီ တ၏ စွဲနက်ကို "ယေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိသု" ဟု ပြသည်။] ပန-ဆက်၊ ကစ္စိ ၊ပေ၊ ဘူတန္တိ-ဟူ၍၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏေ-မေးတော်မူအပ်သော်၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (ပုထုဇဉ် အရိယာအားလုံးသည်လည်း၊) ဘူတံ ဘဂဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟူ၍၊ ပဋိဇာနိသု-ဝန်ခံကြကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အနရိယာနမ္မိ-အရိယာ မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏လည်း၊

အနရိယာနမ္မိ။ ။ဘူတံ ဘဂဝါဟု ဝန်ခံရာ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောခဲ့ကြသော ပုထုဇဉ်ရဟန်းများလည်း ပါဝင်နေ၏၊ ထိုပုထုဇဉ်များ၏ ဝန်ခံခြင်းသည် ဘူတ ဟုတ်ပါ၏ လောဟု စောဒနာဖွယ် ရှိသောကြောင့် "အနရိယာနမ္မိ" ဟု မိန့်သည်၊ "ပုထုဇဉ်တို့မှာလည်း လောကီဈာန်တည်းဟူသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ဈာန်များရှိပါ၏" ဟူလို၊ ပိဖြင့် အရိယာတို့ကို သမ္ဘာဝနာပြုသည်၊ အရိယာတို့မှာ မဂ်ဖိုလ်တို့ကို ရပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ဘူတဖြစ်ကြောင်း ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပြီ၊ ဘူတ ဟုတ်-မဟုတ် စိစစ်ဖွယ် မလိုတော့ပြီ-ဟူလို၊ ယောဇနာနှင့်တကွ များစွာသော စာအုပ်တို့၌ "အရိယာနမ္မိ" ဟု ရှိသည်၊ ထိုအတိုင်းမှန်လျှင် ပိအတွက် မည်သည့်အနက်ကို ယူကြမည်နည်း၊ အရိယာတို့မှာ မဂ်ဖိုလ်ကို ရပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ဘူတ ဟုတ်-မဟုတ်ကို စိစစ်ဖွယ် လိုဦးတော့မည်လော။ [ရှေးနိဿယ၌လည်း အရိယာနမ္မိပါ၌အတိုင်း အနက်ပေး၍, ထိုပိဖြင့် "ပုထုဇနာနမ္မိ ဝစနံ ဘူတံ"ဟု ဝါကျတစ်ခုကို ဆည်းလေသည်။]

အဗ္ဗန္တရေ-အတွင်းဌ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော-သည်၊ ဘူတော-ထင်ရှားရှိ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သဗ္ဗေပိ ဘူတံ ဘဂဝါတိ ပဋိဇာနိံသု၊) အထ-ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အရိယမိဿကတ္တာ-အရိယာတို့နှင့် ရောနေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မောဃ ပုရိသာတိ-ဟူ၍၊ အဝတ္တာ-မိန့်တော်မမူဘဲ၊ ကထံဟိ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ဥဒရဿ ကာရဏာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုဥဒရဿ ကာရဏာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဤယသ္မာကို ဘာသိတော ဝိယ ဟောတိတိုင်အောင် စပ်၊) အရိယာ-တို့သည်၊ (ပုစ္ဆိယမာနာ ပဋိဇာနိံသုဿ စပ်၊) အညေသံ-အခြားသော ပုထုဇဉ်တို့၏ (စကားကို၊) သုတ္တာ-၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ အယျော-အရှင်သည်၊ သောတာပန္နော ကိရ-သောတာပန်ဟု ကြားရပါတကား၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပသန္နေဟိ-ကြည်ညိုကုန်သော၊ မနုဿေဟိ-တို့သည်၊ ပုစ္ဆိယမာနာ-မေးအပ်ကုန်လတ်သော်၊ သိက္ခာပဒေ-သိက္ခာပုဒ်ကို၊ အပညတ္တေ-မပညတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဟေတုမန္တဝိသေသန၊) အနာဒီနဝ ဒဿိနော-အပြစ်ကို မမြင်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) သုဒ္ဓစိတ္တတာယ-စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အတ္တနောစ-၏လည်းကောင်း၊ ပရေသဉ္စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ ဝိသေသာဓိဂမံ-တရားထူးကို ရခြင်းကို၊ ပဋိဇာနိံသု-ဝန်ခံကြကုန်ပြီ။

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိဇာနန္တေဟိ-ဝန်ခံကုန်သော၊ တေဟိ-ထိုအရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အညေ-အခြားသော ပုထုဇဉ်တို့သည်၊ ဥဒရဿ-ဝမ်း၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ ဘာသိတွာ-ပြော၍၊ ယံ ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ ဥပ္ပါဒေသုံ-ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုဆွမ်းကို၊ (သာဒယန္တေဟိဌ စပ်၊) သုဒ္ဓစိတ္တတာယ-ဖြင့်၊ သာဒယန္တေဟိပိ-သာယာပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-သာယာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (တေဟိ-ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ဥဒရဿ ကာရဏာ, ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ-၏၊ ဝဏ္ဏော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသိတော ဝိယ-ပြောဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ [ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြော၍ ဖြစ်စေအပ်သော ဆွမ်းကို သာယာကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝမ်းအတွက် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပြောဆိုအပ်ရာ ရောက်သောကြောင့်၊)] သဗ္ဗသင်္ဂါဟကေန-အလုံးစုံသော အရိယာ ပုထုဇဉ်တို့ကို သိမ်းယူကြောင်းဖြစ်သော၊ နယေနေဝ-နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကထံဟိ ၊ပေ၊ ဘာသိဿတီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ [တုမ္ဟေ အရ အရိယာများလည်း ပါဝင်သည်-ဟူလို၊ "သင်္ဃတိ ဧတေနာတိ သင်္ဂါဟကော၊

သဗ္ဗေသံ + သင်္ဂါဟကော သဗ္ဗသင်္ဂါဟကော" ဟု ပြု၊ ယောဇနာ၌ "သဗ္ဗသင်္ဂါဟိ ကေနေဝ" ပါဠိကို ယူ၍ "သဗ္ဗေသံ ပုထုဇ္ဇနာရိယာနံ သင်္ဂဟဏပဝတ္တေနေဝ"ဟု ပဝတ္တအနက်၌ ကိုကပစ္စည်း သက်သော ပဝတ္တတဒ္ဓိတ် ဖွင့်လေသည်။] သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ စတုတ္ထပါရာဇိကဝတ္ထုသဒိသမေဝ-စတုတ္ထပါရာဇိကဝတ္ထု၏ ပုဒ်အပေါင်းနှင့် တူသည်သာ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေပိ-သိက္ခာပုဒ်၏ ဝိဘင်းခွဲလည်း၊ (အယံ ဝိသေသော၌ စပ်၊) ကေဝလံ-သက်သက်၊ တတ္ထ-ထိုစတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါရာဇိကဗ္ဗေဝ-ပါရာဇိကအာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ထုလ္လစ္စယဗ္ဗ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဘူတတ္တာ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယဗ္ဗေဝ ဒုက္ကဋံစ (ဟောတိ၊) အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ [ပါရာဇိကနှင့် ပါစိတ် ထုလ္လစ္စဉ်းနှင့် ဒုက္ကဋ်၊ ဤသို့ထူးသည်-ဟူလို။] သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၇၇။ ဥပသမ္ပန္နဿ ဘူတံ အာရောစေတိတိ (ဧတံ)-ဟူသော ဤစကားကို၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံဧဝ-ကိုသာ၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ["ဘူတံ-ဟုတ်မှန်သော စကားကို" ဟု ပေးမည်စိုး၍ "ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မမေဝ" ဟု ဖွင့်သည်၊ "ဘူတံ-ဟုတ်မှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို" ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] ဟိ-မှန်၏၊ ("ဟုတ်မှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောလျှင် အာပတ် မသင့်" ဟူသော ပါဠိတော်စကားသည် မှန်၏။) ပရိနိဗ္ဗာနကာလေဝါ-ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီးအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တရာဝါ-ပရိနိဗ္ဗာန် မစံမီ အကြား၌သော်လည်းကောင်း၊ အတိကမိုယမာနေန-စကားဖြင့်

အတိကမိုယမာနေန။ ။"အရှင်ဘုရား . . . ပြောပါ။ အဘယ်တရားထူးကို အရှင်ဘုရား ရအပ်ပါသနည်း" ဤသို့စသည်ဖြင့် လှည့်ပတ်၍ မပြော ပြောအောင် အမေးခံရသူကို "အတိကမိုယမာနေန" ဟု ဆိုသည်။ [အတိကမိုယမာနေနာတိ "ဝဒထ ဘန္တေ၊ ကိं တုမ္ဟေ အဓိဂတာ" န္တိ ဧဝံ နိပ္ပိဋ္ဌယမာနေန။]

ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ဟိ။ ။ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီးဖြစ်စေ, မစံမီအကြား၌ ဖြစ်စေ, ဓာရားထူး ရ မရကို အတင်းမေးခြင်းဟူသောအကြောင်း, စျာယီအရိယာမှန်း မသိ၍ စွပ်စွဲသော ရဟန်းအား အပြစ်မဖြစ်စေလိုခြင်းဟူသောအကြောင်း, အထက်ပုဂ္ဂိုလ်က တရားထူး ရပြီးပြီလားဟု မေးခြင်းဟူသောအကြောင်း, ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် တရားအလုပ်ကို အားထုတ်နေသူတည်းဟု အများသိ၍ အားထုတ်မှု၏ အချိန်နီး မဖြစ်ကြောင်း ကြားရလျှင် ရှင်လန်းစေလို အတုလိုက်၍ အားထုတ်စေလိုခြင်းစသော အကြောင်းများတည်း။ ဤအကြောင်းများကြောင့်ကား (မေးမေး မမေးမေး) မိမိ အရိယာဖြစ်ကြောင်းကို ပြောနိုင်၏။ [အနတိကမိုယမာနေနပိ ပုဗ္ဗဏ္ဏတော၀ါ အပုဗ္ဗဏ္ဏတော၀ါ တထာရူပေ ကာရဏေ သတိ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိယေ၀၊ ကာရဏော အယန္တိ ဥ ဘွာပိ ပဋိပတ္တိယာ အမောဃဘာ၀ဒဿနေန သမုတ္တေဇနာယ သမ္ဘဟံသနာယစ အရိယာ အတ္တာနံ ပကာသေန္တိယေ၀-ဒ္ဓိကာ။]

အလွန်ဆွဲဝင်အပ်သော ရဟန်းသည်၊ ဥပသမ္ပန္နသော ဘူတံ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သုတပရိယတ္တိသီလဂုဏ် ပန-ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတဂုဏ်, သင်အပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဂုဏ်, သီလဂုဏ်ကိုကား၊ အနုပသမ္ပန္နသော အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဋီကာ၌ "သုတဂုဏ်, ပရိယတ္တိဂုဏ်, သီလဂုဏ်စ" ဟု ဖွင့်သည်။] အာဒိကမ္မိကသ-အစအဦး လွန်ကျူးမှု၌ ယှဉ်သော၊ ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ နေသော ရဟန်းအပေါင်း၏၊ အနာပတ္တိ။

ပန-ဆက်၊ ဥမ္မတ္တကသာတိ ကြွဒ်-ဟူသော ဤစကားကို၊ ကြမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ နှ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မမူအပ်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နာနံ-မဂ်ဉာဏ်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဥမ္မာဒဿဝါ-ရူးသွပ်ခြင်း၏လည်းကောင်း၊ စိတ္တက္ခေပဿဝါ-စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း၏လည်းကောင်း၊ အဘာဝါ-မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ကြတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံပိ-၌လည်း၊ ဝိစာရိတံ-စိစစ်အပ်ပြီ၊ [အချို့စာများ၌ မဟာပစ္စရိယမ္မိ ဟိဟု ရှိ၏၊ ထို (ဟိ) လိုမည် မထင်။] ပန-ထိုသို့ပင်စိစစ်အပ်ပါသော်လည်း၊ စျာနလာဘီ-လောကီစျာန်ကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စျာနေ-သည်၊ ပရိဟီနေ-လျော့လတ်သော်၊ (စျာန်လျော့ပြီး နောက်မှ၊) ဥမ္မတ္တကော-ရူးသွပ်သူသည်၊ ဘဝေယ္ယ-ဖြစ်နိုင်ရာ၏၊ တဿပိ-ထိုစျာန်လျော့ပြီးနောက်မှ ရူးသွပ်သူ၏လည်း၊ ဘူတာရောစနပစ္စယာ-ဘူတာရောစန အကြောင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်ကို၊ နှ ဝတ္တဗ္ဗာ-မဆိုထိုက်၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဘူတသော-ဟုတ်မှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ပင်၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ကြတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [စျာန်လျော့ပြီးနောက် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ထင်ရှား မရှိ၍ ဘူတာရောစနမဟုတ်၊ သို့သော် ဥမ္မတ္တကဖြစ်၍ စတုတ္ထပါရာဇိက အဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မသင့်။] သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ ဧတံ ဘူတာရောစနံနာမ-မည်သည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အဝုတ္တောဟိ-မဆိုအပ်ကုန်သေးသော၊ (ရှေးက မပါခဲ့ကုန်သေးသော၊) ကာယတော - လည်းကောင်း၊ ဝါစာတော - လည်းကောင်း၊ ကာယဝါစာတော - လည်းကောင်း၊ ကြတိ-ဤသို့၊ တီဟိ-ကုန်သော၊ သမုဋ္ဌာနေဟိ-တို့ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်၏ ၊ပေ၊ ကုသလာဗျာကတစိတ္တေဟိ-ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ်တို့ဖြင့်၊ ဒ္ဝိစိတ္တံ-၏၊ သုခမဗ္ဗတ္ထဝေဒနာဟိ-သုခ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ဖြင့်၊ ဒ္ဝိဝေဒနံ-၏၊ ကြတိ-အပြီးတည်း။ ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒံ အဋ္ဌမံ။

မှတ်ချက်။ ။အရိယာမှန်း မသိ၍ စွပ်စွဲမိသော ရဟန်းငယ်အား အပြစ် မဖြစ်စေလို၍ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပြောပုံ ဝတ္ထုကို ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ဒီဃစက္ခုအာဘိညာဏ် အခန်း၌ ရှုပါ။

သဂုဏာ နာဝိကရဏေ, ကရဏေ သတိ တာဒိသေ၊
ဩစိတျဟီနတာပတ္တိ, နတ္ထိ ဘူတတ္ထသံသိနော။... အလက်ံ။

၉။ ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပုဒ်အဝင်

(ရှေ့) **၇၈။** နဝမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာနာမ ၊ပေ၊ သံဃာဒိသေသာတိ ဣမိသာ ပါဠိယာ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ပါရာဇိကာနိ-တို့ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လသဒ္ဒတ္ထဒဿနတ္ထं-ဒုဋ္ဌုလ္လ သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ [ရသင့်သမျှအနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်းဟူသော အတ္ထုဒ္ဓါရအကျိုးငှာ၊] ဝုတ္တာနိ-မိန့်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣမ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သံဃာဒိသေသံ-ကို၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဌကထာ သု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တတြ-ထိုဒုဋ္ဌုလ္လာနာမ အာပတ္တိ စသော စကားရပ်၌၊ (တစ်နည်း) တတြ-ထိုပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ ကား၊ ဝိစာရဏာ-စိစစ်ခြင်းတည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ အာရောစေန္တသ-ပြောဆိုသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ သစေ နဘဝေယျ-အကယ်၍ မဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ) ဘိက္ခုဘိက္ခုနိနံ-တို့၏ (အပေါ်၌) ဥပသမ္ပန္နသဒ္ဒေ-ဥပသမ္ပန္နသဒ္ဒါသည်၊ သမာနေ ပိ-ဟောနက်အဖြစ်ဖြင့် တူပါသော်လည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဘိက္ခုနိ-သည်၊ အနဓိပ္ပေတာ-အလိုမရှိထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဘိက္ခုံ ထပေတ္စာ အဝသေသာ အနုပသမ္ပန္နောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ယထာ-ဟော တော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ (ဟောတော်မူရုံး ရှိသကဲ့သို့) [ဘိက္ခုကို ချန်ထား၍ ကျန်သမျှ အနုပသမ္ပန္နဟု ဆိုလျှင် ဘိက္ခုသာ ဥပသမ္ပန္နမည်သည်-ဟူလို။] ဧဝံ-တူ၊ ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသာနံ-တို့၏ (အပေါ်၌) ဒုဋ္ဌုလ္လသဒ္ဒေ-သည်၊ သမာနေပိ-ဟောနက်အဖြစ်ဖြင့် တူပါသော်လည်း၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ အန ဓိပ္ပေတံ-အလို မရှိအပ်သည်၊ ယဒိ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဒုဋ္ဌုလ္လာနာမ ၊ပေ၊ သံဃာဒိသေသာတိ-ဟူ၍၊ ဧတဒေဝ-ဤမျှလောက်သော စကား ကိုသာ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဟောတော်မူထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏။ [ထိုသို့ကား ဟောတော် မမူ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မမူသောကြောင့် ဤဒုဋ္ဌုလ္လအရာဝယ် ပါရာဇိက, သံဃာ ဒိသေသ် ၂ မျိုးလုံးကို ယူထိုက်သည်ဟု စဉ်းစားမိသည်-ဟူလို။]

တတ္ထ-ထိုသို့ဟောသင့်လျက် မဟောရာ၌၊ (ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်၏၊ ဝိမတိ-တွေးတောခြင်းသည်၊) ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ (ကိံ-နည်း၊) ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘိက္ခု ဘာဝတော-ရဟန်းအဖြစ်မှ၊ စုတော-ရွှေ့လျှောပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တသ-ထို ပါရာဇိက ကျပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာပတ္တိ-ကို၊ အာရောစေန္တော-ပြောသော ရဟန်း သည်၊ ဒုက္ကဋံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝိမတိ ဘဝေယျ၊) ဧဝံသတိ-ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊ (ဤသို့တွေးတောသည့်အတိုင်း မှန်လတ်သော်၊) အဣ္ဃောသန္တော ပိ-ပါရာဇိက ကျပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆဲရေးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒုက္ကဋံ-သို့၊ အာပဇ္ဇေယ္ယ-ရာ၏။ စ-စင်စစ်ကား၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-သို့သာ၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊

ဟိ-သာဓကကား၊ အသုဒ္ဓေါ ၊ပေ၊ သြမသဝါဒဿာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ (ဣတိ-ဤကား စိစစ်ခြင်းတည်း၊ ဤသို့ ရှေ့ပြန်အုပ်ပါ။) [ပုဂ္ဂလော-သည်၊ အညတရံ-တစ်ပါးပါးသော၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ရောက်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်သူသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ-မစင်ကြယ်သူဟု အယူရှိသည်၊ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ သြကာသံ-အခွင့်ကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေ၍၊ အကြောသာဓိပ္ပာယော-ဆဲရေးခြင်းဌာ ဖြစ်သော အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) စေ ဝဒတိ-အကယ်၍ ပြောဆိုစွပ်စွဲအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သြမသဝါဒဿ-သြမသဝါဒပါစိတ်အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ။)] [သံဃာဒိသေသ် ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်။]

ဧဝံ-သို့၊ ပါဠိယာ-ကို၊ ရိတ္တာရိယမာနာယ-စိစစ်အပ်သည်ရှိသော်၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊ အာရောစေန္တသာပိ-ပြောသော ရဟန်း၏လည်း၊ [ပါရာဇိက ကျပြီးသူ၏ ပါရာဇိကအာပတ်ကို အနုပသမ္ပန္နအား ပြောသော ရဟန်း၏လည်း၊] ပါစိတ္တိယ မေဝ-ကိုသာ၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ကိဉ္စာပိ ဒိဿတိ-အကယ်၍ကား တွေ့မြင်အပ်ပါပေ၏၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင်တွေ့မြင်အပ်ပါသော်လည်း၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-အလုံးစုံသော ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သံဃာဒိသေသ်ကိုသာ အလိုရှိအပ်၏ဟု ဆိုအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဋ္ဌကထာ စရိယာဝ-ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်သာ၊ ဇွေ-ဤဒုဋ္ဌုလ္လသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြရာ၌၊ ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏတည်း၊ အညာ-အခြားသော၊ ဝိစာရဏာ-စိစစ်ခြင်းသည်၊ နိ (ပမာဏံ)-လိုရင်း မဟုတ်၊ စ-ဆက်၊ ပုဗ္ဗေပိ-ရှေးဌာနလည်း၊ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ ဂါထာရမ္ဘအခန်းဌာလည်း၊) ဗုဒ္ဓေန ၊ပေ၊ ဥတောတိ အာဒိ-အစရှိသော၊ (ယံ ဝစနံ-အကြင်စကားသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တံ ဝစနံ-ကို၊ မယံ-တို့သည်၊) အဝေါစုမှ-ဆိုခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ အဋ္ဌကထာစရိယာ-တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ အဓိပ္ပာယံ-ကို၊ ဇာနန္တိ-သိတော်မူကြကုန်၏။

စ - သည်ဆာ မကသေး၊ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန - ဤဆိုအပ်လတ္တံသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဧတံ (ပမာဏတ္တံ)-ဤရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဆိုအပ်သော စကား၏ ပမာဏ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ-ရဟန်းအား ပေးအပ်သော် သမ္မုတိကြောင့်၊ အာရောစနံ-ပြောခြင်းကို၊ (ဒုဋ္ဌုလ္လကို အနုပသမ္ပန္နအား

သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု ၊ပေ၊ ပမာဏံ။ ။အရှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသသည် ဤနေရာ၌ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၏ ဖွင့်ပုံကို အားမရ၍ မိမိသဘောကျကို စိစစ်၍ ပြခဲ့သော်လည်း ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ စကားကို မလွန်ဆန်ဝံ့သောကြောင့် ထိုရှေးအဋ္ဌကထာတို့၏ စကားကိုပင် ပြန်၍ ထောက်ခံ ဖွင့်ပြရလေသည်။

ပြောခြင်းကို၊ (အနုညာတံ၌ စပ်၊) အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရတ္ထာယ-စောင့်စည်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝါ-စောင့်စည်းစေလိုသောကြောင့်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဘထာရူပံ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အနာပဇ္ဇနတ္ထာယ-မရောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝါ-မရောက်စေလိုသောကြောင့်၊ (သံဝရတ္ထာယကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ဘဂဝတာ-သည်၊ အနုညာတံ-ပြီ၊ တသ ဘိက္ခုနော-၏၊ အဝဏ္ဏမတ္တပ္ပကာသနတ္ထာယ-ကျေးဇူးမဲ့မျှကို ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ သာသနေ-၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ ပတိဋ္ဌာနိသေဓနတ္ထာယ-ထောက်တည်ရာကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ နု အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည် မဟုတ်၊ စ-ဆက်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နသ-ရောက်ပြီးသော ရဟန်း၏၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တထာရူပါယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ပါရာဇိကအာပတ်သို့၊ အနာပဇ္ဇနေန-မရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခုဘာဝေါနာမ-ရဟန်း၏ အဖြစ်မည်သည်၊ နု အတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါရာဇိကာနိ ၊ပေ၊ ဣမာဓိပ္ပေတန္တိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ အဌကထာသု-ရှေးအဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ သုဝုတ္တမေဝ-ကောင်းစွာ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ (ဧဝဖြင့် "စိစစ်ဖွယ်မလိုတော့" ဟု ကန့်သည်။)

၈၀။ ပန-ဆက်၊ အတ္ထိ ၊ပေ၊ ပရိယန္တာတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ယာ အယံ ဘိက္ခုသမ္မုတိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုသမ္မုတိသည်၊ ကတ္ထစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ပါဠိရပ်၌၊ နု အာဂတာ-မလာ၊ ဝါ-မပါ။ [အခြားအခြားသော ဘိက္ခုသမ္မုတိများသည် ထိုထိုပါဠိတော်၌ ပါသော်လည်း ဤဘိက္ခုသမ္မုတိကား တစ်စုံတစ်ခုသော ပါဠိရပ်၌မျှ မပါ။] ပန-ထိုသို့ပင် တစ်စုံတစ်ခုသော ပါဠိရပ်၌ မလာပါသော်လည်း၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တတ္တာယေဝ-အတ္ထိ ဘိက္ခုသမ္မုတိဟု မိန့်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ အဘိဏှာပတ္တိကံ-မပြတ်သော အာပတ်ရှိသော၊ (မကြာမကြာ အာပတ်သင့်သော၊) ဘိက္ခုံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောအပ်သော်၊ ဃ-ဤရဟန်းသည်၊ ပရေသု-သူတစ်ပါးတို့၌၊ ဟိရောတ္တပ္ပေနာပိ-ရှက်ကြောက်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ အာယတိ-၌၊ သံဝရ-စောင့်စည်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇိဿတိ-ရောက်လတ့ံ၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ တသ ဘိက္ခုနော-ထိုအဘိဏှာပတ္တိကရဟန်း၏၊ ဟိတေသိတာယ-စီးပွားကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တိက္ခတ္တုံ- ၃ ကြိမ်၊ အပလောကေတွာ-ပန်ပြော၍၊ (အပလောကနကံပြု၍၊) သံဃေန-သည်၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [ဘိက္ခုသမ္မုတိ ပေးပုံနှင့်တကွ အခြားမှတ်ဖွယ်များကို ကခ်ီဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၈၂။ အဒုဗ္ဗလ္လံ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသာတိ-ကား၊ ပဌမပိ-၅ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိကွန္ဒေ-အာပတ်အစုတို့ကို၊ (ပိဖြင့် ၁-၂-၃-၄ ပါးသော အာပတ်အစုကို ဆည်း၊) အာရောစေန္တသ ဒုက္ကဋံ၊ မဟာပစ္စရိယံ ပန-၌ကား၊ ပါရာဇိကံ-ကို၊

အာရောစေန္တသောပိ-ပြောသော ရဟန်း၏လည်း၊ ဒုက္ခဋ္ဌမေဝ ဝုတ္တံ၊ အနုပသမ္ပန္နသ ၊ပေ၊ အဒ္ဓါစာရန္တိ ဧတ္ထ-ဌာ၊ အာဒိတော-အစမှ၊ (ပဌာယ-စ၍၊ လိုင် ၁၀ ပါး တွင် အစမှ စ၍၊) ပဌ-၅ ပါးကုန်သော၊ သိက္ခာပဒါနိ-တို့သည်၊ (အနုပသမ္ပန္နသ-သာမဏေ၏၊) ဒုဋ္ဌုလ္လောနာမ-မည်သော၊ အဒ္ဓါစာရော-လွန်ကျူးမှုတည်း၊ သေသာနိ-၅ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့မှ ကြွင်းသော ဝိကာလဘောဇန စသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ အဒုဋ္ဌုလ္လော-မည်သော၊ (အဒ္ဓါစာရော-တည်း၊) ပန-ဆက်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ ၊ပေ၊ အတ္တကာမာ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိ, ကာယသံသဂ္ဂ, ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ, အတ္တကာမတို့သည်၊ အသ-ထိုအနုပသမ္ပန္နဇ၏ (အတွက်၊) အဒ္ဓါစာရောနာမ-မည်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ။

၈၃။ ဝတ္ထု၊ အာရောစေတိတိ-ကား၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီ ၊ပေ၊ ကာယသံသဂ္ဂ-သို့၊ အာပန္နော-ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒန္တသ အနာပတ္တိ၊ အာပတ္တိ အာရောစေတိတိ ဧတ္ထ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နော-ပြီ ၊ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-အနွယကား၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ အသုစိ-သုက်ကို၊ မောစေတွာ-လွှတ်စေ၍၊ သံယာဒိသေသံ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီ၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထုနာ-ဝတ္ထုနှင့်၊ သဒ္ဒိ-ကို၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ယဇ္ဇေတွာ-ဆက်စပ်၍၊ အာရောစေန္တသော-ပြောသော ရဟန်း၏သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) သေသံ ၊ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။ ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒံ နဝမံ။

၁၀။ ပထဝီဓာတုသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၈၆။ ဒသမသိက္ခာပဒေ-ဌာ၊ ဇာတာစ ၊ပေ၊ ဣမေဟိ ပဒေဟိ-ဟူကုန်သော ဤပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဇာတပထဝီစ-ဇာတပထဝီကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-မြေအစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဇာတပထဝီစ-အဇာတပထဝီကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အစစ် မဟုတ်သော မြေကိုလည်းကောင်း၊ ဒသေတိ-ပြ၏၊ အပ္ပပါသာဏာဒီသု-အပ္ပပါသာဏ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၌ စပ်၊) ဧတ္ထ-ဤမြေ၌၊ အပ္ပါ-အနည်းငယ်ကုန်သော၊ ပါသာဏာ-ကျောက်ခဲတို့သည်၊ (သန္တိ၊) ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-ထိုမြေသည်၊) အပ္ပပါသာဏာ-မည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တတ္ထ-ထိုအပ္ပပါသာဏ အစရှိသည်တို့တွင်၊ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏတော-လက်ဆုပ်ဖြင့် ယူနိုင်သော ပမာဏရှိသော ကျောက်ခဲမှ၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ (အထက်ဖြစ်သော ကျောက်ခဲတို့ကို၊) ပါသာဏောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏာ-လက်ဆုပ်ဖြင့် ယူနိုင်သော ပမာဏရှိသော ကျောက်ခဲတို့ကို၊ သက္ခရာ-သက္ခရတို့ဟူ၍၊ ဝါ-ကျောက်စရစ်တို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ [မုဋ္ဌိပ္ပမာဏာတိ-မုဋ္ဌိနာ သင်္ဂဟေတဗ္ဗပ္ပမာဏာ၊] ကထလာတိ-ကား၊ ကပါလခဏ္ဍာနိ-အိုးခြမ်း၏ အစိတ်အပိုင်းတို့တည်း၊ ဝါ-အိုးခြမ်းကွဲတို့တည်း၊

မရှုမ္ဘာတိ-ကား၊ ကဋ္ဌသက္ခရာ-ကျောက်ပြုတ်တို့တည်း၊ [ကဋ္ဌ + သံဒိဿမာနာ သက္ခရာ ကဋ္ဌသက္ခရာ-ဖျာပေါ်၌ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သော ကျောက်ခဲကလေးတို့၊ သက္ခရာ၌လည်း "သံ + ခရ" ဟု ခွဲ၊ ဖုံမှုန့်ကလေးများလို နည်းမနေဘဲ ကြမ်းတမ်းသော အတွေ့ရှိသော ကျောက်မှုန့်များကို "သက္ခရ" ဟု ခေါ်သည်ဟု ကြံပါ။] ဝါလိကာတိ-ကား၊ ဝါလိကာယေဝ-သဲတို့ပင်တည်း၊ [ပရိယာယ်အထူး မရှိ-ဟူလို။] ယေဘုယ္ယေန ပံသုကာတိ-ကား၊ တီသု-၃ ပါးကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေသု-အဖို့အစုတို့တွင်၊ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ-၂ ဖို့ ၂ စုတို့သည်၊ ပံသု-မြေမှုန်တည်း၊ ဧကော-တစ်ဖို့တစ်စုသည်၊ ပါသာဏာဒိသု-ကျောက်ခဲ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရော-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အဖို့အစုတည်း။

အဒဿာပိတိ-ကား၊ ဥဒ္ဓန ၊ပေ၊ ဝသေန-ဖိုခနောက်ထားခြင်း, သပိတ်ဖုတ်ခြင်း, အိုးထိန်းသည်တို့၏ အိုးကို ဖုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ [ကခ်ါ၌ "ဥဒ္ဓန ပတ္တပစနာဒိဝသေန" ဟုသာ ရှိ၏။] တထာ တထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဒဿာ-မီးမလောင်အပ်သော မြေတည်း၊ ပန-ဆက်၊ သာ-ထိုအဒဿုမြေသည်၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ သုဒ္ဓပံသု အာဒိသု-သုဒ္ဓပံသု အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရောဝ-တစ်မျိုးသော မြေသာတည်း၊ (ဣတိ-သို့) ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ယေဘုယ္ယေန သက္ခရာတိ-ကား၊ ဗဟုတရသက္ခရာ-များသော ကျောက်စရစ်ရှိသော မြေတည်း၊ ဟတ္ထိကုစ္ဆိယံ-ဟတ္ထိကုစ္ဆိအရပ်၌၊ ကေပစ္ဆိပူရံ-တောင်းတစ်လုံး ပြည့်အောင်၊ အာဟရာပေတွာ-မြေကို ဆောင်စေ၍၊ ဒေါဏိယံ-စကျင်း၌၊ ဓောဝိတွာ-ဆေး၍၊ ပထဝိယာ-မြေ၏၊ ယေဘုယ္ယေန သက္ခရာဘာဝံ-ယေဘုယ္ယေန သက္ခရ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-များသောအားဖြင့် ကျောက်စရစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ-သိ၍၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်ကို၊ ခနိံသု ကိရ-တူးကြကုန်ဖူး သတတ်။ ["ခဏိံသု" ဟုလည်း ရှိ၏။]

ပန-ဆက်၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ အပ္ပပံသု အပ္ပမတ္တိကာတိ-ဟူကုန်သော၊ ဒွေ-၂ ပုဒ်ကုန်သော၊ ယာနိ ပဒါနိ-တို့သည်၊ (သန္ဓိ-ရှိကုန်၏။) တာနိ-ထို ၂ ပုဒ်တို့သည်၊

ဟတ္ထိကုစ္ဆိယံ ၊ပေ၊ ခနိံသု။ ။ဟတ္ထိကုစ္ဆိအရပ်ဝယ် တစ်တောင်းစာလောက် မြေကို ယူ၍ ရေစကျင်းထည်း၌ ရေဆေးကြည့်သောအခါ မြေမှုန်တွေက ရေထည်း၌ မျှောသွား၍ ကျောက်စရစ်တွေသာ ကျန်သည်၊ ထိုကျန်သော ကျောက်စရစ်တွေသည် မျှောသွားသော မြေထက် များသောကြောင့် ယေဘုယ္ယေန သက္ခရပထဝီဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏၊ ထို့ကြောင့် အဇာတပထဝီတွင် ပါဝင်ရကား ထိုဟတ္ထိကုစ္ဆိအရပ်၌ ရဟန်းများ ကိုယ်တိုင် ရေကန်တူးကြသတတ်၊ ဤဝတ္ထုကို ထောက်၍ "ယခုကာလ ကျောက်တောင်များကိုလည်း ကိုယ်တိုင် တူးနိုင်သည်" ဟု မှတ်ပါ။

ယေဘုယျေန ပါသာဏာဒိ ပဠုကမေဝ-ယေဘုယျေန ပါသာဏ အစရှိသော ၅ ပါး အပေါင်းသို့သာ၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကုန်၏။ ဟိ-မှန်၊ ဧတံ-ဤယေဘုယျေန ပါသာဏ အစရှိသော ၅ ပါး အပေါင်းသည်၊ ဒ္ဝိန္နံ-အပွပ်သု အပွမတ္တိကအားဖြင့် ၂ ပါးကုန်သော၊ တေသံယေဝ-ထိုပုဒ်တို့၏သာ၊ ပဘေဒဒဿနံ-အထူးအပြားကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ၅ ပါး အပေါင်းတည်း၊ [အပွပ်သုဆိုလျှင် ယေဘုယျေန ပါသာဏသော်လည်း ဖြစ်, ယေဘုယျေန သက္ခရသော်လည်း ဖြစ်, ယေဘုယျေန ကထလသော်လည်း ဖြစ်, ယေဘုယျေန မရုမ္ဗသော်လည်း ဖြစ်, ယေဘုယျေန ဝါလိကာသော်လည်း ဖြစ်ရမည်၊ အပွမတ္တိကာဟူသည်လည်း ထို ၅ ပါးထည်းက တစ်မျိုးမျိုးပင် ဖြစ်မည်-ဟူလို။] သယံ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယဿာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ပဟာရေ ပဟာရေ-ပုတ်ခတ်တိုင်း ပုတ်ခတ်တိုင်း၌၊ (ပေါက်တူး စသည်ဖြင့် ပေါက်တိုင်း ပေါက်တိုင်း၌)၊ ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ သကိံ ၊ပေ၊ ခဏတိတိ-ကား၊ (အာဏတ္တော-စေခိုင်း အပ်သူသည်)၊ သကလဒိဝသံ-တစ်နေ့ပတ်လုံး၊ သစေပိ ခဏတိ-အကယ်၍မူလည်း တူးစေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင် တူးပါသော်လည်း)၊ အာဏာ ပကာသ-စေခိုင်းတတ်သော ရဟန်း၏၊ ဧကံယေဝ-တစ်ချက်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ (အာဏတ္တော-သည်၊) ကုသိတော-ပျင်းသည်၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ခါ ထပ်ခါ၊ အာဏာပေတဗ္ဗော-စေခိုင်းထိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ တံ-ထိုပျင်းသူကို၊ အာဏာပေတ္တာ-စေခိုင်း၍၊ ခဏာပေန္တသ-တူးစေသော ရဟန်း၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ-စကားခွန်းတိုင်း စကားခွန်းတိုင်း၌၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-သော၊) ပါဠိဝဏ္ဏနာ-ပါဠိတော်၏ အဖွင့်တည်း။

အယံ ပန-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော-ပါဠိတော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ [ခဏတိဝါ ခဏာပေတိဝါ၏ ရှေ့နားတိုင်အောင် ပါဠိမုတ္တက ဝိနိစ္ဆယဖြစ်သည်။] ပေါက္ခရဏီ-လေးထောင့်ကန်ကို၊ ခဏ-တူးလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ["ဤနေရာ၌ တူးလော" ဟု နေရာကို သတ်မှတ်၍ မခိုင်းသောကြောင့် အပ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိတိ "ဣမသ္မိं ဩကာသေ"တိ အနိယမေတ္တာ ဝုတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋတိ-ဋီကာ။] ဟိ-မှန်၏၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပေါက္ခရဏီနာမ-မည်သည်၊ ခတာယေဝ-တူးအပ်သည်သာ၊ (တူးစရာသည်သာ၊) ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အယံ-ဤပေါက္ခရဏီ ခဏဟူသော အသုံးအနှုန်းသည်၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရော-အပ်သော အသုံးအနှုန်းတည်း၊ [ဤရေကန်ဟူ နေရာကို မသတ်မှတ်ဘဲ ခိုင်းသောကြောင့် ကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြစ်သည်။] ဝါပီ ခဏ-ရေကန်ကို တူးလော၊ တဠာကံ ခဏ-တစ်ဖက်ဆည်ကန်ကို တူးလော၊ အာဝါဋံ ခဏ-တွင်းကို တူးလော၊ ဣတိ အာဒိသုပိ-ဤသို့ အစရှိသော စေခိုင်း

ခြင်းတို့၌လည်း၊ ဩသနယော-တည်း၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ဣမံ သြကာသံ-ကို၊ ခဏ-လော၊ ဣမသ္မိံ သြကာသေ-၌၊ ပေါက္ခရဏီ ခဏ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တုံ၊ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ [နေရာ သတ်မှတ်ချက် ပါသောကြောင့် မအပ်။] ကန္ဒံ-သစ်အုကို၊ ခဏ၊ မူလ-သစ်မြစ်ကို၊ ခဏ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အနိယမေတွာ-(မည်သည့် သစ်အု သစ်မြစ်ဟု) မသတ်မှတ်မူ၍၊ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣမံ ဝလ္လိ-ဤနွယ်ကို၊ ခဏ၊ ဣမသ္မိံ သြကာသေ-၌၊ ကန္ဒံ ခဏ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဣမံ မူလံ ခဏ ဣတိဝါ၊ ဝတ္တုံ-သတ်မှတ်၍ ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ နာ ဝဋ္ဋတိ။

ပေါက္ခရဏီ-ကို၊ သောဓေန္တော-သုတ်သင်ရှင်းလင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ (အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ၌ စပ်၊) ယော တနုကကဒ္ဒမော-အကြင်ကြွေသော ညွန်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကုဋ္ဌေဟိ-အိုးတို့ဖြင့်၊ ဥဿိဉ္စိတုံ-အထက်သို့ ခပ်ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုကြွေသော ညွန်ကို၊ အပနေတုံ-ဖယ်ရှားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဗဟလော-ပြစ်သော၊ (ယော ကဒ္ဒမော-အကြင်ညွန်သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တံ-ထိုပြစ်သော ညွန်ကို၊ အပနေတုံ-ငှာ၊) နာ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဤသို့လိုက်သင့်သော ပုဒ်များ ကို လိုက်၍ ပေးပါ၊ အချို့စာအုပ်များ၌ "ဗဟလံ နာ ဝဋ္ဋတိ" ဟု ရှိသည်ကား စာသွား မကောင်း။] အာတပေန-နေပူကြောင့်၊ သုက္ခကဒ္ဒမော-ခြောက်သော ညွန်သည်၊ ဖလတိ-ကွဲအက်၏၊ တတြ-ထိုခြောက်သော ညွန်၌၊ ဝါ-ထိုခြောက်သော ညွန်တွင်၊ ယော-အကြင်ညွန်သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ပထဝိယာ-မြေကြီးနှင့်၊ အသမ္ဖုဋ္ဌော-မဆက်စပ်၊ ("အပေါ်ရံ၌ အလုပ်လုပ်ဖြစ်၍ မြေနှင့် ကွာနေသည်" ဟူလို၊) တမေဝ-ထိုမြေကြီးနှင့် မဆက်စပ်သော ညွန်ကိုသာ၊ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥဒကေန-ရေသည်၊ ဂတဋ္ဌာနေ-စီးသွားအပ်သော အရပ်၌၊ ဥဒကပဋ္ဌကောနာမ-ရေလွှာမည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ ဝါတပဟာရေန-လေ၏ တိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ စလတိ-လှုပ်၏၊ တံ-ထိုရေလွှာကို၊ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ပေါက္ခရဏီ အာဒီနံ-လေးထောင့်ကန် အစရှိသည်တို့၏၊ တဋ္ဌံ-ကမ်းပါးသည်၊ ဘိဇ္ဇိတွာ-ပြတ်၍၊ ဝါ-ပြို၍၊ ဥဒကသာမန္တာ-ရေ၏ အနီး၌၊ ပတတိ-ကျ၏၊ [ကမ်းပြိုကျသည်-ဟူလို၊] သြမကစာတုမာသသြဝဋ္ဌံ-မိုးစွပ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ၄ လအောက် ယုတ်လျော့သော ကာလရှိသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊ တံ-ထိုမြေကို၊) ဆိန္ဒိတုံဝါ-ဖြတ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဘိန္ဒိတုံဝါ-ခွဲခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ စာတုမာသတော-၄ လမှ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်၌၊ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ [မိုးတစ်ကြိမ် စွပ်ပြီးနောက် လေးလကြာလျှင် ဇာတပထဝီဖြစ်သောကြောင့် ဖြတ်ခြင်းငှာ မအပ်-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ (တဋ္ဌံ-သည်၊ ဘိဇ္ဇိတွာ-၍၊) ဥဒကေ/ယေဝ-ရေ၌သာ၊ သစေ ပတတိ-အကယ်၍ ကျအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဒေဝေ-မိုးသည်၊ (သြဝဋ္ဌေ၌ စပ်၊

သြဝဇ္ဇေ၏ ကံကား "ဥဒကေယေဝ"တည်း၊) အတိရေကစာတုမာသံ-လေးလထက် လွန်သော ကာလ၌ (ကာလတုန်းက၊) သြဝဇ္ဇေပိ-စွပ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-စွပ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥဒကေယေဝ-ရေပြင်၌သာ၊ ဥဒကဿ-မိုးရေ၏၊ ပတိတတ္တာ-ကျသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ကမ်းပါးပြတ် မြေကား ရေထည်း ရောက်နေသောကြောင့် မိုးသည် မြေကို မစွပ်၊ အပေါ်ရံ မြေပြင်ကိုသာ စွပ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ကမ်းပါးပြိုထားသော ရေအတွင်းက မြေသည် ဆိန္ဒိတုံ ဘိန္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ-ဟူလို။] ပါသာဏပိဋ္ဌိယံ-ကျောက်အပြင်ပေါ်၌၊ သောဏ္ဍီ-ရေကန်ကို၊ ခဏန္တိ-တူးကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုရေကန်၌၊ ပဌမမေဝ-ရွှေဦးစွာသာလျှင်၊ (မိုး မရွာမီ ရွှေဦးကပင်၊) သုခုမရဇ-သိမ်မွေ့သော မြူမှုန်သည်၊ သစေ ပတတိ-အကယ်၍ ကျအုံ့၊ တံ-ထိုမြူမှုန်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒေဝေန-မိုးသည်၊ သြဝဋ္ဌံ-စွပ်အပ်သည်၊ စေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) စာတုမာသစ္ဆယေန-၄ လလွန်သဖြင့်၊ ဝါ-၄ လလွန်ရာအခါ၌၊ အကပ္ပိယပထဝီသङ္ခေ-အကပ္ပိယပထဝီဟူသော အရေအတွက်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ (ဇာတပထဝီဖြစ်ပြီ-ဟူလို၊) ဥဒကေ-သည်၊ ပရိယာဒိဏ္ဏေ-ကုန်ခန်းလတ်သော်၊ သောဏ္ဍီ-ရေကန်ကို၊ သောခေန္တေဟိ-သုတ်သင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တံ-ထိုမြေကို၊ ဝိကောပေတုံ-ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ။ ဤစကားကို ထောက်၍ "ယခုကာလ ပန်းအိုးထည်း၌ ထည့်ထားသော အပေါ်ရံကစ၍ မိုးစွပ်သမျှ မြေသည် ၄ လကြာလျှင် ဇာတပထဝီ ဖြစ်၏"ဟု မှတ်။]

ပဌမမေဝ-ရွှေဦးစွာသာလျှင်၊ (မိုးမရွာမီ ရွှေဦးကပင်၊) ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ သစေ ပူရတိ-အကယ်၍ ပြည့်နေအုံ့၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ ရဇ-မြူမှုန်သည်၊ သစေ ပတတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တံ-ထိုမြေကို၊ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (ကဿာ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ရေဖြင့်ပြည့်သော ထိုရေကန်၌၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဝဿန္တေပိ-ရွာသော်လည်း၊ ဥဒကေယေဝ-၌သာ၊ (ရေ၏ အပေါ်၌သာ၊) ဥဒကံ-မိုးရေသည်၊ ပတတိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊) [နောက်မှ ကျသော မြူမှုန်က ရေအတွင်းသို့ ဝင်သွားသဖြင့် မိုးမစွပ်အပ်သောကြောင့် ဇာတပထဝီ မဟုတ်-ဟူလို။] ပိဋ္ဌိပါသာဏေ-ကျောက်ဖျာအပြင်ပေါ်၌၊ သုခုမရဇ-သိမ်မွေ့သော မြူမှုန်သည်၊ ဟောတိ၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဖုသာယန္တေ-ထိမှုကို ပြုလတ်သော်၊ (မိုးထိလတ်သော်၊) အလ္လိယတိ-ငြိကပ်၏၊ (မိုးထိသဖြင့် ထိုမြူမှုန်သည် ကျောက်ဖျာ၌ ငြိကပ်သွား၏-ဟူလို၊) တမ္ပိ-ထိုမြူမှုန်ကိုလည်း၊ စာတုမာသစ္ဆယေန ဝိကောပေတုံ နဝဋ္ဋတိ။

ပန-ဆက်၊ အကတပဋ္ဌာရေ-မပြုမပြင်အပ်သော တောင်ဝှမ်း၌၊ ဝမ္မိကော-တောင်ပို့သည်၊ ဥဋ္ဌိတော-ထသည်၊ ဝါ-ပေါက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊ တံ-ထိုတောင်ပို့ကို၊) ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊

အဘြောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ (ဝမ္မိကော-သည်၊) သစေ ဥဒ္ဒဟကိ-အကယ်၍ ထအုံ့၊ ဝါ-ပေါက်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သြမကစာတုမာသသြဝဏ္ဏော-မိုးစွပ်အပ်သည် ဖြစ်၍ ယုတ်လျော့သော ၄ လရှိသည်၊ (သမာနော) ယေဝ-ဖြစ်သော်သာ၊ ဝါ-ဖြစ်မှသာ၊ (ဝိကောပေတုံ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ (မိုးတစ်ကြိမ် စွပ်ပြီးနောက် ၄ လကျော်လျှင် မဖျက်ဆီးကောင်းတော့-ဟူလို။) [သြမဂ်စာတုမာသသြဝဏ္ဏောပုဒ်၏ သမာသ်ဖြစ်သင့်ကြောင်းကို နောက်၌ ပြအုံ့။]

ရုက္ခာဒီသု-သစ်ပင် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ အာရုဠဥပစိကာမတ္တိကာယပိ-တက်သော ခြ၏ မြေညက်၌လည်း၊ (ခြသွားလမ်း ခြအိမ်၏ မြေညက်၌လည်း၊) ဧသေဝနယော-တည်း၊ (လေးလအောက် မိုးစွပ်အပ်သော ခြသွားလမ်း ခြအိမ်တို့ကို ဖျက်ဆီးကောင်းသည်-ဟူလို၊) ဂဏ္ဍုပ္ပါဒဂူထ ၊ပေ၊ ဒီသုပိ-တီသတ္ထဝါ၏ ချေး, ကြွက်ကျစ်စာ, နွားခွာဖြင့် ဖြတ်အပ်သော ဆူးအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ [တီကျစ်စာကို "ဂဏ္ဍုပ္ပါဒဂူထ" ဟု ဆိုသည်၊ မူသိက + ဥက္ကာ[လဟူသည် ကြွက်တို့၏ တွင်းလုပ်သောအခါဝယ် တွင်းဘေးခ်ီ စုပုံထားအပ်သော မြေပုံတည်း၊] ဂါဝီနံ-နွားမတို့၏၊ ခုရစ္ဆိန္နကဒ္ဒမော-ခွာဖြင့် ဖြတ်အပ်သော ညွှန်ကို၊ ဂေါကဏ္ဏကော .နာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ (ဂေါကဏ္ဏကော-နွားခွာဖြင့် ဖြတ်အပ်သော ဆူးသည်၊) ဟေဋ္ဌိမတလေန-အောက်အပြင်အားဖြင့်၊ ဘူမိသမ္ဘန္ဓော-မြေကြီးနှင့် ဆက်စပ်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကဒိဝသမ္ပိ-တစ်ရက်မျှရှိသော ဂေါကဏ္ဏကကိုလည်း၊ (ဝိကောပေတုံ၊) နဝဋ္ဋတိ၊ [ဧကဒိဝသမ္ပိ၌ ပိဖြင့်

အကတပဗ္ဗာရေ။ ။မည်သူမျှ မသုံးစွဲဘဲ ပစ်ထားအပ်သော တောင်ဝှမ်းကို အကတပဗ္ဗာရဟု ခေါ်သည်၊ သုံးစွဲဖို့ရန် တံမြက်လှည်းခြင်း စသည် မပြုအပ်သောကြောင့် "အကတ" ဟု ဝိသေသနပြုထားသည်၊ ထိုတောင်ဝှမ်းမျိုး၌ တောင်ပို့ ပေါက်တတ်သောကြောင့် "အကတပဗ္ဗာရ" ကို ညွှန်ပြထားသည်၊ အမှန်အားဖြင့်ကား မည်သို့သော တောင်ဝှမ်း တောင်ခေါင်း၌ မဆို တောင်ပို့ပေါက်လျှင် မိုးမစွပ်အပ်သောကြောင့် ဖျက်ဆီးကောင်းပါ၏။

ဂေါကဏ္ဏက။ ။နွားခွာဖြင့် နင်း၍ အပေါ်သို့ တက်လာသော ညွှန်သည် ဆူးကဲ့သို့ စူးတတ်သောကြောင့် "ဂေါကဏ္ဏက" မည်၏၊ ထိုဂေါကဏ္ဏကသည် ၂ မျိုးရှိ၏၊ နင်းလိုက်သောအခါ အောက်မြေနှင့် မဆက်မစပ် ပြတ်ထွက်သွားသော ခပ်မာမာ ညွှန်တစ်မျိုး, ပြတ်ထွက် မသွားဘဲ အောက်ကမြေနှင့် ဆက်စပ်နေသော ညွှန်တစ်မျိုးတည်း၊ ထိုတွင် မြေနှင့် စပ်နေသော ဂေါကဏ္ဏကကို မဖျက်ဆီးကောင်း။

ဧကဒိဝသံပိ။ ။"သြဝဏ္ဏ ဧကဒိဝသာတိက္ကန္တော-မိုးစွပ်အပ်ပြီး၍ တစ်ရက်လွန်မျှ ဖြစ်သော ညွှန်ကိုလည်း" ဟု ဖွင့်၏၊ မိမိကား "နွားခွာဖြင့် ဖြတ်ပြီးနောက် တစ်ရက်ရှိသော်လည်း" ဟု ဆိုလိုမည် ထင်သည်၊ မူလဇာတပထဝီနှင့် အဆက်မပြတ်သောကြောင့် လုံးလုံး မဖျက်ကောင်းဟု ဆိုလိုသည်၊ အချို့ကား အပေါ်ပိုင်းမှာ ဇာတပထဝီ မဟုတ်သောကြောင့် ဖြတ်၍ ယူကောင်း၏ဟု ဆိုကြသေးသတတ်-ဋီကာ။

သြမကစာတုမာသကို သမ္ဘာဝနာပြု။ လေးလအောက် ယုတ်လျော့သည်ကို မဆိုထားဘိ၊ တစ်ရက်မျှရှိသေးသော ဂေါဟက္ကာကကိုတောင် မဖျက်ဆီးကောင်း-ဟူလို့၊ ကသိတဌာနေပိ-ထွန်အပ်သော အရပ်ဌာလည်း၊ နဂ်လစ္ဆိန္နမတ္တိကာပိ-ကျွံ-ထွန်သွားဖြင့် ဖြတ်အပ်သော မြေညက်ဆိုင်ကို၊ ဂဏ္ဍန္တသ-ယူသော ရဟန်း၏၊ ဧသေဝ နယော။ [ထွန်ချေးခဲက ပြေ့နေ၍ စပ်နေလျှင် မယူကောင်း၊ မစပ်လျှင်ကား ယူကောင်းသည်၊ "ကသိတဌာနေပိ-ထွန်အပ်ရာ အရပ်ဌာလည်း" ဟု မပေးနှင့်၊ ကသိတနှင့် ဌာနတို့ အရကောက် တစ်မျိုးတည်းဖြစ်သောကြောင့် "ထွန်အပ်သော အရပ်" ဟုသာ ပေး။]

အစ္ဆဒနံဝါ-အမိုးမရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝိနဋ္ဌစ္ဆဒနံဝါ-ပျက်သော အမိုးရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပုရာဏသေနာသနံ-ရှေးကျောင်းဟောင်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ အဓိရေကစာတုမာသသြဝဋ္ဌ-မိုးစွပ်အပ်ပြီးသည် ဖြစ်၍ လေးလထက် ပိုလွန်သော ကာလရှိသည်၊ (သမာနံ-သော်၊) ဇာတပထဝီ သင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ထတော-ထိုကျောင်းဟောင်းမှ၊ အဝသေသံ-ကြွင်းကျန်သော၊ ဆဒနိဋ္ဌကံဝါ-အမိုးအုတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂေါပါနသီအာဒိကံ-အချင်ယနယ် အစရှိသော၊ ဥပကရဏံဝါ-အဆောက်အဦကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဂဏှိတုံ၌ လှမ်းစပ်၊) ဂ္ဂဋ္ဌကံ-အုတ်ကို၊ ဂဏှာမိ-ယူ၏၊ ပဒရတ္ထရဏံ-ပျဉ်ချပ်အခင်းကို၊ (ဂဏှာမိ) ပါသာဏထမ္ဘံ-ကျောက်တိုင်ကို၊ (ဂဏှာမိ) ဂေါပါနသိံ-ကို၊ (ဂဏှာမိ) ဘိတ္တိပါဒံ-နံရံခြေကို၊ (ဂဏှာမိ) ဣဋိ-သို့သော၊ သညာယ-အမှတ်သညာဖြင့်၊ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ တေန-ထိုအုတ်အစရှိသည်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ မတ္တိကာ-သည်၊ ပတတိ-ပြိုကျလာအံ့၊ အနာပတ္တိ၊ [မြေကို ယူမည်ဟု အမှတ်မရှိသောကြောင့် မြေပြိုကျသော်လည်း အာပတ် မသင့်။] ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ဘိတ္တိမတ္တိကံ-နံရံမြေညက်ကို၊ ဂဏှန္တသ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ယာ ယာ-အကြင်အကြင်မြေညက်ကို၊ အတိန္တာ-မိုးမစွပ်အပ်၊ တံ တံ-ထိုထိုမြေညက်ကို၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဝံသတိ) အနာပတ္တိ၊ အန္တောဂေဟေ-အိမ်၏ အတွင်း၌၊ မတ္တိကာပုဏ္ဏော-မြေညက်ပုံသည်၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ တသ္မိံ-ထိုမြေညက်ပုံကို၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့၌၊ သြဝဋ္ဌေ-မိုးစွပ်အပ်ပြီးသော်၊ (မိုးစွပ်အပ်ပြီးမှ၊) ဧဟံ-အိမ်ကို၊ ဆာဒေန္တိ-မိုးကြကုန်၏၊ သဗ္ဗော-(အထက် အောက် အတွင်း အပြင်) အလုံးစုံ

အတိရေကစာတုမာသသြဝဋ္ဌံ။ ။ဤပုဒ်၌ အတိရေကစာတုမာသံဟု သြဝဋ္ဌနှင့် သမာသ် မတွဲဘဲ စာအုပ်များ၌ ရှိ၏၊ မိမိကား-မာသဇာတောပုဒ်ကဲ့သို့ "အတိရေကစာတုမာသံ+ သြဝဋ္ဌသ + ယသ္မာတိ အတိရေကစာတုမာသသြဝဋ္ဌံ" ဟု သမာသ်ရှိသင့်မည် ထင်သည်၊ မိုးစွပ်အပ်ပြီး၍ လေးလထက် ပိုလွန်သော ကာလရှိသော ကျောင်းဟောင်း-ဟူလို၊ ရှေ့ "သြမကစာတုမာသံ သြဝဋ္ဌောယေဝ" ၌လည်း "သြမကစာတုမာသသြဝဋ္ဌောယေဝ" ဟု သမာသ်ပင် ရှိစေလိုသည်။

သော မြေညက်ပုံသည်၊ တိန္ဓော-မိုးစွပ်အပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ) စာတုမာသစ္စယေန-၌၊ ဇာတပထဝီယေဝ-ပင်တည်း၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အသ-ထိုမြေညက်ပုံ၏၊ ဥပရိဘာဂေါယေဝ-အထက်အဖို့သည်သာ၊ တိန္ဓော-မိုးစွပ်အပ်သည်၊ (ဟောတိ-အုံ့၊) အန္ဓော-အတွင်းအဖို့သည်၊ အတိန္ဓော-မိုးမစွပ်အပ်သည်၊ (ဟောတိ-အုံ့၊) ယတ္ထက-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်ကို၊ တိန္ဓ-မိုးစွပ်အပ်၏၊ တတ-ထိုမျှလောက်သော အရပ်ကို၊ ကပ္ပိယကာရကေဟိ-ကပ္ပိယကာရကတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ (ကာရိတ်ကံ၊) ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-အပ်သော အသုံးအနှုန်းဖြင့်၊ အပနာမေတွာ-ဖယ်ရှားစေပြီး၍၊ [ဤမြေကို သိစမ်း စသော အသုံးအနှုန်းဖြင့် ပယ်ရှားစေ၍။] သေသ-ကြွင်းသော မြေညက်ကို၊ ယထာသုခ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခတုံ-သုံးစွဲခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ တေမေတွာ-စိုစေ၍၊ ဧကာဗဒ္ဓါယေဝ-တစ်စပ်တည်း ဖွဲ့စပ်အပ်သော မြေသည်သာ၊ ဇာတပထဝီ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတရာ-အခြားသော မြေသည်၊ (ရေဖြင့် မစိုအပ်ဘဲ တစ်စပ်တည်း မဖွဲ့စပ်အပ်သော မြေသည်၊) ဇာတပထဝီ-သည်၊ နော-မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

(၅) အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ (အမိုးမရှိသော အရပ်၌၊) မတ္တိကာပါကာရော-မြေညက်တံတိုင်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏၊ အတိရေကစာတုမာသဿ ဒ္ဝေါ-မိုးစွပ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ၄ လထက် ပိုလွန်သော ကာလရှိသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်၊) ဇာတပထဝီ သဒ္ဒီ, ဂစ္ဆတိ-၏၊ [ဤ၌လည်း "အတိရေက စာတုမာသဿ ဒ္ဝေါ" ဟု ရှိရမည်။] ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုမြေညက်တံတိုင်း၌၊ လဂ္ဂပံသုဋ္ဌိကပ်နေသော မြူမှုန်ကို၊ အလ္လဟတ္ထေန-စိုသော လက်ဖြင့်၊ ဆုပိတွာ-တို့၍၊ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ [လက်ဖြင့် ကုတ်၍ ခြစ်၍ ယူခြင်းငှာကား မအပ်-ဟူလို။] ဣဒဉ္စ ကပါကာရော-အုတ်တံတိုင်းသည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ယေဘုယျေန ကထလဌာနေ-များသောအားဖြင့် အိုးခြမ်းကွဲ၏ အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ (တသ္မာ၊) ယထာသုခံ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ ဌိတမဏ္ဍပထမ္ဘံ-တည်သော မဏ္ဍပ်တိုင်ကို၊ ဣတောစိတောစ-ဤမှ ဤမှလည်း၊ သဏ္ဌာလေတွာ-လှုပ်စေ၍၊ ပထဝီ-ကို၊ ဝိကောပေန္တေန-ဖျက်ဆီးလျက်၊ ဂဟေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဥဒုက မေဝ-ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ-နုတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဟိုဘက် ဒီဘက် လှုပ်ရှားစေသောအားဖြင့် မနဲ့ဘဲ အထက်သို့ တည့်တည့် ဆွဲနုတ်ခြင်းငှာ အပ်၏။] အညမ္ပိ-မဏ္ဍပ်တိုင်မှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ သုက္ခရုက္ခဝါ-ခြောက်သော သစ်ပင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သုက္ခခါဏုကံဝါ-ခြောက်သော သစ်ငုတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏှန္တသ-ယူသော ရဟန်း၏၊ ဧသေဝနယော၊ [မနဲ့ဘဲ နုတ်ခြင်းငှာ အပ်၏-ဟူလို၊ စိုသော သစ်ပင်ငုတ်ကို နုတ်ရာ၌ ဘူတဂါမ အာပတ်သင့်သော ကြောင့် "သုက္ခ" ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။]

နဝကမ္မတ္ထံ-အသစ်အသစ်ဖြစ်သော အမှုအကျိုးငှာ၊ (ကျောင်းအိုကို ခုထားခြင်း, ကျားထောက်ခြင်း စသော အကျိုးငှာ၊) ပါသာဏံဝါ-ကျောက်တုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခံဝါ-သစ်တုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍကေဟိ-ဒုတ်တို့ဖြင့်၊ ဥစ္စာလေတွာ-မြှောက်ကော်၍၊ (ကုတ်တို့ဖြင့် ကော်၍၊) ပဝဍ္ဎန္တာ-လိမ့်စေကုန်လျက်၊ (လိမ့်လျက်၊) ဂစ္ဆန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုသို့လိမ့်သွားရာ၌၊ ပထဝီ-သည်၊ ဘိဒ္ဒတိ-ပျက်၏၊ သုဒ္ဓစိတ္တာ-သန့်ရှင်းသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သစေ ပဝဍ္ဎန္တိ-အကယ်၍ လိမ့်စေကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အနာပတ္တိ၊ [မြေကြီးကို ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်နှင့် မရောခြင်းကို "သုဒ္ဓစိတ္တ" ဟု ဆိုသည်။] အထပန-သို့မဟုတ်၊ တေန အပဒေသေန-ထိုညွှန်ပြအပ်သော အမြွက်ဖြင့်၊ ("ကျောက်တုံး လိမ့်တာဘဲ, သစ်ပင်လိမ့်တာဘဲ မြေပျက်လို့ အရေးမကြီးပါ" ဟု အမြွက်ထောင်သဖြင့်) ပထဝီ-ကို၊ ဘိန္ဒိတုကာမာယေဝ-ဖျက်ဆီးလိုကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) သာခါဒီနိ-သစ်ခက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ကမ္ပုန္တာ နမ္မိ-ဆွဲငင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ပထဝိယံ-မြေပေါ်၌၊ ဒါရုနိ-ထင်းတို့ကို၊ ဖာလေန္တာနမ္မိ-ခွဲကုန်သော ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ဧသေဝန ယော-ပင်တည်း။

ပထဝိယံ-၌၊ အဋ္ဌိသုစိကဏ္ဏကာဒီသုပိ-အရိုး, အပ်, ဆူး အစရှိသည်တို့တွင်လည်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုကို၊ အာကောဋ္ဌေတုံဝါ-စိုက်နှက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပဝေသေတုံဝါ-သွင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပဿာဝ ဓာရာယ-ကျင်ငယ်အယာဉ်၏၊ ဝေဂေန-အဟုန်ဖြင့်၊ (ကျင်ငယ်ကို ပြင်းပြင်း စွန့်သဖြင့်၊) ပထဝိ-ကို၊ ဘိန္ဒိဿာမိ-ဖျက်ဆီးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့အဟုန်ပြင်းပြင်း၊ ပဿာဝမ္မိ-ကျင်ငယ်ကိုသော်မှလည်း၊ ကာတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ [ပိုဖြင့် အခြားသော ရေသွန်ခြင်း စသည်ကို သမ္ဘာဝနာပြုလျက် ဆည်းသည်။] (ဧဝံ-ဤသို့အဟုန်ပြင်းပြင်း၊ ပဿာဝံ-ကို၊) ကရောန္တဿ-ပြုစဉ်၊ (ပထဝိ-သည်၊) ဘိဒ္ဒတိ-ပျက်အံ့၊ အာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ပိသမဘူမိ-မညီညွတ်သော မြေကို၊ သမ-ညီညွတ်အောင်၊ ကရိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သမ္ဘုဋ္ဌနိယာ-တံမြက်စည်းဖြင့်၊ ယံသိတုမ္ပိ-ပွတ်တိုက်ခြင်းငှာလည်း၊ နဝဋ္ဋတိ၊ [ပွတ်တိုက်သော်အားဖြင့် ခပ်နာနာ ဖိ၍ လှည်းခြင်းငှာလည်း မအပ်-ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊ ဝတ္တသီသေနေဝ-ဝတ်ကို အဦးပြုသဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္ဘဋ္ဌိတဗ္ဗံ-တံမြက်လှည်းရာ၏၊ (လှည်းရမည်၊) ကေစိ-အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကတ္တရယဋ္ဌိယာ-တောင်ဝှေးဖြင့်၊ ဘူမိ-ကို၊ ကောဋ္ဌေန္တိ-ရိုက်နှက်တတ်ကြကုန်၏၊ (ရိုက်နှက်သကဲ့သို့ နာနာထောက်တတ်ကြကုန်၏၊) ပါဒဂ်ဋ္ဌကေန-ခြေမဖြင့်၊ ဝိလိခန္တိ-ခြစ်တတ်ကြကုန်၏၊ စက်မိတဋ္ဌာနံ-စကြန်သွားအပ်သော အရပ်ကို၊ ဒဿေဿာမ-ပြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ ဘူမိ-ကို၊ ဘိန္ဒန္တာ-ဖျက်ဆီးကုန်လျက်၊ စက်မန္တိ-စကြန်သွားတတ်ကြကုန်၏၊ သဗ္ဗံ-

အလုံးစုံသော အမှုသည်၊ (ဘူမိကောင္ရန စသော အလုံးစုံသည်၊) နဝင္ရတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝိရိယသမ္ဘဂ္ဂဟတ္ထံ-ဝိရိယကို ချီမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သမဏာဓမ္မံ-ရဟန်းတရားကို၊ ကရောန္တေန-ပြုလျက်၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-သန့်ရှင်းသော စိတ်ဖြင့်၊ (သူတစ်ပါးတို့က အထင်ကြီးစေလိုသော စိတ်မဖက်, သက်သက်၊) စက်မိတုံ ဝင္ရတိ၊ {ထိုင်နေ လျောင်းနေလျှင် ဝိရိယလျော့သွားတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိရိယကို ချီမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှာ ရှေးအခါက စကြိန်သွားလျက် တရားနှလုံးသွင်းလေ့ရှိကြသည်။} ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဓောဝိဿာမ-ဆေးကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပထဝိယံ-၌၊ ယံသန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏၊ နဝင္ရတိ၊ ပန-အနွယကား၊ အယံသန္တေန-မပွတ်တိုက်ဘဲ၊ အလ္လဟတ္ထံ-စိုသော လက်ကို၊ ပထဝိယံ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ ရဇံ-ကို၊ ဂဟေတုံ ဝင္ရတိ၊ ကေစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကဏ္ဏကဋ္ဌအာဒီဟိ-ယားနာ ဝဲနာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (အာဒိဖြင့် မိတ်ပေါက်ခြင်း စသည်ကို ယူ၊) အာဟာရိကာ-အနာရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဆိန္နတဋာဒီသု-ပြတ်သော ကမ်းပါး အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ အင်ပစ္စဂ်ိန်-အင်ကြီးငယ်တို့ကို၊ ယံသန္တိ-ပွတ်တိုက်တတ်ကြကုန်၏၊ နဝင္ရတိ၊ (ဣတိ-ဤကား၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဤသို့ပြန်အုပ်ဖို့ရာ "ဣတိ" ပါသင့်၏။)

၈၇။ ခဏတိဝါ ခဏာပေတိဝါတိ-ကား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပါဒဂုံဌကေန ပိ-ခြေမဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဇ္ဇနီသလာကာယပိ-တံမြက်စည်းတံဖြင့်လည်းကောင်း၊ သယံဝါ-ကိုယ်တိုင်မှုလည်း၊ ခဏတိ-တူးခြစ်အံ့၊ အညေနဝါ-အခြားသူသည်မှုလည်း၊ ဝါ-ကိုမှုလည်း၊ ခဏာပေတိ-တူးခြစ်စေအံ့၊ ဘိန္ဒတိဝါ ဘေဒါပေတိ ဝါတိ-ကား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဥဒကမ္ပိ-ရေကိုသော်လည်း၊ ဆဋ္ဌေန္တော-စွန့်လျက်၊ သယံဝါ-မှုလည်း၊ ဘိန္ဒတိ-ဖျက်အံ့၊ အညေနဝါ, ဘိန္ဒာပေတိ-ဖျက်စေအံ့၊ ဒဟတိဝါ ဒဟာပေတိဝါတိ-ကား၊ အန္တမသော, ပတ္တမ္ပိ-သပိတ်ကိုသော်လည်း၊ ပစန္တော-ဖုတ်လျက်၊ (ဖုတ်စဉ်၊) သယံဝါ, ဒဟတိ-မီးတိုက်အံ့၊ အညေနဝါ, ဒဟာပေတိ-မီးတိုက်စေအံ့၊ ယတ္တကေသု-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ဒေတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မှုလည်း ပေးအံ့၊ ဒါပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမှုလည်း ပေးစေအံ့၊ တတ္တကာနိ - ထိုမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ) ဟိ-မှန်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပစန္တေနပိ-ဖုတ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ပတ္တဌာနေယေဝ-ဖုတ်အပ်ဖူးရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ပစိတဗ္ဗော-ဖုတ်ထိုက်၏၊ အဒဟုယ-မီးမလောင်အပ်ဖူးသော၊ ပထဝိယာ-၌၊ အဂ္ဂိ ထပေတုံ နဝင္ရတိ၊ ပန - ဆက်၊ ပတ္တပစနကပါလသ - သပိတ်ဖုတ်ရာ အိုးကင်း၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အဂ္ဂိ ထပေတုံ ဝင္ရတိ၊ ဒါရုနံ-ထင်းတို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ (အဂ္ဂိ၊) ထပေတိ-ထားတတ်၏၊ (သပိတ်ဖုတ်ကြောင်း ထင်းတို့၏ အပေါ်၌ မီးကို ထားတတ်၏၊) သော အဂ္ဂိ-သည်၊ တာနိ-ထိုထင်းတို့ကို၊ ဒဟန္တော-လောင်လျက်၊ ဂန္ဓာ-

သွားရ၏၊ ပထဝီ-ကို၊ ဒဟတိ-လောင်အံ့၊ နဝ ဝဋ္ဋတိ၊ (ဘာ့ကြောင့်နည်း- ထင်းတို့က လောင်စာဖြစ်သောကြောင့်တည်း-ဟူလို၊) ဣဒ္ဓကကပါလာဒီသုပိ-အုတ်ဖုတ်ရာ ခွက် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ (အုတ်ကျင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊) ဧသေဝနယော၊ (အာဒိဖြင့် ကျောက်တို့ကို ထုံးဖြစ်အောင် ဖုတ်ရာ ကျောက်ကျင်း စသည်ကို ယူ၊) ဟိ-မှန်၊ တတြာပိ-ထိုအုတ်ကျင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဣဒ္ဓကာဒီနံယေဝ-အုတ် အစရှိသည်တို့၏သာ၊ ဥပရိ (အဂ္ဂိ) ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ တေသံ-ထိုအုတ် အစရှိသည်တို့၏၊ အနုပါဒါနတ္တာ-လောင်စာ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တာနိ-ထိုအုတ် အစရှိသည်တို့သည်၊ အဂ္ဂိဿ-၏၊ ဥပါဒါနသင်္ခေ-လောင်စာဟူသော အရေအတွက်သို့၊ နဂစ္ဆန္တိ။

သုဂ္ဂခါဏုသုဂ္ဂရုဂ္ဂါဒီသုပိ-အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ အဂ္ဂိ ဒါတုံ နဝ ဝဋ္ဋတိ၊ (လောင်စာဖြစ်သောကြောင့် မအပ်-ဟူလို၊) ပန-ဆက်၊ ပထဝီ-သို့၊ အပတ္တမေဝ-မရောက်သေးမီသာလျှင်၊ နိဗ္ဗာပေတွာ-ငြိမ်းစေ၍၊ ဂမိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ (အဂ္ဂိ-ကို၊) သစေ ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပစ္ဆာ-မီးကို ပေးပြီးနောက်မှ၊ နိဗ္ဗာပေတုံ-ငှာ၊ နဝ သက္ကောတိ-မငြိမ်နိုင်အံ့၊ အဝိသယတ္တာ-စွမ်းနိုင်သော အရာ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ တိဏုက္ကံ-မြက်မီးရှူးကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားသော ရဟန်းသည်၊ ဟတ္ထေ-လက်ကို၊ ဒယှမာနေ-မီးလောင်အပ်သော်၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ ပါတေတိ-ကျစေအံ့၊ အနာပတ္တိ၊ (ဤနေရာ၌လည်း "အဝိသယတ္တာ-လက်ကို မီးလောင်နေသဖြင့် ကိုင်၍ ထားခြင်းငှာ တတ်နိုင်သော အရာ မဟုတ်တော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်-ဟူလို၊) ပတိတဋ္ဌာနေယေဝ-မီးကျရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ဥပါဒါနံ-လောင်စာကို၊ ဒတ္တွာ-ပေး၍၊ အဂ္ဂိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ ဒဗ္ဗုပထဝိယာ-မီးလောင်အပ်ပြီးသော မြေ၏၊ ယတ္တကံ ဌာနံ-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်ကို၊ ဥသုမာယ-

---

အဝိသယတ္တာ အနာပတ္တိ။ ။သုဂ္ဂခါဏု စသည်တို့က မြေပေါ်မှာ အတော်ရှည်လျားသည်ဖြစ်၍ အထက်ပိုင်းကိုသာ ရှိုးပြီးလျှင် မြေကြီးသို့ မရောက်မီ ငြိမ်းအံ့ဟု ကြံ၍ မီးရှို့ခြင်းငှာ အပ်၏။ ရှိုးရင်း ရှိုးရင်း မီးက အားကောင်းလာသဖြင့် မြေကြီး မရောက်မီ ငြိမ်းခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်လျှင်လည်း အဝိသယဖြစ်သောကြောင့် (တတ်နိုင်သော အရာ မဟုတ်သောကြောင့်) အနာပတ်တည်း။

ဋ္ဌိကာ။ ။ဋ္ဌိကာ၌ "နဂိုက မြေကြီး မရောက်မီ ငြိမ်းအံ့"ဟု သုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် မီးရှို့လျှင် နောင်အခါ ငြိမ်းနိုင်စေကာမူ မငြိမ်းတော့ဘဲ မြေကြီးပါလောင်ချင် လောင်ပစေတော့ဟု သဘောထားသော်လည်း အနာပတ်ဟုပင် ဆို၏။ ထိုအဆိုသည် သင့်သည်သာ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း- မီးရှို့မှု ကာယပယောဂပြုစဉ်က သုဒ္ဓစိတ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ လောင်ချင် လောင်ပစေတော့ဟု နောက်မှဖြစ်သော စိတ်မှာ ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂ မဖက် စိတ်သက်သက်သာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "မနောဒ္ဓါရေ အနာပတ္တိ" အရ အနာပတ်ဖြစ်နိုင်သည်။

မီး၏ အင္ဂေ့သည်၊ (မီး၏ အရှိန်သည်၊) အနုဂတ်-အစဉ်လိုက်အပ်ပြီ၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံ သော ထိုအရပ်ကို၊ ဝိကောပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ တတ္ထေव-ထိုမဟာပစ္စရီ အဋ္ဌကထာ၌ပင်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ အဇာနနကော-မီးလုပ်နည်းကို နားမလည်သော၊ ယော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အရဏီသဟိတေန-ပွတ်ခုံနှင့် တကွဖြစ်သော ပွတ်ကျည်ဖြင့်၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်ယူ၍၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကရောမိ-ပြုရမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောဏေ။ (တံ-ထိုရဟန်းကို၊ အညော-အခြားရဟန်းသည်၊) ဇာလေဟိ-မီးကို တောက်စေလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဟတ္ထော-လက်ကို၊ ဍဟတိ-လောင်အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောပြန်အံ့၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ (ဟတ္ထော-ကို၊) နဍဟတိ-မီးမလောင်အပ်၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ဘူမိယံ-၌၊ ပါတေဟိ-ကျစေလော၊ ဣတိ-သို့၊ နဝတ္တဗ္ဗော၊ (ပြောလျှင် မြေကြီးကို မီးရှို့စေရာ ရောက်သောကြောင့် ဤသီကျွာပုဒ်အရ အာပတ်သင့်၏။) ဟတ္ထေ-ကို၊ ဍဟမာနေ-မီးလောင်အပ်သော်၊ သစေ ပါတေတိ-အကယ်၍ မီးကို ကျစေအံ့၊ (မီးကို မြေကြီးပေါ်၌ ချပစ်လိုက်အံ့၊) (ဧဝံသတိ-ဤသို့ကျစေလတ်သော်၊) ပထဝိံ-ကို၊ ဒဟိဿာမိ-မီးရှို့အံ့၊ ဣတိ-ဤကြောင့်၊ အပါတိတတ္တာ-မကျစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-ဆက်၊ ပတိတဋ္ဌာနေ-မီးကျရာ အရပ်၌၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္ဒိယံ-ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

၈၈။ အနာပတ္တိ ဣမံ ဇာနာတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်၊) ဣမသ္မာ ထမ္ဘသ္မာ-ဤတိုင်၏၊ အာဝါဋံ-တွင်းကို၊ ဇာနာသိလော့၊ မဟာမတ္တိကံ-မြေညက်ဆိုင်ကြီးကို၊ ဇာန၊ ထုသမတ္တိကံ-ဖွဲနှင့် ရောသော မြေညက်ကို၊ ဇာန၊ မဟာမတ္တိကံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးလော့၊ ထုသမတ္တိကံ ဒေဟိ၊ မတ္တိကံ-မြေညက်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ပံသုံ-မြေမှုန့်ကို၊ အာဟရ၊ မတ္တိကာယ-မြေညက်ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိ၏၊ ပံသုနာ အတ္ထော၊ ဣမသ္မာ ထမ္ဘသ္မာ-၏၊ အာဝါဋံ-ကို၊ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ-အပ်အောင် ပြုလော့၊ (ကပ္ပိစမ်းလော့၊) ဣမံ မတ္တိကံ-ကို၊ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ၊ ဣမံ ပံသုံ, ကပ္ပိယံ ကရောဟိ-လော၊ ဣတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာဝါဋံ ဇာန စသည်။ ။တွင်းတူးလိုလျှင် "တွင်းတူးလော" ဟု မခိုင်းရ၊ "တွင်းကို သိလော, တိုင်စိုက်ဖို့ရာ တွင်း အလိုရှိ၏၊ တွင်းကို ကပ္ပိစမ်း" ဟု ခိုင်းရမည်၊ ထုသမတ္တိကာဟူသည် ဖွဲတို့ဖြင့် ရော၍ နယ်အပ်သော မြေညက်တည်း၊ ထိုကဲ့သို့ မြေညက်လုပ်ဖို့ရာ မြေတူးခိုင်းခြင်းကို "ထုသမတ္တိကံ ဇာန" ဟု ဆိုသည်၊ ဤ၌လည်း "သိလော, ကပ္ပိလော, ဆောင်ယူခဲ့လော" ဟု ခိုင်းရမည်။

အသဋ္ဌိစ္စာတိ-ကား၊ ပါသာဏရုက္ခာဒီ-ကျောက်တုံး, သစ်တုံး အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဝဇ္ဇေန္တိသဝါ-လိမ့်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တရဒဏ္ဍေန-တောင်ဝှေးဖြင့်၊ အာဟစ္စ အာဟစ္စ-ထောက်၍ ထောက်၍၊ ဂစ္ဆန္တိသဝါ-သွားစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ပထဝီ-သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ပျက်အံ့၊ သာ-ထိုမြေကြီးသည်၊ (ဘိန္နာနာမ ဟောတိ၌ စပ်၊) တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (အဘိန္နတ္တာ၌ စပ်၊) ဘိန္ဒိဿာမိ-ဖျက်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့ကြံ၍၊ သဋ္ဌိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ အဘိန္နတ္တာ-မဖျက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသဋ္ဌိစ္စ ဘိန္နာနာမ-အသဋ္ဌိစ္စ ဘိန္နာမည်သည်၊ ဟောတိ၊ [ယောဇနာ၌ "တေနာတိ ပဝဇ္ဇနာဒိနာ" ဟု ဖွင့်၏၊ စဉ်းစားပါ။] ဣတိ-ဤသို့၊ အသဋ္ဌိစ္စ-ပျက်စေမှန်းကို သိသော သညာနှင့်တကွ မစေ့ဆော်မူ၍၊ ဘိန္နန္တိ သ-ဖျက်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ [ပါဠိတော်၌ အသဋ္ဌိစ္စ၏ စပ်ဖို့ရာ "ဘိန္နန္တိ သ" ထည့်ပါ-ဟူလို။] အသတိယာတိ-ကား၊ အညဝိဟိတော-အခြားသော အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (အခြားသော အာရုံကို နှလုံးသွင်းနေသည်၊ ဟုတ္တာ၊) ကေနစိ-တစ်ဦးတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ကိဉ္စိ-တစ်ခုတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကို၊ ကထေမန္တော-ပြောဆိုနေစဉ်၊ ပါဒဂုံ၌ကေနဝါ-ခြေမဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တရယဋ္ဌိယာဝါ-တောင်ဝှေးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပထဝီ-ကို၊ ဝိလိခန္တော-ခြစ်လျက်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်အံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ အသတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝိလိခန္တသဝါ-ခြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘိန္ဒန္တသဝါ-ဖျက်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏၊) အနာပတ္တိ။

အဇာနန္တသာတိ-ကား၊ အန္ဓောဂေဟေ-အိမ်၏ အတွင်း၌၊ သြဝဏ္ဏ-မိုးစွပ်အပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဆန္ဒ-မိုးအပ်သော၊ (မိုးစွပ်အပ်ပြီးမှ မိုးအပ်သော၊) ပထဝီ-ကို၊ အကပ္ပိယပထဝီတိ - ဟူ၍၊ နဇာနာတိ - မသိ၊ ကပ္ပိယပထဝီတိ - ဟူသော၊ သညာယ-အမှတ်ဖြင့်၊ ဝိကောပေတိ-ဖျက်ဆီးအံ့၊ (ဧဝံ အဇာနန္တသ အနာပတ္တိ၌ စပ်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ခဏာမိ-တူး၏၊ ဘိန္ဒာမိ-ဖျက်၏၊ ဒဟာမိ-မီးရှို့၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နဇာနာတိ-မသိအံ့၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ သင်္ဂေါပနတ္ထာယ-လုံခြုံစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ခဏိတ္တာဒီနိဝါ-တူးရွင်း အစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း၊ ထပေတိ-ထားအံ့၊ ဒုယှမာနဟတ္ထော-မီးလောင်အပ်သော လက်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာဝါ-ဖြစ်၍မူလည်း၊) အင်္ဂိ-ကို၊ ပါတေတိ-ကျစေအံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ အဇာနန္တသ-မသိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ ပထဝီခဏနသိက္ခာပဒံ ဒသမံ။ ဝဏ္ဏနာဂ္ဂမေန-ဖွင့်ခြင်း၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ ပဌမော-ရှေးဦးစွာသော၊ မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ-သည်၊ သမတ္တော-ပြည့်စုံပြီ။

မုသာဝါဒဝဂ် ပြီးပြီ။

၂။ ဘုတဂါမဝဂ်

၁။ ဘုတဂါမသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၈၉။ သေနာသနဝဏ္ဏသ-၏၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ အနာဒိယန္တော်-ကား၊ တသ-ထိုနတ်မ၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ အဂဏ္ဍန္တော-မယူသည်၊ (နှားမထောင်သည်၊ ဂရုမစိုက်သည်၊) [ဟုတ္တာ-၍၊ ဆိန္ဒိယေ၀-ဖြတ်မြဲ ဖြတ်သည်သာ၊ ဤသို့ပါဠိတော်၌ စပ်၊] ဒါရကဿ ဘာဟုံ အာကောဋ္ဌေသိတိ-ကား၊ ဥက္ခိတ္တံ-မြှောက်ချီအပ်သော၊ ဖရသုံ-ပုဆိန်ကို၊ နိဂ္ဂဟေတုံ-မြှစ်ယူခြင်းငှာ၊ (မခုတ်မိအောင် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားခြင်းငှာ၊ ထိန်းထားခြင်းငှာ၊) အသက္ကောန္တော-မစွမ်းနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) မနုဿာနံ-တို့၏၊ စက္ခုဝိသယာတိတေ-မျက်စိအရာကို လွန်သော၊ (မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သော၊) မဟာရာဇသန္တိကာ-ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ အထံမှ၊ လဒ္ဓေ-ရအပ်သော၊ ရုက္ခဋ္ဌကဒိဋ္ဌဝိမာနေ-ယစ်ပင်၌ တည်သော နတ်ဗိမာန်၌၊ နိပန္နဿ-အိပ်နေသော၊ ဒါရကဿ-နတ်ကလေး၏၊ ဘာဟုံ-လက်မောင်းကို၊ ထနမူလေ ယေ၀-သားမြက်ရင်း၌ပင်၊ ဆိန္ဒိ-ဖြတ်မိပြီ။

နှ ခေါ ၊ပေ၊ ပတိရူပန္တိ အာဒိမှိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ သခ်ေပ၀ဏ္ဏနာ-အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်သော အဖွင့်တည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ ဟိမ ၀န္တေ-၌၊ ပဏ္ဍဒိ၀သေသု-လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခနေ့တို့၌၊ (လပြည့် လကွယ်နေ့ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်၊) ဒေ၀တာသန္နိပါတော-နတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုနတ်တို့၏ အစည်းအဝေး၌၊ ရုက္ခမမ်ဟ-ရုက္ခမမ်ကို၊ (သစ်ပင်၏ သဘောကို၊) ပုစ္ဆန္တိ-မေးကြကုန်၏၊ (ကိုး-နည်း၊) တံ-သည်၊ ရုက္ခမမ္ဟ-ရုက္ခမမ်၌၊ ဋ္ဌိတာ-တည်သလော၊ နဋ္ဌိတာ-မတည်သလော၊ ဣတိ-သို့၊ (ပုစ္ဆန္တိ) [ဒေ၀တာကို ငဲ့၍ ဋ္ဌိတာဟု ထားသည်၊] ရုက္ခမမ္ဟောနာမ-မည်သည်၊ ရုက္ခေ-ကို၊ ဆိဒ္ဓမာနေ-လူတို့က ဖြတ်အပ်သော်၊ ရုက္ခဒေ၀တာယ-သစ်ပင်၌ နေသော နတ်၏၊ (ရုက္ခစိုး၏၊)

ဋီကာ။ . ။ရုက္ခဋ္ဌကဒိဋ္ဌဝိမာနေ၊ဟိ စ သာခဋ္ဌကဝိမာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ရုက္ခဿ ဥပရိ နိဋ္ဌတ္တံ ဟိ ဝိမာနံ ရုက္ခပဋ္ဌိ၀ဒ္ဓတ္တာ "ရုက္ခဋ္ဌကဝိမာန"န္တိ ဝုစ္စတိ၊ သာခဋ္ဌကဝိမာနံ ပန သ၀ဏ္ဏသာခါ သန္ဓိယိတံ ဟုတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ၊ တတ္ထ ယံ ရုက္ခဋ္ဌကဝိမာနံ ဟောတိ၊ တံ ယာ၀ ရုက္ခဿ မူလမတ္တမ္ပိ တိဋ္ဌတိ၊ တာ၀ နဿတိ၊ သာခဋ္ဌကဝိမာနံ ပန သာခါသု ဘိဇ္ဇမာနာသု တတ္ထ တတ္ထေ၀ ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ သ၀ဏ္ဏသာခါသု ဘိန္နာသု သ၀ဏ္ဏ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဣဒမ္ပိ ဝိမာနံ သာခဋ္ဌကံ၊ တသ္မာ ရုက္ခေ ဆိန္နေ တံ ဝိမာနံ သ၀ဏ္ဏသော ဝိနဋ္ဌံ၊ တေနေ၀ သာ ဒေ၀တာ ဘဂ၀တော သန္တိကာ လဒ္ဓေ အညသ္မိံ ဝိမာနေ ဝသိ၊ ဘာဟုံ ထနမူလေယေ၀ ဆိန္ဒိတိ အံသေန သဒ္ဓိံ ဘာဟံ ဆိန္ဒိ၊ ဣမိနာ စ (ဤစကားဖြင့်လည်း) ရုက္ခဒေ၀တာနံ ဂတ္တာနိ ဆိဒ္ဓန္တိ၊ (ရုက္ခဇိုင်းတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တို့ကို ခုတ်ဖြတ်အပ် ခုတ်ဖြတ်နိုင်ကုန်၏။) နှ စာတုမဟာရာဇိကာဒီနံ ဝ်ယ အစ္ဆေ၀ဏ္ဏနိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မနောပဒေါသသ-စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်းကို၊ (ဒေါသကို၊) အကရဏံ-မပြုခြင်းတည်း၊ [ရုက္ခသ-သစ်ပင်၏ + ဓမ္မော-သဘောတည်း၊ ရုက္ခဓမ္မော-သဘော၊ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဖြတ်သောအခါ သစ်ပင်သည် စိတ်မဆိုးသကဲ့သို့ စိတ်မဆိုးခြင်းသဘော။] တတ္ထ-ထိုရုက္ခဓမ္မကို မေးကြရာ၌၊ (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထိုနတ်တွင်၊ ယာ ဒေဝတာ-အကြင်နတ်သည်၊ ရုက္ခဓမ္မေ-၌၊ အဋ္ဌိတာ-မတည်သည်၊ ဟောတိ၊ သာ-ထိုနတ်သည်၊ ဒေဝတာသန္နိပါတံ-နတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသို့၊ ပဝိသိတုံ-ဝင်ခြင်းငှာ၊ (ဝင်ခွင့်ကို၊) နဿ လဘတိ-မရ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သာ ဒေဝတာ-ထိုနတ်မသည်၊ ရုက္ခဓမ္မေ-၌၊ အဋ္ဌာနပစ္စယံ-မတည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ဣမဉ္စ အာဒီနဝံ-ဤအပြစ်ကိုလည်း၊ အဒ္ဒသ-မြင်ပြီ၊ စ-သည်သာ မဂသေး၊ ဘဂဝတော-၏၊ သမ္မုခါ-မျက်မှောက်တော်၌၊ သုတပုဗ္ဗဓမ္မဒေသနာနုသာရေန-ကြားနာအပ်ဖူးသော တရားဒေသနာတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ တထာဂတသ-၏၊ ဆဒ္ဒန္တာဒိကာလေ-ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း အစရှိသည်၏ အခါ၌၊ ပုဗ္ဗစရိတံ-ရှေး၌ ကျင့်အပ်ဖူးသော အကျင့်ကို၊ အနုဿရိ-အမှတ်ရပြီ၊ တေန ကြောင့်၊ အဿာ-ထိုနတ်မ၏၊ နခေါ ပနေတံ ၊ပေ၊ ဝေါရောပေယျန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ပြီ။ [ဣတိ အယံ-ကား၊ သခ်ေပဝဏ္ဏနာ၊ (ဣတိတစ်လုံးကျေ။)]

ယန္တူနာဟံ ၊ပေ၊ အာရောစေယျန္တိ ဣဒံ ပန-ဟူသော ဤအကြံသည်ကား၊ (အဟောသိ၌ လှမ်းစပ်၊ အဿာကို နောက်မှပေး၊) အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ သပိတိကော-အဘရှိသော၊ ပုတ္တော-သားတည်း၊ [သံဝိဇ္ဇတိ ပိတာ အဿာတိ သပိတိကော၊ သမာသန္တ ကပစ္စည်းသက်၊ အာကို ဣကပြု၊ သဟ၏ ကာရိယဖြစ်သော (သ) သည် သံဝိဇ္ဇမာနအနက်ဟော။] အဒ္ဓါ-မဆွတ်ကေန်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဣမဿ-ဤရဟန်း၏၊ ဣမံ အဗ္ဘာစာရံ-ဤလွန်ကျူးမှုကို၊ သုတ္တာ-ကြားတော်မူရ၍၊ မရိယာဒံ-စည်းကမ်း (စည်းရိုး)ကို၊ ဗန္ဓိဿတိ-ဖွဲ့တော်မူလတံ့၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညပေဿတိ-ပညတ်တော်မူလတံ့၊ (မရိယာဒံ ဗန္ဓိဿတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ဣတိ-သို့၊ ပဋိသဒ္ဓိကဿ-ယာ-စဉ်းစားသော၊ အဿာ-ထိုနတ်မ၏ (စိတ်၌၊) အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သစေဇ ဘဂဝါ ဒေဝတေတိ-ကား၊ ဒေဝတေ-နတ်သမီး၊ အဇ-ယနေ့၊ ဘဂဝါ-သင်သည်၊ (တံ-ရဟန်းကို၊ ဇိဝိတာ-မှ၊) သစေ ဝေါရောပေယျာသိ-အကယ်၍ ခွင်းလိုက်အုံ့၊ ပသဝေယျာသီတိ-ကား၊ ဇနေယျာသိ-ဖြစ်စေရာ၏၊ ဥပ္ပါဒေယျာသိ-ဖြစ်စေရာ၏၊ [ပရှေးရှိသော သုဓာတ်သည် ဇနနအနက်ဟော၊ မွေးဖွားခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍ ဇနေယျာသိကို ဥပ္ပါဒေယျာသိဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] စပန-တပ်၍ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တံ ဒေဝတံ-ထိုနတ်သမီးကို၊ သညာပေန္တော-နားလည်စေတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယော ဝေ ၊ပေ၊ ဇနောတိ-ဟူသော၊ ဣမံ ဂါထံ-ကို၊ အဘာသိ-ဟောတော်မူပြီ။

ဂါထာနက်။ ။ သာရထိ-ရထားထိန်းသည်၊ (ရထားကို ထိန်းတိန်းသိမ်းသိမ်း မောင်းနှင်တတ်သူသည်၊) ဘန္တီ-လှုပ်လှုပ်ရှားရှား သွားနေသော၊ ရထံ-ရထားကို၊ ဝါရေတိ ဣဝ-မလိုရာ အရပ်သို့ မသွားအောင် တားမြစ်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ၊) ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ဥပ္ပတိတံ-အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ကောဓံ-ဒေါသကို၊ ဝါရယေ-တားမြစ်နိုင်၏၊ တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သာရထိ-ရထားထိန်းဟူ၍၊ အဟံ-ငါဘုရားသည်၊ ဗြူမိ-ဟောတော်မူ၏၊ ဣတရော-ကောဓကို တားနိုင်သူမှ တစ်ပါးသော၊ ဇနော-ရထားမောင်းသူ, လူအပေါင်းသည်၊ ရသ္မိဂ္ဂါဟော-ရထားမြင်း၏ ကြိုးကို ကိုင်တတ်သူမျှသာတည်း။. . . ဂါထာပရိယောသာနေ-ဂါထာ၏ အဆုံး၌၊ သာ ဒေဝတာ-သည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ-၌၊ ပတိဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သမ္မတ္တပရိသာယ-ရောက်လာသော ပရိသတ်အား၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေန္တော-ဟောတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယော ဥပ္ပတိတံ ၊ပေ၊ ပုရာဏန္တိ-ဟူသော၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

ဂါထာနက်။ ။ (တိကိစ္ဆကော-မြွေဆေးဆရာသည်၊ သပ္ပဒဋ္ဌော-မိမိကိုယ်ကို မြွေကိုက်အပ်သည်၊ ဝါ-မြွေကိုက်ခံရသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊) ဝိသဋ္ဌံ-ကျယ်ပြန့်လာသော၊ (အကိုက်ခံရသော နေရာမှ ကျယ်ပြန့်လာသော၊) သပ္ပဝိသံ-မြွေ၏ အဆိပ်ကို၊ သြသဓေဟိ-အဆိပ်ဖြေဆေးတို့ဖြင့်၊ ဝိနေတိ ဣဝ-ပယ်ဖျောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-ထို့အတူ၊) ယော-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥပ္ပတိတံ-အထက်အထက်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ကောဓံ-ဒေါသကို၊ ဝိနေတိ-ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ [မြွေကိုက်ခံရသော ဆေးဆရာသည် တက်လာသော အဆိပ်ကို ကိုယ်တိုင်ပယ်ဖျောက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မိမိ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကောဓကို ကိုယ်တိုင် ပယ်ဖျောက်သည်-ဟူလို။] ဥရဂေါ-မြွေသည်၊ ဇိဏ္ဏံ-ဆွေးမြေ့သော၊ ပုရာဏံ-ဟောင်းသော၊ တစံ-အရေကို၊ ဇဟာတိ ဣဝ-စွန့်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) သော ဘိက္ခု-ကောဓကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော ထိုရဟန်းသည်၊ သြရပါရံ-သြရပ်ါရမည်သော ၅ ပါးသော သြရဘာဂိယ သံယောဇဉ်ကို၊ ဇဟာတိ-ပယ်စွန့်နိုင်၏။

တတြ-ထို ၂ ဂါထာတို့တွင်၊ ပဌမဂါထာ-ကို၊ ဓမ္မပဒေ-၌၊ သင်္ဂီဟံ-သင်္ဂီယနာသို့၊ အာရုဠှာ-တင်အပ်ပြီ၊ ဒုတိယာ-ဒုတိယဂါထာကို၊ သုတ္တနိပါတေ-သုတ္တနိပါတ်၌၊ (သင်္ဂီဟံ အာရုဠှာ၊) ဝတ္ထု ပန-ဝတ္ထုကြောင်းကိုကား၊ ဝိနယေ-ဝိနည်းပိဋကတ်၌၊ (ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ဂီဟံ အာရုဠှံ၊) ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေန္တောယေဝ-ဟောတော်မူစဉ်ပင်၊ တဿာ ဒေဝတာယ-၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်ကို၊ အာဝဇ္ဇေန္တော-ဆင်ခြင်တော်မူလတ်သော်၊ ပတိရူပံ-သင့်တော်သော၊ ဌာနံ-အရပ်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဒေဝတေ-နတ်သမီး၊ ဂဠ-

သွားချေ။ အသုကသို့-ထိုမည်သော၊ သြကာသေ-အရပ်၌၊ ရုက္ခော-သည်၊ ဝိဝိတ္တော-ပိုင်ရှင်မှ ကင်းဆိတ်၏။ (ပိုင်ရှင် မရှိ) တသို့-ထိုသစ်ပင်၌၊ ဥပဂစ္ဆ-ချဉ်းကပ်ချေလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ကိရ-ခဲ့၊ သော ရုက္ခော-သည်၊ အာဌဝိရဒ္ဓေ-အာဌဝိတိုင်း၌၊ ဝါ-တိုင်းက၊ ရုက္ခော-သည်၊ နု-မဟုတ်၊ ဇေတဝနဿ-၏၊ အန္တောပရိက္ခေပေ-အကာအရံအတွင်း၌၊ ဝါ-က၊ ရုက္ခော-သစ်ပင်တည်း၊ ယဿ ဒေဝပုတ္တဿ-၏၊ ပရိဂ္ဂဟော-သိမ်းပိုက်အပ်သော ဥစ္စာသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ဖူးပြီ၊ သော-ထိုပိုင်ရှင်နတ်သားသည်၊ စုတော-စုတေလေပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိဝိတ္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-မိန့်ပေါ်မူအပ်ပြီ။

စပန-ထပ်၍ ဆက်၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ သာ ဒေဝတာ-သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော-မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ၊ လဒ္ဓပရိဟာရော-ရအပ်သော အဆောင်အယောင်ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓပဌာယိကာ-မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်တတ်သူသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ဒေဝတာသမာဂမော-နတ်တို့၏ အစည်းအဝေးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ဘုရားဖူးလာသူများ၏ အစည်းအဝေးတည်း၊) တဒါ-ထိုအခါ၌၊ မဟေသက္ခဒေဝတာသု-တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိသု-လာကုန်လတ်သော်၊ အညာ-အခြားကုန်သော၊ အပ္ပေသက္ခာ-နည်းသော တန်ခိုးရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာ-တို့သည်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ မဟာသမုဒ္ဒစက္ကဝါဠပဗ္ဗတာ-မဟာသမုဒ္ဒရာ, စကြဝဠာတောင်တို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တာဝ-ထိုအရပ်တိုင်အောင်၊ ပဋိက္ကမန္တိ-နောက်ဆုတ်ကြရကုန်၏။ အယံ ပန-ဤနတ်မသည်ကား၊ အတ္တနော-၏။ ဝသနट္ဌာနေ-နေရာအရပ်၌၊ နိသိဒိတ္ဝာ-ထိုင်၍သာလျှင်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ သုဏာတိ-နာနိုင်၏။ ယမ္မိ ပဒေ-အကြင်ပြဿနာကိုလည်း၊ ပဌမယာမေ-၌၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပုစ္ဆန္တိ-မေးကြကုန်၏။ မဇ္ဈိယာမေ, ဒေဝတာ၊ (ပုစ္ဆန္တိ၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုပြဿနာကို၊ တတ္ထေဝ-ထိုမိမိနေရာ ပီမာန်၌သာလျှင်၊ နိသိဒိတ္ဝာ-ထိုင်၍၊ သုဏာတိ-နာနိုင်၏။ စတ္တာရော-၄ ယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနောပိ-နတ်မင်းကြီးတို့သော်မှလည်း၊ ဘဂဝတော-ကို၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ဂစ္ဆန္တာ-ပြန်ကုန်လတ်သော်၊ တံ ဒေဝတံ-ထိုနတ်မကို၊ ဒိသ္မာဝ-တွေ့ပြီး၍သာလျှင်၊ (တွေ့ပြီးမှသာလျှင်, နှုတ်ဆက်ပြီးမှသာလျှင်၊) ဂစ္ဆန္တိ-ပြန်ကြကုန်၏။

မဟေသက္ခ, အပ္ပေသက္ခ။ ။ဤသတိ-အစိုးရ၏၊ ဣတိ ဤသော၊ မဟန္တော + ဤသော မဟေသော၊ (အစိုးရသူအကြီးစား၊) မဟေသော ဣတိ + အက္ခာယတီတိ မဟေသက္ခာ (ဒေဝတာ၊) ကြီးသော အစိုးရသူဟု ဆိုအပ်သော နတ်၊ "အပ္ပော + ဤသော အပ္ပေသော" စသည်ပြု၊ နိဿယအနက်မှာ အများသုံး အဓိပ္ပာယ်နှုတ်သာ ဖြစ်သည်။

၉၀။ ဘူတဂါမပါတဗျတာယာတိ ဧတ္ထ-၌၊ (အဝယဝတ္ထော-ဗဒဲတ်အနက်ကို၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံသော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။) ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန် ကြီးပွားကုန်ဆဲ၊ ဣတိစ-ဤပစ္စုပ္ပန္နကာလိက ဝစနတ္ထကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဟုံ-ဖြစ်ကုန်, ကြီးပွားကုန်ပြီ၊ ဣတိစ-ဤအတီတကာလိက ဝစနတ္ထကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘူတာ - ဘူတာတို့မည်၏။ ဇာယန္တိ - ဖြစ်ကုန်ဆဲ၊ ဝဍ္ဎန္တိ - ကြီးပွားကုန်ဆဲ၊ (ဣတိ အတ္ထောစ-ဤ ၂ နက်သည်လည်းကောင်း၊) ဇာတာ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဝဍ္ဎိတာ-ကြီးပွားကုန်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထောစ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဂါမောတိ-ကား၊ ရာသိ-အပေါင်းအစုတည်း၊ ဘူတာနံ-ဖြစ်ဆဲ ကြီးပွားဆဲ, ဖြစ်ပြီး, ကြီးပွားပြီးသော မြက်သစ်ပင် ချုံနွယ်တို့၏၊ ဂါမော-အပေါင်းတည်း၊ ဘူတဂါမော-ပေါင်း၊ (ဂါမောတိဟု ဣတိ ပါနေသည်ကား မကောင်း၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဘူတာဝေ-ဖြစ်ဆဲ, ကြီးပွားဆဲ, ဖြစ်ပြီး, ကြီးပွားပြီးသော မြက်သစ်ပင်ချုံနွယ်တို့သည်ပင်၊ ဂါမော-အပေါင်းတည်း၊ ဘူတဂါမော-အပေါင်း၊ ဧတံ-ဤဘူတဂါမောဟူသော အမည်သည်၊ ပတိဋ္ဌိတ ဟရိတတိဏရုက္ခာဒီနံ-မြေ၌ တည်သော စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် အစရှိသည်တို့၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း၊ ပါတဗျသ-သုံးစွဲအပ်သော မြက်သစ်ပင်အပေါင်း၏၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (သုံးစွဲခြင်းကြီယာ) တည်း၊ ပါတဗျတာ ၊ပေ၊ ကြီယာ၊ ဆေဒနဘေဒနာဒီဟိ-ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ယထာရုစိ-အလိုရှိတိုင်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတာ-သုံးစွဲအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ (သုံးစွဲအပ်သော မြက်သစ်ပင် အပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းစသည်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်းကြီယာ တည်း၊) ဣတိ အတ္ထော၊ တဿာ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ-ထိုဘူတဂါမ်၏ သုံးစွဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါစိတ္တိယံ, ဟောတိ၊) စ-ဆက်၊ ဧတံ-ဘူတဂါမပါတဗျတာယဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ နိမိတ္တတ္ထေ-၌၊ ဘုမ္မဝစနံ-သတ္တမီဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ ["နိမိတ္တတ္ထေစေတံ ဘုမ္မဝစနံ" ဟု ရှိပါစေ။] ဘူတဂါမပါတဗျတာဟေတု-ဘူတဂါမ်၏ သုံးစွဲအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘူတဂါမသ-ကို၊ ဝါ-ဖြစ်ဆဲ ကြီးပွားဆဲ ဖြစ်ပြီး ကြီးပွားပြီးသော မြက်သစ်ပင် အပေါင်းကို၊ ဆေဒနာဒိပစ္စယာ-ဖြတ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ဣတိ အတ္ထော။ [အဖွင့်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ီဘာသာ၌ကား ပြထားပြီ။]

၉၁။ ဣဒါနိ-၌၊ တံ ဘူတဂါမံ-ကို၊ ဝိဘဇိတ္တာ-အကျယ်ဝေဖန်၍၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘူတဂါမော ၊ပေ၊ ဇာတာဒီနိတိ အာဒိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ-ထိုဘူတဂါမောနာမ ပဉ္စဝိဓ ဇာတာနိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဘူတဂါမောနာမာတိ-ဟူ၍၊ ဘူတဂါမံ-သို့၊ ဥဒ္ဒရိတ္တာ-ထုတ်ပြတော်မူပြီး၍၊ ယသ္မိံ-အကြင်မျိုးစေ့သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဘူတဂါမော-သစ်ပင် အပေါင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုမျိုးစေ့ကို၊ ဒသေတုံ-ဌာ၊

ပဠုဗီဇဇာတာနိုတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ [အဋ္ဌကထာသု-ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ၊ ဧဝံသန္တေပိ-ဤသို့ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ (ဤသို့ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ပဠုဗီဇဇာတာနိုအရ မျိုးစေ့ ၅ ပါးကို ရအောင် ဖွင့်ကြ ပါသော်လည်း၊) တံ ဝစနံ-ထိုရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သော စကားသည်၊ (ထည့်၊) ယာနိဝါ ၊ပေ၊ ဇာယန္တိတိ အာဒိနာ-အစရှိသော ပါဠိတော်စကားနှင့်၊ နသမေတိ-မညီညွတ်၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ မူလဗီဇာဒိနိ-အမြစ်မျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့သည်၊ မူလာဒိသု-အမြစ် အစရှိသည်တို့၌၊ နဇာယန္တိ-ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ မူလာဒိသု-အမြစ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဇာယမာနာနိ-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ဖြစ်ကုန်သော၊ တာနိ-ထိုသစ်ပင်တို့ကို၊ ဗီဇကတာနိ-မျိုးစေ့သည် ပြုအပ်ကုန်၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယာနိဝါ ၊ပေ၊ ဇာယန္တိတိ အာဒိနာ-နှင့်၊ နသမေတိ၊) တသ္မာ-ထိုသို့မညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊ ဣဒ-ဤဘုတဂါမောနာမ ပဠုဗီဇဇာတာနိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝဏ္ဏနာ-အဖွင့်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။

ဘုတဂါမောနာမာတိ (ဣဒံ)-ဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ ဝိဘဇိတဗ္ဗပဒံ-ဝေဖန်ထိုက်သော ပုဒ်တည်း၊ [ဝေဖန်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သော အကျဉ်းပုဒ်တည်း။] ပဠာတိ-ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ တဿ-ထိုဝေဖန်ထိုက်သော ဘုတဂါမ်၏၊ ဝိဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ-ဝေဖန်အပ်သော အပြားကို ပိုင်းခြားကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ [ဘုတဂါမ်သည် ၅ ပါး ရှိ၏၊ ၅ ပါးထက် မပို, ၅ ပါးအောက် မလျော့ဟု ပိုင်းခြားသည်-ဟူလို။] ဗီဇဇာတာနိတိ-ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ပရိစ္ဆိန္နမမ္မနိဒဿနံ-ပဠုဟု ပိုင်ခြားအပ်ပြီးသော ဓမ္မကို ညွှန်ပြ ကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ တဿ-ထိုဗီဇဇာတာနိဟူသော သဒ္ဒါ၏၊ အတ္ထော-အနက်ကား၊ ဗီဇေဟိ-မျိုးစေ့တို့ကြောင့်၊ ဇာတာနိ-ဖြစ်သော သစ်ပင်တို့တည်း၊ ဗီဇဇာတာနိ-တို့၊ ဧတံ-ဤဗီဇဇာတာနိဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ရုက္ခာဒိနံ-တို့ကို၊ အဓိဝစနံ-ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။

ဧဝံသန္တေပိ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ရှေးအဋ္ဌကထာတို့က "ပဠုဗီဇဇာတာနိ" အရ မျိုးစေ့ကို ရအောင် ဖွင့်ကြသော်လည်း ထိုအဖွင့်စကားသည် "ယာနိဝါ ပနညာနိပိ" စသော ပါဠိတော်နှင့် မညီ၊ ပါဠိတော်၌ "မူလေ ဇာယန္တိ" အရ မျိုးစေ့ကို မရဘဲ အမြစ်ပေါ်၌ ပေါက်သော သစ်ပင်ကိုသာ ရသောကြောင့်လည်းကောင်း, ဗီဇဇာတာနိ၌လည်း ဇာယန္တိကဲ့သို့ ဇနဓာတ်ဖြင့် ဆိုထားသောကြောင့်လည်းကောင်း ထိုရှေးအဋ္ဌကထာတို့၏ စကားသည် ပါဠိတော်နှင့် မညီ-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ "အာဒိနိ နသမေန္တိ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုအတိုင်းဆိုလျှင် "ပါဠိတော်စကားတို့က အဋ္ဌကထာစကားနှင့် မညီကြ" ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၍ ပါဠိတော်ကို အပြစ်တင်ရာရောက်သည်၊ အမှန်ကား - "အဋ္ဌကထာစကားက ပါဠိတော်နှင့် မညီ" ဟု ရှေးအဋ္ဌကထာကိုသာ အပြစ်တင်လိုရင်း ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "အာဒိနာ နသမေတိ" ဟု ပါ၌ရှိစေ ရမည်၊ နသမေတိ၏ ကတ္တားကို "တံ ဝစနံ" ဟု ထည့်ပါ။

အပရော နယော-တစ်နည်းကား၊ ဗီဇာနိစ-မျိုးစေ့တို့လည်း ဟုတ်၏၊ တာနိ-ထိုမျိုးစေ့တို့ဟူသည်၊ ဝိဇာတာနိစ-ပေါက်ဖွားပြီးကုန်လည်း ဟုတ်၏၊ ပသုတာနိ-ပေါက်ဖွားပြီးကုန်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တာပဏ္ဏာမူလာနိ-ဖြစ်သော (ထွက်သော) အရွက် အမြစ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ-ဟုတ်ကုန်၏။) ဣတိ-ကြောင့်၊ ဗီဇဇာတာနိ-ဗီဇဇာတတို့မည်၏၊ ဧတေန-ဤဗီဇာနိစ တာနိ စသော ဒုတိယနည်းဖြင့်၊ အလ္လဝါလိကာဒီသုစိသော သဲအစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ထပိတာနံ-ထားအပ်ကုန်သော၊ နိဗ္ဗတ္တာပဏ္ဏာမူလာနံ-ဖြစ်သော အရွက် အမြစ်ရှိကုန်သော၊ သိဂိဝေရာဒီနံ-ချင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သင်္ဂဟော-သိမ်းယူခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတော-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ "ဣတိ ဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ" ပြန်လှည့်။

ဣဒါနိ-၌၊ ယေဟိ ဗီဇေဟိ-အကြင်မျိုးစေ့တို့မှ၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဇာတတ္တာ-ဖြစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ရုက္ခာဒီနိ-သစ်ပင် အစရှိသည်တို့ကို၊ (သစ်ပင် မြက်ချုံ နွယ်တို့ကို၊) ဗီဇဇာတာနိတိ-တို့ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ၊) ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တာနိ-ထိုမျိုးစေ့တို့ကို၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) မူလဗီဇန္တိ အာဒိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ (ဘဝဝါ၊) အာဟ-ပြီ၊ တေသံ-ထိုမျိုးစေ့တို့၏၊ ဥဒ္ဒေသော-အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြကြောင်း စကားရပ်သည်၊ (မူလဗီဇံ၊ ခန္ဓဗီဇံ စသော အကျဉ်းညွှန်ပြကြောင်း စကားရပ်သည်၊) ပါဂဋော၎ဝ-ထင်ရှားသည်သာ၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ (မူလဗီဇံနာမ ဟလိဒ္ဒိ, သိဂိဝေရံ စသော နိဒ္ဒေသ၌၊) ယာနိ ၊ပေ၊ သဏ္ဌာယန္တိတိ ဇတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ဗီဇတော -ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တေန -ဖြစ်သော

အပရော နယော။ ။ပဌမနည်း၌ "ဗီဇေဟိ + ဇာတာနိ ဗီဇဇာတာနိ" ဟု တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပြုသောအခါ ချင်းစသော သစ်ပင်များကို မရသောကြောင့် "အပရော နယော" ဟု တစ်နည်း တက်ရပြန်သည်၊ ဤနည်း၌ကား "ဗီဇာနိစ + တာနိ + ဝိဇာတာနိ စာတိ ဗီဇဇာတာနိ" ဟု ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ပြုသောကြောင့် ချင်းစသော သစ်ပင်များကို သိမ်းယူနိုင်သည်၊ မှန်၏-ချင်းတက်သည် အပင်ပေါက်ဖို့ရာ မျိုးစေ့လည်း ဟုတ်၏၊ အရွက် အမြစ် ထွက်သောအခါ အပင်လည်း ဟုတ်၏။

ဆက်ဦးအုံ့။ ။ဗီဇဇာတာနိ၌ ဇာတဝယ် ဝိသဒ္ဒါ ကျေနေသည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် "တာနိ ဝိဇာတာနိ" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုသည်၊ ဝိဇာတသဒ္ဒါ၏ သားသမီး ပေါက်ဖွားခြင်း အနက်ကို သိစေလိုသောကြောင့် "ပသုတာနိ" ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုပသုတာနိအရ (သက်ရှိများ၏ မွေးခြင်းအနက်ကို ယူမည်စိုး၍) "နိဗ္ဗတ္တာပဏ္ဏာမူလာနိ" ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာ၌ "ဗေနာတိ ဗီဇတောတိ အာဒိနာ" ဟုအဖွင့် တွေ့ရ၏၊ ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်။

ဗီဇတော ၊ပေ၊ ဒဿိတံ။ ။မူလဗီဇံနာမ ဟလိဒ္ဒိ, သိဂိဝေရံ စသည်ဖြင့် မျိုးစေ့ကို စ၍ တည်ခဲ့၏၊ အတ္ထိ မူလေ ဇာယန္တိ စသော ယာနိဝါ ပန စကား၌ကား အမြစ်၌ ပေါက်သော သစ်ပင်ကို ရနေ၏၊ ဤသို့မူလ စတည်သော စကားနှင့် ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ စသော စကား

သစ်ပင်ဖြင့်၊ ဗီဇ-ကို၊ ဒဿိတ်-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝं-ဤဆိုအပ်လတ္တံသော နည်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤယာနိဝါ ပနညာနိပိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထော' ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝါပန-သည်သာ မကသေး၊ အညာနိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ဂစ္ဆဝလ္လိ ရုက္ခာဒီနိ-အုကြင်ချုံနွယ်သစ်ပင် အစရှိသည်တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ တာနိ ဂစ္ဆ ဝလ္လိရုက္ခာဒီနိ-တို့သည်၊ အာလုဝ-ပြိန်းပင်၊ ကသေရု-ဝက်မြေအုပင်၊ ကမလုပ္ပလ-ကြာနီကြာညို၊ ပုဏ္ဍရိက-ကြာပုဏ္ဍရိက်၊ ကုဝလယ-ကြာဖြူပင်၊ ကုန္ဒ-သင်းခွေပင်၊ ပါဋ္ဌလိမူလာဒီဘေဒေ-သခွတ်ပင် အမြစ် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ မူလေ-အမြစ်၌၊ ဇာယန္တိ-ပေါက်ကုန်၏၊ သဠာယန္တိ-ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်းကြီးပွားကုန်၏၊ တာနိ (ဂစ္ဆဝလ္လိရုက္ခာဒီနိ)-တို့သည်၊ ယမှိ မူလေ-အကြင်အမြစ်၌၊ ဇာယန္တိ စေဝ-ပေါက်လည်း ပေါက်ကုန်၏၊ သဠာယန္တိစ-ကောင်းစွာလည်း ဖြစ်ထွန်းကြီးပွားကုန်၏၊ တံစ မူလံ-ထိုပြိန်းပင် အစရှိသည်တို့၏ အမြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ပါဋ္ဌယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဟလိဒ္ဒါဒိစ-နန္ဒင်း အစရှိသည်သည်လည်း ကောင်း၊ သဗ္ဗမ္ပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ တေ-ဤအမြစ်သည်၊ မူလဗီဇနာမ-မည်၏၊ ဝါ-အမြစ်ဟူသော မျိုးစေ့မည်၏၊ (ဣတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊) ခန္ဓဗီဇာဒီသု-ခန္ဓဗီဇ အစရှိသော မျိုးစေ့တို့၌၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ (ဧတေသု ခန္ဓဗီဇာဒီသု)-ဤခန္ဓဗီဇ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယေဝါ ပနက ခန္ဓဗီဇာဒီသု-ယေဝါ ပနကသဒ္ဒါဖြင့် ဟောအပ်ကုန်သော ခန္ဓဗီဇ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အမ္မာဌက-အိမ်ဂွေး၊ ဣက္ခုသာလ-နပဲ၊ နုဟီ-ရှားစောင်းကြီး၊

သည် ရှေ့နောက် မညီသကဲ့သို့ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေ့နောက်ညီအောင် မျိုးစေ့ကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးသစ်ပင်ဖြင့် အကြောင်းမျိုးစေ့ကို ဖလူပစာရနည်းအရ ပြထားသည်-ဟူသော အနက်ကို မှတ်ပါ-ဟူလို။ {ဗီဇတော နိဗ္ဗတ္တေန ဗီဇ ဒဿိတန္တိ ကာရိယောပစာရေန ကာရဏာ ဒဿိတန္တိ ဒီပေတီ၊-(ဋီကာ၊) ယောဇနာဌ္ဌကား "ကာရဏူပစာရံ ဒီပေတိ" ဟု တွေ့ရ၏။ စဉ်းစားပါ။}

ယာနိဝါ ၊ပေ၊ သဠာယန္တိ။ ။ယာနိဝါ ပနညာနိပိသည် အတ္ထိ၌ အဆုံးသတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဇာယန္တိ သဠာယန္တိတို့၏ ကတ္တားကို တာနိဟု ထည့်၍ "ဂစ္ဆဝလ္လိရုက္ခာဒီနိ"နှင့် တွဲပေးရသည်၊ ဇာယန္တိအရ ပဌမပေါက်ဖွားခြင်းကို ယူ၍ သဠာယန္တိအရ ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်း ကြီးပွားခြင်းကို ယူပါ၊ ထိုသို့ အရကွဲအောင် ယူမှ "ဇာယန္တိစေဝ သဠာယန္တိစ" ဟု စေဝသဒ္ဒါ စသဒ္ဒါပါသော အဋ္ဌကထာနှင့် ညီမည်။

ယေဝါပနက ၊ပေ၊ ပနေတ္ထ။ ။ယေဝါပနေန + ကိယန္တိ ကထိယန္တိတိ ယေဝါပန ကာ-ယေဝါပနသဒ္ဒါဖြင့် ,ဟောအပ်ကုန်သော ခန္ဓဗီဇ စသည်တို့၊ ပါဋိတော်၌ ယာနိဝါ ပနညာနိဟု ရှိသော်လည်း ယေဝါပနကနာမည်က ထင်ရှားနေသောကြောင့် "ယေဝါပနက" ဟု ဆိုသည်၊ ပနေတ္ထ၌ ဧတ္ထကား ခန္ဓဗီဇာဒီသုကို ပြန်၍စွဲသော နိဒ္ဒါရဏသမုဒါယတည်း။ ထိုအနက် ထည်း၌ ယေဝါပနက ဟုတ် မဟုတ်သော ဗီဇအားလုံး ပါဝင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုဗီဇအားလုံးမှ

ပါဠိဘာဒ္ဒ-ပင်လယ်ကသစ်၊ ကဏိဂေါရာဒီနိ-မဟာလေခါး အစရှိသည်တို့သည်၊ ခန္ဓဗီဇာနိ-ပင်စည်မျိုးစေ့တို့တည်း၊ အမူလဝလ္လိ-ဇီးဆောက်နွယ်၊ စတုရသဝလ္လိ-ကြာဟင်းနွယ်၊ ကဏဝိရာဒီနိ-ကုလားဇလပ် အစရှိသည်တို့သည်၊ ဖဒ္ဒုဗီဇာနိ-အဆစ်မျိုးစေ့တို့တည်း၊ မကစိ-သင်ပန်းလျှော်၊ သုမန-မြတ်လေး၊ ဇယသုမနာဒီနိ-လယ်ခေါင်ရန်း အစရှိသည်တို့သည်၊ အဂ္ဂဗီဇာနိ-အညွှန့်မျိုးစေ့တို့တည်း၊ အမ္ဘဇမ္ဗု ပနသဋ္ဌိအာဒီနိ-သရက်စေ့, သပြေသီးစေ့, ပိန္နဲစေ့ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဗီဇဗီဇာနိ-အစေ့မျိုးစေ့တို့တည်း၊ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

၉၂။ ဣဒါနိ-ဌ၊ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ သညာဝသေန-သညာ၏အပြားအားဖြင့်၊ (ဗီဇသညာ ရှိ-မရှိ အပြားအားဖြင့်၊) အာပတ္တာနာပတ္တိဘေဒံ-အာပတ် အနာပတ်အပြားကိုလည်းကောင်း၊ ပါတဗျတာဘေဒဉ္စ-ပါတဗျတာအပြားကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဗီဇေ ဗီဇသညိတိ အာဒိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ [“ဆိန္ဒတိဝါ ဆေဒါပေတိဝါ, ဘိန္ဒတိဝါ ဘိန္ဒာပေတိဝါ, ပစတိဝါ ပစာပေတိဝါ” စကားတို့ကို ပါတဗျတာ အပြားဟု ဆိုသည်။] တတ္ထ-ထိုဗီဇေ ဗီဇသညိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ သာလိနံ ၊ပေ၊ ဘူဠတိတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ သာလိတဏ္ဍုလာနံ-သလေးဆန်တို့၏၊ သြဒနော-ထမင်းကို၊ သာလိနံ သြဒနောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ ဗီဇတော-မျိုးစေ့မှ၊ သမ္ဘူတော-ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ဘူတဂါမော-ဘူတဂါမ်သစ်ပင်ကို၊ ဗီဇန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီး ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယေဝါပနက ဗီဇတို့ကို ထုတ်ပြလိုရှိ “ယေဝါပနက ခန္ဓဗီဇာဒီသု” ဟု မိန့်သည်၊ ထိုယေဝါကနက ခန္ဓဗီဇာဒိအရှည် “ယေဝါပနက ခန္ဓဗီဇ, ယေဝါပနက ဖဒ္ဒုဗီဇ, ယေဝါပနက အဂ္ဂဗီဇ, ယေဝါပနက ဗီဇဗီဇ” တို့သာ ပါဝင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုခန္ဓဗီဇ စသည်ကို အစိတ်အစိတ်ထုတ်ပြလတံ့၊ ဤအဓိပ္ပာယ်အတိုင်းဆိုလျှင် “ယေဝါပနက ခန္ဓဗီဇာဒီသု” ဟု ရှိရမည်၊ ယခုစာအုပ်တို့၌ကား “ယေဝါပနက ခန္ဓဗီဇေသု” ဟု ရှိ၏၊ စဉ်းစားကြပါလေ။

ယထာ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။သာလိနံအရ သလေးစပါး ရ၏၊ ထမင်းချက်သောအခါ စပါးကို မချက်နိုင်၊ ဆန်ကိုသာ ချက်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် အကြောင်းစပါး၏ သာလိအမည်ကို အကျိုးဆန်၌ တင်စားသကဲ့သို့ ပါစိတ်အာပတ် သင့်ရာ၌လည်း မျိုးစေ့ကို ဖျက်ဆီး၍ အာပတ် မသင့်၊ သစ်ပင်ကို ဖျက်ဆီးမှ သင့်၏၊ ထို့ကြောင့် “ဗီဇေ ဗီဇသညိ” ဝယ် ဗီဇအရ အကြောင်းမျိုးစေ့ဖြင့် အကျိုးသစ်ပင်ကို ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ပြသည်။ [ဗီဇေ ဗီဇသညိတိ ဗဟု ကာရဏူပစာရေန ကာရိယံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “တတ္ထ ယထာ”တိ အာဒိမာဟ၊-ဤကား ယောဇနာ၌ ဖလူပစာရဟု ဆို၏၊ စဉ်းစားပါ။]

(၅) ပန-ဆက်၊ ဗီဂါမ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိဝိရတောတိ အာဒီသု-အစရှိသော သုတ္တန်ပါဠိတော်တို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဘူတဂါမပရိမောစနံ-ဘူတဂါမ်မှ လွတ်စေခြင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ (သစ်ပင်မှ ဆွတ်ခူးမှု စသည်ကို ပြု၍၊) ထပိတံ-ထားအပ်သော၊ ယံ ဗီဇံ-အကြင်မျိုးစေ့သည်၊ (အတ္ထိ၊) တံ-ထိုမျိုးစေ့သည်၊ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထု-ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်၏ တည်ရာအကြောင်းတည်း၊ အထဝါ-ထို့ပြင်တစ်နည်းကား၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂသ-သိက္ခာပုဒ်ဝိဘင်း၏၊ ဘူတဂါမောနာမာတိ-ဟူသော၊ ယံ ဧတံ အာဒိပဒံ-အကြင်အစပုဒ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) (သိက္ခာပုဒ်ကို ဖွင့်ပြရာ၌ "ဘူတဂါမောနာမ" ကို အစဆုံး တွေ့ရ၏၊) တေန-ထိုအစပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဒေ-တက္ကေ၊ ယောဇေတ္တာ-ယှဉ်စေ၍၊ (အနက်ပေးရာ၌ တွဲစပ်၍၊) ယံ ဗီဇံ-အကြင်မျိုးစေ့သည်၊ ဘူတဂါမောနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဗီဇေ-ထိုဘူတဂါမ်မျိုးစေ့၌၊ ဗီဇသညီ-မျိုးစေ့ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သတ္တကာဒီနိ-ခေါင်းယမ်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ သယံဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ ဆိန္နတိ-ဖြတ်အံ့၊ အညေနဝါ-သူတစ်ပါးသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ ဆေဒါပေတိ-ဖြတ်စေအံ့၊ ပါသာဏာဒီနိ-ကျောက်ခဲ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ သယံဝါ-မူလည်း၊ ဘိန္ဒတိ-ထုခွဲအံ့၊ အညေနဝါ-မူလည်း၊ ဘေဒါပေတိ-ထုခွဲစေအံ့၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ဥပသံဟရိတ္တာ-အနီးသို့ ကပ်ဆောင်၍၊ သယံဝါ, ပစတိ-မီးတိုက်အံ့၊ အညေနဝါ, ပစာပေတိ-မီးတိုက်စေအံ့၊ ပါစိတ္တိယသ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဗီဇေ ဗီဇသညီ အစရှိသော ဤပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ယထာရုတံ-အကြင် အကြင်ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ("ဗီဇေ ဗီဇသညီ" အစရှိသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည့်တိုင်း မျိုးစေ့ဟူသော အနက်ကို ယူလျှင်၊) ဘူတဂါမဝိနိမုတ္တသ-ဘူတဂါမ်မှ လွတ်သော၊ ဗီဇသ-မျိုးစေ့ကို၊ ဆိန္နနာဒိဘေဒါယ-ဆိန္နန အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ပါတဗျတာယ-ပါတဗျတာကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ နဝတ္တဗ္ဗံ-ထိုက်၊ (ဗီဇဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်ကိုသာ ဆိုထိုက်သည်-ဟူလို။)

အထဝါ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။သိက္ခာပုဒ်ကို အကျယ်ဝေဖန်ဖို့ရာ စတည်သော အမ်၊ "ဘူတဂါမောနာမ" ဟု တွေ့ရ၏၊ ဤပုဒ်နှင့် တွဲဖက်၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် ယူပါ၊ သို့ကြောင့် "ဗီဇေ-ဘူတဂါမ်ဖြစ်သော မျိုးစေ့၌၊ ဗီဇသညီ-ဘူတဂါမ်မျိုးစေ့ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊)" ဟု အနက်ပေးပါ၊ ရှေးနည်း၌ ဗီဇအရ သစ်ပင်ကို ကာရဏူပစာရအားဖြင့် အရကောက်ရ၏၊ အထဝါတက်သော ဤဒုတိယနည်း၌ကား ဘူတဂါမောနာမနှင့် အနက်အားဖြင့် တွဲထားသောကြောင့် ဗီဇအရ ဘူတဂါမ်အဖြစ်သို့ ရောက်နေသော မျိုးစေ့ကိုပင် အရကောက် ရသည်-ဟု မှတ်ပါ။ {ဤအထဝါ တက်သော နှုတ်သည် ရှေး၌ "အပရောနယော" ဟု ဆိုခဲ့ သော "ဗီဇေ ဗီဇသညီ" ဟူသော အနက်ကိုပင် ယူ၍ ဖွင့်သောနည်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။}

ဟိ-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဣတ္ထ-ဤဗီဇ ဗီဇသည် အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယကထာ-ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတည်း၊ ဘူတဂါမံ-ဘူတဂါမ် သစ်ပင်ကို၊ ဝိကောပေန္တသ-ဖျက်ဆီးသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ဘူတဂါမပရိမောစိတံ-ဘူတဂါမ်မှ လွတ်စေအပ်ပြီးသော၊ ပဠုဝိဓမ္မိ-၅ ပါး အပြား ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဗီဇဂါမံ-ဗီဇဂါမ်မျိုးစေ့ကို၊ ဝိကောပေန္တသ၊ ဒုက္ကဋံ၊ (ရှေးစာအုပ်တို့၌ "ဗီဇဂါမဘူတဂါမေသု အတ္ထိ ဥဒကဒ္ဒော" ဟု ရှိ၏။) ဩသ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမောနာမ-ဤဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်မည်သည်၊ ဥဒကဒ္ဒော-ရေ၌ တည်သော ဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ထလဒ္ဒော-ကုန်း၌ တည်သော ဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ (ဥဒကဒ္ဒောကို နောက်ပုဒ်မှာ တွဲ၊) သာသပမတ္တိကတိလဗီဇကာဒိဘေဒါ-မုန်ညင်းစေ့ ပမာဏရှိသော မျှော်ညင်း, နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသော မျှော်နှမ်းအစရှိသော အပြားရှိသော၊ သပဏ္ဍိကာ-အရွက်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အပဏ္ဍိကာစ-အရွက် မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သဇာ-အလုံးစုံသော၊ သေဝါလဇာတိ-မျှော်မျိုးကို၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဥဒကပပ္ပဋကံ-ရေလွှာကို၊ (ရှေးနိဿယ၌ "ရေညှိကို"ဟု ပေး၏။) ဥပါဒါယ-အစပြု၍၊ ဥဒကဒ္ဒော-ရေ၌ တည်သော၊ ဘူတဂါမောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဥဒကပပ္ပဋကောနာမ-ရေလွှာမည်သည်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝါ-အပေါ်ရံတာ၊ ထဒ္ဒါ-ထန့်သည်၊ ဝါ-မာသည်၊ ဖရုသဝဏ္ဏော-ကြမ်းသော အဆင်းရှိသည်၊ [ဤပါဌ်သည် ပျက်နေဟန် တူ၏၊ "ဖာရုသဝဏ္ဏော-ဖက်သက်သီးအဆင်း ရှိသည်"ဟု ထင်သည်။] ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်ဘက်က၊ မုဒု-နုညံ့သည်၊ နီလဝဏ္ဏော-ညိုသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။

တတ္ထ-ထိုမျှော်တို့တွင်၊ ယသ သေဝါလသ-အကြင်မျှော်၏၊ မူလံ-အမြစ်သည်၊ သြရုဟိတ္ဝာ-အောက်သို့ သက်ဆင်း၍၊ ပထဝိယံ-မြေပေါ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-တည်သည်၊ (ဟောတိ၊) [ရေမှ အောက်သို့ အမြစ်ရှည်ကြီး ဆင်းသက်၍ မြေပေါ်၌ တည်နေသည်-ဟူလို။] တသ-ထိုမျှော်၏၊ ပထဝီ-သည်၊ ဌာနံ-တည်ရာတည်း၊

သာသပမတ္တိက တိလဗီဇကာဒိဘေဒါ။ ။သာသပဿ + မတ္တံ ပမာဏံ အဿ သေဝါ လဿာတိ သာသပမတ္တိကော၊ (သေဝါလော၊) တိလဿ + ဗီဇံပမာဏံ အဿ သေဝါလ ဿာတိ တိလဗီဇကော၊ (သေဝါလော၊) ပမာဏတ္ထေ ကော၊ အာဒိသဒ္ဒေန သခ်ပဏ္ဍကာဒယော သေဝါလေ သင်္ဂဏှာတိ၊ တတ္ထ တိလဗီဇပမာဏော ဇလသဏ္ဌိတော နီလာဒိဝဏ္ဏယုတ္တော သေဝါလော တိလဗီဇနာမ၊ သပတ္တော အပတ္တကဏ္ဍော ဥက္ခလိပိဓာနာဒိပမာဏော သမူလော ဧကော သေဝါလဝိသေသော သခ်ါနာမ၊ ဘမရသဏ္ဌာနော နီလဝဏ္ဏော ဧကော သေဝါလ ဝိသေသော ပဏ္ဍကောနာမ၊-(ယောဇနာ၊) "ပဏ္ဍကန္တိ ပစ္ဆိလံ ဥဒကမလံ (ပျစ်ခွဲသော ရေ၏ အညစ်အကြေး၊ ဝါ-ရေညှို") ဟု မူလဋီကာ ဖွင့်၏။ ဒုတိယစသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း တစ်မျိုး ဖွင့်ခဲ့သည်။

ယော-အကြင်မှော်သည်၊ ဥဒကေ-ရေပေါ်၌၊ သဠာရတိ-လှည့်လည်နေ၏။ (တောင်လေတိုက်လျှင် မြောက်, မြောက်လေတိုက်လျှင် တောင် စသည်ဖြင့် လှည့်လည်နေသည်-ဟူလို၊) တ-သ-ထိုမှော်၏၊ ဥဒကံ-သည်၊ (ဌာနံ-တည်း၊) ပထဝိယံ-မြေပေါ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-တည်သော မှော်ကို၊ (သြရုဟိတွာ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတံဟူသော မှော်ကို ဆိုလိုသည်၊) ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ (ယတ္ထကတ္ထစိတိ မူလေ အဂ္ဂေ မဗ္ဗေဝါ။) ဝိကောပေန္တသ-ဖျက်ဆီးသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-နုတ်၍၊ ဌာနန္တရံ-အရပ်တစ်ပါးသို့၊ သင်္ကာမေန္တသ-ပြောင်းရွှေ့သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ဥဒကေ-ရေထည်း၌၊ သဠာရန်-လှည့်လည်နေသော မှော်ကို၊ ဝိကောပေန္တသ-၏သာလျှင်၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ။) [ဧဝဖြင့် "ဌာနန္တရံ သင်္ကာမေန္တသ" ကို ကန့်။]

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထေဟိ-လက်တို့ဖြင့်၊ ဣတောစိတောစ-ဤမှ ဤမှလည်း၊ ဝိယူဟိတွာ-ယက်၍၊ (ဖယ်၍၊) နာယိတုံ-ရေချီးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သကလံ-အလုံးစုံသော၊ ဥဒကံ-သည်၊ တ-သ-ထိုမှော်၏။ ဌာနံ-တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အလုံးစုံသော ရေ၏ ထိုမှော်၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဟတ္ထေဟိ ဣတောစိတောစ ဝိယူဟိတွာ နာယိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (ပြန်လှည့်၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့လက်တို့ဖြင့် ဤမှထိုမှ ဖယ်၍ ရေချီးခြင်းငှာ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘောဝတာ-ဤမှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ (လက်တို့ဖြင့် ဖယ်၍ ရေချီးခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊) ဌာနန္တရံ-အရပ်တစ်ပါးသို့၊ သင်္ကာမိတော-ပြောင်းရွှေ့စေအပ်သည်၊ နဟောတိ၊ (ပြောင်းရွှေ့စေရာ မရောက်။)

ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ဥဒကတော-မှ၊ (ဥက္ခိပိတုံ၌ စပ်၊) ဥဒကေန-နှင့်၊ ဝိနာ-ခွဲ၍၊ သဠိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ ဥက္ခိပိတုံ-မြှောက်ယူခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ဥဒကေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်ယူ၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဥဒကေ-အခြားရေ၌၊ ပက္ခိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (ရေကန်တစ်မှ ရေကန်တစ်ခုသို့ ရေနှင့်အတူ ယူ၍ ထားခြင်းငှာ အပ်၏။) ပရိသာဝနန္တရေန-ပုဝါရေစစ်၏ အပေါက်အကြားဖြင့်၊ (သေဝါလော-သည်၊) နိက္ခမတိ-ထွက်ကျလာအံ့၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာဝ-သာလျှင်၊ ဥဒကံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင်ထိုက်၏။ [အကပ်ခံ၍, သို့မဟုတ် နောက်ထပ်စစ်၍ သုံးဆောင်ပါ-ဟူလို။]

သဠိစ္စ။ ။သဠိစ္စ ဥက္ခိပိတုံ နဝဋ္ဋတိတိ ဧတ္ထ သစေပိ သရီရေ လဂ္ဂဘာဝံ ဇာနန္တောဝ ဥဒကတော ဥဒ္ဓဟတိ၊ "တံ ဥဒ္ဓရိဿามီ"တိ သညာယ အဘာဝေတော ဝဋ္ဋတိ။ [သံ + စိစ္စ၊ သံ-ရေမှ ခွဲ၍ မြှောက်ယူနေ၏ဟူသော အမှတ်သညာနှင့်တကွ + စိစ္စ-မြှောက်ယူကြောင်း စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။]

ဥပ္ပလိနိ ပဒုမိနိ အာဒိနိ-ဥပ္ပလကြာရှိသော ကြာရုံ, ပဒုမ္မာကြာရှိသော ကြာရုံ အစရှိကုန်သော၊ ဇလဇဝလ္လိတိဏာနိ-ရေ၌ ဖြစ်သော နွယ်, မြက်တို့ကို၊ ဥဒကတော-မှ, ဥဒ္ဓရန္တိသဝါ-ထုတ်ဆယ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ တတ္ထေဝ-ထိုရေ၌ပင်၊ ဝိကောပေန္တိသဝါ-ဖျက်ဆီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏။) ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ပရေဟိ-သူတစ်ပါးတို့သည်၊ (လူသာမဏေတို့သည်၊) ဥပ္ပါဋိတာနိ-နုတ်အပ်ကုန်ပြီးသော နွယ်မြက်တို့ကို၊ ဝိကောပေန္တိသ-၏။ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ တာနိ-ထိုနွယ်မြက်တို့သည်၊ ဗီဇဂါမေ-ဗီဇဂါမ်၌၊ သင်္ဂဟံ-သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ (သူတစ်ပါးတို့ ရေမှ နုတ်ထားသည့်အတွက် ဘူတဂါမ် မဟုတ်တော့၊ ဗီဇဂါမ်ဖြစ်နေသည်-ဟူလို၊) တိလဗီဇကသာသပမတ္တိက သေဝါလောပိ-နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသော မှော်နှမ်း, မုန်ညင်းစေ့ ပမာဏရှိသော မှော်ညှင်းဟူသော မှော်သည်လည်း၊ ဥဒကတော-မှ၊ ဥဒ္ဓတော-ထုတ်ဆယ်အပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အမိလာတော-မညှိုးသေးသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လတ်သော်၊) အဂ္ဂဗီဇ သင်္ဂဟံ-အညွှန့်ဟူသော မျိုးစေ့၌ သွင်းယူအပ်သည် အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏။

💬 မဟာပစ္စရိယာဒီသု-တို့၌၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) အနန္တကတိလဗီဇကဥဒကပပ္ပဋကာ ဒိနံ-အနန္တကမည်သော မှော်ညှင်း, နှမ်းစေ့ပမာဏရှိသော မှော်နှမ်း, ရေလွှာ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကာနိ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်၏ တည်ရာအကြောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ဆိုရာ၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ နဒီသတိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ အနန္တကဌကထာယံ-၌၊ သမ္ဘုဏ္ဍဘူတဂါမော-ပြည့်စုံသော ဘူတဂါမ်မည်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တမ္မိ-ထိုစကားသည်လည်း၊ နသမ္ဘေတိ-ပါဠိတော် အဌကထာနှင့် မညီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဘူတဂါမေ-ဘူတဂါမ်၌၊ ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ဗီဇဂါမေ-၌၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ အသမ္ဘုဏ္ဍဘူတ

ဥပ္ပလိနိ, ပဒုမိနိ။ ။ဥပ္ပလကြာဟူသည် ကြာညို, ကြာဖြူ, ကြာနီတည်း၊ ပဒုမ္မာကြာဟူသည်ကား အထပ်တစ်ရာရှိသော ကြာနီတစ်မျိုးတည်း။ ဥပ္ပလာနိ + တ္ထေ သန္ဓိတိ ဥပ္ပလိနိ-အသတ္ထိအနက်၌ ဥပ္ပလနောင် ဤပစ္စည်း, ထို့နောင် ဣတ္ထိဇောတက ဣနီပစ္စည်းသက်၊ ဥပ္ပလကြာမျိုးရှိရာ ကြာရုံ ကြာချုံတည်း၊ ပဒုမိနီ၌လည်း နည်းတူ၊ ယောဇနာ၌ကား ဥပ္ပလနောင် ဣနုပစ္စည်း, ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်းသက်လေသည်။

အနန္တက။ ။အနန္တကဂ္ဂဟဏေန သာသပမတ္တိကာ ဂဟိတာ၊ နာမံ ဟေတံ သေဝါလ ဇာတိယာ-(ဌိကာ၊) ယောဇနာ၌ကား "သော ဟိ နတ္ထိ အတ္တာတော အန္တောလာမကော သေဝါလော ဧတသာတိ ကတ္တာ အနန္တကောတိ ဝုစ္စတိ" ဟု ဆိုလေသည်၊ "မိမိတည်းဟူသော မှော်အောက် ယုတ်ညံ့သော သေးငယ်သော မှော် မရှိတော့၊ မှော်အသေးငယ်ဆုံး ဖြစ်သည်"ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ သို့သော် ထိုမှော်သည် အထက်၌ အရွက်ရှိသေးသောကြောင့် အရွက်မှ, မထင်ရှားသော မှော်ကလေးများလောက် မသေးငယ်သေး။

ဂါမောနာမ-မပြည့်စုံသော ဘူတဂါမ်မည်သော၊ တတိယော-သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ကောဋ္ဌာသော-အဖို့အစုသည်၊ (ဗီဇဂါမ်သည် တစ်ဖို့, ဘူတဂါမ်သည် တစ်ဖို့ ထို ၂ ဖို့ကို ထောက်၍ သုံးခုမြောက်အဖို့သည်၊) ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ နေဝ အာဂတော-မလာ၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ နှ အာဂတော၊ ("တသ္မာ နသမေတိ" ဟု ပြန်လှည့်၊) [မူလပဏ္ဏာနံ အသမ္ဘဏ္ဏတ္တာ "အသမ္ဘဏ္ဏဘူတဂါမောနာမာ"တိ ဝုတ္တံ။] ဧတံ-ဤအသမ္ဘဏ္ဏဘူတဂါမ်သည်၊ ဗီဇဂါမသင်္ခါ-ဗီဇဂါမ်၌ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆိဿတိ-ရောက်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အထ (ဝုတ္တံ)-အကယ်၍ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ တမ္မိ-ထိုစကားသည်လည်း၊ နှ ယုတ္တံ-မသင့်၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) တာဒိသဿ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ဗီဇဂါမဿ-၏၊ အဘူတဂါမမူလတ္တာ-ဘူတဂါမ်၏ အရင်းခံ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [ဗီဇဂါမ်ဆိုလျှင် သစ်ပင်ဖြစ်ဖို့ရန် အရင်းခံ ဖြစ်ရမည်၊ ဤအသမ္ဘဏ္ဏဘူတဂါမ်ကား သစ်ပင်ဖြစ်ဖို့ရန် အရင်းခံ မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဗီဇဂါမ်တွင် မပါဝင်နိုင်-ဟူလို။] အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဂရုကလဟုကေသု-ဂရုက, လဟုကအရာတို့တွင်၊ ဂရုကေ-ဂရုကအရာ၌၊ ဌာတဗ္ဗံ-တည်ရာ၏၊ (ဘူတဂါမ်၌ သွင်းမှ ပါစိတ်အာပတ်၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဂရုကဖြစ်သည်၊) ဣတိ-ဤသို့သော၊ ဧတံ-ဤလက္ခဏာသည်၊ ဝိနယလက္ခဏံ-ဝိနည်း၏ လက္ခဏာတည်း။

ဗီဇဂါမ် ၃ မျိုး။ ။အဘူတဂါမမူလတ္တာ တာဒိသဿ ဗီဇဂါမဿာတိ တ္ထေ ဗီဇဂါမော တိဝိဓော ဟောတိ၊ (၁) ယော သယံ ဘူတဂါမတော ဟုတ္တာ အညမ္မိ ဘူတဂါမံ ဇနေတိ၊ အမ္ဗဋ္ဌိအာဒိကော၊ (၂) ယော ပန သယံ ဘူတဂါမတော ဟုတ္တာ အညံ ပန ဘူတဂါမံ နှ ဇနေတိ၊ တာလနာဠိကေရာဒိ ခါဏု၊ (၃) ယော ပန သယမ္မိ ဘူတဂါမတော အဟုတ္တာ အညမ္မိ ဘူတဂါမံ နှ ဇနေတိ၊ ပါနီယယဋ္ဌာဒိနံ ဗဟိ သေဝါလောတိ။

ဘူတဂါမ် ၄ မျိုး။ ။ဘူတဂါမော ပန-စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ၊ (၁) ယော သယံ ဗီဇဂါမတော ဟုတ္တာ အညမ္မိ ဗီဇဂါမံ ဇနေတိ၊ တေရဟိ အမ္ဗရုက္ခာဒိကော၊ (၂) ယော ပန သယံ-ဗီဇဂါမတော အဟုတ္တာဝ အညံ ဗီဇဂါမံ ဇနေတိ၊ အာဒိကပ္ပကာလေ အမ္ဗရုက္ခာဒိကော၊ (၃) ယော ပန သယံ ဗီဇဂါမတော ဟုတ္တာ အညံ ပန ဗီဇဂါမံ နှ ဇနေတိ၊ နီလဝဏ္ဏော ဖလိတကဒလိရုက္ခာဒိကော၊ (၄) ယော ပန သယမ္မိ ဗီဇဂါမတော အဟုတ္တာ အညမ္မိ ဗီဇဂါမံ နှ ဇနေတိ၊ ဣဓ ဝုတ္တော အနုန္ဓကသေဝါလာဒိကောတိ။

တတ္ထ စတုတ္ထဘူတဂါမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ အဘူတဂါမမူလတ္တာ တာဒိသဿ ဗီဇဂါမဿာတိ၊ အယံ ပန တတိယဗီဇဂါမဿစ စတုတ္ထဘူတဂါမဿစ ဝိသေသော၊ တတိယဗီဇဂါမေ မူလပဏ္ဏာနိ နှ ပညာယန္တိ၊ စတုတ္ထဘူတဂါမေ တာနိ ပညာ ယန္တိတိ မူလပဏ္ဏာနံ အပညာယနတ္တာ ဗီဇဂါမောတိ ဝုတ္တော၊ တေသံ ပညာယနတ္တာ ဘူတ ဂါမောတိ ဝုတ္တော၊ ဣတရထာ ဟိ ဝိရောဓော ဘဝေယ္မာတိ။

[ဥဒကဌကို ပြုပြီး၍ ထလဌကို ပြုလိုသောကြောင့် "ထလဌေ" စသည်ကို မိန့်။] ထလဌေ-ကုန်း၌ တည်သော ဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊) ဆိန္နရုက္ခာနံ-ဖြတ်အပ်ပြီးသော သစ်ပင်တို့၏၊ အဝသိဋ္ဌော-ကြွင်းကျန်သော၊ ဟရိတခါဏုနာမ-စိမ်းစိုသော သစ်ငုတ်မည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုအငုတ်တို့တွင်၊ ကကုဓကရဇ္ဇုပိယင်္ဂုပနသာဒီနံ-ရေခတ်ပင်, သင်းဝင်ပင်, ပြင်းပင်, ပိန္ဒဲပင် အစရှိသည်တို့၏၊ ခါဏု-အငုတ်သည်၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်သို့၊ ဝဗုတိ-တိုးပွားလေ၏၊ သော-ထိုအငုတ်ကို၊ ဘူတဂါမေန-ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတော-သွင်းယူအပ်လေ၏၊ တာလနာဠိကေရာဒီနံ-ထန်းပင်, အုန်းပင် အစရှိသည်တို့၏၊ ခါဏု-သည်၊ ဥဒ္ဓံ-သို့၊ နဝဗုတိ၊ သော-ထိုအငုတ်ကို၊ ဗီဇဂါမေန-ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတော-သွင်းယူအပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ အဖလိတာယ-အသီးမရှိသော၊ ဝါ-အသီး မသီးသော၊ ကဒလိယာ-ဌက်ပျောပင်၏၊ ခါဏု-ကို၊ ဘူတဂါမေန သင်္ဂဟိတော၊ ဖလိတာယ-အသီးရှိသော၊ (ကဒလိယာ ခါဏု) ဗီဇဂါမေန (သင်္ဂဟိတော၊) ပန-ဆက်၊ ဖလိတာ-အသီးရှိသော၊ ကဒလီ-ဌက်ပျောပင်ကို၊ (သင်္ဂဟိတာ၌ စပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ နီလပဏ္ဏော-စိမ်းညိုသော အရွက်ရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) တာဝ-ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဘူတဂါမေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ သင်္ဂဟိတာ၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ဖလိတော-သော၊ ဝေဠု-ဝါးပင်ကို၊ (ဘူတဂါမေန သင်္ဂဟိတော။)

ယဒါ ပန-အကြင်အခါ၌ကား၊ အဂ္ဂတော-အဖျားမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ သုသတိ-ချောက်လာ၏၊ တဒါ-၌၊ ဗီဇဂါမေန-ဖြင့်၊ သင်္ဂဟ-သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ကတရဗီဇဂါမေန-ဧကဗယ်ဗီဇဂါမ်ဖြင့်၊ (သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ-နည်း၊) ဖဠုဗီဇဂါမေန-ဖဠုဗီဇဂါမ်ဖြင့်၊ (သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊) တတော-ထိုချောက်လာသော ဌက်ပျောပင်, ဝါးပင်မှ၊ ကိံ-အဘယ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တတိ-ဖြစ်သေးသနည်း၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုမျှ၊ နု (နိဗ္ဗတ္တတိ)-မဖြစ်တော့၊ ဟိ-မှန်၊ (ကိဉ္စိ-သည်၊) ယဒိ နိဗ္ဗတ္တေယျ-အကယ်၍ ဖြစ်သေးအုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘူတဂါမေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ သင်္ဂဟံ-သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆေယျ-ရောက်ရာ၏။

ဣဒ္ဓိသာလာရုက္ခေ-နပဲ အစရှိသော သစ်ပင်တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-၍၊ ရာသိ-အစုအပုံကို၊ ကရောန္တိ-ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ရာသိကတာဒဏ္ဍကေဟိ-အစုအပုံ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော အရိုးတို့မှ၊ ရတနပ္ပမာဏာပိ-တစ်တောင် ပမာဏရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သာခါ-အခက်တို့သည်၊ ကိဉ္စာပိ နိက္ခမန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ထွက်ကုန်ဦးတော့၊ (ပန-ထိုသို့ပင် ထွက်ပါကုန်သော်လည်း၊) ဗီဇဂါမေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ-ထိုထိုအစုအပုံ ပြုအပ်သော နပဲတုံး အစရှိသည်တို့၌၊ (မူလေသုစေဝ ပဏ္ဏေသုစ နိဂ္ဂတေသု၌ စပ်၊) မဏ္ဍပတ္ထာယ ဝါ-မဏ္ဍပ်တိုင်အကျိုးငှာသော်လည်း ကောင်း၊ ဝတိအတ္ထာယ ဝါ - စောင့်ရန်း (စီးရိုး) အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊

ဝလ္လိအာရောပနတ္ထာယဝါ-(ပဲနွယ် အစရှိသော) နွယ်တို့ကို တင်ခြင်းအကျိုးငှာ သော်လည်းကောင်း၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ နိခဏန္တိ-တူးစိုက်ကြကုန်အံ့၊ မူလေသု စေဝ-အမြစ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏေသုစ-အရွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိဂ္ဂတေသု-ထွက်ကုန်လတ်သော်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဘူတဂါမသဒ္ဒီ-ဘူတဂါမ်ဟူသော အရေအတွက်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ [ထို့ကြောင့် ခုတ်အပ်ပြီးသော နပဲကိုင်း, ညောင်ကိုင်း စသည်များကို ရဟန်းတို့ ဖြတ်လိုသောအခါ "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ" ဟု ဆို၍ ကပ္ပိပြီးမှ ဖြတ်ကြရသည်။] ပန-ဆက်၊ မူလမတ္တေသု-အမြစ်မျှတို့သည်သော်လည်း ကောင်း၊ ပဏ္ဏမတ္တေသုဝါ-အရွက်မျှတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ နိဂ္ဂတေသု-ထွက်ကုန်လတ်သော်၊ ဗီဇဂါမေန-ဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ ဧဝ-သွင်းမြဲ သွင်းယူအပ်ကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)။ [မူလမတ္တဖြင့် ပဏ္ဏကို ကန့်, ပဏ္ဏမတ္တဖြင့် မူလကို ကန့်။]

ယာနိ ကာနိစိ-အမှတ်မရှိ, ကြွင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဗီဇာနိ-မျိုးစေ့တို့ကို၊ ပထဝိယံဝါ-မြေ၌သော်လည်း၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ သံဋ္ဌိတ္တာ-သွန်းလောင်း၍၊ ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ကပါလာဒီသုဝါ-အိုးကင်း အစရှိသည်တို့၌သော်လည်း၊ (အာဒိဖြင့် ပန်းအိုး စသည်ကို ယူ၊) အလ္လပံသု-စိုသော မြေကို၊ ပက္ခိပိတ္တာ-ထည့်၍၊ နိက္ခိတ္တာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံကုန်သော၊ (တာနိ-ထိုမျိုးစေ့တို့သည်) မူလမတ္တေ-အမြစ်မျှသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏမတ္တေ ဝါ- အရွက်မျှသည်သော်လည်းကောင်း၊ နိဂ္ဂတေပိ-ထွက်ပြီးပါသော်လည်း၊ ဗီဇာနိယေဝ-မျိုးစေ့တို့သာတည်း၊ မူလာနိစ-အမြစ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အက္ခိရောစ-အညွှန့်သည်လည်း ကောင်း၊ သစေပိ နိဂ္ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍မူလည်း ထွက်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ-ထိုသို့ပင် ထွက်ပါသော်လည်း၊) ယာ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ အက္ခိရော-အညွှန့်သည်၊ ဟရိတော-စိမ်းစိမ်းစိုစိုသည်၊ နု ဟောတိ-သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက် သော ကာလပတ်လုံး၊ ဗီဇာနိယေဝ-မျိုးစေ့တို့သာတည်း၊ ပန-ဆက်၊ မုဂ္ဂါဒီနံ-ပဲနောက် အစရှိသည်တို့၏၊ ပဏ္ဏေသု-အရွက်တို့သည်၊ ဥဒ္ဓိတေသု-ထွက်ကုန်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိဟိအာဒီနံ-ကောက် အစရှိသည်တို့၏၊ အက္ခိရေ-သည်၊ ဟရိတေ ဝါ-စိမ်းစိုလတ်သော်လည်းကောင်း၊ နီလပဏ္ဏာဝဏ္ဏေ-ညိုသော အရွက်၏အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းသည်၊ ဇာတေ - ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဘူတဂါမသင်္ခ်-ဘူတဂါမ်၌ သွင်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။ [အက္ခိရေ ဟရိတေကိုပင် "နီလပဏ္ဏာဝဏ္ဏေ ဇာတေ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ အက္ခိရေ ဟရိတေတိ ဝတ္တာ ဘမေဝ ဝိဘာဝေတိ "နီလပဏ္ဏာဝဏ္ဏေ ဇာတေ" တိ၊ နီလပဏ္ဏာသ ဝဏ္ဏ သဒိသေ ဝဏ္ဏေ ဇာတေတိ အတ္ထော၊ နီလဝဏ္ဏေ ဇာတေတိ ဝါ ပါဌော ဂဟေ တဗ္ဗော။]

တာလဋ္ဌိန်-ထန်းစေ့ အစရှိသည်တို့၏၊ ပဌမ-ရှေးဦးစွာ၊ သူကရဒါဌာ ဝိယ-ဝက်စွယ်ကဲ့သို့၊ မူလ-အမြစ်သည်၊ နိဂ္ဂစ္ဆတိ-ထွက်လာ၏။ (မူလေ-သည်၊) နိဂ္ဂတေပိ-ထွက်ပြီးပါသော်လည်း၊ ယာဝ-အကြာင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ပတ္တဝဋ္ဋိ-အရွက်လုံးသည်၊ (ဖူးတိုင်သည်၊) နှ နိဂ္ဂစ္ဆတိ-မထွက်သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဗီဇဂါမောယေဝ-ဗီဇဂါမ်သာတည်း၊ နာဋ္ဌိကေရသ-အုန်းသီး၏၊ တစ်-အခွံကို၊ ဘိန္ဒိတ္တာ-ခွဲ၍၊ ဒန္တသူစိ ဝိယ-ဆင်စွယ် ဆံထိုးကဲ့သို့၊ အက္ခိရော-သည်၊ နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ယာဝ-လုံး၊ မိဂသိင်္ဂသဒိသာ-သမင်၏ ဦးချိုနှင့် တူသော၊ နီလပတ္တဝဋ္ဋိ-ညိုသော အရွက်လုံးသည်၊ နှ ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဗီဇဂါမောယေဝ-ဗီဇဂါမ်သာတည်း၊ [အုန်းပင်၌ အရွက်မျှား ထွက်စပြုသောအခါ ရှေးဦးစွာ အရွက် ၂ ခွရှိသော အုန်းလက်ကလေး တစ်ခု ထွက်လာ၏။ ထိုအုန်းလက်ကလေးကို "မိဂသိင်္ဂသဒိသ" ဟု ဆိုသည်။] မူလေ-သည်၊ အနိဂ္ဂတေပိ-မထွက်သေးပါသော်လည်း၊ တာဒိသာယ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ပတ္တဝဋ္ဋိယာ-အရွက်လုံးသည်၊ ဇာတာယ-ဖြစ်လတ်သော်၊ အမူလကဘူတဂါမေ-အမြစ် မရှိသော ဘူတဂါမ်၌၊ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ [အုန်းသီး အတွက် သီးခြားဘူတဂါမ် တစ်မျိုးတည်း၊ အမူလကဘူတဂါမေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ နာဋ္ဌိကေရသ အာဝေဏိကံ ကတ္တာ ဝဒတိ။]

အမ္ဗဋ္ဌိအာဒိနိ-သရက်စေ့ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိဟိအာဒိဟိ-ကောက်ပင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗာနိ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်ကုန်၏။ ဝန္ဒကာဝါ-ကြည်ပေါင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အညာ-အခြားသော၊ ယာကာစိဝါ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခေ-သစ်ပင်ပေါ်၌၊ ဇာယိတ္တာ-ပေါက်၍၊ ရုက္ခံ-ကို၊ သြတ္ထရတိ-လွှမ်းမိုး၏၊ ရုက္ခောဝ-သစ်ပင်သည်သာလျှင်၊ တဿာ-ထိုကြည်ပေါင်း အစရှိသည်ဟု၏။ ဌာနံ-တည်ရာတည်း၊ တံ-ထိုကြည်ပေါင်း အစရှိသည်ကို၊ ဝိကောပေန္တသဝါ-ဖျက်ဆီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ တတော-ထိုသစ်ပင်မှ၊ ဥဒ္ဓရန္တသဝါ-ထုတ်ဆောင်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏၊) ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ အမူလိကာ-အမြစ် မရှိသော၊ လတာ-နွယ်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ အဂုလိဝေဌကော ဝိယ-လက်စွပ်ကဲ့သို့၊ ဝနပ္ပဂုမ္ဗဒဏ္ဍကေ-တောချုံ၏ အရိုးတို့ကို၊ ဝေဌေတိ-ရစ်ပတ်တတ်၏။ တဿာပိ-ထိုနွယ်၏လည်း၊ အယမေဝ ဝိနိစ္ဆယော-ဤအဆုံးအဖြတ်ပင်တည်း။ [ဝိကောပေန္တသဝါ, တတော ဥဒ္ဓရန္တသဝါ ပါစိတ္တိယံဟူသော ဤအဆုံးအဖြတ်ပင်။]

ဂေဟမူခ ၊ပေ၊ စေတိယာဒီသု-အိမ်၏ အဦးစမုခ်, တံတိုင်း, ပွတ်တိုင်, စေတီ အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ နီလဝဏ္ဏော-ညိုသော အဆင်းရှိသော၊ သေဝါလော-မှော်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ (ရေညှိပင်တည်း၊) ယာဝ-အကြာင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဒွတ္တိကိပတ္တာနိ-၂ ရွက် ၃ ရွက်တို့သည်၊ နှ သဏ္ဌာယန္တိ-မဖြစ်ကုန်သေး၊

တာဝ-ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ အဂ္ဂဗီဇသင်္ဘာ-အဂ္ဂဗီဇ၌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့, ဂစ္ဆတိ၊ ပတ္တေသု-အရှက်တို့သည်၊ ဇာတေသု-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ပါစိတ္တိယဝတ္ထု-ပါစိတ်အာပတ်၏ တည်ရာအကြောင်းတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာဒိသေသု-ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ သုဓာ လေပမ္ပိ-သုတ်လိမ်းကြောင်း အက်တေကိုလည်း၊ ဒါတုံ-ဌာ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ [အနုပသမ္ပန္နေန-သည်၊ လိတ္တသ-လိမ်းကျံအပ်ပြီးသော အက်တေ၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ သ္မေဟလေပေါ-သုတ်လိမ်းကြောင်း အစေးကို၊ ဒါတုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [အောက်ခံက အက်တေ စသည် ဖြစ်နေသောကြောင့် အပ်၏၊ ယခုခေတ် ထုံးသုတ်ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။] နိဒါယသမယေ-နွေအခါ၌၊ သုက္ခသေဝါလော-ခြောက်သော မှော်သည်၊ သစေ တိဋ္ဌတိ-အကယ်၍ တည်နေအုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တံ-ထိုမှော်ခြောက်ကို၊ သမ္မဇ္ဇနီအာဒိဟိ-တံမြက်စည်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ယံသိတ္တာ-ပွတ်တိုက်၍၊ အပနေတုံ-ဖယ်ရှားခြင်းဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပါနီယယဇ္ဇာဒီနံ-သောက်ရေအိုး အစရှိသည်တို့၏၊ ဗဟိ-အပြင်ဘက်၌၊ (အိုးအပြင်ဘက်ဘေးက၊) သေဝါလော-မှော်သည်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု-ဒုက္ကဋ်အာပတ်၏ တည်ရာအကြောင်းတည်း၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ (အိုး၏ အတွင်းက၊) (သေဝါလော-သည်၊) အတ္ထောဟာရိကော-အာပတ်၏ အဂ်ါဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းဌာ မထိုက်၊ ဝါ-မပြောပလောက်။ [ပါနီယယဇ္ဇာဒီနံ ဗဟိ သေဝါလော ဥဒကေ အဋ္ဌိတတ္တာ ဗီဇဂါမာနုလောမတ္တာစ ဒုက္ကဋဝတ္ထုတိ ဝဒန္တိ-ဋ္ဌိကာ။]

ဒန္ဓကဒ္ဒပူပါဒီသု-ဒန်ပူ, မုန့် အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ ကဏ္ဏကမ္ပိ-မှိုသည်လည်း၊ အတ္ထောဟာရိကမေဝ-ပင်တည်း၊ ဟိ-သာဓကကား၊ သစေ ၊ပေ၊ ပမဇ္ဇိတတ္ထာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ဟောကော်မူအပ်ပြီ၊ [ဂေရုကပရိကမ္မကတာ-ဂွေနီဖြင့် ပြုအပ်သော အချောကိုင်မှုရှိသော၊ (ဂွေနီသုတ်ထားအပ်သော၊) ဘိတ္တိ-နံရံသည်၊ ကဏ္ဏကိတာ-ရောပြွမ်းသော မှိုရှိသည်၊ ဝါ-မှိုတက်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) စောဠကံ-အုဝတ်ကြမ်းကို၊ တေမေတ္တာ-ရေဆွတ်ပြီး၍၊ ပီဠေတ္တာ-(ရေကို) ညှစ်၍၊ ပမဇ္ဇိတတ္ထာ-သာသာယာယာ ပွတ်တို့ကိုက်ထိုက်၏။] ပါသာဏဇာနိ-ကျောက်မှ ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါသာဏဒဠ္ဌ သေဝါလသ်ေလေယျကာဒီနိ-ကျောက်အပွေး, ကျောက်မှော်, ကျောက်ချဉ် အစရှိသည်တို့သည်၊ အဟရိတဝဏ္ဏာနိ-စိမ်းစိုသော အဆင်း မရှိကုန်သည်၊ (သမာနာနိ စ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊) အပတ္တကာနိ-အရှက် မရှိကုန်သည်၊ (သမာနာနိ စ-သော်လည်းကောင်၊) ဒုက္ကဋဝတ္ထုနိ-တို့တည်း၊ [ယခုစာအုပ်တို့၌ "ပါသာဏဇာတိ" ဟု ရှိ၏၊ "ပါသာဏတော + ဇာတာနိ" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ "ပါသာဏဇာနိ"ဟု ပါ၌မှန် ရှိစေရမည်။] အဟိစ္ဆတ္တကံ-မှိုသည်၊ ယာဝ-လောက်၊ မကုဋ်-ငုံနေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တာဝ-လောက်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု-တည်း၊ [မှိုအောက်၌ မြွေများ နေတတ်

ရကား မြွေ၏ အထက်၌ ထီးမိုးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် မိုးကဲ့ "အဟိဆ္ဆတ္တက" ဟု ဆိုသည်၊ ဆတ္တံ ဝိယာတိ ဆတ္တကံ၊ ဥပမာအနက်၌ ကပစ္စည်းသက်၊ အဟိသ+ ဆတ္တကံ အဟိဆ္ဆတ္တကံ။] ပုဗ္ဗိတကာလတော-ပဋ္ဌာယ-၍၊ အဗ္ဘော ဟာရိကံ-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ အလ္လရုက္ခတော-စိုသော သစ်ပင်မှ၊ အဟိဆ္ဆတ္တကံ-ကို၊ ဂဏှန္တော-ယူသော ရဟန်းသည်၊ ရုက္ခတ္တစံ-သစ်ပင်၏ (အခွံ) အခေါက်ကို၊ ဝိကောပေတိ-ဖျက်ဆီး၏၊ (ဖျက်ဆီးရာ ရောက်၏။) တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုသို့ယူရာ၌၊ ပါစိတ္တိယံ, ဟောတိ၊ ရုက္ခပဗ္ဗဋ္ဌိကာယပိ-သစ်ပင်၏ အပွေး၌လည်း၊ (သစ်ပင်၏ အပွေးကို ခွာရာ၌လည်း၊) ဧသေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ဣန္ဒသာလ ကကုဓာဒီနံ-နပဲပင်, ရေခတက်ပင် အစရှိသည်တို့၏၊ ယာ ပဗ္ဗဋ္ဌိကာ-အကြင် အပွေးသည်၊ ရုက္ခတော-မှ၊ မုစ္စိတ္တာ-လွတ်၍၊ (ကွာ၍၊) တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ တံ-ထိုအပွေးကို၊ ဂဏှန္တသ-ယူသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ နိယျာသမ္မိ-သစ်စေးကိုလည်း၊ ရုက္ခတော, မုစ္စိတ္တာ, ဋ္ဌိတံ-တည်သော သစ်စေးကိုလည်းကောင်း၊ သုက္ခ ရုက္ခေ-၌၊ လဂ္ဂံဝါ-ကပ်နေသော သစ်စေးကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏှိတုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ အလ္လရုက္ခတော-မှ၊ (ဂဏှိတုံ၊) နှ ဝဋ္ဋတိ၊ လာခါယပိ-ချိပ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ရုက္ခံ-သစ်ပင်ကို၊ စာလေတွာ-လှုပ်စေ၍၊ ပဏ္ဏုပလာသံဝါ-ဖက်ရွက်ရော်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဏာတကဏိကာရာဒိပုဗ္ဗံဝါ-ရင့်ပြီးသော မဟာလေကား အစရှိသော အပွင့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါတေန္တသ-ကျစေသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-ပါစိတ်အာပတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ-၏။) ဟတ္ထကုက္ကုစ္စေန-လက်၏ စက်ဆုပ်အပ်စွာ ပြုအပ်သော အမှုဖြင့်၊ ဝါ-လက်ဆော့သဖြင့်၊ မုဒုကေသု-နုညံ့ကုန်သော၊ ဣန္ဒသာလနုဟိခန္ဓာဒီသုဝါ-နပဲပင် ပင်စည်, ရှားစောင်းကြီး ပင်စည် အစရှိသည်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထဇာတကတာလပဏ္ဏာဒီသုဝါ-ထိုထန်းပင်၌ ဖြစ်သော ထန်းရွက် အစရှိသည်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ အက္ခံ-အက္ခရာကို၊ ဆိန္ဒန္တသာပိ-ဖြတ်ထွင်းသော (ရေးသော) ရဟန်း၏လည်း၊ ဧသေဝနယော-

---

ရုက္ခတော ၊ပေ၊ ဋ္ဌိတံ။ ။တမာစေး စသော အစေးသည် သစ်ပင်မှ ထွက်လာပြီးနောက် အရင်းပိုင်းမှာသာ သစ်ပင်နှင့် ထိ၍ အလယ်ပိုင်း အဖျားပိုင်းမှာ သစ်ပင်နှင့် ကွာနေတတ်၏၊ ထိုအစေးကို "နိယျာသံပိ ရုက္ခတော မုစ္စိတ္တာ ဋ္ဌိတံ" ဟု ဆိုသည်။

ဟတ္ထကုက္ကုစ္စေန။ ။ကုစ္ဆိတံ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ + ကတံ-ပြုအပ်သော အမှုတည်း၊ ကုကတံ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ ပြုအပ်သော အမှု၊ ကုကတမေဝ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ ပြုအပ်သော အမှုသည်ပင် + ကုက္ကုစ္စံ-မည်၏၊ သွတ္ထဒ္ဓ ဏျပစ္စည်းသက်၍ တျကို စပြု, ဒ္ဒေဘော်လာ, ကတ၌ က၏ အကို ဥပြု၊ ဟတ္ထသ-၏ + ကုက္ကုစ္စံ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ ပြုအပ်သော အမှုတည်း၊ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ-မှ၊ နပဲပင် ရှားစောင်းကြီးပင် စသည်တို့၏ ပင်လုံး၌လည်းကောင်း, ထန်းပင်၌ တည်သော ထန်းရွက်၌လည်းကောင်း စာရေးမှုပြုသော ရဟန်းသည် သက်သက် လက်ဆော့ရာ ရောက်၏၊ ထိလက်ဆော့မှုကို "ဟတ္ထကုက္ကုစ္စ" ဟု ခေါ်သည်။

ပင်တည်း၊ သာမဏေရာနံ-တို့အား၊ (ဒါတုံ့ဌ် စပ်၊) (တစ်နည်း) သာမဏေရာနံ-
တို့သည်၊ ပုပ္ပံ-ကို၊ သြစိန္တာနံ-ဆွတ်ခူးနေကြကုန်စဉ်၊ သာခံ-သစ်ကိုင်းကို၊ သြနာ
မေတ္တာ-ညွှတ်စေ၍၊ ဝါ-နှိမ်၍၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊
တေဟိ ပုပ္ပေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ရဟန်းနှိမ်ပေး၍ ရအပ်သော) ထိုပန်းတို့ဖြင့်၊ ပါနီယံ-
သောက်ရေကို၊ နဝါသေတဗ္ဗံ-မထုံစေထိုက်၊ ပါနီယဝါသတ္ထိကေန-သောက်ရေကို
ထုံစေခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ သာမဏေရံ-ကို၊ ဥက္ခိပိတ္တာ-မြှောက်
ပင့်၍၊ သြစိနာပေတဗ္ဗာနိ-ဆွတ်ခူးစေထိုက်ကုန်၏၊ ဖလသာခါပိ-အသီးရှိသော
သစ်ခက် (သစ်ကိုင်း) ကိုလည်း၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ခါဒိတုကာမေန-စားလိုလတ်
သော်၊ နသြနာမေတဗ္ဗာ-မညွှတ်စေထိုက်၊ ဝါ-နှိမ်မပေးထိုက်၊ သာမဏေရံ ဥက္ခိ
ပိတ္တာ, ဖလံ-ကို၊ ဂါဟာပေတဗ္ဗံ-ယူစေခိုက်၏၊ ယံကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဂစ္ဆံဝါ-
ချိုကိုသော်လည်းကောင်း၊ လတံဝါ-နွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဋေန္တေဟိ-
နုတ်ကုန်သော၊ သာမဏေရေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ အာကဗ္ဗိတုံ-
ဆွဲငင်ခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ဗောဓံ-ထိုသာမဏေတို့၏၊ ဥဿာဟ
ဇနနတ္ထံ-အားတက်သရော ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ အကဗ္ဗုန္တေန-မဆွဲငင်ဘဲ၊ ကဗုနာ
ကာရံ-ဆွဲငင်ပုံအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေန္တေန ဝိယ-ပြသကဲ့သို့၊ (မဆွဲသော်လည်း
ဆွဲနေပုံကို ပြလျက်၊) အဂ္ဂေ-အဖျားဌ၊ ဂဟေတုံ-ကိုင်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ယေသံ
ရုက္ခာနံ - တို့၏၊ သာခါ - အခက်သည်၊ ရုဟတိ - (အပင်) ပေါက်၏၊ တေသံ - ထို
သစ်ပင်တို့၏၊ သာခံ-အခက်ကို၊ မက္ခိကာဗီဇနာဒီနံ-ယင်နှင့် ယပ်အစရှိသည်တို့၏၊
အတ္ထာယ-ငှာ၊ (ဆွမ်းပွဲ စသည်ဌ မလာအောင် ယင်ချောက်ဖို့ စသော အကျိုးငှာ၊)
ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိမှုကို၊ အကာရာပေတ္တာ-မပြုစေဘဲ၊ (ကပ္ပိယံ ကရောဟိဟု ဆိုရ မကပ္ပိ
ဘဲ၊) ဂတိတံ-ယူအပ်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်အုံ့၊) တစေဝါ-အခေါက်ဌသော်လည်း
ကောင်း၊ ပတ္ထေဝါ-အရွက်ဌသော်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ နခေနပိ-
လက်သည်းဖြင့်သော်လည်း၊ ဝိလိခန္တသ-ရေးခြစ်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟော
တိ၊) အလ္လသိဂ်ီဝေရာဒီသုပိ-စိုသော ချင်း အစရှိသည်တို့ဌလည်း၊ ဧသေဝနယော၊
ပန-ဆက်၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကာရာပေတ္တာ-၍၊ သိတလေ-အေးသော၊ ပဒေသေ-
အရပ်ဌ၊ ထပိတသ-ထားအပ်သော ချင်း၏၊ မူလံ-သည်၊ သစေ သဏ္ဌာယတိ-အုံ့၊

တေဟိ ၊ပေ၊ နဝါသေတဗ္ဗံ။ ။နဂိုနှိမ်ပေးတုန်းက မိမိအတွက် နှိမ်ပေးသော
ကြောင့် ထိုပန်းတို့ဖြင့် သောက်ရေကို မွှေးအောင် မထုံစေထိုက်၊ နဂိုကပင် မိမိအတွက်
မဟုတ်ဘဲ သာမဏေအတွက် နှိမ်ပေးလျှင်ကား သာမဏေအထံမှ ရအပ်သော ထိုပန်းတို့ဖြင့်
သောက်ရေကို ထုံစေကောင်း၏။ [ပါနီယံ နဝါသေတဗ္ဗန္တိ ဣဒံ အတ္တနော အတ္ထာယ နာမိတံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကေဝလံ အနုပသမ္ပန္နဿ အတ္ထာယ နာမိတေ ပန ပစ္ဆာ တတော လဘိတ္တာ
နဝါသေတဗ္ဗန္တိ နတ္ထိ-ဋီကာ။]

(ဧဝံသတိ) ဥပရိဘာဂေ-၌၊ ဆိန္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အက္ခိရော-သည်၊ သမေ ဇာယတို-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဟေဋ္ဌာဘာဂေ-၌၊ ဆိန္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ မူလေစ-အမြစ်သည်လည်းကောင်း၊ နိလက္ခိုရေစ-ညိုသော အညွှန့်သည်လည်းကောင်း၊ ဇာတေ-ဖြစ်ပြီးလတ်သော်၊ ဆိန္ဒိတုံ နု ဝဋ္ဋတိ။

ဆိန္ဒတိဝါ ဆေဒါပေတိဝါတိ-ကား၊ အန္တမသော, သမ္မုဋ္ဌနိသလာကာယပိ-တံမြက်စည်း၏ အတံဖြင့်သော်မှလည်း၊ တိဏာနိ-တို့ကို၊ ဆိန္ဒိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘူမိ-ကို၊ သမ္မဇ္ဇန္တော-ပွတ်တိုက်ကာ တံမြက်လှည်းလျက်၊ သယံ ဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း၊ ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်အံ့၊ အညေနဝါ-အခြားသူသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကို မူလည်း၊ ဆေဒါပေတိ-ဖြတ်စေအံ့၊ ဘိန္ဒတိဝါ ဘေဒါပေတိဝါတိ-ကား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ စက်မန္တောပိ-စကြ်န်သွားလျက်လည်း၊ ဆိဇ္ဇနကံ-ပြတ်တတ်သော (မြက်စသော) အရာဝတ္ထုသည်၊ ဆိဇ္ဇတု-ပြတ်ပစေ၊ ဘိဇ္ဇနကံ-ပျက်တတ်သော (မြေကြီးစသော) အရာဝတ္ထုသည်၊ ဘိဇ္ဇတု-ပျက်ပစေ၊ စက်မိတဋ္ဌာနံ-စကြ်န်သွားအပ်သော အရပ်ကို၊ ဒသေဿာမိ-ပြအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သဠ္ဌိစ-သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကမန္တော-နင်းလျက်၊ (ခတ်ဖိဖိနင်းလျက်၊) တိဏဝလ္လိအာဒိဟိ-မြက်နွယ် အစရှိသည်တို့ကို၊ သယံဝါ-မူလည်း၊ ဘိန္ဒတိ-ဖျက်အံ့၊ အညေနဝါ-မူလည်း၊ ဘေဒါပေတိ-ဖျက်စေအံ့၊ ဟိ-မှန်၊ တိဏံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လတံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဌိ-အထုံးကို၊ ကရောန္တသ-ပြုစဉ်၊ သစေပိ ဘိဇ္ဇတိ-အကယ်၍မူလည်း ပျက်အံ့၊ (ပျက်ဖွယ်ရှိအံ့၊) (ဧဝံသတိ) ဂဏ္ဌိပိ-အထုံးကိုလည်း၊ နု ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်။

ပန-ဆက်၊ တာလရုက္ခာဒီသု-ထန်းပင် အစရှိသည်တို့၌၊ စောရာနံ-ခိုးသူတို့၏၊ အနာရုဟဏတ္ထာယ-မတက်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒါရုမဏ္ဍဠကံ-သစ်သားမျောက်လက်ကို၊ (မျောက်၏ လက်သဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော သစ်သားကို၊) အာကောဋ္ဌေန္တိ-စိုက်နှက်တတ်ကြကုန်၏၊ ကဏ္ဏကေ-ဆူးတို့ကို၊ ပန္ထေ-ဖွဲ့ချည်ထားတတ်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ကာတုံ, နု ဝဋ္ဋတိ၊ ဒါရုမဏ္ဍဠကော-သစ်သားမျောက်လက်သည်၊ ရုက္ခေ-၌၊ အလ္လိနမတ္တောဝ-ကပ်ငြိကာမျှသည်သာ၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ရုက္ခံ-ကို၊ နု ပီဠေတိ-မနှိပ်စက်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ရုက္ခံ-ကို၊ ဆိန္ဒ-ဖြတ်လိုက်လော၊ လတံ-ကို၊ ဆိန္ဒ၊ ကန္ဒံ-သစ်အုကို၊ ဥပ္ပါဋေဟိ-နုတ်လိုက်လော၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ မူလံ-သစ်မြစ်ကို၊ ဥပ္ပါဋေဟိ-နုတ်လိုက်လော၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုမ္ပိ-ပြောဆိုခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) အနိယမိတတ္တာ-မည်သည့်သစ်ပင် စသည်ဟု မသတ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ နိယမေတ္တာ ပန-သတ်မှတ်၍ကား၊ ဣမံ ရုက္ခံ-ကို၊ ဆိန္ဒ-ဖြတ်လော၊ ဣတိ အာဒိ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝတ္ထု-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ နု ဝဋ္ဋတိ၊ နာမံ-အမည်ကို၊ ဂဟေတ္တာပိ-ယူ၍လည်း၊ အမုရုက္ခံ-သရက်ပင်ကို၊ ဆိန္ဒ-လော၊ စတု

ရဿဝလို့-ကြာဟင်းနွယ်ပင်ကို၊ ဘိန္ဒ-ဖျက်လော၊ အာလုဝကန္ဒ-ပြိန်းအုကို၊ ဥပ္ပါ ဌေဟိ-နုတ်လော၊ မုဠတိဏ-ဖြူဆံမြက်ကို၊ ဥပ္ပါဌေဟိ၊ အသုကရုက္ခဆိုလို့-ထို မည်သော သစ်ပင်၏ အခွံကို၊ ဥပ္ပါဌေဟိ-ခွာလော၊ ဣတိ အာဒိဝစနမ္ပိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်လည်း၊ အနိယမိတမေဝ-မသတ်မှတ်အပ်သော စကား သည်ပင်၊ ဟောတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ ဣမံ အမ္မရုက္ခံ-ကို၊ (ဆိန္ဒ) ဣတိ အာဒိဝစနမေဝ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်သာ၊ နိယမိတံနာမ-သတ်မှတ်အပ်သော စကား မည်၏။ တံ-ထိုစကားသည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဝတ္တုံ) နဿ ဝဋ္ဋတိ။

ပစတိဝါ ပစာပေတိဝါတိ-ကား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပတ္တမ္ပိ-သပိတ်ကို လည်း၊ ပစိတုကာမော-ဖုတ်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍) တိဏာဒိနံ-မြက်အစရှိသည် တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ သဠိစ္ဆိ-သံညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ကရော ဣတ္ထာ-ပြုလျက်၊ (မီးထည့်လျက်၊) သယံဝါ-မူလည်း၊ ပစတိ-မီးတိုက်အံ့၊ အညေနဝါ-

မူလည်း၊ ပစာပေတိ-မီးတိုက်စေအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ သင်္ခ-အလုံးစုံသော စကားကို၊ ပထဝီခဏနသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယေန, ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ အနိယမေတ္တာ-မသတ်မှတ်မူ၍၊ မုဋ္ဌေ-ပဲနောက်တို့ကို၊ ပစ-ချက်လော၊ မာသေ-ပဲကြီးတို့ကို၊ ပစ-ချက်လော၊ ဣတိ အာဒိ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်၊ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣမေ မုဋ္ဌေ-ဤပဲနောက်တို့ကို၊ ပစ, ဣမေ မာသေ, ပစ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့ ဝတ္တုံ နဿ ဝဋ္ဋတိ၊ အနာပတ္တိ ဣမံ ဇာနာတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌတ္ဗော၌ စပ်) ဣမံ မူလဘေသဇ္ဇံ-ဤအမြစ်ဆေးကို၊ ဇာန-သိလော၊ [ဇာနအတွက် တစ်ခုတည်းဖြစ်သောကြောင့် ဝါ မပါရ။] ဣမံ မူလံ-ကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဣမံ ပဏ္ဏံ-ကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိဝါ-လည်း ကောင်း၊ ဣမံ ရုက္ခံ-ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ဣမံ လတံ-ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ပုပ္ပေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိ၏၊ ဣတိဝါ ၊ပေ၊ ဣမံ ရုက္ခံ-ကို၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကရောဟိ-လော၊ (တစ်နည်း) ကပ္ပိယံ ကရောဟိ-ကပ္ပိစမ်းလော၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော-ကို၊ ဒဋ္ဌော-၏။ ဘိက္ခာဝတာ-ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော ဇာန, ဒေဟိ စသည်ကို ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၊ ဘူတဂါမပရိမောစနံ-ဘူတဂါမ်အဖြစ်မှ လွတ်စေ ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဘူတဂါမ်အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်းကို ပြုအပ်ပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဘုဥ္ဇနေန-သုံးဆောင် လိုသော ရဟန်းသည်၊ ဗီဇဂါမပရိမောစနတ္ထံ-ဗီဇဂါမ်အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိမှုကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ-ပြုစေထိုက်၏။

ဘူတဂါမပရိမောစနံ ကတံ။ ။"ဣမံ မူလဘေသဇ္ဇံ ဇာန" စသည်ဖြင့် ရဟန်းက ပြောအပ်သော ဝစီပယောဂကြောင့် လူသာမဏေက နုတ်ခြင်း, ခုတ်ခြင်း စသည်ကို ပြုလျှင် ရဟန်းတို့မှာ အာပတ်မသင့်တော့၊ ထိုသို့ အာပတ်မသင့်အောင် ပြောခြင်းကိုပင် "ဘူတ ဂါမပရိမောစနံ ကတံ" ဟု ဆိုသည်။

စ-ဆက်၊ တွေ့-ဤကပ္ပယံ ကာရေတဗ္ဗံဟူသော စကားရပ်၌ ကပ္ပယကရဏံ-အပ်အောင်ပြုခြင်းကို၊ ဣမိနာ သုတ္တာနုသာရေန-ဤပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ (ကား) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဂ္ဂိပရိဇိတံ-မီးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်, ကပ္ပိအပ်သော အသီးလည်းကောင်း၊ သတ္ထပရိဇိတံ-ဓားဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်, ကပ္ပိအပ်သော အသီးလည်းကောင်း၊ ခနုပရိဇိတံ-လက်သည်းဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်, ကပ္ပိအပ်သော အသီးလည်းကောင်း၊ အဗီဇံ-ဗီဇ မဟုတ်သော အသီးလည်းကောင်း၊ ဝါ-နုသော အစေ့ရှိသော အသီးလည်းကောင်း၊ (မျိုးစေ့အဖြစ်သို့ မရောက်သေးသော နုသော အစေ့တည်း၊) ပဠုမံ-၅ ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗဋ္ဌဗီဇမေဝ-ထုတ်အပ်ပြီးသော အစေ့ရှိသော အသီးသာလျှင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဠုဟိ-၅ ပါးကုန်သော၊ သမဏကပ္ပေဟိ-ရဟန်းတို့၏ အသုံး အနှုန်းတို့ဖြင့်၊ ဖလံ-အသီးကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ (ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ) တတ္ထ-ထို ၅ ပါးတို့တွင်၊ အဂ္ဂိပရိဇိတန္တိ ပဒဿ-အဂ္ဂိပရိဇိတံဟူသော ပုဒ်၏၊ အဂ္ဂိနာ-ဖြင့်၊ (ကပ္ပိယကာရကေန-အပ်အောင်ပြု

ဣမိနာ သုတ္တာနုသာရေန။ ။ပါဠိတော်၌ ကပ္ပိအပ်သော အသီးတို့ကိုသာ တိုက်ရိုက် ပြ၏၊ ကပ္ပိပုံကို တိုက်ရိုက် မပြ၊ ဤသို့ကပ္ပိပုံကို တိုက်ရိုက် မပြသော်လည်း ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်၍ ကြည့်က မီးဖြင့် ကပ္ပိရကြောင်း, ဓား, လက်သည်းတို့ဖြင့် ကပ္ပိရကြောင်းကို လည်းကောင်း, နုသော အစေ့ရှိသော အသီး စားသောအခါ အစေ့ကို ထုတ်၍ ပစ်ရသော အသီးများ၏ အလိုလို ကပ္ပိပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း သိနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဣမိနာ သုတ္တေန" ဟု မဆိုဘဲ "ဣမိနာ သုတ္တာနုသာရေန" ဟု ဆိုသည်။

ပဠုဟိ သမဏကပ္ပေဟိ။ ။အဘိဓမ္မာန်၌,ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ အနက်များစွာတို့တွင် သမဏဝေါဟာရ (ရဟန်းတို့၏-အသုံးအနှုန်း) ဟူသော အနက်တစ်မျိုး ပါရှိ၏။ သစ်သီးကို မီးဖြင့်တို့ရုံမျှဖြင့် ထိုမျိုးစေ့ ပျက်မသွားနိုင်၊ သို့သော် ဤကဲ့သို့ မီးဖြင့်တို့လိုက်လျှင် (ကပ္ပိ လိုက်လျှင်) ရဟန်းတို့အား သုံးစားကောင်း၏ဟူသော အခေါ်အဝေါ် တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ထိုအခေါ်အဝေါ်ကိုပင် "သမဏကပ္ပ" ဟု ခေါ်သည်။

ဋီကာ။ ။ပဠုဟိ သမဏကပ္ပေဟိတိ ပဠုဟိ သမဏဝေါဟာရေဟိ၊ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဗီဇာနံ အဂ္ဂိနာ ဖုဋ္ဌမတ္တေန, နခါဒီဟိ ဝိလိခနမတ္တေနစ အဝိရုဠ္ဠိဓမ္မတာ နဟောတိ၊ တထာပိ ဧဝံကတေယေဝ သမဏာနံ ကပ္ပတိတိ အဂ္ဂိပရိဇိတာဒယော သမဏဝေါဟာရာနာမ ဇာတာ၊ တသ္မာ တေဟိ သမဏဝေါဟာရေဟိ ကရဏဘူတေဟိ (ကရိုဏ်းအနက်ဖြစ်သော ထိုသမဏဝေါဟာရတို့ဖြင့်) ဖလံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုဇာနာမိတိ အဓိပ္ပာယော၊ အဗီဇာနိဗ္ဗဋ္ဌဗီဇာနိပိ သမဏာနံ ကပ္ပန္တိတိ ပညတ္တပဏ္ဏိဘာဝတော သမဏဝေါဟာရာ ဣစ္စေဝ သခ်ံ ဂတာနိ။

ပရိဇိတံ။ ။ဇိတံ၌ ဟိသာအနက်ဟော ဇိရိဓာတ် ကြောပါ။ ပရိဇိရိယိတ္တာ-ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်ပြီ၊ ဣတိ ပရိဇိတံ၊ အဘိဘူတံသည် ပရိဇိတံ၏ သဒ္ဒတ္ထဖွင့်တည်း၊ ဒမ္ပံ ဆိန္နံ ဝိဒ္ဓံတို့ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။

တတ်သူသည်၊) ပရိဇိတံ-ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်သော၊ အဓိဘူတံ-လွှမ်းမိုး အပ်သော၊ (အဂ္ဂိနာ-သည်၊) ဒဗ္ဗံ-လောင်အပ်သော၊ ဖုဋ္ဌ-ထိအပ်သော အသီးတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော-ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊) သတ္ထုပရိဇိတန္တိ ပဒဿ-၏။ သတ္ထေန-ဓားဖြင့်၊ ပရိဇိတံ-သော၊ အဓိဘူတံ-သော၊ ဆိန္နံ-ဖြတ်အပ်သော၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝိဒ္ဓံ-ထိုး ဖောက်အပ်သော အသီးတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊) နခပရိဇိတေ-လက် သည်းဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်သော အသီး၌၊ ဧသနယော-တည်း၊ အဗိဇ နိုဗ္ဗဗ္ဗိဇာနိ-ဗီဇ မဟုတ်သော အသီး, ထုတ်အပ်ပြီးသော အစေ့ရှိသော အသီးတို့ သည်၊ သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင်၊ (မကပ္ပိဘဲသာလျှင်၊) ကပ္ပိယာနိ-အပ်ကုန်၏။

အဂ္ဂိနာ-ဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိမှုကို၊ ကရောန္တေန-ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (လူ သာမဏေသည်၊) ကဋ္ဌဂ္ဂိဂေါမယဂ္ဂိအာဒိသု-ထင်းမီး, နွားချေးမီး အစရှိသော မီး တို့တွင်၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော မီးဖြင့်၊ အန္တမသော-အောက် ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ အာဒိတ္တေန-လွန်စွာ တောက်လောင်သော၊ ဝါ-ရဲရဲဝြိုသော၊ လောဟခဏ္ဍေနပိ-သံ၏ အပိုင်းအစဖြင့်သော်လည်း၊ ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုနှိုင်၏။ တဋ္ဌ-ထိုကပ္ပိမှုကိုလည်း၊ (ကာတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ဧကဒေသေ-တစ်ခုသော အစိတ်အပိုင်း၌၊ ဖုသန္တေန-ထိလျက်၊ ကပ္ပိယန္တိ-ကပ္ပိယံဟူ၍၊ ဝတ္တာဝ-ဆိုပြီး၍ သာလျှင်၊ ဝါ-ဆိုပြီးလျှင် ပြီးခြင်းသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။ သတ္ထေန-ဓားစသော လက်နက်ဖြင့်၊ (ကပ္ပိယံ-ကို၊) ကရောန္တေန-ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယသကသစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ လောဟမယသတ္ထသ-ကြေး, သံဖြင့် ပြုအပ်သော လက်နက်၏၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ သူစိနခဏ္ဍေဒနာနမ္ပိ-အပ်, လောက်သည်းလိုးဓားငယ်တို့၏လည်း၊ တုဏ္ဍေနဝါ - အဦးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊

ကပ္ပိယန္တိ ဝတ္တာဝ။ ။ဤဝါကျ၌ ရဟန်းက "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ" ဟု ဆိုရမည်ဟု မပါ၊ သို့သော် အထက်၌ "ပရိဘုဉ္ဇန္တေန ၊ပေ၊ ကပ္ပိယံ ကာရေတဗ္ဗံ" ဟု ဆိုရမည်ဟု ရဟန်း၏ ပြုရမည့်လုပ်ငန်းကို ပြထားသောကြောင့် ကပ္ပိခါနိုး၌ ရဟန်းက "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ" ဟု ဆိုရဦးမည်၊ ထို "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ, ကပ္ပိယံ ဘန္တေ" ဟူသော စကားကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြစ်စေ, မြန်မာဘာသာ စသော အခြားဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ ဆိုရ ကပ္ပိနိုင်သည်။

ဋီကာ။ ။"ကပ္ပိယ"န္တိ ဝတ္တာဝ ကာတဗ္ဗန္တိ ယော (လူသာမဏေသည်) ကပ္ပိယံ ကရောတိ၊ တေန ကတ္တဗ္ဗာကာရသော ဝုတ္တတ္တာ ဘိက္ခုနာ အဝုတ္တေပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ နဂေတဗ္ဗံ၊ "ပုန ကပ္ပိယံ ကာရေတဗ္ဗ"န္တိ ကာရာပနသ- ပဌမမေဝ ကထိတတ္တာ ဘိက္ခုနာ "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ" တိ ဝုတ္တေယေဝ အနုပသမ္ပဇ္ဇေန "ကပ္ပိယံ" ဝတ္တာ အဂ္ဂိပရိဇိတာဒိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ "ကပ္ပယ"န္တိ ဝစနံ ပန ယာယကာယစိ ဘာသာယ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝဒန္တိ၊ "ကပ္ပိယ"န္တိ ဝတ္တာဝ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝစနတော ပဌမံ ကပ္ပယန္တိ ဝတ္တာ ပစ္ဆာ အဂ္ဂိအာဒိနာ ဖုသနာဒိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပဌမံ အဂ္ဂိံ နိက္ခိပိတ္တာ နခါဒိနာဝါ ဝိဇ္ဇိတ္တာ တံ အနုဒ္ဓရိတ္တာဝ ကပ္ပိယန္တိ ဝတ္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဝဒန္တိ။

ဓာရာယဝါ-အသွားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဆေဒံဝါ-ဖြတ်ခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ဖြတ်အပ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဓံဝါ-ထိုးဖောက်ခြင်းကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ထိုးဖောက်အပ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဿေသန္တေန-ပြလျက်၊ ကပ္ပိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာဝ-သာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။

နခေန-လက်သည်းဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကရောန္တေန-သည်၊ ပူတိနခေန-ပုတ်သော လက်သည်းဖြင့်၊ နာ ကာတဗ္ဗံ-မပြုရာ၊ ပန-ဆက်ဦးအံ့၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏ လည်းကောင်း၊ သီဟဗျဂ္ဃဒီပိမဂ္ဂဋ္ဌာနံ-ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ်၊ မျောက်တို့၏လည်း ကောင်း၊ (တချို့စာ၌ "မဂ္ဂဋ္ဌာဒီနံ" ဟု အာဒိပါ၏။) သကုန္တာနံစ-ငှက်တို့၏လည်း ကောင်း၊ နခါ-လက်သည်း ခြေသည်းတို့သည်၊ တိခိဏာ-ထက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ တေဟိ-ထိုလက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့်၊ (ကပ္ပိယံ၊) ကာတဗ္ဗံ၊ အသ ၊ပေ၊ ဂေါရူပါဒီနံ-မြင်း၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ သမင်၊ နွားအပေါင်း အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ ခုရာ-ခွာတို့သည်၊ အတိခိဏာ-မထက်ကုန်၊ တေဟိ-ထိုခွာတို့ဖြင့်၊ နာ ကာတဗ္ဗံ၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အကတံ-ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်၊ ဝါ-ပြုအပ်ရာ မရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထိနခါ-ဆင်တို့၏ လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့သည်၊ ခုရာ-ခွာတို့သည်၊ နာ ဟောန္တိ-မဟုတ်ကုန်၊ တေဟိ-ထိုဆင်တို့၏လက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့်၊ (ကပ္ပိယံ ကာတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယေဟိ-အကြင်လက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့်၊ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ-၏။ တေဟိ-ထိုလက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့်၊ (သာမည၊) တတ္ထဇာတကေဟိပိ-ထိုလူစသော သတ္တဝါတို့၌ ဖြစ်သော လက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဝါ-နုတ်၍၊ ဂဟိတကေဟိပိ-ယူအပ်သော လက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဝိသေသ၊) ဆေဒံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝေဓံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဿေသန္တေန-ပြလျက်၊ ကပ္ပိယန္တိ ဝတ္တာဝ ကာတဗ္ဗံ။ ["ဆေဒံဝါ ဝေဓံဝါ" ဟု အရာထင်အောင် ခုတ်ဖို့ ထိုးဖို့ရန် ဆိုသောကြောင့် ဖြတ်ထားသဖြင့် တိုနေသော လက်သည်းဖြင့် မကပ္ပိရဟု သတိပြုပါ။]

တတ္ထ-ထိုသို့ကပ္ပိရာ၌၊ ဝိဇာနံ-မျိုးစေ့တို့၏၊ ပဋ္ဌတမတ္ထာ-တောင်အတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ ဝါ-တောင်လောက်ကြီးသော၊ ရာသိ-အစုအပုံသည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ ရုက္ခသဟာသံ-အပင်တစ်ထောင်ကို၊

ဆေဒံဝါ ဝေဓံဝါ။ ။[ကပ္ပိယ် ကရောဟိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက် ဘာသာ ဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ထိုသို့ကပ္ပိရာ၌ ဓားစသည်ဖြင့် ကပ္ပိလျှင် ဖြတ်အပ်သော အရာကို အပ်စသည်ဖြင့် ကပ္ပိလျှင် ဖောက်အပ်သော အရာကို ထင်ရှားစေရမည်၊ ဝိမတိ၌ "တဒ္ဓ ဒ္ဝိဓာ အကတ္တာ (၂ ပိုင်း ပြတ်သွားအောင် မပြုဘဲ) ဆေဒနေ ဘေဒနမေဝ (ဖြတ်ရာ ထိုးဖောက်ရာ ကိုသာ) ဒဿေတဗ္ဗံ" ဟု ဆို၏၊ ကြံစသည်ကို ဓားဖြင့် ကပ္ပိရာ၌ ၂ ပိုင်း ပြတ်သွားခြင်းကြောင့် အပြစ်ရှိမည် မထင်ပါ။

ဆိန္ဒိတ္တာ-၍၊ ကောပဒ္ဓံ-တစ်စပ်တည်း ဖွဲ့အပ်သည်ကို၊ ကတ္တာဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ ဥဒ္ဓုနံ-ကြံတို့၏၊ မဟာဘာရော-ကြီးစွာသော ဝန်ထုပ်, ဝန်ပိုးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပန္ဓိတ္တာဝါ-ဖွဲ့၍သော်လည်းကောင်း၊ ထပိတော-ထားအပ်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင်ဖြစ်ပါသော် လည်း၊) ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော၊ ဗီဇေဝါ-မျိုးစေ့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဗီဇာနံ ပဗ္ဗတ မတ္တောကို ရည်ရွယ်သည်၊) (ဧကိသံ-တစ်ခုသော၊) ရုက္ခသာခါယဝါ-သစ်ကိုင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ (ရုက္ခသဟသံ ၊ပေ၊ ကတ္တာကို ရည်ရွယ်သည်၊) (ဧကသ္မိံ-တစ်ချောင်းသော၊) ဥဒ္ဓုမ္ပိဝါ-ကြံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကပ္ပိယေ-ကပ္ပိအပ်သည်ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဥဒ္ဓုစ-ကြံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါရုနိစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပဒ္ဓါနိ-ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ကြန့်ဍင် သစ်သားတို့ကို တစ်စပ်ထည်း ရောစည်းထားသည်-ဟူလို၊) ဥဒ္ဓုံ-ကြံကို၊ ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိအပ်သည်ကို၊ ကရိသာမိ-ပြုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဒါရုံ-သစ်သားကို၊ ဝိဠေတိ-ထိုးဖောက်မိအံ့၊ (ကပ္ပိသော အားဖြင့် ထိုးဖောက်မိအံ့၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ-သာ၊ [ဒါရုံ ဝိဠေတိတိ ဧတ္ထ ဇာနိတ္တာပိ ဝိဠေတိဝါ ဝိဠာပေတိဝါ ဝဋ္ဋတိယေဝါတိ ဝဒန္တိ၊ ဘတ္တသိတ္ထေ ဝိဠေတိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝနယော၊ နောက်၌ လာမည့် "ဘတ္တသိတ္ထေ ဝိဠေတိ" ၌လည်း သိလျက် ကပ္ပိသူက ထိုးသည်ဖြစ်စေ, ကပ္ပိခိုင်းသော ရဟန်းက ထိုးစေသည်ဖြစ်စေ အပ်၏-ဟူလို။] ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ယာယ ရဇ္ဇုယာဝါ-အကြင်ကြိုးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယာယ ဝလ္လိယာဝါ-အကြင်နွယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဗဒ္ဓါနိ-ဖွဲ့အပ် စည်းအပ် ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။) တံ-ထိုကြိုး, သို့မဟုတ် နွယ်ကို၊ သစေ ဝိဠေတိ-အကယ်၍ ထိုးဖောက်မိအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) နဝဋ္ဋတိ-မအပ်။

ဥဒ္ဓုခဏ္ဍာနံ-ကြံအပိုင်းတို့ဖြင့်၊ ပစ္ဆိ-တောင်းကို၊ ပူရေတ္တာ-ပြည့်စေ၍၊ (သစေ) အာဟာရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူလာကုန်အံ့၊ ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော၊ ခဏ္ဍေ-အပိုင်းကို၊ ကပ္ပိယေ-ကပ္ပိအပ်သည်ကို၊ ကတေ-ပြုပြီးသော်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ ကတ

ဧကသ္မိံ ဗီဇေ ၊ပေ၊ ကတံ ဟောတိ။ ။ထိုသို့ကပ္ပိရာ၌ သစ်သီးစသော ဝတ္ထုက ရဟန်း၏ လက်ထည်း၌ ရှိနေမှ မဟုတ်, ထောင်ပုံရာပုံ ပုံထားသော အကပ်မခံရသေးသော သစ်သီးပုံ ကြစည်းတို့ကိုလည်း ရဟန်းက လက်နှင့် မထိ မကိုင်ဘဲ "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ" ဟု ဆိုလိုက်သောအခါ လူသာမဏေက တစ်စပ်တည်းနေသော သစ်သီးတစ်လုံးကို (ကြံတစ်ချောင်းကို) "ကပ္ပိယံ ဘန္တေ" ဟု ဆို၍ ထိုးလိုက် ခုတ်လိုက်လျှင် အားလုံးကိုပင် ကပ္ပိပြီးဖြစ်တော့၏၊ တစ်ကြိမ်ကပ္ပိပြီးသော သစ်သီးများကို (အကပ်မခံရသေးလျှင်) နောက်နောက်ရက်များ၌လည်း ထပ်၍ မကပ္ပိတော့ဘဲ စားနိုင်သည်။

မေဝ-ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ မရိစပဏ္ဍာဒီဟိ-ငရုပ်သီးမှည့် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ မိသေယျာ-ရောရှု၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ (သစေ) အာဟရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူလာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ကပ္ပိယံ ကရောဟီတိ-ကပ္ပိယံ ကရောဟိဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်ပြီးသော်၊ ဘတ္တာသိတ္ထော-ထမင်းလုံးတို့ကို၊ သစေပိ ဝိဠေတိ-အကယ်၍ မှုလည်း ထိုးမိအံ့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ တိလတဏ္ဍုလာဒီသုပိ-နှမ်းဖြင့် ရောအပ်သော ဆန်အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ (နှမ်းက အစိမ်းဖြစ်လျှင် အပင်ပေါက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကပ္ပိသောအခါ ဆန်ကို ထိုးမိသော်လည်း အပ်သည်-ဟူလို၊) ပန-ဆက်၊ ယာဂုယာ-၌၊ ပက္ခိတ္တာနိ-ထည့်အပ်သော ငရုပ်သီးမှည့် အစရှိသည်တို့သည်၊ ဧကာဗဒ္ဓါနိ-တစ်စပ်ထည်း စပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ, နု သန္တိဋ္ဌန္တိ-ကောင်းစွာ မတည်ကုန်၊ တတ္ထ-ထိုငရုပ်သီးမှည့် ထည့်အပ်ရာ ယာဂု၌၊ ဧကမေကံ-တစ်စေ့တစ်စေ့ကို၊ ဝိဠိတ္တာ-ထိုး၍၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗမေဝ-ပြုရာသည်သာ၊ ဝါ-ပြုရမည်သာ၊ ကပိတ္ထဖလာဒီနံ- သီးသီး အစရှိသည်တို့၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ မိဋ္ဌ-အနှစ်အဆန်သည်၊ ကဋ္ဌာဟံ-အခွံတည်းဟူသော ခွက်ကို၊ မုဏ္ဍိတ္တာ-လွှတ်၍၊ သဠ္ဓရတိ-လှည့်လည်နေအံ့၊ ဘိန္နာပေတ္တာ-ခွဲစေ၍၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ (မိဋ္ဌ-အနှစ်အဆန်သည်၊ ကဋ္ဌာဟေန-အခွံနှင့်၊) ဧကာဗဒ္ဓ-တစ်စပ်ထည်း စပ်နေသည်၊ (သစေ) ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ကဋ္ဌာဟေပိ-အခွံ၌လည်း၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ [ဘိန္နာပေတ္တာ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတဗ္ဗန္တိ ပိဏ္ဍတောမုတ္တာသ ကဋ္ဌာဟာသ ဘာဇနဂတိကတ္တာ ဝုတ္တံ။]

အသဉ္ဇိစ္စာတိ-ကား၊ ပါသာဏာရုက္ခာဒီနိ-ကျောက်တုံး, သစ်တုံး အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဝဋ္ဋေန္တသဝါ-လှိမ့်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ သာခ-သစ်ခက် (သစ်ကိုင်း) ကို၊ ကမ္ပန္တသဝါ-ဆွဲငင်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တရဒဏ္ဍေန-တောင်ခေး၊ ဘူမိ-မြေကို၊ ပဟရိတ္တာ-ပုတ်ခတ်၍၊ ဂစ္ဆန္တသဝါ-သွားစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ တိဏာနိ-မြက်တို့သည်၊ ဆိဒ္ဓန္တိ-ပြတ်တတ်ကုန်၏။ တာနိ-ထိုမြက်တို့သည်၊ (အသဉ္ဇိစ္စ ဆိန္နာနိနာမ၌ စပ်၊) တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (အစ္ဆိန္နတ္တာ၌ စပ်၊) ဆိန္ဒိဿာမိ-ဖြတ်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့ကြံ၍၊ သဉ္ဇိစ္စ-သညာနှင့် တကွ စေ့ဆော်၍၊ အစ္ဆိန္နတ္တာ-မဖြတ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသဉ္ဇိစ္စ ဆိန္နာနိနာမ-အသဉ္ဇိစ္စ ဆိန္နတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ အသဉ္ဇိစ္စ-သညာနှင့် တကွ မစေ့ဆော်မူ၍၊ ဆိန္နန္တသ-မတော်တဆ ဖြတ်မိသော ရဟန်း၏။ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ။)

မရိစပဏ္ဍာဒီဟိ။ ။ထမင်းသုတ်စသည် လုပ်သောအခါ ငရုပ်သီးမှည့် အစေ့ပါလာလျှင် ကပ္ပိရမည်၊ ထိုသို့ကပ္ပိရာ၌ ငရုပ်သီးမှည့်စေ့ကို မထိုးမိဘဲ ဆွမ်းတစ်လုံးတို့ကို ထိုး၍ ကပ္ပိ လိုက်လျှင် အပ်တော့၏။ လျော်ပြီး မဟုတ်သော နှမ်းစိမ်းပါလျှင်လည်း ကပ္ပိရမည်။ [မရိစပဏ္ဍာဒီဟိ မိသေယျာတိ ဧတ္ထ ဘတ္တသိတ္ထေ သမ္ဘန္ဓဝသေန ဧကာဗဒ္ဓတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နု ဖလာနံယေဝ အညမညံ သမ္ဘန္ဓဝသေန။]

အသတိယာတိ-ဟူသည်ကား၊ အညဝိဟိတော-တစ်ပါးသော အာရုံ၌ ထား အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဝါ-တစ်ပါးသော အာရုံကို နှလုံးသွင်းနေသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်း အရာကို၊ ကထေန္တော-ပြောဆိုစဉ်၊ ပါဒဂုဋ္ဌကေနဝါ-ခြေမဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေနဝါ-လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တိဏံဝါ-မြက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လတံဝါ-နွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆိန္ဒန္တော-ဖြတ်လျက်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်ဒဲ့၊ ဧဝံ-သို့၊ အသတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-အမှတ်တမဲ့၊ ဆိန္ဒန္တသ-ဖြတ်မိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ။)

အဇာနန္တသာတိ-ဟူသည်ကား၊ ဧတ္ထ အဇ္ဈတ္တရေ-ဤအတွင်း၌၊ (ဤစည်းရိုး အတွင်း, ကောက်ရိုးပုံအတွင်း၌၊ ဗီဇဂါမော-ဗီဇဂါမ်သည်၊ အတ္ထိ၊) ဣတိဝါ-ဤသို့ သော်လည်းကောင်း၊ ဘူတဂါမော-သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ နှ ဇာနာတိ-မသိ၊ ဆိန္ဒာမိ-ငါ ဖြတ်နေ၏၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ နှ ဇာနာတိ-မသိ၊ (ဗီဇဂါမ် ရှိ၏ သို့မဟုတ် ဘူတဂါမ် ရှိ၏ဟု မသိခြင်းတစ်မျိုး, ငါ ဖြတ်နေ၏ဟု မသိခြင်း တစ်မျိုး ဤသို့အားဖြင့် မသိခြင်း ၂ မျိုးရှိသည်-ဟူလို၊) ကေဝလံ-သိခြင်းမဖက် သက်သက်၊ ဝတိယာဝါ-စည်းရိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ ပလာလ ပုဏ္ဍေဝါ-ကောက်ရိုးပုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ နိခါဒနံဝါ-ဆောက်ကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ခဏိတ္တိံဝါ-တူရွင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကုဒါလံဝါ-ပေါက်တူးကိုသော် လည်းကောင်း၊ သင်္ကေါပနတ္ထာယ-လုံခြုံစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ထပေတိ-ထားအံ့၊ ဒုယ္ယ မာနဟတ္ထော-မီးလောင်အပ်သော လက်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်း၊ အင်္ဂိ-မီးကို၊ ပါတေတိ-ကျစေအံ့၊ ဝါ-ချပစ်လိုက်အံ့၊ တတြ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊ တိဏာနိ-မြက်တို့ကို၊ ဝါ-တို့သည်၊ စေ ဆိန္ဒန္တိဝါ-အကယ်၍မူလည်း ပြတ်ကုန်အံ့၊ စေ ဒုယ္ယန္တိ ဝါ-အကယ်၍မူလည်း မီးလောင်အပ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အနာပတ္တိ။

ပန-ဆက်၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ-မနုဿဝိဂ္ဂဟ ပါရာဇိကသိက္ခာ ပုဒ်၏ အဖွင့်၌၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-အလုံးစုံသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) "ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ရုက္ခေနဝါ-သစ်ပင်သည်သော်လည်း၊ အဗ္ဗောတ္ထရော-လွှမ်းမိုး အပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဩပါတေဝါ-တွင်း၌မူလည်း၊ ပတိတော-ကျနေ သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊) ရုက္ခံ-ကို၊ ဆိန္ဒိတ္တာဝါ-ဖြတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဘူမိ-ကို၊ ခဏိတ္တာဝါ-တူး၍သော်လည်းကောင်း၊ နိက္ခမိတုံ-ထွက်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာစ-တတ်ကောင်းသည်လည်း၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဇီဝိတဟေတုပိ-အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်မှလည်း၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ နှ ကာတဗ္ဗ-မပြုထိုက်၊ ပန-ကား၊ အညေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဘူမိ ခဏိတ္တာဝါ ရုက္ခံ ဆိန္ဒိတ္တာဝါ, အလ္လရုက္ခတော-စိုသော သစ်ပင်မှ၊ ဒဏ္ဍက-ဒုတ်ကို၊ ဆိန္ဒိတ္တာဝါ,

တံ ရုက္ခံ-ကို၊ ပဝဋ္ဋေတွာ-လိမ့်စေ၍၊ ဝါ-လှိမ့်၍၊ နိက္ခာမေတုံ-ထွက်စေခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ အနာပတ္တိ-အာပတ် မသင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ဆိုအပ်ရာ၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ နဒီသတိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ကာတုန္တိ ဣဒံ ဧကမေဝ သုတ္တံ ပန-အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ကာတုံဟူသော ဤတစ်သုတ်ကိုကား၊ ဒီသတိ-တွေ့အပ်၏။ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒဝဟာဟေ-တောမီးသည်၊ ခုယှမာနေ-လောင်လတ်သော်၊ ပဋ္ဌဝိံ-မီးကြိုကို၊ ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပရိတ္တံ-အရံအတားကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။]

ဧတသ-ဤသုတ်အား၊ အနုလောမံ-လျော်သည်၊ သုစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အတ္ထနော-မိမိအား၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ အညဿ-အခြားရဟန်းအား၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဒံ နာနာကရဏံ-ဤအသီးအခြား ပြုတတ်သော အထူးသည်၊ ဝါ-ကို၊ လဒ္ဓုံ-ရခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ အတ္ထနော-၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ ကရောန္တော-ပြုသော ရဟန်းသည်၊ အတ္ထသိနေဟေန-မိမိ၌ ချစ်ခြင်းဟူသော၊ အကုသလစိတ္တေနေဝ-အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့်သာ၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ ပရော ပန-အခြားသူသည်ကား၊ ကာရုညေန-သနားခြင်းကြောင့်၊ ကရောတိ၊ တဿာ-ထို့ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတိစေ-ဤသို့ဆိုအံ့၊ ဧတမ္မိ-ဤအကြောင်းသည်လည်း၊ အကာရဏံ-သင့်မြတ်သော အကြောင်း မဟုတ်၊ (ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ကုသလစိတ္တေနပိ-ကုသိုလ်စိတ်ကြောင့်လည်း၊ ဣမံ အာပတ္တိ-ဤဘူတဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ တသ္မာ ဧတမ္မိ အကာရဏံ၊ (ပြန်လှည့်၊) ပန-ထိုသို့ပင် အကြောင်းကို မတွေ့မြင်အပ်ပါသော်လည်း၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-တို့၌၊ ဝုတ္တတ္တာ-တစ်ညီတစ်ညွတ်ထည်း ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋ္ဌဝေ-ကို၊ ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတ္ထ-ဤရှေးအဋ္ဌကထာတို့၏ စကား၌၊ ယုတ္တိ-သင့်သော အကြောင်းကို၊ ဂဝေသိတဗ္ဗာ-ရှာမှီးထိုက်၏၊ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ-အဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ အစေါ်၌၊ သဒ္ဓါယဝါ-ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်သော်လည်း၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ဆုံးဖြတ်ချက် ချထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ တိဝေဒနံ-၏၊ ဣတိ-တည်း။- ပဌမ-ရှေးဦးစွာသော၊ ဘူတဂါမသိက္ခာပဒံ-တည်း။

ပဋ္ဌဝိ။ ။အဝေးမှ လောင်လာသော မီးသည် လောင်စာရှိသမျှ လိုက်၍ လောင်မည်သာ၊ တောကျောင်းအနီးမှ တောကို ကြိုတင်၍ မီးရှို့ထားလျှင် လောင်စာ မရှိသောကြောင့် ကျောင်းထိအောင် မလောင်နိုင်တော့၊ ထိုသို့တောမီး၏ ကျောင်းထိအောင် လောင်၍ မလာဖို့ရာ ဆန့်ကျင်ဘက်အနေအားဖြင့် ကြိုတင်၍ ရှို့အပ်သော မီးကို "ပဋ္ဌ + အဝိ" ဟု ခေါ်သည်။

၂။ အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၉၄။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ အနာစာရံ အာစရိတ္တာတိ-ကား၊ အကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ကာယဝစီဒ္ဒါရေသု-ကာယဒ္ဒါရ, ဝစီဒ္ဒါရ တို့၌၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္တာ-ရောက်ပြီး၍၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အညေနညံ ပဋိစရတီတိ-ကား၊ အညေန-မမေးအပ်သော စကားမှ တစ်ပါးသော၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ အညံ-ဖြေအပ်သော စကားမှ တစ်ပါးသော၊ ဝစနံ-မေးအပ်သော စကားကို၊ ပဋိစရတိ ပဋိဗ္ဗာဒေတိ-ဖုံး၏၊ အဒ္ဓျောတ္ထရတိ-လွှမ်း၏၊ ဣဒါနိ-၌၊ တံ ပဋိစရဏာဝိဓိ-ထိုဖုံးလွှမ်းပုံ အစီအရင်ကို၊ ဒဿေဿာမော-ပြတော်မူလိုသော သင်္ဂီယနာတင် ထေရ်အပေါင်းသည်၊ ကော အာပန္နောတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတြ-ထိုကော အာပန္နော အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝစနသမ္ဘန္ဓော-သဒ္ဒါတို့၏ အနက်နှင့် စပ်ခြင်းတည်း၊ ကိရ-ချဲ့၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ (ဝဒတိ၌ စပ်၊) ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝိတိက္ကမံ-လွန်ကျူးမှုကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ အာဝုသော-ရှင်၊ တွံ-သည်၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သံဃမဇ္ဈေ-သံဃာ့အလယ်၌၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်ဖြင့်၊ အနုယုဉ္ဇိယမာနော-စစ်ဆေးမေးမြန်းအပ်သော်၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ (အာပတ္တိ-သို့) အာပန္နော-ရောက်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ဝဒတိ-ပြော၏၊ တတော-ထိုသို့ပြောခြင်းကြောင့်၊ တွံ-သင်သည်၊ (အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-၏၊) ဣတိ, ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ ကိံ-အဘယ်အာပတ်သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောပြန်၏၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ပါစိတ္တိယံ-ပါစိတ်အာပတ်သို့၊ (အာပန္နော-၏၊) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊

အညေနာညံ။ ။"အညံ" အရ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က အပြစ်တင်လို၍ မေးအပ်သော စကားကို ယူ၊ ထိုစကားကို (အညေန အရ) မိမိဖြေဆိုအပ်သော စကားဖြင့် ဖုံးသည်၊ ဋီကာ၌ စကားကို ယူသော အဒ္ဓကထာနည်းအပြင် ကာရဏ (အကြောင်းကို) ယူသော နည်းကိုလည်း ပြသေး၏၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က အပြစ်တင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၏-ဟူလို။

ပဋိစရတိ။ ။"ပဋိသည် ပဋိဗ္ဗာဒနအနက်ဟော၊ စရဓာတ်သည် ဖြစ်ခြင်းအနက်ဟော" ဟု ဋီကာ၌ သဒ္ဒတ္ထ ဖွင့်၏၊ ဤအလို "ပဋိစရတိ-ဖုံးလွှမ်းသောအားဖြင့် ဖြစ်၏" ဟုပေး၊ ပဋိဗ္ဗာဒေတိ အဒ္ဓျောတ္ထရတိတို့ကား အဓိပ္ပာယတ္ထဖွင့်၊ တစ်နည်း-"ဓာတုနံ အနေကတ္ထတ္တာ" နှင့် အညီ "စရဓာတ်သည်ပင် ပဋိဗ္ဗာဒနအနက်ဟောတည်း" ဟုလည်း တစ်နည်းဖွင့်၏၊ ဤအလို ပဋိဗ္ဗာဒေတိ အဒ္ဓျောတ္ထရတိသည် သဒ္ဒတ္ထပင်တည်း၊ လောက၌ ဖုံးခြင်းသည် အဝတ်စသည်ဖြင့် အပေါ်၌ လွှမ်းခြင်းဖြစ်ရကား ပဋိဗ္ဗာဒေတိကိုပင် အဒ္ဓျောတ္ထရတိဟု ပရိယာယ် ထပ်ဖွင့်သည်။

ဒုက္ခဋ္ဌ-သို့၊ (အာပန္နော-၏။) ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုကို၊ ပဋ္ဌဿော-မေးလိုသည်၊ (ဟုတ်မာ၊) အဟံ-သည်၊ ကိသ္မိံ-အဘယ်ဝတ္ထုကြောင့်၊ (အာပတ္တိ-သို့၊) အာပန္နော-ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောပြန်၏။ တတော-ထိုသို့ပြောခြင်းကြောင့်၊ အသုကသ္မိံနာမ ဝတ္ထုသ္မိံ-ထိုမည်သော ဝတ္ထုကြောင့်၊ (အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-၏။) ဣတိ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အဟံ-သည်၊ ကတံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ (အာပတ္တိ-သို့၊) အာပန္နော-သည်၊ အမ္မိ-သနည်း၊ ကိံ-အဘယ်အမှုကို၊ ကရောန္တော-ပြုစဉ်၊ (အာပတ္တိ-သို့၊) အာပန္နော-သည်၊ အမ္မိ-သနည်း၊ ဣတိ, ပဋ္ဌတိ-မေးပြန်၏။ အထ-၌၊ ဣဒံနာမ-ဤမဲည်သော အမှုကို၊ (ကရောန္တော-ပြုစဉ်၊ အာပတ္တိ-သို့၊) အာပန္နော-၏။ ဣတိ ဝုတ္တော၊ ကံ-အဘယ်သူကို၊ ဘဏထ-ပြောဆိုနေကြပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ တတော-ကြောင့်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဘဏာမ-ပြောဆိုနေကြကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တော၊ ကိံ-အဘယ်စကားကို၊ ဘဏထ-သနည်း၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဣတိ အယံ ဝစနသမ္ဗန္ဓောဟု (ဣတိ တစ်လုံးထည့်၍ ပြန်လှည့်။)

အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဧတ္ထ-ဤအညေနည် ပဋိစရတိဟူသော ပါဠိ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ပါဠိမုတ္တကောပိ-ပါဠိတော်မှ အလွတ်လည်းဖြစ်သော၊ အညေနည် ပဋိစရဏာဝိဓိ-အညေနည် ပဋိစရဏ အစီအရင်တည်း၊)"အညေနည ပဋိစရဏာဝိဓိ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်၊) ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ (ဝုတ္တောဋ္ဌ စပ်၊) တဝ-သင်၏၊ သိပါဠိကာယ-အိတ်ထည်း၌၊ ကဟာပဏော-အသပြာကို၊ ဒိဋ္ဌော-တွေ့အပ်ပါပြီ၊ ကိသ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ အသာရုပ္ပံ-မလျောက်ပတ်သော အမှုကို၊ ကရောသိ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (သမာနော၊) ဘန္တေ-တို့၊ သုဒိဋ္ဌ-ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပါပေပြီ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ ဧသော-ဤအရာသည်၊ နု ကဟာပဏော-အသပြာ မဟုတ်ပါ၊ ဧတံ-ဤအရာသည်၊ တိပု မဏ္ဍလ-သလွဲဖြူဝိုင်းကလေးပါတည်း၊ ဝါ-ခဲဖြူဝိုင်းကလေးပါတည်း၊ ဣတိ, ဘဏန္တော ဝါ-ပြောဆိုသူကိုလည်းကောင်း၊ တွံ-သည်၊ သုရံ-သေရည်ကို၊ ပိဝန္တော-သောက်နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊ ကိသ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ ကရောသိ-ပြုဘိသနည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တော, (သမာနော၊) ဘန္တေ-တို့၊ သုဒိဋ္ဌော-ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပါပေပြီ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ ဧသော-ဤအရည်သည်ကား၊ နု သုရာ-သေရည် မဟုတ်ပါ၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ-ဆေးအကျိုးငှာ၊ သမ္ဘာဒိတံ-ပြီးစေအပ်သော၊ အရိဋ္ဌ-အရိဋ္ဌဆေးရည်ပါတည်း၊ ဣတိ, ဘဏန္တောဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ တွံ-သင့်ကို၊ ပဋ္ဌိစ္ဆန္နေ-ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ မာတုဂါမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊ ကိသ-ကြောင့်၊ ဧဝံ အသာရုပ္ပံ ကရောသိ၊ ဣတိ ဝုတ္တော၊ (သမာနော၊) ယေန-အကြောင်းရဟန်းသည်၊ ဒိဋ္ဌ-ပြီ (တေန-သည်၊) သုဒိဋ္ဌ-ကောင်းစွာ မြင်အပ်ပေပြီ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ ဧတ္ထ-ဤ

အရပ်၌၊ ဝိညူ-တတ်သိနားလည်သော၊ ဒုတိယော-၂ ယောက်မြောက်အဖော်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ သော-ထို ၂ ယောက်မြောက်အဖော်ကို၊ ကိသ-ကြောင့်၊ နဒိဋ္ဌော-မမြင်အပ်လိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ, ဘဏ္ဍာဂါရိကော-ကိုလည်းကောင်း၊ တယာ-သည်၊ ဤဒိသံ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဒိဋ္ဌံ-မြင်အပ်သလော၊ ဣတိ, ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော၊) နု သုဏာမိ-မကြားပါ၊ ဣတိ, သောတံ-သောတဒ္ဓါရသို့၊ ဥပနေဠော-ကပ်ဆောင်သူကိုလည်းကောင်း၊ သောတဒ္ဓါရေ-၌၊ ပုစ္ဆနှာနံ-မေးသူတို့၏ (ပြဿနာကို၊) စက္ခု-စက္ခုဒ္ဓါရသို့၊ ဥပနေဠော-သူကိုလည်းကောင်း၊ အညေနည် ပဋိစရတိတိ-အညေနည် ပဋိစရတိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ ပါဠိမုတ္တကောပိ-ပါဠိတော်မှ အလွတ်လည်းဖြစ်သော၊ အညေနည် ပဋိစရဏဝိဓိ-တည်း။ [ဤသို့ ဣတိတစ်လုံး ထည့်၍ ပြန်လှည့်။]

အညဝါဒကံ ရောပေတူတိ-ကား၊ အညဝါဒကံ-အညဝါဒကကံသို့၊ ဝါ-အညဝါဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်သို့၊ အာရောပေတု-တင်လော၊ ပတိဋ္ဌာပေတု-တည်စေလော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ("တင်" ဟူသည်မှာ ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်ကို မကျင့်သမျှ ထိုကံအပေါ်၌ တည်စေခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် "ပတိဋ္ဌာပေတု" ဟု ဖွင့်သည်၊) ဝိဟေသကံ ရောပေတူတိ ဧတေသိံပိ-ပါဌ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။ [အချို့စာအုပ်၌ ဤအဖွင့် နောက်ရောက်နေ၏၊ ပါဠိတော်၌ သိဂ္ဂါပုဒ်၏ ရှေ့မှာ ရှိသည်၊ အညဝါဒကန္တိ အညဝါဒကကမ္မံ အာရောပေတု၊ အညဝါဒကတ္တံဝါ ဣဒါနိ ကရိယမာနေန ကမ္မေန အာရောပေတူတိ အတ္ထော၊-ဋီကာ။]

၉၈။ အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ ဧတ္ထ (ဝစနတ္ထো ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အည်-မေးအပ်သော အကြောင်းအရာမှ တစ်ပါးသော အကြောင်းအရာကို၊ ဝဒတိ-ပြောတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အညဝါဒကံ-ကမည်၏၊ ဧတံ-အညဝါဒကဟူသော ဤအမည်သည်၊ အညေနည်ပဋိစရဏသ-တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် တစ်ပါးသော အကြောင်းကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်း စကား၏၊ နာမံ-အမည်တည်း၊ ဝိဟေသေတိ-ညှဉ်းဆဲတတ်၏၊ ဣတိ ဝိဟေသကံ၊ ဧတံ-ဝိဟေသကဟူသော ဤအမည်သည်၊ တုဏ္ဍီဘူတသ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်း၏၊ နာမံ-တည်း၊ တသ္မိံ အညဝါဒကေ-ထိုအညဝါဒကအမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ ဝိဟေ

အညေနည် ၊ပေ၊ နာမံ။ ။ပဋိစရဏအရ ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို ယူသင့်သော်လည်း "ယဒေတံ အညေန အည် ပဋိစရဏဝသေန ပဝတ္တဝစနံ၊ တဒေဝ ပုစ္ဆိတမတ္တံ ထပေတ္တာ အည် ဝဒတိ ပကာသေတိတိ အညဝါဒကန္တိ အာဟ အညေနည် ပဋိစရဏသေတံ နာမန္တိ" ဟူသော ဋီကာကို ထောက်၍ တစ်ပါးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် တစ်ပါးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်း စကားကို ယူပါ၊ ဤသို့ယူမှလည်း "အည် ဝဒတိတိ အညဝါဒကံ" ဟသော ဝစနတ္ထနှင့် လျော်မည်၊ "ဝဒတိ"အရလည်း နှုတ်ဖြင့် ပြောအပ်သော စကား မဟုတ်၊

သကေ-ထိုဝိဟေသကအမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ပါစိတ္တိယံ ဟောတိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ဝတ္ထုဒ္ဒယေ-ဝတ္ထုနှစ်ပါး အပေါင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယ ဒွယံ-ပါစိတ်အာပတ် ၂ ပါး အပေါင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

၁၀၀။ အရောပိတေ အညဝါဒကေတိ-ကား၊ အညဝါဒကေ-အညဝါဒက ကံသို့၊ ကမ္မဝါစာယ-ဖြင့်၊ အနာရောပိတေ-မတင်အပ်သေးမီ၊ (အညေနညံ ပဋ္ဌိ စရတိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) အရောပိတေ ဝိဟေသကေတိ ဧတသ္မိမ္မိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

၁၀၁။ ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညီတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်၊) ယံ တံ အညဝါဒကဝိဟေသကာရောပနကမ္မံ-အကြင်အညဝါဒက, ဝိဟေသကသို့ တင်ကြောင်းကံကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုကံသည်၊ ဓမ္မကမ္မံ-ဓမ္မကံသည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ သောစ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ တသ္မိံ-ထိုဓမ္မကံ၌၊ ဓမ္မကမ္မသညီ-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အညဝါဒကဠ-မေးအပ်သော စကားမှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောတတ်သော အညေနညပဋ္ဌိစရဏာအမှုကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟေသကဠ-သံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကရောတိ-အံ့၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ တသ္မိံ အညဝါဒကေစ-ထိုမေးအပ်သော စကားမှ တစ်ပါးသော စကားကို ပြောတတ်သော အညေနညပဋ္ဌိစရဏာကြောင့်လည်းကောင်း၊ (တသ္မိံ) ဝိဟေသကေစ-ထိုသံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါစိတ္တိယသ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဣမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀၂။ အဇာနန္တော ပုစ္ဆတိတိ-ကား၊ အာပတ္တိ-သို့၊ [ဝါဟု ရှိသည်ကား ပိုဏ်၊ ပါဠိတော်၌ ဤဝါကျမှာ ဝါ မပါသေး။] အာပန္နဘာဝံ-ရောက်ပြီး၏ အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္တောယေဝ-မသိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊) တုမှေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ကိံ-အဘယ်စကားကို၊ ဘဏထ-ပြောနေပါကုန်သနည်း၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ နု ဇာနामိ-မသိပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ-မေးအံ့၊ ဂိလာနောဝါ နကထေတိတိ-ကား၊ ယေန-အကြင်အနာကြောင့်၊ ကထေတုံ-ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ-မစွမ်းနိုင်၊ တာဒိသော-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ဗျာဓိဝါ-အနာသည်သော်

အနက်ကို ဟော်သော သဒ္ဒါ(စကား) တည်း၊ တုဏ္ဍီဘူတသေတံ နာမန္တိ တုဏ္ဍီဘာဝသေတံ နာမ်၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ ယောဇနာဟ်ကား "အည် ဝဒတီတိ အညဝါဒကံ" ၌ အညဝါဒကအရ ဘာဝပွဓာန ကြိုလေသည်၊ ထိုအကြိုမှာ ဤနေရာနှင့် မလျော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရကောက်ဖို့ရန် "အည် ဝဒတီတိ အညဝါဒကော" ဟု ပုံလိန်ချသော ကခီအဋ္ဌကထာနှင့်သာ လျော်သည်။

လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်နေအုံ့၊ [တာဒိသော ဝါ ဗျာဓိဟု ဝါပါလျှင် ကောင်းမည်၊ ပါဠိတော်၌လည်း ဝါပါ၏။] သံယသ ဘဏ္ဍနံ ဝါတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိ ရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်၊) သံယမဒ္ဓေ-သံယာ့အလယ်၌၊ ကထိတေ-ဖြေဆိုအပ်သော်၊ တပ္ပစ္စယာ-ထိုဖြေဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သံယသ-၏၊ ဘဏ္ဍနံဝါ-ငြင်းခုံခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကလဟောဝါ-ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဝါဒေါဝါ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ သော-ထိုဘဏ္ဍန, ကလဟ, ဝိဝါဒသည်၊ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နဿ ကထေတိ-မဖြေဆိုအုံ့၊ (အနာပတ္တိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဣတိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော ၊ပေ၊ သိယာ-ရံခါ၊ ကိရိယံ-မပြုထိုက်သော လွန်ကျူးမှုကို ပြုခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ သိယာ-ရံခါ၊ အကိရိယံ-ပြုထိုက်သော ဖြည့်ကျင့်မှုကို မပြုခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ အညေန-တစ်ပါးသော စကားဖြင့်၊ အညံ-တစ်ပါးသော စကားကို၊ ပဋိစရန္တသ-ဖုံးသော ရဟန်း၏ (အတွက်၊) ကိရိယံ-ကိရိယသည်၊ (ဟောတိ၊) တုဏှီဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိဟေသန္တသ-သံယာကို ညှဉ်းဆဲသော ရဟန်း၏ (အတွက်၊) အကိရိယံ-အကိရိယသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနံ ဣတိ-တည်း။- ဒုတိယံ-သော၊ အညဝါဒကသိက္ခာပဒံ-တည်း။

၃။ ဥဒ္ဓာပနကသိက္ခာပုဒ်အဝင့်

၁၀၃။ တတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဒဗ္ဗံ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓာပေန္တိတိ-ကား၊ ဆန္ဒာယ ၊ပေ၊ အာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒန္တာ-ပြောကုန်လျက်၊ တံ အာယသ္မန္တံ-ထိုအရှင်ဒဗ္ဗကို၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ (ဓာတ်ကတ္တား၊) ဝါ-တို့ကို၊ (ကာရိတ်ကံ၊) အဝဇာနာပေန္တိ-အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုလျက် ကြည့်ရှုစေကြကုန်၏၊ ဝါ-အယုတ်သဘော, ထုတ်မပြောဘဲ, တွေးတောကြံစည်စေကြကုန်၏၊ အဝညာယ-အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ်ပြုသဖြင့်၊ သြလောကာပေန္တိ-ကြည့်ရှုစေကြကုန်၏၊ ဝါ-အမြင်သေးစေကြကုန်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ လာမကတော-ယုတ်မာသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဘာဝပွဓာန၊) စိန္တာပေန္တိ-ကြံစည်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-အထင်သေးစေကြကုန်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ဇေ္ဆ-ဤဥဒ္ဓာပေန္တိကို အဝဏ္ဏာပေန္တိ စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြရာ၌၊ လက္ခဏ-သဒ္ဒါလက္ခဏာကို၊ သဒ္ဒသတ္ထာနုသာရေန-သဒ္ဒါကျမ်းသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။ [ကခ်ီဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ။] သြဒ္ဓာပေန္တိတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော-ပါဠိတော်ပါ၌သည်၊ (အတ္ထိ၊) အယမေဝ အတ္ထော-ဤအနက်ပင်တည်း၊ [အဝကို သြပြုလျှင် သြဒ္ဓာပေန္တိဟု ဖြစ်သည်။] ဆန္ဒာယာတိ-ကား၊ ဆန္ဒေန-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပက္ခပါတေန-မိမိဘက်၌ ကျရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဘက်လိုက်ခြင်းကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ သန္ဓိဋ္ဌသမ္ဘတ္တာနံ-သန္ဓိဋ္ဌမိတ်ဆွ,

သမ္ဘတ္တမိတ်ဆွေတို့ဖို့၊ ပဏီတာနှိ-မွန်မြတ်ကုန်သော အိပ်ရာ နေရာအခင်းတို့ကို၊ ပညပေတိ-ခင်းပေး၏။ ဣတိ-ဤကား၊ အဓိပ္ပာယော-မေတ္တိယဘူမဇက ရဟန်းတို့၏ အလိုတည်း၊ ခိယန္တိတိ-ကား၊ ဆန္ဒာယ ၊ပေ၊ အာဒီနိ-အစရှိသော စကားတို့ကို၊ ဝဒန္တာ-ပြောကုန်လျက်၊ ပကာသေန္တိ-အပြစ်ကို ထင်ရှားပြကြကုန်၏။

၁၀၅။ ဥဒ္ဓျာပနကော ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ ဇတ္ထ-ဌ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယေန ဝစနေန-အကြင်စကားဖြင့်၊ ဥဒ္ဓျာပေန္တိ-အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုလျက် ကြည့်ရှုစေကြကုန်၏။ ဝါ-အယုတ်သဘော, ထုတ်မပြောဘဲ, တွေးတောကြံစည်စေကြကုန်၏။ တံ-ထိုအောက်တန်းစားဟု ၊ပေ၊ ကြည့်ရှုစေကြောင်း စကားသည်၊ ဝါ-အယုတ်သဘော ၊ပေ၊ ကြံစည်စေကြောင်း စကားသည်၊ ဥဒ္ဓျာပနကံ-ကမည်၏။ စ-ကား၊ ယေန-အကြင်စကားဖြင့်၊ ခိယန္တိ-အပြစ်ကို ထင်ရှားပြကြကုန်၏၊ ဝါ-ရှုတ်ချကြကုန်၏။ တံ-ထိုအပြစ်ပြောကြောင်း စကားသည်၊ ဝါ-ထိုရှုတ်ချကြောင်း စကားသည်၊ ခိယနကံ-ကမည်၏၊ ဥဒ္ဓျာပနကော-အောက်တန်းစားဟု ၊ပေ၊ ကြည့်ရှုစေကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဝါ-အယုတ်သဘော ၊ပေ၊ ကြံစည်စေ ကြောင်း ဖြစ်သော၊ တသ္မိံ-ထိုစကားကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခိယနကော-အပြစ်ကို ပြောကြောင်းဖြစ်သော၊ တသ္မိံ-ထိုစကားကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ ဌ စပ်၊) ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ဝတ္ထုဒ္ဒယေ-ဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိဒ္ဒယံ-ပါစိတ်အာပတ် ၂ ပါးအပေါင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

၁၀၆။ ဥဒ္ဓျာပနကံနာမ ဥပသမ္ပန္နံ ၊ပေ၊ ဧတေသံ ပဒါနံ-ဟူသော ဤပုဒ်တို့၏၊ မကုံကတ္တုကာမောတိ ဣမိနာ-ဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ဘန္ဓော-ကမ္ဘ+ကမ္မီအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းကို၊ (ကာတဗ္ဗော၊) ပန-ဆက်၊ အဝဏ္ဏံ ၊ပေ၊ ဣမေသံ (ပဒါနံ)-တို့၏၊ ဝသေန-

---

ဆန္ဒာယ။ ။ပုံလိန်မှ ဣတ္ထိလိန်ပြန်သော လိင်ဝိပွလ္လာသနည်းအားဖြင့် ဆန္ဒာဟူသော ဣတ္ထိလိန်နောင် တတိယာ နာဝိဘတ်ကို အာယပြုထားသည်ဟု သိစေလို၍ "ဆန္ဒေန"ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုဆန္ဒဟူသည်လည်း ဘက်လိုက်သော တဏှာလောဘတည်းဟု သိစေလို၍ ပဏ္ဍ ပါတေနဟု ဖွင့်သည်၊ ပဏ္ဍော-မိမိဘက်၌ + ပါတော-စိတ်အားဖြင့် ကျရောက်ခြင်းတည်း၊ ပဏ္ဍ ပါတော-ခြင်း၊ မြန်မာလို ဘက်လိုက်ခြင်းတည်း။

ဥဒ္ဓျာပနကော, ခိယျနကော။ ။ယေန ဝစနေနကို ကြည့်၍ "ဥဒ္ဓျာပေန္တိ ဧတေနာတိ ဥဒ္ဓျာပနံ၊ ဥဒ္ဓျာပနံယေဝ ဥဒ္ဓျာပနကံ" ဟု ပြု (ကပစ္စည်း သွတ္ထ) ခိယန္တိ ဧတေနာတိ ခိယနံ စသည် နည်းတူ၊ ခိ၌ ဣကို ဣယပြု၍ နိဿယအတိုင်း အနက်ပေးပါ၊ ဣယျပြု၍ "ခိယျ" ဟုလည်း ရှိ၏၊ ကြွင်းအဓိပ္ပာယ်များကို ကခ်ီဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။

ဥပသမ္ပန္နံ ၊ပေ၊ သမ္ဘန္ဓော။ ။ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန သမ္ဘတံ ၊ပေ၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇနကံ ဝါဟူသော ဤဒုတိယန္တပုဒ်တို့ကို မကုံကတ္တုကာမောဝယ် ကတ္တာ၌ ကံအဖြစ်ဖြင့် စပ်၊ ထို့ကြောင့် "ဧတေသံ ပဒါနံ မကုံကတ္တုကာမောတိ ဣမိနာ သမ္ဘန္ဓော" ဟု ဆိုသည်၊ "ဥပသမ္ပန္နံ-ရဟန်း

အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နန္တို့ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဥပသမ္ပန္နသာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမော-ဝိဘတ်ပြောင်းလွဲခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ ဥဒ္ဓောပေတိ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယသာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ခိယနက်နာမာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ မာတိကာပဒံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာပိ-ထုတ်၍လည်း၊ ဝါ-ထုတ်ပါသော်လည်း၊ ဥဒ္ဓောပနက်နာမာတိ ဣမသ္မိံ ပဒသ္မိံ-၏၊ ဝုတ္တဝိဘင်္ဂေါ ယေဝ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အကျယ်ဝိဘင်းသည်သာလျှင်၊ ဝါ-ကိုသာလျှင်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ထပ်၍ ဟောတော်မူထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏။ အညဝါဒကသိက္ခာပဒေ ဝိယ-ကဲ့သို့၊ အညော-အခြားသော၊ ဝိသေသော-အထူးသည်၊ နတ္ထိ၊ [အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ အညဝါဒကအတွက် အကျယ်တစ်မျိုး, ဝိဟေသကအတွက် အကျယ်တစ်မျိုးဟု အထူးရှိသကဲ့သို့ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဥဒ္ဓောပနကအတွက် အကျယ်တစ်မျိုး, ခိယနကအတွက် အကျယ်တစ်မျိုးဟု အထူး မရှိ-ဟူလို။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုခိယနက်နာမဟူသော မာတိကာပုဒ်ကို၊ အနုဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်လည်း ထုတ်တော်မမူဘဲ၊ အဝိဘဇိတ္တာစ-အကျယ်ဝိဘင်းလည်း ဝေဖန်တော်မမူဘဲ၊ နိဂမနမေဝ-နိဂုံးကိုသာ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ကတံ-ပြုတော်မူအပ် ပြီ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ [“အဝိဘဇိတ္တာစ” ဟု ရှိစေ။]

ကို၊ (သာမညက်၊) သံယေန-သည်၊ သမ္မတ်-သမုတ်အပ်သော၊ သေနာသနပညပက်ဝါ-အိပ်ရာနေရာကို ခင်းပေးတတ်သူကိုသော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇနက်ဝါ-အနည်းငယ်သော ပိတ်တို ဖျင်စ စသည်ကို စွန့်လွှတ်တတ်သူကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဝိသေသက်၊) မကုံကတ္တုကာမော-အရှိန်အစော် မဲ့သူ၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာ လိုလားသည်၊ (ဟုတ္တာ၊)” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဥပသမ္ပန်၏ ရှေ့၌ ဥဒ္ဓောပနက်နာမဟု ယခုစာအုပ်တို့၌ တွေ့ရ၏။ ထိုဥဒ္ဓောပနက်နာမပုဒ်က ပဌမန္တပုဒ်ဖြစ်၍ မကုံကတ္တုကာမော၌ မစပ်နှိုင်သော့ကြောင့် ပါဠိတော်မှ အပိုယူထားသော ပါဌ်ပိုသာတည်း။ ထိုဥဒ္ဓောပနက်နာမပုဒ်ကို ပါဠိတော်ဝယ် အနက်ပေးရာ၌ “ဥဒ္ဓောပနက်နာမ-မည်သည်ကား” ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ မူလတည်ပါဌ်အဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း, သို့မဟုတ် “ယေန ဝစနေန ဥပသမ္ပန္နံ ဥဒ္ဓောပေတိ၊ တံ ဝစနံ ဥဒ္ဓောပနက်နာမ” ဟူ၍သော်လည်းကောင်း အနက်ပေးရမ်း။

ဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမော။ ။အဝဏ္ဏော ကတ္တုကာမော, အယသော ကတ္တုကာမောတို့၌ စပ်သော အခါ ဥပသမ္ပန္နပုဒ်က ကံအဖြစ်ဖြင့် မစပ်နှိုင်၊ အဝဏ္ဏော အယသပုဒ်တို့၏ သမ္ဗန္ဓအဖြစ် ဖြင့်သာ စပ်နှိုင်သောကြောင့် ဥပသမ္ပန္နပုဒ်ကို ဆဋ္ဌီမှ ဒုတိယာပြန်နေသော ဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမ လုပ်၍ “ဥပသမ္ပန္နံ-ရဟန်း၏” ဟု အနက်ပေးပါ။ ရဟန်း၏ အဝဏ္ဏ, ရဟန်း၏ အယသ-ဟူလို။

နိဂမနမေဝ ဧကတော ကတံ။ ။ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ၊ “ဥဒ္ဓောပနက်နာမ ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန သမ္ဗတ်”စသည်ဖြင့် မာတိကာပုဒ် ထုတ်စဉ်တုန်းက “ဥဒ္ဓောပနက်နာမ”ကိုသာ ထုတ်ခဲ့သည်၊ ခိယနက်နာမဟု မထုတ်ခဲ့၊ နိဂုံးအုပ်သော အခါ၌ကား “ဥဒ္ဓောပေတိဝါ ခိယတိဝါ”ဟု

ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညီတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၌၊ တဿ ဥပ သမ္ပန္နဿ-ထိုရဟန်း၏ (အပေါ်၌၊) ယံ သမ္ဘုတိကမ်ံ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုသမ္ဘုတိကံသည်၊ ဓမ္မကမ်ံ-သည်၊ စေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့၊ သောစ ဘိက္ခု-သည်လည်း၊ တသ္မိံ-ထိုဓမ္မကံ၌၊ ဓမ္မကမ္မသညီ-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဥဒ္ဓါပနကဉ္စ-အထင်သေး အမြင်သေးစေကြောင်း စကားကိုလည်း ကောင်း၊ ခိယနကဉ္စ-ရှုတ်ချကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ ကရောတိ-ပြုအုံ့၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ တသ္မိံ ဥဒ္ဓါပနကေစ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ ခိယနကေစ-ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါစိတ္တိယသ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဣမိနာ နယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

💬 အနုပသမ္ပန္နံ ၊ပေ၊ ခိယျတိ ဝါတိ ဧတ္ထ-၌၊ (အတ္ထောဟု စပ်၊) သံယေန-သည်၊ သမ္မတံ-သမုတ်အပ်သော၊ ဥပသမ္ပန္နံ-ကို၊ အညံ-အခြားသော၊ အနုပသမ္ပန္နံ-လူသာမဏေကို၊ (ကာရိတ်ကံ၊) ဝါ-သည်၊ (ဓာတ်ကတ္တား၊) ဥဒ္ဓါပေတိ အဝဇ္ဇာပေတိ-အထင်သေး အမြင်သေးစေအုံ့၊ တဿ-ထိုလူသာမဏေ၏၊ သန္တိကေ-၌၊ တံ-ထိုသံယသမ္မတ ရဟန်းကို၊ ခိယတိဝါ-ရှုတ်ချမူလည်း ရှုတ်ချအုံ့၊ ဣတိ အတ္ထော။

ခိယနကအတွက်ပါ နိဂုံးအုပ်ထား၏၊ အာဃယ်ကြောင့် အစတုန်းက "ခိယနကံနာမ" ဟု မာတိကာပုဒ် မထုတ်ဘဲ နိဂုံးကျမှ ပေါင်း၍ "ခိယတိဝါ"ဟု ထုတ်ရသနည်း၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအဖြေကို ပြလိုသောကြောင့် "ယဿ ခိယနကံနာမ ၊ပေ၊ တဿ"ဟု မိန့်သည်၊ "ခိယနကံနာမ"ဟု မာတိကာပုဒ် ထုတ်သော်လည်း "ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန သမ္မတံ" စသည်ဖြင့် ဥဒ္ဓါပနကံနာမအတိုင်း အကျယ်ဝိဘင်းကို ဟောရလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် "ခိယနကံနာမ"ဟု ခိယနကအတွက် မာတိကာပုဒ် သီးခြားလည်း မထုတ်ဘဲ ပဒဘာဇနီဝိဘင်းကိုလည်း သီးခြား မဟောဘဲ နိဂုံးကျမှ "ဥဒ္ဓါပေတိဝါ ခိယတိဝါ"ဟု တစ်ပေါင်းတည်း အုပ်လိုက်ရသည်-ဟူလို။

အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ပါဠိတော်၌ "ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညီ၊ ဥဒ္ဓါပနကေ ခိယနကေ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယသ" စသည်ဖြင့် ရှိ၏။ ထိုပါဠိတော်အတိုင်း ပါဠိပို မထည့်ဘဲ သဒ္ဒါနည်းမှန်အောင် အနက်ပေး၍ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် "ဓမ္မကမ္မေ-၌၊ ဓမ္မကမ္မသညီ (ဟုတ္တာ ဥဒ္ဓါပနကဉ္စ ခိယနကဉ္စ ကရောတိ၊ အသ) ဥဒ္ဓါပနကေ ခိယနကေ ပါစိတ္တိယသ အာပတ္တိ" ဟု ပါဠိပို ထည့်၍ အနက်ပေးပါ-ဟူလို။

အနုပသမ္ပန္နံ ၊ပေ၊ ခိယျတိ။ ။အညံ အနုပသမ္ပန္နံ ဥဒ္ဓါပေတိတိ အညေန အနုပသမ္ပန္နေန ဥဒ္ဓါပေတိ၊ တဿဝါ တံ သန္တိကေ ခိယျတိတိ တဿ အနုပသမ္ပန္နဿ သန္တိကေ တံ သံယေန သမ္မတံ ဥပသမ္ပန္နံ ခိယျတိ၊ အဝဏ္ဏံ ဝဒန္တောဝါ ပကာသေတိ။-ဋီကာ။ [ဤဋီကာအလို "အနုပသမ္ပန္နံ" ၌ ဒုတိယာကို တတိယာအနက်၌ ဓာတ်ကတ္တားအနေအားဖြင့် သက်စေလိုသည်၊ တဿ ဝါ တံ သန္တိကေ၌လည်း တဿကို အနုပသမ္ပန္န စွဲ၍ သန္တိကေ၌ စပ်ပါဟုလည်းကောင်း, တံကိုလည်း သံယေန သမ္မတံ ဥပသမ္ပန္နံကို စွဲပါဟုလည်းကောင်း သိစေသည်။]

ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန အသမ္မတန္တိ-ကား၊ ကမ္မဝါစာယ-ဖြင့်၊ အသမ္မတံ-သော၊ ကေဝလ်-သမုတ်ခြင်း မဖက်, သက်သက်၊ ဧသော ဘာရော-ဤတာဝန်သည်၊ တဝ-သင်၏၊ ဘာရော-တာဝန်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သံယေန-သည်၊ အာရောပိတ ဘာရံ-တင်အပ်သော တာဝန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဖာသုဝိဟာရတ္ထာယ-ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းအကျိုးငှာ၊ သယမေဝ-မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ တံ ဘာရံ-ထိုတာဝန်ကို၊ ဝဟန္တံ-ရွက်ဆောင်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ [ဥဒ္ဓာပေတိ၌ စပ်၊] ယတြ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒွတ္တယော-၂ ပါး ၃ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝိဟရန္တိ-ကုန်၏၊ တတြ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ တာဒိသံ-သော၊ ကမ္မံ-တာဝန်ဆောင်မှုကို၊ ကရောန္တံ-ပြုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပာယော-တည်း။

ပန-ကား၊ အနုပသမ္ပန္နံ ၊ပေ၊ ဝါတိ ဧတ္ထ-၌၊ အနုပသမ္ပန္နဿ-အား၊ တေရသ-၁၃ ပါးကုန်သော၊ သမ္ဘုတိယော-တို့ကို၊ ဒါတုံ, ကိဉ္စာပိ နု ဝဋ္ဋတိ-အကယ်၍ကား မအပ်ပါပေကုန်၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ ဥပသမ္ပန္နကာလေ-ရဟန်းဖြစ်ရာ အခါ၌၊ လဒ္ဓသမ္ဘုတိကော-ရအပ်သော သမ္ဘုတိရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပစ္ဆာ-၌၊ အနုပသမ္ပန္နဘာဝေ-၌၊ ဌိတော-တည်သူတည်း၊ တံ-ထိုသူကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ သံယေန သမ္မတံ ဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [သမ္ဘတပုဗ္ဗကိုပင် ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့် "သမ္မတံ" ဟု ဆိုထားသည်-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဗျတ္တဿ-ဝိနည်းအရာ၌ ထက်မြက်သော၊ ယဿ သာမဏေရဿ-၏၊ (အပေါ်၌၊) ကေဝလ်-သက်သက်၊ သံယေနဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘတေန-သော၊ ဘိက္ခုနာဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တံ-သင်သည်၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဘာရော-တာဝန်ကို၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီ၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သာမဏေကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ အသမ္ဘတံ ဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ သေသံ ၊ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။- ဥဒ္ဓာပနကသိက္ခာပဒံ တတိယံ။

ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန အသမ္မတံ။ ။ကမ္မဝါစာဖြင့် မသမုတ်ဘဲ နှုတ်အပြောဖြင့် သံဃာက တာဝန်ချထားအပ်သူကို "ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန အသမ္မတံ" ဟု ဆိုသည်၊ တစ်နည်း-ရဟန်းတို့၏ ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ ကိုယ်တိုင် တာဝန်ယူထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း "ဥပသမ္ပန္နံ သံယေန အသမ္မတံ" ဟု ဆိုသည်။

ယတြ ဒွတ္တယော ၊ပေ၊ အဓိပ္ပာယော။ ။ဤဝါကျကား "ဘိက္ခုနံဝါ" တက်သော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်တည်း။ မိမိဘာသာ တာဝန်ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ၂ ပါး ၃ ပါးနေရာ ကျောင်းတိုက်များ၌ ရှိနိုင်သည်-ဟူလို၊ ဤသို့ ဘိက္ခုနံဝါ စသော ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ပြ ဖြစ်သောကြောင့် "ယတြဝါ, တတြဝါ" ဟု စာအုပ်များ၌ ဝါပါနေသည်ကို စဉ်းစားပါ။

၄။ ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၀၈။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဟေမန္တိကေ ကာလေတိ-ကား၊ ဟေမန္တ ကာလေ-ဆောင်းအခါ၌၊ ဟိမပါတသမယေ-ဆီးနှင်းကျရာ အခါ၌၊ ကာယံ သြတာ ပေန္တာတိ-ကား၊ မဠာပိဌာဒီသု-ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် အစရှိသော နေရာတို့၌၊ နိသိန္နာ-ထိုင်ကုန်လျက်၊ ဘာလာတပေန-နေစာသည်၊ (ခါတ်ကတ္တား၊) ဝါ-ကို၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ သြတာပေန္တာ-ပူစေကုန်လတ်သော်၊ (ဘာလာတပေန ကာယံ သြတာပေန္တာ-နေစာလှုံကုန်လတ်သော်၊ နေဝ ဥဒ္ဓရိံသု, နဥဒ္ဓရာပေသုံဟု ပါဠိတော်၌ လှမ်းစပ်၊) ကာလေ အာရောစိတေတိ-ကား၊ ယာဂုဘတ္တာဒီသု-ယာဂု, ထမင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယဿကဿစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခု၏၊ ကာလေ-အချိန်ကို၊ အာရောစိတေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (ယာဂု ဘုဉ်းပေးချိန်တန်ပါပြီ, ယာဂု ခံချိန် တန်ပါပြီ, စသည်ဖြင့် လျှောက်အပ်သော်၊) သြဝဇ္ဇံ ဟောတိတိ-ကား၊ ဟိမ ဝဿေန-ဆီးနှင်းမိုးသည်၊ သြဝဇ္ဇံ တိန္တိ-စိုစွပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ [သြဝဇ္ဇံကို "တိန္တိ" ဟု ဖွင့်သည်။]

၁၁၀။ အဝဿိကသင်္ကေတေတိ-ကား၊ ဝဿိကဝဿာနမာသာ-မိုးအခါ၌ ဖြစ်သော မိုးလတို့၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့, အပညာတေ-မသိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-မထင်ရှားကုန်သော၊ စတ္တာရော-၄ လကုန်သော၊ ဟေမန္တိကေ-ဆောင်းအခါ၌ ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော, ဂိမ္ဟိကေစ-နွေအခါ၌ ယှဉ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌမာသေ-၈ လတို့ပတ်လုံး၊ ("နိက္ခိပိတုံ အနုဇာနာမိ" ဟု ပါဠိတော်၌

ဟေမန္တိကာလေ။ ။"ဟိမမေဝ-ဆီးနှင်းသည်ပင်၊ ဟိမန္တော-မည်၏။ သုတ္တန္တဝုတ္တိကဲ့သို့ အန္တသဒ္ဒါ အနက်သီးခြား မရှိ၊ ဟိမန္တော + ဧတ္ထ အတ္ထီတိ ဟေမန္တိကော (ကာလော)" ဟု ပြု၊ ဤကား ပါဠိတော်၌ ဟေမန္တိကောရှိသည့်အတိုင်း ပြုအပ်သော ဝိဂ္ဂဟတည်း၊ ဟေမန္တ ကာလေ၌ကား "ဟိမံ ဧတ္ထာတိ ဟေမော၊ ဟေမောယေဝ ဟေမန္တော"ဟု အန္တသဒ္ဒါ တတ္ထာဝပြု၊ ဤသို့ ဟေမန္တိကနှင့် ဟေမန္တသည် အရတူသောကြောင့် "ဟေမန္တကာလေ"ဟု ဖွင့်သည်။

ဟိမဝဿေန။ ။ဟိမမေဝ ဝဿော ဟိမဝဿော-ဆီးနှင်းသာလျှင် ဖြစ်သော မိုး၊ ဆောင်းအခါဖြစ်၍ ဆီးနှင်းသည် မိုးပေါက်ကဲ့သို့ တစ်ဖျောက်ဖျောက် ကျနေသည်၊ ဟိမ ဝဿေနာတိ ဟိမမေဝ ဝုတ္တံ၊-(ဋီကာ၊) ယောဇနာ၌ "ဟိမဝဿေနာတိ ဟိမေနစ ဝဿေနစ" ဟု ဒွန်သမာသ် ကြံလေသည်ကား ဋီကာနှင့် မညီ။

အဝဿိကသင်္ကေတေ။ ။ဝဿေ + နိယုတ္တာ ဝဿိကာ၊ ဝဿိကာ ဣတိ + သင်္ကေတာ ဝဿိကသင်္ကေတာ၊ နှ + ဝဿိကသင်္ကေတာ အဝဿိကသင်္ကေတာဟု ပြုစေလို၍ "ဝဿိကဝဿာနမာသာတိ ဧဝံ အပညာတေ" ဟု ဖွင့်သည်၊ အပညာတေကား အသင်္ကေတ၏ အဖွင့်။ [အပညာတေတိ အပ္ပတိတေ-မသိအပ်ကုန်သော၊ အပ္ပသိဒ္ဓေ-မထင်ရှားကုန်သော၊ ဣတိ အတ္ထော။-(ဋီကာ)။]

လှမ်းစပ်) ဣတိ အတ္ထော၊ မဏ္ဍပေ၀ါတိ-ကား၊ သာခါမဏ္ဍပေ၀ါ-သစ်ခက်ဖြင့် မိုးအပ်သော မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဒရမဏ္ဍပေ၀ါ-ပျဉ်ချပ်ဖြင့် မိုးအပ်သော မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေ၀ါတိ-ကား၊ ယသ္မာ ကသ္မာ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ရုက္ခဿ-၏၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ (မဏ္ဍပေ၀ါ ရုက္ခမူလေ၀ါ၌ ၀ါသဒ္ဒါအတွက် ဟင်းလင်းအပြင်၌လည်း ထားကောင်းသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။)

ယတ္ထ ၊ပေ၊ နိ ဥဟဒန္တိ-ကား၊ ယတ္ထ-အကြင်သစ်ပင်၏ အောက်၌၊ ဓုဝနိ၀ါသေန-အမြဲနေခြင်းအားဖြင့်၊ ကုလာ၀ကေ-အသိုက်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ၀သ မာနာ-နေကုန်သော၊ ဧတေ ကာကကုလာ၀ါ-ဤကျီး, စွန်သတ္တ၀ါတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ သကုန္တာ၀ါ-ငှက်တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ တံ သေနာသနံ-ထိုအိပ်ရာနေရာကို၊ နိ ဥဟဒန္တိ-ကျင်ကြီး စွန့်မချကုန်၊ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ရုက္ခမူလေ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ နိက္ခိပိတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယတ္ထ-အကြင်သစ်ပင်၌၊ ဂေါစရပ္ပသုတာ-ကျက်စားရာ အရပ်သို့ သွားကုန်သော၊ သကုန္တာ-ငှက်တို့သည်၊ ဝိဿမိတ္တာ-အပန်းဖြေ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ တသ္မ ရုက္ခဿ-၏၊ မူလေ-အနီးအောက်၌၊ နိက္ခိပိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ယသ္မိံ-အကြင်သစ်ပင်၌၊ ဓုဝနိ၀ါသေန-အမြဲနေခြင်းအားဖြင့်၊ ကုလာ၀ကေ-အသိုက်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ၀သန္တိ-နေကြကုန်၏၊ တသ္မ ရုက္ခဿ-၏၊ မူလေ-အနီးအောက်၌၊ နိ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-မထားရာ။

အဌမာသေတိ-ဟူ၍၊ ၀စနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ယေသု ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ၀ဿကာလေ-မိုးအခါ၌၊ နိ ၀ဿတိ-မိုးမရွာ၊ တေသုပိ-ထိုဇနပုဒ်

ဋီကာ။ ။အ၀ဿိကသင်္ကေတေတိ ဣမိနာ အနုညာတေပိ အဌမာသေ ယတ္ထ ဟေမန္တေ ဒေ၀ေါ ၀ဿတိ၊ တတ္ထ အပရေပိ စတ္တာရော မာသာ ပဋိက္ခိတ္တာတိ အာဟ "အ၀ဿိကသင်္ကေတေတိ ၀စနတော" တိ အာဒိ ဣမိနာ ဣမံ ဒီပေတိ၊ "ယသ္မိံ ဒေသေ ဟေမန္တေ ဒေ၀ေါ ၀ဿတိ၊ တတ္ထ အဌမာသေ ပဋိက္ခိပိတ္တာ စတ္တာရော မာသာ အနုညာတာ၊ ယတ္ထ ပန ၀ဿာနေယေ၀ ၀ဿတိ၊ တတ္ထ စတ္တာရော မာသေ ပဋိက္ခိပိတ္တာ အဌမာသာ အနုညာတာ"တိ၊ ဣမိနာ၀ နယေန မဇ္ဈိမပဒေသေ ယတ္ထ ဟေမန္တေ ဟိမ၀ဿံ ၀ဿတိ၊ တတ္ထာပိ အဌေ၀ မာသာ ပဋိက္ခိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ၀ဿာနကာလေ ပကတိ အဗ္ဘောကာသေ သြ၀ဿကမဏ္ဍပေ ရုက္ခမူလေစ သန္ဌရိတုံ နိ ၀ဋ္ဋတိ၊ ဟေမန္တကာလေ ပကတိ အဗ္ဘောကာသေ သြ၀ဿကမဏ္ဍပါဒီသုပိ ၀ဋ္ဋတိ၊ တဒ္ဓ ခေါ ယတ္ထ ဟိမ၀ဿေန သေနာသနံ နိ တေမေတိ၊ ဂိမှကာလေပိ ပကတိ အဗ္ဘောကာသာဒီသု ၀ဋ္ဋတိယေ၀၊ တဒ္ဓ ခေါ အကာလ မေယာ၀ဿေနေန၊ ကာကာဒီနံ နိ၀ဒ္ဓ၀ါသရုက္ခမူလေ ပန ကဒါစိပိ နိ ၀ဋ္ဋတီတိ ဧ၀မေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တို့၌လည်း၊ စတ္တာရော မာသေ-မိုးလေးလတို့ပတ်လုံး၊ နိုက္ခိပိတုံ နှ ဝဋ္ဋတိယော၀၊ အ၀ဿိက သင်္ကေတောတိ-ဟူ၍၊ ၀စနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ယတ္ထ-အကြင်ဇနပုဒ်၌၊ ဟေမန္တေ-ဆောင်းအခါ၌၊ ဒေ၀ေါ-မိုးသည်၊ ၀ဿတိ-ရွာ၏၊ တတ္ထ-ထိုဇနပုဒ်၌၊ ဟေမန္တေပိ-၌လည်း၊ အဗ္ဗောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ နိုက္ခိပိတုံ နှ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ကား၊ ဂိမ္မေ-နွေအခါ၌၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဇနပုဒ်၌၊ ဝိဂတ ၀လာဟက-ကင်းသော တိမ်တိုက်ရှိသော၊ ဝိသုဒ္ဓ-စင်ကြယ်သော၊ နဘ-ကောင်းကင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧ၀ရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကာလေ-၌၊ ကေနစိ ဒေ၀-တစ်စုံတစ်ခုသောလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အဗ္ဗောကာသေ မဗ္ဗပိဋ္ဌ နိုက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

အဗ္ဗောကာသိကေနာပိ-လွင်တီးခေါင်း၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ၀ါ-အဗ္ဗောကာသဓုတင်ဆောင်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ၀တ္ထံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ တသ္မာ-ထိုအဗ္ဗောကာသိက ရဟန်း၏၊ ပုဂ္ဂလိကမဗ္ဗ ကော-သည်၊ သစေ အတ္ထိ၊ တတ္ထေ၀-ထိုပုဂ္ဂလိကညောင်စောင်း၌သာ၊ သယိတဗ္ဗံ-အိပ်ရာ၏၊ သံယိကံ - သံယိကညောင်စောင်းကို၊ ဂဏှန္တေန - ယူလိုလတ်သော်၊ ဝေတ္တေနဝါ-ကြိမ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ၀ါကေနဝါ-လျှော်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတမဗ္ဗကော-ယက်အပ်သော ညောင်စောင်းငယ်ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏၊ [အည့ဲဆုံး ညောင်စောင်းငယ်ကို ယူထိုက်သည်-ဟူလို။] တသ္မိ-ထိုကြိမ်ဖြင့် ခက်အပ်, လျှော်ဖြင့် ခက်အပ်သော ညောင်စောင်းငယ်သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ပုရာဏမဗ္ဗကော-အဟောင်းဖြစ်သော ညောင်စောင်းငယ်ကို၊ ဂဟေ တဗ္ဗော-၏၊ [အ၀တ်ပြားဖြင့် ယက်အပ်သော ညောင်စောင်းအဟောင်းကို ယူထိုက်၏၊ ကုလားများ၏ အ၀တ်အိပ်စင်မျိုးတည်း။] တသ္မိပိ-ထိုပုရာဏမဗ္ဗကသည်လည်း၊ အသတိ-သော်၊ နဝ၀ါယိမော ၀ါ- အသစ်ယက်အပ်သော ညောင်စောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သြနဒ္ဓကော၀ါ-သားရေဖြင့် ယက်အပ်သော ညောင်စောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ("ဣတိ-သို့၊ ၀တ္ထံ ဇာနိတဗ္ဗံ" ပြန်လှည့်)[အသစ်ယက်အပ်သော ညောင်စောင်းသည် ယုတ်တရက် မပျက်နိုင်၊ သားရေဖြင့် ကြပ်အပ်သော ညောင်စောင်းကား သာ၍ပင် မပျက်စီးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ထိုညောင်စောင်းမျိုးကို ယူပါ။]

စပန-ထပ်၍ ဆက်၊ ဂဟေတ္တာ-ယူပြီး၍၊ အဟံ-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌရုက္ခမူလိကော-ဥက္ကဋ္ဌရုက္ခမူဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဥက္ကဋ္ဌအဗ္ဗောကာသိကော-ဥက္ကဋ္ဌအဗ္ဗောကာသဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အကြောင်းပြု၍၊ စီ၀ရကုဋိမ္ပိ-သင်္ကန်းကျောင်းငယ်ကိုလည်း၊ အဂတ္တာ-မပြုမူ၍၊ အသမယေ-မထားသင့်ရာ အခါ၌၊ (မိုးအခါ၌လည်းကောင်း, မိုးရွာလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆနိုင်သော အခါ၌လည်းကောင်း-ဟူလို၊) အဗ္ဗောကာသေ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေ၀ါ-သစ်ပင်၏

အနီးအောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပညာပေတွာ နိုပဇ္ဇိတုံ နှ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ စတုဂ္ဂုဏောနပိ-၄ ထပ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ ကတကုဋိ-ပြုအပ်သော ကျောင်းငယ်သည်၊ (မဠာပိဋ်-ကို၊) အတေမေန္ဒ-မိုးမစွပ်အောင်၊ ရက္ခိတုံ နှ သက္ကောတိ၊ သတ္တာဟဝဋ္ဋလိကာဒီနိ-၇ ရက်ပတ်လုံး တိမ်တိုက်တို့၏ လှည့်လည်ရာအခါ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝါ-၇ ရက်ပတ်လုံး မိုးစွေရာအခါ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (မဠာပိဋ္ဌသ-၏။) ဘိက္ခုနော-၏၊ ကာယာနုဂတိကတ္တာ-ကိုယ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ။

အရညေ-၌၊ ပဏ္ဏကုဋိသု-သစ်ရွက်ကျောင်းတို့၌၊ ဝသန္တာနံ-နေကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ သီလသမ္ပဒါယ-သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌၊ ပသန္နစိတ္တာ-ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သံယိကပရိဘောဂေန-သံယိကပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဥ္ဇထ-သုံးစွဲကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ နဝံ-အသစ်ဖြစ်သော၊ မဠာပိဋ် - ကို၊ ဒေန္တိ - လှူတတ်ကြကုန်၏၊ ဝသိတ္တာ - နေပြီး၍၊

သတ္တာဟ ဝဋ္ဋလိကာဒီနိ။ ။ဝဋ္ဋန္တိ ဝလာဟကာ အာဝဋ္ဋန္တိ အသ္မိံ သမယေတိ ဝဋ္ဋလော၊ (ဝဋ္ဋဓာတ်, ဥလပစ္စည်း။) သောဧဝ ဝဋ္ဋလိကော၊ (သ္ဝတ္ထာအနက် ဏိကပစ္စည်းသက်၊) သတ္တာဟံ ဝဋ္ဋလိကော, သတ္တာဟောဝါ ဝဋ္ဋလိကော သတ္တာဟဝဋ္ဋလိကော၊ သော အာဒိ ယေသံ တာနိတိ သတ္တာဟဝဋ္ဋလိကာဒီနိ။-(ယောဇနာ)။

ကာယာနုဂတိကတ္တာ။ ။ကာယံ-ရဟန်း၏ ကိုယ်သို့ + အနုဂစ္ဆတိ-အစဉ်လိုက်တတ်၏၊ ဣတိ ကာယာနုဂတိကံ၊ (မဠာပိဋ်၊) ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်က ရဟန်း၏ ကိုယ်နှင့် မကွဲမကွာ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်း၏ ကိုယ်ကို မိုးစွပ်သောအခါ မဠာပိဋ္ဌလည်း မိုးစွပ်မည် ဖြစ်ရကား ထိုမိုးစွပ်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိပါ-ဟူလို၊ ဤစကားကိုလည်း ရဟန်းက စီဝရကုဋိ၌ နေခိုက်အခါကို ရည်ရွယ်သည်၊ ဆွမ်းခံသွားဖို့ရန် အစရှိသည်ဖြင့် စီဝရကုဋိမှ ထွက်သွားသော အခါ၌ကား ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို စီဝရကုဋိအတွင်း၌ ထားခဲ့ခြင်းငှာ မအပ်-ဟု သာရတ္ထဋီကာ ဆိုသည်။

မဠာပိဋ် ဒေန္တိ။ ။ဒါယကာတို့က အဖိုးတစ်ထောင်ထိုက်သော ကမ္မလာကိုပင် "ခြေသုတ်ပုဝါလုပ်၍ သုံးပါဘုရား" ဟု လျှောက်၍ သံယိကအဖြစ်ဖြင့် လှူစေဦးတော့၊ ထိုလျှောက်သည့်အတိုင်း ခြေသုတ်လုပ်၍ သုံးကောင်းသည်၊ ထို့ကြောင့်. ဒါယကာတို့က ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို ချမ်းသာသလို သုံးစွဲကြပါဟု လျှောက်၍ လှူလျှင် လွင်တီးခေါင်၌လည်း ထား၍ သုံးစွဲကောင်း၏-ဟု ဋီကာ၌ ဝဒန္တိဝါဒလာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ထိုဝဒန္တိဝါဒကို လိုက်၍လည်းကောင်း, "ယထာ ဒါယကာ ဝဒန္တိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ" ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကို ယူ၍လည်းကောင်း, ယခုခေတ် သံယိကကျောင်း ရေစက်ချရာ၌ "ချမ်းသာသလို အသုံးပြုကြပါ" ဟု ထည့်၍ ချကြ၏၊ သို့သော် ပစ္စလက်ခတ်ကား သုံးကောင်းလိမ့်မည် မဟုတ်၊ မိမိပိုင်ပစ္စည်းသော်မှ မရှိမသေ သုံးစွဲလျှင် ဒုပ္ပရိဘောဂ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သေး၏၊ သံယိကပစ္စည်းကို မရှိမသေ သုံးစွဲလျှင်ကား ဘာ

ဂန္ဓနွေဟိ-သွားလိုကုန်လတ်သော်၊ သာမန္တဝိဟာရေ-အနီးဖြစ်သော ကျောင်း၌၊ သဘာဂတိက္ခုန်-သဘာဂဖြစ်သော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့) ပေသေတွာ-ပို့၍၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ သဘာဂါနံ-သဘောတူသော ရဟန်းတို့၏။ အဘာဝေ-မရှိခြင်းသည်၊ (သတိ-ဖြစ်လတ်သော်၊) အနောဝဿကေ-မိုးမစွပ်အပ်သော အရပ်၌၊ နိက္ခိပိတွာ, ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ အနောဝဿကေ-သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ရုက္ခေ-၌၊ လဂ္ဂေတွာ-ချိပ်၍၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ [သစ်ပင်၌ ချိပ်ထားလျှင် တော်တော်ကြာအောင် ခြေ မတက်နိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မိုးစိုပြန်လျှင်လည်း ခြောက်လွယ်သောကြောင့်လည်းကောင်း "လဂ္ဂေတွာ ဂန္ဓဗ္ဗံ" ဟု ဆိုသည်။]

စေတိယဂ်ဏေ-စေတီယင်ပြင်၌၊ သမ္မဇ္ဇနီ-တံမြက်စည်းကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဘောဇနသာလဂ်ဏံဝါ-ဆွမ်းစားကျောင်း အပြင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထာဂါရဂ်ဏံဝါ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် အပြင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏ ၊ပေ၊ သာလာဒီသု-ပရိဝုဏ်, နေ့နေရာ အရပ်, မီးတင်းကုတ် အစရှိသော အရပ်တို့တွင်၊ အညတရံဝါ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သမ္မဇ္ဇိတွာ-တံမြက်လှည်းပြီး၍၊ ဓောဝိတွာ-ဆေးကြောပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သမ္မဇ္ဇနီ မာဠကေယေဝ-တံမြက်စည်း ထားရာ စင်၌သာ၊ ထပေတဗ္ဗာ-ထားထိုက်၏။ ဥပေါသထာဂါရာဒီသု-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် အစရှိသော အရပ်တို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ အဝသေသာနံ-ကြွင်းသော ဘောဇနသာလဂ်ဏာ အစရှိသော အရပ်တို့ကို၊ သမ္မဇ္ဇန္တိယပိ-တံမြက်လှည်းသော ရဟန်း၏အတွက်လည်း၊ ဧသေဝနယော။ (မူလတံမြက်စည်း ထားရာ စင်၌ ပြန်ထားထိုက်သည်-ဟူလို။)

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂ-ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရာ လမ်းကို၊ [ရွာ မရောက်မီ လမ်းကို ဆိုသည်။] သမ္မဇ္ဇန္တော-လျက်သာ၊ ဂန္ဓကာမော-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ (သပိတ်ကို နောက်၌ လွယ်ထားသောကြောင့် တံမြက်စည်း

ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အုံ့နည်း။ [ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏ ခြေဖဝါးကို ဓားခွဲခံရခြင်း၏ အကြောင်း၌ သံယိကသင်ဖြူးပေါ်ဝယ် ခြေမဆေးဘဲ နင်းခဲ့ဖူးကြောင်းကိုလည်း သာမည်ဖလသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

စေတိယဂ်ဏေ ၊ပေ၊ ထပေတဗ္ဗော။ ။မူလက စေတီယင်ပြင် လှည်းဖို့ရာ တံမြက်စည်းကို ယူသွား၍ လှည်းပြီးလျှင် ဘောဇနသာလဂ်ဏာ စသည်ကို ဆက်၍ လှည်းပြီးနောက် ထိုဘောဇနသာလဂ်ဏာ စသည်၌ ထား မပစ်ခဲ့ရ၊ မူလနေရာဖြစ်သော တံမြက်စည်းစင်သို့ ရောက်အောင် ထားပါ-ဟူလို၊ "သမ္မဇ္ဇိတွာ, ဓောဝိတွာ" ဟု ဆိုသော်ကြောင့် မြေကြီးပေါ်၌ တံမြက်လှည်းပြီးလျှင် ထိုတံမြက်စည်းကို ဆေးရမည်ဟု သတိပြုပါ၊ ဖုံမျှားမျှား မလူးလျှင် အသင့်အဆင့် ခါလျှင်လည်း သင့်လျော်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ယောဇနာ၌ ဓောဝိတွာကို "သမ္မဇ္ဇနီ သုခ္ခံ ကတွာ" ဟု ဖွင့်သည်။

လှည်းလျက် သွားနိုင်သည်၊) တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ သမ္မဇ္ဇိတ္တာ-တံမြက် လှည်းပြီး၍၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြားဌာ၊ သာလာ-စရပ်သည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) တတ္ထ-ထိုစရပ်ဌာ၊ ထပေတဗ္ဗာ-ထားထိုက်၏။ (မိုး မစွပ်အောင် စရပ်ထည်းဌာ ထားခဲ့ပါ-ဟူလို၊) (သာလာ-စရပ်သည်၊) သစေ နတ္ထိ-အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ဝလာဟကာနံ-တိမ်တိုက်တို့၏၊ အနုဋ္ဌိတဘာ၀ံ-မကက်လာကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ အဟံ-ငါသည်၊ ယာ၀-အကြင်မျှလောက်သော အခါ၌၊ ဂါမတော-ရွာမှ၊ နိက္ခမာမိ-ထွက်လာ၏။ တာ၀-ထိုရွာမှ ထွက်လာရာ အခါတိုင်အောင်၊ နဝသိသတိ-မိုးရွာလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တေန-သိလတ်သော်၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အရပ်ဌာ၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ထားခဲ့၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပစ္စာဂစ္ဆန္တေန-ပြန်လာလတ်သော်၊ (တချို့စာ၌ "ပုန ဂစ္ဆန္တေန" ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊) ပါကတိကဋ္ဌာနေ-ပကတိယူခဲ့ရာ အရပ်ဌာ၊ ထပေတဗ္ဗာ-ပြန်ထားထိုက်၏။ ဝသိသတိ-မိုးရွာလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ (အသိသားနဲ့) အဗ္ဗောကာသေ-လွင်တီးခေါင်ဌာ၊ သစေ ထပေတိ-အကယ်၍ ထားခဲ့အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) ဣတိ၊ မဟာပစ္စရိယံ-ဌာ၊ ဝုတ္တံ၊ [သံယိကပစ္စည်းကို မကောင်းသဖြင့် သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ရောက်အပ်သော ဒုပ္ပရိဘောဂ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ပန-ဆက်၊ တတြ တတြေ၀-ထိုထိုအရပ်ဌာပင်၊ (စေတီယင်ပြင် စသော ထိုထိုအရပ်ဌာပင်၊) သမ္မဇ္ဇနုတ္တာယ-ဌာ၊ သမ္မဇ္ဇနီ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိက္ခိတ္တာ-ထားအပ်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (အသင့်ထားပြီး ဖြစ်အံ့၊) (ဧ၀ံသတိ၊) တံ တံ ဌာနံ-ထိုထိုအရပ်ကို၊ (စေတီယင်ပြင် စသော ထိုထိုအရပ်ကို၊) သမ္မဇ္ဇိတ္တာ-တံမြက်လှည်းပြီး၍၊ တတြ တတြေ၀-ဌာပင်၊ နိက္ခိပိတုံ-ထားခြင်းဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ("တံမြက်စည်းစင်သို့ ရောက်အောင် ပို့နေဖွယ် မလို"-ဟူလို။)

အာသနသာလံ-နေရာ စရပ်ကို၊ ဝါ-ဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ သမ္မဇ္ဇန္တေန-တံမြက်လှည်းသော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ တတြ-ထို "ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ"ဟူသော စကားရပ်ဌာ၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်

ဝလာဟကာနံ အနုဋ္ဌိတဘာ၀ံ သလ္လက္ခေတ္တာ။ ။ဤပါဌ်ကို ထောက်၍ "နွေအခါ၌ပင် ဖြစ်သော်လည်း မိုးတက်လာလျှင် မဆုပ်ပဋ္ဌ စသော သေနာသနအသုံးအဆောင်ကို လွင်တီးခေါင်ဌာ ထားခြင်းဌာ မအပ်" ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို သိထိုက်သည်။ [ဝလာဟကာနံ အနုဋ္ဌိတဘာ၀ံ သလ္လက္ခေတ္တာတိ ဣမိနာစ ဂိမှာနေပိ မေဃေ ဥဋ္ဌိတေ မဆုပ်ဌာဒိ ယံကိဉ္စိ သေနာသနံ အဗ္ဗောကာသေ နိက္ခိပိတုံ နဝဋ္ဋတိတိ ဒီပိတံတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။(-ဋီကာ)။]

အာသနသာလံ။ ။ယောဇနာ၌ အသ(ဘက္ခဏော) ဓာတ်, ယုပစ္စည်းကြ၍ "အာသနသာလံ" ဟု ပါဌ်တွေ့ရ၏၊ အဘိဓာန် (၂၁၈) ၌ "*အာသနသာလာနှင့် ပဋ္ဌိဏ္ဍမန*" ကို ပရိယာယ်ဟု ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် ရွာတွင်းရှိ စရပ်သည် ဆွမ်းစားရုံသာ မက ခေတ္တခဏ ကပ်ဝင်

တည်း၊ မဗ္ဗတော-အလယ်မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ပါဒဌာနာဘိမုခါ-ခြေ၏ တည်ရာ အရပ်သို့ ရှေ့ရှုနေကုန်သော၊ ဝါလိကာ-သဲတို့ကို၊ ဟရိတဗ္ဗာ-ဖယ်ရှားထိုက်ကုန်၏၊ ကစဝရံ-အမှိုက်ကို၊ ဟတ္ထေဟိ-လက်တို့ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ဗဟိ-ပြင်ပ၌၊ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗံ-စွန့်ပစ်ရာ၏၊ ဣဒံ-ကား၊ ဝတ္တံ-တည်း။

၁၁၁။ မသာရကောတိ-ကား၊ မဠ္ဗပါဒေ-ညောင်စောင်းခြေတို့ကို၊ ဝိဗ္ဗိတ္တွာ-ထွင်းဖောက်၍၊ တတ္ထ-ထိုအပေါက်၌၊ အဋ္ဌနိယော-အပေါင်တို့ကို၊ (ဘောင်တို့ကို၊) ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ ကတော-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းတည်း၊ ဗုန္ဓိကာ ပဒ္ဓေါတိ-ကား၊ အဋ္ဌနိဟိ-တို့ဖြင့်၊ မဠ္ဗပါဒေ-ညောင်စောင်းခြေတို့ကို၊ ခုံသာပေတွာ-ကိုက်ယူစေ၍၊ (ညှပ်၍၊) ပလ္လင်္ကသဒိသံ-ပလ္လင်အသွင်ဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းတည်း၊ ကုဋ္ဌိရပါဒကောတိ-ကား၊ အဿမေဏ္ဍကာဒိနံ-မြင်း, သိုး အစရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ ပါဒသဒိသေဟိ-ခြေနှင့် တူကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းတည်း၊ ဝါပန-သည်သာ မကသေး၊ ယောကောစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ဝင်္ကပါဒကော-ကောက်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းသည်၊ (အတ္ထိ) အယံ-ဤကောက်သော အခြေရှိသော

နှုးနေရာလည်းဖြစ်, တရား နှလုံးသွင်းရာလည်း ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "အာသနသာလ" ဟုသာ ရှိသင့်သည်။ [သီဟဠဒီပေယေဝ တေသု တေသု ဂါမေသု အာသနသာလာယံ နာ တံ အာသနမတ္ထိ, ယတ္ထ ယာဂုံ ပိဝိတ္တာ အရဟတ္တပ္ပတ္တာ ဘိက္ခူ နတ္ထိတိ- သီလက္ခန္ဓ, သာမညဖလ, သမ္မဇ္ဇညအခန်း။]

မဗ္ဗတော ၊ပေ၊ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗံ။ ။အာသနသာလာကို တံမြက်လှည်းသူအတွက် အထူးဝတ္တရားရှိ၏၊ ထိုဝတ္တရားဟူသည် အလယ်မှ စ၍ ခြေချရာဘက်သို့ ရှေ့ရှုနေသော သဲများကို ဖယ်ရခြင်း, (ထိုသို့ မဖယ်လျှင် ထိုသဲတို့က ဝင်သူ ထွက်သူ၏ ခြေကို လူးဖွယ်, ကပ်ပါနေဖွယ် ရှိသည်၊) အမှိုက်တို့ကိုလည်း လက်တို့ဖြင့် ယူ၍ စွန့်ပစ်ရခြင်းတည်း၊ တောင်းစသည်ဖြင့် ကျုံးလျှင် သဲတွေပါသွားမည်စိုး၍ "ဟတ္ထေဟိ ဂဟေတွာ" ဟု ဆိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤအာသနသာလာ၌ တံမြက်စည်းလှည်းပုံ ကျင့်ဝတ်သည် ရှေးရှေးကပင် ပျောက်ကွယ်နေဟန် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာတို့၌ ဝါဒအမျိုးမျိုး ပြလျက် ရှိသည်ဤ၌လည်း မိမိအထင်မျှကိုသာ ရေးရပါသည်။ [ယောဇနာ၌ မဗ္ဗဓာတ်၏ သုဒ္ဓိအနက်ကို ယူ၍ မဗ္ဗတောကို "ပဝိတ္တတော (စင်ကြယ်သော အရပ်မှ)" ဟု ဖွင့်၏၊ စဉ်းစားပါ။]

မသာရကော။ ။ပါဒေ မသိတ္တာ (ဝိဗ္ဗိတ္တာ) တတ္ထ အဋ္ဌနိယော ပဝေသေတဗ္ဗာ ဇော်ဘာတိ မသာရကော၊-ယောဇနာ၊ မသဓာတ်, အာရပစ္စည်း, က-လာဟု ကြ၊ "မသာရကော-ထွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း" ဟု ပေးပါ။

ဗုန္ဓိကာပဒ္ဓေါ။ ။ဗုန္ဓော ဧဝ ဗုန္ဓိကော (ပါဒေါ)၊ တသ္မိံ အာပဒ္ဓါ (ဗန္ဓိတာ) အဋ္ဌနိယသာတိ ဗုန္ဓိကာပဒ္ဓေါ၊-ယောဇနာ၊ "ဗုန္ဓိကာပဒ္ဓေါ-အခြေ၌ ဖွဲ့,စပ်ညှပ်ထားအပ်သော အပေါင်ရှိသော ညောင်စောင်း" ဟု ပေါ်ပါ။

ညောင်စောင်းကို၊ ကုဋ္ဌိရပါဒကောတိ-ကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ အာဟစ္စပါဒ ကောနာမ ၊ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပရတောာ-နောက်၌၊ ပါဋိယံယေဝ-ပါဋိတော်၌ပင်၊ ဝုတ္တောာ-တိုက်ရိုက်ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ၊ (ဘူတဂါမဝဂ်, ဝေဟာသကုဋ္ဌိ သိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ဖွင့်ဆိုထားသည်။) တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဋ္ဌနိယော-အပေါင်တို့ကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ထိုးဖောက်၍၊ ဝါ-ထွင်း၍၊ တတ္ထ-ထိုအပေါက်၌၊ ပါဒသိခံ-ခြေ၏ အဖျားကို၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ ဥမရိ-အထက်၌၊ ဝါ-အထက်က၊ အာဏီ-မယ်နကို၊ ဝါ-စို့ကို၊ ဒတ္တွာ-ပေး၍၊ ဝါ-ရိုက်၍၊ ကတမဏ္ဍော-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ အာဟစ္စပါဒကောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပိဋ္ဌေပိ-အင်းပျဉ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

အန္တော သံဝေဌေတွာ ဗဒ္ဓံ ဟောတိတိ-ကား၊ ဟေဋ္ဌာစ-အောက်အပြင်၌လည်း ကောင်း၊ ဥပရိစ-အထက်အပြင်၌လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထတံ-ကျယ်ပြန့်သည်ကိုလည်း ကောင်း၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ သံခိတ္တံ-ချုံးအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဏာဝသဏ္ဌာနံ-ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဗဒ္ဓံ-ရစ်ပတ်ဖွဲ့ချီအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုကောစ္ဆကို၊ ဝါ-ထိုခတ်အခင်းကို၊ မဇ္ဈေ-၌၊ သီဟဗျဂ္ဃစမ္မပရိက္ခိတ္တမ္မိ-ခြသေ့ရေ, ကျားရေတို့ဖြင့် မွန်းမံကာရံအပ်သည်ကိုလည်း၊ ကရောန္တိ ကိရ-ပြုကြကုန်သတတ်၊ ဧတ္ထ-ဤခတ်အခင်း၌၊ အကပ္ပိယစမ္မံနာမ-မအပ်သော အရေမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ သေနာသနံ-သံယိကမဠာပိဌစသော အိပ်ရာနေရာသည်၊ သောဝဏ္ဏ မယမ္မိ-ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော အိပ်ရာနေရာသော်မှလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုခတ်အခင်းသည်၊ မဟဂ္ဃ-မျှားသော အဖိုးရှိသည်၊ ဝါ-အဖိုးမျှားစွာ ထိုက်တန်

ကုဋ္ဌိရပါဒေါ။ ။ကုဋ္ဌိရသ (ပုဇွန်၏) + ပါဒေါ ဝိယ ပါဒါ ယဿာတိ ,ကုဋ္ဌိရ ပါဒေါ၊ ပုဇွန်၏ ခြေသည် ကောက်သကဲ့သို့ ကောက်သော ခြေရှိသော ညောင်စောင်းအားလုံးကို "ကုဋ္ဌိရပါဒ" ဟု ခေါ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် "အဿမေဏ္ဍကာဒီနံ ပါဒသဒိသေဟိ" ဟု ဆိုသည်။ "ကုဋ္ဌိရပါဒေါ-ပုဇွန်မြင်းခြေ, ယွင်းမသွေသည့်, အခြေရှိသော ညောင်စောင်း" ဟု ပေးပါ။ [ဤညောင်စောင်း၌ အပေါင်အခြေတို့ကို သွင်းခြင်း မသွင်းခြင်းမှာ ပဓာန မဟုတ်, အခြေ၏ ကောက်ခြင်းသာ ပဓာနတည်း။]

အာဟစ္စပါဒကော။ ။"အာဟစ္စ (အက် ဝိဇ္ဇိတွာ) တတ္ထ ပဝေသိတော ပါဒေါ ယဿာတိ အာဟစ္စပါဒကော" ဟု ယောဇနာ ပြု၏။ "အာဟစ္စပါဒကော-အပေါင်ထွင်း၍ သွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း" ဟု ပေးပါ။

ကောစ္ဆံ။ ။"အထက်အောက် ၂ ဖက်က စ၍ အတွင်းဘက်သို့ ရစ်ပတ်ဖွဲ့ချီလာ သောအခါ တိုး၍ တိုး၍ ကျဉ်းသွားအောင် ရစ်ပတ်အပ်သောကြောင့် အလယ်ခေါင်၌ ကျုံ့လျက် အထက်အောက် ၂ ဖက်၌ ကျယ်ပြန့်နေသည်၊ ဆင်းတုတော် တင်ပလ္လင်ခွေအောက်၌ တည် သော ပလ္လင်နှင့် ပုံသဏ္ဌာန် တူ၏၊ တချို့ ပလ္လင်တော်မှာ အလွန်မြင့်သော်လည်း တချို့ပလ္လင် တော်ကား တစ်ထွာလောက်သာ ရှိသည်၊ ထိုသို့ တစ်ထွာလောက်သာ ရှိသော်လည်း အလယ်မှာ ကျုံ့လျက်ပင်။

သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အနုပသမ္မန္နံ ၊ပေ၊ ပလိဟောဓောတိ-ကား၊ ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ သန္တရာပိတံ-လူသာမဏေကို ခင်းစေအပ်ပြီ၊ ဝါ-အခင်းခိုင်းအပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုအခင်းခိုင်းသော ရဟန်း၏၊ ပလိဟောဓော-ပလိဟောဓတည်း၊ ဝါ-ဖဲသွား ခြင်းကို နှောက်ယှက်တတ်သော တာဝန်တည်း၊ (လူသာမဏေကို အခင်းခိုင်းလျှင် အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားလိုသောအခါ ထိုအခင်းကို မရုပ်သိမ်းဘဲ သွားလျှင် ခိုင်းသော ရဟန်းမှာ အာပတ်သင့်၏-ဟူလို၊) လေဌပါတံ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယဿာတိ-ကား၊ ထာမမဇ္ဈိမဿ-အားအစွမ်းအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ လေဌပါတံ-ခဲကျရာအရပ်ကို၊ ဝါ-ခဲတစ်ကျအရပ်ကို၊ အတိက္ကမန္တဿ-ကျော် လွန်သွားသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဇတ္ထု-ဤလေဌပါတံ အတိက္ကမန္တဿ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ [ယောဇနာ၌ကား "ဇတ္ထာတိ အနာပုစ္ဆံဝါ ဂစ္ဆေယျာတိ ပဒေ"ဟု ဆို၏၊ အနာပုစ္ဆံဝါ ဂစ္ဆေယျကို တိုက်ရိုက် ဖွင့်နေသောအရာ မဟုတ်သောကြောင့် ထိုအနက်ကို စဉ်းစားပါ။] ထေရော-ထေရ်သည်၊ ဘောဇန သာလာယံ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဘတ္တကိစ္စံ-ဆွမ်းကိစ္စကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ဒဟရံ-ရဟန်းငယ်ကို၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်း၏။ (ကား-နည်း၊) ဂစ္ဆ-သွားချေ၊ ဒီဝါ ဌာနေ-နေ့နေရာ အရပ်၌၊ မဠ္ဠပိဋ္ဌ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ ပညပေဟိ-ခင်းထားချေ လော၊ ဣတိ-ဤသို့စေခိုင်းအံ့၊ သော-ထိုရဟန်းငယ်သည်၊ တထာ-ထိုစေခိုင်းသည့် အတိုင်း၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေ၏၊ ထေရော-သည်၊ ယထာရုစိ-အလို ရှိတိုင်း၊ ဝိစရိတ္တာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ (လှည့်လည်ပြီးမှ၊) တတ္ထ-ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ခင်းထားရာ အရပ်သို့၊ ဂန္တာ-၍၊ ထဝိတံဝါ-အိပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ဝါ - အပေါ်ခြုံကောသိကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထပေတိ - ထားအံ့၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ထေရဿ-၏၊ ပလိဟောဓော-တည်း၊ (ရဟန်း ငယ်မှာ ရုပ်သိမ်းဖို့အတွက် တာဝန် မရှိတော့-ဟူလို၊) နိသီဒိတ္တာ-ထိုင်ပြီး၍၊ သာယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ ဂစ္ဆန္တော - သွားလတ်သော်၊ နေဝ ဥဒ္ဓရတိ - ကိုယ်တိုင်မူလည်း မရုပ်သိမ်းအံ့၊ နှ ဥဒ္ဓရာပေတိ - သူတစ်ပါးကိုမူလည်း မရုပ်သိမ်းစေအံ့၊ လေဌ ပါတာတိက္ကမေ-ခဲတစ်ကျကို လွန်ရာအခါ၌၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ။)

ထေရော-သည်၊ တတ္ထ-ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခင်းထားရာ အရပ်၌၊ ထဝိတံဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အထပေတ္တာ-မထားမူ၍၊ စက်မန္တောဝ-စင်္ကြံနင်းသွားလျက်သာ၊ ဒဟရံ-ရဟန်းငယ်ကို၊ တွံ-သင် သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားတော့၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဘဏတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေန-ထိုရဟန်းငယ်သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣဒံ-ဤဟာကား၊ မဠ္ဠပိဋ္ဌ-ပါတည်း၊

ဣတိ-သို့၊ အာစိဏ္ဍိတ-ဖွဲ့-လျှောက်ထားရာ၏။ ထေရော-သည်၊ ဝတ္ထု-ကျင့်ဝတ်ကို၊ သစေ ဇာနာတိ-အကယ်၍ နားလည်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တုံ့-သင်သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားတော့၊ အဟံ-သည်၊ ပါဂတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုလိုက်အုံ့၊ ဣတိ, ဝတ္ထုဖွဲ့-ပြောရာ၏။ (နဂိုနေရာသို့ ပြန်ထားလိုက်အုံ့ဟု ပြောရမည်-ဟူလို၊) (ထေရော-သည်၊) ဗာလော-ကျင့်ဝတ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ အနုဂ္ဂဟိတ ဝတ္ထော-သင်ယူအပ်ပြီးသော ကျင့်ဝတ် မရှိသည်၊ ဝါ-ကျင့်ဝတ်ကို မသင်ယူခဲ့ရသည်၊ (ဗာလောကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊) သစေ ဟောတိ၊ ဂစ္ဆ-သွား၊ ဣမ-ဤအရပ်၌၊ မာ တိဋ္ဌ-ရပ်မနေနှင့်၊ နိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထိုင်ခွင့်ကို၊ နေဝ ဒေမိ-မပေး၊ နိပဇ္ဇိတုံ-လျောင်းခြင်းငှာ၊ ဝါ-လျောင်းခွင့်ကို၊ နေ ဒေမိ-မပေး၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဒဟရံ-ရဟန်းငယ်ကို၊ (သစေ) တဇ္ဇေတိယေဝ-အကယ်၍ ခြိမ်းချောက်၍သာ နေအုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒဟရေန-ရဟန်းငယ်သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ သုခံ-ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သယထ-အိပ်ရစ်ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ကပ္ပံ-အပ်သော အခွင့်ကို၊ လဘိတ္တာ-ရ၍၊ ဝန္ဒိတ္တာ-ဝပ်ချ၍၊ ဂန္တ္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ [ကပ္ပံ လဘိတ္တာတိ ဂစ္ဆာတိ ဝုတ္တဝစနေန ကပ္ပံ လဘိတ္တာ၊ ထေရဿ ဟိ အာဏတ္တိယာ ဂစ္ဆန္တဿ အနာပတ္တိ-ဋီကာ။] တသ္မိံ-ထိုရဟန်းငယ်သည်၊ ဂတေ-သွားလတ်သော်၊ ထေရဿေဝ-၏သာ၊ ပလိဘောဂေ-တည်း၊ စ-ဆက်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ (နိသီဒိတ္တာ သာယံ ဂစ္ဆန္တောတိ အာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန၊) အသ-ထိုထေရ်၏။ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ အာဏတ္တိကဿဏေယေဝ-စေခိုင်းအပ်ရာ ခဏ၌ပင်လျှင်၊ (ခိုင်းရာ ခဏတုန်းကပင်၊) ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ မယှံ-တပည့်တော်၏၊ (တပည့်တော်မှာ၊) ဘဏ္ဍာဂါရေ ဝနာဒိ-ဘဏ္ဍာဂါရယ်ကို ဖွင့်လျှော်ခြင်းအစရှိသော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကရဏီယံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အထ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ထေရော စ-ထေရ်သည်လည်း၊ နံ-ထိုရဟန်းငယ်ကို၊ တုံ့-သင်သည်၊ ပညပေတ္တာ-ခင်းပြီး၍၊ ဂစ္ဆာဟိ-လော၊ (သွားတော့၊) ဣတိ ဝတ္တာ၊ ဘောဇနသာလတော-ဆွမ်းစားစရပ်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွားအုံ့၊ ပါဒုဒ္ဓါရေန-ခြေကို ကြွမြှောက်ခြင်းဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေခိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ တတ္ထေဝ-ထိုညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခင်းထားရာ အရပ်သို့သာ၊ ဂန္တွာ - သွား၍၊ သစေ

အညတ္ထ ဂစ္ဆတိ၊ ပါဒုဒ္ဓါရေန။ ။ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခင်းထားရာ အရပ်သို့ သွားကြောင်းလမ်းမှ အခြားသော လမ်းသို့ သွားခြင်းကို "အညတ္ထ ဂစ္ဆတိ" ဟု ဆိုသည်၊ ခင်းထားသော နေရာနှင့် ယခုသွားသော နေရာမှာ ခဲတစ်ကျကို လွန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် လေ့ကျ ပါတအတိက္ကမဖြင့် မဆုံးဖြတ်ဘဲ အခြားလမ်းဘက်သို့ ပဌမခြေလှမ်း ကြွလျှင် ဒုက္ကဋ်, ဒုတိယခြေလှမ်း ကြွလျှင် ပါစိတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ပါ။

နိသီဒတိ-အကယ်၍ ထိုင်အံ့၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အသာ-ထိုရဟန်း၏၊ လေဗျူပါတာတိက္ကမေဝ-ခဲတစ်ကျကို လွန်ရာအခါ၌လည်း၊ အာပတ္တိ ဟောတိ-၏။

[ဒဟာရကို စေခိုင်းပုံမှ တစ်ပါး သာမဏေကို စေခိုင်းပုံကို ပြလို၍ "သစေ ပန" စသည် မိန့်။] ပန-ကား၊ ထေရော-သည်၊ သာမဏေရံ-ကို၊ သစေ အာဏာ ပေတိ-အကယ်၍ စေခိုင်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သာမဏေရေ-သည်၊ တတ္ထ-၌၊ မဠ္ဗပိဋ္ဌ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ ပညပေတွာ-ခင်းပြီး၍၊ နိသိနွေပိ-ထိုင်နေပါသော်လည်း၊ ဘောဇနသာလတောာ-ဆွမ်းစားစရပ်မှ၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားသော ထေရ်ကို၊ ပါဒုဒ္ဓါရေန-ခြေကို ကြွမြှောက်ခြင်းဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏။ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။ [သာမဏေမှာ ရဟန်းငယ်လောက် တာဝန် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် သာမဏေက စောင့်ရှိ နေသော်လည်း အခြားအရပ်သို့ သွားသော ထေရ်မှာ အာပတ်သင့်ရသည်။] ဂန္တာ-သွားပြီး၍၊ နိသိနွော-ထိုင်နေပြီးသော ထေရ်ကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာ အခါ၌၊ လေဗျူပါတာတိက္ကမေ-ခဲတစ်ကျကို လွန်ရာအခါ၌၊ အာပတ္တိယာ-ပါစိတ်အာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊ အာဏာပေန္တော-စေခိုင်းလတ်သော်၊ ဝါ-စေခိုင်းတုန်းက၊ မဠ္ဗပိဋ္ဌ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ ပညပေတွာ-ခင်းပြီး၍၊ ဟတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ နိသီဒ-ထိုင်နေဦးလော့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ သစေ အာဏာပေတိ-အကယ်၍ စေခိုင်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ယတြ-အကြင်အရပ်သို့ (ဂန္တုံ-ဌာ၊) ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တတြ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ အာဂန္တုံ-ပြန်လာခြင်းဌာ၊ ဝါ-ပြန်လာခွင့်ကို၊ လဘတိ-ရ၏။ ပန-ဆက်၊ သာယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ ပါဂတိကံ-ပင်ကိုယ်အတိုင်းရှိသည်ကို၊ အဂတွာ-မပြုမူ၍၊ ဂစ္ဆန္တသ-ပြန်သွားသော ထေရ်၏၊ လေဗျူပါတာတိက္ကမေ ပါစိတ္တိယံ။

အန္တရသန္ဓိပါတေ-အကြားအကြား စည်းဝေးရာအခါ၌၊ (စည်းဝေးနေကျ ရက်မဟုတ်ဘဲ အကြားအကြား အစည်းအဝေး၌၊) မဠ္ဗပိဋ္ဌာနိ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကို၊ ပညပေတွာ-ပြီး၍၊ နိသိနွေဟိ-ထိုင်နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဝတ္တာတ္ထ-၌ စပ်၊) ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာ အခါ၌၊ အာရာမိကာနံ-အာရာမ်စောင့်တို့အား၊ ဣမံ-ဤညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို၊ ပဋ္ဌိသာမေထ-သိမ်းထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ, ဝတ္တာတ္ထ-ပြောဆိုရာ၏။ အဝတ္တွာ-မပြောဆိုဘဲ၊ ဂစ္ဆန္တာနံ-သွားကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ လေဗျူပါတာတိက္ကမေ-၌၊ အာပတ္တိ-ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ မဟာ ဓမ္မသဝနံနာမ-ကြီးကျယ်သော တရားပွဲမည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ တတ္ထ-ထိုတရားပွဲ၌၊ ဥပေါသထာဂါရတောပိ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်မှလည်းကောင်း၊ ဘောဇနသာလတောပိ-ဆွမ်းစားစရပ်မှလည်းကောင်း၊ အာဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ မဠ္ဗပိဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ပညပေန္တိ-ခင်းတတ်ကြကုန်၏။ (ဧဝံသန္တေ-သော်၊) အာဝါသိကာနံ

ယေဝ-တို့၏သာလျှင်၊ ပလိဗောဓော-တည်း၊ အာဂန္တုကာ-တို့သည်၊ ဣဒံ-ဤညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယသ-ဖို့၊ (ဟောတိ၊) ဣဒံ-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယသ-ဆရာဖို့၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-သို့၊ သစေ ဂဏ္ဍုန္တိ-ကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) တတော-မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ တေသံယေဝ-ထိုအာဂန္တုကတို့၏သာ၊ ပလိဗောဓော-တည်း၊ ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာအခါ၌၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်အတိုင်း ရှိသည်ကို၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ လေဠုပါတံ-ကို၊ အတိက္ကမန္တာနံ-ကျော်လွန်ကုန်သော အာဂန္တုကရဟန်းတို့၏၊ အာပတ္တိ-ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရီယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-အပ်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ အညေ-အခြားရဟန်းတို့သည်၊ နေ နိသီဒန္တိ-မထိုင်ကုန်သေး၊ တာဝ-ထိုမထိုင်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ယေဟိ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ [အာဂန္တုကဖြစ်စေ, အာဝါသိကဖြစ်စေ အကြင်ရဟန်းတို့သည်] ပညတ္တံ-ခင်းအပ်ပြီ၊ တေသံ-ထိုခင်းသော ရဟန်းတို့၏၊ ဘာရော-တာဝန်တည်း၊ အညေသု-အခြားရဟန်းတို့သည်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ နိသိန္နေသု-ထိုင်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ နိသိန္နကာနံ-ထိုင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဘာရော-တည်း၊ တေ-ထိုထိုင်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အနုဒ္ဓရိတ္တာဝါ-ကိုယ်တိုင် မရုပ်သိမ်းမူ၍လည်းကောင်း၊ အနုဒ္ဓရာပေတ္တာဝါ-သူတစ်ပါးကို မရုပ်သိမ်းစေမူ၍လည်းကောင်း၊ သစေ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒုက္ကဋံ၊ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့် ဒုက္ကဋ်သာ ဖြစ်ရသနည်း၊ အနာဏတ္တိယာ-မစေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ (မစေခိုင်းဘဲ၊) ပညပိတတ္တာ-ခင်းအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။ [မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ပါစိတ်အာပတ်ဟု ဆို၍ မဟာပစ္စရီ၌ မခိုင်းဘဲ ခင်းအပ်သော အခင်းဖြစ်၍ ဒုက္ကဋ်ဟု ဆိုသည်။]

မှောသနေ-တရားဟော ပလွင်ကို၊ ပညတ္တော-ခင်းအပ်ပြီးသော်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ ဥဿာရကောဝါ-ပါဠိသက်သက်ကို ဖြစ်စေတတ် ရွတ်ပြတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကောဝါ-ဓမ္မကထိကသည်သော်လည်းကောင်း၊ နေ အာဂစ္ဆတိ-မလာသေး၊ တာဝ-ထိုမလာသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ပညာပကာနံ-ခင်းသော ရဟန်းတို့၏၊ ပလိဗောဓော-တည်း၊ တသ္မိံ-ထိုဥဿာရကပုဂ္ဂိုလ်, သို့မဟုတ် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊

ဥဿာရကော။ ။"သရဘာဏကော-အသံသာသာဖြင့် ပါဠိကိုသာ ရွတ်ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ဖွင့်၏၊ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ-အထက်အထက်၌၊ ပါဠိပါဠံ သာရေတိ ပဝတ္တေတိ-ပါဠိကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဣတိ ဥဿာရကောဟု ပြု-(ဝိမတိ၊) ပါဠိသက်သက်ကိုသာ မှတ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပါ ဟောပြတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဓမ္မကထိက" ဟု ခေါ်သည်၊ ဓမ္မကထာယ်-တရားစကား၌ + နိယုတ္တော ဓမ္မကထိကော" ဟု တဒ္ဓိတ်ပြု။ ["ကထေတိတိ ကထိကော"ဟု မပြုနိုင်၊ လိုသို့ပြုလျှင် ဣတ္ထိပစ္စည်းဖြင့် "ကထကော" ဟုသာ ပြီးလိမ့်မည်။]

နိသိန္နေ-လတ်သော်၊ တဿ-ထိုဥဿာရကပုဂ္ဂိုလ်, သို့မဟုတ် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပလိဗောဓော-တည်း၊ သကလံ-အလုံးစုံသော၊ အဟောရတ္တံ-နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဓမ္မဿဝနံ-တရားနာခြင်းသည်၊ ဝါ-တရားပွဲသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ အညော-အခြားသော၊ ဥဿာရကောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဥဋ္ဌဟတိ-တသွား၏၊ အညော-အခြားသော ဥဿာရကပုဂ္ဂိုလ်, သို့မဟုတ် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိသီဒတိ-ထိုင်လာ၏၊ ယော ယော-အကြင်အကြင်ရဟန်းသည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ နိသီဒတိ-၏၊ တဿ တဿ-ထိုထိုထိုင်လာသော ရဟန်း၏၊ ဘာရော-တည်း၊ ပန-ထိုသို့ထိုင်လာသော ရဟန်း၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဥဋ္ဌဟန္တေန-ထသွားသော ရဟန်းသည်၊ ဣဒံ အာသနံ-ဤနေရာသည်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဘာရော-တာဝန်ပါတည်း၊ ဣတိ-သို့, ဝတ္တာ-နောက်လာသော ရဟန်းအား ပြော၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ ဣတရသ္မိံ-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ အနာဂတေယေဝ-မလာသေးမီပင်၊ ပဌမံ-စွာ၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော ရဟန်းသည်၊ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ သစေပိ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍မူလည်း သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တသ္မိံစ-ထိုထသွားသော ရဟန်းသည်လည်း၊ အန္တော ဥပစာရဋ္ဌေယေဝ-ဥပစာအတွင်း၌ တည်စဉ်ပင်၊ ဣတရော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ နိသီဒတိ-အံ့၊ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ ဂတော-သွားသော ရဟန်းကို၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ နဝ ကာရေတဗ္ဗော-မဆုံးဖြတ်ထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ ဣတရသ္မိံ-သည်၊ အနာဂတေယေဝ-မီပင်၊ ပဌမံ-စွာ၊ နိသိန္နော-ထိုင်သော ရဟန်းသည်၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ-၍၊ လေဠုပါတံ-ခဲတစ်ကျအရပ်ကို၊ သစေ အတိက္ကမတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော၊ စ-ဆက်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော အဆုံးအဖြတ်တို့၌၊ လေဠုပါတာ တိက္ကမေ-၌၊ ပဌမပါဒေ-၌၊ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုတိယေ ပါဒေ, ပါစိတ္တိယံ၊ ဣတိ-သို့, အယံ နယော-ကို၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ အယံ-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤလေဠုပါတံ အတိက္ကမန္တသ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ (ဣတိတစ်လုံး အပိုထည့်၍ "အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော" ကို ပြန်လှည့်။)

၁၁ ၂။ စိမိလိကံ ဝါတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ စိမိလိကာနာမ-စိမိလိကာမည်သည်၊ သုဓာဒိပရိကမ္မကတာယ-အက်ံတော အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ပရိကမ်ရှိသော၊ (အက်ံတော စသည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော၊) ဘူမိယာ-မြေ၏၊ ဝဏ္ဏာနုရက္ခဏတ္ထံ-အဆင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတာ-ပြုအပ်သော အခင်းတည်း၊ (ဟောတိဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊) တံ-ထိုအခင်းကို၊

သုဓာဒိပရိကမ္မကတာယ။ ။ကတံ ပရိကမ္မံ ဧတိဿာတိ ပရိကမ္မကတာ၊ သုဓာဒီဟိ + ပရိကမ္မကတာ သုဓာဒိပရိကမ္မကတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အက်ံတော စသည်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းမှုကို "ပရိကမ်"ဟု ခေါ်သည်၊ သုဓာဒိ၌ အာဒိဖြင့် မြေညက်, ဆေးအမျိုးမျိုးတို့ကို ယူပါ၊

ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်က၊ ပတ္ထရိတ္ဝာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝါ-အပေါ်က၊ ကဋ္ဌသာရကံ-သင်ဖြူးကို၊ ပတ္ထရန္တိ-ဖြန့်ခင်းကြကုန်၏၊ ဥတ္တရတ္ထရကံ နာမ-မည်သည်၊ မဠ္ဗပိဌာနံ-တို့၏။ ဥပရိ-၌၊ အတ္ထရိတဗ္ဗကံ-ခင်းထိုက်သော၊ ပစ္ဆိတ္ထရကံ-အပေါ်လွှမ်းအခင်းတည်း၊ [အတ္ထရိယတေတိ အတ္ထရကံ၊ ဥတ္တရိ + အတ္ထရကံ ဥတ္တရတ္ထရကံ။] ဘူမတ္ထရကံနာမ-မည်သည်၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ အတ္ထရိတဗ္ဗာ-ခင်းထိုက်သော၊ [ဘူမိယံ အတ္ထရိတဗ္ဗာတိ စိမိလိကာယ သဓိ တသ္သာ ဥပရိ, အသတိ သုဒ္ဓဘူမိယံ အတ္ထရိတဗ္ဗာ။] ကဋ္ဌသာရကာဒိ ဝိကတိ-သင်ဖြူး အစရှိသော အထူးပြုအပ်သော အခင်းတည်း၊ ("ကဋ္ဌသာရကာဒိ ဝိကတိ" ဟု ဆိုသောကြောင့် တဋ္ဌိကာမှ အထူးပြုအပ်သော သင်ဖြူးကို ယူပါ။) တဋ္ဌိကာနာမ-မည်သည်၊ တာလပဏ္ဏေဟိ၀ါ-ထန်းရွက်တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါကေဟိ၀ါ-လျှော်တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကတတဋ္ဌိကာ-ပြုအပ်သော သပေါ့ဖျာတည်း။

စမ္မခဏ္ဍောနာမ-စမ္မခဏ်မည်သည်၊ သီဟဗျဂ္ဃဒီပိတရစ္ဆစမ္မာဒီသုပိ-ခြသေ့ရေ, ကျားရေ, သစ်ရေ, အောင်းရေ အစရှိသော အရေတို့တွင်လည်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ စမ္မံ-အရေတည်း၊ [စမ္မဿ-အရေ၏၊ ခဏ္ဍော-အပိုင်းတည်း၊ စမ္မခဏ္ဍော-ပိုင်း။] ဟိ-မှန်၊ အဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ သေနာသနပရိဘောဂေ-ကျောင်းအသုံးအဆောင်၌၊ ပဋ္ဌိကွဲတွင်စမ္မံနာမ-ပယ်အပ်သော အရေမည်သည်ကို၊ နဒီသတိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သီဟစမ္မာဒီနံ-ခြသေ့ရေ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပရိဟရဏေယေ၀-သွားလေရာ ဆောင်ယူခြင်း၌သာ၊ ပဋ္ဌိကွေပေါ-ပယ်မြစ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ ပါဒပုဉ္ဆနီနာမ-မည်သည်၊ ရဇ္ဇုကေဟိ၀ါ-ကြိုးငယ်တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပိလောတိကာဟိ၀ါ-အ၀တ်ပိုင်းတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒပုဉ္ဆနတ္ထံ-ခြေကို သုတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတာ-ပြုအပ်သော ခြေသုတ်တည်း။ [ကြိုးကလေးတို့ကို ရစ်၍ဝိုင်းပြီး ထားလိုက်လျှင်

ထိုကဲ့သို့ အက်တော မြေညက် ဆေးတို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းထားသော မြေပေါ်ဝယ် သင်ဖြူးတို့ကို တိုက်ရိုက်ခင်းလိုက်လျှင် အက်တောရောင်, မြေညက်ရောင်, ဆေးရောင်တို့ ပျက်သွားစရာရှိ၏။ ထိုသို့ မပျက်အောင် "စိမိလိကာ" ခေါ်သော အ၀တ်ကြမ်းကို အောက်ကထားပြီးမှ သင်ဖြူးတို့ကို ခင်းကြရသည်။

ပရိဟရဏေယေ၀။ ။ကိုယ်ဥစ္စာအနေအားဖြင့် ထိုထိုအရပ်သို့ သွားလေရာ ဆောင်ယူ၍ (ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တို့၌ ခင်း၍) သုံးဆောင်ခြင်း၌သာ ခြသေ့ရေ စသော သားရေကို ပယ်သည်၊ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်ဘဲ သံယိကကျောင်း အသုံးအဆောင်အဖြစ်၌ကား မအပ်သော သားရေ မရှိပါ။ [သီဟစမ္မာဒီနံ ပရိဟရဏေယေ၀ ပဋ္ဌိကွေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဣမိနာ " နဘိက္ခဝေ မဟာစမ္မာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ၊ သီဟစမ္မံ, ဗျဂ္ဃစမ္မံ, ဒီပိစမ္မံ၊ ယော ဓာရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ" တိ ဧ၀ံ ဝုတ္တာယ ခန္ဓကပါဠိယာ အဓိပ္ပာယံ ဝိဘာ၀ေတိ၊-ဋီကာ။]

ခြေသုတ်ကြိုးဝန်း ဖြစ်၏၊ သက်နှုန်းစုတ်တို့ကို ကြိုးကျစ်၍ ပုံ:ားလိုက်လျှင် ပိလောတိက ခြေသုတ်ဖြစ်၏။ ရှေးက ထိုခြေသုတ်မျိုးသာ ရှိသည်၊ ယခုအခါ ခြေသုတ်ဖုံမျှားကိုကား အတ္ထန္တရပိကပဋိပုဒ်ဝါသဒ္ဒါဖြင့် ယူပါ။]

ဖလကပိဋ္ဌနာမ-မည်သည်၊ ဖလကမယ်-ပျဉ်ချပ်ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပိဋ္ဌ-အင်းပျဉ်တည်း၊ ဝါ-ထိုင်ခုံတည်း၊ [ဤပဌမနည်းဖြင့် ဖလကပိဋ္ဌဝယ် အလယ်၌ မယပုဒ် ကျေနေသည်ကို ပြသည်ဟု ယောဇနာ ဆို၏၊ "ဖလကဠ+တံ+ပိဋ္ဌဠာတိ ဖလကပိဋ္ဌ" ဟု အရတူ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို ပြသည်ဟု ထင်သည်။] အထဝါ-ထို့ပြင် တစ်နည်းကား၊ ဖလကဠေဝ-ပျဉ်ချပ်လည်းကောင်း၊ ဒါရုမယပိဋ္ဌ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်လည်းကောင်းတည်း၊ [ဤဒုတိယနည်းအလို ဖလကနှင့် ပိဋ္ဌအရကို တစ်မျိုးစီ ယူ၍ "ဖလကဠ+ပိဋ္ဌ ဖလကပိဋ္ဌ" ဟု ဒွန္ဒသမာသ် ပြုရမည်ဟု ပြသည်။] ဧတေန-ဤဖလကပိဋ္ဌဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ သဗ္ဗမ္မိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိ-သစ်ဘဏ္ဍာ အစရှိသည်ကို၊ သင်္ဂဟိတံ-သိမ်းယူအပ်ပြီ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝိတ္ထာရေနေဝ-အကျယ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ["သဗ္ဗမ္မိ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိ သင်္ဂဟိတံ" ဟု တစ်ပေါင်းတည်းလုံး၍ မဆိုဘဲ ခွဲခြား၍ ဆိုထားသည်ကို "အကျယ်ဆိုအပ်ပြီ" ဟု ဆိုသည်။] (ကိ-အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း၊) အာဓာရကံ-သပိတ်ခြေကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တပိဓာနံ-သပိတ်ဖုံးကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒကထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ တာလဝဏ္ဏံ-ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗီဇနိပတ္တကံ-ယပ်အပြားကိုလည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပါနီယဇဋ္ဌကိ-သောက်ရေမှုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါနီယသင်္ခ-သောက်ရေ ခရုသင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဇ္ဈောဟာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ထား၍၊ ဂစ္ဆန္တသ-သွားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ခဋ်-တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန-၌ကား၊ ဧသ (ဧသော) နယော-ဤနည်းကို၊ ဒုတိယ သိက္ခာပဒေ-၌၊ ဒဿိတော-ပြအပ်ပြီ။

အဇ္ဈောဟာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ ပစိတ္တာ-ကျိုပြီး၍၊ ရဇနဘာဇနံ-ဆိုးရည်အိုးလည်းကောင်း၊ ရဇနဥဋ္ဌကော-ဆိုးရည်မှုတ်လည်းကောင်း၊ ရဇနဒေါဏိကာ-ဆိုးရည်ထည့်စရာ ဇလားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ အဂ္ဂိသာလာယ-မီးတင်းကုတ်၌၊ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ-သိုမှီးသိမ်းဆည်းရာ၏၊ အဂ္ဂိသာလာ-မီးတင်းကုတ်သည်၊ သစေ နတ္ထိ-အုံ့၊ အနောဝဿကေ-မိုးမစွပ်အပ်သော၊ ပဗ္ဗာရေ-တောင်ဝှမ်း၌၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-ထားရာ၏၊ တသ္မိံပိ-ထိုတောင်ဝှမ်းသည်လည်း၊ အသတိ-သော်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ သြလောကေန္တာ-ကြည့်ရှုကုန်သော၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ပဿန္တိ - အလွယ်တကူ မြင်နိုင်ကုန်၏၊ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ထပေတွာပိ-ထား၍လည်း၊ ဂန္တုံ-

သွားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ခြစသည်တို့ တက်နေလျှင် အလွယ်တကူ မြင်နိုင်လောက်သော အရပ်၌ အခြားရဟန်းများ မြင်လျှင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "ယတ္ထ သြလောကေန္တာ ၊ပေ၊ ထပေတွာပိ" ဟု ဆိုသည်။]

💬 အညဿ ပုဂ္ဂလိကေတိ-ကား၊ ယသို့-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟော-အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် ယူခြင်းသည်၊ နု ရုဟတိ-မတက်ရောက်၊ ဝါ-အထမမြောက်၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တကေ-ဥစ္စာ၌၊ (အနုဒ္ဓရိတ္တာဝါ-၍လည်းကောင်း၊ အနုဒ္ဓရာပေတ္တာဝါ-၍လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တဿ-၏။) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) ပန-အနွယကား၊ ယသို့-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဝိဿာသော-အကျွမ်းဝင်ခြင်းသည်၊ ဝါ-အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် ယူခြင်းသည်၊ ရုဟတိ-တက်ရောက်၏၊ ဝါ-အထမြောက်၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တကံ-ဥစ္စာသည်၊ အတ္တနော-၏၊ ပုဂ္ဂလိကမေဝ-ပုဂ္ဂလိကဥစ္စာကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယာဒီသု-မဟာပစ္စရီ အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ အာပုစ္ဆံ ဂစ္ဆတီတိ-ကား၊ ယော ဘိက္ခုဝါ-အကြင်ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယော သာမဏေရောဝါ-အကြင်သာမဏေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယော အာရာမိကောဝါ-အကြင်အာရာမ်စောင့်သည်သော်လည်းကောင်း၊ လဇ္ဇီ-ရှက်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ အတ္တနော-၏၊ ပလိဗောဓံ ဝိယ-ပလိဗောဓကဲ့သို့၊ မညတိ-မှတ်ထင်၏၊ [လဇ္ဇီဟူရာ၌ လဇ္ဇီပေသလသိက္ခာကာမကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ မိမိဥစ္စာကဲ့သို့ ဂရုစိုက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤနေရာ၌ လဇ္ဇီ ခေါ်သည်ဟု ပြလို၍ "အတ္တနော ပလိဗောဓံ ဝိယ မညတိ"ဟု လဇ္ဇီပုဒ်ကို ထပ်၍ သရုပ်ဖော်သည်။] ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တထာရူပံ-ထိုသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အာပုစ္ဆိတ္တာ-ပန်ပြော၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ၊ သြတာပေန္တော ဂစ္ဆတီတိ-ကား၊ အာတပေ-နေပူ၌၊ သြတာပေန္တော-နေလှန်းလျက်၊ အာဂန္တွာ-ပြန်လာ၍၊ ဥဒ္ဓရိဿာမိ-ရုပ်သိမ်းအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ။

ကေနစိ ပလိဗုဒ္ဓံ ဟောတီတိ-ကား၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဥပဒ္ဒုတံ-ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဝါ-နှောက်ယှက်အပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဝုမှုတရော-မိမိထက် သီတင်းကြီးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဥဒ္ဒါပေတွာ-ထစေ၍၊ သစေပိ ဂဏ္ဍာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ယူသော်လည်းကောင်း၊) ယဏ္ဌောဝါ-ဘီလူးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပေတောဝါ-ပြိတ္တာသည်သော်လည်းကောင်း၊ အာဂန္တွာ-၍၊ သစေပိ နိသီဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ထိုင်သော်လည်းကောင်း၊) ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဣဿရော-အစိုးရသူသည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ သစေ ဂဏ္ဍာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ယူသော်လည်းကောင်း၊) သေနာသနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပလိဗုဒ္ဓံ-

နှောက်ယှက်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဝါ ပန-သည်သာ မဂသေး၊ သိဟဗျဂ္ဃါဒီသု-ခြေသ့် ကျားအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၊ တံ ပဒေသံ-သို့၊ အာဂန္တွာ-၍၊ ဌိတေသု ပိ-တည်နေပြန်ကုန်သော်လည်း၊ သေနာသနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပလိဗုဒ္ဓံ-နှောက်ယှက်အပ်သည်၊ ဟောတိယေဝ-သည်သာ၊ ဧဝံ-သို့၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ (သေနာသနေ-ကို၊) ပလိဗုဒ္ဓေ-နှောက်ယှက်အပ်သော်၊ အနုဒ္ဓရိတ္တာပိ-မရုပ်သိမ်းမူ၍လည်း၊ ဂစ္ဆတော-သွားသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ [ပလိဗုဒ္ဓေနဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ နှ ပါနေသည်ကား အပို။] အာပဒါသူတိ-ကား၊ ဇီဝိတပြဟ္မစရိယန္တရာယေသု-အသက်အန္တရာယ်, ပြဟ္မစရိယအန္တရာယ်တို့ကြောင့်၊ (အနုဒ္ဓရိတ္တာ ဂစ္ဆတော အနာပတ္တိ၊) သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ [ဤအဌကထာဆိုပုံနှင့် ကခ်ီအဌကထာ ဆိုပုံသည် မတူ၊ ကခ်ီအဌကထာ၌ ရှုပါ။] ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒံ စတုတ္ထံ။

၅။ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၁၆။ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဘိသီတိ-ကား၊ မဠ္ဟကဘိသိဝါ-ညောင်စောင်းငယ်၏ ဘုံလျှိုသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ညောင်စောင်းငယ်ပေါ်၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌကဘိသိဝါ-အင်းပျဉ်ငယ်၏ ဘုံလျှိုသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အင်းပျဉ်ငယ်ပေါ်၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုသည်သော်လည်းကောင်းတည်း၊ စိမိလိကာဒီနိပိ-စိမိလိကာ အစရှိသော အိပ်ရာနေရာတို့သည်လည်း၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေ-ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ ယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သည်သာ၊ သဒသံ-အဆာနှင့်တကွဖြစ်သော အခင်းကို၊ နိသီဒနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပစ္ဆိတ္ထရဏန္တိ-ကား၊ ပါဝါရော-အပေါ်ခြုံ၊ တဘက်သည်လည်းကောင်း၊ ကောဇဝေါ-ကော်ဇောသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ ဧတ္ထကမေဝ-ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ တိဏသန္ထာရောတိ-ကား၊ ယေသံ ကေသဉ္စိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးကုန်သော၊ တိဏာနံ-မြက်တို့၏၊ သန္ထာရော-အခင်းတည်း၊ ပဏ္ဏသန္ထာရေ-ပဏ္ဏသန္ထာရ၌၊ ဧသနယော-ဤနည်းတည်း၊ ပရိကွေပံ အတိက္ကမန္တသာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ပဌမပါဒံ-ပဌမခြေလှမ်းကို၊ အတိက္ကာမေန္တသ-လွန်စေသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊)

မဠ္ဟကဘိသိ။ ။ယောဇနာ၌ "မ-ဠ္ဟေ အတ္ထရိတဗ္ဗော မ-ဠ္ဟကော" ဟု ကပစ္စည်းကို အတ္ထရိတဗ္ဗအနက်၌ သက်ဟု ကြံလေသည်၊ ထိုအကြံကို စဉ်းစားပါ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း-တစ်ယောက် အိပ်လောက်သော ညောင်စောင်းငယ်ကို မ-ဠ္ဟကသဒ္ဒါက ဟောရိုးရှိသောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် "မ-ဠ္ဟကေ + အတ္ထရိတဗ္ဗော + ဘိသိ မ-ဠ္ဟကဘိသိ" ဟု အတ္ထရိတဗ္ဗအလယ်ပုဒ်ကျသော သတ္တမီတပ္ပုရိသ်သမာသ် ပြုပါ၊ တစ်နည်း-"မ-ဠ္ဟကဿ + ဘိသိ မ-ဠ္ဟကဘိသိ" ဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ် ပြုပါ၊ ပိဋ္ဌကဘိသိ၌လည်း နည်းတူ။

ဒုတိယာတိက္ကာမေ-ဒုတိယခြေလှမ်းကို လွန်စေရာ အခါ၌၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) အပရိကၠိတ္တသ-မကာရံအပ်သော အာရာမ်၏၊ ဥပစာရောနာမ-ဥပစာမည်သည်၊ သေနာသနတော-အဆုံးဖြစ်သော ကျောင်းမှ၊ ဒွေလေဠုပါတာ-ခဲ ၂ ကျ အရပ်တို့တည်း။ [သေနာသနတောတိ သဗ္ဗပစ္ဆိမသေနာသနံတော၊-ဋီကာ။]

အနာပုစ္ဆံဝါ ဂစ္ဆေယျာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဘိက္ခုမှ-ရဟန်းသည်၊ သတိ-သော်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းကို၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော-ပန်ပြောထိုက်၏။ တသ္မိံ-ထိုရဟန်းသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ သာမဏေရော-ကို၊ (အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊) တသ္မိံ-ထိုသာမဏေသည်၊ အသတိ-သော်၊ အာရာမိကော-အာရာမ်စောင့်ကို၊ (အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊) တသ္မိံပိ-ထိုအာရာမ်စောင့်သည်လည်း၊ အသတိ-သော်၊ ယေန-အကြင်ဥပါသကာသည်၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ကာရိတော-ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီ၊ သော ဝိဟာရသာမိကောဝါ-ကျောင်းရှင်ဖြစ်သော ထို ဥပါသကာကိုသော်လည်းကောင်း၊ တဿ-ထိုကျောင်းရှင်ဥပါသကာ၏၊ ကုလေ-အမျိုး၌၊ ယောကောစိဝါ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော-ပန်ပြောထိုက်၏။ တသ္မိမ္ပိ-ထိုကျောင်းရှင် ဥပါသကာ, ထိုကျောင်းရှင် ဥပါသကာ၏ အမျိုး၌ တစ်စုံတစ်ယောက်သည်လည်း၊ အသတိ-သော်၊ စတူသု-၄ လုံးကုန်သော၊ ပါသာဏေသု-ကျောက်ခဲတို့၌၊ မဠုံ-ညောင်စောင်းကို၊ ထပေတွာ-တင်ထားပြီး၍၊ မဠေ-ညောင်စောင်းပေါ်၌၊ အဝသေသမဠေပိဌာနိ-ကြွင်းသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့ကို၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ဥပရိ-၌၊ ဘိသိအာဒိကံ-ဘုံလျှိုအစရှိသော၊ ဒသဝိဓမ္မိ-၁၀ ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သေယျံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ ရာသိံ-အစုအပုံကို၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ (တစ်နည်း) ရာသိံ ကရိတွာ-စုပုံ၍၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ-မြေညက်ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသာမေတွာ-သိမ်းသိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ဒါရဝါတပါနာနိ-တံခါးမ, လေသောက်ပြူတင်းတို့ကို၊ ပိဒဟိတွာ-ပိတ်ပြီး၍၊ ဂမိယဝတ္တံ-ခရီးသွားမည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဓလတ်ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။

ပန-ဆက်၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ သစေ ဩဝဿတိ-အကယ်၍ မိုးစွပ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဆဒနတ္ထာယ-မိုးခြင်းအကျိုးငှာလည်း၊ (မိုးဖို့ရန်လည်း၊) တိဏံဝါ-မြက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဏ္ဍုဗ်ကံဝါ-အုတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာနိတာ-

---

တသ္မိံ အသတိ။ ။သစေ ဘိက္ခု သာမဏေရော အာရာမိကော စာတိ တယော ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆိတွာ သာမဏေရောဝါ အာရာမိကောဝါ နဿ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ အထ သာမဏေရော အာရာမိကော စာတိ ဒွေ ဟောန္တိ၊ သာမဏေရံ အနာပုစ္ဆိတွာ အာရာမိကော နဿ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ဒသေန္တော အာဟ "ဘိက္ခုမှိ အသတိ" တိ အာဒိ၊ တိသုပိ အသန္တေသု အာပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိမိ ဒသေတုံ ဝုတ္တံ "တသ္မိမ္ပိ အသတိ" တိ အာဒိ၊-ယောဇနာ။

ဆောင်ယူအပ်ကုန်ပြီးသည်၊ (သစေ) ဟောန္တိ၊ သစေ စ ဥဿဟတိ-အကယ်၍ မူလည်း မိုးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်အံ့၊ [“သစေ စ ဥဿဟတိ”ဟု (စ) ရှိလျှင် ကောင်းသည်၊] (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) ဆာဒေတဗ္ဗံ-မိုးရာ၏၊ နောစေ သက္ကောတိ-အကယ်၍ မိုးခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယော သြကာသော-အကြင်အရပ်ကို၊ အနောဝဿကော-မိုးမစွပ်အပ်၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ မဠ္ဠပိဌာဒီနံ-အစရှိသည်တို့ကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ထားပြီး၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ သဗ္ဗမ္ပိ-အလုံးစုံသော ကျောင်းကိုလည်း၊ (တစ်ကျောင်းလုံးကိုလည်း၊) သစေ သြဝဿတိ-အကယ်၍ မိုးစွပ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဥဿဟန္တေန-စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ ဥပါသကာနံ-တို့၏၊ ဃရေ-အိမ်၌၊ ထပေတဗ္ဗံ-ထားရာ၏၊ တေပိ-ထို ဥပါသကာတို့သည်လည်း၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ သံဃိကံနာမ-သံဃာ့ဥစ္စာမည်သည်၊ ဘာရိယံ-ဝန်လေးပါ၏၊ အဂ္ဂဒါဟာဒီနံ-အိမ်ကို မီးလောင်ခြင်း အစရှိသည်တို့မှ၊ ဘယာမ-ကြောက်ပါကုန်၏၊ (အိမ်ကို မီးလောင်လျှင် သံဃိကပစ္စည်း ပါသွားမှာ စိုးရိမ်ပါသည်-ဟူလို၊) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ သစေ နော သမ္ဘဇ္ဇိတုံ-အကယ်၍ လက်မခံလိုကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့လက်မခံလိုကုန်လတ်သော်၊) အဠောကာသေပိ-၌လည်း၊ ပါသာဏာနံ-ကျောက်တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ မဠ္ဠံ-ကို၊ ထပေတွာ-တင်ထားပြီး၍၊ သေသံ-ကြွင်းသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသည်ကို၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ထားပြီး၍၊ တိဏေဟိစ-မြက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏေဟိစ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးအုပ်၍၊ ဂန္တုံ, ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ (မိုးမစွပ်အောင် ဖုံးအုပ်၍ ထားခဲ့ရသည်၊) (ကသ္မာ တိဏေဟိစ ပဏ္ဏေဟိစ ပဋ္ဋိစ္ဆာဒေတွာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ-သင့်သနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုဖုံးအုပ်အပ်သော အိပ်ရာနေရာတို့တွင်၊ ယံ-အကြင် အိပ်ရာနေရာသည်၊ အဂ်မတ္တာမ္ပိ-အစိတ်အပိုင်းမျှသည်လည်း၊ အဝသိဿတိ-ကြွင်းကျန်လတ်၊ တံ-ထိုကြွင်းကျန်သော အိပ်ရာနေရာသည်၊ အညေသံ-သွားသော ရဟန်းမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ အာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဥပကာရံ-လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ်၊ ဣတိ-ဤအကျိုးကို ရစေလိုခြင်းကြောင့်၊ (တိဏေဟိစ ပဏ္ဏေဟိစ ပဋ္ဋိစ္ဆာဒေတွာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။)

၁၁၇။ ဝိဟာရဿ ဥပစာရေတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဝိဟာရဿ-၏၊ ဥပစာရောနာမ-ဥပစာမည်သည်၊ ပရိဝေဏံ-ပရိဝုဏ်တည်း၊ [ကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုအတွင်း၌ အသီးအသီး ကျောင်းများ၏ အကာအရံ ရှိလျှင် ထိုအကာအရံ ပရိဝုဏ်သည် ကျောင်းအသီးအသီး၏ ဥပစာတည်း၊ ပရိဝေဏန္တိ ဧကေကဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပဋ္ဌာနံ-ဋီကာ။] ဥပဋ္ဌာနသာလာတိ-ကား၊ ပရိဝေဏဘောဇနသာလာ-ပရိဝုဏ်အတွင်း၌ ဆွမ်းစားစရပ်တည်း၊ (ရွာတွင်းက

ဆွမ်းစားစရပ် မဟုတ်-ဟူလို၊) မဏ္ဍာပေါတိ-ကား၊ ပရိဝေဏမဏ္ဍာပေါ-ပရိဝုဏ်အတွင်း၌ မဏ္ဍာပ်တည်း၊ [ပရိဝုဏ်ပြင်ဘက်က မဏ္ဍာပ် မဟုတ်-ဟူလို၊] ရုက္ခမူလန္တိ-ကား၊ ပရိဝေဏရုက္ခမူလံ-ပရိဝုဏ်အတွင်း၌ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်တည်း၊ တာဝ-သမာနဝါဒမ္ပ ရှေးဦးစွာ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-သော၊) အယံ နယော-ဤနည်းကို၊ ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တော-အပ်ပြီ၊ ["ဝိဟာရသ ဥပစာရောနာမ" မှ စ၍ "ပရိဝေဏရုက္ခမူလံ" တိုင်အောင် ကုရုန္ဒီစကားကို ပယ်ရှား၍ မိမိဝါဒကို ပြလိုသောကြောင့် "ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တော" စသည်မိန့်။] ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တော-အကယ်၍ကား ဆိုအပ်ပါပေပြီ၊ အထခေါ-ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ အန္တောဂဗ္ဘော၀ါ-အတွင်းခန်းကိုလည်းကောင်း၊ အညံ-အခြားသော၊ သဗ္ဗပရိစ္ဆဒ်-အလုံးစုံ မိုးကာအပ်သော၊ ဂုတ္တသေနာသနံ၀ါ-လုံခြုံသော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဝိဟာရသ ဥပစာရေတိ-ကား၊ တသ-ထိုကျောင်း၏၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ အာသန္နေ-အနီးဖြစ်သော၊ သြကာသေ-အရပ်၌၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၀ါတိ-ကား၊ ဘောဇနသာလာယံ၀ါ-ဆွမ်းစား စရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍာပေ၀ါတိ-ကား၊ အပရိစ္ဆန္နေ၀ါပိ-ထက်ဝန်းကျင် မကာရံအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆန္နေ၀ါပိ-ထက်ဝန်းကျင် ကာရံအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဗဟူနံ-များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ သန္နိပါတမဏ္ဍာပေ-စုဝေးရာ မဏ္ဍာပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေ-၌၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-အထူးဖွင့်ဆိုဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ။

အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသာတိ (ဇော)-၌၊ (ဂုဏ္ဌတ်-လျှို့ဝှက်သော အနက်ကို၊) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒသေမိ)-ထုတ်၍ ပြဦးအံ့၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ဒသဝိဓံ-ဆယ်ပါး အပြားရှိသော၊ သေယျံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ အန္တောဂဗ္ဘာဒိမှ-အတွင်းအခန်း အစရှိသော၊ ဂုတ္တဋ္ဌာနေ-လုံခြုံရာအရပ်၌၊ ပညပေတ္တာ-ခင်းပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တသ-သွားသော ရဟန်း၏၊ (ပါစိတ္တိယံ ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သေယျာပိ - အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း၊ သေနာသနမ္ပိ - ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပစိကာဟိ-ခြတ်သည်၊ ပလုဇ္ဇတိ-ဖျက်ဆီးအပ်၏၊ (တစ်နည်း) သေယျာပိ-သည်လည်းကောင်း၊ သေနာသနမ္ပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပစိကာဟိ-တို့ကြောင့်၊ ပလုဇ္ဇတိ-ပျက်စီး၏၊ ဝမ္မိကရာသိယေ၀-တောင်ပို့အစုသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ["ဥပစိကာဟိ ပလုဇ္ဇတိ" ကိုပင် "ဝမ္မိကရာသိယေ၀ ဟောတိ" ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ-ပါစိတ်အာပတ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဗဟိ ပန-ပြင်ပ၌ကား၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာဒီသု-ဆွမ်းစားစရပ် အစရှိကုန်သော စရပ်တို့၌၊ ပညပေတ္တာ-ပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တသ-၏၊ (ဒုက္ကဋံ ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) သေယျာမတ္တမေ၀-အိပ်ရာနေရာမျှသည်သာ၊ နသေယျ-ပျက်စီးရာ၏၊ ဌာနသ-တည်ရာ အရပ်၏၊ အဂုတ္တတာယ-မလုံခြုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သေနာသနံ-ကျောင်းသည်၊ နနသေယျ-မပျက်စီးရာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇော-ဤဥပဋ္ဌာနသာလာ အစရှိသော အရပ်တို့၌၊

ဒုက္ခင်္ဂ-ဒုက္ခင်္ဂအာပတ်ကို၊ ဝုတ္ထံ-ပြီ၊ မဠ္ဆဝါ ပိဋ္ဌဝါတိ ဘွား-၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မဠ္ဆ ပိဋ္ဌ-ကို၊ သဟသာ-အဆောတလျှင်၊ ဥပစိကာဟိ-ခြတို့သည်၊ ခါယိတုံ-ခဲစားခြင်းငှာ၊ နဿ သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ တသ္မာ, တံ-ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို၊ ဝိဟာရေပိ-ကျောင်းတွင်း၌လည်း၊ သန္ထရိတ္မာ-ခင်းပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တသ-၏၊ ဒုက္ခဋ္ဌ, ဝုတ္ထံ၊ ဝိဟာ ရူပစာရေ ပန-ကျောင်း၏ ဥပစာ၌ကား၊ တံ-ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို၊ ဝိဟာရ စာရိကံ-ကျောင်းစဉ်လှည့်လည်ခြင်းကို၊ အာဟိဏ္ဍန္တာပိ-လှည့်လည်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ပဋ္ဌိသာမေဿန္တိ-သိုမှီးသိမ်းဆည်းကုန်လတ္တံ့၊ (တသ္မာ, ဒုက္ခဋ္ဌ, ဝုတ္ထံ-ဟူလို။)

၁၁၈။ ဥဒ္ဓရိတ္မာ ဂစ္ဆတိတိ ဘွား-ပါဠိ၌၊ ဥဒ္ဓရိတ္မာ-ရုပ်သိမ်း၍၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားသော ရဟန်းသည်၊ မဠ္ဆပိဋ္ဌကဝါနံ-ညောင် စောင်း အင်းပျဉ်ငယ်ကို ဖွဲ့ကြပ်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိမ်, အဝတ်ပြား အစရှိသော၊ သင်္ဃ-အလုံးစုံကို၊ အပနေတ္မာ-ဖယ်ရှား၍၊ သံဟရိတ္မာ-ခေါက်လိပ်၍၊ စီဝရဝံသေ-သင်္ကန်းတန်းဝါး၌၊ လဂ္ဂေတ္မာ-ချိတ်၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏။ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂန္တ္မာ-၍၊ ဝသနကဘိက္ခုနာပိ-နေမည့် ရဟန်းသည်လည်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ မဠ္ဆဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပညပေတ္မာ-ပြီး၍၊ သယိတ္မာ-အိပ်ပြီး၍၊ ဂစ္ဆန္တေန-လတ်သော်၊ တထေဝ-ထိုနှေးအတူသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။ အန္တော ကုဋ္ဌတော-နံရံအတွင်းမှ၊ သေယ္ယံ-ကို၊ ဗဟိကုဋ္ဌေ-နံရံပြင်ပ၌၊ ပညပေတ္မာ-၍၊ ဝသန္တေန-နေသော ရဟန်းသည်၊ ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာ အခါ၌၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ-ယူအပ်ရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ပဋ္ဌိသာမေတဗ္ဗံ-၏။ ဥပရိပါသာဒတော-ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်မှ၊ သြရော ပေတ္မာ-အောက်သို့ ချ၍၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ-ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်၌၊ ဝသန္တသပိ-၏လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ (ယူအပ်ခဲ့ရာ အရပ်၌ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားခဲ့ပါ-ဟူလို၊) ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနေသု-ညဉ့်နေရာ နေ့နေရာတို့၌၊ မဠ္ဆပိဋ္ဌ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို၊ ပညပေတ္မာပိ-ခင်းပြီး၍လည်း၊ ဂမနကာလေ-သွားရာအခါ၌၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ-ယူအပ်ရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ထပေတဗ္ဗံ-ပြန်ထားရာ၏။

အာပုစ္ဆိ ဂစ္ဆတိတိ ဘွား-၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာနာပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိနိစ္ဆယော-ပန်ပြောထိုက်, မပန်ပြောထိုက် အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ တာဝ ပါသာဏ ပိဋ္ဌိ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယံ-သော၊) ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ ယာ ဒီယသာလာဝါ-အကြင်တန်းလျားရှည် စရပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ယာ ပဏ္ဏသာလာဝါ-

---

မဠ္ဆပိဋ္ဌကဝါနံ။ ။ယေန မဠ္ဆဝါ ပိဋ္ဌဝါ ဝိနဿ္တိ၊ တံ မဠ္ဆပိဋ္ဌကဝါနံ၊ ယေန-အကြင်အဝတ်ပြား, ကြိမ်စသည်ဖြင့်၊ မဠ္ဆဝါ-ညောင်စောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌဝါ-အင်းပျဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိနဿ္တိ-ဖွဲ့ကြပ်ကြကုန်၏၊ တံ-ဖွဲ့ကြပ်ကြောင်း ဖြစ်သော ကြိုး အဝတ်ပြား ကြိမ်စသည်သည်၊ မဠ္ဆပိဋ္ဌကဝါနံ-မည်၏၊ ဤဋီကာအတိုင်း "မဠ္ဆပိဋ္ဌကဝါနံ" ဟု ရှိပါစေ။

အကြင်သစ်ရွက်မိုး စရပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ရုက္ခတ္ထမ္ဘေသု-သစ်သားတိုင်တို့၌၊ ယံ ကတရေဟံဝါ-အကြင်ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်း၊ ဥပစိကာနံ-ခြတို့၏၊ ဥဒ္ဒါနဒ္ဒါနေ-ပေါ်ထွက်ရာအရပ်၌၊ (ခြပေါ်သော အရပ်၌၊) ဟောတိ-၏၊ ("ဥဒ္ဒါနဒ္ဒါနံ" မရှိသင့်၊) တတော-ထိုစရပ်, ထိုကျောင်းမှ၊ (ဒီဃသာလာ, ပဏ္ဏသာလာ, ခြပေါ်သောအရပ်၌ ဆောက်အပ်သော ကျောင်းမှ၊) ပဏ္ဏမန္တေန-ဖဲသွားသော ရဟန်းသည်၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ-ပန်ပြောရ၍သာလျှင်၊ ပဏ္ဏမိ တစ္ဆံ-ဖဲသွားရာ၏၊ (ပဏ္ဏမန္တေန တာဝဟု တာဝ ပါနေသည်ကား ပိုဟန်တူသည်၊) ဟိ-မှန်၊ တသ္မိံ-ထိုကျောင်းကို၊ ကတိပယာနိ-အနည်းငယ်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-ရက်တို့ပတ်လုံး၊ အဇဂ္ဂိယမာနေ-မသုတ်သင်အပ်သော်၊ ဝမ္မိကာဝ-တောင်ပို့တို့သည်သာ၊ သန္ဌဟန္တိ-ကောင်းစွာ တည်ကုန်၏။ [ဧကဝုစ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ပန-ကား၊ ပါသာဏပိဋ္ဌိယံဝါ-ကျောက်ဖျာပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပါသာဏတ္ထမ္ဘေသုဝါ-ကျောက်တိုင်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ယံ ကတသေနာသနံ-အကြင်ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယံ သိလုစ္စယ လေဏံဝါ-အကြင်တောင်၌ လိုဏ်ဂူသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယံ သုဓာလိတ္တ သေနာသနံဝါ-အကြင်အက်ံတော်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ) ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်း၌၊ ဥပစိကာသက်ာ-ခြတို့၌ဖြစ်သော ယုံမှားဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ (ခြတက်လိမ့်မည်ဟု ယုံမှားစရာ မရှိ-ဟူလို၊) တတော-ထိုကျောင်းမှ၊ ပဏ္ဏမန္တသ-ဖဲသွားသော ရဟန်း၏၊ အာပုစ္ဆိတ္တာပိ-၍လည်းကောင်း၊ အနာပုစ္ဆိတ္တာပိ-ဘဲလည်းကောင်း၊ ဂန္တုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ အာပုစ္ဆနံ-ပန်ပြောခြင်းသည်၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်တည်း၊ တာဒိသေပိ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ [ပိသည် သမ္ဘာဝနာ၊ ခြတက်ဖို့ ယုံမှားဖွယ် မရှိသည်ကို သမ္ဘာဝနာပြုသည်။] သေနာသနေ-၌၊ ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ပယောဂေန-နံပါးဖြင့်၊ ဥပစိကာ-တို့သည်၊ သစေ အာရောဟန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာပုစ္ဆိတ္တာဝ-ပန်ပြောရ၍သာ၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏။

ပန-ဆက်၊ အာဂန္တုကော-အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ သံယိကံ-သံယိကဖြစ်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-သီးခြားယူ၍၊ ဝသန္တံ-နေသော၊ ဘိက္ခုံ-သို့၊ အနုဝတ္တန္တော-အစဉ်လိုက်လျက်၊ အတ္တနော-ဖို့၊ သေနာသနံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေတ္တာ-သီးခြား မယူဘဲ၊ ဝသတိ-၏၊ ယာဝ-လုံး၊ သော-ထိုအာဂန္တုက ရဟန်းသည်၊ (သေနာသနံ၊) နိ ဂဏှတိ-သီးခြား မယူသေး၊ တာဝ-ထိုမယူသေးသမျှကံာလပတ်လုံး၊ တံ သေနာသနံ-ထိုကျောင်းသည်၊ ပုရိမဘိက္ခုသေဝ-ရှေ့ဖြစ်သော ရဟန်း၏သာ၊ ပလိဘောဂေ-တည်း၊ ယဒါ ပန-အကြင်အခါ၌ကား၊ သော-ထိုအာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-သီးခြားယူ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဣသိရိယေန - အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝသတိ - ၏၊ တတော - ထိုအခါမှ၊

ပဌာယ-၍၊ အာဂန္တုကသော-အာဂန္တုကရဟန်း၏သာ၊ ပလိဗောဓော-တည်း၊ ဥဘောပိ-အာဂန္တုက အာဝါသိကရဟန်း ၂ ပါးတို့သည်လည်း၊ ဝိဘဇိတ္တာ-ခွဲခြားဝေဖန်၍၊ (ကျောင်းတစ်ကျောင်းထည်း၌ ဤဘက်အပိုင်းက အရှင်ဘုရားဖို့, ဤဘက်အပိုင်းက တပည့်တော်ဖို့ဟု ခွဲခြားဝေဖန်၍၊) သစေ ဂဏ္ဍန္တိ-အကယ်၍ ယူကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဥဘိန္နမ္ပိ-အာဂန္တုက, အာဝါသိကရဟန်း ၂ ပါးတို့၏လည်း၊ ပလိဗောဓော-တည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း၊) ဒွတ္တယော-၂ ပါး ၃ ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဟုတ္တာ, သစေ ပညပေန္တိ-အကယ်၍ ခင်းကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာ အခါ၌၊ သဗ္ဗေဟိပိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ တေသု-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆိမော-နောက်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ဇဂ္ဂိသတိ-စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဘောဂံ-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတ္တာ-၍၊ စေ ဂစ္ဆတိ-အုံ့၊-(ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပစ္ဆိမဿ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော ရဟန်း၏! အာဘောဂေန-နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ မုတ္တိ-အာပတ်မှ လွတ်ခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ (နောက်ဆုံးရဟန်းမှာ မိမိ၏ နောက်၌ စောင့်ရှောက်မည့်သူ မရှိသောကြောင့် "နောက်ပုဂ္ဂိုလ် စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်" ဟု အာဘောဂပြုသော်လည်း အာပတ်မှ မလွတ်-ဟူလို၊) ဗဟူ-များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကံ-ရဟန်းတစ်ပါးကို၊ ပေသေတ္တာ-စေလွှတ်၍၊ သန္ဌရာပေန္တိ-ခင်းစေကုန်အုံ့၊ ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာ အခါ၌၊ သဗ္ဗေဟိဝါ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်း၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧကံ-ရဟန်းတစ်ပါးကို၊ ပေသေတ္တာဝါ-စေလွှတ်၍သော်လည်း၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-ရာ၏။ (ဤ၌ ဣတိထည့်၍ "မဟာပစ္စရိယံ ပန ဝုတ္တံ" ဟု ပြန်လှည့်သင့်၏-ဟု ထင်သည်။)

အညတော-အခြားသော ကျောင်းမှ၊ မဠ္ဠပိဌာဒိနိ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အာနေတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ အညတ္ထ-အခြားသော ကျောင်း၌၊ ဝသိတ္တာပိ-နေပြီး၍လည်း၊ ဂမနကာလေ-ပြန်သွားရာ အခါ၌၊ တတ္ထေဝ-ထိုမူလ ကျောင်းသို့သာ၊ နေတဗ္ဗာနိ-ပြန်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ အညာဝါသတော-အခြားသော နေရာမှ၊ အာနေတ္တာ-၍၊ ဝသမာနဿ-နေစဉ်၊ 'အညော-သော၊ ဝုဋ္ဌတရော-သီတင်းကြီးသူသည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နဝ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗော-ထိုက်၊ ဘန္တေ-ရား၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ အညာဝါသတော-အခြားသော နေရာမှ၊ အာနီတံ-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကို၊ ကရေယျာထ-ပြုရစ်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ တေန-ထိုသီတင်းကြီးသူသည်၊ ဧဝံ-ဤသင်ပြောသည့်အတိုင်း၊ ကရိဿာမိ-အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ဘဋ္ဌိတော-ဝန်ခံအပ်သော်၊ ဣတရဿ-အခြားသော သီတင်းငယ် ရဟန်းအား၊ ဂန္တုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝံ-သို့၊

အညတ္ထ-အခြားသော အရပ်သို့၊ ဟရိတ္တာပိ-ဆောင်ယူ၍လည်း၊ သံယိကပရိဘောဂေန-သံယိကပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တသ-သုံးဆောင်စဉ်၊ နဂ္ဂ ဝါ-ပျောက်သော အိပ်ရာနေရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဇိဏ္ဏံဝါ-ဆွေးမြေ့သော အိပ်ရာနေရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ စောရေဟိ-သူခိုးတို့သည်၊ ဟဋ်ဌဝါ-ဆောင်ယူအပ်သော အိပ်ရာနေရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂီဝါ-ဘဏ္ဍာစားသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ ပန-ကား၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန-ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တသ-သုံးဆောင်စဉ်၊ (နဋ္ဌဝါ, ဇိဏ္ဏံဝါ, စောရေဟိ ဟဋ်ဌဝါ) ဂီဝါ ဟောတိ၊ အညသ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မဠ္ဟပိဋ္ဌ ပန-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကိုကား၊ သံယိကပရိဘောဂေန ဝါ - သံယိကပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေနဝါ-ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တသ-သုံးဆောင်စဉ်၊ နဋ္ဌ-ပျောက်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ ဂီဝါယေဝ-ဘဏ္ဍာစားသာတည်း၊ (ဣတိ-ကား၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာနာပုစ္ဆိတဗ္ဗဝိနိစ္ဆယော-တည်း။)

ကေနစိ ပလိဗုဒ္ဓံ ဟောတိတိ-ကား၊ ဝုမ္ဗုတရဘိက္ခု ၊ပေ၊ သပ္ပဿဒီသု-သီတင်းကြီးရဟန်း, အစိုးရသူ, ဘီလူး, ခြသေ့, သားရဲ, မြွေဟောက် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ခုသည်၊ သေနာသနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပလိဗုဒ္ဓံ-နှောက်ယှက်အပ်သည်၊ ဟောတိ - အံ့၊ သာပေက္ခော ၊ပေ၊ ဟောတိတိ - ကား၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ့ဥပင်၊ အာဂန္တွာ-ပြန်လာ၍၊ ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိသာမိ-သုတ်သင်အံ့၊ (ရုပ်သိမ်းအံ့၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သာပေက္ခော-ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နဒီပါရံဝါ-မြစ်၏တစ်ဖက်ကမ်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဂါမန္တရံဝါ-ရွာတစ်ပါးသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ (သွားပြီးနောက်၊) ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ ဂမနစိတ္တံ-ခရီးသွားကြောင်း စိတ်သည်၊ (ဆက်လက်၍ ခရီးသွားလိုသော စိတ်သည်၊) ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီ၊ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ ဌိတော-တည်လျက်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ယောက်ကို၊ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ အာပုစ္ဆတိ-အံ့၊ [သာပေက္ခော ၊ပေ၊ အာပုစ္ဆတိ၏ အဖွင့်။] နဒီပူရာရာဇဝေါရာဒီသု-မြစ်ရေပြည့်ခြင်း, မင်း, ခိုးသူ အစရှိသူတို့တွင်၊ ကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ခုသည်သော်လည်း၊ ပလိဗုဒ္ဓေါ ဥပဒ္ဒုတော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ပစ္စာဂန္တ္တုံ-ပြန်လာခြင်းငှာ၊ နဿက္ကောတိ-အံ့၊ [ပါဠိတော်၌ ကေနစိ ပလိဗုဒ္ဓေါအဖွင့်။] ဧဝံ ဘူတသပိ-ဤသို့ဖြစ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ သမုဒ္ဒါနာဒီဟိ-သမုဒ္ဒြာန်အစရှိသည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ပဌမံ-သော၊ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒံ-တည်း။

၆။ အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၁၉။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပလိဗုဒ္ဓေန္တိတိ-ကား၊ ပဌမတရံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဂန္ဓာ-သွားပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အတိဟရိတ္တာ-ရှေးရှုဆောင်ယူ၍၊ ရုမ္ဗိတ္တာ-ပိတ်ဆို့၍၊ တိဋ္ဌန္တိ-တည်နှင့်ကြကုန်၏၊ ထေရာ ဘိက္ခု ဝုဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကား၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ အမှာကံ-ငါတို့၏ (အထံသို့) (သေယျာ-အိပ်ရာနေရာသည်) ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဝါ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဝါစဉ် အားဖြင့်၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ-ထစေကြကုန်၏၊ အနုပခဇ္ဇသေယျံ ကပ္ပေန္တိတိ-ကား၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏ (အထံသို့) မဟဋ္ဌာနံ ယေဝ-ညောင်စောင်း တည်ရာအရပ်သည်သာ၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ ဝိဟာရော-သည်၊ နု (ပါပုဏာတိ)-မရောက်ပါ၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏ (အထံသို့) ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဣဒံ ဌာနံ-ဤကြွင်းကျန်သော အရပ်သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အနုပဝိသိတ္တာ-အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍၊ (အနုပခဇ္ဇ၏ အဖွင့်၊) မဟ္ဆပိဋ္ဌ-ကို၊ ပညပေတ္တာ-၍၊ နိသီဒန္တိပိ-ထိုင်လည်း ထိုင်ကြကုန်၏၊ နိပဇ္ဇန္တိပိ-လျောင်းလည်း လျောင်းကြကုန်၏၊ သဗ္ဗာယမ္ပိ-စာအံခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏။

၁၂၀။ ဇာနန္တိ-ကား၊ အယံ-ဤရဟန်းကို၊ အနုဋ္ဌာပနီယော-အိပ်ရာနေရာမှ မထစေထိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ (ထိုသို့ မထစေထိုက်ဟု သိသူကို "ဇာနံ" ဟု ဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) အသ-ထိုဇာနံဟူသော ပုဒ်၏၊ ဝိဘင်္ဂေ-အကျယ်ဝေဖန်ရာ ပဒဘာဇနီ၌၊ ဝုဏှောတိ ဇာနာတီတိ အာဒိ-ဝုဏှောတိ ဇာနာတိ အစရှိသော စကားကို၊ ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဝုဏှော-သီတင်းကြီးသူကို၊ အတ္တနော-မိမိထက်၊ ဝုဏှတာယ-ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုဋ္ဌာပနီယော-အိပ်ရာနေရာမှ မထစေထိုက်၊ ဝါ-ထ၍ မသွားစေထိုက်၊ ဂိလာနော-ကို၊ ဂိလာနတာယ-မကျန်းမမာ သနားစရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အနုဋ္ဌာပနီယော၊) ပန-ကား၊ သံယော-သည်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကသဝါ-ဘဏ္ဍာတိုက်စိုးရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ (ဒေတိ၌ စပ်၊) ဝါ-၏လည်းကောင်း၊ (ဂုဏဝိသိဋ္ဌတံ၌ စပ်၊) ဓမ္မကထိကဝိနယဓရာဒီနံ-ဝါ-ဓမ္မကထိကရဟန်း, ဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းအစရှိသော ရဟန်းတို့အားသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏဝါစကအာစရိယသဝါ-ဂိုဏ်းကို စာချသော ဆရာအားသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟူပကာရတံ- များသော လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏဝိသိဋ္ဌတံ စ - ဂုဏ်အားဖြင့် ထူးကဲကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သလ္လက္ခေန္တော-မှတ်သားလျက်၊ ဓုဝ ဝါသတ္ထာယ-အမြဲနေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ သမ္မန္တိတ္တာ-၍၊ ဒေတိ၊ တသ္မာ-

ကြောင့်၊ ယသ-အကြင်ရဟန်းအား၊ သံယေန-သည်၊ ဒိန္နော-ပြီ၊ သောပိ-ထိုရဟန်း ကိုလည်း၊ အနုဌာပနိယော၊ စ-ဆက်၊ ဇတ္ထု-ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ဂိလာနသောပိ-အားလည်း၊ သံယောယေဝ-သည်ပင်၊ အနုစ္ဆဝိကံ-လျောက်ပတ်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ကာမံ ဒေတိ-အကယ်၍ ပေးပါပေ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ပေးပါသော်လည်း၊ (ဘဏ္ဍာဂါရိက စသည်နှင့် ဂိလာနတို့အား သံယဒိန္နချင်း တူပါသော်လည်း၊) ဂိလာနော-ကို၊ အပလောကေတွာ-ပန်ပြော၍၊ သံယေန-သည်၊ အဒိန္နသေနာ သနော-မပေးအပ်သော ကျောင်းရှိသည်၊ (သမာနော)ပိ-လည်း၊ နပိ ဌေတဗ္ဗော-မနှိပ်စက်ထိုက်၊ အနုကမ္ပိတဗ္ဗော-သနားစောင့်ရှောက်ထိုက်၏။ ကွတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ ဝိသုံ-သံယဒိန္နမှ သီးခြား၊ ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

၁၂၁။ စ-ဆက်၊ ဥပစာရေတိ ဇတ္ထု-၌၊ မဠပိဌာနံ-တို့၏၊ တာဝ-ခုဒ္ဒကဝိဟာရမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) မဟလ္လကေ-ကြီးသော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်း ကျင်၌၊ ဒိယဩာ ဟတ္ထော-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်သည်၊ ဝါ-တစ်တောင်ထွာသည်၊ ဥပစာရော-တည်း၊ ခုဒ္ဒကေ-ငယ်သော၊ (ဝိဟာရေ-၌၊) ယတော-အကြင်ဘက်၌၊ ဝါ-ဘက်က၊ (ဒိယဩာ ဟတ္ထော-သည်၊ ဝါ-သည်၊) ပဟောတိ-လောက်၏။ တတော-ထိုဘက်၌၊ ဝါ-ဘက်က၊ ဒိယဩာ ဟတ္ထော-သည်၊ (ဥပစာရော-တည်း၊) ပါဒေ-တို့ကို၊ ဓောဝိတွာ-ဆေးပြီး၍၊ ပဝိသန္တသေ-ဝင်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ပသာဝတ္ထာယ-ကျင်ငယ်အကျိုးငှာ၊ (ကျင်ငယ်စွန့်ဖို့ရာ၊) နိက္ခမန္တသေ-ထွက်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ ဒ္ဝါရေ-တံခါး ပေါက်၌၊ နိက္ခိတ္တပါဒဓောဝနပါသာဏတော-ထားအပ်သော ခြေဆေးရာ ကျောက် ဖြာမှလည်းကောင်း၊ ပသာဝဌာနတောစ-ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရပ်မှလည်းကောင်း၊ မဠပိဋ္ဌ-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တာဝ-ထိုမျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်၊ ဒိယဩဟတ္ထ ဝိတ္ထာရော-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်အနံရှိသော၊ ဝါ-တစ်တောင်ထွာ အနံရှိသော၊ မဇ္ဈေ-လမ်းသည်၊ ဥပစာရောနာမ-မည်၏။ မဠသဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌသဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ ဥပစာရေ-၌၊ ဌိတသဝါ-တည်သည်မှ လည်းဖြစ်သော၊ ပဝိသန္တသဝါ-ဝင်သည်မှလည်း ဖြစ်သော၊ နိက္ခမန္တသဝါ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ တသ္မိံ ဥပစာရေ-၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အနုပခဋ္ဌ-အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍၊ သေယျ-ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတုကာမော-ပြုလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သေယျ-အိပ်ရာနေရာကို၊ သန္ဌရတိ-ဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း ခင်းအံ့၊ သန္ဌာရာပေတိ-ဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း ခင်းစေအံ့၊ (တသ-ထိုရဟန်း၏၊) ဒုက္ကဋသ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ။)

အဘိနိသီဒတိ-ဝါ အဘိနိပဇ္ဇတိ-ဝါတိ ဇတ္ထု-၌၊ အဘိနိသီဒနမတ္တေန (ဇဝ-ဝါ)-ထိုင်ခြင်းမျှကြောင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အဘိနိပဇ္ဇနမတ္တေနေ-ဝါ-လျောင်းခြင်းမျှကြောင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပန-ဆက်၊ ဒွေပိ-

ထိုင်ခြင်း, လျောင်းခြင်း ၂ မျိုးလုံးတို့ကိုလည်း၊ သစေ ကရောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ၊) ဥဒ္ဒါယုဒ္ဒါယ-ထ၍ထ၍၊ နိသီဒတော၀ါ-ထိုင်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ နိပဇ္ဇတော၀ါ-လျောင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနော-၏၊) ပယောဂေ ပယောဂေ ပါစိတ္တိယံ။

၁၂၂။ ဥပစာရံ ၊ပေ၊ သန္ထရာပေတိ၀ါတိ-ဟူသော၊ ဣမသ္မိံ-ဤဒုက္ခဋ္ဌ၀ါရ၌ လည်းကောင်း၊ ဣတော-ဤ၀ါရမှ၊ ပရေစ-နောက်လည်းဖြစ်သော၊ ဝိဟာရဿ ဥပစာရေတိ အာဒိကေ-ဝိဟာရဿ ဥပစာရေ အစရှိသော၊ ဒုက္ခဋ္ဌ၀ါရေပိ-ဒုက္ခဋ္ဌ၀ါရအားလုံး၌လည်းကောင်း၊ ဣဓ-ဤပါစိတ္တိယ၀ါရ၌၊ အဘိနိသီဒနမတ္တေ-ထိုင်ခြင်းမျှကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဘိနိပဇ္ဇနမတ္တေ-လျောင်းခြင်းမျှကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥဘယကရဏေ- ၂ ပါးစုံကို ပြုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပယောဂ ဘေဒေစ-ပယောဂအပြားကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါစိတ္တိယပ္ပဘေဒေါ-ပါစိတ်အာပတ် အပြားကို၊ ဝုတ္တော ယထာ-ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့ ဧ၀ံ-တူ၊ ဒုက္ခဋ္ဌပ္ပဘေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတ၀ေါ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧ၀ရူပေန-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂလေန-ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ၊ ဧကဝိဟာရေ၀ါ-တစ်ကျောင်းထည်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဧကပရိ၀ေဏေ၀ါ-ပရိ၀ုဏ်တစ်ခုတည်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ၀သန္တေန-နေခြင်းဖြင့်၊ [“၀သန္တဿ-နေသော ရဟန်း၏” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] အတ္ထော-အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧ၀-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌သာ၊ အဿ-ထိုဝိသဘာဂ ရဟန်း၏၊ နိ၀ါသော-နေခြင်းကို၊ ၀ါရိတော-တားမြစ်တော်မူအပ်ပြီ။

အညဿ ပုဂ္ဂလိကေတိ-ကား၊ ဣဓာပိ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ ဝိဿာသိကဿ-အကျွမ်း၀င်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပုဂ္ဂလိကံ-ပုဂ္ဂလိကအိပ်ရာနေရာသည်၊ အတ္ထိနော-၏။ ပုဂ္ဂလိကဿဒိသမေ၀-ပုဂ္ဂလိကအိပ်ရာနေရာနှင့် တူသည်သာ၊ တတ္ထ-ထိုအကျွမ်း၀င်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အိပ်ရာနေရာ၌၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း။

၁၂၃။ အာပဒါသူတိ-ကား၊ ဗဟိ-အပြင်ဘက်၌၊ ၀သန္တဿ-နေသော ရဟန်း၏၊ ဇိ၀ိတပြဟ္ဗစရိယန္တရာယော-အသက်၏ အန္တရာယ်, ပြဟ္ဗစရိယ၏ အန္တရာယ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ ဧ၀ရူပါသု-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဝိသတိ-၀င်လာ၏၊ တဿာပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ သေသံ ဥတ္တာနမေ၀ ၊ပေ၊ ဒုက္ခ၀ေဒနန္တိ။- အနုပခဋ္ဌ သိက္ခာပဒံ ဆဋ္ဌံ။

●ကဝိဟာရေ, ●ကပရိ၀ေဏေ။ ။ဧကဝိဟာရ၌ ဝိဟာရအရ ကျောင်းတိုက်ကို မယူရ၊ ကျောင်းတစ်ကျောင်းကိုသာ ယူရမည်၊ ပရိ၀ုဏ်ဟူသည်လည်း ထိုကျောင်း၏ အကာအရံအတွင်းတည်း၊ မှန်၏ ထိုကဲ့သို့ တစ်ကျောင်းတည်း၌ အနုပခဋ္ဌ မပြုဖို့ရန်သာ ဤသိက္ခာပုဒ်က တားမြစ်သည်၊-ဋီကာ။

၇။ နိုကဖုနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၂၆။ သတ္တမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဧကေန ၊ပေ၊ အတိက္ကာမေတိတိ-ကား၊ စတုဘူမကပဌမဘူမကာ-ဘုံ ၄ ဆင့်ရှိကုန်, ဘုံ ၅ ဆင့်ရှိကုန်သော၊ ယေ ပါသာဒါ-အကြင်ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆသတ္တကောဋ္ဌကာနိ-၆ ခု, ၇ ခု တံခါးမှန်ရှိကုန်သော၊ ယာနိ စတုဿာလာနိ၀ါ-အကြင်လေးဘက် တန်လျားရှည်ကျောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တာဒိသေသု-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ သေနာသနေသု-ကျောင်းတို့၌၊ ဟတ္ထေသု၀ါ-လက်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂိ၀ါယ ၀ါ-လည်ပင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ အန္တရာ-အကြား၌၊ အတ္ထ ပေန္တာ-တန့်ရပ်မထားဘဲ၊ ဧကေန-တစ်ကြိမ်တည်းသော၊ ပယောဂေန-ဖြင့်၊ အတိက္ကာမေတိ-ကျောင်းကို လွန်စေအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ဧကမေ၀-တစ်ချက်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ထပေတ္တာ ထပေတ္တာ-တန့်ထား၍ တန့်ထား၍၊ နာနာပယောဂေဟိ-အမျိုးမျိုးသော ပယောဂတို့ဖြင့်၊ အတိက္ကာမေန္တသ-လွန်စေသော ရဟန်း၏၊ ဒ္ဝါရဂဏနာယ-တံခါးပေါက်အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ၊) ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ အနာမသိတ္တာ-မသုံးသပ်မူ၍၊ နိက္ခမ-ထွက်သွားလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာ-ပြော၍၊ ၀ါစာယ-စကားဖြင့်၊ နိကဖုန္တသာပိ-နှင်ထုတ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ ဧသေ၀နယော၊ (၁ ခွန်းထည်း ပြောလျှင် ပါစိတ်အာပတ် တစ်ချက်, ထပ်၍ ထပ်၍ ပြောနေရလျှင် စကားခွန်းအရေအတွက်အားဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်များစွာ သင့်သည်-ဟူလို။)

အည ံ အာဏာပေတီတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဣမံ-ဤရဟန်းကို၊ နိကဖု-ဆွဲထုတ်လော၊ ဣတိ, အာဏတ္တိမတ္တေ-စေခိုင်းအပ်ကာမျှ၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) သော-ထိုစေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ သကိ-တစ်ကြိမ်၊ အာဏတ္တော-စေခိုင်းအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဗဟုကေပိ-များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒ္ဝါရေ-တံခါးတို့ကို၊ သစေ အတိက္ကာမေတိ-အကယ်၍ လွန်စေအံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ဧကံ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ ကာနိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဒ္ဝါရာနိ-တံခါးတို့တိုင်အောင်၊ နိကဖာဟိ-ဆွဲထုတ်လော၊ ဣတိ၀ါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ယာ၀-အကြင်မျှလောက်သော အရပ်၌၊ မဟာဒ္ဝါရံ-တံခါးမကြီးသည်၊ (အ‌တ္ထိ၊) တာ၀-ထိုမျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်၊ နိကဖာဟိ-လော၊ ဣတိ၀ါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧ၀ံ-သို့, နိယမေတ္တာ-သတ်မှတ်၍၊ အာဏတ္တော-စေခိုင်းအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ဒ္ဝါရဂဏနာယ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ။)

တသ ပရိက္ခာရန္တိ-ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ တသ-ထိုရဟန်း၏၊ သန္တကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပတ္တ ၊ပေ၊ ဘေဒံ-သပိတ်, သင်္ကန်း, ပုဝါ, ရေစစ်, ဓမကရိုဏ်ရေစစ်, ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး အစရှိသော

အပြားရှိသော ပရိက္ခရာကို၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ရဇနဆလွှိမ့်-ဆိုးရည်ခေါက်ကိုလည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိကဗုတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မှုလည်း ဆွဲထုတ်အံ့၊ နိကဗျာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမှုလည်း ဆွဲထုတ်စေအံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝတ္ထု၊ ဂဏနာယ-ဝတ္ထုအရေအတွက်အားဖြင့်၊ ဒုက္ကဋာနိ (ဟောန္တိ) ပန-ဆက်၊ ဂါဠ-တင်းတင်းကြပ်ကြပ်၊ ပန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ (အထုပ်ထုပ်၍ဖြစ်စေ, စုစည်း၍ ဖြစ်စေ) ထပိတေသု-ထားအပ်သော ပရိက္ခရာတို့၌၊ ဧကာဝ-တစ်ချက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

၁၂၇။ အညဿ ပုဂ္ဂလိကေတိ-ကား၊ ဣဓာပိ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ ဝိဿာသိကပုဂ္ဂလိကံ-ဝိဿာသိကပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိက္ခရာသည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပုဂ္ဂလိကသဒိသမေဝ-ပုဂ္ဂလိကပရိက္ခရာနှင့် တူသည်သာ၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝိဿာသိကပုဂ္ဂလိကံ-ဝိဿာသိကပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဂ္ဂလိကပရိက္ခရာသည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပုဂ္ဂလိကသဒိသံ ယထာ-ပုဂ္ဂလိကပရိက္ခရာနှင့် တူသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ ဝိဿာသိကပုဂ္ဂလိကံ - သည်၊ အတ္တနော - ၏၊ ပုဂ္ဂလိကသဒိသမေဝသာ၊ ပန-ဆက်၊ ယတြ-အကြင်သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝိသေသော-အထူးသည်၊ ဘဝိဿတိ-ရှိလတံ့၊ တတြ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်အံ့။

၁၂၈။ အလဇ္ဇီ နိကဗုတိဝါတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဘဏ္ဍနကာရက ကလဟကာရကမေဝ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်, ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ၊ သကလသံယာရာမတော-အလုံးစုံသော သံဃာ့အာရာမ်မှ၊ နိကဗိုတုံ-ဆွဲထုတ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဆွဲထုတ်ခွင့်ကို၊ လဘတိ-ရ၏၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ လဘိတွာ-၍၊ သံဃမ္မိ-သံဃာ ကိုသော်လည်း၊ ဘိန္ဒေယျ-ခွဲရာ၏၊ အလဇ္ဇီအာဒယော ပန-အလဇ္ဇီရဟန်း အစရှိ သူတို့ကိုကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနट्ठာနတောယေဝ-နေရာအရပ်မှသာလျှင်၊ နိကဗိုတဗ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၏၊ သကလသံယာရာမတော-မှ၊ နိကဗိုတုံ-ငှာ၊ နဝ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဥမ္မတ္တကသာတိ-ကား၊ သယမ္မိ-ဆွဲထုတ်သော ရဟန်းကိုယ်တိုင်လည်း၊ ဥမ္မတ္တကသ-ရူးသည်ဖြစ်၍၊ (နိကဗုန္ဓသ-ဆွဲထုတ်သော ရဟန်း၏၊) အနာပတ္တိ၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။ နိကဗုနသိက္ခာပဒံ သတ္တမံ။

သကလ ၊ပေ၊ နဝ ဝဋ္ဋတိ။ ။သကလသံယာရာမတော နိကဗိုတုံ နဝ ဝဋ္ဋတိတိ ဣဒံ အနနုရူပတော ဝုတ္တံ၊ (တစ်တိုက်လုံးမှ နှင်ထုတ်ဖို့ရန် မလျော်သောကြောင့် ဆိုအပ်သည်၊) ပါပဂရဠိတာယ ဟိ အကုပိတစိတ္တေန နိကဗျာပေန္တသ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန အာပတ္တိ နတ္ထိ, ကုပိတော အနတ္တမနောတိ ဝုတ္တတ္တာ-ဝိမတိ။

၈။ ဝေဟာသကုဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၂၉။ အဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဥပရိဝေဟာသကုဋ္ဌိယာတိ-ကား၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အစ္ဆန္နတလာယ-မဖုံးအပ်သေးသော (မဖုံးရသေးသော) အပြင်ရှိသော၊ ဒွိဘူမိကကုဋ္ဌိယာဝါ-ဒွိဘူမိကကုဋ္ဌိ၌သော်လည်းကောင်း၊ တိဘူမိကာဒိကုဋ္ဌိယာဝါ-တိဘူမိကအစရှိသော ကုဋ္ဌိ၌သော်လည်းကောင်း၊ မဉ္စံ သဟသာ အဘိနိသီဒိတိ-ဟူသည်ကား၊ မဉ္စံ-ညောင်စောင်းကို၊ သဟသာ-အဆောင်တလျှင်၊ အဘိဘဝိတ္တာ အဗ္ဗောတ္ထရိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊ (ပါဠိတော်၌ "နိသီဒိ" ဟု ရှိသည်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ တေ-မဉ္စံ၌ ဤဒုတိယာဝိဘတ်သည်၊ ဘုမ္မတ္ထေ-သတ္တမီဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်တည်း၊ (တစ်နည်း) တေ-ဤမဉ္စံဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဘုမ္မတ္ထေ-၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော ပုဒ်တည်း၊ [တေန္တိ မဉ္စန္တိ ပဒေ တေ ဝစနံ ဥပယောဂဝစနံ၊ အထဝါ တေန္တိ မဉ္စန္တိ ပဒံ ဥပယောဂဝစနဝန္တံ၊-ယောဇနာ။] မဉ္စေ-၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ အဘိတိ ဣဒံ-အဘိဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ပဒသောဘနတ္ထံ-ပုဒ်၏ တင့်တယ်ခြင်း အကျိုးရှိသော၊ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ-ဥပသာရမျှသာတည်း၊ [ဤဒုတိယနည်း၌ အဘိသဒ္ဒါသည် နိသီဒိပုဒ်ကို တင့်တယ်အောင် တန်ဆာဆင်ထားသော ဥပသာရမျှသာတည်း၊ ဧဝဖြင့် အဘိအတွက် အနက်မရှိဟု ပြသည်။] နိပတိတ္တာတိ-ကား၊ ပတိတ္တာ-ကျ၍၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ နိဂ္ဂမိတ္တာ-ထွက်၍၊ ဟိ-မှန်၊ (နိပတိတ္တာကို နိဂ္ဂမိတ္တာဟု ဖွင့်ခြင်းသည် မှန်၏၊) (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တဿ-ထိုညောင်စောင်းခြေ၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အာဏီပိ-မယ်နကိုလည်း၊ ဝါ-စို့ကိုလည်း၊ နဒီဒ္ဓာ-မပေးအပ်သေး၊ တသ္မာ-ထိုသို့စို့မပေးရသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဂ္ဂန္တွာ-ညောင်စောင်းဘောင်မှ ထွက်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ("အဝတ္ထာသိ-ဖိပြီ" ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဝိဿရမကာသိတိ-ကား၊ ဝိရူပ်-ဖောက်ပြန်သော၊ အာတုရဿရံ-နာကျင်သူ၏ အသံကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ။ [အာတုရဿ + သရော အာတုရဿရောဟု ပြု၊ ပါဠိတော်၌လည်း "ဝိရူပေါ + သရော ဝိဿရော" ဟု ပြု။]

၁၃၁။ ဝေဟာသကုဋ္ဌိနာမ ၊ပေ၊ အသီသယဋ္ဌာတိ-ကား၊ ယာ-အကြင်ကုဋ္ဌိသည်၊ ပမာဏမဏ္ဍိမဿ-ပမာဏအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်သော၊ ပုရိသဿ-

---

နိပတိတ္တာ။ ။"နိဥပသာရအတွက် အနက် မရှိ, ဓာတ္တတ္ထဝိသေသကတည်း" ဟု သိစေလို၍ "ပတိတ္တာ" ဟု ဖွင့်သည်၊ တချို့စာအုပ်၌ "နိပ္ပတိတ္တာတိ နိပတိတ္တာ" ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိပျက်သာတည်း၊ တစ်နည်း-"နိဥပသာရကြောင့် ပတဓာတ်သည် နိဂ္ဂမနအနက်ဟောတည်း, နိဥပသာရလည်း ဓာတ္တတ္ထဝိသေသကတည်း" ဟု သိစေလို၍ "နိဂ္ဂမိတ္တာ ဝါ" ဟု တစ်နည်းဖွင့်သည်၊ ပဌမနည်းအလို "နိပတိတ္တာ-ကျ၍"ဟု ပေး၊ ဒုတိယနည်းအလို "နိပတိတ္တာ-ထွက်၍"ဟု ပေးပါ။-ယောဇနာ။

၏။ သင့္ဟေဋ္ဌမာဟိ-အလုံးစုံးတို့၏ အောက်ခ်ခ်ဖြစ်ကုန်သော၊ တုလာဟိ-ထုတ်လျောက်တို့ဖြင့်၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ နိ ယဋ္ဌေတိ-မထိခိုက်၊ ("သာ-ထိုကုဋိသည်၊ ဝေဟာသကုဋိနာမ-မည်၏"ဟု ပါဠိတော် ထည့်စပ်၊) ဧတေန-ဝေဟာသကုဋိနာမ ၊ပေ၊ အသီသယဋ္ဌာဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ ဣမိ-ဤသီကျွာပုဒ်ခ်၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်သော၊ ဝေဟာသကုဋိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒဿိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။ ဝေဟာသကုဋိလက္ခဏံ-ဝေဟာသကုဋိ၏ လက္ခဏာသည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဒဿိတံ၊ နိ ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ ယာကာစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဥပရိ-အထက်ခ်၊ အစ္ဆန္နတလာ-မဖုံးအပ်သော အပြင်ရှိသော၊ (အထက်ထပ်ခ် အခင်းမခင်းရသေးသော၊) ဒ္ဝိဘူမိကကုဋိ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တိဘူမိကာဒိကုဋိဝါ-တိဘူမိကအစရှိသော ကုဋိကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝေဟာသကုဋိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ပန-ထိုသို့ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ဣမိ-ဤသီကျွာပုဒ်ခ်၊ အသီသယဋ္ဌာ-ဦးခေါင်းကို မထိခိုက်လောက်သော ကုဋိကို၊ (ဦးခေါင်းလွတ်လောက်အောင် မြင့်သော ကုဋိကို၊) အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်၏။ အဘိနိသီဒနာဒိသု-အဘိနိသီဒနအစရှိသည်တို့ခ်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့သီကျွာပုဒ်ခ်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပယောဂဝသေန-ပမယောဂ၏ အပြားဖြင့်၊ အာပတ္တိဘေဒေါ ပေါ်တမော။

၁၃၃။ အဝေဟာသကုဋိယာတိ-ကား၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်ခ်၊ ကတပဏ္ဏသာလာဒိသု-ပြုအပ်သော သစ်ရွက်ကျောင်း အစရှိသည်တို့ခ်၊ (မဠ္ဠံ ဝါ ပိဋ္ဌံ ဝါ အဘိနိသီဒန္တသ ဝါ, အဘိနိပဇ္ဇန္တသ ဝါ) အနာပတ္တိ ဟောတိ၊ (ဤသို့ အပြည့်အစုံ ထည့်ပေးမှ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံသည်၊) ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထိုမြေပေါ်ဝယ် ပြုအပ်သော သစ်ရွက်ကျောင်း စသည်တို့ခ်၊ (မဠ္ဠံဝါ ပိဋ္ဌံဝါ အဘိနိသီဒန္တေနဝါ, အဘိနိပဇ္ဇန္တေနဝါ) ပရဿ-သူတစ်ပါးကို၊ ပိဋ္ဌာ-နှိပ်စက်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာတုံ-ဌာ၊ နိ သက္ကာ-မတတ်ကောင်း။ သီသယဋ္ဌာယာတိ-ကား၊ ယာ အယံ-အကြင်ကုဋိသည်၊ သီသယဋ္ဌာ-ဦးခေါင်းကို ထိခိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထာပိ-ထိုသီသယဋ္ဌာကုဋိခ်ခ်လည်း၊ (မဠ္ဠံဝါ ပိဋ္ဌံဝါ အဘိနိသီဒန္တသဝါ, အဘိနိပဇ္ဇန္တသဝါ) အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုသီသယဋ္ဌကုဋိခ်ခ်၊ ဟေဋ္ဌာ ပါသာဒေ-ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်ခ်၊ အနောဏတေန-မကိုင်းညွှတ်ဘဲ၊ (မကုန်းဘဲ၊) ဝိစရိတုံ-လှည့်လည်ခြင်းငှာ၊ နိ သက္ကာ-မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့မကုန်းဘဲ လှည့်လည်၍ မဖြစ်သည့်အတွက်၊) အသဠ္ဌရဏဌာနတ္တာ-လှည့်လည်ရာ အရပ် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရပီဋ္ဌာ-သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခြင်းသည်၊ နိ ဘဝိဿတိ-မဖြစ်လတ္တံ့။

ဟေဋ္ဌာ အပရိဘောဂံ ဟောတီတိ-ကား၊ ယဿာ-အကြင်ကုဋိ၏၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ခ်၊ ဝါ-သည်၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရာဒီနံ-သစ်, ဝါးစသော အဆောက်အဦး အစရှိ

သည်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ နိုက္ခိတ္တတ္တာ-ထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပရိ ဘောဂ်-မသုံးစွဲအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထာပိ-ထိုကဋ္ဌိန်ခွင့်လည်း၊ (မဠဲဝါ ပိဋ္ဌဝါ အဘိနိသီဒန္တသဝါ, အဘိနိပဇ္ဇန္တသဝါ။) အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပဒရသဒ္ဓိတံ ဟောတီတိ-ကား၊ ယသ္ဿ-အကြင်ကုဋ္ဌ၏၊ ဥပရိမတလံ-အထက်ခွံ ဖြစ်သော အပြင်သည်၊ ဒါရုဖလကေဟိ-သစ်သားပျဉ်ချပ်တို့ဖြင့်၊ ယနသန္ထတံ-တစ်ခဲနက် ခင်းထားအပ်ပြီးသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ သုဓာဒိပရိကမ္မကတံဝါ-အက်တော အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ တတ္ထာပိ-ထိုကဋ္ဌိန်ခွင့်လည်း၊ (မဠဲဝါ ပိဋ္ဌဝါ အဘိနိသီဒန္တသဝါ, အဘိနိပဇ္ဇန္တသဝါ။) အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပဒ္ဓာဏီ ဒိန္နာ ဟောတီတိ-ကား၊ မဠ္ဘပိဌာန်-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် တို့၏၊ ပါဒသိခါသု-ခြေထောက်ဖျားတို့၌၊ အာဏီ-မယ်နသည်၊ ဝါ-စို့သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒိန္နာ-ပေးအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ (ယခုခေတ်၌ သံရိုက်အပ်ပြီးသည်-ဟူလို၊) ယတ္ထ-အကြင်ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်၌၊ နိသီဒန္တေပိ-ထိုင်ပါသော်လည်း၊ (ပါဒါ-ခြေတို့သည်၊) နု နိပတန္တိ-မကျကုန်၊ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ မဠ္ဘပိဌေ-၌၊ နိသီဒတောပိ-ထိုင်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) တသ္မိံ ဌိတောတိ-ကား၊ အာဟစ္စပါဒကေ-အပေါင်၌ သွင်းအပ်သော အခြေရှိသော၊ မဠ္ဘေဝါ-၌ သော်လည်းကောင်း၊ ပီဌေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ဌိတော-ရပ်လျက်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ နာဂဒန္တကာဒီသု-ဆင်စွယ်ကောက် အစရှိသည်တို့၌ လဂ္ဂိတက်-ချိတ် အပ်သော၊ စီဝရံဝါ-သင်္ကန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိဝါ-တစ်စုံတစ်ခုသော ပရိက္ခရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏှာတိဝါ-ယူမူလည်း ယူအံ့၊ အည်-အခြားသော ပရိက္ခရာကို၊ လဂ္ဂေတိဝါ-ချိတ်မူလည်း ချိတ်အံ့၊ တသ္ဓာပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ဝေဟာသကုဋ္ဌိသိက္ခာပဒံ အဋ္ဌမံ။

၉။ မဟာလွှကဝိဟာရသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၃၅။ နဝမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ယာဝ ဒွါရကောသာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဒွါရကောသော နာမ-မည်သည်၊ ပိဋ္ဌသယ်ာဌသ-တံခါးပေါက်၏၊ ဝါ-ကျည်းခွေ၏၊ သမန္တာ-ဘေး ပတ်ဝင်းကျင်၌၊ ကဝါဋဝိတ္ထာရပ္ပမာဏော-တံခါးရွက်၏ အပြန့်အကျယ် ပမာဏ ရှိသော၊ ဩကာသော-အရပ်တည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဒွါရတာ ဟော-တံခါးပေါက်မှ၊ ဝါ-ကျည်းခွေမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဒိယမုဟတ္ထော-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်ရှိသော၊ (ဩကာသော-သည်၊ ဒွါရကောသောနာမ-မည်၏၊) ဣတိ, ဝုတ္တံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ ဒွါရဿ-တံခါးပေါက်၏၊ ဥဘောသု-၂ ဖက် ကုန်သော၊ ပဿေသု-ဘေးတို့၌, ကဝါဋပ္ပမာဏံ-တံခါးရွက် ပမာဏရှိသော အရပ်သည်၊ (ဒွါရကောသောနာမ-၏၊) ဣတိ ဝုတ္တံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ကဝါဋံ နာမ-တံခါးရွက်မည်သည်၊ ဒိယမုဟတ္ထမ္မိ-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်ရှိသည်လည်း၊

ဝါ-တစ်တောင်ထွာရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဒီဃတ္ထမို့-၂ တောင်ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ အဓုတေယျဟတ္ထမို့-အခွဲအားဖြင့် ၃ တောင်ရှိသည်လည်း၊ ဝါ-၂ တောင်ထွာရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ သုဝုတ္တံ-ကောင်းစွာဆိုအပ်ပြီ၊ [ဤအဓုတေယျဟတ္ထမို့ဟူသော စကားသည် ပါဠိတော်လာ "သမန္တာ ဟတ္ထပါသာ" ဟူသော စကားနှင့် ထပ်တူကျသောကြောင့် သုဝုတ္တဟု ဆိုသည်။] ဟိ-မှန်၊ တဒေဝ-ထိုအဓုတေယျဟတ္ထ ပမာဏကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဘဂဝတာဝိ-သည်လည်း၊ ပိဋ္ဌသယ်ဌသ သမန္တာ ဟတ္ထပါသာတိ-ဟူ၍ အယံ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော-ဤအလွန်ဆုံး ညွှန်ပြကြောင်း စကားကို၊ ကတော-ပြုတော်မူအပ်ပြီ။

အဂ္ဂဠုတ္ထပနာယာတိ-ကား၊ သကဝါဒီကဒ္ဓါရဗန္ဓတ္ထပနာယ-တံခါးရွက်နှင့် တကွဖြစ်သော တံခါးပေါင်ကို ခိုင်မြဲအောင် ထားခြင်းငှာ၊ သကဝါဒီကသ-တံခါးရွက်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဒ္ဓါရဗန္ဓသ-တံခါးပေါင်၏၊ နိစ္စလဘာဝတ္ထာယ-မလှုပ်ရှားသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ-ဆက်၊ ဒ္ဓါရတ္ထပနာယာ ဟိ-ဟူသော၊ ဣဒမို့ ပဒဘာဇနံ-ဤပဒဘာဇနီကိုလည်း၊ ဣမမေဝ အတ္ထံ-ဤနိစ္စလဘာဝတ္ထာယဟူသော အကျိုးကိုပင်၊ သန္ဓာယ, ဘာသိတံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဧတ္ထ-ဤအဂ္ဂဠုတ္ထပနာယဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ အဓိပ္ပာယော-အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း၊ ဟိ-ခဲ့၊ ကဝါဋံ-တံခါးရွက်သည်၊ လဟုပရိဝဋ္ဋကံ-လျင်မြန်သော ပြန်လည်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဝိဝရဏကာလေ-ဖွင့်ရာအခါ၌၊ ဘိတ္တိ-နံရံကို၊ အာဟနတိ-ထိခိုက်၏၊ ပိဒဟနကာလေ-ပိတ်ရာအခါ၌၊ ဒ္ဓါရဗန္ဓံ-တံခါးပေါင်ကို၊ ဝါ-ကျည်းခွေကို၊ (အာဟနတိ-ထိခိုက်၏၊) တေန အာဟနနေန-ထိုသို့ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်၊ ဘိတ္တိ-နံရံသည်၊ ကမ္မတိ-တုန်လှုပ်၏၊ တတော-ထိုသို့တုန်လှုပ်ခြင်းကြောင့်၊ မတ္တိကာ-မြေညက်သည်၊ (ယခုခေတ် အက်မတသည်) စလတိ-လှုပ်၏၊ စလိတ္တာ-လှုပ်၍၊ ဝါ-လှုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သိထိလာ ဝါ-လျှော့သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ပတတိဝါ-ကွာ၍သော်လည်း ကျတတ်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ "ယာဝ ဒ္ဓါရကောသာ အဂ္ဂဠုတ္ထပနာယာ"တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုယာဝ ဒ္ဓါရကောသာ အဂ္ဂဠုတ္ထပနာယဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ "ဣဒံနာမ-ဤမည်သော အမှုကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဝါ-ရမည်"၊ ဣတိ, မာတိကာယံ-၌၊ ကိဉ္စာပိနေဝ ဝုတ္တံ-အကယ်၍လည်း ဟောတော်မမူအပ်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ကိဉ္စာပိန ဝုတ္တံ-အကယ်၍လည်း ဟောတော်မမူအပ်၊ ပန-ထိုသို့ဟောတော်မမူအပ်ပါသော်လည်း၊ အဋ္ဌကထာယံ-အကြောင်းဝတ္ထု၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၌၊ "ပုနပ္ပုနံ ၊ပေ၊

လေပါပေသီ"တိ-ဟူသော စကားရပ်၏၊ အဓိကာရတော-လိုက်ဟောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာဝ ဒွါရကောသာ-တံခါးပေါင်း၏ ထက်ဝန်းကျင် ၂ တောင်ထွာအရပ်တိုင်အောင်၊ အဂ္ဂဠတ္ထပုနာယ-တံခါးရွက် တံခါးပေါင်တို့ကို မလှုပ်ရှားအောင် ထားခြင်းငှာ၊ ပုနပ္ပုနံ-အထပ်ထပ်၊ လိမ္မိတဗ္ဗောဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း လိမ်းကျံအပ် လိမ်းကျံနိုင်၏၊ လိမ္မာပေတဗ္ဗောဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်း လိမ်းကျံစေအပ် လိမ်းကျံစေနိုင်၏၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

💬 ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပိဋ္ဌသယ်ာ ဌသ သမန္တာ ဟတ္ထပါသာတိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တं-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ ယသ-အကြင်ကျောင်း၏၊ ဝေမဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ ဒွါရံ-တံခါးပေါက်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဥပရိဘာဂေ-တံခါးပေါက်၏ အထက်အဖို့၌၊ ဥစ္စာ-မြင့်သော၊ ဘိတ္တိ-နံရံသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တသ-(အလယ်၌ တံခါးရှိ၍, တံခါးအထက်၌လည်း နံရံအမြင့်ရှိသော) ထိုကျောင်း၏၊ တီသု-၃ ဘက်ကုန်သော၊ ဒိသာသု-အရပ်တို့၌၊ (ဘေး ၂ ဘက် အထက်အားဖြင့် ၃ ဘက်ကုန်သော အရပ်တို့၌) သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဟတ္ထပါသာ-ဟတ္ထပါသ်တို့သည်၊ ဥပစာရော ဟောတိ၊ ခုဒ္ဒကသ-ငယ်သော၊ ဝိဟာရသ-၏၊ ဒ္ဒီသု ဒိသာသု-၂ ဘက်ကုန်သော အရပ်တို့၌၊ (အထက်၌ မရ၍ ဘေး ၂ ဘက်တို့၌) ဥပစာရော ဟောတိ၊ တတြာပိ-ထိုငယ်သော ကျောင်း၌လည်း၊ ယံ ဘိတ္တိ-အကြင်နံရံကို၊ ဝိဝရိယမာနံ-ဖွင့်အပ်သော၊ ကဝါဋံ-တံခါးရွက်သည်၊ အာဟနတိ-ထိခိုက်၏၊ သာ-ထိုနံရံသည်၊ အပရိပူရဥပစာရာပိ-၂ တောင်ထွာ မပြည့်သော ဥပစာရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ပန-ထိုသို့ ၂ တောင်ထွာ ဥပစာ မပြည့်ပါသော်လည်း၊ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန-အလွန်ဆုံး အရပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းအားဖြင့်၊ တီသု ဒိသာသု- ၃ ဘက်ကုန်သော အရပ်တို့၌၊ သမန္တာ-၌၊ (ယာဝ) ဟတ္ထပါသာ-ဟတ္ထပါသ်တိုင်အောင်၊ [ပါဠိတော်မှ ယာဝကို ယူပေးသည်။] ဒွါရသ-တံခါး၏၊ နိစ္စလဘာဝတ္ထာယ-မလှုပ်ရှားသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ လေပေါ-လိမ်းကျံခြင်းကို၊ အနုညာတော-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ အသ ဒွါရသ-ထိုတံခါး၏၊ အဓောဘာဂေပိ-၌လည်း၊ လေပေါကာသော-လိမ်းကျံအပ်သော အရပ်သည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ တမ္မိ-ထိုအရပ်ကိုလည်း၊ လိမ္မိတုံ-လိမ်းကျံခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

အာလောကသန္ဓိပရိကမ္မာယတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဝါတပါနကဝါဋကာ-လေသောက်ပြူတင်း၏ တံခါးရွက်ငယ်တို့ကို၊ အာလောကသန္ဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ကုန်၏၊ တေပိ-ထိုလေသာပြူတင်း၏ တံခါးရွက်ငယ်တို့သည်လည်း၊ ဝိဝရဏကာလေ-ဖွင့်ရာအခါ၌၊ ဝိဒတ္ထိမတ္တမ္ပိ-တစ်ထွာအတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အတိရေကမ္ပိ-တစ်ထွာထက် ပိုသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိပဒေသံ-နံရံအရပ်ကို၊ ပဟရန္တိ-ရိုက်ခတ်ကုန်၏၊ ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤလေသောက်ပြူတင်း၌၊ ဥပစာရော - ကို၊

သဗ္ဗဒိသာသု-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ (နံပါး ၂ ဘက်နှင့် အထက်အောက်ကို ဆိုသည်။) လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗဒိသာသု-တို့၌၊ ကဝါ ဋ္ဌဝိတ္ထာရ ပွမာဏော-တံခါးရွက်၏ အပြန့်အကျယ် ပမာဏရှိသော၊ သြကာသော-ကို၊ အာ လောကသန္ဓိပရိကမ္မတ္ထာယ-လေသာပြုတင်း တံခါးရွက်တို့ကို ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်း ငှာ၊ လိမ္ပိတဗ္ဗောဝါ, လိမ္မာပေတဗ္ဗောဝါ။ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဘွော-ဤအာလောကသန္ဓိပရိကမ္မာယဟူသော ပါဠိ၌၊ အမိဟ္မာယော-ဘုရားရှင်၏ အလို တော်တည်း။

သေတဝဏ္ဏန္တိ အာဒိကံ-သေတဝဏ္ဏံ အစရှိသော စကားသည်၊ မာတိကာယ-သိက္ခာပုဒ်မာတိကာ၏၊ ပဒဘာဇနံ-နီသည်၊ နု (ဟောတိ)-မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ ဣမိနာ-ဤသေတဝဏ္ဏာ အစရှိသည်ကြောင့်၊ ဝိဟာရသ-၏၊ ဘာရိယတ္တံနာမ-ဝန်လေး သည်၏ အဖြစ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ["ဘာရိကတ္တံနာမ" ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။] ဣတိ-ကြောင့်၊ ပဒဘာဇနေယေဝ-ပဒဘာဇနီ၌သာ၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူ အပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တေ-ဤသေတဝဏ္ဏာ စသည်ကို၊ ယထာ သုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ (အလိုရှိတိုင်း၊) ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုနိုင်၏။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ လေပကမ္မေ-သုတ်လိမ်းမှု၌၊ ယံ-အကြင်ကိစ္စကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။ တံ-ထိုကိစ္စကို၊ ဒသေတ္တာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဆဒနေ-အမိုး၌၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ ဒွတ္တိစ္ဆဒနသာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ-ထိုဒွတ္တိစ္ဆဒနသ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဒွတ္တိစ္ဆဒနသ ပရိယာယန္တိ-ကား၊ ဆဒနသ-အမိုး၏၊ ဒွတ္တိပရိယာယံ-ဝန်းကျင်လှည့်ပတ် ၂ ထပ် ၃ ထပ်ကို၊(အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ပရိက္ခေပေါ-ထက်ဝန်း ကျင် လှည့်ပတ်၍ မိုးခြင်းကို၊ ပရိယာယော-ပရိယာယဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ပရိက္ခေပ ဒွယံဝါ-ထက်ဝန်းကျင် လှည့်ပတ်၍ မိုးအပ်သော အမိုး ၂ ထပ် အပေါင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပရိက္ခေပတ္တယံဝါ-ထက်ဝန်းကျင် လှည့်ပတ်၍ မိုးအပ်သော အမိုး ၃ ထပ် အပေါင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-စီမံအပ် စီမံနိုင်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အပ္ပဟရိတေ ဌိတေနာတိ-ကား၊ အဟရိတေ-စိမ်းစိုသော ကောက်ပင်, ပဲပင် မရှိရာအရပ်၌၊ ဌိတေန-ရပ်လျက်၊ (အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) စ-ဆက်၊ ဘွော-ဤအပ္ပဟရိတေဟူသော ပါဠိ၌၊ သတ္တဝညဘေဒံ-စပါးမျိုး ၇ ပါးအပြားရှိသော၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ-ကောက်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂမာသတိလကုလတ္ထအလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍာဒိ ဘေဒံ-ပဲနောက်, ပဲကြီး, နှမ်း, ပဲပိစပ်, ဗူး, ဖရုံ အစရှိသော အပြားရှိသော၊ အပရဏ္ဏံ စ-ပဲကိုလည်းကောင်း၊ ဟရိတန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ-အပ်၏၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့် ပင်၊ ဟရိတံနာမ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ အပရဏ္ဏန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ။

ပန-ဆက်၊ သစေ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသာတိ ဘွော-၌၊ ယသ္မိံပိ ခေတ္တေ-အကြင်လယ် ၌လည်း၊ ဝုတ္တံ-စိုက်ပျိုးအပ်သော၊ ဗီဇံ-မျိုးစေ့သည်၊ နု တာဝ သမ္ဘဒ္ဒတိ-ပြည့်စုံစွာ

မဖြစ်သေး၊ ပန-ထိုသို့ မဖြစ်သေးပါသော်လည်း၊ ဝသေ-မိုးသည်၊ ပတိတေ-ကျလတ်သော်၊ သမ္မဒ္ဓိသတိ-ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်လတ့်၊ (ဝသေဝါ ပန ပတိတေဟု ဝါ ပါနေသည်ကား အပို၊) တမ်-ထိုမျိုးစေ့သည်လည်း၊ ဟရိတသင်္ခမေဝ-ဟရိတဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ခေတ္တေပိ-၌လည်း၊ ဌိတေန-ရပ်လျက်၊ နု အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-မစီမံရာ၊ အဟရိတေယေဝ-စိမ်းစိုသော ကောက်ပဲ မရှိရာ အရပ်၌သာ၊ ဌိတေန-လျက်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-စီမံရာ၏၊ တတြာပိ-ထိုအပွဟရိတဝယ် ရပ်၍ စီမံရာ၌လည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ့်ကား၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-ရပ်ရာအရပ်၏ အပိုင်းအခြားတည်း၊ ပိဋ္ဌိ ဝံသသဝါ-ခေါင်လျှောက်ဝါး၏သော်လည်းကောင်း၊ ကူဋာဂါရကဏ္ဏိကာယ-စုလစ်မွန်းခွန်အထွဋ်တပ်အပ်သော အချက်၏၊ ဥပရိထုပိကာယဝါ-အထက်ထုပိကာ၏ သော်လည်းကောင်း၊ ပသေ-ဘေးဌ၌ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော ယောက်ျားသည်၊ ဆဒနမုခဝဋ္ဋိအန္တေန-အမိုးခြင်ပိတ်၏ အစွန်းဖြင့်၊ သြလောကေန္တော-ငုံကြည့်လတ်သော်၊ ယသ္မိံ ဘူမိဘာဂေ-အကြင်မြေအဖို့၌ ဌိတံ-ရပ်နေသော ရဟန်းကို၊ (ရပ်၍ စီမံနေသော ရဟန်းကို၊) ပဿတိ-မြင်နိုင်လောက်၏၊ ယသ္မိံစ ဘူမိဘာဂေ-အကြင်မြေအဖို့၌လည်း၊ ဌိတော-ရပ်နေသော ရဟန်းသည်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ တံ နိသိန္နကံ-ထိုထိုင်နေသော ယောက်ျားကို၊ ပဿတိ-မြင်နိုင်လောက်၏၊ တသ္မိံ ဌာနေ-ထိုအချင်းချင်း မြင်နိုင်လောက်ရာ အရပ်၌၊ (ဌိတေန-ရပ်လျက်၊) အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ("အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-တည်း" ဟု ပြန်လှည့်၊) တသ-ထိုအရပ်၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ အဟရိတေပိ-စိမ်းစိုသော ကောက်ပင်, ပဲပင် မရှိရာ အရပ်၌သော်လည်း၊ ဌတ္တာ-ရပ်၍၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊ (စီမံခွင့်ကို၊) နလဘတိ-မရအပ်၊ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဟိ-အကြင့်ကြောင့်၊ ဝိဟာရသ-ကျောင်းသည်၊ ပတန္တသ-မတော်တဆ ပြိုကျလတ်သော်၊ (တစ်နည်း) ပတန္တသ-ပြိုကျလာသော၊ ဝိဟာရသ-၏၊ အယံ-ဤအရပ်သည်၊ ပတနောကာသော-ကျရာ အရပ်တည်း၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း။

၁၃၆။ မဂ္ဂေန ဆာဒေန္တသ္မာတိ ဧတ္ထ-၌၊ မဂ္ဂေန-လမ်းစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အဖြောင့်အားဖြင့်၊ ဆာဒနံနာမ-မိုးခြင်းမည်သည်၊ အပရိကၠိပိတ္တာ-ထက်ဝန်းကျင် မလှည့်ပတ်မူ၍၊ ဥဇုကမေဝ-ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်၊ ဆာဒနံ-မိုးခြင်းတည်း၊ တံ-ထိုမိုးခြင်းကို၊ ဣဋ္ဌကသိလာသုဓာဟိ-အုတ်, ကျောက်, အက်တော်တို့ဖြင့်၊ လဘတိ-ရအပ်၏၊ ဒွေ မဂ္ဂေ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာတိ-ကား၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ မဂ္ဂါ-အစဉ်အတန်းတို့သည်၊ ဒုစ္ဆန္နာ-မကောင်းသဖြင့် မိုးအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အပနေတ္တာပိ-ဖယ်ရှားမှ၌လည်း၊ (ဖျက်၍လည်း၊) ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ကာထပ်ကာ၊ ဆာဒေတုံ-မိုးစေခြင်းငှာ၊ လဘတိ-ရအပ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (အဓိဋ္ဌာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တထာ-

ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ မဂ္ဂေ-အစဉ်အတန်းတို့ကို၊ အဓိဋ္ဌ ဟိတ္တာ-စီမံပြီး၍၊ တတိယမဂ္ဂ- ၃ ခုမြောက် အစဉ်အတန်းကို၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ဤအတိုင်း၊) ဆာဒေဟိ-မိုးရစ်တော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဏာပေတ္တာ-စေခိုင်း၍၊ ပဏ္ဍမိတဗ္ဗံ-ဖဲသွားရာ၏။

ပရိယာယေနာတိ-ကား၊ ပရိဏ္ဍေပေန-ထက်ဝန်းကျင် လှည့်ပတ်၍ မိုးခြင်းဖြင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဆာဒနံ ပန-မိုးခြင်းကိုကား၊ တိဏပဏ္ဏေဟိ-မြက် သစ်ရွက်တို့ဖြင့်၊ လဗ္ဘတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဓာပိ-ဤပရိယာယမိုးခြင်း၌လည်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အဓိဋ္ဌာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ ပရိယာယေ-လှည့်ပတ်၍ မိုးခြင်းတို့ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာ-စီမံပြီး၍၊ တတိယံ- ၃ ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ပရိယာယံ-လှည့်ပတ်၍ မိုးခြင်းကို၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ဤအတိုင်း၊) ဆာဒေဟိ-မိုးရစ်တော့၊ ဣတိ, အာဏာပေတ္တာ, ပဏ္ဍမိတဗ္ဗံ၊ သစေ နပဏ္ဍမတိ-အကယ်၍ မဖဲသွားလို သေးအုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) တုဏ္ဍိဘူတေန-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဌာတဗ္ဗံ-ရပ်ရာ၏၊ စ-ဆက်၊ သဗ္ဗမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ ဆာဒနံ-ဤမိုး ခြင်းကို၊ ဆာဒနူပရိ-အမိုး၏ အထက်၌၊ ဝါ-အမိုးအဆင့်ဆင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဥပရူပရိဗ္ဗန္ဓော-အထက်အထက်၌ (အဆင့်အဆင့်) မိုးအပ်သော၊ ဝိဟာ ရော-ကျောင်းသည်၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ အနောဝဿကော-မိုးမစွပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မညမာနာ-မှတ်ထင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဧဝံ-ဤသို့အထပ်ထပ်၊ ဆာဒေန္တိ-မိုးကြကုန်၏။ တတော ဧစ ဥတ္တရိန္တိ-ကား၊ တိဏ္ဏံ- ၃ ခုကုန်သော၊ မဂ္ဂါနံဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပရိယာယာနံဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ စတုတ္ထော-သော၊ မဂ္ဂေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပရိယာယေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ (ဧစ အဓိဋ္ဌေယျဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၁၃၇။ ကရဏ္ဍေ ကရဏ္ဍေတိ-ကား၊ တိဏမုဋ္ဌိယံ တိဏမုဋ္ဌိယံ-မြက်ဆုပ်တိုင်း မြက်ဆုပ်တိုင်း၌ (အာပတ္တိ, ပါစိတ္တိယသဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) သေသံ ၊ပေ၊ တိ ဝေဒနန္တိ။- မဟာလွကဝိဟာရသိက္ခာပဒံ နဝမံ။

၁၀။ သပ္ပါဏကသိက္ခာပုဒ်အဝင့်

၁၄၀။ ဒသမသိက္ခာပဒေ-၌ ဇာနံ သပ္ပါဏကန္တိ-ကား၊ "တေ-ဤရေသည် သပ္ပါဏကံ-ပိုးနှင့် တကွဖြစ်၏ (ပိုးရှိ၏၊)" ဣတိ-သို့၊ ယထာ တထာဝါ-အမှတ် မထား, တစ်ပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်မူလည်း၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ သိဠေယျ ဝါ သိဠာပေယျ ဝါတိ-ကား၊ တေန ဥဒကေန-ထိုရေဖြင့်၊ သယံ ဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း သိဠေယျ - သွန်းလောင်းအုံ့ အညံ ဝါ - အခြားသူကိုမူလည်း၊ အာဏာပေတ္တာ - စေခိုင်း၍၊ သိဠာပေယျ - စေအုံ့ (တေန ဥဒမကနန္တိ စပ်၍

အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ီဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ) ပန-ဆက်၊ ပါဋိယံ-၌၊ "သိဒ္ဓေယျာတိ သယံ သိဒ္ဓတိတိ"-အစရှိကုန်သော၊ ဤဒိသာနံ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဝစနာနံ-စကားတို့၏။ အတ္ထော-ကို၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးပထဝီခဏာန အစရှိသော သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ-ထိုသိဒ္ဓေယျဝါ သိဒ္ဓာပေယျဝါဟူသော ပါဋိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဓာရံ-ရေအယဉ်ကို၊ အဝိစ္ဆိန္ဒိတ္တာ-မဖြတ်မူ၍၊ သိဒ္ဓန္တသ-တစ်ခါတည်းသွန်းလောင်းသော ရဟန်း၏၊ ဧကသ္မိံ-တစ်လုံးသော၊ ဥဒကယဋ္ဌေ-ရေအိုး၌၊ ဧကာဝ- ၁ ချက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ-ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) သပ္ပဘာဇနေသု-အလုံးစုံသော ခွက်တို့၌၊ ဧသနယော၊ ပန-ကား၊ ဓာရံ-ရေအယဉ်ကို၊ ဝိစ္ဆိန္ဒန္တသ-ဖြတ်သော ရဟန်း၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ-တိုင်း၌၊ အာပတ္တိ-တည်း၊ မာတိကံ-ပိုးရှိသော ရေမြောင်းကို၊ သမ္မုခံ-မိမိလိုရာဘက်သို့ ရှေးရှု၊ ကရောတိ-အံ့၊ ဒိဝသမ္ပိ-တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း၊ သန္ဓတု-စီးပါစေ၊ ဧကာဝ-သော၊ အာပတ္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုအရပ်၌၊ ပန္ဓိတ္တာ-ဖွဲ့၍၊ (ဆီးတား၍၊) အညတော အညတော-အခြားအရပ်, အခြားအရပ်သို့၊ သစေ နေတိ-အကယ်၍ ဆောင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပယောဂေ ပယောဂေ, အာပတ္တိ၊ သကဒ္ဌဘာရမတ္တံ-လှည်းဖြင့် ဆောင်ယူအပ်သော ဝန်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (လှည်းတစ်စီးတိုက်လောက်သော၊) တိဏံ-မြက်ကို၊ ဧကပယောဂေန-တစ်ကြိမ်တည်းသော ပယောဂဖြင့်၊ ဥဒကေ-၌၊ စေပိ ပက္ခိပတိ-အကယ်၍လည်း ထည့်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကာဝ, အာပတ္တိ၊ ဧကေကံ-တစ်ခုစီတစ်ခုစီသော၊ တိဏံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏံဝါ-သစ်ရွက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခိပန္တသ-ထည့်သော ရဟန်း၏၊ ပယောဂေ ပယောဂေ, အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ၊) မတ္တိကာယပိ-မြေညက်၌လည်းကောင်း၊ အညေသု-အခြားကုန်သော၊ ကဒ္ဒဂေါမယာဒီသုပိ-ထင်း, နွားချေး အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဧသေဝ နယော၊ ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-သိဒ္ဓေယျဝါ သိဒ္ဓာပေယျဝါဟူသော ဤစကားကို၊ မဟာဥဒကံ-များစွာသော ရေကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ နဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်၊ ယံ-အကြင်ရေသည်၊ တိဏေဝါ-မြက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာယဝါ-မြေညက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခိတ္တာယ-ထည့်အပ်သော်၊ ပရိယာဒါနံ-ကုန်ခန်းခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ အာဝိလံဝါ-နောက်ကျသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-၏၊ ယတ္ထ-အကြင်ရေ၌၊ ပါဏကာ-ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်၊ မရန္တိ-သေကုန်၏၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဥဒကံ-နည်းသော ရေကို၊ သန္ဓာယ, ဝုတ္တံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒံ ဒသမံ။

ဘူတဂါမဝဂ် ပြီး၏။

၃။ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်

၁။ သြဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၄၄။ ဘိက္ခုနိဝဂ္ဂသ-၏၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ လာဘိနော ဟောန္တိ ဇေ့ဏ-၌၊ တေသံ-ထိုထေရ်တို့အား၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ နု ဒေန္တိ-ကိုယ်တိုင်လည်း မလှူကြကုန်၊ နု ဒါပေန္တိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း မလှူစေကြကုန်၊ ဝါ-အလှူလည်း မခိုင်းကြကုန်၊ ပန-ထိုသို့ ကိုယ်တိုင်လည်း မလှူကြ, သူတစ်ပါးကိုလည်း အလှူ မခိုင်းကြပါသော်လည်း၊ မဟာကုလေဟိ-အမျိုးကြီး, အဆွေကြီးတို့မှ၊ (နိက္ခမိတွာ၊) ပဗ္ဗဇိတာ-ရှင်ရဟန်းပြုကုန်သော၊ ကုလဓီတရော-အမျိုး၏ သမီးတို့သည်၊ အတ္တနော-၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတာနံ-လာကုန်သော၊ ဉာတိမနုဿာနံ-ဆွေမျိုးဖြစ်သူ လူတို့အား၊ (ကထယန္တိ၌ စပ်၊) ဝါ-ဘို့သည်၊ (ပုစ္ဆန္တာနံ၌ စပ်၊) အယျ-အရှင်မတို့၊ ကုတော-အဘယ်ထေရ်၏ အထံမှ၊ သြဝါဒံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဒေသံ-သင်ယူအပ်သော ပါဠိကိုလည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆံ-အဖန်ဖန် မေးမြန်းအပ်သော အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ လဘထ-ရပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆန္တာနံ-မေးကုန်လတ်သော်၊ အသုကောစ-ထိုမည်သူလည်းဖြစ်သော၊ အသုကောစ-ထိုမည်သူလည်းဖြစ်သော၊ ထေရော-သည်၊ သြဝဒတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အသီတိမဟာသာဝကေ-ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ ကထာနုသာရေန-မေးအပ်သော စကားကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ တေသံ-ထိုရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၏၊ သီလ ၊ပေ၊ ဂေါတ္တာဒိဘေဒံ-သီလ, ကြားနာအပ်သော ပရိယတ်, အကျင့်, အမျိုးဇာတ်, အနွယ် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏံ-ထင်ရှားရှိသော ဂုဏ်ကို၊ ကထယန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ [ကထာနုသာရေနာတိ "သော ထေရော ကိံ သီလော, ကိံ သမာစာရော, ကတရကုလာ ပဗ္ဗဇိတော"တိ အာဒိနာ ပုစ္ဆန္တာနံ ပုစ္ဆာကထာနုသာရေန၊-ဋီကာ။] ဟိ-မှန်၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏံ-ထင်ရှားရှိသော ဂုဏ်ကို၊ ကထေတုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ [အချို့စာအုပ်ကို၌ "ဧဝရူပါ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏာ ဝဋ္ဋန္တိ" ဟု ရှိ၏။] တတော-ထိုသို့ပြောခြင်းကြောင့်၊ ပသန္နစိတ္တာ-ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့ဖို့၊ စီဝရာဒိဘေဒံ-သင်္ကန်း အစရှိသော အပြားရှိသော၊ မဟန္တံ-များစွာသော၊ လာဘသက္ကာရံ-ရအပ်သော သာမည္ညလာภ်, ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ဝိသေသလာภ်ကို၊ အဘိဟရိသု-ရှေးရှု ပို့ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ လာဘိနော ၊ပေ၊ ပရိက္ခာရာနန္တိ-ဟူ၍၊ (သင်္ကာတိကာရေဟိ-တို့သည်၊) ဝုတ္တံ-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

(၂) ဘိက္ခုနိယော ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဇေ့ဏ-၌၊ (ဂုဏ္ဌတ်)ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ-အံ့၊) တေသံ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ (သန္တိကေဟုလည်း တချို့စာ ရှိ၏။) တာသု-ထိုဘိက္ခုနီတို့တွင်၊ ဧကာပိ-တစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊

နေ အာဂစ္ဆတိ-မလာ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ လာဘတဏှာယ-လာဘ်ကို တပ်မက်သော တဏှာသည်၊ အာကမိုယမာနဟဒယာ-ဆွဲငင်အပ်သော စိတ်နှလုံးရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တာသံ-ထိုဘိက္ခုနီတို့၏၊ ဥပသယံ-ကျောင်းသို့၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုသွားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဘိက္ခုနိယော ဥပသက်မိတ္တာတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ တာပိ ဘိက္ခုနိယော-ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်လည်း၊ စလစိတ္တတာယ-လှုပ်ရှားသော စိတ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (စိတ်မတည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တေသံ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ အကံသုယေဝ-ပြုကြကုန်သည်သာ၊ တေန-ကြောင့်၊ အထခေါ ၊ပေ၊ နိသိဒိံသူတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တိရစ္ဆာနကထန္တိ-ကား၊ သဂ္ဂမဂ္ဂဂမနေပိ-နတ်ပြည်လမ်းသို့ သွားခြင်းခ္ခေသော်မှလည်း၊ တိရစ္ဆာနဘူတံ-ဖိလာကန့်လန့်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ရာဇကထာဒိ-ရာဇကထာ အစရှိသော၊ အနေကဝိဓံ-တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိသော၊ နိရတ္ထကကထံ-အကျိုးမရှိသော စကားကို၊ [ဝတ္တာဟု ထည့်စပ်မှ အစပ်ရသည်၊ ပါဠိတော်မှ "တိရစ္ဆာနကထာယ ဝိတိနာမေတ္တာ"ဟု ရှိသည်။] ဣဒ္ဓေါတိ-ကား၊ သမိဒ္ဓေါ-ပြည့်စုံပါ၏လော၊ သဟိတတ္ထော-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သော အနက်ရှိပါ၏လော၊ ဂမ္ဘီရော-နက်နဲပါ၏လော၊ ဗဟုရသော-များသော အရသာရှိပါ၏လော၊ လဂ္ဂဏာပဋိဝေဓသံယုတ္တော-အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်ပါ၏လော၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်တည်း။

၁၄၅–၁၄၇။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တေ ဘိက္ခူ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ (ဘဝေယျုံ၌ စပ်၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တုမ္မေ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ မာ သြဝဒိတ္ထ-မဆုံးမကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနာ-မိန့်တော်မူအပ်ကုန်လတ်သော်၊ အဒိဋ္ဌသစ္စတ္တာ - မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ မရှိကုန်သည်၏

တိရစ္ဆာနကထံ။ ။အနိယျာနိကတ္တာ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂါနံ တိရစ္ဆာနဘူတာ + ကထာ တိရစ္ဆာနကထာတိ အာဟ သဂ္ဂမဂ္ဂဂမနေပိတိ အာဒိ၊ အပိသဒ္ဒေန ပဂေဝ မောက္ခမဂ္ဂဂမနေတိ ဒီပေတိ၊ တိရစ္ဆာနဘူတန္တိ တိရောကရဏဘူတံ၊ ဗာဓိကံ (တားမြစ်တတ်သော) တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ လဒ္ဓါသေဝနာ ဟိ တိရစ္ဆာနကထာ သဂ္ဂမောက္ခာနံ ဗာဓိကာဝ ဟောတိ၊ မှန်၏ တိရစ္ဆာနကထာ ဟူသည် ရာဇကထာ (မင်းအကြောင်း) စသော စကားတည်း၊ ထိုစကားကို ပြောခြင်းခ္ခ အထုံပါနေလျှင် သဂ္ဂမောက္ခကို တားမြစ်တတ်၏၊ နတ်ပြည်ကိုသော်မျှ မရောက်နိုင်၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိ။

သမိဒ္ဓေါ စသည်။ ။သမိဒ္ဓေါတိ ပရိပုဏ္ဏော၊ သဟိတတ္ထောတိ ယုတ္တတ္ထော၊ အတ္ထဂမ္ဘီရတာဒိ ယောဇတော ဂမ္ဘီရော၊ ဗဟုရသောတိ အတ္ထရသာဒိ ဗဟုရသော၊ လက္ခဏပဋိဝေဓသံယုတ္တောတိ အနိစ္စာဒိလက္ခဏပဋိဝေဓရသ အာဝဟနတော လက္ခဏပဋိဝေဓသံယုတ္တော-ဋီကာ။

အဖြစ်ကြောင့်၊ (သစ္စာ ၄ ပါးကို သိမြင်ပြီး အရိယာ မဟုတ်ကြသောကြောင့်၊) တထာဂတေ-မြတ်စွာဘုရားခ၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌) အာယာတံ-လွန်စွာ ထိခိုက်တတ်သော ဒေါသကို၊ ဝါ-ရန်ပြိုးကို၊ ပန္ဓိတ္တာ-ဖွဲ့၍၊ ဝါ-ဖွဲ့ခြင်းကြောင့်၊ ဒုပါယုပဂါ- အပါယ်သို့ ကပ်ရောက်ကြကုန်သည်၊ ဘဝေယျုံ - ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နေသံ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့၏၊ တံ အပါယုပဂတံ-ထိုအပါယ်သို့ ကပ်ရောက်ကြရကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပရိဟရန္တော-ရှောင်တော်မူလိုသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အညေနေဝ-အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဥပါယေန-အကြောင်းဖြင့်၊ (တစ်နည်း) အညေနေဝ ဥပါယေန-ဥပါယ်တမည်ဖြင့်သာလျှင်၊ တေ-ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့ကို၊ ဘိက္ခုနောဝါဒတော-ရဟန်းမတို့ကို ဆုံးမခြင်းမှ၊ ပရိဟာဟိရေ-ထက်ဝန်းကျင် အပတို့ကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဣမံ ဘိက္ခုနော ဝါဒကသမ္မုတိ-ဤဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိကို၊ အနုဇာနိ-ခွင့်ပြုတော် မူပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ-သို့၊ ဣမ-ဤပဌမဝတ္ထုခ၊ ပရိဟာဟိရေ-ဘိက္ခုနောဝါဒမှ ထက်ဝန်းကျင် အပတို့ကို၊ ကတ္တုကာမတာယ-သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုဇာနိတ္တာ-ခွင့်ပြုတော် မူပြီး၍၊ ပရတော-နောက်ဝတ္ထုခ၊ (ပရိဟာဟိရေ-တို့ကို၊) ကရောန္တော-ပြုတော်မူ လိုသည်ပင်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတန္တိ အာဒိ-အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတံ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ အာဟ၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣမာနိ အဋ္ဌဂ်ိနိ-ဤ ၈ ပါးသော အင်္ဂါတို့သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ သုပိနန္တေနပိ-အိပ်မက်အားဖြင့်သော်မှလည်း၊ နဘူတပုဗ္ဗာနိ-မဖြစ်ဖူးကုန်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ သမန္နာဂတန္တိ အာဒိ မာဟ၊) တတ္ထ-ထိုအနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အသ-ထို ရဟန်း၏၊ သီလံ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) သီလဝါ-မည်၏၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယဒေ တံ သီလံ-အကြင်သို့သော ထိုသီလသည်လည်း၊ (အတ္ထိ၊) ယထာစ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ တသ-ထိုရဟန်း၏ (သန္တာန်၌) တံ-ထိုသီလသည်၊ အတ္ထိနာမ-ရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုသီလ, ထိုသီလရှိပုံအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေန္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပါတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတောတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုပါတိ မောက္ခသံဝရသံဝုတော အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ပါတိမောက္ခော-ပါတိမောက်

ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော။ ။ပါတိ ရက္ခတီတိ ပါတိ-သီလကို စောင့်ရှောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပါတိ မောက္ခတိ မောစေတီတိ ပါတိမောက္ခော-မိမိကို စောင့်ရှောက်သူကို အာပါယိကဒုက္ခ စသည်တို့မှ လွတ်စေတတ်သော သီလ၊ သံဝရတိ ဧတေနာတိ သံဝရော၊ ပါတိမောက္ခောစ + သော + သံဝရောစာတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ သံဝရိယတေတိ သံဝုတံ-

သည်ပင်၊ သံဝရော-စောင့်စည်းကြောင်း သီလတည်း၊ ပါတိမောက္ခသံဝံရော-ပါတိမောက်သီလ၊ (မိမိကို စောင့်ရှောက်သူကို အာပါယိကဒုက္ခ စသည်တို့မှ လွတ်စေတတ်သော စောင့်စည်းကြောင်း သီလ၊) ပါတိမောက္ခသံဝရေန-နှင့်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ သံဝုတော-စောင့်စည်းအပ်သော ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရရှိသည်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော-တမည်၏။

ဝိဟရတိတိ-ကား၊ ဝတ္တတိ-အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ၏၊ (ဝတ္တတိတိ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေတိ၊ ကာရိတ်ပစ္စည်း ကေ့၊) ဟိ-သာဓကကား၊ ဝိဘင်္ဂ-ဗျာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ ပါတိမောက္ခန္တိ သီလံ ၊ပေ၊ ဝိဟရတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ။ [ပါတိမောက္ခန္တိ-ကား၊ သီလံ-သီလတည်း၊ ပတိဋ္ဌာ-သာသနာတော်၌ ထောက်တည်ရာတည်း၊ အာဒိ-ကုသိုလ်တရားတို့၏ အစတည်း၊ စရဏံ-နိဗ္ဗာန်

စောင့်စည်းအပ်, ပိတ်ဆို့အပ်သော ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရ၊ သံဝုတံ ယသ အတ္ထိတိ သံဝုတော၊ (ဘိက္ခု၊) ပါတိမောက္ခသံဝရေန + သံဝုတော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ ဤသဒ္ဒတ္တကို ကြည့်၍ နိဿယ၌ အနက်ပေးထားသည်၊ (ကခ်ီဘာသာဋီကာ နိဒါန်း၌ တစ်မျိုးဖွင့်ထားသေးသည်, ရှုပါလေ။)

ဋီကာ။ ။ပါတိမောက္ခောတိ စာရိတ္တဝါရိတ္တပ္ပဘေဒံ သိက္ခာပဒသီလံ၊ တံ ဟိ ယောနံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစေတိ အာပါယိကာဒိဟိ ဒုက္ခေဟိ၊ တသ္မာ ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ၊ သံဝရဏံ သံဝရော၊ ကာယဝစီဒွါရာနံ ပိဒဟနံ၊ ယေန ဟိ တေ သံဝုတာ ပိဟိတာ ဟောန္တိ၊ သော သံဝရော၊ ကာယိကဝါစသိကဿ အဝိတိက္ကမသေတံ နာမံ၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရေန သံဝုတောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ပိဟိတကာယဝစီဒွါရော၊ တထာဘူတော စ ယသ္မာ တေန သမဏ္ဍိနာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ သမန္နာဂတောတိ။

သီလံ။ ။သီလန္တိ ကာမဠွေတံ သဟ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေန ဣဒ္ဓိနုကဿ ပါတိမောက္ခသော ဝေဝစနံ၊ ဧဝံသန္တေပိ ဓမ္မတော ဧတံ သီလံနာမ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဝါ ဝိရမန္တဿ, ဝတ္ထုပဋိပတ္တိံ ဝါ ပူရေန္တဿ စေတနာဒယော ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သီလဟူသည် ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ ပြည့်စုံသော ရဟန်းသစ်၏ ဝိနည်းပါဠိတော်လာ သိက္ခာပုဒ်အားလုံး၏ ပရိယာယ်ဖြစ်၏၊ သို့သော် ဤနေရာ၌ စောင့်စည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် (မိန့်တော်မူအပ်သော စကားဖြစ်ရကား) ပါဏာတိပါတ စသည်မှ ရှောင်ကြဉ်သော ခန္ဓကဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စေတနာ, ဖဿစသော သမ္မယုတ္တဓမ္မ, သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ဟူသော သီလကိုသာ သိထိုက်၏။

ပတိဋ္ဌာ။ ။ယသ္မာ ပန ပါတိမောက္ခသီလေန ဘိက္ခု သာသနေ ပတိဋ္ဌာတိနာမ၊ တသ္မာ တံ "ပတိဋ္ဌာ"တိ ဝုတ္တံ၊ ပတိဋ္ဌဟတိ ဣတ္ထ ဘိက္ခု ကုသလဓမ္မာဧ ဝါ ဣတ္ထ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ပတိဋ္ဌာ-ရဟန်း၏ ထောက်တည်ရာ, ဝါ-ကုသိုလ်တရားတို့၏ တည်ရာ။

အာဒိ။ ။တဒေတံ ပုဗ္ဗဘာဂတ္တာ အတ္ထေန အာဒိ-ထိုသီလသည် သမာဓိ ပညာတို့၏ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်းအနက်ကြောင့် အာဒိမည်၏။

သွားကြောင်း ကောင်းသော ခြေထောက်တည်း၊ သံယမော-ကိုယ်နှုတ်တို့ကို စောင့်စည်းကြောင်းတရားတည်း၊ သံဝရော-ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရတို့ကို ပိတ်ဆို့ကြောင်းတရားတည်း၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-စတုဘူမက ကုသိုလ်တရားတို့သို့ သမာပတ္တိယာ-ကောင်းစွာ ရောက်ခြင်း၏၊ မောက္ခံ-မြတ်သော တရားတည်း၊ ဝါ-ခံတွင်းသွဖွယ် ဖြစ်သော တရားတည်း၊ ပမောက္ခံ-အဦးပဓာနဖြစ်သော တရားတည်း။

သံဝရောတိ-ကား၊ ကာယိကော-ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော၊ အဝီတိက္ကမော-မလွန်ကျူးကြောင်း သီလတည်း၊ ဝါစသိကော-သော၊ အဝီတိက္ကမော-တည်း၊ ကာယိကဝါစသိကော-ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်, ဝစီဒွါရ၌ ဖြစ်သော၊ အဝီတိက္ကမော-တည်း၊ သံဝုတောတိ-ကား၊ ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန-ဤပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့်၊ ဝါ-သည်၊ ဥပေတော-ကပ်ရောက်အပ်သည်၊ သမုပေတော-ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်အပ်သည်၊ ဥပဂတော-ကပ်ရောက်အပ်သည်၊ သမုပဂတော-သည်၊ ဥပပန္နော-ပြည့်စုံသည်၊ သမုပပန္နော-သည်၊ သမ္ပန္နော, သမန္နာဂတော-သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဝိဟရတီတိ-ကား၊ ဣရိယတိ-ဣရိယာပုထ် ဖြစ်၏၊ ဝတ္တတိ-အတ္တဘောတည်း ဟူသော စက်လည်၏၊ ပါလေတိ-အတ္တဘောကို စောင့်ရှောက်၏၊ ယပေတိ

စရဏံ။ ။တဒေတံ စရဏသရိက္ခတာယ စရဏံ၊ စရဏာတိ ပါဒါ ဝုစ္စန္တိ၊ ယထာ ဟိ ဆိန္နစရဏသ ပုရိသသ ဒိသံဂမနာဘိသခ်ါရော နတ္ထိ ဇာယတိ၊ ပရိပုဏ္ဏပါဒသ္သ ဇာယတိ၊ ဧဝမေဝ ယသ္သ သီလံ ဘိန္နံ ဟောတိ ခဏ္ဍံ အပရိပုဏ္ဏံ၊ တသ္သ နိဗ္ဗာနဂမနာယ ဉာဏဂမနံ နတ္ထိ သမ္ဘဝတိ၊ ယသ္သ ပန တံ အဘိန္နံ ဟောတိ အခဏ္ဍံ ပရိပုဏ္ဏံ၊ တသ္သ နိဗ္ဗာနဂမနာယ ဉာဏဂမနံ သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ သီလံ "စရဏ" န္တိ ဝုစ္စတိ။

သံယမော, သံဝရော။ ။တဒေတံ သံယမနဝသေန သံယမော၊ သံဝရဏဝသေန သံဝရောတိ၊ ဥဘယေနပိ သီလသံယမောစေဝ သီလသံဝရောစ ကထိတော၊ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ သံယမတိ ဝိတိက္ကမဝိပ္ပဓန္ဓနံ-ကိုယ်နှုတ်တို့၏ လွန်ကျူးခြင်းဟူသော တုန်လှုပ်မှုကို စောင့်စည်းတတ်သောကြောင့် သီလသည် သံယမမည်၏၊ ပုဂ္ဂလံ ဝါ သံယမေတိ ဝိတိက္ကမဝသေန တသ္သ ဝိပ္ပဓန္ဓိတုံ နဒေတိတိ သံယမော-(တစ်နည်း) ပုဂ္ဂိုလ်ကို မလှုပ်ရှားအောင် စောင့်စည်းထားသောကြောင့် သီလသည် သံယမမည်၏၊ ဝိတိက္ကမသ္သ ပဝေသနဒ္ဓါရံ သံဝရတိ ပိဒဟတီတိ သံဝရော-လွန်ကျူးမှု၏ ဝင်ရာ ကာယဒွါရ, ဝစီဒွါရ တံခါးပေါက်ကို ပိတ်ဆို့တတ်သောကြောင့် သီလသည် သံဝရမည်၏။

မောက္ခံ, ပမောက္ခံ။ ။မောက္ခန္တိ ဥတ္တမံ, မုခဘူတံ ဝါ။ ယထာ ဟိ သတ္တာနံ စတုဗ္ဗိဓော အာဟာရော (အသိတ, ပိတ, ခါယিတ, သာယিတဟူသော အာဟာရလေးပါးသည်) မုခေန ပဝိသিတ္တာ အင်္ဂမင်္ဂါနိ ဖရတိ၊ ဧဝံ ယောဂိနောပိ စတုဘူမကကုသလံ သီလမုခေန ပဝိသিတ္တာ အတ္တသိဒ္ဓိံ သမ္ဘာဒေတိ၊ တေန ဝုတ္တံ "မောက္ခ" န္တိ၊ ပမုခေ သာဓုတိ ပမောက္ခံ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ သေဋ္ဌံ ပုမာနန္တိ အတ္ထော။

ယာပေတိ-အတ္တဘောကို ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေ၏။ စရတိ-လှည့်လည်သွားလာ၏။ ဝိဟရတိ-ဣရိယာတစ်ပါး, ညောင်းညာများကို, တစ်ပါးဖြင့်ဖြတ်, မကျလတ်အောင်, အသက်ကို ဆောင်၏။ တေန-ကြောင့်၊ ဝိဟရတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

ဤ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ-ကား၊ မိစ္ဆာဇီဝပဋိသေဓကေန-မိစ္ဆာဇီဝကို တားမြစ်တတ်သော၊ နှ ဝေဠုဒါနာဒီနာ-ဝါး ပေးခြင်း အစရှိသည် မဟုတ်သော၊ အာစာရေန-အကျင့်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဝေသိယာဒိ အဂေါစရံ-ပြည့်တန်ဆာမ အစရှိသော ကျက်စားရာ မဟုတ်သော အရပ်ကို၊ ပဟာယ-ပယ်စွန့်၍၊ သဒ္ဓါသမ္ပန္နကုလာဒီနာ-သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးအစရှိသော၊ ဂေါစရေနစ-ကျက်စားရာ အရပ်နှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ၊) [အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နဟု အကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ-ကား၊ အပ္ပမတ္တကေသု-နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝဇ္ဇေသု-အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝီ-ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်၊ တာနိ ဝဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ ဘယတောဘေးအားဖြင့်၊ ဒဿနသီလော-ရှုခြင်းအလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ ဝိဟရတိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ-ကား၊ အဓိသီလသိက္ခာဒီဘာဝေန-အဓိသီလသိက္ခာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ တိဝေ- ၃ ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဌိတေသု-တည်ကုန်သော၊ သိက္ခာပဒေသု-သိက္ခာပုဒ်တို့တွင်၊ တံ တံ သိက္ခာပဒံ-ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်ကို၊ သမာဒါယ (သမ္မာ အာဒါယ)-ကောင်းစွာ ယူ၍၊ သာဓုကံ-ကောင်းစွာ၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ အဝိဇဟန္တော-မစွန့်ဘဲ၊ သိက္ခတိ-ကျင့်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤသမ္ဘပါသာဒိကာမည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌၊ သခ်ေပေါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ ဝိတ္ထာရော ပန-အကျယ်ကိုကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တေန-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏၊ ဝါ-ယူပါလေ။

အသ-ထိုရဟန်း၏၊ ဗဟု-များစွာသော၊ သုတံ-ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဗဟုဿုတော-မည်၏၊ သုတံ-ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်ကို၊ ဓာရေတိ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ သုတဓရော-မည်၏၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ ဗဟု-များစွာသော၊ ယံ တံ သုတံနာမ-အကြင်

သုတဓရော။ ။ဝဋ္ဋဒုက္ခနိဿရဏတ္ထိကေဟိ သောတဗ္ဗတော သုတံ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ "သူယဉ်တီတိ သုတံ" ဟု ပြု။ တံ ဓာရေတီတိ သုတဓရော၊ သုတဿ အာဓာရဘူတော-သုတ၏ တည်ရာဖြစ်သူ၊ ယဿ ဟိ ဣတော ဂဟိတံ ဧတ္ထော ပလာယတိ၊ (ဤနေရာမှ ယူအပ်သော သုတသည် ဟိုနေရာရောက် ပျောက်၏၊) ဆိဒ္ဒယဒ္ဓေ ဥဒကံ ဝိယ နှ တိဋ္ဌတိ၊ ပရိသမဇ္ဈေ ဧကံ သုတ္တံ ဝါ ဇာတကံ ဝါ ကထေတုံ ဝါ ဝါစေတုံ ဝါ နှ သက္ကောတိ၊ အယံ နှ

သုတမည်သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုသုတသည်၊ သုတမတ္တမေဝ-ကြားနာအပ်ကာမျှ သည်သာ၊ နှ-မဟုတ်၊ အထခေါ်-စင်စစ်ကား၊ နံ-ထိုသုတကို၊ ဓာရေတိ-ဆောင်ရွက် မှတ်သားနိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ မဇ္ဈိသာယံ-သေတ္တာဒ္ဒ၊ (သန္ဓိစိတ်-ကောင်းစွာ စုထားအပ်သော၊) ရတနံ ဝိယ-ရတနာသည်ကဲ့သို့၊ အသ္မိံ-ထိုရဟန်း၌၊ သန္ဓိစိတ်-သော၊ သုတံ-သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သုတသန္ဓိစယော-မည်၏။ ဧတေန-ဤသုတသန္ဓိစယောဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ယံ သုတံ-ကို၊ ဓာရေတိ-နိုင်၏။ တဿ-ထိုသုတ၏၊ မဇ္ဈိသာယ-သေတ္တာဒ္ဒ၊ ဂေါပေတွာ-လုံခြုံ စေ၍၊ သန္ဓိစိတရတနသေဝ-ကောင်းစွာ စုထားအပ်သော ရတနာ၏ကဲ့သို့၊ စိရ ကာလေနာပိ-ကြာမြင့်စွာသော ကာလ၌လည်း၊ အဝိနာသံ-မပျက်စီးခြင်းကို၊ ဒသေတိ-ပြ၏။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တံ သုတံ-ကို၊ သရူပတော-သရုပ်အားဖြင့်၊ ဒဿေန္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ယေ တေ ဓမ္မာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တံ-ထိုယေ တေ ဓမ္မာ အစရှိသော စကားရပ်သည်၊ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍေ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။

ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဇေတ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ နိဝမနံ-နိုင်ုံ းတည်း၊ အဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ တထာရူပါ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဗဟု-များစွာ၊ သုတာ-ကြားနာအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တဿာ-ကြောင့်၊ ဗဟုသုတော-မည်၏။ ဓာတာ-ဆောင်ရွက် မှတ်သားအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) တဿာ-ကြောင့်၊ သုတ ဓရော-မည်၏။ ဝစသာ-နှုတ်ဖြင့်၊ ပရိစိတာ-အဖန်ဖန် လေ့ကျက်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ မနသာ-စိတ်ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ-အဖန်ဖန် ရှုအပ် ကြံစည်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဒိဋ္ဌိ ယာ-ပညာဖြင့်၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ-ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) တဿာ-ကြောင့်၊ သုတသန္ဓိစယော-မည်၏။ တတ္ထ-ထိုနိုင်ုံ းဝါကျ၌၊ ဝစသာ ပရိစိတာ တိ-ကား၊ ဝါစာယ-ဖြင့်၊ ပဂုဏာ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသည်တို့ကို၊ ကတာ-

---

သုတဓရောနာမ၊ ယသ ပန ဥဂ္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟိတကာလသဒိသမေဝ ဟောတိ၊ ဒသပိ ဝိသတိပိ ဝဿာနိ သဗ္ဗာယံ အကရောန္တဿ နဿတိ၊ အယံ သုတဓရောနာမ၊ တေနေဝါဟ "ယဒသ တံ" တိ အာဒိ။

သုတသန္ဓိစယော။ ။ကေပဒမ္ပိ ကေဘုရမ္ပိ အဝိနဋ္ဌံ ဟုတ္တာ သန္ဓိစိယတိ-ကောင်းစွာ စုအပ်၏၊ ဣတိ သန္ဓိစယော၊ သုတံ သန္ဓိစယော ဧတသ္မိံတိ သုတသန္ဓိစယောတိ အာဟ "သုတံ သန္ဓိစိတံ အသ္မိန္တိ သုတသန္ဓိစယော" တိ၊ [ဝိဂြိဟ်စစ်ပြုရာ၌ "သုတံ +သန္ဓိစယံ အသ္မိ" ဟု ပြု။] ယသ ဟိ သုတံ ဟဒယမဇ္ဈိသာယံ သန္ဓိစိတံ သိလာယ လေခါ ဝိယ သုဝဏ္ဏယဋ္ဌေ ပက္ခိတ္တာ သိဟဝသာ ဝိယစ သာဓု တိဋ္ဌတိ၊ အယံ သုတသန္ဓိစယောနာမ၊ တေနာဟ "ဧတေန ၊ပေ၊ အဝိနာသံ ဒဿေတီ"တိ။

ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) မနသာနုပေက္ခိတာတိ-ကား၊ မနသာ-ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ-အဖန်ဖန် ရှုအပ်, ကြံစည်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ အာ၀ဇ္ဇန္တသ-ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဒီပသဟသေန-ဆီမီးတစ်ထောင်ဖြင့်၊ သြဘာသိတာ ဝိယ-ထွန်းပြအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဟောန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိ၀ိဒ္ဓါတိ-ကား၊ အတ္ထတောစ-အကျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာရဏတောစ-အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပညာယ-ဖြင့်၊ ဿုဒ္ဓ-ကောင်းစွာ၊ ပဋိ၀ိဒ္ဓါ-ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်၊ သုပစ္စက္ခကတာ-ကောင်းစွာ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ပန - ဆက်၊ အယံ ဗဟုဿုတောနာမ - ဤဗဟုဿုတပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်၊ နိဿယမုစ္စနကော-နိဿယမုစ္စနက ဗဟုဿုတလည်းကောင်း၊ ပရိသုပဌာပကော-ပရိသုပဌာပက ဗဟုဿုတလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဘိက္ခုနောဝါဒက ဗဟုဿုတလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိ၀ိဓော, ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၃ ပါးတို့တွင်၊ နိဿယမုစ္စနကေန-နိဿယည်းမှ လွတ်သော ဗဟုဿုတပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပသမ္ပဒါယ-ရဟန်းဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပဗ္ဗ၀ယေန-ငါး၀ါရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) [“ဇာတိယာ သတ္တ၀ဿိကော” ၌ကဲ့သို့ ဥပသမ္ပဒါယ၌ နာ၀ိဘတ်သည် ဝိသေသနတ္ထ၊ ယောဇနာ၌ တွာပစ္စည်း၏ ကာရိယကြ၍ “ဥပသမ္ပာဒေတွာ” ဟု ဖွင့်သည်ကို စဉ်းစားပါ။] သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဒွေ-ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီအားဖြင့် ၂ ပါးကုန်သော၊ မာတိကာ-တို့ကို၊ ပဂုဏာ-အ၀ါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသည်တို့ကို၊ ၀ါစုဂ္ဂတာ-နှုတ်သို့ တက်သည်တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်ကုန်၏၊ ပက္ခဒိ၀သေသု-လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခနေ့တို့၌၊ ဓမ္မဿာ၀ဏတ္ထာယ-တရားနာစေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ၀ါ-တရားဟောခြင်း အကျိုးငှာ၊ သုတ္တန္တတော-သုတ္တန်မှ၊ စတ္တာရော ဘာဏ၀ါရာ-၄ ဘာဏ၀ါရတို့လည်းကောင်း၊ သမ္ပတ္တာနံ-ရောက်လာသော ပရိသတ်တို့အား၊ (“ပရိသာနံ” ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။) ပရိကထနတ္ထာယ-ထက်ဝန်းကျင် ဟောပြောခြင်း အကျိုးငှာ၊ (စပ်ရာစပ်ရာ ဟောခြင်းအကျိုးငှာ၊) အန္ဓကဝိန္ဒမဟာရာဟုလောဝါဒ အမ္ဗဋ္ဌသဒိသော-အန္ဓကဝိန္ဒသုတ်, မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်, အမ္ဗဋ္ဌသုတ်တို့နှင့် အလားတူသော၊ ဧကော-၁ ခုသော၊

နိဿယမုစ္စနကေန။ ။နိဿီယတေတိ နိဿယော၊ နိဿယတော မုစ္စတီတိ နိဿယမုစ္စနကော၊ (သမာသန္တ ကပစ္စည်းသက်၊) နိဿယည်းဆရာမှ လွတ်မြောက်သော ရဟန်း၊ ထိုရဟန်းသည် ဤအဋ္ဌကထာ၌ ပြသည့်အတိုင်း “၅ ၀ါ ပြည့်ခြင်း” စသော အင်္ဂါ ၃ ပါးနှင့် ပြည့်စုံရသည်။

[ဆောင်] ၅ ၀ါပြည့်ဘီ, ဒွေမာတိကာ, သုတ် ၄ ဘာဏ၀ါရ, အမ္ဗဋ္ဌဟု,
၀ဏ္ဏစကား, တရား ၃ ပုဒ်, အားထုတ်ဖို့ရာ, ဘာ၀နာနှင့်,
ကမ္မာကမ္မ, ဓုနစ်၀, နိဿယမုစ္စနက ဗဟုဿုတတည်း။

ကထာမဂ္ဂေါ-စကားအစဉ်လည်းကောင်း၊ သံယဘတ္တမဂ်လေသု-သံယာ့ဘတ်, မဂ်လာ, အမဂ်လာတို့၌၊ (ဆွမ်းကျွေးကိစ္စ, သုမဂ်လ ဒုမဂ်လကိစ္စတို့၌) အနုမောဒ နတ္ထာယ-အနုမောဒနာအကျိုးငှာ၊ (ဆွမ်းတရားစသည် ဟောဖို့ရာ) တိသော-၃ ပုဒ်ကုန်သော၊ အနုမောဒနာ-အနုမောဒနာတို့လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထ ပဝါရဏာဒီဇာနနတ္ထံ-ဥပုသ်,ဖဝါရဏာ အစရှိသော ကိစ္စတို့ကို သိခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆယော-ကံငယ်, ကံကြီး အဆုံးအဖြတ်လည်းကောင်း၊ သမဏာမမ္မ ကရဏတ္ထံ-ရဟန်းတရားကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ သမာဓိဝသေန ဝါ-သမာဓိနှင့် စပ်သဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာဝသေနဝါ-ဝိပဿနာနှင့် စပ်သဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တပရိယောသာနံ-အရဟတ္တဖိုလ် အဆုံးရှိသော၊ ဧကံ-တစ်မျိုးသော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ-လည်းကောင်း၊ ဧတ္တကံ-ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိသော သုတကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-သင်ယူရာ၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော သုတဖြင့်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဗဟုဿုတော-များသော သုတ ရှိသည်၊ စာတုဒ္ဒိသော-အရပ် ၄ မျက်နှာရှိသည်၊ ဝါ-အရပ် ၄ မျက်နှာတို့၌ လှည့် လည်နိုင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ အတ္ထနော-မိမိ၏၊ ဣဿရိယေန-အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (နိဿယည်း ဆရာ မရှိဘဲ) ဝသိတုံ-နေခြင်းငှာ၊ ဝါ-နေခွင့်ကို၊ လဘတိ-ရ၏။

ပရိသုပဌာပကေန-ပရိသတ်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးစေနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ (ပရိသတ်၏ ပြုစုလုပ်ကျွေးမှုကို ခံနိုင်သော ရဟန်းသည်၊) ဥပဿမ္ဘဒါယ-မြင့်မြတ် သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒသဝဿေန-၁၀ဝါရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဗ္ဗဇ္ဈိမေန-သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-ဖြင့်၊ ပရိသံ-မိမိပရိသတ်ကို၊ အဘိဝိနယေ-လွန်ကဲ သော ဝိနည်း ပိဋကတ်၌၊ ဝါ-ဝိနည်းပိဋကတ်, အရပ်ရပ်၌၊ ဝိနေတုံ-သွန်သင် ဆုံးမ, ပို့ချခြင်းငှာ၊ ဒွေ-ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီအားဖြင့် ၂ ပါးကုန်သော၊ ဝိဘင်္ဂါ-အကျယ် ဝေဖန်ကြောင်း ပဒဘာဇနီတို့ကို၊ ပဂုဏာ-တို့ကို၊ ဝါစုဂ္ဂတာ-တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ [စာအုပ် မရှိသေးသောကြောင့် ရှေးခေတ်က နှုတ်ငုံဆောင်၍ ပို့ချရသည်၊ ယခု

ပရိသုပဌာပကေန။　　။ပရိသံ + ဥပဌာပေတီတိ ပရိသုပဌာပကော၊ ပရိသုပဌာပက ဟူသည် ပရိသတ်မွေး၍ ပရိသတ်၏ အပြုအစုကို ခံရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ယခုအခါ၌ "ကျောင်း ထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်" ဟု ခေါ်ကြသည်၊ ထိုကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အင်္ဂါအချုပ်မှာ (၁) ဆယ်ဝါရပြီး ဖြစ်ခြင်း၊ (၂) ဘိက္ခုဝိဘင်း, ဘိက္ခုနီဝိဘင်းဟု ခေါ်သော (ပါတိမောက်သိက္ခာပုဒ်များကို အကျယ် ဖွင့်ပြသော) ဝိဘင်း ၂ မျိုးကို တတ်သိနားလည်ခြင်း၊ (၃) ကံကြီး ကံငယ်ပြုလုပ်နည်းကို နား လည်ခြင်း၊ (၄) မဟာဝါ စူဠဝါခန္ဓကာ၌ လာသော ကျင့်ဝတ်များကို နားလည်းခြင်း၊ (၅) နာမ် တရား, ရူပ်တရားတို့ကို ဟောပြောနိုင်ခြင်းတို့တည်း။

[ဆောင်]　ဆယ်ဝါပြည့်တင်း, ဝိဘင်း ၂ ဖြာ, ကမ္မာကမ္မ, ခန္ဓကပုဒ်,
နာမ်ရူပ်ပိုင်ပိုင်, ဟောပြနိုင်, ကျောင်းထိုင် ငါးအင်္ဂါ။

ခေတ်၌ကား စာအုပ်များ ရှိနေပြီဖြစ်သောကြောင့် စာအုပ်ကြည့်၍ နားလည်အောင် ပို့ချနိုင်လျှင် ဤအင်္ဂါ ပြည့်စုံတော့သည်သာ၊ "ဝိနေတုံတိ သိက္ခာပေတုံ"-ဋီကာ။] အသင်္ကြာနှင့်-ဝိဘင်း ၂ ပါးကို နှုတ်တက်ဆောင်ထားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ တီဟိ- ၃ ပါးကုန်သော၊ ဇနေဟိ-ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အာဇာ၊ ဝါ-တွဲ၍၊ ပရိဝတ္တနက္ခမာ-ပြန်လည်စေခြင်း၌ ခံ့သည်တို့ကို၊ ဝါ-စာပြန်နိုင်သည်တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်ကုန်၏။ ကမ္မာကမ္မဋ္ဌ-ကံငယ် ကံကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ခန္ဓကဝတ္တဋ္ဌ-ခန္ဓကဋ္ဌလာသော ကျင့်ဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-သင်ယူရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ပရိသာယ-ကို၊ အဘိဓမ္မေ-နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်ခြားကြောင်းဖြစ်သော လွန်ကဲသော တရား၌၊ [အဘိဓမ္မေတိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ-ဋီကာ။] ဝိနယနတ္ထံ-သွန်သင်ဆုံးမ ပို့ချခြင်း အကျိုးငှာ၊ မဇ္ဈိမဘာဏကော-မဇ္ဈိမနိကာယ်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) မူလပဏ္ဏာသကော-မူလပဏ္ဏာသကကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဒီဃဘာဏကေန-ဒီဃနိကာယ်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ မဟာဝဂ္ဂေါ-ကို၊ ဝါ-သုတ်မဟာဝါကို၊ (ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊) သံယုတ္တဘာဏကေန-သည်၊ ဟေဋ္ဌိမ-အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-အောက်ပိုင်းဖြစ်ကုန်သော၊ တယော ဝဂ္ဂါဝါ- ၃ ဝဂ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [သဂါထာဝဂ္ဂ, နိဒါနဝဂ္ဂ, ခန္ဓကဝဂ္ဂ။] ဟောဝဂ္ဂေါဝါ-မဟာဝဂ္ဂကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊) အင်္ဂုတ္တရဘာဏကေန-သည်၊ ဟေဋ္ဌာဝါ-အောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အောက်ပိုင်းကသော်လည်းကောင်း၊ ဥပရိဝါ-အထက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အထက်ပိုင်းကသော်လည်းကောင်း၊ ဥပမုနိကာယော-ထက်ဝက်သော နိကာယ်ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-၏၊ အသင်္ကြာနှင့်-နိကာယ်တစ်ဝက်ကို သင်ယူခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ တိကနိပါတဉ္စော-တိကနိပါတ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ပိုင်းကို၊ ဥဂ္ဂဟေတုမ္မိ-ငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရီယံ-မဟာပစ္စရီအဋ္ဌကထာ၌၊ ဂေါ-တစ်ခုသော နိပါတ်ကို၊ (အင်္ဂုတ္တိုရ်ထည်းက တစ်ခုသော နိပါတ်ကို၊) ဥဂ္ဂဏှန္တေန-သင်ယူသော ရဟန်းသည်၊ စတုက္ကနိပါတံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စကနိပါတံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဇာတကဘာဏကေန-သည်၊ သာဋ္ဌကထံ-အဋ္ဌကထာနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဇာတကံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တတော-ထိုအဋ္ဌကထာနှင့် တကွဖြစ်သော ဇာတ်မှ၊ သြရံ-အတွင်း၌၊ ဝါ-လျှော့၍၊ (ဥဂ္ဂဟေတုံ-ငှာ၊) နှ ဝဋ္ဋတိ-မသင့်၊ ဓမ္မပဒမ္မိ-ကိုလည်း၊ ဝတ္ထုနှာ-ဝတ္ထုကြောင်းနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ ဥဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရီယံ, ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတော တတော-ထိုထိုသုတ္တန်မှ၊ သမုစ္စယံ-အပေါင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ မူလပဏ္ဏာသကမတ္တံ-မူလပဏ္ဏာသကမျှလောက်ကို၊ (ဥဂ္ဂဟေတုံ-ငှာ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်သလော၊ နှ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ နှ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဣတိ-

သို့၊ ကုရုနွဲ့ဌကထာယံ-၌၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပြီ၊ ဣတရာသု-အခြားသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝိစာရဏာယေဝ-စိစစ်ခြင်းသည်ပင်၊ နတ္ထိ၊ အဘိဓမ္မေ-၌၊ ကိဉ္စိ-ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ ဣတိ-သို့၊ နု ဝုတ္တံ-အပ်၊ ပန-ဆက်၊ ယသ-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သာဋ္ဌကထမ္မိ-အဋ္ဌကထာနှင့် တကွလည်းဖြစ်သော၊ ဝိနယပိဋကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မပိဋကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဂုဏံ ဟောတိ၊ သုတ္တန္တေစ-၌ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရော-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ ဂန္ထော-ကျမ်းစာသည်၊ နတ္ထိ-အံ့၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) ပရိသံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတုံ-ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာ၊ ဝါ-စေခွင့်ကို၊ နု လဘတိ-မရ၊ ပန-ဆက်၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သုတ္တန္တတော-မှလည်းကောင်း၊ ဝိနယတောစ-မှလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တပ္ပမာဏော-ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏရှိသော၊ ဂန္ထော-ကို၊ ဥဂ္ဂဟိတော-သင်ယူအပ်ပြီ၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ပရိသုပဋ္ဌာပကော-ပရိသတ်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးစေနိုင်သော၊ ဝါ-ပရိသတ်၏ ပြုစုလုပ်ကျွေးမှုကို ခံနိုင်သော၊ ဗဟုဿုတော-များသော သုတရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဒီဃဘါဏကော-အရပ်မှတ်နှာတို့၌ အကြီးအမှူးသည်၊ ယေနကာမံ-အလိုရှိတိုင်း၊ [“ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ ဂန္တုံ-ငှာ၊ ကာမော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ၊ တေန-ထိုအရပ်သို့၊ ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း” ဟုသော်လည်း ပေး။] ဂမော-သွားနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပရိသံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ကို၊ လဘတိ-ရ၏။

ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကေန-ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းသည်၊ သာဋ္ဌကထာနိ-အဋ္ဌကထာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏိ- ၃ ပုံကုန်သော၊ ပိဋကာနိ-တို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ-သင်ယူထိုက်ကုန်၏။ အသင္ကော်ဇေန-အဋ္ဌကထာနှင့် တကွ ပိဋကတ ၃ ပုံကို သင်ယူခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ စတူသု-၄ ပါးကုန်သော၊ နိကာယေသု-တို့တွင်၊ ဧကသ-တစ်ပါးသော နိကာယ်၏၊ အဋ္ဌကထာ-ကို၊ ပဂုဏာ ကာတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧကနိကာယေန-တစ်ပါးသော နိကာယ်ဖြင့်၊ သေသနိကာယေသု-ကြွင်းသော နိကာယ်တို့၌၊ ပဠဲ-ပြဿနာကို၊ ကထေတုံ-ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ-စွမ်းနိုင်လတ့၊ သတ္တသု- ၇ ကျမ်းကုန်သော၊ ပကရဏေသု-အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့တွင်၊ စတုပ္ပကရဏသ- ၄ ကျမ်း၏၊ အဋ္ဌကထာ-တို့ကို၊ ပဂုဏာ ကာတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထိုအဋ္ဌကထာ ၄ ကျမ်းတို့၌၊ လဒ္ဓနယေန-ရအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ သေသပကရဏေသု-တို့၌၊ ပဠဲ ကထေတုံ သက္ခိဿတိ၊ ပန-ကား၊ ဝိနယပိဋကံ-သည်၊ နာနတ္ထ-အမျိုးမျိုးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်၊ နာနာကာရဏံ-အမျိုးမျိုးသော အကြောင်းဝတ္ထုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုဝိနည်းပိဋကတ်ကို၊ အဋ္ဌကထာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ, ပဂုဏံ, ကာတဗ္ဗမေဝ-သည်သာ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဘေဒေ-ဤအတိုင်းအရှည်ရှိသော သုတဖြင့်၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဘိက္ခုနောဝါဒက ရဟန်းသည်၊ ဗဟုဿုတောနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန-ကား၊ ဥဘယာနိ ခေါ ပနသာတိ အာဒိ-သေ အစရှိသော စကားကို၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဲဩသ္မိ-ဝိနည်းပိဋကတ်မှ အခြားသော၊ သကလေ-အလုံးစုံသော၊ နဝင်္ဂေ-ပိ-၉ ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဗာဟုသစ္စေ-သည်၊ (များသော သုတရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ များစွာသော သုတသည်၊) သတိပိ-ရှိပါသော်လည်း၊ သာဋ္ဌကထံ-သော၊ ဝိနယပိဋကံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြည့်၍၊ (သြ ဝဒိတုံ-ဆုံးမခြင်းငှာ၊) နေ ဝဋ္ဋတိယေဝ-မသင့်သည်သာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဝိနည်းကို ကြည့်၍ ဆုံးမခြင်းငှာ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝိသုံ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုဥဘယာနိ ခေါ ပနသေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဝိတ္ထာရေနာတိ-ကား၊ ဥဘတောဝိဘင်္ဂေန-နှင့်၊ သဒ္ဒိ-တကွ၊ ("သွာဂတာနိ-ကောင်းစွာ နှုတ်၌လာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) သွာဂတာနိတိ-ကား၊ သုဒ္ဓ-ကောင်းစွာ၊ အာဂတာနိ-နှုတ်၌ လာကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) ပန-ဆက်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာဂတာနိ-နှုတ်၌ လာကုန်သည်၊ (သမာနာနိ-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) သွာဂတာနိ-ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာကုန်သည် မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တံ-ထိုအခြင်းအရာကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ သုဝိဘတ္တာနိတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုသုဝိဘတ္တာနိ အစရှိ သော စကားရပ်၌၊ သုဝိဘတ္တာနိတိ-ကား၊ သုဒ္ဓ-ကောင်းစွာ၊ ဝိဘတ္တာနိ-ဝေဖန် အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ပဒပစ္စာဘဋ္ဌသင်္ခါရဒေါသဝိရဟိတာနိ-ရှေးရှေးပုဒ်တို့ကို တစ်ဖန် ထပ်၍ ရွတ်ဆိုခြင်း, ပုဒ်ရောယှက်ခြင်းဟူသော အပြစ်မှ ကင်းကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) သုပ္ပဝဏ္ဏိနီတိ-ကား၊ ပဂုဏာနိ ဝါစုဂ္ဂတာနိ (ဟောန္တိ၊) သုဝိနိစ္ဆိတာနိ သုတ္တသောတိ-ကား၊ ခန္ဓကပရိဝါရတော-မဟာဝါ စူဠဝါခန္ဓက, ပရိဝါပါဠိတော်မှ၊ အာဟရိတ္ဝ သုတ္တဝသေန-ဆောင်ပြထိုက်သော ပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သုဒ္ဓ-စွာ၊ ဝိနိစ္ဆိတာနိ-ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ၊) အနုဗျဉ္ဇနသောတိ-ကား၊ အက္ခရပဒပါရိ ပူရိယာစ-အက္ခရာပုဒ်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ-ကောင်းစွာ

သုဝိဘတ္တာနိ။ ။သုဒ္ဓ ဝိဘတ္တာနိကို ပဒပစ္စာဘဋ္ဌသင်္ခါရဒေါသဝိရဟိတာနိဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ပဒါနံ-ရှေးရှေးပုဒ်တို့ကို + ပစ္စာဘဋ္ဌ- ပတိ + အာဘဋ္ဌ-ထပ်၍ ရွတ်ခြင်းတည်း၊ ပဒပစ္စာဘဋ္ဌ-ခြင်း၊ ကျေကျေညက်ညက် မရသောကြောင့် နောက်နောက် ပုဒ်တို့ကို ချောချော မောမော မရွတ်နိုင်ရကား ရှေ့ရွတ်ပြီး ပုဒ်တို့ကို ထပ်၍ ရွတ်ဆိုခြင်းသည် "ပဒပစ္စာဘဋ္ဌ" မည်၏၊ ရှေ့ပုဒ်နှင့် နောက်ပုဒ်ကို မပြတ်စေဘဲ တစ်ဆက်တည်း ရွတ်ခြင်းသည် "ပဒသင်္ခါရ" မည်၏၊ ထိုသို့ရွတ်ခြင်း ၂ မျိုးကို "ဒေါသ" ဟု ဆို၏။

မှတ်ရွက်။ ။ဥဘယာနိ ခေါ ပနသေ ၊ပေ၊ သုပ္ပဝဏ္ဏိနီဖြင့်-အကျယ်ဂိဘင်းနှင့်တကွ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီပါတိမောက်တို့ကို ညွှန်ပြသည်၊ ယခုအခါ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် ပါစိတ်ပါဠိ တော်များ ဖြစ်သည်၊ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ သုတ္တသောဖြင့် မဟာဝါ, စူဠဝါခန္ဓကနှင့် ပရိဝါပါဠိတော် တို့ကို ပြသည်၊ အနုဗျဉ္ဇနသောဖြင့် ဝိနည်း အဋ္ဌကထာအားလုံးကို ပြသည်၊

ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ အခဏ္ဍာနိ-မကျိုးပြတ်ကုန်သည်၊ အဂိပရိတက္ခရာနိ-မဖောက်ပြန်သော အက္ခရာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧတေန-ဤအနုဗျဉ္ဇနသော ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ အဌကထာ-ကို၊ ဒီပိတာ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိညာယတိ-နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဌကထာတော-အဌကထာကြောင့်၊ ဝါ-အဌကထာအားဖြင့်၊ ဧသ ဝိနိစ္ဆယော-ဤအနုဗျဉ္ဇနအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဧတေန အဌကထာ, ဒီပိတာ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညာယတိ-၏။

ကလျာဏဝါစောတိ-ကား၊ သိထိလဓနိတာဒီနံ-သိထိလ, ဓနိတ အစရှိသော အက္ခရာတို့ကို၊ ယထာ ဝိဓာနဝစနေန-အကြင်အကြင်အစီအရင်တိုင်း ရွတ်ဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ (ရွတ်နည်းကို သင်ပြသော ကျမ်းဂန်အစီအရင်တိုင်း အဖြတ်အတောက် အသံမှန်ကန်စွာ ရွတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနဉ္စ စပ်၊) ပရိမဏ္ဍလပဒ ဗျဉ္ဇနာယ-ထက်ဝန်းကျင် ဝင်းဝိုင်းသော ပုဒ်ဗျည်းရှိသော၊ ပေါရိယာ-ပြည့်ကြီးသူ ပြည့်ကြီးသားတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ-ပြည့်ကြီးသူသဖွယ် နုနယ်သော၊ ဝိသဒ္ဒါယ-သလိပ်သည်းခြေတို့သည် စွန့်လွှတ်အပ်သော၊ အနေလဂဠာယ-လျှာကျသော တံထွေး မရှိသော၊ ဝါ-သွားရည် မယိုသော၊ အတ္ထသ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိညာပနိယာ-သိစေနိုင်သော၊ ဝါစာယ-စကားလုံးနှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ။)

ကလျာဏဝါက္ကရဏောတိ-ကား၊ မဓုရသရော-ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အသံရှိသည်၊ [ကရီယတိ ဥစ္စာရီယတီတိ ကရဏံ-ရွတ်ဆိုအပ်သော စကားသံ၊ ဝါစာဧဝ+ကရဏံ ဝါက္ကရဏံ၊ စကို ကပြု။] ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိယသ္မာ-ကြောင့်၊ မာတုဂါမောနာမ-မာတုဂါမမည်သည်၊ သရသမ္ပတ္တိရသော-အသံ၏ ပြည့်စုံခြင်းဌာ မွေ့လျော်၏၊ (အသံကောင်း ကြိုက်၏၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနမ္မိ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသော ပုဒ်ဗျည်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝစနံ-စကားကို၊ သရသမ္ပတ္တိရဟိတံ-အသံ၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ ကင်းသည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်လတ်သော်၊) ဟီဠေတိ-ရှုံ့ချတတ်သေး၏။ ယေဘုယ္ယေန ၊ပေ၊ မနာပေါတိ-ကား၊ သဗ္ဗာသံ-အလုံးစုံသော ဘိက္ခုနီတို့၏၊ ပိယောနာမ-ချစ်အပ် ကြည်ညိုအပ်သော ရဟန်းမည်သည်ကို၊ ဒုလ္လဘော-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ ဝါ-ရနိုင်ခဲ၏၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဗဟုတရာနံ-များစွာကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာနံ-ဉာဏ်ရှိကုန်သော၊ (လိမ္မာကုန် သော၊) ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ သီလာစာရသမ္ပတ္တိယာ-(ရဟန်းက) သီလ, အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံ

ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနာယ။ ။ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနာယာတိ ဌာနကရဏသမ္ပတ္တိယာ-ဌာန်, ကရိုဏ်းတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သိက္ခာသမ္ပတ္တိယာစ-ရွတ်ပုံရွတ်နည်းကို သင်ပြသော သိက္ခာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ကတ္ထစိပိ အနုနတာယ ပရိမဏ္ဍလ ပဒါနိ + ဗျဉ္ဇနာနိ (အက္ခရာနိ) ဧတိသ္မာတိ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနာ (ဝါစာ။)

ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဝါရိတ္တာသီလ, စာရိတ္တာသီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ ပိယော-ချစ်အပ်ကြည်ညိုအပ်သည်၊ မနဝဟုနကော-စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ [ပိယ, မနာပပုဒ်ပြီးပုံကို သုဒိန္နကဏ္ဍာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ပဋိဗလော ၊ပေ၊ သြဝဒိတုန်-ကား၊ သုတ္တာဒ-ပါဠိကိုလည်းကောင်း၊ ကာရဏာဒ-အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒုဿေသန္ဓော-ပြလျက်၊ ဝဋ္ဋဘယေန-ဝဋ်ဆင်းရဲဘေးဖြင့်၊ တဇ္ဇေတွာ-ခြိမ်းချောက်၍၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ သြဝဒိတုံ-ဌာ၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ (ဝဋ်ဘေးကို ဖော်ပြသော၊) ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတုံ-ဌာ၊ သမတ္ထော-စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ။ [အရှယ်၏ကောင်းခြင်း စသည်ကြောင့် မာန်ယစ်နေသော ဘိက္ခုနီတို့ကို သံသရာဘေးဖြင့် ထိတ်လန့်အောင် ဟောပြနိုင်ရမည်-ဟူလို။]

ကာသာယဝတ္ထဝသနာယာတိ-ကား၊ ကာသာယဝတ္ထနိဝတ္ထာယ-ဝတ်အပ်သော ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်ရှိသော၊ ဝါ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကို ဝတ်သော ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာန် သာမဏေမ၌၊ ဂရုဓမ္မန်-ကား၊ ဂိဟိကာလေ-လူဖြစ်စဉ်အခါ၌၊ (လူဝတ်ကြောင်ဘဝတုန်းက၊) ဘိက္ခုနိယာ-၌၊ ကာယသံသဂ္ဂံဝါ-ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ [ဘိက္ခုနီ၌ မေထုန်အမှုကို ပြုကျင့်လျှင် ကျင့်သူသည်ပင် ဘိက္ခုနီဒူသကဖြစ်၍ ရှင်ရဟန်း မပြုကောင်းသောကြောင့် ကာယသံသဂ္ဂကိုသာ ညွှန်ပြသည်။] သိက္ခမာနသာမဏေရီသု-သိက္ခမာန်, သာမဏေမတို့၌၊ မေထုနဓမ္မံ ဝါ - မေထုန်အမှုသို့သော်လည်းကောင်း၊ အနဏ္ဏာပန္နပုဗ္ဗော-မရောက်ဖူးသည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ မာတုဂါမောနာမ-မည်သည်၊ (မိန်းမဆိုတာ၊) ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ကတံ-ပြုအပ်သော အမှုကို၊ အနုဿရန္တော-အမှတ်ရလျက်၊ သံဝရေ-စောင့်စည်းကြောင်း သီလ၌၊ ဌိတဿပိ-တည်သော ထေရ်၏လည်း၊ ဓမ္မဒေသနာယ-တရားဒေသနာ၌၊ ဂါရဝံ-ရိုသေလေးစားခြင်းကို၊ နှ ကရောတိ-မပြုတတ်၊ အထဝါ-ထို့ပြင်တစ်နည်းကား၊ တသ္မိံယေဝ အသဒ္ဓမ္မေ-ထိုမသူတော်တို့၏ အကျင့်၌ပင်၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပ္ပါဒေတိ-ဖြစ်စေနေတတ်သေး၏၊ ဝိသတိဝဿောဝါတိ-ကား၊ ဥပသမ္ပဒါယ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝိသတိဝဿောဝါ-ဝါ ၂၀ ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ တတော-ထို ဝါ ၂၀ ထက်၊ အတိရေကဝဿောဝါ-ပိုလွန်သော ဝါ ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ ဧဝ ရူပေါ-ဤသို့သဘောရှိသော ထေရ်သည်၊ (ဝါ ၂၀, ဝါ ၂၀ ထက် ပိုသော ထေရ်သည်၊) ဝိသဘာဂေဟိ-သဘောမတူကုန်သော၊ ဝတ္ထုဟိ-မာတုဂါမဟူသော ဝတ္ထုတို့နှင့်၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန်၊ သမာဂစ္ဆန္တောပိ-ပေါင်းဆုံရပါသော်လည်း၊ ဒဟရော ဝိယ-ရဟန်းငယ်သည်ကဲ့သို့၊ သဟသာ-အဆောတလျှင်၊ သီလဝိနာသံ-သီလ၏ပျက်စီးခြင်းသို့၊ နှ ပါပုဏာတိ-မရောက်တတ်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝယံ-အရွယ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ-ဆင်ခြင်၍၊ အယုတ္တဋ္ဌာနေ-မသင့်လျော်သော အရပ်၌၊ ဆန္ဒရာဂံ-ဆန္ဒရာဂကို၊ ဝိနေတုံ-ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလော-သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-

ကြောင့်၊ ဝိသတိ ၊ပေ၊ ဝဿောဝါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ တ္ထေ-ဤသီလဝါ အစ ရှိသော စကားတို့တွင်၊ သီလဝါတိ အာဒိ-သီလဝါ အစရှိသော စကားသည်၊ ဧကံ-သော၊ အဂ်-တည်း ၊ပေ၊ ဝိသတိဝဿောတိ အာဒိ-ဝိသတိဝဿော အစရှိသော စကားသည်၊ အဋ္ဌမံ-၈ ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ အဂ်-တည်း၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄၈။ ဥ တ္တိစတုတ္ထေနာတိ-ကား၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးဖြစ်သော၊ ဝတ္ထုသို့-ဝတ္ထုကြောင်း၌၊ ဝုတ္တေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (ဥ တ္တိစတုတ္ထေန-ဥ တ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ကမ္မေန-ကံဖြင့်၊ အသမ္မတော-မသမုတ်အပ်ဘဲ၊ "ဘိက္ခုနိယော သြဝဒေယျ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဂရုဓမ္မေဟိတိ-ကား၊ ဂရုကေဟိ-အလေးပြုထိုက်ကုန်သော၊ ဓမ္မေဟိ-တရားတို့ဖြင့်၊ (သြဝဒတိ-အံ့၊) ဟိ-မှန်၊ တေ-ထိုတရားတို့ကို၊ ဂါရဝံ-ရိုသေလေးစားခြင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ သမ္ဘဝ်ဆ်ဆ်ိတဗ္ဗတ္တာ-လက်ခံထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂရုဓမ္မာတိ-တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ကုန်၏။ [ဂရုနော-အလေးပြုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ ဂရုဓမ္မာ။] ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဘိက္ခုနီန်-တို့၏။ သန္တိကေ-၌၊ ဧကတော-ဘိက္ခုနီသံဃာတစ်ဖက်၌၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းမကို၊ ဝါ-အား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂရုဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သြဝဒတိ-ဆုံးမ၏၊ ဝါ-ပြောဟော၏။ [ကေတော ဥပသမ္ပန္နာယာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ၊ သြဝဒတိတိ ဝါ ဣမသ္မာ ဝဒတီတိ အတ္ထေ သတိ သမ္ပဒါနဝစနံပိ ယုဇ္ဇတိ-ဌီကာ။] တသ္မာ-ထိုရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ, ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနီ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-ကို၊ ဝါ-အား၊ (သြဝဒန္တသ-ဂရုဓမ်ဖြင့် ဆုံးမသော ရဟန်း၏၊ ဝါ-ဟောပြောသော ရဟန်း၏၊) ယထာ ဝတ္ထုကမေဝ-အကြင်အကြင်ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်းသာလျှင်၊ (ဟောတိ။) [ပါစိတ်အာပတ်ပင် သင့်၏-ဟူလို၊ ဘိက္ခုတို့၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုခဲ့သော ဘိက္ခုနီတို့ဟူသည် ဘိက္ခုအဖြစ်မှ လိန်ပြန်သော ဘိက္ခုနီနှင့် သာကီဝင်မင်းသမီးဝါးရာတို့တည်း။]

ဘိက္ခုနောဝါဒက အဂ်၊။ ။ ၈ ပါး အချုပ်ကား (၁) ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ရှိခြင်း၊ (၂) ပိဋကဗဟုသုတရှိခြင်း၊ (၃) ဥဘတောဝိဘင်းနှင့် ပါတိမောက်ကို နှုတ်တက်ရခြင်း၊ (၄) ကောင်းသော စကားလုံးနှင့် ကောင်းသော အသံရှိခြင်း၊ (၅) ဘိက္ခုနီသံဃာ (အားလုံးမဟုတ်သော်လည်း) အများ၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ခံရခြင်း၊ (၆) ဘိက္ခုနီတို့ကို တရားဟောစွမ်းနိုင်ခြင်း၊ (၇) ရှေးလူဘဝတုန်းက ဘိက္ခုနီတို့၌ ကာယသံသဂ္ဂအမှု, သီတွမာန် သာမဏေမတို့၌ မေထုန်မှုကို မပြုဖူးခြင်း၊ (၈) ဝါ ၂၀, ဝါ ၂၀ ကျော် ရရှိခြင်းတည်း။

သီလဝါ ဗဟုသုတောစ, သွာဂတော စ သုဝါစကော၊
ဝိယော ပဋိဗလောစာပိ, နစ္ဆာပနော စ ဝိသတိ။– ယောစနာ။

၁၄၉။ ပရိဝေဏ် သမ္မဋ္ဌိတ္ဌာတိ-ကား၊ ပါတော-နံနက်စောစော၌၊ အသမ္မဋ္ဌ-တံမြက် မလှည်းအပ်သော အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ (သမ္မဋ္ဌိတဋ္ဌာန် စပ်) သမ္မဋ္ဌ-တံမြက် လှည်းအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တိဏ ပဏ္ဏာဒိဟိ-မြက်, သစ်ရွက်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥက္လာပ်ဝါ-အမှိုက်ရှုပ်သော အရပ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ဝါတပွဟာရေဟိ-လေတိုက်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ ဝိကိဏ္ဏာဝါလိကံ-ရောပြွမ်းသော သဲရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဇာတံစ-ဖြစ်သော အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မဋ္ဌိ တဋ္ဌံ-တံမြက်လှည်းထိုက်၏။ ဟိ-မှန်၊ အသမ္မဋ္ဌ-တံမြက် မလှည်းအပ်သော၊ တံ-ထိုဥက္လာပ စသော အရပ်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ အယျော-သည်၊ အတ္တနော-၏။ နိသိ တကေ-မှီကုန်သော၊ ဒဟရဘိက္ခုပြိ-ရဟန်းငယ်တို့ကိုသော်မှလည်း၊ ဝတ္တပဋ္ဌိပတ္တိ ယံ-ဝတ်အကျင့်၌၊ နယောဇေတိ-မယှဉ်စေ၊ ဝါ-မတိုက်တွန်း၊ ဓမ္မံယေဝ-တရား ကိုသာ၊ ကထေတိ-ဟောဏ်။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ အသောတုကာမာ ဝိယ-မနာယူလိုကုန်သကဲ့သို့၊ ဘဝေယ္ယုံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ပရိဝေဏံ သမ္မဋ္ဌိတ္ဌာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ကား၊ အန္တောဂါမတော-ရွာတွင်း (မြို့တွင်း)မှ၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ အာဂန္တုနိယော-လာခဲ့ရကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) ပိပါသိတာစ-လွန်စွာ ဖြစ်သော မွတ်သိပ်ခြင်း ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း၊ [သဠာတ အသအနက်၌ ဣတိပစ္စည်း။] ကိလန္တာစ-ပင်ပန်းကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊ တာ-ထိုဘိက္ခုနီ တို့သည်၊ ပါနီယဠ-သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထပါဒမုခသီတလကရဏဠ-လက်, ခြေ, မျက်နှာကို အေးမြအောင် ပြုကြောင်း သုံးရေကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စာ သီသန္တိ-တောင်းတကုန်၏၊ တသ္မိံစ-ထိုသောက်ရေ, သုံးရေသည်လည်း၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဂါရဝံ-မရှိသေ မလေး စားခြင်းကို၊ ဇနေတ္တာ-ဖြစ်စေ၍၊ အသောတုကာမာပိ-မနာယူလိုကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပေတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

အာသနန္တိ-ကား၊ နိစပီဌကဖလကတင္ဆကကဋ္ဌသာရကာဒိဘေဒံ-နိမ့်သော အင်းပျဉ်, ပျဉ်ချပ်, သပေါ့ဖျာ, သင်ဖြူး အစရှိသော အပြားရှိသော၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ သာခါဘင်္ဂမို-ချိုးအပ်သော သစ်ခက်ကိုလည်း၊ ဣဒံ-ဤနေရာသည်၊ တာသံ-ထိုဘိက္ခုနီတို့၏၊ အာသနံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ့်၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာသနံ-ကို၊ ပညပေတ္တာ-၍၊ [နိသီဒိတဋ္ဌာ၌ စပ်။] ပန-ဆက်၊ ဓမ္မဒေသနာပတ္တိမောစနတ္ထံ-ဓမ္မဒေသနာအာပတ်မှ လွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒုတိယော-၂ ယောက်မြောက်ဖြစ်သော အဖော်ကို၊ ဣဿိတဘော-အလိုရှိထိုက်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ဒုတိယံ ဂဟေတ္တာ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တတ္တာ - မိန့်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဝိဟာရပစ္စန္တေ-ကျောင်း

တိုက်၏ အစွန်၌၊ နှ (နိသီဒိတဇ်)-မထိုင်ရာ၊ အထခေါ်-စင်စစ်ကား၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေ-ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်၌၊ ဥပေါသထာဂါရသဝါ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနသာလာယဝါ-ဆွမ်းစားစရပ်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဒွါရေ-တံခါးအနီးဖြစ်သော၊ သဇ္ဇေသံ-အလုံးစုံသော ရှင်ရဟန်းတို့၏၊ ဩသရဏာ ဌာနေ-သက်ရောက်ရာ အရပ်၌၊ နိသီဒိတဇ်-ထိုင်ရာ၏၊ သမဂ္ဂါတ္ထာတိ-ဟူသည်ကား၊ သဇ္ဇာ-အလုံးစုံကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ အာဂတာ-လာကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ကြကုန်၏လော၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဝတ္တဗ္ဗံတိ-ကား၊ အာဂစ္ဆန္တိ-နှုတ်၌ လာကုန်၏လော၊ (နှုတ်တက်ကုန်၏လော၊) ပဂုဏာ-ကုန်သည်၊ ဝါစုဂ္ဂတာ-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်၏လော၊) ဣတိ အတ္ထော၊ နိယျာတေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ အပ္ပေတဗ္ဗော-နိဂုံးအုပ်ထိုက်၏၊ သြသာရေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ ပါဠိ-ဂရုမမ်ပါဠိကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ရွတ်ပြထိုက်၏၊ ဝဿသတူပသမ္ပန္နာယာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားသည်၊ ဝတ္တဗ္ဗပါဠိ ဒဿနံ-ရွတ်ပြထိုက်သော ဂရုမမ်ပါဠိကို ပြကြောင်း စကားတည်း။ [ပါဠိရွတ်ခြင်းကို သြသာရေတဗ္ဗဟု ဆိုသောကြောင့် ပါဠိသက်သက် ဟောပြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း သြသာရကပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ရသည်။]

☰ တတ္ထ-ထိုဝဿသတူပသမ္ပန္နာယ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ သာမိစိကမ္မန္တိ-ကား၊ မဂ္ဂ ၊ပေ၊ ပုဗ္ဗနာဒိကံ-လမ်းရှောင်ပေးခြင်း, ယပ်လေခတ်ခြင်း, သောက်ရေကို ပန်လျှောက်ခြင်း အစရှိသော၊ အနုစ္ဆဝိကဝတ္တံ-သင့်လျော်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ (ကာတဗ္ဗံ) (ဘိက္ခုနီက ပြုဖို့ရန် မသင့်လျော်သော နင်းနှိပ်ပေးခြင်း စသော ကျင့်ဝတ်ကိုကား ပြုဖွယ် မလို-ဟူလို၊) စ-ဆက်၊ ဇေတ္ထ-ဤအဘိဝါဒနံ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ စသော ပါဠိ၌၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ဘိက္ခုဿ-ကို၊ အဘိဝါဒနံနာမ-ရှိခိုးခြင်းမည်သည်ကို၊ (ကာတဗ္ဗမေဝ၌ စပ်၊) အန္တောဂါမေဝါ-ရွာတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဂါမေဝါ-ရွာပြင်ဘက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တောဝိဟာရေဝါ-ကျောင်းတိုက်တွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဝိဟာရေ ဝါ- ကျောင်းတိုက် ပြင်ဘက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္ဓရဃရေဝါ-အိမ်တွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ (အန္တောဂါမဟု ပါပြီးဖြစ်၍ "ဃရ" အရ အိမ်ကို ယူပါ၊ "ဆွမ်းစားခြင်း စသော ကိစ္စကြောင့် အိမ်တွင်း

သမဂ္ဂါတ္ထ။ ။ယောဇနာ၌ သမဂ္ဂတ္ထဝယ် "သံ + အာပုဗ္ဗ + ဂမုဓာတ်, ဟိယျတ္တနီတ္ထဝိဘတ်ဟု ကြံ၍ "သမ္မာ အာဂတတ္ထ" ဟူသော အဖွင့်ပါဠိကို အတည်ယူလေသည်၊ သို့သော် "သဗ္ဗာ အာဂတတ္ထ"ဟု မူကွဲ ရှိ၏၊ ထိုမူကွဲသည် "သဗ္ဗံ ၊ပေ၊ သမဂ္ဂဿ အနုနက်" အဘိဓာန် (၇၀၂) ဂါထာနှင့် လျော်၏၊ မှန်၏-ထိုအဘိဓာန်၌ သဗ္ဗနှင့် သမဂ္ဂသည် အနက်တူဖြစ်၏၊ သဗ္ဗာ အာဂတတ္ထလည်း အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်၊ "သမဂ္ဂါ + အတ္ထ" ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ "သမဂ္ဂါ-အားလုံးစုံညီကြကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ကြကုန်၏လော" ဟု ပေး။ [သမဂ္ဂါတ္ထ ဘဂိနိယောတိ ဣမိနာ သဗ္ဗာသံ အာဂမနံ ပုစ္ဆတိတိ အာဟ သဗ္ဗာ အာဂတတ္ထာတိ-ဌီကာ၊ သမဂ္ဂပုဒ်ပြီးပုံကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ နိဒါနုဒ္ဒေသ၌ ပြထားပြီ။]

ရောက်နေသော အခါ၌သော်လည်းကောင်း" ဟူလို၊) ရထိကာယ၀ါ-ရထားဌ်သော်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ရာဇုဿာရဏာယပိ-မင်း၏ ထွက်လာခြင်းကြောင့် လူအများကို ရွှေ့ရှားစေခြင်းသည်လည်း၊ (မင်း၏ ထွက်လာခြင်းကြောင့် လမ်းရှင်းခြင်းသည်လည်း၊) ဝတ္တာမာနာယ-ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေ၀ေ-မိုးသည်၊ ၀ဿမာနေ-ရွာသော်လည်းကောင်း၊ သကဒ္ဒမာ-ညွှန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဘူမိယာ-ဌ်၊ ဆတ္တပတ္တဟတ္ထာယပိ-လက်ဌ် ထီး, သပိတ်ရှိသော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိအဿာဒီဟိ-ဆင်မြင်း အစရှိသော သတ္တ၀ါတို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓါယပိ-လိုက်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ ကာတဗ္ဗမေ၀-ပြုထိုက်သည်သာ။

ဧကာဗဒ္ဓါယ-တစ်စပ်တည်း စပ်နေသော၊ ပါဠိယာ-အစဉ်အတန်းဖြင့်၊ (စီတန်း၍)ဘိက္ခာစာရံ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်အပ်သော အရပ်သို့၊ ပ၀ိသန္တေ-၀င်နေသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဧကသ္မိ-သော၊ ဌာနေ-အရပ်ဌ်၊ ၀န္ဒာမိ အယျာတိ-၀န္ဒာမိ အယျဟူ၍၊ ၀န္ဒိတုံ ၀ဋ္ဋတိ၊ အန္တရာ အန္တရာ-အကြား အကြားဌ်၊ ဒွါဒသဟတ္ထေ-၁၂ တောင်တို့ကို၊ မုဉ္စိတ္မာ-လွှတ်၍၊ သစေ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧ၀ံသတိ-သော်၊) ဝိသုံ ဝိသုံ-အသီးအသီး၊ ၀န္ဒိတဗ္ဗာ-ရှိခိုးထိုက်ကုန်၏။ [စီတန်း၍ သွားရာဌ် တစ်ပိုင်းနှင့် တစ်ပိုင်း တစ်ပါးနှင့် တစ်ပါး ၁၂ တောင် ဥပစာလွတ်နေလျှင် အသီးအသီး ရှိခိုးရမည်-ဟူလို။] မဟာသန္ဓိပါတေ-ကြီးစွာသော အစည်းအဝေးဌ်၊ နိသိန္နေ-ထိုင်နေသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဧကသ္မိယေ၀-တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဌာနေ-ဌ်၊ ၀န္ဒိတုံ ၀ဋ္ဋတိ၊ အဠလိကမ္မေပိ-လက်အုပ်ချီမှုကို ပြုခြင်းဌ်လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ [“တည်ခြင်း ၅ ပါးဖြင့် ကျကျနန ၀ပ်ချခြင်းသည် အဘိ၀ါဒန၊ ၀ပ်မချဘဲ လက်အုပ်ချီမှု ပြုရုံသာ ပြုခြင်းသည် အဠလိကမ္မ” ဟု ခွဲပါ။] ပန-ဆက်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော အရပ်ဌ်၊ နိသိန္နာယ-ထိုင်နေသော ဘိက္ခုနိသည်၊ ပစ္စုဋ္ဌာနံ-ရှေ့ရှုထခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ တသ္မ တသ္မ သာမိစိကမ္မဿ-ထိုထို အရိုအသေပြုမှုအား၊ အနုရူပေ-လျောက်ပတ်သော၊ ပဒေသေစ-အရပ်ဌ်လည်းကောင်း၊ ကာလေစ-အခါဌ်လည်းကောင်း၊ တံ တံ-ထိုထိုအရိုအသေပြုမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ-၏။

သက္ကတ္တာတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်သည်၊ (သမာနော-သော်၊) သုကတော-ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧ၀ံ-ဤသို့ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည် မည်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတ္တာ-၍၊ [“သံ+ကတ္တာ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ သံအတွက် “ယထာ ၊ပေ၊ ဧ၀ံ”ဟု ဖွင့်သည်၊

ကာတဗ္ဗမေ၀။ ။၀ပ်ချ၍ တည်ခြင်း ၅ ပါးဖြင့် ကျကျနန ရှိမခိုးနိုင်သော နေရာ၀ယ် မတ်မတ်ရပ်လျက် ကိုယ်ကို ညွှတ်ပြီးလျှင် “ရှိခိုးပါ၏ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်ရမည်၊ ဆင်မြင်းစသည်လိုက်၍ အတင်းပြေးနေရချိန်ဌ်လည်း “ရှိခိုးပါ၏ဘုရား” ဟု ဆို၍ ပြေးရမည်၊ ထို့ကြောင့် ဧ၀ဖြင့် “ကာတဗ္ဗမေ၀-ကေန်ပြုရမည်” ဟု ဆိုသည်။

ကောင်းစွာပြု၍" ဟု ပေး။] ဂရုံ ကတ္တာတိ-ကား၊ တတ္ထ-ထိုအာဘိဝါဒန စသည်၌၊ ဂါရဝံ-ရိုသေလေးစားခြင်းကို၊ ဇနေတ္တာ-ဖြစ်စေ၍၊ မာနေတ္တာတိ-ကား၊ မနေန-ဖြင့်၊ ပိယံ-ချစ်မြတ်နိုးအပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပူဇေတ္တာတိ-ကား၊ တိဏ္ဏံ-ကုန်သော၊ ဣမေသံယေဝ ကိစ္စာနံ-ဤ(သင်္ဃာရ, ဂရုကာရ, မာနန) ကိစ္စတို့ကိုပင်၊ ကရဏေန-ပြုခြင်းအားဖြင့်၊ ပူဇေတ္တာ-၍၊ အနတိက္ကမနီယောတိ-ကား၊ နှ အတိက္ကမိတဗ္ဗော-မလွန်ကျူးအပ်, မလွန်ကျူးထိုက်။

အာဘိက္ခုကေ အာဝါသေတိ ဇေတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဘိက္ခုနုပဿယတော-ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းမှ၊ အဗုယောဇနဗ္ဘန္တရေ-ယူဇနာဝက်အတွင်း၌၊ ဩဝါဒ ဒါယကာ-ဩဝါဒကို ပေးတတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သစေ နှ ဝဿန္တိ-အကယ်၍ မနေကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အယံ-ဤကျောင်းသည်၊ အာဘိက္ခုကော-အာဘိက္ခုကဖြစ်သော၊ အာဝါသောနာမ-အာဝါသမည်၏၊ ဇေတ္ထ-ဤအာဘိက္ခုက အာဝါသ၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ နှ ဝသိတဗ္ဗံ-မနေရာ၊ ဟိ-သာဓကကား၊ အာဘိက္ခုကောနာမ ၊ပေ၊ ဂန္တုန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ [(ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်း၌၊) ဩဝါဒါယဝါ-ဩဝါဒအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သံဝါသာယဝါ-ဥပုသ်, ပဝါရဏာ စသော သံဝါသအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဂန္တုံ-ငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ နှ ဟောတိ၊ (သော-ထိုကျောင်းသည်၊) အာဘိက္ခုကော နာမ-မည်သော၊ အာဝါသော-တည်း။] စ-ဆက်၊ တတော-ထိုယူဇနာဝက် ခရီးထက်၊ ပရံ-အလွန်၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဆွမ်းစားရာ ကာလ၏ နောက်အဖို့၌၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ ဓမ္မံ-ကို၊ သုတ္တာ-၍၊ အာဂန္တုံ-ပြန်လာခြင်းငှာ၊ နှ သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုအာဘိက္ခုကအာဝါသ၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိတုံ-ငှာ၊ အနိစ္ဆမာနာ-အလိုမရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဉာတကာဝါ-တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာကာဝါ-အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အုံ့၊ (ကိံ-သနည်း၊) အယျေ-အရှင်မတို့၊ ဝသထ-နေပါကုန်၊ မယံ-တို့သည်၊ ဘိက္ခု-ဩဝါဒပေးမည့် ရဟန်းတို့ကို၊ မာနေသာမ-ပင့်ဆောင်ပါကုန်အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အုံ့၊ ဧဝံသတိ-သော်၊ ဝသိတုံ-ငှာ၊) ဝဋ္ဋတိ။

ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တပ္ပမာဏော-ဆိုအပ်ပြီးသော ယူဇနာဝက် ပမာဏရှိသော၊ ပဒေသေ-အရပ်၌၊ ဝဿံ-ဝါသို့၊ ဥပဂန္တုကာမာ-ကပ်ရောက်လိုကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ သာခါမဏ္ဍပေပိ-သစ်ခက်မိုးအပ်သော မဏ္ဍပ်၌သော်မှ လည်း၊ ဧကရတ္တံ-တစ်ညဉ့်မျှ၊ ဝုတ္ထာ-နေပြီးကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အုံ့၊ နိမန္တိတာ - ဒါယကာတို့က ဆွမ်းစားပင့်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂန္တုကာမာ - ပြန်သွားလိုကုန်သည်၊ သစေ နှ ဟောန္တိ-အုံ့၊ [ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ ပြန်သွားလိုစိတ် မရှိဘဲ နေလိုကုန်အုံ့။] (ဧဝံသတိ၊) ဧတ္ထာဝတာပိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော

တစ်ညဉ့်လောက် နေပြီးခြင်းဖြင့်လည်း၊ သဘိက္ခုကော-သော၊ အာဝါသော ဟောတိ၊ ဧတ္ထ-ဤသဘိက္ခုက အာဝါသဋ္ဌာ၊ ဝဿံ-သို့၊ ဥပဂန္တုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ စ-ဆက်၊ ဥပဂစ္ဆန္တိဟိ-ဝါကပ်ကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ ပက္ခဿ-လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခ၏၊ တေရသိယံယေဝ-၁၃ ရက်မြောက် နေ့ဦးပင်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ယာစိတဗ္ဗာ-တောင်းပန်ထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ) အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ မယံ-တို့သည်၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ သြဝါဒေန-ဖြင့်၊ ဝသိဿာမ-နေပါကုန်အံ့၊ ဣတိ ယာစိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ယတော-အကြင်ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းမှ၊ ဥဇုနာ-ဖြောင့်သော၊ မဂ္ဂေန-လမ်းဖြင့်၊ အမုယောဇနေ-ယူဇနာဝက်အရပ်မှ၊ ဘိက္ခု-တို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ-နေရာအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ပန-ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ တေန မဂ္ဂေန-ထိုဖြောင့်သော လမ်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိနံ-သွားကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-သွားသော ဘိက္ခုနီတို့၏၊ ဇိဝိတန္တရာယော ဝါ-အသက်၏ အန္တရာယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပြဟ္မစရိယန္တရာယော ဝါ-ပြဟ္မစရိယ၏ အန္တရာယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဝါ-ဖြစ်စရာရှိ၏၊ အညေန-ဥဇုမဂ္ဂမှ တစ်ပါးသော၊ မဂ္ဂေန-ကောက်သော လမ်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိနံ-သော်၊ ဝါ-တို့၏၊ အတိရေကမုယောဇနံ-ယူဇနာဝက်ထက် ပိုလွန်သော ခရီးသည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ဤကျောင်းသည်၊ အဘိက္ခုကာဝါသဋ္ဌာနေယေဝ-အဘိက္ခုက အာဝါသ၏ အရာဌ္ဌသာ၊ တိဋ္ဌတိ-တည်တော့၏၊ ပန-ဆက်၊ တတော-ထိုဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းမှ၊ ဂါဝုတမတ္တေ-တစ်ဂါဝုစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၊ အညော-သော၊ ဘိက္ခုနုပဿယယော-သည်၊ ခေမဋ္ဌာနေ-ဘေးမရှိရာ အရပ်၌၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ တာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-ထိုအခြားကျောင်းနေ ဘိက္ခုနီတို့ကို၊ ယာစိတ္ဝာ-တောင်းပန်၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဂန္တွာ-၍၊ ဘိက္ခု ယာစိတဗ္ဗာ၊ (ကိ) အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဥဇုမဂ္ဂေန-ဖြောင့်သော လမ်းဖြင့်၊ အန္တရာယော, အတ္ထိ-ရှိနေပါ၏၊ အညေန-သော၊ မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ အတိရေကမုယောဇနံ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဥပဿယတော-မှီတင်းနေထိုင်ရာ ကျောင်းမှ၊ ဂါဝုတမတ္တေ-တစ်ဂါဝုတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၊ အညော-သော၊ ဘိက္ခုနုပဿယယော-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အယျာနံ-တို့၏၊ သန္တိကာ-မှ၊ တတ္ထ-ထိုဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းသို့၊ အာဂတသြဝါဒေန-လာသော သြဝါဒဖြင့်၊ ဝသိဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိ, ယာစိတဗ္ဗာ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ သမ္ဘဋ္ဌိတဗ္ဗံ-လက်ခံရာ၏။

တတော-ထိုမှနောက်၌၊ တာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ တံ ဘိက္ခုနုပဿယံ-သို့၊ အာဂန္တွာ-၍၊ ဥပေါသထော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဒိသ္ဝါဝါ-တွေ့ပြီး၍လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဥပဿယမေဝ-သို့သာ၊ ဂန္တွာ-ပြန်သွား၍၊ ကာတုမို-ဥပုသ်ပြုခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝဿံ-ဝါသို့၊ ဥပဂန္တု

ကာမာ-ကပ်လိုကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ စာတုဒ္ဒသေ-၁၄ ရက်မြောက်နေ့၌၊ (၁၄ ရက်မြောက်နေ့ ရောက်မှ၊) ဝိဟာရံ-သို့၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အုံ့၊ ဘိက္ခုနီဟိ စ-တို့သည်လည်း၊ အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဣဒ-ဤကျောင်း၌၊ ဝဿံ-မိုးလ ပတ်လုံး၊ ဝသိဿထ-နေပါကုန်လတံ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတာ-မေးအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) အာမ-အိမ်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆိုပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တာဟိ-ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်၊ အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ (ဤကျောင်း၌ ဝါဆိုမည်ဖြစ်လျှင်၊) မယမ္ပိ-တို့သည်လည်း၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဩဝါဒံ-ကို၊ အနုဇီဝန္တိယော-မှီ၍ အသက်မွေးကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝသိဿာမ-နေပါကုန်အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-လျှောက်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ ဂါမေ-၌၊ ဘိက္ခာစာရသမ္ပဒံ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ အပဿန္တာ-မမြင်ကြရကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဣဒ-ဤအရပ်၌၊ ဝသိတုံ-ငှာ၊ နု သက္ကာ-ကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-အကယ်၍ ဖဲသွားကုန်အုံ့၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ဥပေါသထဒိဝသေ-၌၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အထ နု ပဿန္တိ-ကုန်အုံ့၊ ဧတ္ထ-ဤသို့ဖြစ်ရာ၌၊ ကိံ-အဘယ်သို့၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သနည်း၊ (တစ်နည်း) ကိံ ကာတဗ္ဗံ-ဘယ်နှယ် လုပ်ရမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝသန္တိ-ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ ပစ္ဆိမိကာယ-ပစ္ဆိမဝါ၌၊ ဝဿံ-သို့၊ ဥပဂန္တဗ္ဗံ-ကပ်ရာ၏၊ ပစ္ဆိမိကာယ-၌၊ ဝဿံ-သို့၊ ဥပဂန္တုံ-ငှာ၊ အာဂမိဿန္တိ-(ဘိက္ခုတို့) လာကုန်လတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဘောဂံ-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတ္တာဝါ-ပြု၍သော်လည်း၊ အာဂတာနံ-ရောက်လာသော ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ သြဝါဒေန-ဖြင့်၊ ဝသိတဗ္ဗံ-၏။ [ပစ္ဆိမဝါကပ်၍ နေရာ၏။]

ပန-ဆက်၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ-၌လည်း၊ ကေစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့သည်၊ သစေ နု အာဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ မလာကုန်အုံ့၊ အန္တရာမဂ္ဂေစ-ခရီးအကြား၌လည်း၊ ရာဇဘယံဝါ-မင်းဘေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ စောရဘယံဝါ, ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဝါ-အစာ၏ မရှိခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အဘိက္ခုကာဝါသေ-ရဟန်းယောက်ျား မရှိသော ကျောင်း၌၊ ဝသန္တိယာ-နေသော ရဟန်းမ၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဝဿစ္ဆေဒ-ဝါဖြတ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂစ္ဆန္တိယာပိ-သွားသော

ဝဿစ္ဆေဒ ၊ပေ၊ အာပတ္တိ။ ။ဤ၌ ပြအပ်သော ဘိက္ခုနီတို့သည် ပထမဝါတုန်းက ဘိက္ခု မရှိ၍ ဝါ မဆိုခဲ့ရသေး၊ ယခု ဒုတိယဝါ၌လည်း ဘိက္ခု ၁ ပါးမျှ မလာသောကြောင့် ဝါ မဆိုရ၊ ထို့ကြောင့် "ဝဿစ္ဆေဒ" အရ ဆိုပြီးဝါ၏ ပြတ်ခြင်းကို မယူရဘဲ ဝါ မဆိုခြင်းလျှင် အရင်းခံရှိသော အာပတ် (ဝါ မဆိုဘဲ တခြား တစ်ရုပ်သို့ သွားခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်

၅ ၅၉

၁၇၂ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ [သြဝါဒ

ရဟန်းမ၏လည်း၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) သာ-ထိုဝ၀ဿ္ဌေ၀ အာပတ်ကို၊ ရက္ခိတဗ္ဗာ-စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၏၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ အဘိက္ခုကေ အာ၀ါသေ-၌၊ ၀ဿန္တိယာ-နေသော ရဟန်းမ၏၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

အာဂန္တာ-လာပြီး၍၊ ၀ဿံ-၀ါသို့၊ ဥပဂတာ-ကပ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကေနစိ ကာရဏေန-တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်၊ သစေ ပက္ကမန္တိ-ကုန်အုံ့၊ ၀သိတဗ္ဗမေ၀-ဆက်၍ နေကောင်းသည်သာ၊ ဟိ-သာ၀ကကား၊ အနာပတ္တိ ၊ပေ၊ အာဒိကမ္မိကာယာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂ ၀တာ၊) ဝုတ္တံ၊ ၀ဿူပဂတာ-၀ါသို့ ကပ်ပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပက္ကန္တာ၀ါ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဗ္ဗန္တာ၀ါ-လူထွက်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကာလကတာ၀ါ-ပျံလွန်တော်မူကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခသက်နှာ ၀ါ - တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အုံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) (အဘိက္ခုကေ-သော၊ အာ၀ါသေ-၌၊ ၀ဿံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆန္တိယာ-ကပ်သော ရဟန်းမ၏လည်းကောင်း၊) အာပဒါသု-တို့ကြောင့်၊ (အဘိက္ခုကေ အာ၀ါသေ ၀ဿံ ဥပဂစ္ဆန္တိယာ၊) ဥမ္မတ္တိကာယ-ရူးသည်ဖြစ်၍၊ (အဘိက္ခုကေ အာ၀ါသေ ၀ဿံ ဥပဂစ္ဆန္တိယာ-၏လည်းကောင်း၊) အာဒိကမ္မိကာယ-အစအမှု၌ ယှဉ်သော ရဟန်းမ၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ပုန-ဆက်၊ ပ၀ါရေန္တိယာ-ပ၀ါရဏာ ပြုသော ရဟန်းမသည်၊ (ပ၀ါရေတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ရဟန်းတို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ ပ၀ါရေတဗ္ဗံ-ပ၀ါရဏာ ပြုရာ၏။ [ဘိက္ခုတို့အထံ၌ ပ၀ါရဏာ မပြုလျှင် အာပတ်သင့်သောကြောင့် ဘိက္ခုရှိရာသို့ သွား၍ ပ၀ါရဏာ ပြုရမည်-ဟူလို။]

အန္တ၀ဿာသန္တိ-ကား၊ အ၀ဿာသေ အ၀ဿာသေ-လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း၌၊ ဒွေ ဓမ္မာ ပစ္စာသီသိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-အကျင့်တရားတို့ကို၊ ဣဒ္ဓိ

အပ်သော အာပတ်) ကို ယူရသည်။ [၀ဿဿ ၊ပေ၊ အာပတ္တိတိ ၀ဿာနုပဂမနမူလ အာပတ္တိ ၀ဒတိ။-ဋီကာ။]

သာ ရက္ခိတဗ္ဗာ။ ။ထိုဝါ မကပ်မူကြောင့် အာပတ် မသင့်ဖို့ရန် လွတ်လပ်ခွင့် အကြောင်း မရှိရကား ထိုအာပတ်ကို မသင့်အောင် စောင့်ရှောက်ပါ၊ "ပစ္ဆိမ၀ါကပ်ဖြစ်အောင် ကပ်ပါ" ဟူလို၊ "အဘိက္ခုကေ အာ၀ါသေ ၀ဿန္တိယာ" ကား ဘေးရန် တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် အဘိက္ခုက အာ၀ါသ၌ နေကောင်းသည့်အတွက် မူလကပင် အာပတ် မသင့်၊ သို့သော် အာပတ်သင့်၏ဟု ယုံမှားစရာရှိသောကြောင့် "၀ဿန္တိယာ အာပတ္တိ"ဟု ဆိုထားသည်၊ ထိုအာပတ် မသင့်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြလို၍ "အာပဒါသု ဟိ" စသော ဝါကျကို တက်သည်။

တတ္ထာ-အလိုရှိထိုက်ကုန်၏။ ဥပေါသထပုစ္ဆကန္တိ-ကား၊ ဥပေါသထပုစ္ဆနံ-ဥပုသ်နေ့ကို မေးခြင်းလည်းကောင်း၊ [ပုစ္ဆနံ+ပုစ္ဆာ၊ ဥပေါသထသဿ ပုစ္ဆာ ဥပေါသထပုစ္ဆာ၊ ဥပေါသထပုစ္ဆာဧဝ ဥပေါသထပုစ္ဆကံ၊ ကပစ္စည်း သွတ္ထအနက်၌ သက်၊ ဣဿာကို အရသ ပြု။] တတ္ထ-ထိုဥပေါသထပုစ္ဆကံဟူသော ပါဠိ၌၊ ပန္နရသိကေ-၁၅ ရက်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဥပေါသထေ-၌၊ ပက္ခဿ-၏၊ စာတုဒ္ဒသိယံ-၁၄ ရက်မြောက်နေ့၌ လည်းကောင်း၊ စာတုဒ္ဒသိကေ-၁၄ ရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ (ဥပေါသထေ-၌၊) တေရသိယံ-၁၃ ရက်မြောက်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ဂန္တွာ-၍၊ ဥပေါသထော-ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ပက္ခဿ-၏၊ တေရသိယံယေဝ-၌သာ၊ ဂန္တွာ-၍၊ အယံ ဥပေါသထော-သည်၊ စာတုဒ္ဒသိကော-စာတုဒ္ဒသိကဥပုသ်နေ့ပါလော၊ ပန္နရသိကော-ပါလော၊ ဣတိ, ပုစ္ဆိတဗ္ဗံတိ, ဝုတ္တံ။

ဥပေါသထဒိဝသေ-၌၊ ဩဝါဒတ္ထာယ-ဩဝါဒခံယူခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဥပသက်မိ တဗ္ဗံ-ချဉ်းကပ်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိပဒဒိဝသတော-အထွက်တစ်ရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဓမ္မသဝဏတ္ထာယ-တရားနာခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အညသ-(ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခြင်း, တရား နာဖို့ရန် သွားခြင်းမှ) အခြားသော၊ ကမ္မသ-အလုပ်အား၊ ဝါ-၏၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ အဒတ္တွာ-မပေးမူ၍၊ နိရန္တရံ-မပြတ်၊ ဘိက္ခုနိနံ-တို့၏၊ ဘိက္ခုနုံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-သို့၊ ဂမနမေဝ-သွားခြင်းကိုသာ၊ ပညပေသိ-ပညတ်တော်မူပြီ၊ ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း၊ မာတုဂါမသ-၏၊ မန္ဒပညတ္တာ-နုံ့သော ပညာရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မာတုဂါမော-သည်၊ မန္ဒပညော-နုံ့သော ပညာရှိ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ ဓမ္မသဝဏံ-တရား နာခြင်းသည်၊ ဗဟုပကာရံ-များသော လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်၏၊ စ-ဆက်၊ ဧဝံသတိ-ဤသို့တရားနာနေရသော်၊ ယံ-အကြင်တရားကို၊ မယံ-တို့သည်၊ ဇာနာမ-သိကုန်၏၊ တမေဝ-ထိုင၊ါတို့ သိအပ်သော တရားကိုသာ၊ အယျာ-တို့သည်၊ ဇာနန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ မာနံ-ကို၊ အကတ္တွာ-၍၊ ဘိက္ခုသံဃံ-သို့၊ ပယိ ရုပါသမာနာ-ချဉ်းကပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဋ္ဌဇ္ဇ-ရှင်အဖြစ်, ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ သာတ္ထိကံ-အကျိုးရှိသည်ကို၊ ကရိသန္တိ-ပြုနိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ (ဩဝါဒခံယူဖို့ရာ ချဉ်းကပ်မှု, တရားနာဖို့ရာ ရဟန်းတို့အထံသို့ သွားစေမှုကို၊) အကာသိ-ပြီ၊ ဘိက္ခုနီယောပိ-တို့သည်လည်း၊ ယထာနုသိဋ္ဌ-အကြင် အကြင်ဆုံးမတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း၊ ပဋ္ဌိပဇ္ဇိသာမ-ကျင့်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သဗ္ဗာယေဝ-အလုံးစုံသော ဘိက္ခုနီတို့သည်ပင်၊ နိရန္တရံ-မပြတ်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဥပသက်မိသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ ဟိ-သာဓကကား၊ တေန ၊ပေ၊ ဂန္ဓုန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ကို၊ (ဘဂဝတာ၊)ဝုတ္တံ၊ [တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ သဗ္ဗော-သော၊

ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ဩဝါဒ-ဩဝါဒခံယူရာ အရပ်သို့ ဂစ္ဆတိ ၊ပေ၊ ဣမာ-ဤ ရဟန်းမတို့သည်၊ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏၊ ဇာယာယော-အမြဲ မယားတို့တည်း၊ ဣမာ - တို့သည်၊ ဣမေသံ - တို့၏၊ ဇာရိယော - သားယောက်မယားတို့တည်း၊ (အမြောင်မယား, မယားငယ်၊) ဣဒါနိ-ဌ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဣမာဟိ-ဤရဟန်းမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - တကွ၊ အဘိရမိဿန္တိ - မွေ့လျော်ကုန်လတံ့၊ ဣတိ, ဥဒ္ဓရိယန္တိ ၊ပေ။]

ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ ,တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ ဥဒ္ဓရိယိသု-ကုန်ပြီ၊ ပုန-ဖန်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒွတ္တိသော-၂ ယောက် ၃ ယောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ဩဝါဒံ ဂန္တုံ အနုဇာနာမိ, ဣတိ အာဟ-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနိသံယေန-သည်၊ ဒွတ္တိသော-၂ ပါး ၃ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ယာစိတ္တာ-တောင်းပန်၍၊ ပေသေတဗ္ဗာ-စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ (ကိုး-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်ကုန်သနည်း၊) အယျ-ရှင်မတို့၊ ဇေ-သွားကြပါကုန်၊ ဘိက္ခုသံယံ-ကို၊ ဩဝါဒူပသက်မနံ-ဩဝါဒခံယူဖို့ရာ ချဉ်းကပ်ခွင့်ကို၊ ယာစထ-တောင်းခြေကြပါကုန်၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ တောင်းရမည်နည်း၊) "ဘိက္ခုနိသံယော အယျ ၊ပေ၊ ဩဝါဒူသက်မန" နှိ-ဟူ၍၊ (ယာစထ-တောင်းကြပါကုန်၊) [ဘိက္ခုနီတို့၏ ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခွင့်တောင်းသော စကားကို လက်ခံမည့်ရဟန်းမှာ တစ်ပါး တည်းဖြစ်သောကြောင့် "အယျ" ရှိရမည်။] တာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ အာရာမံ-သို့၊ ဂန္တွဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကံ-ကဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနီတို့၏ ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းမှုကို လက်ခံသော၊) ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုံ-သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ-၍၊ ဝန္ဒိတ္တာ-၍၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ ဧကာယ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနီယော-လျှောက်ထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ လျှောက်ထိုက်သနည်း၊) အယျ-အရှင်ဘုရား၊ ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ဘိက္ခုသံယဿ-၏၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊ ဩဝါဒူပသက်မနံ-ကို၊ လဘတု ကိရ-ရလိုပါသတဲ့၊ ဣတိ (ဝစနီယော, အဿ။)

တေန ဘိက္ခုနာ-ထိုဩဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကရဟန်းသည်၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကော-ပါတိမောက်ရွတ်ပြမည့်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ-၍၊ ဧဝမဿ ဝစနီယော၊ (ကိုး) "ဘိက္ခုနိသံယော ၊ပေ၊ ဩဝါဒူပသက်မန" နှိ-ဟူ၍၊ (ဝစနီယော အဿ၊) ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန-ပါတိမောက်ရွတ်ပြမည့် ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆို မေးမြန်းထိုက်၏၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ကဟူ၍၊ သမ္မတော-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ ပါသလော၊ ဣတိ, (ဝတ္တဗ္ဗော၊) [သံယာကို မေးရမည်။] ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဟူ၍၊ သမ္မတော-သမုတ်အပ်သော၊ ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန-သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆို

ထိုက်၏။ (ကိုး-နည်း၊) ဣတ္ထန္နာမော-ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဘိက္ခုနော ဝါဒကော-ကဟူ၍၊ သမ္မတော-သမုတ်အပ်ပါပြီ၊ တံ-ထိုရဟန်းသို့ ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ဥပသက်မတု-ချဉ်းကပ်ပါလော၊ ဣတိ, ဝတ္တဗ္ဗော။

ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဟူ၍၊ သမ္မတော-သော၊ ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ နု ဟောတိ-မရှိအံ့၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကနု-သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ထိုက်၏။ (ကိုး) ကော အာယသ္မာ-အဘယ်အရှင်သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒိတုံ-ဆုံးမခြင်းငှာ၊ ဥဿဟတိ-စွမ်းနိုင်ပါသနည်း၊ ဣတိ, ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒိတုံ-ငှာ၊ ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ ဥဿဟတိ-အံ့၊ သောစ-သည်လည်း၊ အဌဟိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သမ္မန္နိတ္တာ-(ချက်ချင်း) သမုတ်ပြီး၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ထိုက်၏။ (ကိုး) ဣတ္ထန္နာမော-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဟူ၍၊ သမ္မတော-ပါပြီ၊ တံ-ထိုရဟန်းသို့, ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ဥပသက်မတု-ချဉ်းကပ်ပါလော၊ ဣတိ, ဝတ္တဗ္ဗော။

ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒိတုံ-ငှာ၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သစေ နု ဥဿဟတိ-အံ့၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန, ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိုး) ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဟူ၍၊ သမ္မတော-သော၊ ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ။ ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ပါသာဒိကေန-ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော ကိုယ်မှုနှုတ်မှုစိတ်မှုဖြင့်၊ သမ္မာဒေတု-သီလ, သမာဓိ, ပညာ ခုပါးသော သိက္ခာကို ပြီးစီးစေပါလော၊ ဣတိ, (ဝတ္တဗ္ဗော၊) [ပါသာဒိကေနာတိ ပသာဒဇနကေန နိဒ္ဒေါသေန ကာယကမ္မာဒိနာ၊ သမ္မာဒေတူတိ တိဝိဓသိက္ခံ သမ္မာဒေတု၊ ကခ်ီဘာသာဋ္ဌကာ နိဒါနုဒ္ဒေသအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။] ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော "ပါသာဒိကေန ဘိက္ခုနိသံယော သမ္မာဒေတု" ဟူသော စကားဖြင့်၊ သကလံ-သော၊ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ-သိက္ခာ ခုပါးကို သိမ်းယူအပ်ရာဖြစ်သော၊ သာသနံ-သာသနာတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာရောစိတံ-ပြောပြအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သာဓုတိ-ကောင်းပြီဟူ၍၊ သမ္မဒ္ဓိ-စ္ဆိတ္တာ-လက်ခံပြီး၍၊ ပါဋိပဒေ-အထွက်တစ်ရက်နေ့၌၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏။

ဘိက္ခုနိသံယေနပိ-သည်လည်း၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ [ဥပုသ်နေ့ မတိုင်မီက အမေးသွားသော ဘိက္ခုနီ, ဥပုသ်နေ့၌ ခွင့်တောင်းရန် သွားသော ဘိက္ခုနီတို့ကို "တာ ဘိက္ခုနိယော" ဟု ဆိုသည်။] ပေသေတဗ္ဗာ-စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏။ (ကိုး-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်ကုန်သနည်း၊) အယျေ-ရှင်မတို့၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြပါကုန်၊ အယျ-အရှင်ဘုရား၊ ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ဩဝါဒူပသက်မနံ-ကို၊ လဘတိ ကိုး-ရပါသလော၊ ဣတိ ပဋ္ဌထ-မေးချေကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ ပေသေတဗ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၏။) တာဟိ-ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်၊ အယျေ-အရှင်မ၊ သာဓု-

ကောင်းပါပြီ၊ ဣတိ, သမ္ဘဒ္ဓိ-ဆိုတော-၍၊ အာရာမ-သို့၊ ဂန္တာ-၍၊ တံ ဘိက္ခု-ထိုဩဝါဒ ပဋိဋ္ဌဟကရဟန်းကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသက်မိတော-၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ (ကား) အယျ-ရား၊ ဘိက္ခုနိသံယောဇ-သည်၊ ဩဝါဒူပသက်မန်-ကို၊ လဘတိ ကိ-ရပါ၏လော၊ ဣတိ, (ဝတ္တဗ္ဗံ) တေန-ထိုဩဝါဒပဋိဋ္ဌဟက ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏ ၊ပေ၊ တာဟိ-ထိုဘိက္ခုနိတို့သည်၊ အယျ-ရား၊ သာဓု-ပြီ၊ ဣတိ, သမ္ဘဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ဧတံ-ဤတာဟိဟူသော စကားကို၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ အာဂတာနံ-လာကုန်သော ဘိက္ခုနိတို့၏၊ ဥသေန, ဝုတ္တံ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ တာသု-တို့တွင်၊ ဧကာယ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗဥ္စ-လျှောက်လည်း လျှောက်ရာ၏၊ သမ္ဘဒ္ဓိတဗ္ဗဥ္စ-လက်ခံလည်း လက်ခံရာ၏၊ ဣတရာ-အခြားသော ဘိက္ခုနိတို့သည်၊ တဿာ-ထိုလျှောက်ထား၍ လက်ခံသော ဘိက္ခုနိ၏၊ သဟာယိကာ-အဖော်မတို့တည်း။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုနိသံယောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံယောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ နပ္ပုရတိ-အကယ်၍ မပြည့်အုံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့တစ်ဖက်ဖက်က သံဃာ မပြည့်သော်လည်းကောင်း၊) ဥဘယတောပိ-၂ ဖက်လုံးဌ်လည်း၊ ဂဏမတ္တမေဝဝါ-ဂိုဏ်းမျှသည်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလမတ္တံဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်မျှသည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ဂိုဏ်းမျှ, သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်မျှ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊) ဧကာ-သော၊ ဘိက္ခုနိ-သည်၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနုပသယယေဟိ-ယတို့မှ၊ ဩဝါဒဋ္ဌာယ-ငှာ၊ ပေသိတာ-စေလွှတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့စေလွှတ်အပ်သော်လည်းကောင်း၊) တတြ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊ (ဂိုဏ်းမျှ, သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်မျှ ဖြစ်ရာ, ဘိက္ခုနိတစ်ပါးကို ဘိက္ခုနုပသယယအများက စေလွှတ်ရာ၌) အယ်-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝစနက္ကမော-စကားအစဉ်တည်း။

ဘိက္ခုနိယော အယျ ဘိက္ခုသံယသ ၊ပေ၊ ဩဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား သံဃာ မပြည့်သော ဘိက္ခုနိတို့က သံဃာပြည့်သော ဘိက္ခုတို့ထံ ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) အဟံ အယျ ဘိက္ခုသံယသ ၊ပေ၊ လဘာမဟံ အယျ ဩဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား ဘိက္ခုနိတစ်ပါးက သံဃာပြည့်သော ဘိက္ခုတို့ထံ ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) ဘိက္ခုနိသံယော အယျ အယျာနံ ၊ပေ၊ ဩဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား ဘိက္ခုနိသံယာက သံဃာ မပြည့်သော ဘိက္ခုတို့ထံ ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) ဘိက္ခုနိယော အယျ အယျာနံ ၊ပေ၊ ဩဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား သံဃာ မပြည့်သော ဘိက္ခုနိတို့က သံဃာ မပြည့်သော ဘိက္ခုတို့ထံ ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) အဟံ အယျ အယျာနံ ၊ပေ၊ ဩဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား ဘိက္ခုနိတစ်ပါးက သံဃာ မပြည့်သော ဘိက္ခုတို့ထံ ခွင့်တောင်းပုံတည်း။)

ဘိက္ခုနိသံယော အယျ အယျသ္သ ၊ပေ၊ သြဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား ဘိက္ခုနီသံယာက ရဟန်းတစ်ပါးထံ ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) ဘိက္ခုနိယော အယျ အယျသ္သ ၊ပေ၊ သြဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား သံယာ မပြည့်သော ဘိက္ခုနီတို့က ရဟန်းတစ်ပါးထံ ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) အဟံ အယျ အယျသ္သ ၊ပေ၊ သြဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား ဘိက္ခုနီတစ်ပါးက ရဟန်းတစ်ပါးထံ ခွင့်တောင်းပုံတည်း။) ဘိက္ခုနိသံယော စ အယျ ဘိက္ခုနိယောစ ဘိက္ခုနီစ ၊ပေ၊ သြဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤကား ဘိက္ခုနုပသသယမျှားစွာမှ စုပေါင်း၍ ဘိက္ခုနီတစ်ယောက်ကို စေလွှတ်ရာ၌ လျှောက်ထားပုံတည်း။)

တေနာပိ ဘိက္ခုနာ-ထိုသြဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကရဟန်းသည်လည်း၊ ဥပေါသထကာလေ-ဥပုသ်ပြုရာ အခါ၌၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏။ (ကိုး) ဘိက္ခုနိယော ဘန္တေ ၊ပေ၊ သြဝါဒူပသက်မနန္တိ၊ (ဤမှနောက်၌ လျှောက်ထားပုံကို ဘိက္ခုနီတို့က လျှောက်ထားပုံကဲ့သို့ သိပါလေတော့။) ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေနာပိ-သည်လည်း၊ သမ္မတော-ဘိက္ခုနောဝါဒကဟု သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာလျှင်၊ တံ-ထိုသမ္မုတိရသော ရဟန်းသို့၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ဥပသက်မန္တု-ချဉ်းကပ်ပါကုန်၊ (နောက်ကြိယာနှင့် တွဲပါ။) တံ-သို့၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ဥပသက်မတု-လော၊ တံ-သို့၊ ဘိက္ခုနိသံယောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပသက်မတု-လော၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ (သမ္မတော ဘိက္ခု၊) သစေ နတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ပါသာဒိကေန ၊ပေ၊ သမ္မာဒေတူတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ရာ၏။ သြဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကေန-သည်၊ ပါဋိပဒေ-၌၊ ပစ္စာဟရိတ္တာ-တစ်ဖန်ဆောင်၍၊ တထေဝ-ထိုမှာလိုက်သည့် အတိုင်းပင်၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောရာ၏။ (ဘိက္ခုနီတို့အား ပြောရမည်-ဟူလို။)

ပန-ဆက်၊ သြဝါဒ်-ကို၊ ဗာလဂိလာနဂမိကေ-ဝိနည်း၌ မကျွမ်းကျင်သော ရဟန်း, ဂိလာနရဟန်း, ခရီးသွားမည့် ရဟန်းတို့ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ အညော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ အာရညကော-တော၌ နေသော ရဟန်းသည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊) အပ္ပဋိဂ္ဂ ဟောတုံ-မခံယူဘဲ နေခြင်းငှာ၊ ဝါ-မခံယူဘဲ နေခွင့်ကို၊ နှ လဘတိ-မရ၊ ဟိ-သာဓက ကား၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဂဟေတုန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဋိတော်ကို၊ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ (ဘိက္ခုနိခန္ဓက၊) တတ္ထ-ထိုဗာလ, ဂိလာန, ဂမိကရဟန်းတို့တွင်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ စာတုဒ္ဒသိကပန္နရသိကေသု-စာတုဒ္ဒသိက, ပန္နရသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပေါသထေသု၊ ဝါ-ဥပုသ်နေ့တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပါဋိပဒေ၊ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓကာမော-ခရီးသွားခြင်းငှာ လိုလားသည်၊ (ဟောတိ၊) သော-သည်၊ ဂမိကော-မည်၏။ ဒုတိယပက္ခဒိဝသေ-လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခ၏

ဒုတိယနေ့၌၊ ဂစ္ဆန္တောပိ-ခရီးသွားလိုသော ရဟန်းသည်လည်း၊ အဂ္ဂဟေတုံ-သြဝါဒကို မခံယူဘဲ နေခြင်းငှာ၊ ဝါ-နေခွင့်ကို၊ နဒေတိ-မရ၊ "နာ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသာ"တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိယေဝ-ရောက်သည်သာ။ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သြဝါဒေါ-ကို၊ နဂဟေတဗ္ဗော-မယူထိုက်သည်ကား၊ နမဟုတ်၊ ယော နဂဏှေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသာ။]

စ-ဆက်၊ သြဝါဒံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ (ဘိက္ခုနီတို့၏ သြဝါဒ ခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းမှုကို ခံယူပြီး၍၊) ဥပေါသထဂ္ဂေ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌၊ အနာရောစေတုံဝါ-မလျှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပါဋိပဒေ-၌၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏ (အထံသို့) အပစ္စာဟရိတုံဝါ-ပြန်မဆောင်ဘဲ နေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ၊ (ကား) နာ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသာတိ၊ (ဣတိ ဝုတ္တံ၊) အပရမ္မိ ဝုတ္တံ၊ (ကား ဝုတ္တံ၊) နာ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသာတိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုသြဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကရဟန်းတို့တွင်၊ အာရညကေန-တောဘ၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္စာဟရဏတ္ထံ-သြဝါဒကို ပြန်ဆောင်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ သကေ်တော-ချိန်ခါ နေရပ် သတ်မှတ်ခြင်းကို၊ (အချိန်းအချက်ကို၊) ကာတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဝုတ္တံ ဟေတံ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာရညကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သြဝါဒံ-ကို၊ ဂဟေတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အတြ-ဤအရပ်သို့၊ ပဋိဟရိဿာမိ-တစ်ဖန် ဆောင်ခဲ့အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သကေ်တံ-ကို၊ ကာတုံစ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အာရညကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ဝသနဂါမေ-နေရာ ရွာ၌၊ ဘိက္ခု-ဆွမ်းကို၊ သစေ လဘတိ-အကယ်၍ ရအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တတ္ထေဝ-ထိုရွာ၌သာ၊ (ဘိက္ခာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊) စရိတ္တာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-တွေ့၍၊ အာရောစေတ္တာ-သြဝါဒကို ပြောပြပြီး၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ပြန်သွားရာ၏။

တတ္ထ-ထိုရဟန်းမတို့ နေရာ ရွာ၌၊ ဘိက္ခာ-သည်၊ သုလဘာ-လွယ်ကူစွာ ရအပ်သည်၊ (ရလွယ်သည်၊) နော စေ ဟောတိ-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သာမန္တဂါမေ-အနီးရွာ၌၊ (ဘိက္ခာယ-ငှာ၊) စရိတ္တာ-၍၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ဂါမံ-သို့၊ အာဂမ္မ-လာ၍၊ တထေဝ-ထိုနှေးအတူသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဒုရံ-ဝေးသော အရပ်သို့၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာသည်၊ ဝါ-သွားရသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သကေ်တော-ချိန်ခါနေရပ် သတ်မှတ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-၏၊ (ကား-နည်း၊) အဟံ-သည်၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဂါမဒ္ဒါရေ-၌၊ အမုကံနာမ-ထိုမည်သော၊ သဘံ-သဘင်သို့၊ (စျေးရုံသို့၊) ဥပသက်မိဿာမိ-ချဉ်းကပ်လာအံ့၊ တတ္ထ-ထိုရွာ ထိုသဘင်သို့ အာဂစ္ဆေယျာထ-လာခဲ့ကြကုန်၊ (ဣတိ) ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပံ ဥပသက်မိဿာမိ၊ တတ္ထ အာဂစ္ဆေယျာထ၊ (ဣတိ) ဝါ-ရုက္ခမူလံ ဥပသက်မိဿာမိ၊ တတ္ထ

အာဂစ္ဆေယျာထ၊ (ဣတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သကေ်တော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-

၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုချိန်းထားအပ်သော အရပ်သို့၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ အဂန္တ္ဝါ-မသွားဘဲ နေခြင်းကို၊ ဝါ-နေခွင့်ကို၊ နိ လဘ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဝုတ္တံ ဟောတံ၊ နိ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသာတိ။

ဥဘတော သံဃေ ၊ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်ပါ။) ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ စာတုဒ္ဒသေ-၁၄ ရက်မြောက်နေ့၌၊ အတ္တနာ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍၊ ဥပေါသထေ-ဥပုသ်နေ့ဝယ်၊ ဘိက္ခုသံဃေ-၌၊ (ဘိက္ခုသံဃာ၏ အထံ၌၊) ပဝါရေတဗ္ဗံ-ပဝါရဏာ ပြုရာ၏။ ဝုတ္တံ ဟောတံ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဇ္ဇတနာဝယ-ယနေ့၌၊ ဝါ-ယနေ့လိုက၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍၊ အပရဇ္ဇု-နက်ဖြန်နေ့၌၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ ပဝါရေတုံ-ဖိတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဥဘတောသံဃာဝယ် ပဝါရဏာ ပြုရာ၌၊ ဘိက္ခုနီခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝုတ္တံ ဟောတံ၊ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ ဘိက္ခုနိသံဃော-ဘိက္ခုနိသံဃာသည်၊ ပဝါရေန္တော-ပဝါရဏာ ပြုလတ်သော်၊ ကောလာဟလ-ဆူညံသံကို၊ အကာသိ-ပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဗျတ္တံ-သော၊ ပဋိဗလံ-သော၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခုနိံ-ကို၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ-၏။ အတ္ထာယ-ငှာ၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ ပဝါရေတုံ-ဖိတ်ခြင်းငှာ၊ (ဖိတ်ဖို့ရန်၊) သမ္မန္နိတုံ-သမုတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။ (ကြွင်းပါဠိများ၏ အနက်လွယ်ပြီ။)

☞ သမ္မတာယ-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ တာယ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃံ-ကို၊ အာဒါယ-ခေါ်ယူ၍၊ ဘိက္ခုသံဃံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ ဧကံသံ-တစ်ခုသော လက်ဝဲအဖို့၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဃ-အပေါ်ခြုံကေသီကို၊ ကရိတ္တာ-တင်ထား၍၊ (လက်ကတော့တင်၍၊) အဉ္ဇလိံ-ကို၊ ပဂ္ဂဟေတ္တာ-ချီမြှောက်၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော-လျှောက်ထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏။ (ကိုယ်-နည်း၊) အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဘိက္ခုနိသံဃော-သည်၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ-မြင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုတေနဝါ-ကြားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္သယ ဝါ - ယုံမှားခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတိ-(ပြောဆိုဖို့ရန်) ဖိတ်မန်ပါ၏။ အယျာ-တို့၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃံ-ကို၊ အနုကမ္ပံ-သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ဥပါဒါယ-ဥာဏ်ဖြင့် ယူ၍၊ ဝဒတု-ပြောတော်မူပါ။ ပဿန္တော-(အပြစ်ကို) မြင်လတ်သော်၊ ပဋိကရိဿတိ-ကုစားပါလိမ့်မည်၊ ဒုတိယမ္ပိ-လည်း၊ အယျာ-တို့ ၊ပေ၊ တတိယမ္ပိ အယျာ ၊ပေ၊ ပဋိကရိဿတိ၊ ဣတိ ဧဝမသ္သ ဝစနိယော။

ဘိက္ခုနိသံဃော-သည်၊ သစေ နိ ပူရတိ-အကယ်၍ မပြည့်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) "ဘိက္ခုနိယော အယျာ ၊ပေ၊ ပဿန္တိယော ပဋိကရိဿန္တိ"တိ စ-နှိုက်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ဂိုဏ်းဖြစ်သော ဘိက္ခုနိတို့က ဖိတ်ပုံ၊) " အဟံ အယျာ ၊ပေ၊

ပဿန္ဒိ ပဋိကရိဿာမီ"တိစ-မိဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော မိမိ တစ်ယောက်ထည်းက ဖိတ်ပုံ၊) ဧဝံ-သို့၊ တိက္ခတ္တုံ- ၃ ကြိမ်၊ ဝတ္တာစ-လျှောက်ရာ၏။

ဘိက္ခုသံယော-သည်၊ သစေ နိ ပူရတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) "ဘိက္ခုနိသံယော အယျာ ၊ပေ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿတိ"တိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဘိက္ခုနိသံယာက ဂိုဏ်းဖြစ်သော ဘိက္ခုတို့ကို ဖိတ်ပုံ၊) ဘိက္ခုနိသံယော အယျ ၊ပေ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿတီတိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဘိက္ခုနိသံယာက တစ်ပါးတည်းသော ဘိက္ခုကို ဖိတ်ပုံ၊) ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တာစ။

ဥဘိန္နံ-၂ ဘက်သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတို့၏၊ အပရိပူရိယာ-သံယာ မပြည့်ရာ၌၊ "ဘိက္ခုနိယော ၊ပေ၊ ပဋိကရိဿာမီ"တိစ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တာစ၊ မာနတ္တစရဏာဒ-မာနတ်ကျင့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒါပရိယေသနာဒ-ဥပသမ္ပဒါကို ရှာခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယထာ ဌာနေယေဝ-အကြင်အကြင် တည်ရာပါ၊ ဋ္ဌိရပ်၌သာ၊ အာဝီ-ထင်စွာ၊ ဘဝိဿတိ-တုံ့။

☰ နိ ဘိက္ခုနိယာ ကေနစိ ပရိယာယေနာတိ-ဟူသည်ကား၊ ဒသဟိ-ကုန်သော၊ အက္ကောသဝတ္ထုဟိဝါ-တို့ဖြင့်ဆေါ်လည်းကောင်း၊ အညေန-အက္ကောသဝတ္ထုမှ တစ်ပါးသော၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေနဝါ-ပရိယာယ်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု-ကို၊ နေဝ အက္ကောသိတဗ္ဗော-မဆဲရေးထိုက်၊ နိ ပရိဘာသိတဗ္ဗော-ဘေးကို ပြု၍ မခြိမ်းချောက်ထိုက်၊ ဘယေန-ဖြင့်၊ နိ တဇ္ဇေတဗ္ဗော-မခြိမ်းချောက်ထိုက်၊ (နိ ပရိဘာသိတဗ္ဗောကို "နိ ဘယေန တဇ္ဇေတဗ္ဗော" ဟု ထပ် ဖွင့်သည်၊) သြဝဏ္ဏောတိ-ဟူသည်ကား၊ ပိဟိတော-ပိတ်အပ်ပြီ၊ ဝါရိတော-တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ပဋိက္ခိတ္တော-ပယ်မြစ်အပ်ပြီ၊ [သြဝဏ္ဏော၌ အဝရှေးရှိသော ဝရမာတ်, တပစ္စည်း, တကို ဌပြု၊ ပိဟိတောဝ်ဋ္ဌ အပိပုဗ္ဗ, ဓာတ်။] ဝစနံယေဝ-စကားသည်ပင်၊ ဝစနပထော-မည်၏၊ အနောဝဏ္ဏောတိ-ကား၊ အပိဟိတော-မပိတ်အပ်၊ အဝါရိတော-မတားမြစ်အပ်၊ အပဋိက္ခိတ္တော-မပယ်မြစ်အပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ အာဓိပစ္စဌာနေ-အကြီးအကဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဌာနဟူသော၊ ဇေဋ္ဌကဌာနေ-အကြီးအကဲ၏ အရာ၌၊ ဌတ္တာ-တည်၍၊ [အဓိပတိနော ဘာဝေါ

ဝစနပထော။ ။ဝစနံယေဝဖြင့် ပထနှင့် အရတူ ကမ္မဓာရည်းဟု ပြု၏၊ "ဝစနံယေဝ + ပထော ဝစနပထော" ဟု ပြု၊ ဧဝဖြင့် "ဝစနာနံ + ပထော" စသော တပ္ပုရိသ်သမာသ်ကို ကန့်သည်၊ ဝစနဟူသည် သြဝါဒစကားတည်း၊ ပထဟူသည်လည်း သိလိုသူ, သိစေလိုသော သူတို့၏ လမ်းကြောင်းတည်း၊ (တစ်နည်း) ဒိဋ္ဌာနုဂတိ လိုက်သူတို့၏ လုံ့မ်းကြောင်းတည်း၊ ယောဇနာ၌ကား "ပထောတိ ဇေဋ္ဌကဌာနေ ဌာနဿ ကာရဏတ္တာ ပထော-အကြီးအကဲ အရာ၌ တည်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဟု ဖွင့်လေသည်၊ သြဝါဒသည် အကြီးအကဲအရာ၌ တည်ခြင်း၏ အကြောင်း မဟုတ်။

အာဓိပစ္စံ၊ အာဓိပစ္စံဧဝ + ဌာနံ အာဓိပစ္စဌာနံ။] ဧဝံ-ဤသို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း၊) အဘိက္ကမ-ရှေးသို့ သွားလော၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိက္ကမ-ပြန်လော၊ ဧဝံ-သို့၊ နိဝါသေဟိ-သင်းပိုင်ကို ဝတ်လော၊ ဧဝံ-သို့၊ ပါရုပါဟိ-ကေသီကို ရန်းလော၊ ဝါ-ရုံလော၊ ဣတိ-သို့၊ ကေနစိ ပရိယာယေန-တစ်စုံတစ်ခုသော ပရိယာယ်ဖြင့်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ နေဝ သြဝဒိတဗ္ဗော-မဆုံးမထိုက်၊ နာ အနုသာသိတဗ္ဗော-မသွန်သင်ထိုက်။

ပန-အနွယကား၊ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ဒိသွာ-မြင်ရ၍၊ (မြင်ရလျှင်၊) ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ မဟာထေရာ-တို့သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ နာ အဘိက္ကမန္တိ-ရှေးသို့ မသွားပါကုန်၊ နာ ပဋိက္ကမန္တိ-မပြန်ပါကုန်၊ နာ နိဝါသေန္တိ-သင်းပိုင်ကို မဝတ်ပါကုန်၊ နာ ပါရုပန္တိ-ဧကေသီကို မရန်းပါကုန်၊ (မရုံပါကုန်၊) ဤဒိသံ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ကာသာဝမ္မိ-သင်္ကန်းကိုလည်း၊ နာ ဓာရေန္တိ-မဆောင်ပါကုန်၊ ဧဝံ-သို့၊ အဂ္ဂိနိ-မျက်လုံးတို့ကို၊ နာ အဝ္ဇေန္တိ-မလိမ်းကျံပါကုန်၊ ဝါ-မျက်ရေး မကွင်းပါကုန်၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနဒေါသံ-ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကို၊ ဒသ္သေတုံ-ပြခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ "အယံ ဝုဠှသမဏီ-ဤရဟန်းအို မကြိုးသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ နိဝါသေတိ-ဝတ်ဘိ၏၊ ဧဝံ, ပါရုပတိ-၏၊_မာ ဧဝံ နိဝါသေဟိ, မာ ဧဝံ ပါရုပါဟိ၊ တိလကမ္မပဏ္ဏကမ္မာဒီနိ-နှမ်းကို ဆီပွတ်မှု, ဟင်းရွက်ခူးမှု အစရှိသည်တို့ကို၊ မာ ကရောဟိ-နှင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ (အလိုရှိတိုင်း၊) ဘိက္ခုနီ-ကို၊ သြဝဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုသာသိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

သမဂ္ဂမ္မယျာတိ ဘဏ္ဍနဿ-ကား၊ အယျ-အရှင်ဘုရား၊ သမဂ္ဂါ-အားလုံးစုညီကြကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏ္ဍနံ-လျှောက်သော၊ ဘိက္ခုနီ သံဃံ-ကို၊ အညံ ဓမ္မံ ဘဏတီတိ-ကား၊ အညံ-ဂရုဓမ်မ္မ တစ်ပါးသော၊ သုတ္တန္တံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ဘဏတိ-ဟောအံ့၊) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမဂ္ဂမ္မယျာတိ ဝစနေန-သမဂ္ဂမ္မယျ ဟူသော စကားဖြင့်၊ သြဝါဒံ-ဂရုဓမ်သြဝါဒကို၊ ပစ္စာသီသန္တိ-တောင့်တကြကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သြဝါဒံ-ဂရုဓမ်သြဝါဒကို၊ ထပေတ္မာ-၍၊ အညံ-ဂရုဓမ်သြဝါဒမှ တစ်ပါးသော၊ ဓမ္မံ-သုတ္တန် အဘိဓမ္မာတရားကို၊ ဘဏန္တသ-ဟောသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) သြဝါဒံ အနိယျာတေတ္မာတိ-ကား၊ ဧသော ဘဂိနိယော သြဝါဒေါတိ-နှမတို့ ဤဂရုဓမ်သည် သြဝါဒတည်းဟု၊ အဝတ္မာ-မဆိုမူ၍၊ (နိုင်ုံးမအုပ်မူ၍-ဟူလို။) ["အညံ ဓမ္မံ ဘဏတိ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။]

၁၅၀။ အဓမ္မကမ္မေတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္မုတိကမ်-ဘိက္ခုနောဝါဒကဟု သမုတ်ကြောင်းကံကို၊ ကမ္မန္တိ-ကံဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-၏၊ တတ္ထ-ထိုအဓမ္မကမ္မေ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အဓမ္မကမ္မေ-၌၊ ဒိန္နံ-၂ ပါး

ကုန်သော၊ နဝကာနံ - တို့၏။ ဝသေန - ဖြင့်၊ အဌာရသ - ၁၈ ပါးကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ-ပါစိတ်အာပတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) (နဝက ၂ ပါးကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။) ဓမ္မကမ္မ-၌၊ ဒုတိယသ-ဖြစ်သော၊ နဝကဿ-၏၊ အဝသာနပဒေ-အဆုံး ပုဒ်၌၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ) သေသေသု-ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌၊ သတ္တရသ-ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋာနိ, (ဟောန္တိ။)

၁၅၂။ ဥဒ္ဒေသံ ဒေန္တောတိ-ဟူသည်ကား၊ အဌန်-ကုန်သော၊ ဂရုဓမ္မာနံ-တို့၏၊ ပါဠိ-ကို၊ ဥဒ္ဒိသန္တော-ရွတ်ပြစဉ်၊ ("ဘဏာတိ-ဂရုဓမ်ပါဠိကို ဟောအံ့" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ပရိပုစ္ဆံ ဒေန္တောတိ-ကား၊ ပဂုဏာယ-အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ပြီးသော၊ တဿာယေव ဂရုဓမ္မပါဠိယာ-ထိုဂရုဓမ်ပါဠိ၏ပင်၊ အဌကထံ-ကို၊ ကထေန္တော-ဟောပြောစဉ်၊ (ဘဏာတိ၊) ဣတိ အတ္ထော၊ သြသာရေဟိ အယျာတိ ဝုစ္စမာနော သြသာရေတီတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့သြသာရေဟိ အယျဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနော-(ဘိက္ခုနီတို့က) လျှောက်အပ်သော်၊ အဌဂရုဓမ္မပါဠိ-၈ ပါးသော ဂရုဓမ်ပါဠိကို၊ သြသာရေတိ-သက်ရောက်စေအံ့၊ ဝါ-ရွတ်ပြအံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဥဒ္ဒေသံ-ရွတ်ပြအပ်သော ဂရုဓမ်ပါဠိကို၊ ဒေန္တော-ပေးစဉ်လည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆံ-အဖန်ဖန် မေးမြန်းအပ်သော အဌကထာကို၊ ဒေန္တော-ပေးစဉ်လည်းကောင်း၊ ယော စ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ သြသာရေဟိ-ဂရုဓမ်ပါဠိကို သက်ရောက်စေပါလေ၊-ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုစ္စမာနော-(ဘိက္ခုနီတို့က) လျှောက်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ အဌဂရုဓမ္မေ-တို့ကို၊ ဘဏာတိ-ဟောအံ့၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ) အညံ-ဂရုဓမ်မ တစ်ပါးသော၊ ဓမ္မံ-သုတ္တန်, အဘိဓမ္မာ တရားကို၊ ဘဏန္တဿ-ဟောသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋေန-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ။)

ပဌံ ပုစ္ဆတိ ၊ပေ၊ ကထေတီတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီသည်၊ ဂရုဓမ္မနိဿိတံ ဝါ-ဂရုဓမ်ကို မှီသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ခန္ဓာဒိနိဿိတံဝါ-ခန္ဓာ အစရှိသည်ကို မှီသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပဌံ-ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေးအံ့၊ တံ-ထိုပြဿနာကို၊ ယော ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကထေတိ-ဖြေဆို၏၊ တဿာပိ-ထိုရဟန်း၏ လည်း၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ) အညဿတ္ထာယ ဘဏန္တိတိ-ကား၊ စတုပရိသတိ-၄ ပါးသော ပရိသတ်၌၊ ဓမ္မံ-တရားကို၊ ဒေသေန္တံ-ဟောသော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဘိက္ခုနိယော-ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ သုဏန္တိ-နာကုန်အံ့၊ တတြာပိ-ထိုသို့နာယူရာ၌လည်း၊ ဘိက္ခုဿ-ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ) သိက္ခမာနာယ သာမဏေရိယာတိ-ကား၊ တောသံ-ဤသိက္ခမာန်, ဤသာမဏေ တို့အား၊ ဒေသေန္တဿာပိ-(ဂရုဓမ်ကို) ဟောသော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ) သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ဩဝါဒသိက္ခာပဒံ ပဌမံ။

၂။ အတ္ထဂ်တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၅၃။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပရိယာယေနာတိ-ကား၊ ဝါရေန-အလှည့် အကြိမ်အားဖြင့်၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အမိစေတသောတိ-ကား၊ အမိစိတ္တဝတော-လွန်ကဲသော စိတ်ရှိသော၊ သဗ္ဗစိတ္တာနံ-အလုံးစုံသော စိတ်တို့ထက်၊ အမိကေန-လွန်ကဲသော၊ အရဟတ္တဖလစိတ္တေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတသမ-ပြည့်စုံသော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အပ္ပမတ္တေတောတိ-ကား၊ နပ္ပမဇ္ဇတော-မမေ့မလျော့သော၊ အပ္ပမာဒေန-မမေ့မလျော့ကြောင်း သတိဖြင့်၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-တို့ကို၊ သာတစ္စကြိယာယ-မပြတ်မလပ် ပြုခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတသမ-သော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ မုနိနောတိ-ကား၊ ယော မုနာတိ ၊ပေ၊ ပဝုစ္စတီတိ-တိဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥဘယလောကမုနနေနဝါ-၂ ပါးသော လောကကို သိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ [ဝုစ္စတိ၌ စပ်၊] ဉာဏံ-ကို၊ မောနံ-မောနဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေန ဉာဏေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတတ္တာဝါ-ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခီဏာသဝေါ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ မုနိနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တဿ မုနိနော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌) မောနပဏေသု သိက္ခတောတိ-ကား၊ အရဟတ္တဉာဏသခ်ါတသ-အ္ဒရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ဟူ ဆိုအပ်သော၊ မောနသ-မောန်၏၊ ပဏေသု-လမ်းကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု-၃၇ ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့၌၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တီသု- ၃ ပါးကုန်သော၊ သိက္ခာသု-တို့၌၊ သိက္ခတော-ကျင့်သော၊ ဣဒဗ္ဗ-ဤစကားကိုလည်း၊ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ-အရဟတ္တဖိုလ်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-၌၊ သိက္ခတော-သော၊ ဣမာယ သိက္ခာယ-ဤအကျင့်ဖြင့်၊ မုနိဘာဝံ-မုနိ၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တသ-သော၊ မုနိနော-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤမုနိနော မောနပဏေသု သိက္ခတောဟူသော ပါဋ်၌၊ အတ္ထော, ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သောကာ နာ ဘာဝန္တိ တာဒိနောတိ-ကား၊ တာဒိသသဒ္ဒိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ခီဏာသဝမုနိနော-ခီဏာသဝမုနိ၏၊ အဘ္ဘန္တရေ-အတွင်း၌၊ ဣဋ္ဌဝိယောဂါဒိ ဝတ္ထုကာ - ဣဋ္ဌာရုံနှင့် ကွေကွင်းရခြင်း အစရှိသော အကြောင်းရှိကုန်သော၊ သောကာ-ဝမ်းနည်းခြင်းတို့သည်၊ နာ သန္တိ-မရှိကုန်၊ အထဝါ-ကား၊ တာဒိနောတိ-ကား၊ တာဒိလက္ခဏသမန္နာဂတသ-တာဒိလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော၊

မုနိနော။ ။ယော မုနာတိ ၊ပေ၊ ပဝုစ္စတီတိကို ကြည့်၍ မုနဓာတ် ကိယာဒိ နာ ပစ္စည်း, ဓာတွန်ချေ၍ "မုနာတိ"ဟု ဖြစ်၏၊ "မုနာတီတိ မုနိ" ဟု ပြု၊ "မောနံ ဝုစ္စတိ ဉာဏံ" ကို ကြည့်၍ "မောနံ အသ္သ အတ္ထိတိ မောနိ" ဟု ပြု၍ မောဒ္ဓ သြကို ဝိပရိတ် ဥပြု, နိဒ္ဓ ဤကိုလည်း ဣရသပြု၍ "မုနိ" ဟု ပြီး၏။

ဧဝရူပသ-သော၊ မုနိနော-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌) သောကာ-တို့သည်၊ နဘဝန္တိ-မဖြစ်တော့ကုန်၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤသောကာ နှင့် ဘဝန္တိ တာဒိနောဟူသော ပါဋ်၌၊ အတ္ထော၊ ဥပသန္တသာတိ-ကား၊ ရာဂါဒီနံ-ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာတို့၏၊ ဥပသမေန-ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့်၊ ဥပသန္တသ-ငြိမ်းအေးသော၊ သဒါ သတိမတောတိ-ကား၊ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တတ္တာ-သတိ၏ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိစ္စကာလံ-အမြဲကာလ ပတ်လုံး၊ သတိယာ-နှင့် အဝိရဟိတသ-မကင်းသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။

အာကာသေ အန္တလိက္ခေတိ-ကား၊ နှ ကသိဏာဂ္ဂါဠိမေ-ကသိုဏ်း ၉ ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးကို ခွာခြင်းကြောင့် ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်လည်း မဟုတ်သော၊ နှ ပန ရူပပရိစ္ဆေဒေ-ရုပ်ကလာပ်တို့ကို ပိုင်းခြားတတ်သော အာကာသဓာတ် လည်း မဟုတ်သော၊ အန္တလိက္ခသခ်ါတေ-အန္တလိက္ခဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါ-ဆီးတား မထင်, ကြားအပြင်၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ အာကာသေ-မရေးခြစ်အပ်, ကောင်းကင်အရပ်၌၊ စက်မတိပိ တိဋ္ဌတိပိတိ-ကား၊ တာသံ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ကထံ-ကို၊ သုတ္တာ-၍၊ ဣမာ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ မံ-ကို၊ အယံ-ဤအရှင်စူဠပန္ထသည်၊ ဧတ္ထကမေဝ-ဤမျှလောက်ကိုသာ ဇာနာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဝမညန္တိ-အထင်သေးကြကုန်၏၊ ဟန္ဒ-ကိုင်း၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (ဒီတစ်ခါတော့၊) ဧတာသံ-ဤဘိက္ခုနီတို့အား၊ အတ္ထနော-၏၊ အာနုဘာဝံ-ကို၊ ဒသေမိ-ပြလိုက်ရဦးတော့အုံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဓမ္မဗဟုမာနံ-တရားခ၌ မျှားစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို၊ ဥပဟာဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ [ဤစကားဖြင့် မိမိအပေါ် အထင်သေးမှုကို မခံချင်သောကြောင့် တန်ခိုးပြခြင်း မဟုတ်ဟု သိစေသည်။] အာဘိညာပါဒကံ-

---

တာဒိနော။ ။ပဌမနည်းအလို တာဒိကို "သော ဝိယ ဒိဿတီတိ တာဒိ" ဟု ပြု၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အထဝါတက်သော ဒုတိယနည်းအလို "တံ ဝိယ ပဿတီတိ တာဒိ" ဟု ပြု၊ ထိုအနိဋ္ဌကို ဣဋ္ဌကိုကဲ့သို့, ထိုဣဋ္ဌကို အနိဋ္ဌကိုကဲ့သို့ ရှုတတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။

အန္တလိက္ခသခ်ါတေ အာကာသေ။ ။"အန္တရေန-အလယ်မိုးနှင့် မြေကြီး၏ အကြား၏ အဖြစ်ဖြင့် + ဣက္ခိယတေ-ရှုအပ်၏၊ ဣတိ အန္တရိက္ခံ" ဟု ဆိုလိုလျက် ရကို လပြု၍ အန္တလိက္ခဟု ဖြစ်သည်၊ အဘိဓာန်၌ "အန္တလိက္ခံ" ဟု နပုံလိန်ရှိသည်၊ "အန္တလိက္ခသခ်ါတေ" ဟူသော ဤဝိသေသနဖြင့် ကသိဏာဂ္ဂါဠိမာကာသကိုလည်းကောင်း, ကလာပပရိစ္ဆေဒရုပ်ဖြစ်သော အာကာသဓာတ်ကိုလည်းကောင်း တားမြစ်သည်ဟု ပြလို၍ "နှ ကသိဏာဂ္ဂါဠိမေ နှ ပန ရူပပရိစ္ဆေဒေ"ဟု အဋ္ဌကထာ ထည့်သည်။ [ဤအာကာသ ၄ ပါးရှိကြောင်းနှင့် ထို ၄ ပါး အကျယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ပရိစ္ဆေဒရုပ်အဖွင့်မှာ ကြည့်ပါ။] နှ ကသတိ-မရေးခြစ်အပ် (ရေးခြစ်လို့ မရ) ဣတိ အကာသော၊ အကာသောယေဝ + အာကာသော: သွတ္တ၌ ဏပစ္စည်း သက်။

အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဖြစ်သော၊ စတုတ္ထဈာန်-ကို၊ သမာပဇ္ဇိတ္တာ-ဝင်စားပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာယ-စတုတ္ထဈာန်မှ ထ၍၊ အန္တလိက္ခေ-ဆီးတားမထင်, ကြားအပြင်၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ အာကာသေ-မရေးခြစ်အပ် ကောင်းကင်ရပ်၌၊ စက်မတိပိ-စက္ကြီန်လည်း သွား၏ ၊ပေ၊ အန္တရာပိဓာယတိ-ကွယ်လည်း ကွယ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေရူပံ-သော၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ-တန်ခိုးပြာဋิဟာကို၊ ဒသ္သေသိ-ပြပြီ၊ တတ္ထ-ထိုတန်ခိုးပြာဋิဟာ၌၊ အန္တရာပိဓာယတီတိ-ကား၊ အန္တရဓာယတိပိ-၏၊ အဒဿနမ္ပိ-မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်း၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ အတ္ထော။

တဿ ၊ပေ၊ ဗုဒ္ဓဝစနန္တိ (ဇတ္တ)-၌၊ (ဂုဏ္ဍတ္ထံ ကိရ ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒသ္သေမိ) ထေရော-အရှင်စူဠပန်ထေရ်သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဘာတုထေရဿ-နောင်တော် မဟာပန္ထကထေရ်၏၊ သန္ဓိကေ-၌၊ ပဒံ ၊ပေ၊ အန္တလိက္ခေတိ-ဟူသော၊ ဣမံ ဂါထံ-ဤ ဂါထာကို၊ ဥဒ္ဒိသာပေတ္တာ-ရွတ်ပြစေ၍၊ ဝါ-သင်ယူ၍၊ စတ္တာရောမာသေ- ၄ လ တို့ပတ်လုံး၊ သဗ္ဗယိ-သရဗျာယ်ပြီ၊ "စာကျက်သလို ကျေအောင် အံနေသည်" ဟူလို။ [စာအုပ် မရှိသေးသော ရှေးခေတ်၌ စာချဆရာက ရွတ်ပြပေး၍, တပည့်က လိုက်၍ ဆိုသည်ကို "သင်ယူ" ဟု ခေါ်သည်။]

ဂါထာအနက်။ ။ ပါတော-နံနက်စောစော၌၊ သုဂန္ဓ-ကောင်းသော အနံ့ရှိသော၊ ကောကနဒ-စက္ကဝက်ငှက်တို့ကို တွန်မြူးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကောကနဒမည်သော၊ ပဒ္မ (ပဒုမ်)-အထပ်တစ်ရာ, ချပ်လွှာတင့်ဆန်း, ပဒုမ္မာကြာနီ ပန်းသည်၊ ဖုလ္လ-ကားကားစွင့်စွင့် ပွင့်သည်၊ အဝိတဂန္ဓ-မကင်းသော ရနံ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဝိရောစမာနံ-တင့်တယ်သည်၊ (သိယာ) ယထာ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) သုဂန္ဓ-ကိုယ်တော်ရနံ့, ဂုဏ်ရနံ့တို့ဖြင့်, သင်းပျံ့မွှေးထုံ, အနံ့ပေါင်းစုံတော်မူသော၊ အန္တလိက္ခေ-ဆီးတားမထင်, ကြားအပြင်၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော ကောင်းကင်၌၊ တပ္ပန္တံ (တပန္တံ)-တောက်ပသော၊ အာဒိစ္စံ ဣဝ-နေမင်းကဲ့သို့၊ အဂ်ီရသံ-ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ တဖိတ်ဖိတ်ထွက်သော အရောင်ရှိတော်မူသော၊ (သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓံ-ကို၊) ပဿ-ဉာဏ်စက္ခုဖြင့်, စေ့ငုထင်ထင်, ဖူးမြင်စမ်းပါလော။ [ကောကန် စကြဝါဂန် နဒတီ နာဒယတိတိ ကောကနဒေါ-ထောမနိမိ။]

စ-ထိုသို့ပင် ၄ လတို့ပတ်လုံး သရဗျာယ်ပါသော်လည်း၊ ပဂုဏံ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်ကို၊ (ကျေကျေပွန်ပွန်ရအောင်၊) ကတ္တုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ နိ အသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ တတော-ထို့ကြောင့်၊ နံ-ထိုအရှင်စူဠပန်ကို၊ ထေရော-နောင်တော် ထေရ်သည်၊ တံ-သင်သည်၊ ဣမသ္မိံ သာသနေ-ဤသာသနာတော်၌၊ (ဝသိတုံ-ငှာ၊) အဘဗ္ဗော-မထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဝိဟာရာ-ကျောင်းတိုက်မှ၊ နိက္ခမ္မ ပေသိ-နှင်ထုတ်စေပြီ၊ သော-ထိုအရှင်စူဠပန်သည်၊ ရောဒမာနော-ငိုလျက်၊ ဒ္ဝါရ ကောဋ္ဌကေ-တံခါးမုခ်၌၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်နေရှာပြီ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊

ပုဒ္ဓစက္ခုနာ-(ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်, အာသယာနုသယဉာဏ်တော်ဟူသော) ဘုရားစက္ခုတော်ဖြင့်၊ ဝေနေယျသတ္တာ-ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ သြလော ကေန္ဓော-ကြည့်တော်မူလတ်သော်၊ တံ-ထိုဝိုင်နေသော အရှင်စူဠပန်ကို၊ ဒိသွာ-မြင်တော်မူရ၍၊ ဝိဟာရစာရိကံ-ကျောင်းစဉ်ဒေသစာရီကို၊ စရမာနော ဝိယ-လှည့်လည်တော်မူသကဲ့သို့၊ တဿ-ထိုစူဠပန်၏၊ သန္တိကံ-အနီးသို့၊ ဂန္တွာ-ကြွတော်မူ၍၊ စူဠပန္ထက-ပန်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ရောဒသိ-ငိုနေသနည်း၊ ဣတိ, အာဟ-မေးတော်မူပြီ၊ သော-ထိုစူဠပန်သည်၊ တမတ္ထံ-ကို၊ (နောင်တော်နှင်သည့်အကြောင်းကို၊) အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ အထ-၌၊ အသ-ထိုစူဠပန်အား။ ဘဂဝါ-သည်၊ သုဒ္ဓံ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ ပိလောတိကခဏ္ဍံ-အဝတ်ပိုင်းကလေးကို၊ ဒတ္တွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤအဝတ်ပိုင်းကလေးကို၊ ရဇောဟရဏံ ရဇောဟရဏန္တိ-ရဇောဟရဏံ ရဇောဟရဏံဟု ဆို၍၊ ပရိမဇ္ဇာဟိ-ဆုပ်နယ်လော၊ ဣတိ အာဟ။ [ရဇောဟရဏံ-မြူကို ဆောင်ယူပယ်ရှားတတ်သော မြူသုတ်ပုဝါကလေး။]

သော-ထိုအရှင်စူဠပန်သည်၊ "သာဓု"တိ-"ကောင်းပါပြီဘုရား"ဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္တာ-၍၊ အတ္တနော-၏၊ နိဝါသဋ္ဌာနေ-နေရာအရပ်၌၊ နိသီဒိတ္တာ-၍၊ တဿ-ထိုအဝတ်ပိုင်းကလေး၏၊ ဧကမန္တံ-တစ်ခုသော အစွန်း၌၊ ပရိမဇ္ဇိ-ဆုပ်နယ်ပြီ၊ ပရိမဇ္ဇိတဋ္ဌာနံ-ဆုပ်နယ်အပ်သော အရပ်သည်၊ ကာဠကံ-မည်းညစ်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သော-ထိုအရှင်စူဠပန်သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ (သို့ကလောက်၊) ပရိသုဒ္ဓနာမ-စင်ကြယ်သည်မည်သော၊ ဝတ္ထမ္ပိ-အဝတ်သော်မှလည်း၊ ဣမံ အတ္တဘာဝံ-ဤအတ္တဘောကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ကာဠကံ-မည်းညစ်သည်၊ ဇာတံ-ဖြစ်ရပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သံဝေဂံ - ထိတ်လန့်ကြောင်းဖြစ်သော အနိစ္စသညာ, အသုဘသညာကို၊ ပဋ္ဌပေသိ-ပေါ်ပေါ်လာ၏။ ဝိပဿနံ-ကို၊ အာရဘိ-အားထုတ်ပြီ၊ အထ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အသ-ထိုအရှင်စူဠပန်အား၊ ဝါ-၏၊ အာရဒ္ဓဝိရိယဘာဝံ-အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉ တွာ-၍၊ အဓိစေတသောတိ-အဓိစေတသော အစရှိသော၊ ဣမံ သြဘာသဂါထံ-ဤရောင်ခြည်တော် လွှတ်ခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော ဂါထာကို၊

ပိလောတိကခဏ္ဍံ ဒတ္တွာ။ ။ရှင်စူဠပန်သည် ရှေးရှင်ဘုရင်ဘဝတုန်းက မြို့တော်ကို လက်ယာရစ် လှည့်လည်စဉ် နဖူးမှ ကျလာသော ချွေးကို စင်ကြယ်သော ပုဝါကလေးဖြင့် သုတ်လိုက်ပြီ၊ ထိုအခါ ညစ်နွမ်းသွားသော ပုဝါကလေးကို ကြည့်၍ "ဤမျှလောက် ဖြူစင်သော ပုဝါကလေးသည် ဤကိုယ်ကို အကြောင်းပြု၍ ညစ်နွမ်းရပေသည်တကား" ဟု အနိစ္စသညာနှင့် အသုဘသညာ ဖြစ်လေသည်၊ ထိုစဉ်က သံဝေဂဉာဏ်သည် ဓာတ်ခံအဖြစ်ဖြင့် ပါလာသော ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် ထိုဉာဏ်ကို ထပ်မံဖော်ထုတ်ဖို့ရန် ပုဝါဖြူကလေးကို ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ "ဤပုဝါကလေးကို ဆုပ်နယ်ရင်း ရဇောဟရဏံ ရဇောဟရဏံဟု အဖန်ဖန် ရွတ်ဆိုလော" ဟု မိန့်တော်သည်။ [ရဇ-မြူမှုန်ကို+ဟရတိ-ပယ်ရှားတတ်၏၊ ဣတိ ရဇောဟရဏံ။]

အဘာသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ ထေရော-သည်၊ ဂါထာပရိယောသာနေ-ဂါထာ၏ အဆုံး၌၊ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ထေရော-သည်၊ ပကတိယာဝ-ပင် ကိုယ်အားဖြင့်ပင်၊ ဣမံ ဂါထံ-ကို၊ မမာယတိ-ငါ့ဥစ္စာဟု ပြု၏၊ ဝါ-မြတ်နိုး၏၊ သော-ထိုအရှင်စူဠပန်သည်၊ ဣမိဿာ ဂါထာယ-၏၊ တံ မမာယနဘာဝံ-ထိုငါ့ ဥစ္စာဟု ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-မြတ်နိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေတုံ-သိစေခြင်းငှာ၊ တံယေဝ-ထိုဂါထာကိုလည်းကောင်း၊ အညံ-သော၊ အန္တရန္တရာ-အကြားအကြား၌၊ အာဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဗဟုံ-များစွာသော၊ ပုဗ္ဗဝစနံ-ဘုရား စကားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဏတိ-ရွတ်ဆို၏၊ တေန-ကြောင့်၊ "တဉ္စေဝ ၊ပေ၊ ပုဗ္ဗဝစန" နှိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-(သံဂါယနာတင် ထေရ်တို့) မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

၁၅၆။ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နောတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနိသံယေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်သော ဘိက္ခုနီအား၊ ("သြဝဒတိ-ဆုံးမအံ့" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုသံယေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်သော ဘိက္ခုနီအား၊ သြဝဒန္တိသ-၏၊ (ရဟန်းမှာ၊) ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝ၊ စ-ဆက်၊ ဣဒမိ-ဤသိက္ခာပုဒ် သည်လည်း၊ ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ-ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာန်ရှိသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။- အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပဒံ ဒုတိယံ။

၃။ ဘိက္ခုနုပသမ္ပယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၆၂။ တတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ အညတြ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယသာတိ အာဒီသု-တို့၌၊ အဌဟိ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဂရုဓမ္မေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သြဝဒန္တိသေဝ-၏သာ၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) အညေန-ဂရုဓမ်မ တစ်ပါးသော၊ ဓမ္မေန-သုတ္တန် အာဘိဓမ္မာ တရားဖြင့်၊ (သြဝဒန္တိသ-၏၊) ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုသံယေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-အား၊ (သြဝဒတိ-အံ့၊) ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုသံယေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-သော၊ သြဝဒတော-၏၊ (ရဟန်းမှာ၊) ပါစိတ္တိယမေဝ, (ဟောတိ၊) ဣဒတော-ဤသိက္ခာပုဒ်မှ၊ ပရမိ-၌လည်း၊ ယတ္ထ ယတ္ထ-အကြင်အကြင်သိက္ခာပုဒ်၌၊ "ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ"တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-သော၊ (တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊) အယမေဝ အတ္ထော-ဤအနက်ကိုသာ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ဘိက္ခုနုပသမ္ပယ သိက္ခာပဒံ တတိယံ။

ပန-ဆက်၊ ဣဒ-ဤဆိုအပ်လတ္တံသော စကားသည်၊ ဧတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ မဟာပစ္စရိယံ-ဝယ်၊ ဝုတ္တံ-သော၊ ပကိဏ္ဏက-ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ အသမ္ဘတော-မသမုတ်အပ်သော၊ ဝါ-သမ္ဘတိ မရသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သူရိယေ-သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-ဝင်ပြီးလတ်သော်၊ ဘိက္ခုနုပသမ်-ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းသို့

ဥပသက်မိတ္တာ-သွားရ၏။ အဌဟိ-ကုန်သော၊ ဂရုမမ္မေဟိ-တို့ဖြင့်၊ စေ သြဝဒတိ-အကယ်၍ ဆုံးမအံ့၊ တိဏိ- ၃ ချက်ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ) အညေန-ဂရုမမ်မှ တစ်ပါးသော၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သြဝဒတော-၏။ (ရဟန်းမှာ) ဒွေ-ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ) ကထံ-အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်သနည်း၊ အသမ္မတမူလကံ-မသမုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဒုက္ကဋ-လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနုပသယံ-သို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ အညေန-သော၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သြဝဒနမူလကံ-ဆုံးမခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဒုက္ကဋ-လည်းကောင်း၊ သူရိယေ-သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-သော်၊ သြဝဒနမူလကံ-ရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်ကုန်၏။

သမ္မတသ-၏၊ ဝါ-သည်၊ သူရိယေ-သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-သော်၊ တတ္ထ-ထို ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းသို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ အဌဟိ-ကုန်သော၊ ဂရုမမ္မေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သြဝဒန္တသ-လတ်သော်၊ ဧကော-သော၊ အနာပတ္တိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ) ကထံ-နည်း၊ သမ္မတတ္တာ-သမုတ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) သူရိယေ-သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-သော်၊ သြဝဒနမူလကံ-သော၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော ပါစိတ်အာပတ်လည်းကောင်း၊ (ဘိက္ခုနုပသယံ-သို့) ဂန္တွာ-၍၊ ဂရုမမ္မေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သြဝဒနမူလကံ-သော၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော ပါစိတ်အာပတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ) တသေဝ-ထိုသမ္မတိရသော ရဟန်း၏ပင်၊ ဝါ-သည်ပင်၊ အညေန-သော၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သြဝဒတော-လတ်သော်၊ ဧကော-သော၊ အနာပတ္တိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဧကံ, ဒုက္ကဋံ, ဧကံ ပါစိတ္တိယံ (ဟောန္တိ) ကထံ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ သမ္မတတ္တာ-သမုတ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဘိက္ခုနုပသယံ-သို့) ဂန္တွာ-၍၊ အညေန-သော၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သြဝဒနမူလကံ-သော၊ ဒုက္ကဋံ-သည်လည်းကောင်း၊ သူရိယေ-သည်၊ အတ္ထင်္ဂတေ-သော်၊ သြဝဒနမူလကံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ ဂန္တွာ-(ဘိက္ခုနီတို့ ကျောင်းသို့) သွား၍၊ သြဝဒတော-၏၊ (သာမည၊) သမ္မတသစ-သမုတ်အပ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အသမ္မတသစ-မသမုတ်အပ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ (ဝိသေသ၊) ရတ္တိ-ညဉ့်အခါ၌၊ သြဝဒနမူလကံ-သော၊ ဧကံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ အပနေတွာ-ပယ်ရှားမ၍၊ အဝသေသာ-ကြွင်းကုန်သော၊ အာပတ္တာနာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤကား ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ (ဣတိတစ်လုံး ကျေ)။- ပဏ္ဍိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄။ အာမိသသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၆၄။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ-၌၊ နေ ဗဟုကတာတိ-ကား၊ ကတဗဟုမာနာ-ပြု အပ်သော မျှားစွာ မြတ်နိုးခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နေ သြဝဒန္တိ-ဆုံးမကြသည် မဟုတ်၊ ဓမ္မေ-၌၊ ဗဟုမာနံ-မျှားစွာ မြတ်နိုးခြင်းကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ နေ သြဝဒန္တိ-ဆုံးမကြသည် မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤကား၊ အဓိပ္ပာယော-ဆဋ္ဌိတို့၏ အလိုတည်း၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကံ အဝဏ္ဏံ ကတ္တုကာမောတိ အာဒီနံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၏၊ ဥဒ္ဓါပနကေ-ကသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ, အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္မန္နံ ၊ပေ၊ အသမ္မတန္တိ ဇ္ဈာ-၌၊ အသမ္မတောနာမ-အသမ္မတမည်သူကို၊ သမ္မတေနဝါ-သမုတ်အပ်သော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ သံယေနဝါ-သံဃာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘာရံ-တာဝန်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ထပိတော-ထားအပ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ အနုပသမ္မန္နံ ၊ပေ၊ အသမ္မတံဝါတိ ဇ္ဈာ-၌၊ ဘိက္ခုကာလေ-ရဟန်းဖြစ်ရာ အခါ၌၊ သမ္မုတိ-ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိကို၊ လဘိတ္တာ-ရခဲ့၍၊ သာမဏေရဘူမိယံ-သာမဏေဖြစ်ရာ အခိုက်၌၊ ဌိတော-တည်သော သာမဏေသည်၊ သမ္မတော-မည်၏၊ သမ္မတေနဝါ-သမုတ်အပ်သော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ သံယေနဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ထပိတော-(တာဝန်ပြု၍) ထားအပ်သော၊ ဗဟုဿုတော-များသော သုတရှိသော၊ သာမဏေရော-ကို၊ အသမ္မတောတိ-အသမ္မတဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သေသံ ၊ပေ၊ ဒုက္ခ ဝေဒနန္တိ။- အာမိသသိက္ခာပဒံ စတုတ္ထံ။

၅။ စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၆၅။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝိသိခါယာတိ-ကား၊ ရထိကာယ-ရထားလမ်းမ၌၊ [ရထဿ+ဟိတာ ရထိကာ၊ ဟိတအနက် ဣကပစ္စည်း၊ မြင်းရထား, မော်တော်ကား စသည်တို့ သွားရာဖြစ်သော လမ်းမကြီးကို ဆိုသည်။] ပိဏ္ဍာယ စရတိတိ-ကား၊ နိဗ္ဗာနစာရဝသေန-အမြဲလှည့်လည်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဘိဏှံ-မပြတ်၊ စရတိ-လှည့်လည်၏၊ သန္ဓိဌာတိ-ကား၊ သန္ဓိဌမိတ္တာ-ထိုဤအရပ်, ပေါင်းဆုံလတ်၍, မြင်အပ်ဖူးသော မိတ်ဆွေတို့သည်၊ အဟောသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဇ္ဈာ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပဒတော-ပုဒ်အားဖြင့်၊ ဥတ္တာနတ္ထံ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိ၏။ ဝိနိစ္ဆယတော-အဆုံးအဖြတ်အားဖြင့်၊ စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ သမုဋ္ဌာနာဒီဟိ သဒ္ဒီ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ တတြ-ထိုစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂါဟကော-ခံယူတတ်သူတည်း၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ (ပဋိဂ္ဂါဟိကာ-ခံယူတတ်သူတည်း၊) အယံ-ဤစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်း၏

ခံယူတတ်သူ ဖြစ်ခြင်း, ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ရဟန်းမ၏ ခံယူတတ်သူဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝိသေသော-ထူး၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ တာဒိသမေဝ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။- စီဝရဒါနသိက္ခာပဒံ ပဌမံ။

၆။ စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၇၅။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဥဒါယိတိ-ကား၊ လာဋ္ဌဒါယီ (လာဋ္ဌ+ဥဒါယီ)-လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ဥဒါယိတည်း၊ ပဋ္ဌောတိ-ကား၊ ပဋ္ဌိဗလော-စွမ်းနိုင်၏၊ နိပုဏောစေဝ-သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ သမတ္ထောစ-စွမ်းနိုင်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အညတရာ ဘိက္ခုနိတိ-ကား၊ တသေဝ-ထိုလာဋ္ဌဒါယီ၏ပင်၊ ပုရာဏဒုတိယိကာ-ဇနီးဟောင်းသည်၊ (ဥပသက်မိ၌ စပ်၊) ပဋ္ဌိဘာနစိတ္တန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ပဋ္ဌိဘာနေန-ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်ဖြင့်၊ ကတစိတ္တံ-ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သော အရုပ်ကို၊ ကိရ-ခဲ့၊ သော-ထိုလာဋ္ဌဒါယီသည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ရဇိတ္တာ-ဆိုးပြီး၍၊ တသ-ထိုသင်္ဘန်း၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိ-အမျိုးမျိုးသော အဆင်းရှိသော ချည်တို့ဖြင့်၊ ဝိပ္ပကတမေထုနံ-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သေးသော မေထုန်ရှိသော၊ (မပြီးသေးသော မေထုန်မှီဝဲနေပုံ ပါသော၊) ဣတ္ထိပုရိသရူပံ-မိန်းမ, ယောကျ်ားအရုပ်ကို၊ အကာသိ-ပြုလိုက်ပြီ၊ တေန-ကြောင့် ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ယထာသံဟဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ယထာသံဟိရိတမေဝ-အကြင်အကြင်ခေါက်အပ်သည့်အတိုင်းသာ၊ ဝါ-ခေါက်မြဲတိုင်းသာ၊ ("ဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍" ၌စပ်။)

၁၇၆။ ယံ-အကြင်အဝတ်သည်၊ နိဝါသေတုံ ဝါ - ဝတ်ခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ပါရုပိတုံဝါ-ရန်းခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (တံ-ထိုအဝတ်သည်၊) စီဝရန္တိ-စီဝရမည်၏၊ ဧဝံဟိ-ဤသို့သာ၊ မဟာပစ္စရိယာဒီသု-အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

သယံ သိဗ္ဗတိတိ ဧတ္ထ-၌၊ သိဗ္ဗိဿာမိ-ချုပ်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိစာရေန္တိဿာပိ-ပဋ္ဌခန်း သတ္တခန်းစသည်ကို စီစဉ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဆိန္ဒန္တိဿာပိ - ဖြတ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) ပန - ကား၊ သိဗ္ဗန္တိဿ-ချုပ်သော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) အာရာပထေ အာရာပထေ တိ - ကား၊ သူစီ - အပ်ကို၊ ပဝေသေတ္တာ ပဝေသေတ္တာ - သွင်းပြီး၍ သွင်းပြီး၍၊

ပဋ္ဌော, ပဋ္ဌော။ ။"ပဓာနဘာဝေန ဌာတိ ပဝတ္တတီတိ ပဋ္ဌော" ဟု ယောဇနာပြု၏၊ "ပသည် ပဓာနအနက်ဟော" ဟု ကြံသည်၊ ပဋ္ဌောဟုလည်း မှတ်ရှိ၏၊ "ပဋ္ဌနော + ဘာဝေါ ပဋ္ဌ-ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကျွမ်းကျင်မှု၊ ပဋ္ဌ + ယသ အတ္ထိတိ ပဋ္ဌော-ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှု ရှိသူ" ဟု ကြံ၊ ထို့ကြောင့် "ပဋ္ဌိဗလော" ဟု ဖွင့်သည်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်-နုတ်ခြင်းခဲ့၊ ဝါ-နုတ်ရာအခါခဲ့၊ (ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ သကလသူစိုး-အလုံးစုံသော အပ်ကို၊ ဝါ-အပ်တစ်ချောင်းလုံးကို၊ အနိဗ္ဗာန်ရောက်-မနုတ်ဘဲ၊ ဒီဃသုတ္တပ္ပဝေသနတ္ထံ-ရှည်သော ချည်ကို သွင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ သတ-ကွဲတူမြဲ-အကြိမ်တစ်ရာလည်း၊ ဝါ-အကြိမ်များစွာလည်း၊ [အနေကသခ်ျာ] ဝိဇ္ဈိတွာ-ထိုး၍၊ သစေ နိဗ္ဗာန်တိ-အကယ်၍ နုတ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဧကမေဝ-တစ်ချက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) သကိံ အာဏတ္တောတိ-ကား၊ သကိ-တစ်ကြိမ်၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗ-ချုပ်ပေးပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-လျှောက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဗဟုမ္ပိ သိဗ္ဗတီတိ-ကား၊ သဗ္ဗံ-သော၊ သူစိုကမ္မံ-အပ်ချုပ်မှုကို၊ ပရိယောသာပေတ္တာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ စီဝရံ-ကို၊ သစေပိ နိဋ္ဌာပေတိ-အကယ်၍ မူလည်း ပြီးဆုံးစေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊) ဧကမေဝ-တစ်ချက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ပန-သို့မဟုတ်၊ ဣမသ္မိံ စီဝရေ-၌၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ-ပြုထိုက်သော အမှုသည်၊ တဝ-သင်၏၊ ဘာရော-တာဝန်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အထ ကရောတိ-အကယ်၍ ပြုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) အာဏတ္တသ-စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်း၏၊ အာရာပထေ အာရာပထေ-အပ်လမ်းကြောင်းတိုင်း အပ်လမ်းကြောင်းတိုင်း၌၊ ဧကမေကံ-တစ်ချက် တစ်ချက်သော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) အာဏာပကသ-စေခိုင်းသော ရဟန်း၏၊ ဧကဝါစာယ-တစ်ခွန်းတည်းသော စကားဖြင့်၊ သမ္ဗဟုလာနိပိ-များစွာသော ပါစိတ်အာပတ်တို့သည်လည်း၊ (ဟောန္တိ၊) ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ကာထပ်ကာ၊ အာဏတ္တိယံ ပန-စေခိုင်းရာ၌ကား၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ-ပါစိတ်အာပတ် များစွာဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။

အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု-ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဥတိကာနံ-ဆွေမျိုးတော်သော ဘိက္ခုနီတို့၏၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗန္တေသု-ချုပ်နေကုန်စဉ်၊ တေသံ-ထိုဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏၊ ယေပိ နိဿိတကာ-အကြင်တပည့်တို့သည်လည်း၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တံ-ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ ဝတ်ကို၊ ကရောမ-ပြုကုန်အံ့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကထိနဝတ္တံ-ကထိနဝတ်ကို၊ ကရောမ၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သစေ သိဗ္ဗန္တိ-အကယ်၍ ချုပ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) တေသမ္ပိ-ထိုတပည့်ရဟန်းတို့၏လည်း၊ အာရာပထဂဏနာယ-အပ်လမ်းကြောင်းအရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိယော, (ဟောန္တိ၊) အာစရိယုပဇ္ဈာယာ-တို့သည်၊ အတ္တနော ဥတိကာနံ, စီဝရံ-ကို၊ အန္တေဝါသိကေဟိ-အနီးနေ တပည့်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သိဗ္ဗာပေန္တိ-ချုပ်စေကုန်အံ့၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ-တို့၏၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) အန္တေဝါသိကာနံ, ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) အန္တေဝါသိကာ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာကာနံ (စီဝရံ) အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သိဗ္ဗာပေန္တိ-ချုပ်စေကုန်အံ့၊

တတြောပိ-ထိုသို့ချုပ်စေရာ၌လည်း၊ ဩသေဝနယော၊ အန္တေဝါသိကာနမ္မိ-တို့၏လည်းကောင်း၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနမ္မိ-တို့၏လည်းကောင်း၊ ဥတိကာယ-ဆွေမျိုးတော်သော ဘိက္ခုနီ၏၊ စီဝရံ-သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ပန-တို့သည်ကား၊ အန္တေဝါသိကေ-တို့ကို၊ ဝဏ္ဏေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ (ဆွေမျိုးဟု မပြောဘဲ လှည့်ပတ်၍၊) သိဗ္ဗာပေန္တိ-ချုပ်စေကုန်အံ့၊ ဥဘိန္နမ္မိ-ဆရာ, တပည့် ၂ ဦးလုံးတို့၏လည်း၊ ဒုက္ကဋံ, (ဟောတိ၊) ကသ္မာ-နည်း၊ အန္တေဝါသိကာနံ-တို့၏၊ အညာတိကသညာယ-အညာတိကဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ သိဗ္ဗိတတ္တာ-ချုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣတရေသံ-တပည့်မှ တစ်ပါးသော ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏၊ အကပ္ပိယေ-မအပ်သော အရာ၌၊ နိယောဇိတတ္တာ-တိုက်တွန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤသက်နှံ့သည်၊ တေ-သင်၏၊ မာတု-မယ်တော်၏၊ စီဝရံ-တည်း၊ ဣဒံ (တေ-၏၊) ဘဂိနိယာ-နှမ၏၊ (စီဝရံ-တည်း၊) ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခိတွာ-ပြော၍၊ သိဗ္ဗာပေတဗ္ဗံ-ချုပ်စေရာ၏။

💬 **၁၇၉။** အည့် ပရိက္ခာရန္တိ-ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ဥပါဟနတ္ထရိကာဒိ-ဖိနပ် အိတ်အစရှိသော ပရိက္ခရာကို၊ (သိဗ္ဗတိဝါ သိဗ္ဗာပေတိဝါ၌ စပ်၊) သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒံ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သံဝိဓာနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၈၁။ သတ္တမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပစ္ဆာ ၊ပေ၊ အစ္ဆိန္ဒိသုတိ-ကား၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝါ-မှ၊ ဂစ္ဆန္တိနံ-လိုက်သွားကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့၏၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ စောရာ-တို့သည်၊ ဟရိံသု-ဆောင်ယူကြကုန်ပြီ၊ [အစ္ဆိန္ဒိသု၏ ကံပုဒ်ကို "ပတ္တစီဝရံ" ဟု ထည့်ပါ-ဟူလို။] ဒုဿေသုန္တိ-ကား၊ တာ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ စောရာ-တို့သည်၊ ဒုဿယိံသု-ပျက်စီးစေကြကုန်ပြီ၊ ဝါ-ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ၊ [ပစ္ဆာ ဂစ္ဆန္တိနံကို ပစ္ဆာ ဂစ္ဆန္တိယောဟု ပြင်၍ ဒူသေသုံ၌ ကံအဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ-ဟူလို။] သီလဝိနာသံ-သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပယိံသု-ရောက်စေကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော။

၁၈၂-၁၈၃။ သံဝိဓာယာတိ-ကား၊ သံဝိဒဟိတ္တာ-ကောင်းစွာ စီစဉ်၍၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍၊ ဂမနကာလေ-သွားခါနီးအခါ၌၊ သကေ်တံ-ချိန်ခါနေရပ်, သတ်မှတ်ခြင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဣတိ အတ္ထော။

ကုဏ္ဍဋ္ဌ သမ္ဘာဒေတိ ဧတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ ဂါမာ-မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍၊ ကုဏ္ဍ-ဌော-ကြက်သည်၊ ပဒသာဝ-ခြေဖြင့်သာလျှင်၊ အည့်-သော၊ ဂါမံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွားနိုင်၏၊ အယံ-ဤရှာကို၊ ကုဏ္ဍဋ္ဌသမ္ဘာဒေါတိ-ဒဟု၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တတြ-ထိုကုဏ္ဍဋ္ဌသမ္ဘာဒေဟူသော ပါဠိ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝစနတ္ထော-တည်း၊ ဧတ္ထ-ဤရှာ၌၊ သမ္ဘဒန္တိ-ကောင်းစွာ သွားနိုင်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကောင်းစွာ သွားနိုင်

ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (သော-ထိုရွာသည်၊) သမ္မာဒေါ-မည်၏။ [“ပဒ-ဂတိမ့်” ဟူသော ဓာတ်နက်နှင့် အညီ “သွား”ဟု ပေးရသည်။] ကေ-အာဘယ်သူတို့သည်၊ သမ္မဒန္တိ-ကောင်းစွာ သွားနိုင်ကုန်သနည်း၊ ကုက္ကုဋ္ဌာ-တို့သည်၊ (သမ္မဒန္တိ၊) ကုက္ကုဋ္ဌာနံ-တို့၏၊ သမ္မာဒေါ-ကောင်းစွာ သွားနိုင်ရာ ရွာတည်း၊ ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာဒေါ-ရွာ၊ အထဝါ-ကား၊ သမ္မာဒေါတိ-ကား၊ ဂမနံ-သွားနိုင်ခြင်းတည်း၊ ဇွေ-ဤရွာ၌၊ ကုက္ကုဋ္ဌာနံ-တို့၏၊ သမ္မာဒေါ-ကောင်းစွာ သွားနိုင်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိပိ-ကြောင့်လည်း၊ ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာဒေါ-မည်၏။

ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတေ ဣတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော-ပါဋ္ဌိရှိသေး၏၊ တတ္ထ-ထို ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတေဟူသော ပါဋ္ဌိ၌၊ ယသ ဂါမသ-၏၊ ဂေဟဿဒနပိဋ္ဌိတော-အဆုံးစွန်အိမ်၏ အမိုးခေါင်မှ၊ ကုက္ကုဋ္ဌော-သည်၊ ဥပ္ပတိတ္တာ-ပျံ၍၊ အညသ (ဂါမသ)-၏၊ ဂေဟဿဒနပိဋ္ဌိယံ-၌၊ ပတတိ-ကျ၏၊ အယံ-ဤရွာကို၊ ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတောတိ ဝုစ္စတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဇွေ-ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတေဟူသော ပါဋ္ဌိ၌၊ ဝစနတ္ထော-ဝုတ္တနယေနေဝ ဒဝဒိတဗ္ဗော၊ စ-ဆက်၊ ဒွိဓာ-အားဖြင့်၊ (“ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာဒေါ, ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတော”ဟူသော ၂ ပါး အပြားအားဖြင့်၊) ဝုတ္တပ္ပကာရောပိ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒေ ဂါမော-သည်၊ အစ္စာသန္နော-အလွန်နီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဥပစာရော-ရွာ၏ ဥပစာကို၊ နိ လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဝါ-မရနိုင်။ [ရွာ့အပြင်၌ ခဲတစ်ကျီစီ ဥပစာ မရနိုင်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ယသ္မိံ ဂါမေ-၌၊ ပစ္ဆိသော-မိုးသောက်အခါ၌၊ ဝဿန္တသ-တွန်သော၊ ကုက္ကုဋ္ဌသ-၏၊ သဒ္ဒေါ-ကို၊ အနန္တရေ-အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါမေ-ရွာ၌၊ သုယျတိ-ကြားအပ်၏၊ ဝါ-ကြားနိုင်၏၊ တာဒိသေဟိ-ကုန်သော၊ ဂါမေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမ္ပုဏ္ဏရဋ္ဌေ-ပြည့်နေသော တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ ဂါမန္တရေ ဂါမန္တရေ-ရွာတစ်ပါးတိုင်း ရွာတစ်ပါးတိုင်း၌၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ဣတိ, အဌကထာယံ-မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ-အကယ်၍ကား ဆိုအပ်ပါပေပြီ၊ ပန-သော်လည်း၊ ဂါမန္တရေ ၊ပေ၊ ပါစိတ္တိယသာတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟော်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ ရတနမတ္တန္တရော-အကြား၌ တစ်တောင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ [ရွာ ၂ ရွာ၏ အကြား၌ တစ်တောင်လောက်သာ ခြားသော၊] ဂါမော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိပိ) တသ-ထိုရွာ၏၊ မနုဿေဟိ-တို့သည်၊ ယော ထပိတဥပစာရော-အကြင်ထား

ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတော။ ။“ဝုတ္တနယေနေဝ” ဟု ဆိုသောကြောင့် “သမ္မတန္တိ ဣတ္ထာတိ သမ္မာတော၊ ကုက္ကုဋ္ဌာနံ+သမ္မာတော ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတော”ဟု ပြုပါ၊ ဒုတိယဝိဂ္ဂဟကား မရနိုင်၊ ဤပါဋ္ဌိကို ထောက်၍ အလွန်နီးသော ရွာများကို “ကြက်ပျံတစ်ကျ ဝေးသည်”ဟုလည်းကောင်း, ထိုမျှလောက် နီးသော ရွာတို့ဖြင့် ပြည့်နေသော တိုင်းပြည်ကို “ကြက်ပျံမကျ စည်ကားသည်” ဟုလည်းကောင်း ပြောစမှတ် ပြုကြသည်။

အပ်သော ဥပစာသည်၊ (အတ္တိ) တံ-ထိုဥပစာသို့ သြဂ္ဂမန္တသ-သက်ရောက်သော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေဝ-ပါစိတ်အာပတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ။)

တတြ-ထိုအာပတ္တိ ပါစိတ္တိယသဟူသော ပါဠိ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဟိ-ခဲ့၊ သံဝိဓာနကာလေ-သဘောတူ စီစဉ်ရာအခါ၌၊ ဝါ-တိုင်ပင်ရာ အခါ၌၊ ဥဘောပိ-ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ၂ ဦးလုံးတို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနုပသယယေဝါ-ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တရာရာမေဝါ-ရွာတွင်း ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ အာသနသာလာယဝါ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ တိတ္ထိယသေယျာယဝါ-တိတ္ထိတို့၏ ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဌတ္တာ-တည်၍၊ သစေ သံဝိဒဟန္တိ-အကယ်၍ တိုင်ပင်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အနာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ကသ္မာ အနာပတ္တိ၊ ဟောတိ-နည်း၊ ကိရ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အယံ-ဤဘိက္ခုနုပသယယ အစရှိသော အရပ်သည်၊ ကပ္ပိယဘူမိ-အပ်သော မြေတည်း၊ (တသ္မာ အနာပတ္တိ ဟောတိ၊) တသ္မာ-ထိုသို့ အနာပတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤဘိက္ခုနုပသယယ အစရှိသော အရပ်၌၊ သံဝိဒဟနပစ္စယာ-သဘောတူ စီစဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋာပတ္တိ-ကို၊ နဝဒန္တိ-မဆိုကုန်၊ ဂစ္ဆန္တသ-သွားသော ရဟန်း၏၊ ယထာ ဝတ္ထုကမေဝ-အကြင် အကြင်ဝတ္ထုအတိုင်းသာ၊ (ဟောတိ။) [ပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ အန္တောဂါမေ-၌၊ ဘိက္ခုနုပသယယဒ္ဓါရေဝါ-ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းတံခါး၌သော်လည်းကောင်း၊ ရထိကာယဝါ-ရထားလမ်းမ၌သော်လည်းကောင်း၊ အညေသု-အခြားကုန်သော၊ စတုက္ကသိယ်ာဒုကဟတ္ထိသာလာဒီသုဝါ-လမ်းလေးခွ, လမ်းသုံးခွ, ဆင်တင်းကုင်း အစရှိသော အရပ်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ သစေ သံဝိဒဟန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘိက္ခုနော-၏၊ ဒုက္ကဋသ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ဧဝံ-ဤသို့၊ သံဝိဒဟိတ္တာ-သဘောတူ စီစဉ်ပြီး၍၊ ဂါမတော-မှ၊ နိက္ခမန္တိ-ကုန်အုံ့၊ နိက္ခမနေ-ထွက်ခြင်း၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ အနန္တရဂါမသ-အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ရွာ၏၊ ဥပစာရောက္ကမနေ-ဥပစာသို့ သက်ရောက်ရာအခါ၌၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) တတြာပိ-ထိုသို့ဥပစာသို့ သက်ရောက်ရာ၌လည်း၊ ပဌမပါဒေ-ပဌမခြေလှမ်း၌၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) ဒုတိယပါဒေ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ဂါမတော-မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်ပြီး၍၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ အနန္တရဂါမသ-၏၊ ဥပစာရံ-သို့၊ နသြဂ္ဂမန္တိ-မသက်ရောက်ကုန်သေး၊ (တာဝ-ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊) ဧတ္ထန္တရေ-ဤအခြားမဲ့ဖြစ်သော ရွာ၏ဥပစာသို့ မသက်ရောက်သေးသမျှ အတွင်း၌၊ သံဝိဒဟိတေပိ-သဘောတူ စီစဉ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) အနန္တရဂါမသ-၏၊ ဥပစာရောက္ကမနေ-၌၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာ၊ အာပတ္တိ-ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) ဒွိရံ-ဝေးသော အရပ်သို့၊ ဂန္တုကာမာ-သွားလိုကုန်သည်၊

သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဂါမူပစာရဂဏနာယ-ရွာ၏ဥပစာ အရေ အတွက်အားဖြင့်၊ သြက္ကမနေ သြက္ကမနေ-သက်ရောက်တိုင်း သက်ရောက်တိုင်း၌၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) တဿ တဿ ဂါမဿ-ထိုထိုရွာကို၊ အတိက္ကမနေ ပန-လွန်ရာအခါ၌ကား၊ အနာပတ္တိ။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ အသုကံနာမ ဂါမံ-ထိုမည်သော ရွာကို၊ ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဥပဿယတောာ-ကျောင်းမှ၊ သစေ နိက္ခမတိ-အကယ်၍ ထွက်လာအံ့၊ ဘိက္ခုပိ-သည်လည်း၊ တမေဝ ဂါမံ-ကိုပင်၊ သန္ဓာယ-၍၊ အသုကံနာမ ဂါမံ ဂမိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဟာရတောာ-မှ၊ သစေ နိက္ခမတိ-အံ့၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ဒွေပိ-၂ ဦးလုံးတို့သည်လည်း၊ ဂါမဒ္ဒါရေ-၌၊ သမာဂန္တွာ-ပေါင်းဆုံမိ၍၊ တုမှေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ကုဟိं-အဘယ်အရပ်သို့ ဂစ္ဆထ-သွားကြမလို့ပါနည်း၊ (ဤကား ဘိက္ခုနီက စ၍ မေးပုံတည်း၊) အသုကံနာမ ဂါမံ-သို့၊ (ဂစ္ဆာမ-သွားကြမလို့) တုမှေ-သင်တို့သည်၊ ကုဟိं, ဂစ္ဆထ-သွားကြမလို့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးအံ့၊ မယမ္ပိ-တပည့်တော်မတို့သည်လည်း၊ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်သို့သာ၊ (ဂစ္ဆာမ-သွားကြမလို့ပါ။) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ ဝါ-လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဟေ-လာလော၊ ဒါနိ-၌၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြစို့၊ ဣတိ, သံဝိဓာယ-၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ကသ္မာ-နည်း၊ ပုဗ္ဗမေဝ-မတိုင်ပင်မီ ရှေးဦးကပင်၊ ဂမိဿာမ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ နိက္ခန္တတ္တာ-ထွက်ခဲ့ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ, မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ ပါဠိယာ-နှင့်၊ နေဝ သမေတိ-မညီညွတ်၊ သေသအဋ္ဌကထာယ-နှင့်၊ နေ သမေတိ၊ ("အယံ အာပတ္တိ ဝိနိစ္ဆယော" ဟု ပြန်လှည့်။)

အဒ္ဓယောဇနေ အဒ္ဓယောဇနေတိ-ကား၊ ဧကမေကံ-တစ်ခုတစ်ခုသော၊ အဒ္ဓယောဇနံ-ယူဇနာဝက်ခရီးကို၊ အတိက္ကမန္တသ-ကျော်လွန်သော ရဟန်း၏၊ ဣဒါနိ-၌၊ (ဂစ္ဆန္တော-သွားသော ရဟန်းသည်၊) အတိက္ကမိဿတိ-ယူဇနာဝက်ကို ကျော်လွန်လတ်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထုဗဟုကာလေ-ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊) ပဌမပါဒေ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) ဒုတိယပါဒေ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ ဣမသ္မိं နယေ-ဤအဒ္ဓယောဇနကို ပြုရာနည်း၌၊ အတိက္ကမနေ-ရွာကို ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ အာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) သြက္ကမနေ-ရွာ၏ ဥပစာသို့ သက်ရောက်ရာ အခါ၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ။)

တံနေဝ ၊ပေ၊ သမေတိ။ ။သံဝိဓာယာတိ ပါဠိယံ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ နေဝ ပါဠိယာ သမေတီတိ ဝုတ္တံ။ [ပါဠိတော်၌ မည်သည့်နေရာဟု မပြဘဲ "သံဝိဓာယ"ဟုသာ မိန့်တော်မူ၏၊ ဤ၌ "ဟေ, ဒါနိ ဂစ္ဆာမ" ဟု တိုင်ပင်၏၊ ထို့ကြောင့် "အနာပတ္တိ" ဟု ဆိုခြင်းသည် ပါဠိတော်နှင့် မညီ။] ဧတ္ထန္တရေ သံဝိဒဟိတေပိ ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋန္တိ ဝုတ္တတ္တာ နေ သေသ အဋ္ဌကထာယ သမေတီတိ ဝုတ္တံ။

၁၈၄။ ဘိက္ခု သံဝိဒဟတိတိ-ကား၊ နဂရဒ္ဓါရေဝါ-မြို့တံခါးဦးသော်လည်းကောင်း၊ ရထိကာယဝါ-ရထားလမ်းဦးသော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိ-ဘိက္ခုနီကို၊ ဒိသွာ-တွေ့၍၊ အသုကဂါမံနာမ-သို့၊ ဂတပုဗ္ဗာ-ရောက်ဖူးကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ကုန်သလော၊ ဣတိ ဝဒတိ-ပြောအံ့၊ အယျ-အရှင်ဘုရား၊ ဂတပုဗ္ဗာ-ရောက်ဖူးသည်၊ နအမှိ-မဖြစ်ပါ။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ ဧဟိ-လာလော၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြစို့၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သွေ အဟံ ဂမိဿာမိ-နက်ဖန် ငါသွားမည်၊ တွမ္ပိ အာဂစ္ဆေယျာသိ-သင်လည်း လိုက်ခဲ့လော၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝဒတိ-အံ့၊ ဘိက္ခုနိ သံဝိဒဟတိတိ-ကား၊ ဂါမန္တရေ-ရွာတစ်ပါးဦး၊ စေတိယဝန္ဒနတ္ထံ-စေတီကို ရှိခိုးခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂါမတော-ရွာမှ၊ နိက္ခမန္တံ-ထွက်လာသော၊ ဘိက္ခုဂဟန်းကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ အယျ-အရှင်ဘုရား၊ ကုဟိं-သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြမလို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ အသုကံနာမ ဂါမံ-သို့၊ (စေတိယဝန္ဒနတ္ထံ-ငှာ၊ (ဂစ္ဆာမိ-သွားမလို့) ဣတိ-ဤသို့ပြောအံ့၊ အယျ-ဘုရား၊ အဟမ္ပိ-တပည့်တော်မသည်လည်း၊ အာဂစ္ဆာမိ-လိုက်လိုပါ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခုနိယေဝ-သည်သာ၊ သံဝိဒဟတိ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နသံဝိဒဟတိ-မတိုင်ပင်အံ့။

ဝိသကော်တေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ပုရေဘတ္တံ-၌၊ ဂစ္ဆိဿာမ-သွားကြစို့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-တိုင်ပင်ပြောဆိုပြီး၍၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-၌၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အဇ္ဇယနေ၊ ဂမိဿာမ-သွားကြစို့၊ ဣတိ ဝတ္တာ, သွေ-၌၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ ကာလ ဝိသကော်တေယေဝ-ကာလ၏ အချိန်းအချက် လွဲရာ၌သာ၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ပန-ကား၊ ဒွါရဝိသကော်တေ-တံခါး၏ အချိန်းအချက် လွဲခြင်းသည်၊ သတိပိဝါ-ဖြစ်ပါသော်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂဝိသကော်တေ-လမ်း၏ အချိန်းအချက် လွဲခြင်းသည်၊ သတိပိဝါ-လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိယေဝ၊ အာပဒါသုတိ-ကား၊ ရဋ္ဌဘေဒေ-တိုင်းပြည်ပျက်ရာအခါ၌၊ စက္ကသမာရုဠှာ-ဣရိယာပုထ်တည်းဟူသော စက်သို့ တက်ရောက်ကြကုန်သည်၊ ဝါ-လှည်းတည်းဟူသော စက်သို့ တက်ရောက်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဇနပဒါ-ဇနပုဒ်နေသူ လူတို့သည်၊ (တစ်နည်း) ဇနပဒါ-ဇနပုဒ်တို့သည်၊ ပရိယာယန္တိ-လှည့်လည်ကြရကုန်၏၊ ဝေရူပါသု, အာပဒါသု-တို့ကြောင့်၊ (ဂစ္ဆန္တသ-တိုင်ပင်၍ သွားသော ရဟန်း၏၊) အနာပတ္တိ၊ သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- သံဝိဓာနသိက္ခာပဒံ သတ္တမံ။

၈။ နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၈၈။ အဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ သံဝိဓာယာတိ-ကား၊ လောကဿာဒမိတ္တာသန္ဌဝ ဝသေန-လောက၌ သာယာအပ်သော မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကီဠာပုရေ ကွာရာ-ပျော်မြူးခြင်းကို ရှေ့ရှုပြုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သံဝိဒဟိတ္တာ-သဘောတူစီစဉ်၍၊ ဝါ-တိုင်ပင်၍၊ (အဘိရုဟန္တိ၌ စပ်၊) ဥဒ္ဓံ ဂါမိနိန္တိ-ကား၊ နဒီယာ-မြစ်၏၊

ဥဒ္ဓံ-အထက်ဖြစ်သော၊ ပဋိသောတံ-ရေညာသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားသော၊ (ဧကံ နာဝံ၌ စပ်၊) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥဒ္ဓံ-သို့၊ ဇဝနတော-သွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဇ္ဇဝနိကာယ - ကာမည်သော၊ နာဝါယ - လှေ (သင်္ဘော) ဖြင့်၊ ကီဠတိ-ကစားလေ၏။ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓံ ဂါမနိ အဘိရုဟတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေန-ထိုကြောင့်၊ အသ္သ-ဤဥဒ္ဓံဂါမိနိဟူသော ပုဒ်၏။ ပဒဘာဇနေ-ပဒဘာဇနီ၌၊ အတ္ထမေဝ-ကိုသာ၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ ဥဇ္ဇဝနိကာယာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဥဒ္ဓံ-သို့+ဇဝတိ-သွားတတ်၏။ ဣတိ ဥဇ္ဇဝနိကာ။] အဓောဂါမိနိန္တိ-ကား၊ အဓော-အောက်သို့၊ အနုသောတံ-ရေစုန်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားသော၊ (ဧကံ နာဝံ၌ စပ်၊) ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အဓော-သို့၊ ဇဝနတော-ကြောင့်၊ [သြဇဝနိကာယ-ကာမည်သော၊ နာဝါယ-ဖြင့်၊ ကီဠတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ အဓော ၊ပေ၊ ရုဟတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တေန ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ၊ {အဓော+ဇဝတီတိ [သြဇဝနိကာ။] တတ္ထ-ထိုဥဒ္ဓံ ဂါမိနိ အဓော ဂါမိနိဟူသော ပါဠိ၌၊ ယံ-အကြင်လှေကို၊ တိတ္ထသမုဒ္ဒေ ပါဒနတ္ထံ-ဆိပ်ကမ်းကို ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥဒ္ဓံ ဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း၊ အဓော ဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဟရန္တိ-ဆောင်ယူကြကုန်၏။ ဧတ္ထ-ဤလှေ၌၊ (ဤလှေကို စီးရာ၌၊) အနာပတ္တိ၊ တိရိယံ တရဏာယာတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ (တရဏာယာတိ ဣဒံ-တရဏာယဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊) ဥပယောဂတ္ထေ-ဒုတိယာဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ နိသက္ကဝစနံ-ပဉ္စမီဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။

၁၈၉။ ဂါမန္တရေ ဂါမန္တရေတိ ဧတ္ထ-၌၊ ယသ္သာ နဒိယာ-၏၊ ဧကံ-တစ်ဖက်သော၊ တီရံ-ကမ်းသည်၊ ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာဒဂါမေဟိ-ကြက်တို့၏ သွားနိုင်လောက်ရာ ရွာတို့ဖြင့်၊ ["ကုက္ကုဋ္ဌသမ္မာတဂါမေဟိ-ကြက်ပျံတစ်ကျသာ ဝေးသော ရွာတို့ဖြင့်" ဟုလည်း ရှိ၏။] နိရန္တရံ-အကြား မရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) ဧကံ-သော၊ တီရံ-သည်၊ အဂါမကံ-ရွာ မရှိသော၊ အရညံ-တောသည်၊ (ဟောတိ၊) တသ္သာ-ထိုမြစ်၏၊ သဂါမကတီရပဿေန-ရွာရှိသော ကမ်း၏ ဘေးဖြင့်၊ ဂမနကာလေ-သွားရာအခါ၌၊ ဂါမန္တရဂဏနာယ-အခြားတစ်ရွာ၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ၊) အဂါမကတီရပဿေန-ရွာ မရှိသော ကမ်း၏ ဘေးဖြင့်၊ ဂမနကာလေ-၌၊ အဒ္ဓယောဇနဂဏနာယ-ယူဇနာဝက်၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ (ပါစိတ္တိယာနိ ဟောန္တိ၊) ပန-ဆက်၊ ယာ-အကြင်မြစ်သည်၊ ယောဇနဝိတ္ထတာ-တစ်ယူဇနာ ပြန့်ကျယ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္သာ-ထိုမြစ်၏၊ မဇ္ဈေန-အလယ်ဖြင့်၊ ဂမနေပိ-သွားရာ၌လည်း၊ အဒ္ဓယောဇနဂဏနာယ-ယူဇနာဝက် အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယာနိ, ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အနာပတ္တိ တိရိယံ တရဏာယာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ကေဝလံ-(သမုဒ္ဒရာ မဖက်) သက်သက်၊ နဒိယာ-ကို၊ (တိရိယံ-ဖီလာ၊ တရဏာယ-ဖြတ်ကူးခြင်း၌၊ အနာပတ္တိ-

သည်) နေ-မဟုတ်သေး၊ ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ မဟာတိတ္ထပဋ္ဌနတော-မဟာတိတ္ထဆိပ်ကမ်းမှ၊ တာမတာမလိတ္တိ-ဝါ-တာမလိတ္တိဆိပ်ကမ်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏဘူမိ-ဝါ-သုဝဏ္ဏဘူမိသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ တဿပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၏၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-တို့၌၊ နဒိယံယေဝ-၌သာ၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝိစာရိတာ-စိစစ်အပ်ပြီ၊ သမုဒ္ဒေ-၌၊ နဝိစာရိတာ-မစိစစ်အပ်။

၁၉၁။ ဝိသကေ်တေနာတိ ဣဓပိ-ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း၊ ကာလသကေ်တေနေဝ-ကြောင့်သာ၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ တိတ္ထဝိသကေ်တေန-ဆိပ်ကမ်း၏ အချိန်းအချက် လွဲခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ နာဝါဝိသကေ်တေနဝါ-လေ့ (သင်္ဘော)၏ အချိန်းအချက် လွဲခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တသ-တိုင်ပင်၍ သွားသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေဝ-အာပတ်သာတည်း၊ သေသံ ၊ပေ၊ သမုဒ္ဒာနာဒီဟိတိ။- နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပဒံ အဋ္ဌမံ။

၉။ ပရိပါစိတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၉၂။ နဝမသိက္ခာပဒေ-၌၊ မဟာနာဂေ တိဋ္ဌမာနေတိ (ဧတံ)-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဘုမ္မတ္ထေ-သတ္တမီဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ မဟာနာဂေသု-ရဟန္တာကြီးတို့သည်၊ တိဋ္ဌမာနေသု-တည်ရှိပါကုန်လျက်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အထဝါ-ကား၊ မဟာနာဂေ-တို့ကို၊ တိဋ္ဌမာနေ-တည်ရှိသည်တို့ကို၊ အဒိသ္မာ-မမြင်မူ၍၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤမဟာနာဂေ တိဋ္ဌမာနေ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ အယံ ပါဋိသေသော-ဤအဒိသ္မာဟူသော ပါဋ္ဌကြောင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤဘုမ္မတ္ထ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်မှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ, သို့မဟုတ် အဒိသ္မာဟူသော ပါဋိသေသမှ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ဂယ္ဟမာနော-ယူအပ်သော်၊ ဝါ-ယူအပ်သော၊) အတ္ထော-သည်၊ နယုဇ္ဇတိ-မသင့်။

အန္ဓရာကထာတိ - ကား၊ အဝသာနံ - အဆုံးသို့၊ အပ္ပတ္တာ - မရောက်မူ၍၊ အာရမ္ဘဿစ-အစ၏လည်းကောင်း၊ အဝသာနဿစ-အဆုံး၏လည်းကောင်း၊ ဝေမ္ဗျဋ္ဌာနံ-အလယ်အရပ်သို့၊ ပတ္တကထာ-ရောက်သော စကားသည်၊ ဝိပ္ပကတာတိ-ကား၊ ကယိရမာနာ-ပြုအပ်ဆဲသည်၊ ဝါ-ပြောဆိုအပ်ဆဲသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သစ္စံ ၊ပေ၊ ဂဟပတိတိ-ကား၊ အဒ္ဓစ္ဆိကေန-ထက်ဝက်သော မျက်လုံးဖြင့်၊ ဩလောကယမာနာ-စောင်း၍ ကြည့်လတ်သော်၊ ထေရေ-တို့ကို၊ ပဝိသန္တေ-ဝင်လာသည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ တေဟိ-ထိုထေရ်တို့သည်၊ သုတဘာဝံ-မိမိစကား၏ ကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ တ္တာ-၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သစ္စံ မဟာနာဂါ ခေါ စသည်ဟူ၍၊) အာဟ-ပြောပြီ။

၁၉၄။ ဘိက္ခုနီ ပရိပါစိတဉ္စ-ကား၊ ဘိက္ခုနီယာ-သည်၊ ပရိပါစိတ်-ထက်ဝန်းကျင် ကျက်စေအပ်သော၊ ဝါ-စီမံအပ်သော၊ ဂုဏ်ပွကာသနေန-ဂုဏ်ကို ထင်ရှားပြခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗာဒိတ်-ပြီးစေအပ်သော၊ လဒ္ဓဗ္ဗ-ရထိုက်အောင်၊ ကတ်-ပြုအပ်သော၊ (ပိဏ္ဍပါတ်၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်ဦးအံ့၊ အသ-ထိုဘိက္ခုနီ ပရိပါစိတ်ဟူသော ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-ပဒဘာဇနီ၌၊ ဘိက္ခုနိ၌-ဘိက္ခုနီကိုလည်းကောင်း၊ တသ-ထိုဘိက္ခုနီ၏၊ ပရိပါစနာကာရ-ထက်ဝန်းကျင် ကျက်စေပုံအခြင်းအရာကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-စီမံပုံအခြင်းအရာကိုလည်းကောင်း၊ ဒသေတုံ-ပြတော်မူခြင်းငှာ၊ ဘိက္ခုနီနာမ ၊ပေ၊ အဒါတုကာမာနံတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိသမာရမ္ဘာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ပုဗ္ဗေတိ-ကား၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ (ဘိက္ခုနီ မစီမံမီ ရှေးဦးစွာ၊) သမာရဒ္ဓံ-ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းကို၊ သမာရမ္ဘောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဧတံ-ဤသမာရမ္ဘဟူသော အမည်သည်၊ ပဋိယာဒိတသ-လျှော်စွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသော ဆွမ်း၏၊ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ကခ်ီဘာသာဋီကာမှာ ရှုပါ။] ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ သမာရမ္ဘော-ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သော ဆွမ်းတည်း၊ ဂိဟိသမာရမ္ဘော-ဆွမ်း၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ပရိပါစနတော-ထက်ဝန်းကျင် ကျက်စေရာအခါမှ၊ ဝါ-ပြီးစီးစေရာအခါမှ၊ ပဌမမေव-သာလျှင်၊ ဂိဟိနံ-တို့သည်၊ ပဋိယာဒိတံ-လျှော်စွာ အားထုတ်အပ်သော၊ ဝါ-စီမံအပ်သော၊ ယံ ဘတ္တံ, (အတ္ထိ၊) တတော-ထိုဂိဟိပဋိယာဒိတ ဆွမ်းမှ၊ အညတြ (အညံ)-အခြားသော ဆွမ်းကို၊ တံ ပိဏ္ဍပါတံ-ထိုဂိဟိပဋိယာဒိတ ဆွမ်းကို၊ ထပေတ္တာ-ထား၍၊ အညံ-အခြားသော ဘိက္ခုနီပရိပါစိတ ဆွမ်းကို၊ (တတော အညတြကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ဘုဉ္ဇန္တသ-၏၊ အာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ပန-ကား၊ တံ-ထိုဂိဟိပဋိယာဒိတ ဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇန္တသ, အနာပတ္တိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥတိပဝါရိတေဟိ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုသ-၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ အသမာရဒ္ဓေါ-ကောင်းစွာ အားမထုတ်အပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပိဏ္ဍပါတော-သည်၊ အတ္ထတော-အနက်သဘောအားဖြင့်၊ သမာရဒ္ဓေါ၀ - ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်ပြီး ဖြစ်တော့သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ (ကသ္မာ-နည်း၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊) ယထာသုခံ-စွာ၊ (ပိဏ္ဍပါတသ-၏၊ ဝါ-ကို၊) အာဟာရာပေတဗ္ဗတော-ဆောင်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဒါကို၊ အနာဒိယိတ္တာ-၍၊ အတ္ထမေ၀-ကိုသာ၊ ဒသေတုံ-ငှာ၊ ဂိဟိသမာရမ္ဘော ၊ပေ၊ ပ၀ါရိတာ၀ါတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ဗျဉ္ဇနံ ၊ပေ၊ ဒသေတုံ။ ။ဂိဟိသမာရမ္ဘဟူသော သဒ္ဒါအတိုင်းဆိုလျှင် "လူတို့ အားထုတ်အပ်သော ဆွမ်း" ဟူသာ အနက်ဖြစ်နိုင်၏၊ "ဥတကပ၀ါရိတ"ဟု အနက် မဖြစ်နိုင်၊ သို့သော် ဥတကပ၀ါရိတတို့ အထံ၌ အလိုရှိတိုင်း တောင်းနိုင်သောကြောင့် ဂိဟိသမာရမ္ဘ ဆွမ်းနှင့် သဘောတူရကား သဒ္ဒါကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လိုရင်းအနက်ကိုသာ ပြတော်မူခြင်းငှာ "ဂိဟိသမာရမ္ဘောနာမ ၊ပေ၊ ပ၀ါရိတာ၀ါ" ဟု မိန့်တော်မူသည်။

၁၉၅။ ပကတိ ပဋိယတ္တန္တိ-ကား၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ တသေဝ ဘိက္ခုနော-၏ပင်၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ ထေရသ-အား၊ ဒသသမ-လျှုကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြောင့်၊ ပဋိယာဒိတံ-စီရင်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာ ပစ္စရိယံ-၌၊ တသ-ထိုရဟန်းဖို့၊ (ဣတိ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊) အညသ-အခြားရဟန်းဖို့၊ ဣတိ-လည်းကောင်း၊ အဝတ္ထာ-ခွဲခြားမှ မဆိုဘဲ၊ ဘိက္ခုနံ ၊ပေ၊ ဟောတိ တိ-ဟူ၍၊ အဝိသေသေန-အထူးမပြု, သာမညအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

၁၉၇။ ပဠ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိတိ-ကား၊ ယာဝုခဇ္ဇကဖလာလေ-ယာဂု, ခဲဖွယ်, သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီးဟူသော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံ၌၊ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတောပိ-ဘိက္ခုနီ စီမံအပ်ပါသော်လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ ပရိပါစိတသိက္ခာပဒံ နဝမံ။

၁၀။ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၉၈။ ဒသမသိက္ခာပဒေ-၌၊ သဗ္ဗော-သော၊ ပါဋိအတ္ထောစ-ပါဋိတော်၏ အနက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနိစ္ဆယောစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုတိယအနိယတော ဝုတ္တ နယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ဒုတိယအနိယတောနစ-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-အထက်ဖြစ်သော အစေလက ဝဂ်၌၊ ဥပနန္ဒသ-ဥပနန္ဒ၏၊ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေနစ-နှင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိံ, ဧက ပရိစ္ဆေဒံ-တူသော အပိုင်းအခြား ရှိ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် တူသော အပိုင်းအခြား ရှိ ပါသော်လည်း၊ အဌပ္ပတ္တိဝသေန-အကြောင်းဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ ဒသမံ။ သမတ္တာ ဝဏ္ဏနာဣမေန ဘိက္ခုနိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ပဠ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ။ ။"ဘောဇဉ် ၅ ပါးမှ တစ်ပါး ဘိက္ခုနီပရိပါစိတဖြစ်သော ယာဂု ခဲဖွယ်စသည်ကို စားရာ၌ အနာပတ္တိ" ဟူရာဝယ် ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်သာ ပါစိတ်အာပတ် မသင့်ခြင်းကို ရည်ရွယ်သည်၊ ဘိက္ခုနီစသော သီတင်းသုံးဖော် ၅ ဦးတို့ တိုက်တွန်းမှ ရအပ်သော စားဖွယ်ကို စားရာ၌ သူပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်အရ ဒုက္ကဋ်အာပတ်မှကား မလွတ်မြောက်နိုင်။-ဋီကာ။

ဥပနန္ဒသ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေန။ ။ဥပနန္ဒသ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေနာတိ အပ္ပဋိစ္ဆန္နေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စာပိ တံ အစေလကဝဂ္ဂေ ပဠမံ. သိက္ခာပဒံ ဟောတိ၊ ဥပနန္ဒတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ပညတ္တေသု ပန စတုတ္ထဘာဝတော "ဥပ နန္ဒသ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေနာတိ ဝုတ္တံ၊ စတုတ္ထသိက္ခာပဒသ ဝတ္ထုတော ဣမသ သိက္ခာ ပဒသ ဝတ္ထုနော ပဌမံ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ပဌမံ ပညတ္တံ၊ ဣမိနာစ သိက္ခာပဒေန ကေဝလံ ဘိက္ခုနိယာဝေ ရဟောနိသဇ္ဇာယ အာပတ္တိ ပညတ္တာ၊ ဥပရိ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟောနိသဇ္ဇာယ အာပတ္တိ ဝိသုံ ပညတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ် ပြီး၏။

၄။ ဘောဇနဝဂ်

၁။ အာဝသထပိဏ္ဍာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၀၃။ ဘောဇနဝဂ္ဂသ-၏၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ အာဝသထပိဏ္ဍောတိ-ကား၊ အာဝသထေ-လာ၍နေရာ စရပ်စသည်၌၊ (ပညတ္တော-ဝတ်တည်အပ်သော၊) ပိဏ္ဍော-ထမင်းတည်း၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ပရိက္ခိတ္တံ-ကာရံအပ်သော၊ (အာဝသထံ၌ စပ်၊) အဒ္ဓိကဂိလာနဂဿနိပဗ္ဗဇိတာနံ-ခရီးသွားသူ, မကျန်းမာသူ, ကိုယ်ဝန်ရှိသူ, ရသေ့ရဟန်းတို့၏၊ ဝါ-တို့ဖို့၊ ယထာနုရူပံ-လျောက်ပတ်သည်အားလျော်စွာ၊ ပညတ္တမဋ္ဌပိဏ္ဍ-ခင်းထားအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ရှိသော၊ အနေကဂုဏ္ဍ ပမုခပရိစ္ဆေဒ-တစ်ပါးမက များသော တိုက်ခန်း, အဦးစမုခ် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ အာဝသထံ-လာ၍နေရာ စရပ်စသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုစရပ်စသည်၌၊ ပုညကာမေဟိ-ကောင်းမှုကို အလိုရှိသူတို့သည်၊ ပိဏ္ဍော-ထမင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပညတ္တော-ဝတ်တည်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ယာဂုဘတ္တဘေသဇ္ဇာဒိ-ယာဂု, ထမင်း, ဆေး အစရှိသော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော သုံးဆောင်ဖွယ်ကို၊ တေသံ တေသံ-ထိုထိုအဒ္ဓိက ဂိလာန စသူတို့အား၊ ဒါနတ္ထာယ-ပေးခြင်းအကျိုးငှာ၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [အာဝသထပိဏ္ဍပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ကခ်ီဘာသာဋ္ဌကာ၌. ပြထားပြီ၊ "အနေကဂုဏ္ဍပမုခပရိစ္ဆေဒ"ဟူသည် တန်းလျားရှည် စရပ်မျိုးဖြစ်၍ အခန်းများစွာကို တစ်ခုစီ ပိုင်းခြားထားခြင်း, ထိုအခန်းများသို့ ဝင်ဖို့ရာ အဦးစမ္ဘာ တစ်ခုစီ ရှိခြင်းတည်း။]

ဟိယ်ကတိ-ကား၊ သွေပိ-နက်ဖြန်၌လည်း၊ (အာဂန္တွဲ ဘဝိဿတိ၌ စပ်၊) အပသက္ကန္တိတ-ကား၊ အပဂစ္ဆန္တိ-ဖဲသွားကြကုန်၏၊ [ဘုဝါဒိသက္ကမာတ်၏ ဂတိအနက်ကို ဖွင့်သည်။] မနုဿာ ဥဒ္ဓျာယန္တိတိ-ကား၊ တိတ္ထိယေ-တို့ကို၊ အပဿန္တာ-မမြင်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-မမြင်ကုန်သော လူတို့သည်၊ တိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ ကုဟိ-သို့၊ ဂတာ-သွားကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေး၍၊ ["ကုဟိं ဂတာတိ"ဟု ပုစ္ဆာနိဒဿန ဣတိသဒ္ဒါ ပါရှိစေ။] ဣမေ-ဤရဟန်းတို့ကို၊ ပဿိတ္တာ-မြင်၍၊ ပက္ကန္တာ-ဖဲသွားကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သုတ္တာ-၍၊ ဥဒ္ဓျာယန္တိ-ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏၊ ကုဏ္ဍစ္ဆာယန္တောတိ-ကား၊ ကုဏ္ဍစ္ဆံ-ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလျက်၊ အကပ္ပိယသည်-အကပ္ပိယသညာကို၊ ဥပ္ပာဒေန္တော-ဖြစ်စေလျက်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ကရဓာတ်၏ အနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်သော နာမဓာတ်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် ကုဏ္ဍစ္ဆာယန္တောကို "ကုဏ္ဍစ္ဆံ ကရောန္တော" ဟု ဖွင့်သည်၊ ကုဏ္ဍစ္ဆအရ အကုသိုလ် ကုဏ္ဍစ္ဆစေတသိက်ဟု ထင်မှားမည် စိုးသောကြောင့် "အကပ္ပိယသည်ံ ဥပ္ပာဒေန္တော"ဟု ဖွင့်သည်။]

၂၀၆။ သက္ကောတိ ၊ပေ၊ ပက္ကမိတုန္တိ-ကား၊ အဒ္ဓယောဇနံ၀ါ-ယူဇနာ၀က် ခရီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယောဇနံ၀ါ-တစ်ယူဇနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂန္တုံ-ငှာ၊

သင်္ကြောတိ-စွမ်းနိုင်၏၊ [“ယော တမှာ အာဝသထာ ပဏ္ဍိတံ သင်္ကြောတိ၊ သော အဂိလာနောနာမ”ဟု ပါဠိတော်၌ ယော, သော ထည့်၍ စပ်ပါ၊ နဿ သင်္ကြောတိ၌ လည်း နည်းတူ။] နဿ သင်္ကြောတိတိ-ကား၊ ဘွေကမေဝ-ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိ သော ယူဇနာဝက်, သို့မဟုတ် တစ်ယူဇနာကိုပင်၊ (ဂန္ဓ-ဋီ၊) နဿ သင်္ကြောတိ။

အနောဒိဿာတိ-ကား၊ ဣမေသံယေဝ-ဤပါသဏ္ဍအယူရှိသူ အားလုံးတို့ အတွက်သာ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဘွေကာနံယေဝ-ပါသဏ္ဍအယူ ရှိသူတို့တွင် ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိသူတို့အတွက်သာ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ပါသဏ္ဍံ-ပါသဏ္ဍအယူရှိသူကို၊ အနုဒ္ဒိသိတ္တာ-မရည်စူးမှု၍၊ သဗ္ဗေသံ-လာလာသမျှ, အားလုံးတို့ဖို့ ပညတ္တော ဟောတိ၊ [“ဣမေသံယေဝ, ဘွေကာနံယေဝ ပါသဏ္ဍပုဒ်တို့နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ကခ်ါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ယာဝ ဒတ္ထောတိ-ကား၊ ဘောဇနမို့-ကိုလည်း၊ ဘွေကန္တိ-ဤမျှလောက် အတိုင်းအရည် ရှိသော ဘောဇဉ်ဟူ၍၊ အပရိစ္ဆိန္နတ္တာ-မပိုင်းခြား မကန့်သတ်မှု၍၊ ယာဝ-အကြင် မျှလောက်သော ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထိုအလိုရှိသမျှ ပိဏ္ဍော-သည်၊ ဝါ-ကို၊) ပညတ္တော ဟောတိ၊ သကိं ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့၌၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားနိုင်၏၊ ဝါ-စားကောင်း၏၊ ဒုတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ, ပဋ္ဌိဂ္ဂဟကော-ခံယူခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) အဗ္ဗောဟာရေ အဗ္ဗောဟာရေ-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကြောင့်၊ (စွဲးတိုင်း စားတိုင်း၊) ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဘွေ-ဤသကဲ့သို့ အပ်ဘုတ်ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဧကကုလေနဝါ-တစ်ဦးသော အမျိုးသည်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာနာကုလေဟိ-အထူးထူးသော အမျိုးတို့သည်၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဟုတ္တာဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဧကသ္မိं-တစ်ခုသော၊ ဌာနေဝါ-အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ နာနာဌာနေသုဝါ-အမျိုးမျိုးသော အရပ်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈ-ယနေ့၊ ဧကသ္မိं-တစ်ခုသော အရပ်၌၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ဧကသ္မိं-တစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အနိယမိတဌာနေဝါ-အမြဲ မသတ်မှတ်အပ်သော အရပ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ပညတ္တံ-ဝတ်တည်အပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဧကသ္မိं ဌာနေ-၌၊ ဧက ဒိဝသံ-တစ်နေ့၌၊ ဘုဉ္ဇိတတ္တာ-စားပြီး၍၊ ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ တသ္မိं ဌာနေ-ထိုပဌမစားရာ အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ အညသ္မိं ဝါ - အခြားသော အရပ်၌

ယာဝဒတ္ထော, ယာဝတတ္ထော။ ။ပါဠိ ၂ မျိုး ရှိ၏၊ ထို ၂ မျိုးလုံးပင် ယာဝ, သို့မဟုတ် ယာဝတာတစ်ပုဒ်, အတ္ထောတစ်ပုဒ်အားဖြင့် ၂ ပုဒ်ဟု မှတ်၊ "ယာဝ အတ္ထော အတ္ထိ၊ တာဝ ပိဏ္ဍော ပညတ္တော ဟောတိ"ဟုလည်းကောင်း, ယာဝတာ-အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ဆွမ်းဖြင့်၊ အတ္ထော အတ္ထိ၊ တာဝတာ-ထိုအလိုရှိသမျှ၊ ပိဏ္ဍော ပညတ္တော ဟောတိ"ဟု လည်းကောင်း အနက်ပေးပါ၊ ပညတ္တော၏ ကံမှာ ပိဏ္ဍောသာ ဖြစ်သည်။

သော်လည်းကောင်း၊ ဘုဠိတုံ-ဌာ၊ နဝ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-အနွယကား၊ နာနာကုလေဟိ-အထူးထူးသော အမျိုးတို့သည်၊ နာနာဌာနေသု-အမျိုးမျိုးသော အရပ်တို့၌၊ ပညတ္တံ-ကို၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ-၌၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဘုဠိတ္စာ-၍၊ ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ အညတ္ထ-အခြားသော အရပ်၌၊ ဘုဠိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ [နာနာကုလတို့က တစ်ပေါင်းတည်းစု၍ ပေးလှူခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် အမျိုးမျိုးသော နေရာ၌ စားကောင်းသည်။] ပန-ဆက်၊ ပဋိပါဋိ-အစဉ်ကို၊ ခေပေတ္စာ-ကုန်စေပြီး၍၊ ပုန-ဖန်၊ အာဒိတော-အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဘုဠိတုံ နဝ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ [နာနာကုလအလှူရှင်ပေါင်း ၁၀ ဦးက ဆယ်နေရာ၌ ကျွေးလျှင် ၁၀ ရက်ပြည့်အောင် စားကောင်း၏၊ အလှည့်စဉ် ကုန်သွားလျှင်ကား နောက်ထပ် မစားကောင်တော့-ဟူလို။] ဧကပုဂ္ဂနာနာပုဂ္ဂဧကဂါမနာနာဂါမေသုပိ-တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့ဟူသော အလှူရှင်, အထူးထူးသော အသင်းအဖွဲ့ဟူသော အလှူရှင်, တစ်ရွာဟူသော အလှူရှင်, အထူးထူးသော ရွာဟူသော အလှူရှင်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ယောပိ-အကြင်ဆွမ်းသည်လည်း၊ ဧကကုလဿဝါ-တစ်ဦးသော အမျိုးသည်သော်လည်းကောင်း၊ နာနာကုလာနံဝါ-အထူးထူးသော အမျိုးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပညတ္တော-ဝတ်တည်အပ်သည်၊ (ဟုတ္စာ-၍) တဏ္ဍုလာဒီနံ-ဆန် အစရှိသည်တို့၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အန္တရန္တရာ-အကြားအကြား၌၊ ဆိဒ္ဓတိ-ပြတ်၏၊ သောပိ-ထိုဆွမ်းကိုလည်း၊ နဘုဠိတဗ္ဗော-(နောက်ထပ်) မစားထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ ဒါတုံ-ပေးလှူခြင်းငှာ၊ နသက္ကောမ-မစွမ်းနိုင်တော့ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဥပစ္ဆိန္နဒိတ္စာ-ဖြတ်ပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကလ္ယာဏစိတ္တေ-ကောင်းသော စိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ဒါတုံ-ဌာ၊ သစေ အာရဘန္တိ-အကယ်၍ အားထုတ်ကုန်အံ့၊ [တချို့စာ၌ "အာဟရန္တိ-ဆောင်ယူကုန်အံ့" ဟု ရှိ၏။] ဧတံ-ဤဆွမ်းကို၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဘုဠိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ (ဣတိ အယံ ဘိက္ခု ဝိနိစ္ဆယောဟု ဣတိတစ်လုံး ထည့်၍ ပြန်လှည့်ပါ။)

၂၀၈။ အနာပတ္တိ ဂိလာနဿာတိ-ကား၊ ဂိလာနဿ-ဂိလာနဖြစ်၍၊ အနုဝသိတ္စာ-နေ့စဉ်နေ၍၊ ဘုဉ္ဇန္တဿ-စားသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ဂစ္ဆန္တောဝါတိ-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားလတ်သော်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ဧကဒိဝသံ-၌လည်းကောင်း၊ ဂတဌာနေ-ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ ဧကဒိဝသံစ-၌လည်းကောင်း၊ ဘုဉ္ဇတိ-စား၏၊ တဿာပိ-၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ အာဂစ္ဆန္တေပိ-ပြန်လာသော ရဟန်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဂန္တွာ-သွားပြီး၍၊ ပစ္စာဂစ္ဆန္တောပိ-ပြန်လာပြန်သော်လည်း၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဧကဒိဝသံ-၌လည်းကောင်း၊ အာဂတဌာနေ, ဧကဒိဝသံစ, ဘုဉ္ဇတိ-ဌာ၊ (စားခွင့်ကို) လဘတိ-၏၊ [ဧသေဝနယောကိုပင် "ဂန္တွာ ၊ပေ၊ လဘတိ" ဟု ချဲ့ပြသည်။] ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊

ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘုဋ္ဌိတွာ-စားပြီး၍၊ နိက္ခမန္တသ-ထွက်စဉ်၊ နဒီဝါ-မြစ်သည် သော်လည်း၊ ပူရတိ-ပြည့်အံ့၊ စောရာဒိဘယံဝါ-ဓားပြ အစရှိသော ဘေးသည် သော်လည်း၊ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ နိဝတ္ထိတွာ-ပြန်နစ်၍၊ ခေမဘာဝံ-ဘေး မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ-သိရ၍၊ ဂစ္ဆန္တော-လတ်သော်၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဘုဋ္ဌိတုံ-ငှာ၊ (စားခွင့်ကို၊) လဘတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဣဒံ-ဤအဆုံးအဖြတ်ကို၊ မဟာပစ္စရိယာဒိသု-မဟာပစ္စရီ

အစ်ရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဩဒိသ ပညတ္တော ဟောတိတိ-ကား၊ ဘိက္ခူနံယေဝ-တို့၏သာ၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-ရည်စူး၍၊ ပညတ္တော-ဝတ်တည်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ နု ယာဝဒတ္ထောတိ-ကား၊ ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ပညတ္တော-ဝတ်တည်အပ်သည်၊ နု ဟောတိ-မဟုတ်၊ ထောကံ ထောကံ-အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော ဆွမ်းကို၊ လဘတိ-ရအပ်၏၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော ဆွမ်းကို၊ [ဘိက္ခူတို့ဖို့ ရည်စူးအပ်သော ဆွမ်း, ယာဝဒတ္ထ ပညတ္တ မဟုတ်သော ဆွမ်းကို၊] နိစ္စမ္မိ-အမြဲလည်း၊ ဘုဋ္ဌိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋ္ဌ ၊ပေ၊ သဗ္ဗတ္ထာတိ-ကား၊ ယာဂု ခဇ္ဇကဖလာဖလာဒိဘေဒေ-ယာဂု, ခဲဖွယ်, သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီး အစရှိသော အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်၌၊ အနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ ယာဂုအာဒိနိ-ယာဂု အစရှိသည်တို့ကို၊ နိစ္စမ္မိ-လည်း၊ ဘုဋ္ဌိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- အာဝသထပိဏ္ဍာသိက္ခာပဒံ ပဌမံ။

၂။ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဝင်

၂၀၉။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပရိဟီနလာဘသက္ကာရောတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ (ဂုဏ္ဍတ္ထံ) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ၊) သော-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ အဇာတသတ္တုနာ-အဇာတသတ်သည်၊ (ကာရိတ်ကတ္တား၊) ဝါ-ကို၊ ရာဇာနံ-ဗိမ္ဗိသာရမင်းကို၊ မာရေတွာပိ-သတ်စေ၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-အသတ်ခိုင်း၍လည်းကောင်း၊ အဘိမာရေ-ဘုရားရှင်ကို လွှမ်းမိုး၍ သတ်မည့်လေးသမားတို့ကို၊ ယောဇေတွာပိ-စေလွှတ်၍လည်းကောင်း၊ [အဘိမာရေတိ အဘိဘဝိတွာ ဘဂဝန္တံ မာရဏတ္ထာယ ပယောဇိတော ဓနုမရော-ဝိမတိ။]. ရုဟိရုပ္ပါဒံ-သွေးကို ဖြစ်စေခြင်းကို၊ ဝါ-ခြေမတော်ကို သွေးစိမ်းတည်အောင်၊ ကတွာပိ-ပြု၍လည်းကောင်း၊ ဂုဏ္ဍပဋ္ဌိစ္ဆန္နော-လျှို့ဝှက်အုပ်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အပြစ်ရှိသည်၊ (ပြစ်မှု မထင်ရှားသည်၊) အဟောသိ၊ ယဒါ ပန-အကြင်အခါ၌ကား၊ ဒိဝါယေဝ-နေ့အခါ၌ပင်၊ (နေ့လည်ကြောင်တောင်၌ပင်၊) ဓနုပါလကံ-ဓနုပါလကဆင်ကို၊ ပယောဇေသိ-စေလွှတ်စေပြီ၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ (ထိုအခါကျမှ၊) ပါကဋော-ထင်ရှားသည်၊ (ဗူးပေါ်သလို ပေါ်သည်၊) ဇာတော-ဖြစ်ပြီ၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ဟတ္ထိ-ဓနုပါလကဆင်ကို၊ ပယောဇေသိ - စေလွှတ်စေပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ပရိကထာယ - အဖန်ဖန်ပြောဆို

အပ်သော စကားသည်၊ ဝါ-ကဲ့ခဲ့ကြောင်း စကားသည်၊ ဥပဓန္ဓာယ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ကေဝလံ-မင်းကို သတ်စေခြင်း စသည်မဖက် သက်သက်၊ ဟတ္ထိ-ဓနပါလကဆင်ကိုသာ၊ နှ ပယောဇေသိ-လွှတ်စေသည် မဟုတ်သေး၊ ရာဇာနမ္မိ-ကိုလည်း၊ မာရာပေသိ-သတ်စေပြီ၊ အဘိမာရေပိ-တို့ကိုလည်း၊ ပေသေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ သိလမ္မိ-ကျောက်ကိုလည်း၊ ပဝိဒ္ဓိ-လှိမ့်ချပြီ၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ပါပေါ-ယုတ်မာလှ၏၊ ဣတိ ပါကဋော အဟောသိ။

ကေန-အဘယ်သူနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ဤအမှုကို၊ အကာသိ-ပြုသနည်း၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တော-ဆက်၍ မေးအပ်သော်၊ အဇာတသတ္တုနာ-မည်သော၊ ရညာ-နှင့်၊ (သဒ္ဓိ, ဣဒံ ကမ္မံ အကာသိ) ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ တတော-ထိုသို့ပြောကြခြင်းကြောင့်၊ နာဂရာ-မြို့သူ မြို့သားတို့သည်၊ ကထံ ဟိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ရာဇာ-သည်၊ ဧဝရူပံ-သော၊ စောရံ-သူပုန်ဖြစ်သော၊ သာသနကဏ္ဏကံ-သာသနာတော်၏ ဆူးငြောင့်ကို၊ ဂဟေတွာ-လက်ဝယ် ယူ၍၊ ဝိစရိဿတိ နာမ-လှည့်လည်ရတုံဘိသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဥဒ္ဒဟိံသု-ထကြကြကုန်ပြီ၊ ရာဇာ-သည်၊ နဂရသခေါဘံ-မြို့၏ ချောက်ချားခြင်းကို၊ ဉ တွာ-သိရ၍၊ ဒေဝဒတ္တံ-ကို၊ နိဟရိ-နှင်ထုတ်ရလေပြီ၊ စ-ဆက်၊ တတော-ထိုနှင်ထုတ်ရာ အခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ အသ-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်ဖို့၊ ပဌဝေါ-ပါကသတာနိ-ငါးရာသော ဆွမ်းချက်အိုးတို့ကို၊ ဥပစ္ဆိန္နိ-ဖြတ်လိုက်ပြီ၊ အသ-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်အား၊ ဥပဌာနမ္မိ-ဆည်းကပ်ရာ အရပ်သို့လည်း၊ နှ အဂမာသိ-မသွားတော့၊ အသ-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်အား၊ အညေ-မင်းမှ အခြားကုန်သော၊ မနုဿာပိ-တို့သည်လည်း၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဒါတဗ္ဗံ ဝါ-ပေးထိုက်၏ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကာတဗ္ဗံ ဝါ-ပြုထိုက်၏ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ နှ မညိုသု-မမှတ်ထင်ကြတော့ကုန်၊ တေန ဝုတ္တံ၊ ပေ၊ သက္ကာရောတိ၊ ကုလေသု ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇတီတိ-ကား၊ မေ-ငါ၏၊ ဂဏော-ဂိုဏ်းသည်၊ မှာ ဘိဇ္ဇိ-မကွဲပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ပရိသံ-ကို၊ ပေါသေန္တော-မွေးမြူလျက်၊ တံ-သင်သည်၊ ဝါ-သင်က၊ (သင်ဒကာက, သင်ဒကာမက)၊ ဧကာဘိက္ခုနော-ရဟန်းတစ်ပါးဖို့ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ဝါ-ထမင်းကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော့/(ဘတ္တ၏ အကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြစ်ကြောင်း နောက်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့၊) တံ-သည်၊ ဝါ-က၊ ဒ္ဝိန္နံ (ဘိက္ခုနှုန်-ရဟန်း ၂ ပါးတို့ဖို့၊ ဘတ္တံ, ဒေဟိ) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဝိညာပေတွာ-၍၊ ဝါ-တောင်း၍၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ကုလေသု-အိမ်တို့၌၊ ဘုဉ္ဇတိ-စား၏။

၂၁၁။ စီဝရံ ပရိတ္တံ ဥပဓေတီတိ-ကား၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အဂဏ္ဍန္တာနံ-မခံယူကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ စီဝရံ-ကို၊ နှ ဒေန္တိ-မလှူကြကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရိတ္တံ-နည်းသည်၊ ဟောတိ။

☰ ၂၁၂။ စီဝရကာရကေ ၊ပေ၊ နိမန္တေန္တီတိ-ကား၊ ဂါမေ-၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိတွာ-လှည့်လည်ရ၍၊ ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊ စိရေန-ကြာမြင့်မှ၊ စီဝရံ-ကို၊ နိဋ္ဌာပေန္တေ-

ပြီးဆုံးစေရသည်တို့ကို၊ ဒီသွာ-၍၊ ဝေ-ဤသို့ဆွမ်းဖြင့် ဖိတ်မံရသည်ရှိသော်၊ လဟုံ-လျှင်စွာ၊ နိဋ္ဌာပေတွာ-ပြီးဆုံးစေ၍၊ စီဝရံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိသန္တိ-သုံးစွဲရကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပုညကာမတာယ-ကောင်းမှုကို အလိုရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိမန္တေန္တိ-ဖိတ်မံကြကုန်၏။

၂၁၅။ နာနာဝေရဇ္ဇကေတိ-ကား၊ နာနာဝိမေဟိ-အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ အညရဇ္ဇေဟိ-အခြားတိုင်းပြည်တို့မှ၊ အာဂတေ-လာကုန်သော၊ ("ဘိက္ခု ပဿိတွာ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) နာနာဝိရဇ္ဇကေတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော (အတ္ထိ)၊ အယမေဝ အတ္ထော-ဤအနက်ပင်တည်း။

၂၁၇-ခ။ ဂဏဘောဇနေတိ-ကား၊ ဂဏသ-ဂိုဏ်း၏၊ ဘောဇနေ-ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်၊ ("ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊ ဤပုဒ်နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ကခ်ါဘာသာဋီကာ၌ ရှု) စ-ဆက်၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာဒိ ကတ္တာ-အစပြု၍၊ တတုတ္တရိ-ထို ၄ ပါးထက် အလွန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဂဏောနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတာ၊ တေနေဝ-ထိုကြောင့်ပင်၊ သဗ္ဗန္တိမံ-အလုံးစုံသော အပိုင်းအခြားတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ဒသေန္တော-လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယတ္ထ ၊ပေ၊ နာမာတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ၊) အာဟ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တံ ဧတံ ဂဏဘောဇနံ-သည်၊ နိမန္တနတောဝါ-ပင့်ဖိတ်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညတ္တိတောဝါ-တောင်း

နာနာဝေရဇ္ဇကေ။ ။ရညော ဣဒံ ရဇ္ဇံ၊ ဝိသဒိသံ ရဇ္ဇံ ဝိရဇ္ဇံ-မတူသော တိုင်းပြည်၊ "နာနာပွကာရံ ဝိရဇ္ဇံ နာနာဝိရဇ္ဇံ-အမျိုးမျိုး မတူကြသော တိုင်းပြည်၊ နာနာဝိရဇ္ဇေဟိ အာဂတာ နာနာဝိရဇ္ဇကာ"ဟု ဝိဂ္ဂ ဝုဒ္ဓိ မပြုဘဲ ပြီး၏၊ ဝိဂ္ဂ မဲ့ဖွေဝုဒ္ဓိပြုလျှင် "နာနာဝေရဇ္ဇကေ"ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် နာနာဝိရဇ္ဇကေ, နာနာဝေရဇ္ဇကေဟု ပါဠိ ၂ မျိုးရှိသည်၊ နာနာဝိမေဟိသည် နာနာ၏ အဖွင့်တည်း၊ အညရဇ္ဇေဟိ၌ အညသည် ဝိ၏ အဖွင့်တည်း၊ အာဂတေကား ဣ ပစ္စည်း၏ အနက်အဖွင့်တည်း။ [“နာနာဝေရဇ္ဇကေ-အထူးထူးအပြားအပြား မတူထူးခြားသော တိုင်းပြည်တို့မှ လာကြကုန်သော” ဟု ပေး]

ဋီကာ။ ။အညမည ဝိသိဋ္ဌတ္တာ ဝိသဒိသံ ရဇ္ဇံ ဝိရဇ္ဇံ၊ တတော အာဂတာ, တတ္ထ ဝါ ဇာတာ, ဘဝါတိဝါ ဝေရဇ္ဇာ၊ (ဣပစ္စည်း၊) တေဧဝ ဝေရဇ္ဇကာ၊ [သွတ္ထ၌ ကပစ္စည်း။] တေ ပန ယသ္မာ ဂေါတ္တစရဏာဒိဝိဘာဂေန (ကဿပအနွယ်, ဂေါတမအနွယ်စသော ဂေါတ္တစရဏတို့၏ အထူးအပြားအားဖြင့်) နာနာပွကာရာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ နာနာဝေရဇ္ဇကေတိ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန နာနာ ၊ပေ၊ အာဂတေတိ ရဇ္ဇာနံယေဝ ဝသေန နာနာပွကာရတာ ဝုတ္တာ။ [ဤဋီကာအလို "နာနာ"သည် တိုင်းပြည်၏ ဝိသေသန မဟုတ်, တိုင်းသူပြည်သား၏ ဝိသေသနတည်း။] ဤဋီကာစကားကို အဋ္ဌကထာနည်းမှ တစ်နည်းပြဟု မှတ်ပါ။ [ဤဋီကာအလို "နာနာဝေရဇ္ဇကေ-အနွယ် အကျင့် စသည် ကွဲပြား၍ မတူထူးခြားသော တိုင်းပြည်တို့မှ လာကြကုန်, တိုင်းပြည်တို့၌ မွေးကြကုန်, တိုင်းပြည်တို့၌ ကြီးပွားကြကုန်သော” ဟု ပေးပါ။]

ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဒိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ ပသဝတိ-ဖြစ်ပွားတတ်။

ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ နိမန္တနတော, ပသဝတိ-နည်း၊ စတ္တာရော ဘိက္ခု-တို့သို့ ဥပသက်မိတ္တာ-၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှေ-တို့ကို၊ သြဒနေန-ထမင်းဖြင့်၊ နိမန္တေမိ-ဖိတ်မံပါ၏၊ မေ-၏၊ သြဒနံ-ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ အာကခ်ထ-အလိုရှိပါကုန်၊ သြလောကေထ-ကြည့်ပါကုန်၊ အဓိဝါသေထ-လက်ခံပါကုန်၊ ပဋိမာနေထ-မြတ်နိုးပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ယေနကေနစိ-သော၊ ဝေဝစနေနဝါ-ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘာသန္တရေနဝါ-ပါဠိဘာသာမှ တစ်ပါးသော ဘာသာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဠဒ္ဓံ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနံ-တို့၏၊ နာမံ-အမည်ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ နိမန္တေတိ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ နိမန္တိတာ-ဖိတ်မန်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန-ပိုင်းခြား သတ်မှတ်အပ်သော အချိန်၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဒကာ လျှောက်တုန်းက မည်သည့် အချိန်ဟု ပိုင်းခြားအပ်သော အချိန်၏ အစွမ်းဖြင့်၊) အဇ္ဇတနာယဝါ-ယနေ့၌ ဘုဉ်းပေးခြင်း အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ သွှာတနာယဝါ-နက်ဖြန်၌ ဘုဉ်းပေးခြင်း အကျိုးငှာ သော်လည်းကောင်း၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကုန်အံ့ ၊ပေ၊ အာပတ္တိ၊ ဧကံတော, နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဧကတောဝါ-တစ်ပေါင်း တည်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နာနာတောဝါ-အသီး အသီးအားဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ [တောပစ္စည်း မပါဘဲလည်း ဤအနက် ပေးနိုင်၏၊ တောပစ္စည်း ပိုဟန်တူသည်။] ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဧတ္ထ-ဤဂဏဘောဇဉ်အရာ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ-ခံယူခြင်းသည်သာလျှင်၊ ပမာဏံ-လိုရင်း တည်း၊ ဧကတော, နိမန္တိတာ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ-တည်း၊ [နာနာဂဟဏ ဖြစ်သော ကြောင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်။] စတ္တာရိ-၄ ခုကုန်သော၊ ပရိဝေဏာနိဝါ-ပရိဝုဏ်တို့သို့ သော်လည်းကောင်း၊ [ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်း၌ ကျောင်းဝင်းငယ်များကို ဆိုသည်။] (စတ္တာရော-၄ တိုက်ကုန်သော၊) ဝိဟာရေဝါ-ကျောင်းတိုက်တို့သို့သော် လည်းကောင်း၊ ဂန္တွာ-၍၊ နာနာတော-အားဖြင့်၊ နိမန္တိတာ, (ဟုတ္တာ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဧကဋ္ဌာနေ-တစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဌိတေသုယေဝ-တည်သော ရဟန်းတို့တွင်ပင်၊ ဧကော-တစ်ပါးကို၊ ပုဗ္ဗေန-သည်၊ (နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊) ဧကော, ပိတရာ, (နိမန္တိတော၊) ဣတိ ဧဝမ္မိ-ဤသို့လည်း၊ နာနာတော နိမန္တိတာ (ဟုတ္တာ၊) ဧကတော ဝါ-တစ်ပေါင်းတည်းသော်လည်းကောင်း၊ နာနာတောဝါ-လည်း ကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တု-သွားပစေကုန် ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇန္တု-စားပစေကုန်၊ ဧကတော-တည်း၊ သစေ ဂဏှန္တိ-အကယ်၍ ခံယူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဂဏဘောဇနံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သဗ္ဗေသံ-တို့၏၊ အာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ဧဝံ-သို့၊ တာဝ-တောင်ခြင်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ နိမန္တနတော-ဖိတ်မန်ခြင်းကြောင့်၊ (ဂဏဘောဇနံ-သည်၊) ပသဝတိ-ဖြစ်ပွား၏။

ကထံ ဝိညတ္တိတော-ကြောင့်၊ (ဂဏဘောဇနံ, ပသဝတိ၊) စတ္တာရော ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဧကတော, ဌိတာ-ရပ်နေကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်း ကောင်း၊ နိသိန္နာ-ထိုင်နေကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဥပါသကံ-ကို၊ ဒိဿာ-၍၊ စတုန္နမ္မိ- ၄ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်း၊ ဝိညာပေယျုံ-တောင်းကုန်ရာ၏၊ ပါဒေ-ခြေကို-အသီးအသီး၊ ပသိတ္တာ-မြင်၍၊ မယံ-အား၊ ဒေဟိ ၊ပေ၊ ဣတိဝါ (ဝိညာပေယျုံ) ဧဝံ-သို့ ၊ပေ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာပိ-ခံယူပြီး၍လည်း ၊ပေ၊ ဧဝံ ဝိညတ္တိ တော-ကြောင့်၊ (ဂဏဘောဇနံ၊) ပသဝတိ။

ပါဒါပိ ဖာလိတာတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ကွဲကုန်လတ်သော်၊ မဟာစမ္မသ-ကြီးစွာသော အရေ၏၊ ဝါ-အတွင်းအရေထူ၏၊ ပရတော-ထိုမှာဘက်၌၊ ဝါ-အတွင်းဘက်က၊ မံသံ-အသားကို၊ ဒိဿတိ-မြင်အပ်၏၊ ဝါ-မြင်နိုင်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့အတွင်းက အသားကို မြင်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဖာလိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) [ဖာလံ သဠာတံ ဧတေသန္တိ ဖာလိတာ၊ သဠာတ အဿအနက်၌ ဣတပစ္စည်းသက်။] ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤမျှလောက်၊ ဖာလိတာ-လွန်စွာ ဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သော ခြေတို့သည်၊ ဝါလိကာယဝါ-သဲသည်သော်လည်းကောင်း၊ သက္ခရာယဝါ-ကျောက်စရစ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဟဋ္ဌမတ္တာ-ပုတ်ခတ်အပ်ကာမျှတို့သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊) ဒုက္ခံ-ကို၊ ဥပ္ပာဒေန္တိ-ဖြစ်စေနိုင်ကုန်၏၊ [တစ်ဖေါ်ကျတည်း၌ အရတူ ၂ ပုဒ် မရှိကောင်းသောကြောင့် "ပဟဋ္ဌမတ္တော" ဟု မရှိရ၊ "ပဟဋ္ဌမတ္တာ"ဟု ရှိရမည်၊ "ပဟဋ္ဌမတ္တော"ဟု ရှိလျှင် "ဂေလညေ-အနာကို၊ ပဟဋ္ဌမတ္တော"ဟု အပိုထည့်ပေးပါ။] အန္ဓောဂါမေ-ရွာ၏ အတွင်း၌၊ ပိဏ္ဍာယ, စရိတုံ-ငှာ၊ နှ သက္ကာ-မတတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဤဒိသေ-သော၊ ဂေလညေ-မကျန်းမာသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-အနာသည်၊ (သတိ-ရှိလတ်သော်၊ အယံ-ဤအခါသည်၊) ဂိလာနသမယော-မကျန်းမာသူ၏ အခါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်၍၊ (ဂဏဘောဇနံ-ကို၊) ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားနိုင်၏၊ လေသကပ္ပိယံ-အနည်းငယ်သော အကြောင်းဖြင့် အပ်သည်ကို၊ ဝါ-အမြွက်အားဖြင့် အပ်သည်ကို၊ နှ ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်။

လေသကပ္ပိယံ။ ။ကပ္ပေါ၉၀ ကပ္ပိယံ၊ လေသေန ကပ္ပိယံ လေသကပ္ပိယံ၊ လေသသဒ္ဒါ အနည်းငယ်အနက်ဟော၊ "အနည်းငယ် ခြေကွဲခြင်း စသည်ကြောင့် အပ်သည်"ဟု ယူဆ၍ "ဂိလာနသမယ"ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ မစားပါနှင့်-ဟူလို၊ ယောဇနာ၌ "လေသေန ကပ္ပန္တိ ပဝတ္တံ စိတ္တံ လေသကပ္ပိယံ" ဟု ကပ္ပိယအရ စိတ်ကိုရအောင် ဖွင့်သွားလေသည်၊ ကပ္ပိယံ ကရောဟိ စသည်၌ ထိုသို့ကြ၍ မဖြစ်နိုင်၊ ဤပုဒ်သည် "ကပ္ပိယံ ကရောဟိ" ၌ ကပ္ပိယံနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်သည်။

စီဝရေ ကယိရမာနေတိ-ကား၊ ယဒါ-၌၊ သာဌကဿ-အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သုတ္တဿ-ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ လဘိတ္တာ-၍၊ စီဝရံ-ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ (“အယံ-ဤအခါသည်၊ စီဝရကာရသမယော-သင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ရာအခါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ဓိဋ္ဌာန်၍၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားနိုင်၏”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ စီဝရကာရသမယောနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တတ္ထ စီဝရေ-၌၊ ကတ္တဗ္ဗံ-သော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ကမ္မံ-အမှုကို၊ ကရောတိ-ပြုလုပ်၏၊ (တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ စီဝရကာရသမယော စသော ဝါကျ၌ စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ (ယံကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောတိဟူသော စကားသည် မှန်၏။) မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အန္တမသော သူစီဝေဓနကောပိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ [အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ သူစီဝေဓနကောပိ-အပ်ကို နဖားဖောက်ပေးသော ရဟန်းသော်မှလည်း၊ စီဝရကာရကောနာမ-မည်၏။] တေန-ထိုသင်္ကန်းကို ပြုလုပ်သော ရဟန်းသည်၊ (အယံ-ဤအခါသည်၊) စီဝရကာရသမယော-စီဝရကာရသမယတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိဋ္ဌာန်၍၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားနိုင်၏။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ ဝိတ္ထာရေနေဝ-အကျယ်အားဖြင့်ပင်၊ ဝုတ္တံ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ၊) ယော စီဝရံ ၊ပေ၊ အနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ၊) ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ဝိစာရေတိ-ပဋ္ဌခန်း, သတ္တာခန်းစသည်ဖြင့် စိစဉ်၏၊ ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်၏၊ (စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ဖြတ်၏။) မောယသုတ္တံ-အချိုးနှိုးသော ချည်ကို၊ ထပေတိ-တင်ထား၏၊ [အပြီးချုပ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ သီရုံ သီခြင်းကို ပြု၏။] အာဝန္တိက

သူစီဝေဓနကောပိ။ ။သူစီဝေဓနကောပိတိဟု ဂရဟာဇောတကပိကို ရှေ့က နေစေရမည်၊ ထိုသူစီဝေဓနကောကို ယောဇနာ၌ ၂ လွှာ ဆက်ပေးသော ရဟန်းဟု ဆိုထား၏၊ [သို့စဝေဓနကောတိ သိဗုနတ္ထာယ ဒွေ ပိလောတိကခဏ္ဍာ သမ္မန္ဓိတ္တာ သူစိယာ ဝိဗ္ဗနကော၊-ယောဇနာ။] ထိုစကားကို စဉ်းစားသင့်သည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း - ရှေးတုန်းက အပ်များ၌ နဖားပေါက် မပါသေး၊ ထိုနဖားဖောက်ပေးသူကိုသာ သူစီဝေဓနကဟု ဆိုသင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း, “အာရာတူ သူစီဝိဗ္ဗန်” ဟူသော အဘိဓာန်ဝယ် အပ်နဖားဖောက်ကြောင်းစူးကို သူစီဝိဗ္ဗနဟု ဆိုသောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးသော ကိစ္စတွင် သူစီဝိဗ္ဗနအမှုသည် အသေးငယ်ဆုံးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဂရဟာဇောတကပိဖြင့် “သူစီဝေဓနကောပိ”ဟု ဆိုသည်။

မောယဝုတ္တံ ထပေတိ။ ။နောက်ထပ် လိုက်၍ ချုပ်ဖို့ရန် ရှေးဦးစွာ အပ်ချည်ဖြင့် တဲပေးခြင်း, သီပေးခြင်းကို “မောယသုတ္တံ ထပေတိ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုတဲပေးကြောင်း သီပေးကြောင်း အပ်ချည်သည် အခြောချုပ်ပြီးသော အခါ ဖြုတ်ပစ်ရသောကြောင့် သင်္ကန်း၌ အကျိုးမရှိရတော့ကား “မောယသုတ္တ” မည်၏၊ မောယသဒ္ဒါသည် အချည်းနှီးဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ ယောဇနာ၌ကား “ မုယှနံ မောယော ”၊ အတ္ထတော ဂဟေတဗ္ဗဆင်္ဂေတဗ္ဗဘာနေ မုယှနစိတ္တံ၊ တသ ဆိန္ဒနံ သုတ္တံတိ မောယသုတ္တံ”ဟု ဖွင့်လေသည်။

ပဋ္ဌ-အာဂန္တုကအလ္လာကို၊ ဝါ-သလင်းထောင်ကို၊ ထပေတိ-ထား၏။ ပစ္စာဂတံ-တစ်ဖန်ပြန်၍၊ သိဗ္ဗတိ-ချုပ်၏။ အာဂန္တုကပဋ္ဌ-ကို၊ ဗန္ဓတိ-မူလသက်နှံ့သားနှင့် ဖွဲ့စပ်၏၊ အနုဝါတံ-အလျားအနားပတ်ကို၊ ဆိန္ဒတိ-ဖြတ်၏၊ ယဋ္ဌေတိ-အလျားအနားပတ်ကို လက်စသည်ဖြင့် ပုတ်ခတ်၏၊ (ပွတ်တိုက်ပေး၏။) ["အလျားအနားပတ် ၂ ခုကို စပ်ပေး၏"ဟု ယောဇနာ၌ ဆို၏။] အာရောပေတိ-အပေါ်၌ တင်၏၊ (အပေါ်၌ အနားပတ်ကို ထပ်ပေး၏။) တတ္ထ-ထိုအပေါ်ထပ်၌၊ ပစ္စာဂတံ-တစ်ဖန်ပြန်၍၊ သိဗ္ဗတိ-ချုပ်၏၊ သုတ္တံ-အပ်ချည်ကို၊ ကရောတိ-ပြုလုပ်ပေး၏။ (တစ်နည်း) သုတ္တံ ကရောတိ-အပ်ချည်ကျစ်ပေး၏၊ ဝလေတိ-ရစ်ပေး၏၊ (ဒုတ်၌သော်လည်းကောင်း, လက်၌သော်လည်းကောင်း အပ်ချည်ကို ရစ်ပေး၏။) ပိပ္ပလိကံ-ဓားဝယ်ကို၊ နိသေတိ-သွေးပေး၏၊ ပရိဝတ္တနံ-ချည်ကို ရစ်ကြောင်း ယန္တရားကို၊ ကရောတိ-ပြုလုပ်ပေး၏၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ (သော-ထိုရဟန်းကို၊) စီဝရံ ကရောတိယေဝါတိ-သင်္ကန်းကို ပြုလုပ်ပေးသူပင်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သမီပေ-သင်္ကန်းပြုလုပ်နေသူတို့၏ အနီး၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်လျက်၊ ဇာတကံဝါ-ဇာတ်တော်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မပဒံဝါ-လည်းကောင်း၊ ကထေတိ-ဟောပြော၏၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ နစီဝရကာရကော-စီဝရကာရက မဟုတ်၊ ဇတံ-ဤရဟန်းကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သေသာနံ-ကြွင်းသော ရဟန်း တို့၏၊ ဂဏဘောဇနေ-ဂဏဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း။

အာဂန္တုကပဋ္ဌံ ထပေတိ။ ။အာဂန္တုကပဋ္ဌန် အစ္စိန္ဒိတ္တာ အနွာမိ အာရောပေတ္တာ ကရဏစီဝရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ကို မဖြတ်ဘဲ မြောင်းနေရာ၌ သလင်းထောင် (အပေါ်ထပ်) တင်၍ ချုပ်အပ်သော သင်္ကန်းကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်၏။ ထပေတိတိ ဧကံ အန္တံ စီဝရေ ဗန္ဓနဝသေန ထပေတိ-အစွန်းတစ်ခုကို သင်္ကန်း၌ ဖွဲ့ချည်သောအားဖြင့် ထား၏။

ပစ္စာဂတံ သိဗ္ဗတိ။ ။တသ္မေ ဒုတိယအန္တံ ပရိဝတ္တိတ္တာ အာဟတံ သိဗ္ဗတိ-ထိုသလင်းထောင်၏ပင် ဒုတိယအစွန်းကို ပြန်လည်၍ ဆက်စပ်အောင် ချုပ်၏။ အာဂန္တုကပဋ္ဌံ ဗန္ဓတိတိ စီဝရေန လဂ္ဂံ ကရောန္တော (သလင်းထောင်ကို သင်္ကန်းနှင့် ကပ်ငြိအောင် ပြုလျက်) ပုနပ္ပုနံ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေန ဗန္ဓတိ-ဝိမတိ။

ယဋ္ဌေတိ, သုတ္တံ ကရောတိ။ ။ယဋ္ဌေတိတိ အနုဝါတံ (အလျားအနားပတ်ကို) ဆိန္ဒိတ္တာ ဟတ္ထေန ဒဏ္ဍကေနဝါ (ဒုတ်ငယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း) ယဋ္ဌေတိ-ပွတ်တိုက်ပေး၏။ သုတ္တံ ကရောတိတိ သုတ္တံ ဝဋ္ဋေတိ (ချည်ကျစ်ပေး၏။)- သာရတ္ထ။

ဝလေတိ။ ။ဝလေတိတိ ဒဏ္ဍကေဝါ ဟတ္ထေဝါ အာဝဋ္ဋေတိ-ဒုတ်တံ၌ဖြစ်စေ, လက်၌ဖြစ်စေ ရစ်ပတ်၏။- သာရတ္ထ၊ ပရိဝတ္တနံ ကရောတိတိ ပရိဝတ္တနဒဏ္ဍကယန္တတ်-ချည်ကို ရစ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒုတ်ငယ်ယန္တယားကို၊ ကရောတိ၊- ဝိမတိ။

အဒ္ဓယောဇနန္တိ-ကား၊ တ္တေကမိ-ဤမျှလောက် ယူဇနာဝက်အတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အဒ္ဓါနံ-ခရီးအဝန်ကို၊ ဂန္တုကာမေန-သွားလိုသော ရဟန်း သည်၊ [“ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ-စားနိုင်၏”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊ တ္တေကမိ၌ ဂရဟာဇောတက ပိသဒ္ဒါအတွက် ရထိုက်သော သမ္ဘာဝနာအနက်ကို ပြလိုမှ “ယော ပန” စသည် မိန့်။] ပန-ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမ္ဘာဝနာကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒူရံ-ယူဇနာ ဝက်ထက် ဝေးသော ခရီးကို၊ ဂန္တုကာမော-သည်၊ (ဟောတိ၊) တတ္ထ-ထိုယူဇနာ ဝက်ထက် ဝေးသောခရီးကို သွားလိုသော ရဟန်း၌၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ-စားကောင်း၏ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဂစ္ဆန္တေနာတိ-ကား၊ အဒ္ဓါနံ-ကို၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားဆဲ ရဟန်းသည်၊ အဒ္ဓယောဇနဗ္ဘန္တရေ-ယူဇနာဝက်အတွင်း၌ ဖြစ်သော၊ ဂါဝုတေပိ-တစ်ဂါဝုစ်၌လည်း၊ ဘုဋ္ဌိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဂတေန ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဂတေန-လိုရာအရပ်သို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့၌၊ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ-စားနိုင်၏၊ နာဝါဘိရုဟနေပိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-အထူးကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ အဘိရုဠ္ဍေန-လှေသို့ တက်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ဂ္ဂဆ္ဆိတဋ္ဌာနံ-အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့ ဂန္တွာပိ-ရောက်ပြီး၍လည်း၊ ယာဝ-အကြင် မျှလောက်၊ နု ဩရောဟတိ-လှေမှ မဆင်းသေး၊ တာဝ-ထိုလှေမှ မဆင်းသေးသမျှ၊ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ-၏၊ ဂ္ဂတိ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ဂ္ဂတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ [ဂ္ဂတိတစ်လုံး ကျေ၊ အဒ္ဓါနဂမနဝ်ခ် ရောက်ပြီး၍ တစ်ရက်သာ စားကောင်း သည်၊ နာဝါဘိရုဟနဝ်ခ်ကား ရောက်ပြီးနောက် လှေမှ မဆင်းမီ ရက်အတော်ကြာ စားကောင်း၏၊ ဤသို့ထူးသည်ဟု မဟာပစ္စရိ၌ ဆိုသည်-ဟူလို။]

စတုတ္ထေ အာဂတေတိ-ကား၊ အယံ-ဤ ၄ ပါး အပိုင်းအခြားသည်၊ အန္တိမ ပရိစ္ဆေဒေါ-အဆုံး၌ ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားတည်း၊ စတုတ္ထေပိ-၄ ပါးမြောက် ရဟန်းသည်သော်လည်း၊ အာဂတေ-ရောက်လာလတ်သော်၊ ယတ္ထ-အကြင်အခါ၌၊ နု ယာပေန္တိ-မမျှတကုန်၊ သော-ထိုအခါသည်၊ မဟာသမယော-များစွာသော ရဟန်းတို့ စုဝေးမိရာ အခါတည်း၊ ပန-ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ, သမ္ဘာဝနာကား၊ ယတ္ထ-အကြင်အခါ၌၊ သတံဝါ-တစ်ရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ သဟဿံဝါ-တစ်ထောင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သန္နိပတန္တိ-စုဝေးမိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုတစ်ရာ တစ်ထောင် စုဝေးမိရာ အခါ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ-မဟာသမယဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာဒိသေ-သော၊ ကာလေ-၌၊ မဟာသမယော တိ-ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာ-အဓိဋ္ဌာန်၍၊ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ ယောကောစိ ၊ပေ၊ သမာပန္နောတိ-ကား၊ သဟဓမ္မိကေသုဝါ-သီတင်းသုံးဖော်တို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ တိတ္ထိယေသု ဝါ-တို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ အညတရော-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ (ဘတ္တံ ကရောတိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ ဧတေသံ-ဤရသေ့, ရဟန်း,

ပရိုဗိုဇ်တို့တွင်၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဘဏ္ဍာ-ကို၊ ကတော-ပြုအပ်သော်၊ သမဏာဘတ္တသမယောတိ-ဟူ၍၊ (အဓိဋ္ဌာယိတွာ၊) ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။

၂၂၀။ အနာပတ္တိ သမယေတိ-ကား၊ သတ္တသု-၇ ပါးကုန်သော၊ သမယေသု-တို့တွင်၊ ပညတရသို့-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော သမယ၌၊ (ဘုဥ္ဇန္တသ-စားသော ရဟန်း၏။) အနာပတ္တိ၊ ဒွိတ္တယော ဧကတောတိ-ကား၊ ယေပိ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အကပ္ပိယနိမန္တနံ-မအပ်သော ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို၊ သာဒယိတ္တာ-သာယာပြီး၍၊ (ပင့်တုန်းက လက်ခံပြီး၍၊) ဒွေဝါ-၂ ပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ တယောဝါ- ၃ ပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဂဟေတ္တာ-ခံယူပြီး၍၊ ဘုဥ္ဇန္တိ-ကုန်၏၊ တေသမ္ပိ အနာပတ္တိ။

တတ္ထ-ထိုဒွိတ္တယော ဧကတော အစရှိသော အနာပတ္တိဝါရ၌၊ အနိမန္တိတ စတုက္ကံ-လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋ္ဌန်-ကုန်သော၊ စတုက္ကာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကထံ - အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ ဣဓ - ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သော ဥပါသကာသည်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ (နိမန္တေတိ၌ စပ်၊) ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ နိမန္တေတိ-

---

သမဏာဘတ္တသမယ။ ။ဤဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို အဇာတသတ်မင်း၏ လက်ထက်ရောက်မှ ရှင်ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပညတ်တော်မူ၏။ ပါဋိတော်၌ လာသော အာဇီဝက၏ သံယဘတ္တကျွေးမွေးကား ဝိမ္ဘိသာရမင်း၏ လက်ထက်မှ စ၍ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ရဟန်းတော်များသည် ထိုအာဇီဝက၏ ဘတ်ကို လက်ခံဘုဉ်းပေးခဲ့ကြသော်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူပြီးသောအခါ လက်မခံကြသောကြောင့် အာဇီဝကသည် ဘုရားအထံတော် လာ၍ မိမိ၏ ဘတ်ကို လက်ခံဖို့ရန် တောင်းပန်သောကြောင့် "သမဏာဘတ္တသမယ"ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။

အကပ္ပိယနိမန္တနံ။ ။ရဟန်း ၄ ပါး ၅ ပါး စသူတို့၏ အထံသို့ သွား၍ "ဩဒနေန နိမန္တေတိ-ထမင်းဖြင့် ဖိတ်မန်ပါ၏"ဟု လျှောက်လျှင် မအပ်သော ဖိတ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤနည်း အတိုင်း ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြစ်စေ, မြန်မာစသော အခြားဘာသာဖြင့် ဖြစ်စေ ဘောဇဉ် ၅ ပါးကို နာမည်တပ်၍ "ထမင်းဘုဉ်းပေး ကြွပါ, ငါးဘုဉ်းပေး ကြွပါ" စသည်ဖြင့် ဖိတ်ခြင်းများသည် အကပ္ပိယနိမန္တနများတည်း၊ အကပ္ပိနိသဂ္ဂိပစ္စည်းများကဲ့သို့ အကပ္ပိယ မဟုတ်, ဂဏဘောဇနအာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော အကပ္ပိယတည်း။ [ဂဏဘောဇနာပတ္တိဇနကနိမန္တနဘာဝတော အကပ္ပိယနိမန္တနန္တိ ဝုတ္တံ။]

အနိမန္တိကစတုက္ကံ။ ။ယောဇနာ၌ "အနိမန္တိတော စတုတ္ထော ယဿ စတုက္ကဿတိ အနိမန္တိတစတုက္ကံ" ဟု ဆို၏။ ထိုအလို "မပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းလျှင် ၄ ပါး မြောက်ရှိသော စတုက္ကံ" ဟု ပေး၊ "အနိမန္တိတစတုတ္ထ"ဟုလည်း ပါဠိရှိစေ၊ ရှေးစာတို့၌ "အနိမန္တိတစတုက္ကံ"ဟု ရှိ၏။ စတုန္နံ ပူရဏော စတုက္ကံ၊ အနိမန္တိတေန + ဥပလက္ခိတံ + စတုက္ကံ အနိမန္တိတစတုက္ကံ၊ "မပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းဖြင့် မှတ်အပ်သော ၄ ပါးတို့၏ အပေါင်း"ဟု ပေး၊ "စက္ခုဒသက်" ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

ဖိတ်မန်အံ့၊ (ဘတ္တဟူသော, ထမင်းဟူသော စကားဖြင့် ပင့်ဖိတ်အံ့၊) တေသု-ထိုဂ ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ တယော- ၃ ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂတာ-လိုက်သွားကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) ဧကော-သည်၊ နှ ဂတော-လိုက် မသွား၊ ဥပါသကော-သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဧကော-သော၊ ထေရော-သည်၊ ကုဟိं-အဘယ်မှာပါနည်း၊ ဣတိ, ပုစ္ဆတိ-မေးအံ့၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ နာဂတော-မကြွလာ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကုန်ပြီ၊ သော-ထိုဥပါသကာသည်၊ အညံ-အခြားသော၊ တခ်ဏပ္ပတ္တံ-ထိုခဏ၌ ရောက်လာသော၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းကို၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဟိ-ကြွတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ [ဤသို့လျှောက်ခြင်းသည် ပင့်ဖိတ်ခြင်းမဟုတ်။] ပဝေသေတွာ-အိမ်တွင်းသို့ သွင်း၍၊ စတုန္နမ္မိ-၄ ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်း၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ဒေတိ-အံ့၊ သပ္ပေသံ-တို့၏၊ အနာပတ္တိ-တည်း၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဂဏပူရကဿ-၄ ပါးဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်သော နောက်ဆုံးရဟန်း၏၊ ဝါ-ကို၊ အနိမန္တ္တိတတ္တာ-မဖိတ်မန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဟတ္ထ-ထိ ၄ ပါးတို့တွင်၊ တယောဧဝ- ၃ ပါးတို့ကိုသာ၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂဏ္ဍိသု-ခံယူကုန်ပြီ၊ တေဟိ-ထို ၃ ပါးတို့ဖြင့်၊ ဂဏော- ၄ ပါးဂိုဏ်းသည်၊ နှ ပူရတိ-မပြည့်၊ ဂဏပူရကောစ- ၄ ပါးဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်သော ရဟန်းကိုလည်း၊ အနိမန္တိတော-မပင့်ဖိတ်အပ်၊ တေန-ထိုရဟန်းကြောင့်၊ ဂဏော- ၄ ပါးဂိုဏ်းသည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ပျက်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤစတုက္ကသည်၊ အနိမန္တိတစတုက္ကံ-မည်၏။

ပိဏ္ဍပါတိကစတုက္ကေ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝं ဝေဒိတဗ္ဗော၊) နိမန္တနကာလေ-ပင့်ဖိတ်ရာ အခါ၌၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ ဝါ-က၊ ပိဏ္ဍပါတိကော-ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းသည်၊ နာဓိဝါသေတိ-လက်မခံ၊ ပန-ထိုသို့ပင် လက်မခံပါသော်လည်း၊ ဂမနဝေလာယ-သွားချိန်၌၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဧဟိ-ကြွပါ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ အနဓိဝါသိတတ္တာ-လက်မခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာဂစ္ဆန္တမ္မိ-မလိုက်လိုပါသော်လည်း၊ ဝါ-မလိုက်လိုသော ပိဏ္ဍပါတိက ရဟန်ကိုလည်း၊ ဌေ-လိုက်ခဲ့ပါကုန်၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ လစ္ဆထ-ရပါကုန်လတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဂဟေတ္တာ-ခေါ်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကုန်အံ့၊ သော - ထိုပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းသည်၊ တံ ဂဏံ - ကို၊ ဘိန္ဒတိ - ဖျက်၏၊ တသ္မာ, သပ္ပေသံ အနာပတ္တိ။

အနုပသမ္ပန္နစတုက္ကေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝं ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သာမဏေရေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိं, နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ သောပိ-ထိုသာမဏေသည်လည်း၊ ဂဏံ, ဘိန္ဒတိ၊ ပတ္တစတုက္ကေ (ဝိနိစ္ဆယော, ဧဝं ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဧကော-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဂန္တွာ-မသွားမူ၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပေသေတိ-စေလွှတ်၏၊ (ကိုယ်တိုင် မသွားဘဲ လူသာမဏေကို သပိတ်ပေး၍ ကိုယ်စား

စေလွှတ်သည်-ဟူလို၊) ဧဝမ္မိ-သို့လည်း၊ ဂဏော, ဘိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ, သဗ္ဗေသံ, အနာပတ္တိ။

ဂိလာနစတုက္ကေ (ဝိနိစ္ဆယော ၉၀ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဂိလာနေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ နိမန္တိတာ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ-ထိုဂ ပါးတို့တွင်၊ ဂိလာနသေဝ-၏သာ၊ အနာပတ္တိ-တည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင်အနာပတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဣတရေသံ-မိမိမှ တစ်ပါးသော ရဟန်း ၃ ပါးတို့၏၊ ဂဏပူရကော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဂိလာနေန-ကြောင့်၊ ဂဏော-၄ ပါးဂိုဏ်းသည်၊ နု ဘိဇ္ဇတိ-မပျက်၊ တသ္မာ, တေသံ အာပတ္တိ ယေဝ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ, အဝိသေသေန-ဂိလာနဟု, အထူးမပြု, သာမညအားဖြင့်၊ ဝုတ္တာ၊ (ကိုး ဝုတ္တာ၊) သမယလဒ္ဓကော-ရအပ်သော သမယရှိသော ရဟန်းသည်၊ သယမေဝ-မိမိသည်သာ၊ မုစ္စတိ-အာပတ်မှ လွတ်၏၊ သေသာနံ-ကြွင်းသော ရဟန်းတို့၏၊ ဂဏပူရကတ္တာ-ဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာပတ္တိကရော-အာပတ်ကို ပြုတတ်သည်၊ ဝါ-ပြုနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ (ဣတိ ဝုတ္တာ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ စီဝရဒါနသမယလဒ္ဓကာဒီနမ္ပိ-ရအပ်သော စီဝရဒါနသမယရှိသော ရဟန်းအစရှိသည်တို့၏လည်း၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ စတုက္ကာနိ, ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပန-ဆက်၊ အဓိဝါသေတ္တာ-လက်ခံပြီး၍၊ ဂတေသုပိ-သွားပြီးပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-သွားပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတူသု, ဇနေသု-ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကော-သော၊ ပဏ္ဍိတော-ဉာဏ်ရှိသော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ အတ်-တပည့်တော်သည်၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဂဏ်- ၄ ပါးဂိုဏ်းကို၊ ဘိန္ဒိဿာမိ-ဖျက်ပါအုံ့၊ နိမန္တနံ-နိမန္တနဘတ်ကို၊ သာဒယထ-သာယာကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ ယာဂုခဇ္ဇကာ ဝသာနေ-ယာဂုခဲဖွယ်၏ အဆုံး၌၊ [ရှေးက ယာဂုစသည်ကို ရှေးဦးစွာ ကပ်ပြီးမှ ဆွမ်းကပ်ကြသည်။] ဘတ္တဗ္ဗာယ-ဆွမ်းအကျိုးငှာ၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဏ္ဍန္တာနံ-ယူကုန်သော ဥပါသကာတို့အား၊ အဒတ္တာ-မပေးမူ၍၊ ဣမေ ဘိက္ခူ-ဤရဟန်းတို့ကို၊ ဘောဇေတ္တာ-ကျွေးပြီး၍၊ တာဝ ဝိသဇ္ဇေထ-လွှတ်လိုက်ကြပါကုန်ဦး၊ အတ်-သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အနုမောဒနံ-ဆွမ်းအနုမောဒနာကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂမိဿာမိ-သွားအုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေပြီ၊ တေသု-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဘုတ္တာ-စားပြီး၍၊ ဂတေသု-သွားကုန်လတ်သော်၊ ဘန္တေ, ပတ္တံ, ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဥပါသကေန-သည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ဘတ္တေ-ထမင်းကို၊ ဒိန္နေ-ပေးလျှုအပ်သော်၊ ဘုဉ္ဇိတ္တာ-၍၊ အနုမောဒနံ ကတ္တာ ဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဉ္စန္နံ-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနံယေဝ-တို့၏သာ၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဂဏဘောဇနေ-ဂဏဘောဇဉ်အရာ၌၊ ဝိသဂ်ေတံ-ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ သြဒနေန-ထမင်းဖြင့်၊ နိမန္တိတာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊)

ကုမ္မာသံ-တစ်ဝက်ကျက် ဘောဇဉ်ကို၊ ဂဏ္ဍန္တာပိ-ခံယူကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အာပတ္တိ, အာပဇ္ဇန္တိ၊ တာနိစ-ထိုဘောဇဉ်တို့ကိုလည်း၊ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဧကတော - တည်း၊ နု ဂဟိတာနိ - မခံယူအပ်ကုန်၊ ပန - ကား၊ ယာဂု အာဒီသု-တို့၌၊ ဝိသကေ်တံ, ဟောတိ၊ တာနိ-ထိုယာဂု အစရှိသည်တို့ကို၊ တေဟိ, ဧကတော, ဂဟိတာနိ၊ ဣတိ, တသ္မာ, သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧကော ၊ပေ၊ အနာပတ္တိ, ကရောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဝါ-ကို၊ သံယာတ္တံ-သံယာတ်ကို၊ ကတ္တုကာမေန-ပြုလိုသော ဥပါသကာသည်၊ နိမန္တနတ္ထာယ-ပင့်ဖိတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပေသိတော-စေလွှတ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟာရံ-သို့၊ အာဂမ္မ-လာ၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ သွေ-နက်ဖြန်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ယရေ-၌၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဏ္ဍထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝတ္တာ-မလျှောက်မူ၍၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏ္ဍထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သံယာတ္တံ-သံယာတ်ကို၊ (သံယာကုန်လှူအပ်သော ထမင်းကို၊) ဂဏ္ဍထ၊ ဣတိ ဝါ, သံယော, ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏ္ဍာတု-ယူလှည့်ပါလော၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကေန-ဆွမ်းညွှန်ရဟန်းသည်၊ ပဏ္ဍိတေန-ပညာရှိသူသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ နေမန္တနိကာ-ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို လက်ခံကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဂဏဘောဇနတော-ဂဏဘောဇနအာပတ်မှလည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ-ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့ကို၊ ခုတင်ဘောဇတောစ-ခုတင်ပျက်ခြင်းမှလည်းကောင်း၊ မောစေတဗ္ဗာ-လွတ်စေထိုက်ကုန်၏။

ကထံ-အဘယ်သို့ လွတ်စေထိုက်ကုန်သနည်း၊ တာဝ-ခုတင်ဘောဇမှ လွတ်အောင် ပြောဆိုပုံမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိုး) ဥပါသက-ကာ၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ (အာဂန္တုံ-လာခြင်းငှာ၊) နု သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗံ) ဘန္တေ, ပုနဒိဝသေ-နောက်တစ်နေ့၌၊ (ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏ္ဍထ၊) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ ပုနဒိဝသေပိ-၌လည်း၊ (အာဂန္တုံ-ငှာ၊) နု သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ, (ဝတ္တဗ္ဗံ) ဧဝံ-သို့၊ ယာဝ အဒ္ဓမာသမ္ပိ-တစ်လထက်ဝက်, ၁၅ ရက်တိုင်အောင်လည်း၊ ဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ (စကားအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ယူ၍၊) ပုန, ဝတ္တဗ္ဗော၊) (ကိုး) တွံ-သင်ဥပါသကာသည်၊ ကိံ-အဘယ်စကားကို၊ အဝစ-လျှောက်လိုက်သနည်း၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ သံယာတ္တံ ဂဏ္ဍထ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ တတော-ထိုသို့လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပါသက-ကာ၊ ဣမံ ပုပ္ဖ-ဤပန်းကို၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ တာဝ ကရောဟိ-ပြုစမ်းပါဦးလော၊ ဣမံ တိကံ-ဤမြက်ကို၊ (ကပ္ပိယံ တာဝ ကရောဟိ၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဝိဂ္ဂေါ-အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှင့်ခြင်းကို၊ (စိတ်ပျံ့လွင့်သွားသဖြင့် "သံယာတ္တံ ဂဏ္ဍထ"ဟု နောက်ထပ်မဆိုမီအောင်၊) ကတ္တာ-၍၊ ပုန - တစ်ဖန်၊ ကိံ - အဘယ်စကားကို၊ ကထယိတ္ထ-

ပြောလိုက်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋ္ဌိတဗ္ဗော-မေးထိုက်၏၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ တထေဝ-ထို့ရှေ့အတူသာ၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ ("သံယဘဏ္ဍံ ဂဏှထဟု ထပ်၍ လျှောက်နေသေးအံ့" ဟူလို၊) ဧवံသတိ (ဝတ္တဗ္ဗောဒ္ဓ စပ်။)

အာဝုသော-ငါ့ရှင်ဒါယကာ၊ တွံ-သင်ဒါယကာသည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကေဝါ-ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာထေရေဝါ-မဟာထေရ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နု လစ္ဆတိ-ရလိမ့်မည် မဟုတ်၊ သာမဏေရေ-တို့ကိုသာ၊ လစ္ဆတိ-ရလတံ့၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဘန္တေ-ရား၊ အသုကသ္မိံ ဋ္ဌာနေ-ထိုမည်သော ရွာ၌လည်းကောင်း၊ အသုကသ္မိံ ဋ္ဌာနေ-၌လည်းကောင်း၊ ဘဒန္တေ-အရှင်ကောင်းတို့ကို၊ ဘောဇေသုံ နနု-ကျွေးကြရကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဟံ-သည်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နု လဘာမိ-မရပါသနည်း၊ ဣတိစ-သို့လည်း၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ တေ-ထိုအခြားရွာက ဥပါသကာတို့သည်၊ နိမန္တေတုံ-ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပင့်ဖတ်နည်းကို၊ ဇာနန္တိ-နားလည်ကုန်၏၊ တွံ-သင်ဥပါသကာသည်၊ (နိမန္တေတုံ၊) နု ဇာနာတိ-နား မလည်၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဘန္တေ-ရား၊ တေ-ထိုအခြားရွာက ဥပါသကာတို့သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့၊ နိမန္တေသုံ-ပင့်ဖိတ်ကြပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်အံ့၊ (ဧवံသတိ၊ တေ-ထိုအခြားရွာက ဥပါသကာတို့သည်၊) ဧवံ အာဟံသု၊ (ကိုး) ဘန္တေ-တို့၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဘိက္ခု-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟံသု-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ သောပိ-ထိုဥပါသကာသည်လည်း၊ တထေဝ-ထို့အတူသာ၊ (ဘိက္ခုံ ဂဏှထဟူ၍သာ၊) သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧवံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ-ဟူ၍၊ ဝဒတိ-အံ့၊ အာဝုသော-ဒါယကာ၊ ဒါနိ-၌၊ တွံ-သင်ဒါယကာသည်၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ နု လစ္ဆသိ-ရလိမ့်မည် မဟုတ်၊ တယောဧဝ-ရဟန်း ၃ ပါးတို့ကိုသာ၊ လစ္ဆသိ-ရလတံ့၊ ဣတိ, ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဘန္တေ-ရား၊ အသုကသ္မိံ စ (ဂါမေ)-၌လည်းကောင်း၊ အသုကသ္မိံ ဋ္ဌာနေ ဂါမေ-၌လည်းကောင်း၊ သကလံ-သော၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ ဘောဇေသုံ နနု-ကျွေးကြရကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဟံ-သည်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နု လဘာမိ-မရပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ (ဧवံသတိ၊) တွံ-သည်၊ နိမန္တေတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ပင့်ဖိတ်နည်းကို၊ နု ဇာနာသိ-နားမလည် ၊ပေ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ပုနပိ, ဘတ္တမေဝါတိ - ထမင်းဟူ၍ပင်၊ ဝဒတိ - လျှောက်နေသေးအံ့၊ တတော - ထိုသို့ လျှောက်နေခြင်းကြောင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိုး) တွံ-သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားတော့၊ အမှာကံ-ငါတို့အား၊ တဝ-သင်ဒါယကာ၏၊ ဘတ္တေန-ထမင်းဖြင့်၊ အတ္ထো-အလိုသည်၊ နတ္ထि-မရှိတော့၊ ဧသ-ဤရွာသည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ နိဗဒ္ဓဂါမော-အမြဲကျက်စားရာ ဆွမ်းခံရွာတည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ ဧတ္ထ-ဤရွာ၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိဿာမ-လှည့်လည်ကုန်အံ့၊ ဣတိ, ဝတ္တဗ္ဗော။

ဘန္တေ-တို့၊ စရထ-လှည့်လည်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-လျှောက်ပြီး၍၊ အာဂတံ-ပြန်လာသော၊ တံ-ထိုဥပါသကာကို၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ (ကိုး) ဘော-အမောင်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ လဒ္ဓါ ကိုး-ရအပ်ပါကုန်သလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဧတေန-ဤမေးခြင်းဖြင့်၊ ကိုး-အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ ဧတ္ထ-ဤသို့မေးရာ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုဖွယ်သည်၊ ဗဟု-များ၏၊ (သူနဲ့ ရဟန်း၏ ပြောခဲ့ရသော စကားတွေကို ပြောနေရလျှင် အများကြီးဖြစ်၏၊ မေးမနေကြပါနဲ့တော့-ဟူလို၊) ထေရာ-တို့သည်၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ပိဏ္ဍာယ စရိသာမ၊ ဣတိ အာဟံသု-ပြောလိုက်ကြကုန်ပြီ၊ ဒါနိ-၌၊ တုမှေ-တို့သည်၊ မာ ပမဇ္ဇိတ္ထ-မမေ့လျော့ကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ စေတိယဝတ္တံ-ကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ဌိတာ-တည်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သံယ ဣတ္ထရေန-သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိုး) အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ ဓုရဂါမေ-ပဓာနဖြစ်သော ရွာ၌၊ ဝါ-အနီးဖြစ်သော ရွာ၌၊ သံယဘတ္တံ-သံယဘတ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) [ကျောင်းနှင့် အနီးဆုံးဖြစ်၍ ဆွမ်းခံဖို့ရန် ပဓာနဖြစ်သော ရွာကို "ဓုရဂါမ"ဟု ခေါ်သည်၊ ပဓာနေ စန္ဒိကေ ဓုရော-အဘိဓာန်။] ပန-ထိုသို့ပင်ရှိပါသော်လည်း၊ အပဏ္ဏိတမနုဿော-နား မလည်သော လူသည်၊ အာဂမာသိ-ပင့်ဖိတ်ဖို့ရာ လာပြီ၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြစို့၊ ဓုရဂါမေ--၌၊ ဝါ-၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိဿာမ-လှည့်လည်ချေကြစို့၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ ထေရဿ-၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုလုပ်ထိုက်၏၊ ဝါ-လိုက်နာထိုက်၏၊ ဒုဗ္ဗစေဟိ-အပြောခက်အဆိုခက်သူတို့သည်၊ နှ ဘဝိတဗ္ဗံ-မဖြစ်ထိုက်၊ ဂါမဒ္ဒါရေ-၌၊ အဒ္ဒတ္ဘာဝ-မရပ်မူ၍သာ၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရိတဗ္ဗံ-လှည့်လည်ရာ၏။ [ရပ်နေလျှင် မနေ့က ဒါယကာသည် ရှေးရှုလာ၍ "ဘတ္တံ ဂဏှထ"ဟု လျှောက်ဦးမည်စိုးသောကြောင့် "အဒ္ဒတ္ဘာဝ" ဟု ဆိုသည်။]

တေသု-ထိုဥပါသကာတို့သည်၊ ပတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ နိသီဒါပေတ္တာ-ထိုင်စေပြီး၍၊ ဘောဇေန္တေသု-ကျွေးကုန်လတ်သော်၊ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏၊ အာသနသာလာယ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ထပေတ္တာ-ထား၍၊ ရထိကာသု-ရထားလမ်းမတို့၌၊ အာဟိဏ္ဍန္တာ-လှည့်လည်ကုန်လျက်၊ သစေ အာရောစေန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိုး-နည်း၊) ဘန္တေ-တို့၊ အာသနသာလာယ-၌၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူလှည့်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ-အံ့၊ ဧဝံသတိ, ဘုဥ္ဇိတုံ၊) နှ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာဒါယ-၍၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-သွား၍၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အထ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့လျှောက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊) ပဋ္ဌိကစ္ဆေဝ-စောစောကပင်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ အာဘိဟာရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ ပဋ္ဌိရှုပေ-သင့်လျော်သော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ထပေတ္တာ-ထား၍၊ အာဂတာဂတာနံ-ကြွလာကုန် ကြွလာကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အထ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊

(ဧဝံသတိ၀ါ-ဤသို့လျှောကုန်သော်လည်းကောင်း၊) အယံ-ဤဆွမ်းသည်၊ အဘိဟဋ္ဌ ဘိက္ခာနာမ-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော ဆွမ်းမည်၏၊ (ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတုံ-ငှာ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဘတ္တာသာလာယ-၌၊ ဒါနံ-အလျှောကို၊ သဒ္ဓေတ္ဝာ-စီစဉ်ပြီး၍၊ တံ တံ ပရိဝေဏ-ထိုထိုကျောင်းပရိဝုဏ်သို့၊ သစေ ပဟိဏန္တိ-အကယ်၍ စေလွှတ်ကုန်အုံ့၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်ကုန်သနည်း၊) ဘတ္တာသာလာယ-၌၊ ဘတ္တံ-တမင်းကို၊ ဂဏှထ၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊ ဖဋ္ဌိဂ္ဂဟေတုံ) နဝဋ္ဋတိ။

ပန-ဆက်၊ ယေ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပိဏ္ဍာစာရိကေ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ အာသနသာလံ-ဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ-တံမြက်လှည်း၍၊ တတ္ထ-ထိုစရပ်၌၊ နိသီဒါပေတ္ဝာ-ထိုင်စေပြီး၍၊ ဘောဇေန္တိ-စားစေကုန်အုံ့၊ ၀ါ-ဆွမ်းကျွေးကုန်အုံ့၊ တေ-ထိုဒါယကာတို့ကို၊ နဝ ပဋ္ဌိကွိပိတဗ္ဗာ-မပယ်ထိုက်ကုန်၊ ပန-ဆက်၊ ယေ-အကြင်လူတို့သည်၊ (ဒိသ္မာ ဝဒန္တိ၌ စပ်၊) ဂါမေ-၌၊ ဘိက္ခုံ-ဆွမ်းကို၊ အလဘိတ္ဝာ-မရမူ၍၊ (မရဘဲ၊) ဂါမတော-မှ၊ နိက္ခမန္တေ-ထွက်လာကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏှထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ) တေ-ထိုလူတို့ကို၊ ပဋ္ဌိကွိပိတဗ္ဗာ-ပယ်ထိုက်ကုန်၏၊ ၀ါ-သို့မဟုတ်၊ (မပယ်လျှင်) နဝ နိ၀တ္တိတဗ္ဗံ-မပြန်နစ်ရာ၊ ဘန္တေ-တို့၊ နိ၀တ္တထ, ဘတ္တံ ဂဏှထ၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) နိ၀တ္တထာတိ ဝုတ္တပဒေ-နိ၀တ္တထဟု ပြောဆိုအပ်သော ပုဒ်၌၊ ၀ါ-ပုဒ်အရ၊ နိ၀တ္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဘန္တေ-တို့၊ နိ၀တ္တထ, ယရေ-၌၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပါပြီ၊ ဂါမေ ဘတ္တံ ကတံ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဂေဟေစ-၌လည်းကောင်း၊ ဂါမေစ-၌လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ နာမ-ထမင်းမည်သည်၊ ယဿကဿစိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ယောက်၏ အတွက်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ နိ၀တ္တိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ နိ၀တ္တထ-ကုန်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ဘန္ဓံ-တစ်ဆက်တည်း ဆက်စပ်အပ်သည်ကို၊ ကတ္ဝာ, ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အုံ့၊ နိ၀တ္တိတုံ နဝ ဝဋ္ဋတိ ၊ပေ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊ ဧသေ၀နယော-တည်း၊ (မအပ်ဟူလို၊) ဓုဝ ဘတ္တံ-အမြဲမပြတ် လှူအပ်သော ဘတ်ကို၊ နိစ္စဘတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ နိစ္စဘတ္တံ-အမြဲမပြတ် လှူအပ်သော ထမင်းကို၊ ဂဏှထ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဗဟုနမ္ပိ-များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဧကတော ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သလာကဘတ္တာဒိသုပိ ဧသေ၀နယော၊ သေသံ ၊ပေ၊ တိ၀ေ၀ဒန္တိ။- ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒံ ဒုတိယံ။

[“သလာကဘတ္တာဒိသု”၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ပါဠိတော်၌ ပါသော ပက္ခိကဘတ် စသည်ကိုသာ ယူရ၏၊ သံဃဘတ္တ ဥဒ္ဒေသဘတ္တကိုကား ပါဠိတော်၌ မပါသောကြောင့် မယူနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့၌ “သံဃဘတ္တံ ဂဏှထ”ဟု လျှောက်လျှင် အကပ္ပိယနိမန္တနဟု ဆိုခဲ့ရသည်၊ “ အဓိ၀ါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂ၀ါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိं

ဘိက္ခုသံယေန"ဟု လျှောက်ခြင်းလည်း မဟာသမယဖြစ်သော အခါ၌သာ ကပ္ပိယနိမန္တနဖြစ်သည်၊ ဤပါဠိတော်၌ အာဇီဝကတစ်ယောက်က ထိုကဲ့သို့ လျှောက်ရာဝယ် (အလျှူရှင်က အာဇီဝကဖြစ်သောကြောင့်) "သမဏာဘတ္တသမယ"ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူရသည်၊ မဟာသမယ, သမဏာဘတ္တသမယ စသည်လည်း မဟုတ်ဘဲ ထိုသို့ "အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ သဒ္ဓိं ဘိက္ခုသံယေန"ဟု လျှောက်လျှင် အကပ္ပိယနိမန္တနဟု မှတ်ပါ။]

၃။ ပရမ္မုခဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၂၁။ တတိယသိက္ခာပဒေ-၌၊ နခေါ ၊ပေ၊ ကရောန္တိ-ကား၊ ယေန နိယာမေန-အကြင်အမှတ်အသားဖြင့်၊ ဣမေ မနုဿာ-တို့သည်၊ သက္ကစ္စံ-ရိုရိုသေသေ၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ တေန (နိယာမေန)-ကြောင့်၊ ဣဒံ သာသနံဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓပမုခေ-ဘုရားအမှူးရှိသော၊ သံယေ-သံယာ၌၊ (မောဂ္ဂလ္လာန်အလို၊) ဝါ-အား၊ (ကစ္စည်းအလို၊) ဣဒံ ဒါနံဝါ-ဤပေးလှူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သြရကံ-ယုတ်ညံ့သည်၊ နခေါ ဘဝိဿတိ-ဧကန်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပရိတ္တံ-နည်းသည်၊ လာမကံ-ယုတ်ညံ့သည်၊ နေဝ ဘဝိဿတိ-ဧကန်ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဉာယတိ-သိအပ်၏

ကိရပတိကောတိ ဧတ္ထ-၌၊ ကိရောတိ (ဧတံ)-ကိရဟူသော ဤအမည်သည်၊ တဿ ကုလပုတ္တဿ-ထိုအမျိုးသား၏၊ နာမံ-တည်း၊ ပန-ကား၊ အာဓိပစ္စဋ္ဌေန-အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ကိရပတိကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ကိရောစ-ကိရမည်သူလည်း ဟုတ်၏၊ သော + ပတိစ-အစိုးရသူလည်း ဟုတ်၏၊ ဣတိ ကိရပတိ၊ သမာသန္တကပစ္စည်းသက်။] သော-ထိုကိရပတိကသည်၊ ဣဿ ရော-အစိုးရသည်၊ အဓိပတိ-အကြီးအကဲသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) မာသ ၊ပေ၊ နိယာမေန-လအမှတ်အသား, ဥတုအမှတ်အသား, နှစ်အမှတ်အသားဖြင့်၊ ဝေတနံ-ရိက္ခာကို၊ ဒတ္တာ-၍၊ ကမ္မကာရကေ-အလုပ်သမားတို့ကို၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ကာရေတိ ကိရ-ပြုစေသတတ်၊ ဗဒရာ ပဋိယတ္တာတိ (ဣဒံ ဝစနံ)-ကို၊ ဥပစာရဝသေန-လောက

ယေန ၊ပေ၊ ဉာယတိ။ ။ယထာကို "ယေန နိယာမေန"ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုယေနကြောင့်၊ တေနဟု နိယမထည့်ပေးရသည်၊ တေနသည် ဥပကဟိတ်ဖြစ်၍ စပ်ပုဒ်လည်း တိုက်ရိုက် မပါသောကြောင့် "ဉာယတိ"ဟု ကြိယာထည့်၍ ဖွင့်သည်။

ဥပစာရဝသေန။ ။ဆီးသီးသာမက အခြားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်များကိုလည်း စီစဉ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ သို့သော် ပြောရိုးအတိုင်း ဆီးသီးကို မှတ်သား၍ ဥပလက္ခဏာနည်းအားဖြင့် "ဗဒရာ ပဋိယတ္တာ"ဟု လျှောက်သည်။ [ဥပစာရဝသေနာတိ ဝေါဟာရဝသေန၊ ဥပလက္ခဏဝသေန, ပမာနဝသေနဝါတိ အတ္ထော။-ယောဇနာ။]

ပြောရိုးဆိုစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝဒတိ-လျှောက်၏၊ ဗဒရမိသေနာတိ-ကား၊ ဗဒရသာဌဝေန-ဆီးဖျော်ရည်အားဖြင့်၊ ("ပေယျာ-သောက်ဖွယ်တို့သည်၊ ပရိပူရေသန္တိ-ပြည့်စုံလုံလောက်ပါကုန်လတံ့" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၂၂၂။ ဥဿူရေန အာဟာရိယိတ္ထာတိ-ကား၊ အတိဒိဝါ-အလွန်နေမြင့်မှ၊ အာဟာရိယိတ္ထ-ပို့ဆောင်အပ်ပြီ၊ [ဥဒ္ဓံ+သူရော အသို့ ကာလေတိ ဥဿူရော၊ ကာလတ္ထေ၌ နာဝိဘတ်သက်၍ "ဥဿူရေန"ဟု ရှိစေ၊ "အထက်ကောင်းကင်ဝယ် နေရှိရာအခါ၌၊ ဝါ-နေမြင့်မှ" ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။]

၂၂၆။ မယံ့ ၊ပေ၊ ဒမ္မိတိ ဧတ္ထ-၌၊ အယံ ဘတ္တဝိကပ္ပနာနာမ-ဤထမင်းကို ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းမည်သည်၊ ဝါ-ဤထမင်းကို လှူခြင်းမည်သည်၊ သမ္မုခါပိ-မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း၊ ပရမ္မုခါပိ-မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ သမ္မုခါ-၌၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ (မယံ့-တပည့်တော်၏၊ ဘတ္တပစ္စာသံ-ထမင်း၌ ဖြစ်သော အာသာကို၊ ဝါ-ထမင်းရဖို့ရန် မျှော်လင့်ချက်ကို၊) တုယံ့-အရှင့်အား၊ ဝိကပ္ပေမိ-ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏၊ ဝါ-လှူပါ၏၊ ဣတိ, ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ (အညံ-အခြားဘတ်ကို၊) ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ-စားကောင်း၏၊ (သမ္မုခါ၊) အဒိသွာ-၍၊ ဝါ-မမြင်ခြင်းကြောင့်၊ ပဠ္ဆသု, သဟမမ္မိကေသု-သိတင်းသုံးဖော်တို့တွင်၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ဝိကပ္ပေမိ-ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏၊ ဝါ-လှူပါ၏၊ ဣတိ ဝတ္တာ (အညံ ဘတ္တံ၊) ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယာဒီသု-မဟာပစ္စရီ အစရှိသော အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာဝ-ကိုသာ၊ ဝုတ္တာ၊ စ-ဆက်၊ သာ အယံ-ထိုဘတ္တဝိကပ္ပနာကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိနယကမ္မေန-ဖြင့်၊ သင်္ဃိတာ-သိမ်းယူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝတော-အား၊ ဝိကပ္ပေတုံ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဘဂဝတိ-သည်၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိယံ-ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်၌၊ နိသိန္နေပိ-ထိုင်နေတော်မူသော်လည်းကောင်း၊ (ဤစကားဖြင့် သံဃာ၏ ဟတ္ထပါသ် မရောက်ကြောင်းကို ပြသည်၊) သံဃမဇ္ဈေ နိသိန္နေပိ-လည်းကောင်း၊ သံယေန - သည်၊ ဂဏာပဟောနကေ - ဂိုဏ်းလောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ တံ တံ ကမ္မံ-ထိုထိုကံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်လတ်သော်၊) သုကတမေဝ-ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကမ္မံ-ကို၊ နေဝ ကောပေတိ-ဖျက်တော်မမူနိုင်၊ (ဟတ္ထပါသ်အတွင်း မရောက်သော်လည်း မဖျက်-ဟူလို၊) နု သမ္မာဒေတိ-ပြီးစေတော်မမူနိုင်၊ (ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက်သော်လည်း မပြီးစေနိုင်၊) ဓမ္မိဿရတ္တာ-တရားကို အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နု ကောပေတိ-ဖျက်တော်မမူနိုင်၊ အဂဏာပူရကတ္တာ-ဂိုဏ်းကို မပြည့်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နု သမ္မာဒေတိ-ပြီးစေတော်မမူနိုင်။

၂၂၉။ ဒွတ္တာယော ၊ပေ၊ ဘုဥ္ဇတီတိ-ကား၊ ဒွတ္တိဏိနိမန္တနာနိ-၂ ခု, ၃ ခုသော ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်တို့ကို၊ ကေပတ္ထေ-တစ်ခုသော သပိတ်၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ-၍၊

မိသေတွာ-ရောရ၍၊ ဧကံ-တစ်ခုတည်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဘုဥ္ဇတိ-စားအံ့၊ (အနာပတ္တိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ဒ္ဝတ္တိကာကုလာနိ-၂ ဦး, ၃ ဦးသော အမျိုးတို့သည်၊ နိမန္တေတွာ-အကပ်ယနိမန္တနဖြင့် ဖိတ်၍၊ ဧကသ္မိံ ဌာနေ-၌၊ နိသီဒါပေတွာ-၍၊ ဣတောစိတောစ-ဤမှဤမှလည်း၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာကိရန္တိ-လောင်းထည့်ကုန်အံ့၊ သူပဗျဥ္ဇနံ-ဟင်းရည် ဟင်းလျှာကို၊ အာကိရန္တိ၊ ဧကမိဿကံ-တစ်ခုတည်း ရောနှောသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ (ဆွမ်းရော ဟင်းပါ တစ်ပေါင်းတည်း ရောသွားအံ့-ဟူလို၊) ဧတ္ထ-ဤစုပေါင်းထည့်အပ်သော ဘတ်၌၊ (ဘုဥ္ဇန္တသ-၏၊) အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း၊ ဣတိ, မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ မူလနိမန္တနံ-မူလပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်က၊ ဟောတိ-အံ့၊ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ-နောက်နောက် ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်သည်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝါ-က၊ (ဟောတိ-အံ့၊) တံ-ထိုဘတ်ကို၊ ဥပရိတော, ပဌာယ, ဘုဥ္ဇန္တသ, အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထံ-ကို၊ အန္တော-သို့၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ ပဌမနိမန္တနတော-ပဌမပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်မှ၊ ဧကမ္မိ-တစ်လုပ်လည်းဖြစ်သော၊ ကဗဠံ-ဆွမ်းလုပ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်ယူ၍၊ ဘုတ္တကာလတော-စားအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ယထာဝါ တထာဝါ-ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (အထက်ပိုင်းက ယူ၍ဖြစ်စေ, အောက်ပိုင်းက ယူ၍ဖြစ်စေ-ဟူလို၊) ဘုဥ္ဇန္တသ အနာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) တတ္ထ-ထိုအများစုပေါင်း၍ ထည့်အပ်သော ဘတ်၌၊ ခီရံဝါ-နို့ရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရသံဝါ-အသားရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ အာကိရန္တိ-အကယ်၍ လောင်းထည့်ကုန်အံ့၊ [“သစေပိ”ဟု ပါသည်ကား မကောင်း။] (ဧဝံသတိ-ဤသို့လောင်းထည့်ကုန်လတ်သော်၊) ယေန-ယင်းနို့ရည် သို့မဟုတ် အသားရည်သည်၊ အရ္ဓောတ္ထတံ-လွှမ်းမိုးအပ်သော၊ ဘတ္တံ-ဘတ်သည်၊ ဧကရသံ-တစ်ခုတည်းသော အရသာရှိသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ (အရသာချင်း ရောသွားအံ့-ဟူလို၊) ကောဋ္ဌိတော-အစွန်မှ၊ ပဌာယ, ဘုဥ္ဇန္တသ, အနာပတ္တိ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကား) ခီရဘတ္တံဝါ-နို့ရည်ဖြင့် ရောအပ်သော ဘတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရသဘတ္တံဝါ-အသားရည်ဖြင့် ရောအပ်သော ဘတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ နိသိန္နသ-ထိုင်နေစဉ်၊ တတ္ထေဝ-ထိုခီရဘတ္တ, သို့မဟုတ် ရသဘတ္တ၌ပင်၊ အညေပိ-အခြားသူတို့သည်လည်း၊ ခီရဘတ္တံဝါ, ရသဘတ္တံဝါ, အာကိရန္တိ-ကုန်အံ့၊ ခီရံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရသံဝါ-အသားရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပိဝတော-သောက်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ (“ခီရ, ရသတို့သည် ဘောဇဉ် ၅ ပါးတွင် မပါဝင်သောကြောင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်”-ဟူလို၊) ဘုဥ္ဇန္တေန ပန-စားသော ရဟန်းသည်ကား၊ ပဌမံ-စွာ၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်သော၊ မံသခဏ္ဍံ ဝါ- အသားတုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တပိဏ္ဍံ ဝါ-

ထမင်းခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ မုခေ-၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ကောဋ္ဌိတော ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သပ္ပိပါယသေပိ-ထောပတ်ယနာထမင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ [ပယသာ-နို့ရည်ဖြင့်၊ သခ်ီတော-ပြုစီမံအပ်သော အစာတည်း၊ ပါယသော၊ (ထောမနိမိ ဝိဂ္ဂဟ၊) သခ်ီတအနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၊ ဏအနုပန်ကြောင့် ပါ၌ ဝုဒ္ဓိပြု၊ မနောဂဏာဒိဂုဏ်းဖြစ်၍ သလာ၊ "ပါယသ"ဟု ပြီး၏၊ ယ၌ ဒီယ မရှိစေ၊ ဤသို့ "ပယသာ သခ်ီတာ"ဟူသော ဝါကျအခိုက်တုန်းက နို့ယနာထမင်းဟူသော အနက်ဝိသေသကို ဟောသော်လည်း ပါယသဟု တဒ္ဓိတ်ပြီးသောအခါ သာမည ယနာထမင်းကို ဟောသည်၊ ထို့ကြောင့် "သပ္ပိပါယသ"ဟု ထောပတ်ယနာထမင်း လည်း ဖြစ်နိုင်ပြန်သည်။]

မဟာဥပါသကော-ဥပါသကာကြီးသည်၊ [သား မယား ညီစသူတို့၏ အကြီး အကဲဖြစ်သောကြောင့် "မဟာ"ဟု ဝိသေသနပြုသည်။] ဘိက္ခု-ကို၊ နိမန္တေတိ-ပင့်ဖိတ်အံ့၊ (အကပ္ပိယနိမန္တနဖြင့် ပင့်ဖိတ်အံ့၊) ကုလ-အိမ်သို့၊ ဥပဂတသ-ချဉ်း ကပ်လာသော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (ပတ္တော၌ စပ်၊) ဥပါသကောပိ-သည်လည်း ကောင်း၊ တဿ-ထိုဥပါသကာ၏၊ ပုတ္တ ၊ပေ၊ အာဒယောပိ-သား မယား ညီ နှမ အစရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော အတ္တနော-မိမိ မိမိ၏၊ ကောဌာသ-အဖို့ကို၊ အာဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ ပတ္တေ-၌၊ ပက္ခိပန္တိ-ထည့်ကုန်အံ့၊ ဥပါသကေန-သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော ဘတ်ကို၊ အာဘုဋ္ဌိတ္တာ-၍၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇန္တသ, အာပတ္တိ၊ ဣတိ, မဟာအဋ္ဌကထာယံ

ယောဇနာ။ ။"ပါယသ"ဟု ယာ၌ ဒီယဖြင့် တွေ့ရသော ပါ၌ကို ယူ၍ ပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ် ယောဇနာ၌ "ပါတဗ္ဗသ စ အသိတဗ္ဗသစ ဒ္ဒိန္ဒ ဗျပ္ပတ္တိနိမိတ္တာနံ သမ္ဘဝတောဝါ ပါယသောတိ ဝုစ္စတိ"ဟု တစ်နည်း ဖွင့်၏။ ထိုအလို "ပါတဗ္ဗောတိ ပါယော၊ အသိတဗ္ဗောတိ အာသော၊ ပါယောစ + သော + အာသောစာတိ ပါယာသော-သောက်လည်း သောက်နိုင်, လက်ဖြင့် ကော်ယူ၍လည်း စားနိုင်သော ထမင်း"ဟု ပြုရသည်၊ ထိုအကြံကို စဉ်းစားသင့်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ထိုအကြံအတိုင်းဆိုလျှင် နို့ရည်ဟူသော အနက်သည် သဒ္ဒါအတွင်း၌ မပါ တော့ရကား "နို့ယနာ"ဟု မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း, ဘုရားအလောင်းတော်အား သုဇာတာ ကပ်လှူအပ်သော နို့ယနာဆွမ်း၌ သောက်၍ မဖြစ်, ၄၉-လုတ် ဆွမ်းလုတ်ပြု၍ ဘုဉ်းပေးရသော ယနာဆွမ်းသာ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ သပ္ပိပါယာသေပိတိ သပ္ပိနာစ ပါယာသေနာစ ကတော ဘတ္တောပိ" ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သည်ကိုလည်း စဉ်းစားပါ၊ "သပ္ပိနာ + သခ်ီတော ပါယာသော သပ္ပိပါယာသော"ဟုသာ ပြုသင့်သည်။ [ယန-တစ်ခဲနက် ပြစ်နေသော ထမင်းကို "ယနာ"ဟု ဆိုသည်။]

အာပတ္တိတိ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။"ဘုဉ္ဇန္တသ အာပတ္တိ" နေရာဝယ် စားအုပ်များ၌ "ဘုဉ္ဇန္တသ အနာပတ္တိ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါ၌သည် "မဟာအဋ္ဌကထာယံ အာပတ္တိတိ ဝစနေန ကုရုန္ဒိယံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝစနံ ဝိရုဒ္ဓံ ဝိယ ဒိဿတိ"ဟူသော သာရတ္ထဋီကာနှင့် မညီ၊ ထို့ကြောင့် အာပတ္တိဟုသာ ရှိပါစေ။

ဝုတ္တံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) ပါဠေဣတ်-အသီးအသီး၊ သစေ ပစန္တိ-ကုန်အုံ့၊ အတ္တနော အတ္တနော-၏၊ ပဏ္ဏဘတ္တတော-ချက်အပ်သော ဘတ်မှ၊ အာဟရိတ္တာ, ဒေန္တိ-ကုန်အုံ့၊ တတ္ထ-ထိုသို့လျှင်ကြရာ၌၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ အာဟဋ-ဆောင်ယူအပ်သော ဘတ်ကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဘုဉ္ဇန္တသ, ပါစိတ္တိယံ, (ဟောတိ၊) ပန-သို့မဟုတ်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော သား, မယား စသူတို့၏၊ ဧကောဝ-တစ်ခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပါကော-ချက်ခြင်း သည်၊ ယဒိ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပရမ္မုခရဘောဇနံ-သည်၊ နု ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

မဟာဥပါသကော-သည်၊ နိမန္တေတ္တာ-၍၊ နိသီဒါပေတိ-အုံ့၊ အညော-သော၊ မနုဿော, ပတ္တံ, ဂဏှာတိ-အုံ့၊ နု ဒါတဗ္ဗံ-မပေးရာ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ကိံ-အဘယ့်ကြောင့်၊ နု ဒေထ-မပေးပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အုံ့၊ ဥပါသကကာ၊ တယာ-သည်၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ အမှ နနု-ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောရာ၏၊ ဘန္တေ, ဟောတု-ရှိပါစေ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-ရအပ် ရအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇထ-ကုန်၊ ဣတိ, ဝဒတိ-လျှောက်အုံ့၊ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အညေန-အခြားသော ဥပါသကာသည်၊ အာဟရိတ္တာ-၍၊ ဘတ္တေ-ကို၊ ဒိန္နေ-သော်၊ အာပုစ္ဆိတ္တာပိ-ပန်ပြော၍လည်း၊ (မူလပင့်ဖိတ်သူကို ပန်ပြော၍လည်း၊) ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ၊ အနုမောဒနံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂစ္ဆန်-ကြွသွားသော ရဟန်းကို၊ ဓမ္မံ-ကို၊ သောတုကာမာ-နာလိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဘန္တေ, သေ့ပေါ်-နက်ဖြန်၌လည်း၊ အာဂစ္ဆေယျာထ-ကြွတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော ဥပါသကာတို့သည်၊ နိမန္တေန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (အကပ္ပိယနိမန္တနဖြင့် ဖိတ်ကုန်အုံ့၊) ပုနဒိဝသေ, အာဂန္တွာ, လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-ရအပ် ရအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ သဗ္ဗေဟိ-အလုံးစုံသော ဥပါသကာတို့သည်၊ နိမန္တိတတ္တာ-ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရန္တော-လှည့်လည်စဉ်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ လဘတိ-အုံ့၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ အညော-သော၊ ဥပါသကော-သည်၊ နိမန္တေတွာ-၍၊ (အကပ္ပိယနိမန္တနဖြင့် ပင့်ဖိတ်၍၊ ယရေ-၌၊ နိသီဒါပေတိ-ထိုင်စေအုံ့၊ စ-ထိုသို့ပင်ထိုင်စေပါသော်လည်း၊ ဘတ္တံ-သည်၊ နု တာဝ သမ္ပဇ္ဇတိ-မပြီးစီးသေးအုံ့၊

မဟာပစ္စရိယံ။ ။မဟာအဋ္ဌကထာ၏ "အာပတ္တိ"ဟူသော စကားနှင့် ကုရုန္ဒီ အဋ္ဌကထာဝယ် "ဝဋ္ဋတိ"ဟူသော စကားသည် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် မဟာပစ္စရိယံ သစေ" စသည်ဖြင့် မဆန့်ကျင်အောင် ညှိ၍ ပြသည်၊ မှန်၏-မဟာပစ္စရိ၌ ပါစိတ္တိယံဟူသော စကားသည် မဟာအဋ္ဌကထာ၏ အာပတ္တိဟူသော စကားနှင့် သဘောတူ၏၊ "ယဒိ ပန ၊ပေ၊ နု ဟောတိ"ဟူသော စကားသည် ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ၏ "ဝဋ္ဋတိ"ဟူသော စကားနှင့် သဘောတူ၏။

သော ဘိက္ခု-သည်၊ ပိဏ္ဍာယ, စရိတ္တာ, လဒ္ဓဘတ္တံ-ရအပ်ပြီးသော ဘတ်ကို၊ သစေ ဘုဥ္ဇတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) (ဘတ္တံ၊) အဘုတ္တာ-မစားမူ၍၊ နိသိန္နေ-ထိုင်နေလတ်သော်၊ ဘန္တေ, ကိုး-ကြောင့်၊ နဘုဥ္ဇသိ-သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ တယာ-သည်၊ နိမန္တိတတ္တာ-ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (နဘုဥ္ဇာမိ-မစား၊) ဣတိ, ဝတ္တာ-၍၊ ဘန္တေ, လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-ရအပ်ရအပ်ပြီးသော ဘတ်ကို၊ ဘုဥ္ဇထ-ဘုဉ်းပေးပါကုန်၊ ဣတိ, ဝုတ္တော-လျှောက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဘုဥ္ဇတိ-စားအံ့၊ ဝဋ္ဋတိ။

သကလေန ဂါမေနာတိ-ကား၊ သကလေန-သော၊ ဂါမေန-သည်၊ ဧကတော ဟုတ္တာ, နိမန္တိတသော-ပင့်ဖိတ်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်၊ [အကပ္ပိယနိမန္တနဖြင့် ပင့်ဖိတ်အပ်သည်-ဟူလို။] ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ခုသော အိမ်၌ ဘုဥ္ဇတော-စားသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ ပူဂေပိ-အသင်း၌လည်း၊ ဧသော နယော၊ နိမန္တိယမာနော ၊ပေ၊ ဘဏာတိတိ-ကား၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ဂဏှ-ခံယူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ နိမန္တိယမာနော-ပင့်ဖိတ်အပ်သော်၊ ဝါ-ပင့်ဖိတ်အပ်တုန်းက၊ မယှံ-အား၊ တဝ-၏၊ ဘတ္တေန-ဘတ်ဖြင့်၊ နအတ္ထো-အလိုမရှိ၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှိဿာမိ-ယူလာအံ့၊ ဣတိ, ဝဒတိ-ပြောအံ့၊ (အနာပတ္တိ၌ စပ်၊) ပန-ဆက်၊ ဘတ္တေ-ဤနိမန္တိယမာနော ဘိက္ခံ ဂဏှိဿာမိဟူသော ပါဋ္ဌ၌၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိုး) ဧဝံ-ဤသို့ ဘိက္ခံ ဂဏှိဿာမိဟူ၍၊ ဝဒန္တော-ပြောသော ရဟန်းသည်၊ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ-၌၊ အနိမန္တနံ-နိမန္တနဘတ် မဟုတ်သည်ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ သက္ကောတိ-စွမ်းနိုင်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်စွမ်းနိုင်ပါသော်လည်း၊ ဘုဥ္ဇနတ္ထာယ-စားခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဩကာသော-အခွင့်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂဏဘောဇနတော-ဂဏဘောဇနအာပတ်မှ၊ နေဝ မုစ္စတိ-မလွတ်၊ စာရိတ္တတော-စာရိတ္တအာပတ်မှ၊ နမုစ္စတိ၊ ဣတိ အာဟ၊ မဟာသုမတ္ထေရော, အာဟ၊ (ကိုး) ယဒဂ္ဂေန-အကြင်အဖို့အစုဖြင့်၊ အနိမန္တနံ-အကပ္ပိယနိမန္တန မဟုတ်သည်ကို၊ ကာတုံ သက္ကောတိ၊ တဒဂ္ဂေန-ထိုအဖို့အစုဖြင့်၊ ဂဏဘောဇနံ-သည်၊ နေဝ ဟောတိ၊ စာရိတ္တံ-စာရိတ္တအာပတ်သည်၊ နဟောတိ၊ ဣတိ အာဟ၊ သေသံ ၊ပေ၊ ဝစီကမ္မ-တည်း၊ [ပြုသင့်သော ဝိကပ္ပနာ မပြုခြင်းကို "ဝစီကံ"ဟု ဆိုသတတ်။] ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ပရမ္မရတောဇနသိက္ခာပဒံ တတိယံ။

သစေ သော ဘိက္ခု ၊ပေ၊ အာပတ္တိ။ ။မိမိဘာသာ ဆွမ်းခံ၍ ရအပ်ပြီးသော ပဌမဆွမ်းပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုဆွမ်းသည် အကပ္ပိယနိမန္တနကြောင့် ရအပ်သော ဆွမ်း မဟုတ်၊ ယခုအခါ အကပ္ပိယနိမန္တနဘတ် ရှိနေသောကြောင့် ထိုဆွမ်းခံ၍ ရအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိုပင် မစားကောင်းတော့။

၄။ ကာဏမာတာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၃၀။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ-၌၊ ကာဏမာတာတိ-ကား၊ ကာဏာယ-ကာဏာ၏၊ မာတာ-အမိသည်၊ ("သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဟောတိ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) [“ကာဏာ စ + သာ + မာတာ စာတိ”ဟု ကမ္မဓာရဲ ပြုမည်စိုး၍ “ကာဏာယ + မာတာ”ဟု တပ္ပုရိသ်ဖွင့်သည်။] ကိရ-ချေ၊ အသာ-ထိုကာဏမာတာ၏၊ သာ ဓီတာ-ထိုသမီးသည်၊ အဘိရူပါ - လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်၊ ဝါ - အလွန်အဆင်းလှသည်၊ အဟောသိ၊ ယေ ယေ-အကြင်အကြင်ယောက်ျားတို့သည်၊ တံ-ထိုကာဏာကို၊ ပသန္နာ-မြင်ကြကုန်၏၊ တေတေ-ထိုထိုယောက်ျားတို့သည်၊ ရာဂေန-ရာဂကြောင့်၊ ကာဏာ-ကာဏ်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ရာဂန္တာ-ရာဂကြောင့် အကာဏ်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရေသံ-တစ်ပါးသော ယောက်ျားတို့၏၊ ကာဏဘာဝကရဏတော-ကာဏ်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာဏာတိ-ဟူ၍၊ ဝိဿုတာ-ထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ၊ [“ကာဏဘာဝကရဏာ” ဟူလိုလျက် ဘာဝကရဏပုဒ်တို့ကို ချေ၍ “ကာဏာ”ဟု ဖြစ်သည်၊ ယောဇနာ၌ “ကဏန္တိ နိမီလန္တိ ရာဂေန ပုရိသာ ဘောယာတိ ကာဏာ”ဟု ကြံလေသည်။] တဿာ-ထိုကာဏာ၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ အသာ-ထိုကာဏာ၏၊ မာတာပိ-သည်လည်း၊ ကာဏမာတာတိ-ဟူ၍၊ ပါဠိဌာ-ထင်ရှားသည်၊ ဇာတာ-ဖြစ်ပြီ၊ အာဂတန္တိ-ကား၊ အာဂမနံ-လာခြင်းကို၊ ("ဣစ္ဆာမိ"၌ စပ်၊) ကိသ္မိံ ဝိယာတိ-ကား၊ ကီဒိသံ ဝိယ-အဘယ်သို့ ရှုအပ်သကဲ့သို့၊ ဝါ-ဘာတာတာကဲ့သို့၊ လဇ္ဇနကံ ဝိယ-ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏၊ [ကိသ္မိံဝိယ သည် ကီဒိသံအနက်ဟော နိပါတ်ပုဒ်။] ဣတိ အယံ-ဤလဇ္ဇနကံ ဝိယကား၊ အဓိဗ္ဗာယော-ကာဏမာတာ၏ ⁽⁴⁾အလိုတည်း၊ ရိတ္တဟတ္ထံ ဂန္တွန္တိ-ကား၊ အသ္မိံ ဂမနေ-ဤသွားခြင်း၌၊ ရိတ္တာ-အချည်းနှီးကုန်သော၊ ဟတ္ထာ (သန္တိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တဒိဒံ-ထိုသွားခြင်းသည်၊ ရိတ္တဟတ္ထံ-မည်၏၊ ရိတ္တဟတ္ထံ-အချည်းနှီးလက်ရှိသော၊ တံ ဂမနံ-ကို၊ ဂန္တွာ-၄၊ လဇ္ဇနကံ ဝိယ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [တံ ဂမနံနှင့် ဂန္တွာသည် သွားခြင်းကြိယာချည်း ရသော်လည်း အဘေဒဘေဒူပစာရအားဖြင့် ၂ ခုခွဲ၍ ဆိုထားသည်၊ စာအုပ်အချို့၌ “ရိတ္တဟတ္ထဂမန”ဟု သမာသ်ရှိ၏။]

ပရိက္ခယံ အဂမာသိတိ-ကား၊ ဥပါသိကာ-ဥပါသိကာမသည်၊ အရိယသာဝိကာ-အရိယာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝိကာမတည်း၊ သာ-ထိုဥပါသိကာမသည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ သန္ဓံ-ထင်ရှားသော ဝတ္ထုကို၊ အဒါတုံ-မပေးဘဲ နေခြင်းငှာ၊ နှ သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော မုန့်သည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ-ပြီ၊ တာဝ-ထိုကုန်သည့်တိုင်အောင်၊ ဒါပေသိ-လျှစေပြီ၊ ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ကာဏာ

ပိ-သည်လည်း၊ မာတု-၏၊ အတ္ထာယ-ဌာ၊ ဒေသိယမာနံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ-ကို၊ သုဏန္တိ-နာစဉ်၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ-၌၊ သောတာပန္နာ-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဥဒ္ဒါယာသနာ ပဏ္ဍိတိ-ကား၊ အာသနတော-မှ၊ ဥဋ္ဌဟိတ္တာ-၍၊ ဂတော-ကြွတော်မူပြီ၊ သောပိ ပုရိသော-ထိုကာဏာ၏ ယောက်ျားသည်လည်း၊ သတ္ထာ-သည်၊ ကာဏမာတာယ-၏၊ နိဝေသနံ-အိမ်သို့၊ အဂမာသိ ကိရ-ကြွတော်မူသတဲ့၊ ဣတိ, သုတ္တာ-၍၊ ကာဏံ-ကို၊ အာနေတ္တာ-ပြန်ခေါ်၍၊ ပကတိဌာနေ ယေဝ-ပကတိမယားကြီးအရာ၌ပင်၊ ထပေသိ-ပြီ။

၂၃၁။ ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ-ဤပုဏ္ဏဝတ္ထုသည်၊ ဥပ္ပန္နမတ္တေ-ဖြစ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ သိက္ခာပဒေ-ကို၊ အပညတ္တေယေဝ-သေးမီပင်၊ ပါထေယျဝတ္ထု-ပါထေယျဝတ္ထုသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ တသ္မာ, အနုန္တရမေဝ-ပူပဝတ္ထု၏ အခြားမဲ့၌ပင်၊ ဧတံ-ဤပါထေယျဝတ္ထုကို၊ ဒသ္သေတုံ-ဌာ၊ တေန ခေါပန သမယေနာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊) ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ သောပိ ဥပါသကော-သည်လည်း၊ ပြိဖြင့် ကာဏမာတာကို ပေါင်း။] အရိယသာဝကတ္တာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗမေဝ-အလုံးစုံသော ဝတ္ထုကိုပင်၊ ဒါပေသိ-လှူစေပြီ၊ တေန ဝုတ္တံ ပရိက္ခယံ အဂမာသိတိ။

၂၃၂။ ယံကိဉ္စိ ပဟေဏကတ္ထာယာတိ-ကား၊ ပဏ္ဏာကာရတ္ထာယ-လက်ဆောင် အကျိုးငှာ၊ ပဋိယတ္တံ-စီရင်အပ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ခု သော၊ အတိရသက ।ပေ। ကာဒိ-အတိရသကမုန့်, လဋ္ဌုးမုန့်, မုန့်ကြွက်ကျစ် အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော မုန့်သည်၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပူပေါတ္တေ၀-ပူပဟူ၍သာ၊ သင်္ခ်ေ ဂစ္ဆတိ၊ [အတိရသကကို မည်သည့်မုန့်ဟု ဖော်မပြကြ၊ "ပူပ" ပုဒ်ပြီးပုံကို ကခ်ီဘာသာ ဋီကာ၌ ရှုပါ။] ယံကိဉ္စိ ပါထေယျတ္ထာယာတိ-ကား၊ မဂ္ဂ-ကို၊ ဂစ္ဆန္တာနံ-သွားကုန်သူတို့၏၊ အန္တရာမဂ္ဂတ္ထာယ-ခရီးအကြား၌ အကျိုးငှာ၊ (ခရီးအကြား၌ စားဖို့ရာ၊) ပဋိယတ္တံ-သော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဗဒ္ဓသတ္တု အဗဒ္ဓသတ္တုတိလတဏ္ဍုလာဒိ-ဖွဲ့ဆုပ်အပ်သော မုန့်ခဲ, မဖွဲ့ဆုပ်အပ်သော မုန့်မှုန့်, နှမ်း, ဆန် အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ မဇ္ဈောတ္တေ၀ သင်္ခ်ေ ဂစ္ဆတိ၊ [ဗဒ္ဓသတ္တု စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ီဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။] တတော စေ ဥတ္တရိန္တိ-ကား၊ တတိယံ- ၃ လုံးမြောက်ဖြစ်သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထူပိကတံ-ထူပကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ ဝါ-မို့မောက်အောင်၊ သစေပိ ဂဏှာတိ-အုံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ပူပဂဏနာယ-မုန့်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ (အပေါ်၌ မောက်နေသော မုန့်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊) ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ဒုတ္တိပတ္တပူရေ ပဋိဂ္ဂဟေ တ္တာတိ-ကား၊ မုခ၀ဋ္ဌိယာ-နားခမ်းရစ်၏၊ ဟေဋ္ဌိမလေခါယ-အောက်အနားရစ်နှင့်၊ သမပူရေ-အညီအမျှ ပြည့်ကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ခံယူပြီး၍။ [နိဿရိတ္တာ သံ၀ိဘဇိတဗ္ဗံ၌ စပ်။]

အမှုတြ မယာ ဒွတ္တိပတ္တပူရာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဒွေ-၂ သပိတ်ပြည့် မုန့်တို့ကို၊ သစေ ဂဟိတာ-အဂယ်၍ ခံယူအပ်ကုန်ပြီး ဖြစ်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အတြ-ထိုအိမ်၌၊ မယာ-သည်၊ ဒွေ ပတ္တပူရာ-၂ သပိတ်ပြည့်မုန့်တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာ-ခံယူအပ်ကုန်ပြီ၊ တုံ-အရှင်ဘုရားသည်၊ ဧကံ-တစ်သပိတ်ပြည့်မုန့်ကို၊ ဂဏှာယျာသိ-ခံယူပါတော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ ဘေနာပိ-ထိုဒုတိယရဟန်းသည်လည်း၊ အညံ-အခြား တတိယရဟန်းကို၊ ပသိတ္တာ-မြင်၍၊ ပဌမံ-စွာ၊ အာဂတေန-လာသော ရဟန်းသည်၊ ဒွေ ပတ္တပူရာ-တို့ကို၊ ဂဟိတာ-ခံယူအပ်ကုန်ပြီ၊ မယာ-သည်၊ ဧကော-တစ်သပိတ်ပြည့်မုန့်ကို၊ (ဂဟိတော၊) တုံ-သည်၊ မာ ဂဏှိ-မခံယူပါလင့်တော့၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ, ဧကော-တစ်သပိတ်ပြည့်မုန့်ကို၊ ဂဟိတော-ခံယူအပ်ပြီ၊ တဿပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ ပရမ္မုရာရောစနေ-အဆင့်ဆင့် ပြောခြင်း၌၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သယမေဝ-မိမိချည်းပင်၊ တယော- ၃ သပိတ်ပြည့် မုန့်တို့ကို၊ ဂဟိတာ-ကုန်ပြီ၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ အညံ - အခြားရဟန်းကို၊ ဒိသွာ - ၍၊ ဧတ္ထ - ထိုအိမ်၌၊ မာခေါ ပဋိဂ္ဂဏှိ-မခံယူလင့်တော့၊ ဣတိ-စွေ၀-ဤသို့သာ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောရာ၏၊ ပဋိဂ္ဂဟမနံ နိဟရိတ္ဝာတိ-ကား၊ အာသနသာလံ-သို့၊ ဟရိတ္ဝာ-ဆောင်ယူ၍။

စ-ဆက်၊ အာသနသာလံ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တေန-သွားသော ရဟန်းသည်၊ ဆဋ္ဌိတ သာလာ-ရဟန်းအများတို့ စွန့်ပစ်အပ်သော စရပ်သို့၊ နှ ဂန္တဗ္ဗာ-မသွားထိုက်၊ ခြွေ၍ ပေးမည်စိုးသောကြောင့် ရဟန်းအများ စွန့်ပစ်အပ်သော စရပ်သို့ မသွားထိုက်-ဟူလို။ ယတ္ထ-အကြင်စရပ်၌၊ မဟာ-များစွာသော၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ နိသီဒတိ-ထိုင်၏၊ တတ္ထ-ထိုစရပ်သို့၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ (ကိုး) လဒ္ဓဗ္ဗာနတော-ရအပ်ရာ အရပ်မှ၊ အာသန္နာ-အနီးဆုံးဖြစ်သော၊ ယာ အာသနသာလာ (အတ္ထိ) တတ္ထ-ထိုအနီးဆုံး စရပ်သို့၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ အတ္ထနော-မိမိ၏၊ သန္ဓိဗ္ဗာနံ-သန္ဓိဗ္ဗရဟန်းတို့အား၊ ဒဿာမိ-ပေးအုံ့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ကြံ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘတ္တာနံ-သမ္ဘတ္တရဟန်းတို့အား၊ ဒဿာမိ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧကနိကာယိကာနံ-တူသော နိကာယ်ဆောင် ရဟန်းတို့အား၊ ဒဿာမိ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အညတ္ထ-အနီးဆုံးမှ အခြားစရပ်သို့၊ ဂန္တုံ-ဌာ၊ (သွားခွင့်ကို၊) နှ လဘတိ-မရအပ်၊ ပန-ဆက်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ နိဗဒ္ဓ နိသီဒနဌာနံ - အမြဲထိုင်၍ စားရာစရပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ - အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒူရမ္ပိ-ဝေးသော အရပ်သို့လည်း၊ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

ပဋိဂ္ဂမံ။ ။ပတိဂ္ဂမန္တိ ဧတ္ထာတိ ပဋိဂ္ဂမနံ-ရှေးရှု ကပ်ဝင်ရာဖြစ်သော ဆွမ်းစား စရပ်၊ ထို့ကြောင့် "အာသနသာလံ"ဟု ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာဋ္ဌကား "ပဋိဂ္ဂမန္တိ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဧတ္ထာတိ ပဋိဂ္ဂမနံ"ဟု ဝိဂြိဟ်ပြုသည်၊ "ပဋိဂ္ဂမန္တိ-ဖဲသွားကြကုန်၏"ဟု ပေးစေလိုဟန် တူ၏၊ ဖဲသွားခြင်းအနက်ယူလျှင် အပါဒါန်ရှိရမည်ဖြစ်၍ စဉ်းစားပါ။

သံဝိဘဇိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ တယော- ၃ ခုကုန်သော၊ ပတ္တပူရာ-သပိတ်ပြည့် မုန့်တို့ကို၊ သစေ ဂဟိတာ-အကယ်၍ ခံယူအပ်ကုန်ပြီး ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသုတိ၊) ဧကံ-တစ်သပိတ်ပြည့် မုန့်ကို၊ အတ္တနော-မိမိဖို့၊ ထပေတ္မာ-ချန်ထား၍၊ ဒွေ- ၂ သပိတ်ပြည့် မုန့်တို့ကို၊ ဘိက္ခုသံယသ-အား၊ ဒါတဗ္ဗာ-ကုန်၏ ၊ပေ၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ယထာ မိတ္တံ-အကြင်အကြင်မိတ်ဆွေအား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ပေးခွင့်ကို၊ နု လဗ္ဘတိ-အပ်၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကော-တစ်သပိတ်ပြည့် မုန့်ကို၊ ဂဟိတော၊ တေန-သည်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော မုန့်ကို၊ အကာမာ-မပေးလိုဘဲ၊ နု ဒါတဗ္ဗံ-မပေးရာ၊ ဝါ-ပေးဖွယ် မလို၊ ယထာရုစိ-အလိုအတိုင်း၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုနိုင်၏။

၂၃၅။ ဂမနေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေတိ-ကား၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဥပဒ္ဒဝံ-ဘေးရန်ကို၊ ဒိသွာဝါ-၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြင်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အနတ္ထိကတာယ-သွားခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မသွားလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ မယံ-တို့သည်၊ ဣဒါနိ-၌၊ နု ပေသိယာမ-မပို့ကုန်တော့အံ့၊ (ပဟေဏကအတွက် ရည်ရွယ်သည်၊) နု ဂမိဿာမ-မသွားကုန်တော့အံ့၊ (ပါထေယျအတွက် ရည်ရွယ်သည်၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဂမနေ-သွားကြောင်းစိတ်သည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေ-ငြိမ်းအေးလတ်သော်၊ ဥပစ္ဆိန္နေ-ပြတ်စဲလတ်သော်၊ (ဒေန္တိ၌ စပ်၊) ဥတကာနံ ပဝါရိတာနန္တိ-ကား၊ ဧတေသံ-ဤ ဥတကပဝါရိတတို့သည်၊ ဗဟုမ္ပိ- ၂ သပိတ်ပြည့် ၃ သပိတ်ပြည့်ထက် များစွာလည်း၊ ဒေန္တာနံ-ပေးလျှကုန်စဉ်၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တသ-ခံယူသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌကထာသု-တို့၌၊ တေသမ္ပိ-ထိုဥတကပဝါရိတတို့၏လည်း၊ ပါထေယျ ပဟေဏကတ္ထာယ-လမ်းစာရိက္ခာအကျိုး, လက်ဆောင်အကျိုးငှာ၊ ပဋိယတ္တာတော-စီရင်အပ်သော မုန့်ခဲဖွယ်မှ၊ ပမာဏမေဝ- ၂ သပိတ်ပြည့်, ၃ သပိတ်ပြည့် ပမာဏသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ကာဏမာတာ သိက္ခာပဒံ စတုတ္ထံ။

၅။ ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၃၆။ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဘိက္ခူ ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတာတိ-ကား၊ ပြာဟွဏောနသည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ယာဝ-လောက်၊ (ဂဏှိတုံ-ငှာ၊) ဣစ္ဆထ-အလိုရှိကုန်၏၊ တာဝ-ထိုအလိုရှိသလောက်၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ယာဝဒတ္ထ ပဝါရဏာယ-

---

ပြာဟွဏောန ၊ပေ၊ ပဝါရိတာ။ ။ပဝါရဏာ ၄ မျိုးရှိသည်တွင် ဤနေရာ၌ ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာနှင့် ပဋိဂ္ဂေါပပဝါရဏာကို ရည်ကိုး၏ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "ပြာဟွဏောန ၊ပေ၊ ပဝါရိတာ"ဟု မိန့်သည်၊ ပဝါရဏာ ၄ မျိုးကား ဝဿံ ဝုဋ္ဌပဝါရဏာ, ပစ္စယပဝါရဏာ, ပဋိဂ္ဂေါပပဝါရဏာ, ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာတည်း။ ["ဝဿံဝုတ္ထ"ဟုလည်း ရေးကြ၏။]

ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အလိုရှိတိုင်း ဖိတ်မန်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သယံ-ရဟန်းဟူသော မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၊ အာဝုသော-ဒါယကာ၊ အလံ-တော်ပြီ၊ ထောက် ထောက်-နည်းနည်း နည်းနည်းကို၊ ဒေဟိ-ပေးလော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိဂ္ဂေါ့ပပဝါရဏာယစ-ပဋိဂ္ဂေါ့ပပဝါရဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပယ်မြစ်ခြင်းဟူသော ပဝါရဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဝါရိတာ-အပြားအားဖြင့် အလိုရှိစေ

ဝဿံ ဝုဋ္ဌပဝါရဏာ။ ။"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿံ ဝုတ္ထာနံ တီဟိ ဌာနေဟိ ပဝါရေတုံ"ဟု လာသော ပဝါရဏာသည် ဝဿံဝုတ္ထပဝါရဏာမည်၏။ ဝါကျွတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ (အပြစ်ရှိလျှင် ပြောဆိုဖို့ရန်) အချင်းချင်း ဖိတ်မန်ကြခြင်း၊ ပကာရေဟိ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ ဝါရေတိ, သံယာဒိကေ ဘဇာပေတိ, ဘတ္တေ ကရောတိ ဧတာယာတိ ပဝါရဏာ၊ ဧတာယ-အပြစ်ရှိလျှင် ပြောဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို အပ်နှံခြင်း, ပြောဆိုဖို့ရန် ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ-မြင်းခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ပကာရေဟိ-အပြားတို့ဖြင့်၊ ဝါရေတိ သံယာဒိကေ ဘဇာပေတိ-သံယာ အစရှိသည်တို့သို့ မိမိကိုယ်ကို ဆည်းကပ်စေတတ်၏။ ဘတ္တေ ကရောတိ-ဆည်းကပ်အပ်သည်တို့ကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ ပဝါရဏာ-မည်၏။ ဝရဓာတ်၏ အနက်မျှားစွာတို့တွင် ဤနေရာ၌ ဘတ္တိအနက်ဟောတည်း၊ အာပတ္တိဝိသောဓနာယ-အာပတ် ကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အတ္တဝေါသဂ္ဂေါကာသဒါနံ-မိမိကိုယ်ကို စွန့်လွှတ်အပ်နှံခြင်း, ပြောဆိုဖို့ရန် အခွင့်ပေးခြင်းရ၏။ ဤစကားအရ ဝါကျွတ်သောအခါ ပဝါရဏာ ပြုကြခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကို သံယာ, ဂိုဏ်းပုဂ္ဂိုလ်အထံ၌ အပ်နှံခြင်း, အပြစ်ရှိသော် ပြောဆိုဖို့ရန် အခွင့်ပေး ခြင်းတည်း-ဟု မှတ်ပါ။ [ဤအဓိပ္ပာယ်နှင့် ညီအောင် "သံယံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ"၌ "ပဝါရေမိ-အပြစ်ရှိသော် ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို အပ်နှံပါ၏"ဟု ပေးပါ။]

ပစ္စယပဝါရဏာ။ ။"ဣစ္ဆာမဟံ ဘန္တေ သံယံ စတုမာသံ ပဝါရေတုံ"ဟုလည်းကောင်း, "အညတြ ပုနပဝါရဏာယ, အညတြ နိစ္စပဝါရဏာယ"ဟုလည်းကောင်း လာသော ပဝါရဏာသည် ပစ္စယပဝါရဏာမည်၏။ ပစ္စည်းဖြင့် အလိုရှိသောအခါ တောင်းခံဖို့ရန် ဖိတ်မန်ထားခြင်း၊ ပဝါရေတိ ပစ္စယေ ဣစ္ဆာပေတိ ဧတာယာတိ ပဝါရဏာ၊ ဧတာယ-ဤဖိတ်မန်ထားခြင်းဖြင့်၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ဣစ္ဆာပေတိ-အလိုရှိစေ၏။ ဣတိ ပဝါရဏာ၊ ဝရဓာတ်သည် ဤနေရာ၌ ဣစ္ဆာအနက်ဟောတည်း၊ စီဝရာဒီဟိ-သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥပနိမန္တနာယ-ဖိတ်မန်ခြင်း၏၊ ဧတံ အဓိဝစန်-အမည်တည်း။

ပဋိဂ္ဂေါ့ပပဝါရဏာ။ ။"ပဝါရိတောနာမ အသနံ ပညာယတိ, ဘောဇနံ ပညာယတိ, ဟတ္ထပါသေ ဌိတော, အဘိဟရတိ, ပဋိဂ္ဂေါ့ပေါ ပညာယတိ, ဧသော ပဝါရိတောနာမ"ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်၌ လာသော ပဝါရဏာသည် ပဋိဂ္ဂေါ့ပပဝါရဏာမည်၏။ "ပယ်မြစ်ခြင်းဟူသော ပဝါရဏာ"ဟူလို၊ ဝိပ္ပကတဘောဇနတာဒီ ပဉ္စင်္ဂသဟိတော-စား၍ မပြီးသေးသော ဘောဇဉ်ရှိသူ၏ အဖြစ် (စားဆဲဘောဇဉ်) အစရှိသော ငါးပါးသော အင်္ဂါနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဘောဇနပ္ပဋိဂ္ဂေါ့ပေါယေဝ ဟေတ္ထ ပကာရယုတ္တာ (ဝိပ္ပကတဘောဇဉ် အစရှိသော ၅ ပါးသော အင်္ဂါ အပြားနှင့် ယှဉ်သော)၊ ဝါရဏာ-တားမြစ်ခြင်းတည်း၊ ပဝါရဏာ-ခြင်း၊ ဤနေရာ၌ ဘူဝါဒိ, ဒိဝါဒိဝရဓာတ်သည် အာဝရဏာ-တားမြစ်ခြင်း အနက်ဟောတည်း။

အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ပယ်မြစ်စေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ ဘုဥ္ဇီသုဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ပဋိဝိသကေတိ-ကား၊ သာမန္တယရေဝါသိကေ-အနီးအိမ်၌ နေခြင်းရှိသူတို့ကို၊ ဝါ-အိမ်နီးချင်း နေသူတို့ကို၊ ("အဝေါစ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၂၃၇။ ကာကောရဝသဒ္ဒံတိ-ကား၊ ကာကာနံ-ကျီးတို့၏၊ သြရဝသဒ္ဒံ-စုပေါင်း၍ အော်မြည်သံကို၊ သန္နိပတိတ္တာ-စုဝေး၍၊ ဝိရဝန္တာနံ-အော်မြည်ကုန်သော ကျီးတို့၏၊ သဒ္ဒံ-အသံကို၊ ("အသောသိ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

အလမေတံ သဗ္ဗံတိ ဗြဟ္မ-၌၊ တိကာရံ-တိအက္ခရာကို၊ အဝတ္တာဝ-မဆိုမူ၍ သာလျှင်၊ အလမေတံ သဗ္ဗံ-အလမေတံ သဗ္ဗံဟူသော၊ ဗြဟ္မကံ-ဤမျှလောက်ကို၊ ဝတ္တုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ [ပါဠိတော်၌ အလမေတံ သဗ္ဗံတိဟု တိအက္ခရာပါသော်လည်း တကယ်ဝိနည်းကံကို ပြုသောအခါ ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်က "အလမေတံ သဗ္ဗံ"ဟု တိအက္ခရာ မထည့်ဘဲ ဆိုရမည်-ဟူလို။]

၂၃၈-၉။ ဘုတ္တာဝီတိ-ကား၊ ဘုတ္တဝါ-စားပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ("ခါဒေယျဝါ ဘုဥ္ဇေယျဝါ"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုဘုတ္တာဝီဟူသော ပါဠ်၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယေန-အကြောင်းရဟန်းသည်၊ ဧကမ္မိ သိတ္ထံ-ဆွမ်းလုံး တစ်လုံးသည်သော်လည်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်း၊ သခ်ါဒိတ္တာဝါ-ကောင်းစွာ ခဲစားပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ အသခ်ါဒိတ္တာဝါ-ကောင်းစွာ မခဲစားမူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အဗ္ဗောဟရိတံ-ဝမ်းတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်အပ်ပြီးသည်၊ ဝါ-မျိုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုမျိုပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ဘုတ္တာဝီတိ-ဟူ၍၊ သခ်ံ, ဂစ္ဆတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အသ-ထိုဘုတ္တာဝီပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဘုတ္တာဝီနာမ ပဠဒ္ဓံ ဘောဇနာနံတိ

ယာဝဒတ္ထ ပဝါရဏာ။ ။"ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေသိ, သမ္ပဝါရေသိ"ဟု ထိုထိုပါဠိတော်၌ လာသော ပဝါရဏာသည် ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာ မည်၏၊ ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ဘောဇနသ ပဝါရဏာ-ဘောဇဉ်ကို အပြားအားဖြင့် အလိုရှိစေခြင်းတည်း၊ ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာ-ခြင်း၊ ဝရဓာတ်သည် ဣစ္ဆာအနက်ဟောတည်း။

ပဋိဝိသကေ။ ။ယောဇနာ၌ "ပဋိမုခံ အတ္တနော ဂေဟံ ဝိသန္တိ ပဝိသန္တိတိ ပဋိဝိသကာ" ဟု ပြု၏၊ မိမိအိမ်သို့ ရှေးရှုဝင်ကြသူတို့ကို "ပဋိဝိသက"ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ မိမိကား ဤအိမ်၏ ရှေးရှုဖြစ်သော အိမ်သို့ ဝင်ကြသူတို့ကို "ပဋိဝိသက"ဟု ဆိုလို၏၊ ပဋိမုခံ-ဤအိမ်၏ ရှေးရှုဖြစ်သော အိမ်သို့၊ ဝိသန္တိ ပဝိသန္တိတိ ပဋိဝိသကာ။

ကာကောရဝသဒ္ဒံ။ ။ယောဇနာ၌ "ဥဒ္ဓဂ်မော ရဝေါ သြရဝေါ" ဟု ပြု၏၊ သန္နိပတိတ္တာ ဝိရဝန္တာနံကို ကြည့်၍ "သန္နိပတိတ္တာ ရဝေါ သြရဝေါ"ဟု ပြုလျှင် သင့်မည်ထင်သည်၊ သြရဝေါယေဝ + သဒ္ဒေါ သြရဝသဒ္ဒေါ၊ ကာကာနံ + သြရဝသဒ္ဒေါ ကာကောရဝသဒ္ဒေါ၊ "ကာကောရဝသဒ္ဒ-ကျီးတို့၏ စုဝေး၍ မြည်သံကို၊ အသောသိ-ကြားတော်မူရပြီ"ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေး။

အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ပဝါရိတောတိ-ကား၊ ကတ ပဝါရဏာ, ကတပဋိက္ခေပေါ-ပြုအပ်ပြီးသော ပယ်မြစ်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) {ပဝါရဏောကို ပဋိက္ခေပေါဟု ဖွင့်သည်။} စ-ဆက်၊ သောပိ-ထိုပဝါရိတ်သည်လည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိက္ခေပမတ္တေန-ပယ်မြစ်ခြင်းမျှကြောင့်၊ နဿ (ဟောတိ)-မဖြစ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ ပဋ္ဌာဂ်ဝသေန- ၅ ပါးသော အင်္ဂါ၏ အစွမ်းကြောင့်၊ (ဟောတိ၊) တေန-ကြောင့်၊ အသ-ထိုပဝါရိတောပုဒ်၏ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအသန်ပညာယတိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အသနံ ပညာယတီတိ ဣမိနာ-ဤပါဠိဖြင့်၊ ဝိပ္ပကတဘောဇနော-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သော ဘောဇဉ် ရှိသူကို၊ ဝါ-စားဆဲဘောဇဉ်ရှိသူကို၊ ပဝါရိတောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ယောစ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ဝိပ္ပကတဘောဇနော-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သော ဘောဇဉ် ရှိသည်၊ ဝါ-စားဆဲ ဘောဇဉ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ၊) တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ကိဉ္စိ-အချို့ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်ပြီ၊ ကိဉ္စိ-အချို့ဘောဇဉ်ကို၊ အဘုတ္တံ-မစားအပ်သေး၊ ယဉ္စ-အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ ဘုတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုစားအပ်ပြီးသမျှ ဘောဇဉ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဘုတ္တာဝီတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ သခ္မိ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (အချို့ကို စားပြီး၍ အချို့ကို မစားသေးသူကို ဘုတ္တာဝီဟု ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘုတ္တာဝိဝစနေန-ဘုတ္တာဝီ သဒ္ဒါဖြင့်၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ ကဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အတ္ထသိဒ္ဓိ-အနက်၏ ပြီးစီးခြင်းကို၊ နဿ ပဿာမ-မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ပန-ထိုသို့ပင် မတွေ့မြင်ရပါသော်လည်း၊ ဒိရတ္တ ၊ပေ၊ အာဒီသု-ဒိရတ္တတိရတ္တံ, ဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဒိရတ္တာဒိဝစနံ ဝိယ-ဒိရတ္တအစရှိသော သဒ္ဒါကို ကဲ့သို့၊ ပဝါရိတပဒဿ-ပဝါရိတပုဒ်၏၊ ပရိ ဝါရကဘာဝေန-အခြံအရံ၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာယစ-သဒ္ဒါ၏ ညက်ညောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧတံ-ဤဘုတ္တာဝီဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယသ္မာ ၊ပေ၊ ဂစ္ဆတိ။ ။ပဝါရိတောအရ အင်္ဂါ ၅ ပါးတွင် "အသနံ ပညာယတိ-စားခြင်းကြီယာ ထင်ရှား၏"ဟု ဆိုသဖြင့် စားဆဲဖြစ်ကြောင်း, စား၍ မပြီးသေးကြောင်း သိသာ၏။ ဘုတ္တာဝီအရှင်လည်း တချို့တစ်ဝက် စားပြီးကို ရည်ရွယ်၍ အတိတ်ဟော တာဝီပစ္စည်းဖြင့် ဆိုထားသည်၊ တချို့တစ်ဝက် စားပြီးဟုဆိုလျှင် တချို့ကို မစားရသေးဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဤသို့ဖြစ်လျှင် အသနံ ပညာယတိနှင့် ဘုတ္တာဝီသည် အဓိပ္ပာယ်တူ၏။

တသ္မာ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ထိုသို့အဓိပ္ပာယ် ထပ်တူကျသောကြောင့် ဘုတ္တာဝီအတွက် သီးခြား ပြီးစီးနိုင်သော အနက်ကို မတွေ့ရ၊ ထို့ကြောင့် ဒိရတ္တတိရတ္တံ၌ ဒိရတ္တသဒ္ဒါနှင့်, ဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ၌ ပဉ္စသဒ္ဒါတို့ကို ပရိဝါရအဖြစ်, ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာအဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘုတ္တာဝီသဒ္ဒါကိုလည်း ပဝါရိတပုဒ်၏ ပရိဝါရအဖြစ်, ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်ဟု သိထိုက်သည်။

အသနံ ပညာယတီတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဝိပွကတဘောဇနံ-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သေးသော ဘောဇဉ်ကို၊ ဝါ-စားအပ်ဆဲ ဘောဇဉ်ကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏။ သော ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ဘုဉ္ဇမာနော-စားဆဲသည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဘောဇနဉ် ပညာယတီတိ-ကား။ ပဝါရဏာပွ ဟောနကဘောဇန်-ပဝါရိတ်လောက်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ဒိဿတိ-၏။ သြဒနာဒိနံ-သြဒနအစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်မျိုးမျိုးသော၊ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗ-ပယ်မြစ်ထိုက်သော၊ ဘောဇန်-ဘောဇဉ်သည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဟတ္ထပါသေ ဌိတောတိ-ကား။ ပဝါရဏာပွဟောနကံ-ပဝါရိတ်လောက်သော၊ ဘောဇန်-ဘောဇဉ်ကို၊ ဂဏှိတ္တာ-ယူ၍၊ ဒါယကော-ပေးလှူတတ်သော ဒါယကာသည်၊ (ဆွမ်း, ဟင်းလိုက်သော ဒါယကာသည်၊) အမုတေယျဟတ္ထပွမာဏော-အခွဲအားဖြင့် ၃ တောင်ပမာဏရှိသော၊ ဝါ-၂ တောင်ထွာ ပမာဏရှိသော၊ သြကာသေ-အရပ်၌၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အဘိဟရတီတိ-ကား။ သော ဒါယကော-ထိုပေးလှူတတ်သော ဒါယကာသည်၊ (ထိုဆွမ်း, ဟင်းလိုက်သော ဒါယကာသည်၊) တဿ-ထိုရဟန်းဖို့၊ တံ ဘတ္တံ-ထိုဘတ်ကို၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ စေ အဘိဟရတိ-အကယ်၍ ရှေးရှုဆောင်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပဋိဂ္ဂဟေပေါ ပညာယတီတိ-ကား။ ပဋိဂ္ဂဟေပေါ-ပယ်မြစ်ခြင်းကို၊ ဒိဿတိ-၏။ အဘိဟဋံ-ရှေးရှုဆောင်အပ်သော၊ တံ-ထိုဘတ်ကို၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယေနဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ စေ ပဋိက္ခိပတိ-အကယ်၍ ပယ်မြစ်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ပယ်မြစ်သော ရဟန်းကမ္မ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ပယ်နှိုင်သည်။] ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဌမံ-ကုန်သော၊ အဂ်ါနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ပဝါရိတောနာမ-ပယ်မြစ်စေအပ်သူမည်သည်၊ ဝါ-ပဝါရိတ်သင့်သူမည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ စ-သာဓကကား၊ ပဌဟိ ၊ပေ၊ ပညာယတီတိ-ဟူသော၊ ဧတံပိ သုတ္တံ-ဤပါဠိတော်ကိုလည်း၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ဥပါလိ-ဥပါလိ၊ ပဌဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဝါရဏာ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏။ ["ပရိဝါပါဠိတော်၌ ကတမေဟိ ပဌဟိ"ဟု ပါသေး၏။ အသနံ-စားခြင်းကြီယာသည်၊ ပညာယတိ-၏။ ဘောဇနံ-ဘောဇဉ် ၅ ပါး တစ်ပါးပါးသည်၊ ပညာယတိ-၏။ ဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟောတိ-၏။) အဘိဟရတိ-ရှေးရှုဆောင်၏၊ ပဋိဂ္ဂေပေါ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ။]

ကာယေန အဘိဟရတိ။ ။"ကာယေန" ဟု ဆိုသောကြောင့် ပေးသူက ရှေးရှုဆောင်ရာ၌ ကိုယ်ဖြင့် (ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော လက်စသည်ဖြင့်) ဆွမ်း, ဟင်းစသည်ကို ရှေးရှုဆောင်လာမှ ပဝါရိတ်သင့်၏၊ "ဆွမ်း အလိုရှိပါသလား" စသည်ကို နှုတ်ဖြင့် မေးရာ၌ ပယ်မြစ်သော်လည်း ပဝါရိတ် မသင့်။

တတြ-ထိုအသနံ ပညာယတိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ အသနန္တိ အာဒီသု-အသနံ အစရှိသည်တို့၌၊ တာဝ-. ဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဦးစွာ၊ (ဝေဒီတဗ္ဗံ၌ စပ်၊)ယဉ္စ-အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ အသာတိ-စား၏။ ဝါ-စားဆဲ၊ [အသဓာတ်, ကိယာဒိနာပဒွည်း။] ယဉ္စ ဘောဇနံ-ကိုလည်း၊ ဟတ္ထပါသေ-၌၊ ဌိတေန-တည်သူသည်၊ အဘိဟဋ်-ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်ကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်မြစ်၏။ တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ သြဒနော-ထမင်းလည်းကောင်း၊ ကုမ္မာသော-တစ်ဝက်ကျက်ပြုတ် မုယောဆန်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော စားဖွယ်လည်းကောင်း၊ သတ္တု-မုန့်မှုန့်လည်းကောင်း၊ မစ္ဆော-ငါးလည်းကောင်း၊ မံသံ-အသားလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေသံ-ဤငါးမျိုးသော ဘောဇဉ်တို့တွင်၊ အညတရ မေဝ-တစ်မျိုးမျိုးဟူ၍သာ၊ ဝေဒီတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ [ဧဝဖြင့် ယာဂု, ခဲဖွယ်, သစ်သီးကြီး သစ်သီးငယ်ကို ကန့်။] တတ္ထ-ထိုဘောဇဉ် ၅ ပါးတို့တွင်၊ သာလိ-သလေးလည်းကောင်း၊ ဝီဟိ-ကောက်လည်းကောင်း၊ ယဝေါ-မုယောလည်းကောင်း၊ ဂေါဓုမော-နတ်ကောက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဂျုံလည်းကောင်း၊ ကဂ်-ဆတ်လည်းကောင်း၊ ဝရကော-ပြောင်းလည်းကောင်း၊ ကုဒြုသကော-လူးလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တာနံ-၇ မျိုးကုန်သော၊ ဓညာနံ-စပါးတို့၏၊ တဏ္ဍုလေဟိ-ဆန်တို့မှ၊ နိဗ္ဗတ္တော-ဖြစ်သော ထမင်းသည်၊ သြဒနောနာမ-မည်၏၊ တတ္ထ-ထိုစပါးမျိုး ၇ ပါးတို့တွင်၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ နိဝါရံ-ကျိတ်စပါးကို၊ ဥပါဒါယ-အစပြု၍၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ သာလိဇာတိ-သလေးစပါးမျိုးသည်၊ သာလီတိ-သာလိမည်၏၊ သဗ္ဗာပိ-သော၊ ဝီဟိဇာတိ-ကောက်စပါးမျိုးသည်၊ ဝီဟီတိ-ဝီဟိမည်၏၊ ယဝဂေါဓုမေသု-မုယော, နတ်ကောက်တို့၌၊ ဘေဒေါ-အထူးအပြားသည်၊ နတ္ထိ၊ [ထို့ကြောင့် "သဗ္ဗာပိ ယဝဇာတိ, ဂေါဓုမဇာတိ"ဟု ဆိုဖွယ်မလို။] သေတ ရတ္တကာဠဘေဒါ-ဖြူသောအဆင်း, နီသောအဆင်း, မည်းနက်သောအဆင်း အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗာပိ-လည်းဖြစ်သော၊ ကဂ်ဇာတိ-ဆတ်မျိုးသည်၊ ကဂ်တိ-မည်၏၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဝရကစောရကံ-ပြောင်းသူခိုးကို၊ ဝါ-ပြောင်းဖူးကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊သဗ္ဗာ-သော၊ သေတဝဏ္ဏာ-ဖြူသော အဆင်းရှိသော၊ ဝရကဇာတိ-ပြောင်းမျိုးသည်၊ ဝရကောတိ-မည်၏၊ [အပင်၏ အလယ်၌ ဖူးသောကြောင့် အထက်၌ ဖူးသလို မထင်ရှားရကား ပြောင်းဖူးကို "ပြောင်းသူခိုး"ဟု ခေါ်သတတ်။] ကာဠ ကောဒြဝေါစေဝ-မည်းနက်သော လူးသည်လည်းကောင်း၊ သာမာကာဒိဘေဒါ-လမန်းဆန် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗာပိ-လည်းဖြစ်သော၊ တိဏဓညဇာတိစ-မြက်စပါးမျိုးသည်လည်းကောင်း၊ ကုဒြုသကောတိ-မည်၏။

ကုမ္မာသ။ ။"ယဝါဒယော ပူတီ ကတ္တာ ကတတ္တာ (မုယော စသည်တို့ကို အပုတ်စိမ်၍ လုပ်အပ်သောကြောင့်) ကုဋ္ဌိတေန မသီယတိ အာမသီယတီတိ ကုမ္မာသော"ဟု ယောဇနာ ဖွင့်၏၊ ဤကျမ်း၏ အယူကို ကခ်ါဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။

စ-ဆက်၊ ဇတ္ထ-ဤစပါးမျိုးတို့တွင်၊ နိုဝါရဝရကစောရကာ-ကျိတ်စပါး, ပြောင်းသူခိုးတို့သည်၊ ဓညာနုလောမာ-စပါးအားလျော်ကုန်၏၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဓညာနိဝါ-စပါးတို့သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်၊ ဓညာနုလောမာနိဝါ-စပါးအားလျော်သော အစာတို့သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု၊ ဝုတ္တာပဘေဒါနံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ သတ္တန္နံ-ကုန်သော၊ ဧတေသံ ဓညာနံ-တို့၏၊ တဏ္ဍုလေ-ဆန်တို့ကို၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ပစိဿာမ-ချက်ကုန်အံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ယာဂုံ-ယာဂုကို၊ ပစိဿာမ-ကျိုကုန်အံ့၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အမ္မိလပါယသာဒိသု-ချဉ်သော နို့ယနှာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်မျိုးမျိုးကို၊ ပစိဿာမ-ချက်ကုန်အံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ, တစ်စုံတစ်ခုကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ပစန္တု-ချက်ပစေကုန်၊ ဝါ-ကျိုပစေကုန်၊ ဥဏ္ဏံဝါ-အပူကိုသော်လည်းကောင်း၊ သိတလံဝါ-အအေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘုဉ္ဇန္တာနံ-စားသူတို့၏၊ ဘောဇနကာလေ-စားရာအခါ၌၊ ဂဟိတ ဂဟိတဋ္ဌာနေ-ယူအပ်ယူအပ်ရာ အရပ်၌၊ ဩဒိ-အရေးအသား အပိုင်းအခြားသည်၊ သစေ ပညာယတိ-အကယ်၍ ထင်ရှားအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဩဒနသင်္ဂဟမေဝ-ဩဒနဒ္ဒ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ပဝါရဏံ-ပယ်မြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ပဝါရိတ်ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ဩဒိ-သည်၊ သစေ နပညာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ယာဂုသင်္ဂဟံ-ယာဂုဒ္ဒ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ပဝါရဏံ-ပယ်မြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ပဝါရိတ်ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏။ ဩဒိ-သည်၊ သစေ နပညာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ယာဂုသင်္ဂဟံ-ယာဂုဒ္ဒ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ပဝါရဏံ နဇနေတိ။

ယောပိ ပါယသောဝါ-အကြင်နို့ထမင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ပါယသော ပုဒ်ပြီးပုံကို ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊) ပဏ္ဏဖလကဋ္ဌရမိသကာ-အရွက်ဖြင့် ရောအပ်, အသီးဖြင့် ရောအပ်, အညောက်ဖြင့် ရောအပ်သော၊ ယာ အမ္မိလ ယာဂုဝါ-အကြင်ချဉ်သော ယာဂုသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-(အကြင်ပြုံးစပ် ယာဂုသည်သော်လည်းကောင်း၊) ဥဒ္ဓနတောဝါ-ဖိုခနောက်မှ၊ သြတာရိတမတ္တာ-ချအပ်ကာမျှသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အဗ္ဘုဏ္ဏာ-လောလောပူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ အာဝိဉ္ဆိတ္တာ-စောင်းရ၍၊ ပိဝိတုံ-သောက်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတောကာသေပိ-ယူအပ်ရာ အရပ်၌လည်း၊ ဩဒိ-ကို၊ နဒဿေတိ-မပြ၊ (သော-ထိုနို့ထမင်းသည်၊ သာ-ထိုယာဂုသည်၊) ပဝါရဏံ-ကို၊ နဇနေတိ-မဖြစ်စေနိုင်၊ [ဩဒန မဟုတ်သောကြောင့် ပဝါရိတ် မဖြစ်စေနိုင် - ဟူလို။] ပန-ကား၊

ဩဒိ ပညာယတိ။ ။လက်ရာ, ဇွန်းရာကို ဩဒိ (အရေးအသား အပိုင်းအခြား) ဟု ခေါ်၏၊ ယာဂုအကြိုကို ဇွန်းဖြင့် ခတ်ယူသောအခါ ယူရာ အရပ်၌ (ဇွန်းရာ) မထင်ရှား၊ ဤနို့ထမင်းနှင့် ယာဂုအပြစ်ကား ယူရာအရပ်၌ (လက်ရာ ဇွန်းရာ) ထင်ရှား၏၊ ထို့ကြောင့် ယာဂုအပြစ်လည်း ဩဒနအမည်ရသည်-ဟူလို။

ဥသ္ဓာယ-အင္ဂေ့.သည်၊ ဝိဂတာယ-ကင်းလတ်သော်၊ သီတလီဘူတာ-ဧသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယနဘာဝံ-တစ်ခဲနက်ပြစ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ သြမိ-ကို၊ သစေ ဒဿေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေပြန်၏။ [သြဒနဖြစ်သောကြောင့် ပဝါရိတ်ကို ဖြစ်စေသည်-ဟူလို။] ပုဗ္ဗေ-ရှေးခ၌၊ (ဖိုမှ ချကာစ ပူနေတုန်းက-ဟူလို၊) တနုဘာဝေါ-ကြဲသည်၏ အဖြစ်သည်၊ နု ရက္ခတိ-ပဝါရိတ် မသင့်အောင် မစောင့်ရှောက်နိုင်၊ ဒမိတက္ကာဒီနိ-နို့ခမ်း, ရက်တက်ရည် အစရှိသော သောက်ဖွယ်တို့ကို၊ အာရောပေတွာ-မီးဖိုပေါ်.သို့ တင်၍၊ ဗဟုပက္ကာဖလကင်ဋ္ဌရေ-များစွာသော အရွက်, အသီး, အညောက်တို့ကို၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ မုဋ္ဌိမတ္တာပိ-လက်တစ်ဆုပ်မျှလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တက္ကုလာ-ဆန်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပက္ခိတ္တာ-ထည့်အပ်ကုန်သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ-အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်စေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) ဘောဇနကာလေ-စားရာအခါ၌၊ သြမိ-သည်၊ စေ ပညာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဝါရဏံ ဇနေတိ။

အယာဂုကေ-ယာဂုမရှိသော၊ [နဂို စီရင်တုန်းက ယာဂုမပါသော၊] နိမန္တနေ-နိမန္တနဘတ်၌၊ ယာဂုံ-ယာဂုကိုလည်း၊ ဒဿာမ-လှူကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘတ္တေ-ထမင်း၌၊ ဥဒကဝိကတိကခီရာဒီနိ-ရေ, ပဆုန်းရည်, နို့ရည် အစရှိသည်တို့ကို၊ အာကိရိတ္တာ - လောင်းထည့်၍၊ ယာဂုံ - ကို၊ ဂဏ္ဍုထ - ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ-လှူတတ်ကုန်၏၊ တနုကာ-ကြဲသည်၊ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ-အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) (သာ-ထိုယာဂုသည်၊) ပဝါရဏံ-ကို၊ ဇနေတိ ယေဝ-ဖြစ်စေသည်သာ၊ ပန-ကား၊ ပဏ္ဏတိတေသု-ပွက်ပွက်ဆူကုန်သော၊ ဥဒကာဒီသု-ရေအစရှိသည်တို့၌၊ [အာဒိဖြင့် ကဉ္ဇိက, ခီရစသည်တို့ကို ယူ။] ပက္ခိပိတွာ-ထမင်းကို ထည့်၍၊ ပစိတွာ-ကြိုချက်၍၊ သစေ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ယာဂု သင်ဟာမေဝ-ယာဂုဌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ယာဂုသင်ဟံ-သို့၊ ဂတေပိ-ရောက်ပြီးပါသော်လည်း၊ တသ္မိံဝါ-ထိုအရည်ဌသော်လည်းကောင်း၊ အညသ္မိံဝါ-ယာဂုမှတစ်ပါးသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်ရည်ဌသော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်အရည်ဌ၊ မစ္ဆမံသံဝါ-ငါးအသားကို၊ ပက္ခိပန္တိ-ထည့်ကုန်၏၊ သာသပ မတ္တမ္ပိ-မုံညင်းစေ့မျှ ပမာဏရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ မစ္ဆမံသခဏ္ဍံဝါ-ငါးအပိုင်း, အသား အပိုင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ နှာရုဝါ - အကြောသည်သော်လည်း ကောင်း၊ သစေ ပညာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) (ငါးဆန်ပြုတ် စသည်ဖြစ်သွားလတ် သော်-ဟူလို၊) (သော-ထိုအရည်သည်၊) ပဝါရဏံ ဇနေတိ။ [ငါး အသား ပါသော ကြောင့်တည်း။]

ပန-ကား၊ သုဒ္ဓရသကော-ငါး အသား စသည် မဖက်, သက်သက်သော အသားရည်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ရသကယာဂုဝါ-အသားရည်ရှိသော ယာဂု သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ပဝါရဏံ) နု ဇနေတိ၊ ဝုတ္တဝိညာနံ-ဆိုအပ်ပြီးသော

စပါးတို့၏၊ တဏှာလေ-ဆန်တို့ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညေဟိ-အခြားကုန်သော၊ ဝေဏှတဏှာလာဒီဟိ၀ါ-၀ါးသီးအဆန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကန္ဒမူလဖလေဟိ၀ါ-သစ်အု သစ်မြစ် သစ်သီးတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယေဟိ ကေဟိစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ဘတ္တမိ-သည်လည်း၊ ပ၀ါရဏံ နု ဇနေတိ၊ [ဆန်မပါ, အသားငါး မပါသောကြောင့်တည်း။] ယနယာဂု-တစ်ခဲနက်ဖြစ်သော ယာဂုသည်၊ (ဝေဏှတဏှာလ စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ယာဂုသည်၊) (ပ၀ါရဏံ-ကို၊) ပဂေ၀ ဇနေတိ-အဘယ်မှာ ဖြစ်စေနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ပန-ဆက်၊ တွေ-ဤဝေဏှတဏှာလ စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ထမင်း၌၊ မစ္ဆမံသံ-ကို၊ သစေ ပက္ခိပန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ပ၀ါရဏံ ဇနေတိ၊ မဟာ ပစ္စရိယံ-၌၊ ပုပ္ဖိအတ္ထာယ-မရွေးပေါက်ပေါက်အကျိုးငှာ၊ (ကတံ-သော၊) ဘတ္တမိ-သည်လည်း၊ ပ၀ါရဏံ ဇနေတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပုပ္ဖိခဇ္ဇကတ္ထာယ-မုရွေးပေါက်ပေါက်ဟူသော ခဲဖွယ်အကျိုးငှာ၊ ကုထိတုဒကေ-ပွက်ပွက်ဆူသော ရေ၌၊ ပက္ခိပိတ္မာ-၍၊ သေဒိတတဏှာလာ-ပြုတ်အပ်သော ဆန်တို့ကို၊ (ပြုတ်ဆန်တို့ကို၊) ပုပ္ဖိအတ္ထာယ ဘတ္တံနာမ-ပုပ္ဖိအတ္ထာယ ဘတ္တမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။

ပန-ဆက်၊ တေ တဏှာလေ-ထိုဆန်တို့ကို၊ [မုရွေးပေါက်ပေါက် လုပ်ဖို့ရန် ပြုတ်အပ်သော ဆန်တို့ကို၊] သုက္ခာပေတွာ-ခြောက်စေ၍၊ (နေလှန်း၍၊) သစေ ခါဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ သတ္တာသင်္ခ-သတ္တဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ နေ၀ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဘတ္တသင်္ခ-ဘတ္တဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ နု ဂစ္ဆန္တိ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တေဟိ-ထိုပြုတ်ပြီး၍ အခြောက်လှမ်းအပ်ပြီးသော ဆန်တို့ဖြင့်၊ ကတ ဘတ္တံ-ပြုအပ်သော ထမင်းသည်၊ ပ၀ါရေတိယေ၀-ပ၀ါရိတ်ကို ဖြစ်စေသည်သာ၊ တေ တဏှာလေ-တို့ကို၊ သပ္ပိတေလာဒီသု၀ါ-ထောပတ်ဆီ အစရှိသည်တို့၌သော်လည်း၊ ပစန္တိ-ထည့်၍ ချက်ကုန်အံ့၊ ပူပ်၀ါ-မုန့်ကိုသော်လည်း၊ ကရောန္တိ-ကုန်အံ့၊ နု ပ၀ါရေန္တိ-ပ၀ါရိတ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ကုန်၊ ပုထုကာ၀ါ-မုန့်ဆန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ တာဟိ-ထိုမုန့်ဆန်းတို့ဖြင့်၊ ကတသတ္တုဘတ္တာဒီနိ၀ါ-ပြုအပ်သော မုန့်မုန့်ထမင်းအစရှိသည်တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ နု ပ၀ါရေန္တိ-ကုန်။

ယ၀ေဟိ - မုယောဆန်တို့ဖြင့်၊ (ဂျုံဆန်တို့ဖြင့်၊) ကတကုမ္ဘာသော - ပြုအပ်သော တစ်ဝက်ကျက် စားဖွယ်သည်၊ ကုမ္ဘာသောနာမ-ကုမ္ဘာသမည်၏၊ ပန-ကား၊ အညေဟိ-မုယောမှ အခြားကုန်သော၊ မုဂ္ဂါဒီဟိ-ပဲနောက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတကုမ္ဘာသော-ပြုအပ်သော တစ်ဝက်ကျက် စားဖွယ်သည်၊ ပ၀ါရဏံ နု ဇနေတိ၊

ပုပ္ဖိအတ္ထာယ ဘတ္တမ္ပိ။ ။ပုပ္ဖ အသ အတ္ထိတိ ပုပ္ဖိ၊ ပန်းပွင့် ပွင့်သလို ပွင့်လာသော ပေါက်ပေါက် ခဲဖွယ်တစ်မျိုးကို မုရွေးပေါက်ပေါက်ဟု ခေါ်ကြ၏၊ ပုပ္ဖိနော + အတ္ထော ပုပ္ဖိအတ္ထော၊ ပုပ္ဖိအတ္ထာယနှင့် ဘတ္တမ္ပိကိုကား အာဂန္တုကဘတ္တကဲ့သို့ တဒတ္ထသမ္ဘဒါန+သမ္ဘဒါနီ အဖြစ်ဖြင့် စပ်၊ ယောဇနာ၌ တဒတ္ထာယ ကတံတိဟု ကတံထည့်၍ စပ်လေသည်။

[ဓညမှဖြစ်သော ဆန်ကို မလုပ်အပ်သောကြောင့် ပဝါရိတ်ကို မဖြစ်စေ။] သာလိ ဝိဟိယဝေဟိ-သလေးစပါး, ကောက်စပါး, မုယောစပါးတို့ဖြင့်၊ ကတသတ္တု-ပြုအပ်သော မုန့်မှုန့်သည်၊ သတ္တုနာမ-မည်၏။ ကဏ္ဍဝရကကုဒြ္ဒသကသီသာနိပိ-ဆတ်စပါး, ပြောင်း, လူးတို့၏ အနုံတို့ကိုလည်း၊ ဘဇ္ဇိတ္တာ-လျှော်၍၊ ဤသက်-စဉ်ငယ်၊ ကောဋ္ဋေတ္တာ-ထောင်း၍၊ ထုသေ-ဖွဲတို့ကို၊ ပလာပေတ္တာ-လွင့်စေ၍၊ ပုန, ဒဠ်-ပြင်းစွာ၊ ကောဋ္ဋေတ္တာ-ထောင်း၍၊ စုဏ္ဏံ-အမှုန့်ကို၊ ကရောန္တိ၊ တံ-ထိုအမှုန့်သည်၊ အလ္လတ္တာ-စိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကောဝဠ္ဆ-တစ်စပ်ထည်း ဖွဲ့စပ်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဓဝံသတိပိ၊) သတ္တုသင်္ဘမေဝ-သတ္တုဟု သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ ဂစ္ဆတိ။ ["တွဲ၍ နေသော်လည်း သတ္တုစုဏ္ဏာ သွင်းယူရသည်"။]

ခရပါကဘဇ္ဇိတာနံ-ကြမ်းကြမ်းကျက်အောင် လျှော်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ကောင်းကောင်း ကျက်အောင် လျှော်အပ်ကုန်သော၊ ဝိဟီနံ-ကောက်စပါးတို့၏၊ တဏ္ဍုလေ-တို့ကို၊ ကောဋ္ဋေတ္တာ-၍၊ ဒေန္တိ-ပေးလျှုကုန်အံ့၊ တမ္မိ စုဏ္ဏံ-သည်လည်း၊ သတ္တုသင်္ဘမေဝ, ဂစ္ဆတိ၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ သမပါကဘဇ္ဇိတာနံ-သင့်ရုံကျက်အောင် လျှော်အပ်ကုန်သော၊ ဝိဟီနံဝါ-ကောက်စပါးတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟိပလာသာနံဝါ-ကောက်အဖျင်းတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလာ-ဆန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဇ္ဇိတတဏ္ဍုလာဧဝဝါ-လျှော်အပ်သော ဆန်တို့သည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ နပဝါရေန္တိ-ကုန်၊ [ဘောဇဉ် ၅ ပါးတွင် မပါဝင်သောကြောင့် ပဝါရိတ်ကို မဖြစ်စေ။] ပန-ဆက်၊ တေသံ တဏ္ဍုလာဒီနံ-ထိုဆန် အစရှိသည်တို့၏၊ စုဏ္ဏံ-သည်၊ ပဝါရေတိ၊ [သတ္တုဖြစ်သောကြောင့် ပဝါရိတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်-ဟူလို။] ခရပါကဘဇ္ဇိတာနံ-ကုန်သော၊ ဝိဟီနံ-တို့၏၊ ကုဏ္ဍကမ္မိ-ဆန်ကျိုးဆန်ကွဲသည်လည်း၊ ပဝါရေတိ-၏၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ သမပါကဘဇ္ဇိတာနံ-သင့်ရုံကျက်အောင် လျှော်အပ်ကုန်သော (စပါးတို့၏လည်းကောင်း၊) အာတပသုက္ခာနံဝါ-နေကြောင့် ခြောက်ကုန်သော (စပါးတို့၏လည်းကောင်း၊) ကုဏ္ဍကံ-ဆန်ကျိုးသည်၊ (ဆန်ကွဲသည်၊) နပဝါရေတိ၊ လာဇာဝါ-ပေါက်ပေါက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေဟိ-ထိုပေါက်ပေါက်တို့ဖြင့်၊ ကတဘတ္တသတ္တုအာဒီနိဝါ-ပြုအပ်သော ထမင်း, မုန့်မှုန့် အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နပဝါရေန္တိ၊ ဘဇ္ဇိတပိဋ္ဌဝါ-လျှော်အပ်သော မုန့်မှုန့်သည်လည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သုဒ္ဓခဇ္ဇကံဝါ-သက်သက်ဖြစ်သော ခဲဖွယ်သည်လည်းကောင်း၊ နပဝါရေတိ၊ ပန-ကား၊ မစ္ဆမံသ ပူရိတခဇ္ဇကံ-ငါး, အသားတို့ဖြင့် ပြည့်နေသော ခဲဖွယ်သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တုမောဒကောဝါ - အမှုန့်ဖြစ်သော ကတွတ်မုန့် (လင်ချူးမုန့်)သည်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတိ-၏၊ မစ္ဆော-သည်လည်းကောင်း၊ မံသဉ္စ-အသားသည်လည်းကောင်း၊ ပါကဋမေဝ-သည်သာ။

ပန-အထူးကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ ယာဂုံ-ကို၊ ပိဝန္တိသ-သောက်နေသော ရဟန်းအား၊ (ဒေန္တိ၌ စပ်၊) ယာဂုသိတ္ထမတ္တာနေဝ-ယာဂုလုံးမျှ ပမာဏရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ မစ္ဆခဏ္ဍာနိ ဝါ-ငါးအပိုင်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မံသခဏ္ဍာနိဝါ-အသားအပိုင်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကဘာဇနေဝါ- ၁ ခွက်ထည်း၌သော်လည်းကောင်း၊ နာနာဘာဇနေဝါ-အမျိုးမျိုးသော ခွက်၌သော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) တာနိ-ထိုငါးအပိုင်း, အသားအပိုင်းတို့ကို၊ အခါဒန္တော-မခဲစားသေးဘဲ၊ အညံ-ငါးအပိုင်း, အသားအပိုင်းမှ အခြားသော၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ပဝါရဏာပဟောနကံ-ပဝါရိတ်လောက်သော ဘောဇဉ်ကို၊ စေ ပဋိဂ္ဂဏှိပတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) နု ပဝါရေတိ-ပယ်မြစ်သည် မမည်၊ (ပယ်မြစ်ရာ မရောက်၊) [သောက်နေသော ယာဂုကလည်း ဘောဇဉ် မဟုတ်၊ မစ္ဆမံသခဏ္ဍာတို့ကိုလည်း စားဆဲ မဟုတ်သောကြောင့် ပဝါရိတ် မသင့်။] တတော-ထိုငါးအပိုင်း ၂ ခုမှ၊ ဝါ-ထိုအသားအပိုင်း ၂ ခုမှ၊ ဧကံ-တစ်ခုကို၊ ခါဒိတံ-ခဲစားအပ်ပြီ၊ ဧကံ-တစ်ခုသည်၊ ဟတ္ထေဝါ-လက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တေဝါ - သပိတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ - ဖြစ်၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အညံ-အခြားသော ဘောဇဉ်ကို၊ စေ ပဋိဂ္ဂဏှိပတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဝါရေတိ-ပယ်မြစ်သည်မည်၏၊ (ပယ်မြစ်ရာ ရောက်၏၊) [“ငါးပိုင်း, သားပိုင်းက စားဆဲဘောဇဉ်ဖြစ်သောကြောင့် ပဝါရိတ်သင့်၏”-ဟူလို။] ဒွေပိ-၂ ခုလုံးတို့သည်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း၊ ခါဒိတာနိ-ခဲစားအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ မုခေ-ခံတွင်း၌၊ သာသပမတ္တမ္ပိ-မုန်ညင်းစေ့မျှ ပမာဏရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အဝသိဋ္ဌ-ကြွင်းကျန်သော ငါး, အသားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အညံ-အခြားသော ဘောဇဉ်ကို၊ သစေပိ ပဋိဂ္ဂဏှိပတိ-အကယ်၍မူလည်း ပယ်မြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) နု ပဝါရေတိ-ပဝါရိတ် မသင့်။ [“သားပိုင်း, ငါးပိုင်းကို စားပြီးဖြစ်၍ စားဆဲဘောဇဉ် မဟုတ်သောကြောင့် ပဝါရိတ် မသင့်”-ဟူလို။]

ကပ္ပိယမံသံ-အပ်သော အသားကို၊ ခါဒန္တော-ခဲစားစဉ်၊ ကပ္ပိယမံသံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှိပတိ-ပယ်မြစ်အံ့၊ ပဝါရေတိ၊ ကပ္ပိယမံသံ ခါဒန္တော, အကပ္ပိယမံသံ-မအပ်သော အသားကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှိပတိ-အံ့၊ နု ပဝါရေတိ၊ ကသ္မာ၊ အဝတ္ထုတာယ-ပဝါရိတ်၏ တည်ရာ ဝတ္ထု မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ခဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယံ-အကြင်ကပ္ပိယမံသကို၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ခါဒိတုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ တံယေဝ-ထိုကပ္ပိယမံသကိုသာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှိပတော-ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏၊ ပဝါရဏာ-ပယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ကား၊ ဣဒံ-ဤ အကပ္ပိယမံသကို၊ ဇာနန္တော-အကပ္ပိယမံသဟု သိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အကပ္ပိယတ္တာ-မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏှိပတိ-၏၊ အဇာနန္တောပိ-အကပ္ပိယမံသဟု မသိပါသော်လည်း၊ ဝါ - အကပ္ပိယမံသဟု မသိစေကာမူ၊ ပဋိဂ္ဂဏှိပိတတ္တာနေ-

ပယ်မြစ်ထိုက်သော အရာ၌၊ ဌိတမေဝ-တည်သော အကပ္ပိယမံသကိုသာ၊ ပဋိက္ခိ ပတိနာမ-ပယ်မြစ်သည်မည်၏၊ တသ္မာ, နံ ပဝါရေတိ။

ပန-ကား၊ အကပ္ပိယမံသံ ခါဒန္တော ကပ္ပိယမံသံ သစေ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပဝါရေတိ-၏၊ ကသ္မာ, ဝတ္ထုတာယ-ပဝါရိတ်၏ တည်ရာဝတ္ထု၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယံ-အကြင်ကပ္ပိယမံသ ကို၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပြီ၊ တံ-ထိုကပ္ပိယမံသသည်၊ ပဝါရဏာယ-ပယ်မြစ်ခြင်း၏၊ ဝတ္ထု-တည်ရာတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်အကပ္ပိယမံသကို၊ ခါဒတိ-ခဲစား၏၊ တံ-ထိုအကပ္ပိယမံသသည်၊ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဘာနေ-ပယ်မြစ်ထိုက် သော အရာ၌၊ ကိဉ္စာပိ ဌိတံ-အကယ်၍ကား တည်ပါပေ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် တည် ပါသော်လည်း၊ ခါဒိယမာနံ-ခဲစားအပ်သော်၊ မံသဘာဝံ-အသားဟု အဖြစ်ကို၊ နဇာတိ-မစွန့်၊ တသ္မာ, ပဝါရေတိ၊ အကပ္ပိယမံသံ ခါဒန္တော အကပ္ပိယမံသံ ပဋိက္ခိ ပတိ၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ နံ ပဝါရေတိ၊ ကပ္ပိယမံသံဝါ-ကို သော်လည်းကောင်း၊ အကပ္ပိယမံသံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခါဒန္တော-စား၊ ပဋ္ဌန်-ကုန်သော၊ ဘောဇနာနံ-တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ကပ္ပိယဘောဇနံ-အပ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-အံ့၊ ပဝါရေတိ၊ ကုလဒူသက ၊ပေ၊ ရူပိယာဒီဟိ-ကုလ ဒူသကတို့၏ အမှု, ဆေးဆရာ၏ အမှု, ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်း, သာယာ အပ်သော ရွှေငွေ အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌ-မြတ်စွာ ဘုရားသည် စပ်ဆုပ်တော်မူအပ်သော၊ အနေသနာယ-မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဖြင့်၊ ဥပဓိနံ-ဖြစ်သော၊ အကပ္ပိယဘောဇနံ-ကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-အံ့၊ နံ ပဝါရေတိ၊ [“နဂိုကပင် ပယ်မြစ်ရမည့် ပစ္စည်းဖြစ်သောကြောင့် ပဝါရိတ် မသင့်”-ဟူလို။] ကပ္ပိယဘောဇနံ ဝါ, အကပ္ပိယဘောဇနံဝါ, ဘုဉ္ဇန္တောပိ-စားစဉ်လည်း၊ ကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ ပဝါရေတိ၊ အကပ္ပိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ၊ နံ ပဝါရေတိ၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော စားခြင်း ပယ်ခြင်းတို့၌၊ [“သဗ္ဗေသု ဝါရေသု”ဟု ယောဇနာ၌ ဆို၏။] ဝုတ္တနယေနေဝ, ကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အသနန္တိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ယဉ္စ-အကြင် ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ အသ္သာတိ-စား၏၊ ဝါ-စားဆဲ၊ ယဉ္စ ဘောဇနံ-ကိုလည်း၊ ဟတ္ထ ပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတေန-တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဘိဟဋ်-ရှေ့ရှဆောင် အပ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိက္ခိပန္တော-ပယ်မြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ပဝါရဏံ-ပယ် မြစ်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ (“စားဆဲဘောဇဉ်, ဟတ်တွင်းဝင်, ဆောင်စဉ် ကိုယ်နှုတ်မြစ်”ဟူသော ထိုအလုံးစုံကို၊) ဥ တွာ-သိပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ ယထာ - အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ (ပဝါရဏံ - သို့) အာပဇ္ဇတိ၊ တသ - ထို အကြောင်းကို၊ ဇာနနတ္ထံ-ငှာ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

တာဝ-ဟတ္ထပါသေ ဌိတောမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) အသနံ ဘောဇနန္တိ ဇေတ္ထ-ဟူသော ပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကေသိတ္ထမ္မိ-ဆွမ်းတစ်လုံးသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ အဇ္ဈောဟရိတုံ-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှု ဆောင်အပ်ပြီးသည်၊ ဝါ-မျိုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပတ္တမုခဟတ္ထာနံ-သပိတ်, ခံတွင်း, လက်တို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံ တစ်ခုခု၌၊ ပဌဝေသု-ကုန်သော၊ ဘောဇနေသု-တို့တွင်၊ ဧကသ္မိံပိ- ၁ ခုသော ဘောဇဉ် သည်လည်း၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ အညံ-သော၊ ပဌဝေသု ဘောဇနေသု-တို့တွင်၊ ဧကမ္မိ-တစ်ပါးသော ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ သစေ ပဋိဂ္ဂိဏာတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဝါရေတိ၊ ကတ္ထစိ-တစ်စုံတစ်ခု၌၊ (ပတ္တ, မုခ, ဟတ္ထတို့တွင် တစ်စုံတစ်ခု၌၊) ဘောဇနံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့အံ့၊ အာမိသဂန္ဓမတ္တံ-အာမိသ၏ အနံ့မျှသာ၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား တော့အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နဝါရေတိ၊ [စားဆဲဘောဇဉ် မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။] မုခေစ-ခံတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေစ-လက်၌လည်းကောင်း၊ ဘောဇနံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ပတ္တေ-၌၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်သပိတ်၌ ဘောဇဉ် ရှိသေး ပါသော်လည်း၊ တသ္မိံ အာသနေ-ထိုနေရာ၌၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော-စားလိုသည်၊ နဝ (ဟောတိ)-မဖြစ်အံ့၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော-သည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) အညသ္မိံ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်အားမူလည်း၊ ဒါတုကာမော-ပေးလိုသည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) တသ္မိံ အန္တရေ-ထိုအတွင်း၌၊ ဘောဇနံ-ကို၊ စေ ပဋိဂ္ဂိဏာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နဝါရေတိ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဝိပ္ပကတဘောဇနဘာဝသ-စား၍ မပြီး သော ဘောဇဉ်ရှိသူ၏ အဖြစ်၏၊ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ-ပြတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [တစ်နေရာ၌ စားခြင်းကိစ္စ ဖြတ်ပြီးသောကြောင့်တည်း။] ယောပိ-အကြင်ရဟန်း သည်လည်း၊ အညတြ-အခြားအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-၍၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) မုခေ-ခံတွင်း၌၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဝိလိတ္တာ-မျိုပြီး၍၊ သေသံ-အကြွင်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားစဉ်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ အညံ-သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂိဏာတိ-၏၊ တဿာပိ-ထိုရဟန်း၏လည်း၊ ပဝါရဏာ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

စ - ဆက်၊ ပတ္တေ - ၌၊ (ဝိဇ္ဇမာနဘောဇနံ - ထင်ရှားရှိသော ဘောဇဉ်ကို၊ အနဇ္ဈောဟရိတုကာမော-မျိုခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၊ ဟောတိ) ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဟတ္ထေပိ-လက်၌လည်း၊ (ဝိဇ္ဇမာနဘောဇနံ-ကို၊ အနဇ္ဈောဟရိတုကာမော, ဟောတိ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ မုခေပိ-ခံတွင်း၌လည်း၊ ဝိဇ္ဇမာနဘောဇနံ, အနဇ္ဈောဟရိတု ကာမော-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ တသ္မိံစ ခဏေ-၌လည်း၊ အညံ-အခြားဘောဇဉ် ကို၊ ပဋိဂ္ဂိဏာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နဝါရေတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော၊ ပဒေ-ပတ္တေဟူသော ပုဒ်၌၊ ဝုတ္တလက္ခဏံ-ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဟတ္ထေ မုခေဟူသော ပုဒ်တို့၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်သည်၊

ဟောတိ-၏၊ အပိစ-စင်စစ်ကား၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ ဧသနယော-ကို၊ ဒသိတောယေဝ-တိုက်ရိုက်ပြအပ်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထိုကုရုန္ဒိအဋ္ဌကထာ၌၊ မုခေ-ခံတွင်း၌၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂိလိတံ-မျိုအပ်ပြီ၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဝိယာသာဒသ-စားကြွင်းစားအား၊ ဒါတုကာမော-ပေးလိုသည်၊ (ဟောတိ၊) ပတ္တေ-၌၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘိက္ခုသ-အခြားရဟန်းအား၊ ဒါတုကာမော (ဟောတိ၊) တသ္မိံ ခဏေ-၌၊ သစေ ပဋိက္ခိပတိ-အံ့၊ နု ပဝါရေတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

ပန-ကား၊ ဟတ္ထပါသေ ဌိတောတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဘိက္ခု-သည်၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာနိသဒသ-တင်ပါး၏၊ ပစ္ဆိမန္တတော-နောက်အစွန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍လည်းကောင်း၊ ဌိတော-ရပ်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဏ္ဍိအန္တတော-ဖနောင့်အစွန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-လည်းကောင်း၊ နိပန္နော-လျောင်းနေသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ယေန ပယေန-အကြင်နံပါးဖြင့်၊ နိပန္နော-လျောင်းနေ၏၊ တဿ-ထိုနံပါး၏၊ ပါရိမန္တတော-ထိုဘက်အစွန်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-လည်းကောင်း၊ [ကပ်လျှမည့် ဒါယကာက မျက်နှာဘက်မှ လာမည်ဖြစ်၍ နောက်အစွန်းတွေကို ပြထားသည်။] ဒါယကဿ-ဒါယကာ၏၊ နိသိန္နဿဝါ-ထိုင်နေသော ဒါယကာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ဌိတဿ ဝါ-ရပ်နေသော ဒါယကာ၏သော်လည်းကောင်း၊ နိပန္နဿဝါ-လျောင်းနေသော ဒါယကာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ပဿာရိတဟတ္ထံ-ဆန့်တန်းအပ်သော လက်ကို၊ ထပေတ္မာ-ထား၍၊ ယံ အဂ်ီ-အကြင်အင်္ဂါသည်၊ အာသန္နတရံ-သာ၍ နီး၏၊ ဝါ-အနီးဆုံးတည်း၊ တဿ-ထိုအနီးဆုံးအင်္ဂါ၏၊ ဩရိမန္တေန-ဤဘက်အစွန်းဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတ္မာ-ပိုင်းခြား၍၊ အဗုတေယျဟတ္ထော-အခွဲအားဖြင့် သုံးတောင်ကို၊ ဝါ-၂ တောင့်ထွာကို၊ ဟတ္ထပါသောတိ-ဟတ္ထပါသ်ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တသ္မိံ-ထိုဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌတ္မာ-၍၊ အဘိဟဋ္ဌ-ရှေးရှုဆောင်အပ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိက္ခိပန္တဿ-ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏သာ၊ ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ တတော-ထိုဟတ္ထပါသ်မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ဝါ-ပြင်ဘက်က၊ (အဘိဟဋ်ံ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပဝါရဏာ-သည်၊)

ဟတ္ထပါသော။ ။ဟတ္ထဿ + ပါသော သမီပေါ ဟတ္ထပါသော-လက်၏ အနီး အရပ်၊ ဟတ္ထော ပသတိ ဖုသတိ အသ္မိံ ဌာနေတိဝါ ဟတ္ထပါသော-လက်၏ ထိလောက်ရာ အရပ်၊ ဝါ-လက်လှမ်းမှီရာ အရပ်၊ (ယောဇနာ၊) "ဟတ္ထဿ-လက် ၂ ဘက်၏ + ပါသော-ကွင်းတည်း၊ ဟတ္ထပါသော-လက်၏ကွင်း၊ ထိုလက်အကွင်းကို ဟတ္ထပါသ်ခေါ်သည်"ဟု တစ်နည်းကြံပါ၊ ဤဟတ္ထပါသ်တိုင်းရာ၌ အကပ်ခံသူ၏ နောက်ဘက်အစွန်းကိုလည်းကောင်း, ကပ်လာသူ၏ ဆန့်သော လက်မှ တစ်ပါး အနီးဆုံးအင်္ဂါ၏ ဤဘက်အစွန်းကိုလည်းကောင်း တိုင်းရသည်၊ ဥပမာ-မတ်တတ်ရပ်၍ ဦးခေါင်းညွှတ်ပြီးကပ်လျှင် ရဟန်းနှင့် အနီးဆုံးအင်္ဂါသည် ဦးခေါင်းတည်း၊ ထိုဦးခေါင်း၏ ဤဘက်အစွန်းဖြင့် တိုင်းရသည်။

နု (ဟောတိ။) [အထက်နှင့် အောက် ဟတ္ထပါသ် တိုင်းနည်းများလည်း ဒုန္ဓပေါဏ သိက္ခာပုဒ်၌ လာဦးလတ္တံ့။]

အဘိဟရတိတိ-ကား၊ ဟတ္ထပါသဗ္ဗန္ဓရေ-ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌၊ ဌိတော-တည် သူသည်၊ ဂါဟဏတ္ထံ-ခံယူစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥပနာမေတိ-အနီးသို့ ညွှတ်စေအံ့၊ ဝါ-ကပ်အံ့၊ [စာအုပ်တို့၌ "ဂဟဏတ္ထံ"ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ အကပ်ခံသူကို ယူစေရမည်ဖြစ်သောကြောင့် "ဂါဟဏတ္ထံ" ဟု ရှိရမည်။] ပန-ဆက်၊ အနန္တရ နိသိန္နောပိ-အခြားမဲ့၌ ထိုင်နေသည်လည်းဖြစ်သော၊ (ဘေးနား၌ ထိုင်နေသည် လည်း ဖြစ်သော၊) ဘိက္ခု-သည်၊ ဟတ္ထေဝါ-လက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥရုသုဝါ-ပေါင်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ အာဓာရကေဝါ-သပိတ်ခြေ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဌိတပတ္တံ-တည်သော သပိတ်ကို၊ အနဘိဟရိတ္တာဝ-ရှေးရှုမဆောင်မူ၍ သာလျှင်၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏှ-ယူပါလော၊ ဣတိ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ (နှုတ်သက်သက်ဖြင့် သာ ပြောအံ့၊) တံ-ထိုထမင်းကို၊ ပဋိက္ခိပတော-ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏။ ပဝါရဏာ-သည်၊ နတ္ထိ။ [ရှေးရှု မဆောင်သောကြောင့် "အဘိဟရတိအဂ်ါ မမြောက်"-ဟူလို။]

ဘတ္တပစ္ဆိ-ထမင်းတောင်းကို၊ အာနေတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ ပုရတော-ရဟန်း၏ ရှေ့၌၊ ဘူမိယံ-မြေ၌၊ (တည်ရာကြွမ်းပြင် စသည်၌၊) ထပေတ္တာ-ထားပြီး၍၊ ဝါ-ထားပြီးမှ၊ ဂဏှာဟိ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊ ဧသောနယော၊ ပန-ကား၊ ဤသက်-ဇဉ်ငယ်၊ ဝါ-နည်းနည်း၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာဝါ-မြှောက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ အပနာမေတ္တာဝါ-စောင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏှာထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပဋိက္ခိပတော-ပယ်မြစ်သော ရဟန်း၏။ ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ ထေရာသနေ-ထေရ်ကြီး၏ နေရာ၌၊ နိသိန္နော-သော၊ ထေရော-သည်၊ ဒုရေ-၂ တောင်ထွာထက် ဝေးသော အရပ်၌၊ နိသိန္နသ-ထိုင်နေသော၊ ဒဟရဘိက္ခုဿ-ရဟန်းငယ်၏ (အထံသို့) ပတ္တံ-ကို၊ ပေသေတ္တာ-စေလွှတ်၍၊ ဣတော-ဤသပိတ်ထည်းမှ၊ သြဒနံ-ကို၊ ဂဏှာဟိ-ယူလိုက်လော၊ ဣတိ ဝဒတိ-အံ့၊ ပန-ထိုသို့ပြောပါသော်လည်း၊ ဂဏှိတ္တာ-သပိတ်ကို ယူ၍၊ ဂတော-သွားသော တမန်သည်၊ တုဏ္ဍိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ တိဋ္ဌတိ-ရပ်နေအံ့၊ ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ မယံ-တပည့်တော်အား၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပဋိက္ခိပတိ-အံ့၊ နု ပဝါရေတိ၊ ကသ္မာ၊ ထေရဿ-၏၊ ဒုရဘာဝတော-ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒုတဿ-တမန်၏၊ အနဘိဟရဏတောစ-ရှေးရှု

အနန္တရ ၊ပေ၊ နတ္ထိ။ ။တစ်ပါးနှင့် တစ်ပါး ကပ်နေသော်လည်း ဘောဇဉ်ကို လက်ဖြင့် ရှေးရှုမဆောင်ဘဲ နှုတ်ဖြင့်သာ ဖိတ်သောကြောင့် ပယ်မြစ်သော ရဟန်းမှာ ပဝါရိတ် မသင့်၊ ဤစကားကို ထောက်၍ ဆွမ်းအတူစားရာဝယ် ဆွမ်းစသည်ကို လက်ဖြင့် ဆောင်ယူ၍ "ဆွမ်း ယူအုံးမလား" ဟု မဖိတ်ပါလေနှင့်၊ ဖိတ်လိုလျှင် လက်ဖြင့် မဆောင်ဘဲ နှုတ်ဖြင့်သာ ဖိတ်ရ သည်၊ လက်ဖြင့် ဆောင်ယူ၍ ဖိတ်သည်ကို ပယ်လျှင်ကား ပဝါရိတ်သင့်သည်သာ။

မဆောင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန-ဆက်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အာဂတော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣမံ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တံ-ထိုထမင်းကို၊ ပဋိက္ခိပတော ပဝါရဏာ ဟောတိ။

ပရိဝေသနာယ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အခါ၌၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဧကေန ဟတ္ထေန-တစ်ဖက်သော လက်ဖြင့်၊ သြဒနပဏ္ဍိ-ထမင်းတောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကေန-တစ်ဖက်သော လက်ဖြင့်၊ ကဋဿ-ဇွန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပရိဝိသတိ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးအံ့၊ တတြ-ထိုသို့ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ၌၊ အညော-အခြားသော ဒါယကာသည်၊ အာဂန္တွာ-၍၊ အဟံ-သည်၊ ပဏ္ဍိ-တောင်းကို၊ ဓာရေသာမိ-ဆောင်ထားအံ့၊ တွံ-သင်သည်၊ ဝါ-သင်က၊ သြဒနံ-ထမင်းကို၊ ဒေဟိ-လှူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တွာ-ပြော၍၊ ဂဟိတ မတ္တကမေဝ-ကိုင်အပ်ကာမျှကိုသာ၊ (ကိုင်ရုံလောက်ကိုသာ၊) စေ ဂဟေတိ-အံ့၊ [တောင်းကို ကိုင်ရုံသာ ကိုင်ထား၏၊ အားရှိပါးရှိအောင် ကိုင်ခြင်းကိုကား မပြု-ဟူလို။] ပန-စင်စစ်ကား၊ ပရိဝေသေကောဝေ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသူသည်သာ၊ ဝါ-ဆွမ်းလိုက်သူသည်သာ၊ တံ-ထိုဆွမ်းတောင်းကို၊ ဓာရေတိ-ဆောင်နေရ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သာ-ထိုဆွမ်းတောင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ (ပရိဝိသကေန-သည်၊) အဘိဟဋာဝ-ရှေးရှုဆောင်အပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ တတော-ထိုဆွမ်းတောင်းမှ၊ ဒါတုကာမ တာယ-ပေးလိုသည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂဏှန္တံ-ခပ်ယူဆဲကို၊ ပဋိက္ခိပန္တသ-ပယ်သော ရဟန်း၏၊ ပဝါရဏာ ဟောတိ။ [ခပ်ယူနေစဉ် ရှေးရှုဆောင်ဆဲ မဟုတ်သော်လည်း တောင်းက ရှေးရှုဆောင်ဆဲဖြစ်သောကြောင့် ပဝါရိတ် သင့်သည်။]

ပန-ကား၊ ပရိဝိသကေန-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသော ဒါယကာသည်၊ (ဆွမ်းလိုက်သူသည်၊) ဖုဋ္ဌမတ္တာဝ-ထိအပ်ကာမျှသည်သာ၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဣတရောဝ-အခြားသူသည်သာ၊ (ဘေးက ဆောင်ယူပေးသူသည်သာ၊) နံ-ထိုဆွမ်းတောင်းကို၊ (သစေ) ဓာရေတိ-အဂယ်၍ ဆောင်ထားအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တတော-ထိုဆွမ်းတောင်းမှ၊ ဒါတုကာမတာယ-ကြောင့်၊ ဂဏှန္တံ-ခပ်ယူနေဆဲကို၊ ပဋိက္ခိပန္တသ ပဝါရဏာ နဟောတိ၊ ကဋဿနာ-ဇွန်းဖြင့်၊ ဥဒ္ဓတဘာဇ္ဇေ ပန-ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီးသော ဘတ်၌ကား၊ (ပဝါရဏာ၊) ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ကဋဿအဘိဟာရောယေဝ-ဇွန်းဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ယူခြင်းသည်သာ၊ တသ-ထိုထမင်းကို၊ အဘိဟာရော-ရှေးရှုဆောင်ယူခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဒ္ဝိန္နံ-၂ ယောက်တို့၏၊ (ဆွမ်းလိုက်သူနှင့် ကူညီသူ ၂ ယောက်တို့၏၊) သမဘာရေပိ-အညီအမျှ ဆောင်ယူအပ်သော ဝန်၌လည်း၊ ပဋိက္ခိပန္တော-ပယ်မြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ပဝါရေတိယေဝ-သည်သာ၊ ဣတိ မဟာ ပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ အနန္တရသ-အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဘတ္တေ-ကို၊ ဒိယျမာနေ-ပေးလှူစဉ်၊ ဣတရော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပိဒဟတိ-ပိတ်ထားအံ့၊ ပဝါရဏာ နတ္ထိ၊ ကသ္မာ၊ အညသ-အခြားရဟန်းသို့

အဘိဟဋ္ဌေ-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော ထမင်း၌၊ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ-ပယ်မြစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [မိမိအား ပေးသည်ကို ပယ်ခြင်း မဟုတ်၊ အခြားရဟန်းအား ပေးသည်ကို မိမိသပိတ်ထဲ၌ မကျအောင် ပိတ်ထားခြင်းဖြစ်သော ကြောင့် ပဝါရိတ် မသင့်။]

ပဋိက္ခေပေါ ပညာယတိတိ ဇတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ အဘိဟဋ်-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိက္ခိပတော-၏၊ ပဝါရဏာ နတ္ထိ၊ ပန-အနွယကား၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ အဘိဟဋ်-ကို၊ ကာယေနဝါ-ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယဝါ-နှုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ခိပန္တဿ-၏၊ ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တတ္ထ-ထိုကာယေနဝါ ဝါစာယဝါ ပဋိက္ခိပန္တဿဟူသော ပါဠိ၌၊ အဂ္ဂိလိ-ဝါ-လက်ချောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထဝါ-လက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိကဗီဇနိ-ဝါ-ခြင်နှင်းယပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ခြင်ကို ချောက်ကြောင်း ယပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊) စီဝရကဏ္ဏ-ဝါ-သင်္ကန်းအနားကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ယံ) စာလေတိ-အကြင်လှုပ်စေ၏၊ (တံ စာလနံ-ဝါ-ထိုလှုပ်စေခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊) ဘမုကာယ-မျက်ခုံးဖြင့်၊ အာကာရ-ပယ်မြစ်ပုံအခြင်းအရာကို၊ (ယံ) ကရောတိ-အကြင်ပြု၏၊ (တံ ကရဏံ-ဝါ-ထိုပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊) ကုဒ္ဓေါ-စိတ်ဆိုးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) (ယံ) သြလောကေတိ-အကြင်ကြည့်၏၊ (တံ သြလောကနံ-ဝါ-ထိုကြည့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊) ကာယေန-ဖြင့်၊ ပဋိက္ခေပေါနာမ-ပယ်ခြင်းမည်၏၊ အလံ-တော်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ယံ) ဝဒတိ-အကြင်ပြော၏၊ (သော ဝါဒေါ)ဝါ-ထိုပြောခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ နဂဏ္ဍာမိ-မယူလို၊ ဣတိ (ယံ) ဝဒတိ၊ (သော ဝါဒေါ) ဝါ၊ မာ အာကိရ-မလောင်းထည့်နှင့်၊ ဣတိ (ယံ) ဝဒတိ၊ (သော ဝါဒေါ) ဝါ၊ အပဂစ္ဆ-ဖဲလော၊ ဣတိ (ယံ) ဝဒတိ၊ (သော ဝါဒေါ) ဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယ-ဖြင့်၊ ပဋိက္ခေပေါနာမ-မည်၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ယေနကေနစိ-သော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာဖြင့်၊ ကာယေနဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ခိတ္တော-ပယ်မြစ်အပ်သော်၊ ပဝါရဏာ ဟောတိ။

ဧကော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဘတ္တေ-ထမင်းကို၊ အဘိဟဋ္ဌေ-(ထည့်ဖို့ရန်) ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော်၊ ပဝါရဏာယ-ပယ်မြစ်ခြင်းမှ၊ ဝါ-ပဝါရိတ်သင့်ခြင်းမှ၊ ဘီတော-ကြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဟတ္ထံ-ကို၊ အပနေတ္တာ-သပိတ်မှ ဖယ်၍၊ ပုနပ္ပုနံ-ထပ်ခါထပ်ခါ၊ ပတ္တေ-၌၊ သြဒနံ-ကို၊ အာကိရန္တံ-လောင်းထည့်နေသော ဒါယကာကို၊ အာကိရ အာကိရ-လောင်းထည့်လော, လောင်းထည့်လော၊ ကာဠေတ္တာ-ဖိရိုက်၍၊ ဝါ-ဖိသိပ်၍၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေလော၊ ဣတိ, ဝဒတိ-ပြောအံ့၊ ဇတ္ထ-ဤသို့ပြောရာ၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ (ပဝါရိတ် သင့်သလား, မသင့်ဘူးလား-ဟူလို၊) ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဦးစွာ၊

(နိဒ္ဒိဒ္ဓော-ညွှန်ပြအပ်သော၊) မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အနာကိရဏာတ္ထာယ-မလောင်းထည့်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တတ္တာ-ပြောဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဝါရဏာ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အာဟ-ပြီ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာကိရ-လောင်းလော၊ ပူရေဟိ-ပြည့်စေလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တသ-ပြောဆိုသော၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်၏၊ ပဝါရဏာ-သည်၊ အတ္ထိနာမ-ရှိရသေးသတဲ့လော၊ ဣတိ ဝတ္တာ-ပြောဆိုပြီး၍၊ နု ပဝါရေတိ-ပယ်မြစ်သည် မမည်၊ ဝါ-ပဝါရိတ် မသင့်၊ ဣတိ အာဟ-ပြီ။

အပရော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အဘိဟရန္တံ-ရှေးရှုဆောင်လာသော၊ ဘိက္ခုံ-ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ (မိမိသပိတ်၌ ထည့်ဖို့ရန် ဆောင်ယူလာသူဟု မှတ်သား၍၊) အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ကိံ-အသို့နည်း၊ ဣဒေါပိ-ဤသပိတ်ထည်းမှလည်း၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဂဏှိဿသိ-ယူဦးလတံ့လော၊ တေ-သင့်အား၊ ကိဉ္စိ-ကို၊ ဒမ္မိ-ပေးလိုသေး၏၊ (သင်က ပေးဖို့ မဆိုထားဘိ, ဒီကတောင် ပေးချင်သေးသည်-ဟူလို၊) ဣတိ အာဟ-ပြီ၊ တကြောပိ-ထိုသို့ပြောရာ၌လည်း၊ ဒေဝံ-ဤသို့ပြောလတ်သော်၊ နာဂမိဿတိ-ရှေ့သို့ တိုး၍ မလာလတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ပြောဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ ဣတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ ဂဏှိဿသိ-ယူဦးလတံ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တသ-သော၊ ကဿစိ-၏၊ ပဝါရဏာ-သည်၊ အတ္ထိနာမ-ရှိရသေးသတဲ့လော၊ ဣတိ ဝတ္တာ-၍၊ နု ပဝါရေတိ-မမည်၊ ဝါ-မသင့်၊ ဣတိ အာဟ-ပြီ။

ဧကော-တစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သမံသကံ-အသားအဖတ်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ရသံ-အရည်ကို၊ အဘိဟရိတ္တာ-၍၊ ရသံ-အရည်ကို၊ ဂဏှာထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ ဝဒတိ-လျှောက်၏၊ တံ-ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ-၍၊ ပဋိက္ခိပတော ပဝါရဏာ နတ္ထိ၊ [အသားရည်က ဘောဇဉ် ၅ ပါးတွင် မပါဝင်သောကြောင့် ပယ်သော်လည်း ပဝါရိတ် မသင့်-ဟူလို။] မစ္ဆရသံ-ငါးအရည်ကို၊ (ဂဏှာထ၊) မံသရသံ-အသားအရည်ကို၊ (ဂဏှာထ၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ပဋိက္ခိပတော (ပဝါရဏာ၊) ဟောတိ၊ ဣဒံ-ဤဟာကို၊ ဂဏှာထ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-အမည်မတတ်ဘဲ လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊ (ပဝါရဏာ၊) ဟောတိယေव-သည်သာ၊ မံသံ-အသားကို၊

မစ္ဆရသံ။ ။"မစ္ဆဿ + ရသော မစ္ဆရသော"ဟု တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပြုလျှင် အရည်သာ ဒုသောကြောင့် ပဝါရိတ် သင့်နိုင်စရာ မရှိ၊ သို့သော် "မစ္ဆောစ+မစ္ဆရသောစ မစ္ဆရသော"ဟု ဒွန္ဒသမာသ်ပြုလျှင်ကား ငါးလည်း ပါနေသောကြောင့် ပဝါရိတ်သင့်နိုင်သည်၊ မစ္ဆရသံပုဒ်က ငါးကိုလည်းကောင်း, ငါးအရည်ကိုလည်းကောင်း ၂ မျိုးလုံးဟောနိုင်သောကြောင့် ပဝါရိတ် သင့်ရသည်-ဟူလို၊ မံသရသံ၌လည်း နည်းတူ။

ဝိသုံ-အရည်မှ သီးခြား၊ ကတ္တာ-၍၊ မံသရသံ-အသားရည်ကို၊ ဂဏှာထ၊ ဣတိ, ဝဒတိ-အုံ့၊ တတ္ထ-ထိုသို့လျှောက်ရာ၌၊ (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထိုအသားရည်၌၊ သာ သပမတ္တာမို-မုန်ညင်းစေ့မျှ ပမာဏရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ မံသခဏ္ဍံ-အသားတုံး သည်၊ စေ အတ္ထိ-အကယ်၍ ရှိသေးအုံ့၊ (ဧဝံဆတိ) တံ-ထိုအသားရည်ကို၊ ပဋိက္ခိ ပတော, ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပရိသာဝိတော-စစ်အပ်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝဋ္ဋတိ၊ (ပဝါရိတ် မသင့်-ဟူလို) ဣတိ အာဘယတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ။

မံသရသေန-အသားရည်ဖြင့်၊ အာပုစ္ဆန်-ပန်ပြောသူကို၊ မဟာထေရော-သည်၊ မုဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ်မျှ၊ အာဂမေဟိ-ဆိုင်းငံ့ဦးလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို ပြီး၍၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ထာလက်-ခွက်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ တေ-ဤသို့ပြောဆိုရာ၌၊ ကထံ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ (ပဝါရိတ် သင့်သလား, မသင့်ဘူးလား-ဟူလို) တာဝ-မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒြော-သော၊) မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အဘိဟာရကသ-ရှေးရှုဆောင်ယူလာသူ၏၊ ဂမနံ-သွားခြင်းကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဥပစ္ဆိန္နံ-ဖြတ်အပ်ပြီ၊ [မုဟုတ္တံ အာဂမေဟိဆိုတုန်းက သွားခြင်းကြိယာကို ဖြတ်လိုက်ပြီ။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဝါရေတိ-ပယ်မြစ်သည်မည် ၏၊ ဝါ-ပဝါရိတ်သင့်၏၊ ဣတိ အာဟ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အယံ-ဤဒါယကာသည်၊ ကုဟိံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွားသေးသနည်း၊ ဧတသ-ဤဒါယကာ၏၊ ကိဒိသံ-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ဂမနံ-သွားခြင်းသည်၊ (ဟော တိ-နည်း၊) ဂဏှန္တသာပိ - ခံယူသူ၏လည်း၊ (ယူလာသော ခွက်ဖြင့် ခံယူသူ၏ လည်း၊) ပဝါရဏာ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိနာမ-ရှိရသေးသလော၊ ဣတိ, ဝတ္တာ-ပြောဆိုပြီး၍၊ နံ ပဝါရေတိ-ပဝါရိတ် မသင့်၊ ဣတိ, အာဟ-ပြီ။

ကဋ္ဌိရပန်သာဒီဟိ-အညောက်, ပိန္ဓဲသီး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ မိသေတွာ-ရောနှောမ၍၊ မံသံ-အသားကို၊ ပစန္တိ-ချက်ကြကုန်၏၊ တံ-ထိုဟင်းကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ကဋ္ဌိရသူပံ-အညောက်ဟင်းရည်ကို၊ ဂဏှာထ၊ ပနသဗျဉ္ဇနံ-ပိန္ဓဲသီးဟင်းလျှာကို၊ ဂဏှာထ၊ ဣတိ, ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အုံ့၊ ဧဝမ္မိ-ဤသို့လျှောက်ပါသော်လည်း၊ နံ ပဝါရေတိ-ပဝါရိတ်မသင့်၊ [ပယ်မြစ်သော ရဟန်းမှာ ပဝါရိတ် မသင့်-ဟူလို။] ကသ္မာ-နည်း၊ အပဝါရဏာရဟသ-ပဝါရိတ် မထိုက်သော ဟင်းချို ဟင်းလျှာ၏၊ နာမေန-ကဋ္ဌိရသူပ, ပနသဗျဉ္ဇနဟူသော နာမည်ဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ-လျှောက်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ မစ္ဆသူပံ-ငါးဟင်းချို့ကို၊ (ဂဏှာထ-ခံယူပါ ကုန်၊) ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ မံသသူပံ-အသားဟင်းချို့ကို၊ (ဂဏှာထ၊) ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဣမံ-ဤဟာကို၊ ဂဏှာထ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အုံ့၊ ပဝါရေတိ။

မံသကဒမ္မကောနာမ-အသားဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော အစာမည်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ တံ-ထိုမံသကဒမ္မကကို၊ ဒါတုကာမော-ပေးလှူလိုသည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်သော်လည်း၊ ("မံသပါသော်လည်း"-ဟူလို၊) ကဒမ္မကံ ဂဟေ; ဘာတိ-ကဒမ္မကံ ဂဏှထဟူ၍၊ ဝါ-ရောပြွမ်းအပ်သော အစာကို ခံယူပါကုန်ဟူ၍၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ၊ နပဝါရေတိ-ပဝါရိတ်မသင့်၊ {ဝဋ္ဋတိကိုပင် နပဝါရေတိဟု ထပ်ဖွင့်သည်။} ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ မံသကဒမ္မကန္တိ ဝါ-မံသကဒမ္မကဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဣဒန္တိ ဝါ-ဤဟာဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပဝါရေတိ၊ သဗ္ဗေသု-ကုန်သော၊ မစ္ဆမံသမိဿကေသု-ငါးဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်, အသားဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော အစာတို့၌၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိမန္တနေ-ပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်၌၊ ဘုဉ္ဇမာနော-ဆွမ်းစားစဉ်၊ အဘိဟင်္ဍ-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော၊ မံသံ-အသားကို၊ ဥဒ္ဒိဿကတန္တိ-ဥဒ္ဒိဿကတ အသားဟူ၍၊ (ရဟန်းကို ရည်စူး၍ ပြုအပ်, သတ်အပ်သော အသားဟူ၍၊) မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ပဋိက္ခိပတိ-၏၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) ပဝါရိတောဝ-ပယ်မြစ်စေအပ်သည်သာ၊ ဝါ-ပဝါရိတ် သင့်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ, မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ {အစာက မစားထိုက်သော အစာ မဟုတ်သောကြောင့် ပဝါရိတ်သင့်သည်။} ပန-ဆက်၊ မိဿကကထာ-မိဿကနှင့် စပ်သော စကားကို၊ ကုရုန္ဒိယံ-၌၊ သုဒ္ဒ-စွာ၊ ဝါ-ကျယ်ဝန်းစွာ၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဧဝံ-သို့၊ တတ္ထ-ထိုကုရုန္ဒိအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ၊ (ကား) ပိဏ္ဍပါတဒါရိကော-ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဘတ္တမိဿကံ-ထမင်းဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော၊ ယာဂုံ-ကို၊ အာဟရိတ္တာ-၍၊ ယာဂုံ-ကို၊ ဂဏှထ-ကုန်၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ နပဝါရေတိ၊ ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တော - သော်၊ ပဝါရေတိ၊ ကသ္မာ - နည်း၊

ကဒမ္မက။ ။"ကဒမာတ်, အမ္မစ်ပစ္စည်း (စ်အနုဗန်ချေ) သွတ္ထ၌ ကပစ္စည်း" ဟု ထောမနိမိ ဆိုး၏။ ကဒမာတ်သည် ဒိဝါဒိဖြစ်မူ ဗျာကုလ-ရှုပ်ပွေခြင်း အနက်ကို ဟော၏။ "ကဒမ္မက" မည်သော ဤအစာလည်း သား, ငါး, အညွှန့်, အညှောက်, အသီးအရွက် အမျိုးမျိုး ရောရ၍ ချက်အပ်ရကား ရှုပ်ပွေနေသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "ကရမ္ဘကော"ဟု ရှိလျှင် ပါဠိပျက်, သို့မဟုတ် ဒကို ရပြု။ {ကဒမ္မကောတိ မိဿကာဒိ ဝစနမေတံ၊ ယံ ဟိ ဗဟုဟိ မိဿေတွာ ကရောတိ၊ သော ကဒမ္မကောတိ ဝုစ္စတိ-ဟု ဝိမတိ၌ ပါဠိရှိပါစေ။}

ယောဇနာ။ ။ကရောတိ သမ္ဘဟံတိ ကရော၊ ကရိယတိ သမ္ဘဟေနာတိ ကရော၊ အပေါင်းပြုတတ်သော (အပေါင်းသည် ပြုအပ်သော) အစိတ်အစိတ် ရ၏၊ ကရံ+ဝကတိ အာဒဒါတီတိ ကရမ္ဘကော-အစိတ်အစိတ်ကို ယူတတ်သော အပေါင်းရ၏၊ ဤသို့ယောဇနာ ဝိဂ္ဂဟပြုသည်၊ ထိုအလို ကရမ္ဘကကို ပါဠိမှန်ဟု ယူစေလို၏၊ အသား, အရွက်, အသီး, အညွှန့်, အညှောက် စသည်တို့တွင် ရသမျှကို စုပေါင်း၍ ချက်အပ်သော ဟင်းသပြွမ်းပင်တည်း။

ယေန-အကြင်ထမင်းဖြင့်၊ အာပုစ္ဆိတော-ပန်ပြောအပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုထမင်း၏၊ အတ္ထိတာယ-ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ တ္ထေ-ယေနာပုစ္ဆိတော စသော စကားရပ်၌၊ အဓိပ္ပာယော-ကုရုန္ဒီဆရာ၏ အလိုတည်း၊ ယာဂုမိဿကံ-ယာဂုဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော အစာကို၊ ဂဏ္ဍာထ-ပါကုန်၊ ဣတိ ဝဒတိ-အံ့၊ တတြ-ထိုသို့လျှောက်ရာ၌၊ ယာဂု-သည်၊ ဗဟုတရာဝါ-သာ၍များသည်သော်လည်းကောင်း၊ သမသမာဝါ - အညီအမျှသည်သော်လည်းကောင်း၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နု ပဝါရေတိ၊ ယာဂု-သည်၊ မန္ဒာ-နည်းသည်၊ ဘတ္တံ-သည်၊ ဗဟုတရံ-များသည်၊ (စေ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ပဝါရေတိ၊ ဣဒဉ္စ-ဤစကားကိုလည်း၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-တို့၌၊ ဝုတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ ပဋ္ဌိကိုပိတုံ-ဌာ၊ နု သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ပန-ထိုသို့ပင်ပယ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းပါသော်လည်း၊ ဥတ္ထေ-ဤယာဂုမိဿကံ ဂဏ္ဍထ အစရှိသော စကား၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ ဒုဒ္ဒသံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိမြင်အပ်၏၊ ဝါ-သိမြင်နိုင်ခဲ၏။

ဘတ္တမိဿကံ-ထမင်းဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော အစာကို၊ ဂဏ္ဍထ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ (တတြ-ထိုသို့လျှောက်ရာ၌၊) ဘတ္တံ-ထမင်းသည်၊ ဗဟုကံ ဝါ-များသည်သော်လည်းကောင်း၊ သမံဝါ-အညီအမျှသည်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပတရံဝါ-နည်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-အံ့၊ ပဝါရေတိယေဝ၊ ဘတ္တံ ဝါ-ဘတ္တဟူသော နာမည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယာဂုံဝါ-ယာဂုဟူသော နာမည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနာမသိတ္တာ-မသုံးသပ်မူ၍၊ မိဿကံ ဂဏ္ဍထာတိ-ဟူ၍၊ ဝဒတိ-အံ့၊ တတြ-ထိုသို့လျှောက်ရာ၌၊ ဘတ္တံ-သည်၊ ဗဟုတရံဝါ-များသည်သော်လည်းကောင်း၊ သမကံဝါ-အညီအမျှသည်သော်လည်းကောင်း၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဝါရေတိ၊ (ဘတ္တံ-သည်၊) အပ္ပတရံ-နည်းသည်၊ (စေ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) နု ပဝါရေတိ၊ ဣဒဉ္စ-ဤစကားကိုလည်း၊ ကဒမ္ဗကေန-ကဒမ္ဗကနှင့်၊

အယ ၊ပေ၊ ပ္ပာယော။ ။"ယေနာပုစ္ဆိတော တဿ အတ္ထိတာယ" ၌ ကုရုန္ဒီဆရာ၏ အလိုကို ပြလို၍ "အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော" ဟု မိန့်သည်၊ ထိုအဓိပ္ပာယ်ပြစကားသည် "ယာဂု မန္ဒာ, ဘတ္တံ ဗဟုတရံ, ပဝါရေတိ" တိုင်ရုံသာတည်း။

ဒုဒ္ဒသံ။ ။"ယာဂုမိဿက" ဟူသည် ယာဂုနှင့် ရောအပ်သော ဘတ္တပင်တည်း၊ ကဒမ္ဗကကဲ့သို့ အမျိုးမျိုးရောအပ်သည် မဟုတ်၊ သို့ပါလျက် "ယာဂုက များလျှင်လည်းကောင်း, သမသမဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း ပဝါရိတ် မသင့်၊ ယာဂုက နည်းနေ၍ ဘတ္တက များမှ ပဝါရိတ်သင့်၏" ဟူရာ၌ "ဘတ္တ" ပါနေလျှင် ယာဂုအနည်းအများ ခွဲခြားဖွယ် မလိုပါဘဲလျက် ခွဲခြား၍ဆို၏၊ ထိုသို့ဆိုရာ၌ အကြောင်းရှာ၍ မရပါ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ တစ်ညီတစ်ညွှတ်တည်းဆိုအပ်သော အဆုံးအဖြတ် ဖြစ်သောကြောင့် ပယ်လည်း မပယ်နိုင်ပါ-ဟူလို။ [ဤနေရာဝယ် အကြောင်းရှာ၍ မရသကဲ့သို့ နောက် "မိဿက ဂဏ္ဍထ"၌လည်း အကြောင်းရှာ၍ မရ, ဒုဒ္ဒသပင်ဖြစ်သည်။]

နှ သမာနေတဗ္ဓံ-အတူ မပြုထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ကဒမ္မကော-သည်၊ မံသမိဿကောပိ-အသားဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော ကဒမ္မက သည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ အမံသမိဿကောပိ-မံသမိဿက မဟုတ်သော ကဒမ္မကသည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကဒမ္မကန္တိ-ကဒမ္မကံဟူ၍၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သော်၊ ပဝါရဏာ, နတ္ထိ၊ ဣဒံ ပန-ဤမိဿကသည်ကား၊ ဘတ္တမိဿကမေဝ-ထမင်းဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော အစာသာတည်း၊ ဧတ္တော-ဤဘတ္တမိဿကဌ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဝါရဏာ ဟောတိ၊ ဗဟုရသေ-များသော အရည်ရှိသော၊ ဘတ္တေ-ဌ၊ ရသံ-ကို၊ (ဂဏှထ-ပါကုန်၊) ဣတိစ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဗဟုဒီရေ-များသော နွဲ့ရည်ရှိသော၊ (ဘတ္တေ-ဌ၊) ဒီရံ-ကို၊ (ဂဏှထ၊) ဣတိစ-လည်းကောင်း၊ ဗဟုသပ္ပိမှိ-များသော ထောပတ်ရှိသော၊ ပါယသေ-ယနာထမင်းဌ၊ သပ္ပိ-ကို၊ ဂဏှထ၊ ဣတိစ-လည်းကောင်း၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ ကတ္တာ, ဒေတိ-ပေးအံ့၊ တံ-ထိုရသစသည်ကို၊ ပဋ္ဌိဏ္ဍပတော-၏၊ ပဝါရဏာ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ တတ္ထ-ထိုကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာဌ၊ ဝုတ္တံ၊ (ပြန်လှည့်)။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂစ္ဆန္တော-သွားနေစဉ်၊ ပဝါရေတိ-ပဝါရိတ်သင့်၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဂစ္ဆန္တောဝ-သွားရင်းပင်၊ ဘုဉ္ဇိတုံ-စားခြင်းငှာ၊ ဝါ-စားခွင့်ကို၊ လဘတိ-ရ၏။ [“သွားခြင်း ဣရိယာပုထ် မဖျက်လျှင် ဆက်၍ စားကောင်းသည်” ဟူလို။] ကဒ္ဒမံဝါ-ရွှံ့ညွန်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံဝါ-ရေသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ ဌိတေန-ရပ်သော ရဟန်းသည်၊ အတိရိတ္တံ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ-ပြုစေထိုက်၏။ [“ပဝါရိတ် သင့်တုန်းက သွားနေသော ဣရိယာပုထ် ပျက်သောကြောင့် နောက်ထပ် စားလိုလျှင် အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုပါ” ဟူလို။] အန္တရာ-လိုရာအရပ်သို့ မရောမီ ခရီးအကြား၌၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ ပူရာ-ပြည့်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နဒီတီရေ-မြစ်ကမ်း၌၊ ဂုမ္ဗံ-ချုံတစ်ချုံကို၊ အနုပရိယာယန္တေန-အစဉ်လှည့်လည်လျက်၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏၊ [“သွားခြင်း ဣရိယာပုထ် မပျက်အောင် ချုံကို လှည့်ပတ်လျက် စားပါ”-ဟူလို။] အထ-သို့မဟုတ်၊ နာဝါဝါ-လှေသည်သော်လည်းကောင်း၊ သေတုဝါ-တံတားသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိအံ့၊ တံ-ထိုလှေ, ထိုတံတားကို၊ အဘိရုဟိတ္တာပိ-တက်၍လည်း၊ စက်မန္တေနေဝ-ခေါက်တွန့်ခေါက်ပြန် စက်ဘီးသွားလျက်သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။ ဂမနံ-သွားခြင်း ဣရိယာပုထ်ကို၊ နှ ဥပစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ-မဖြတ်ရာ၊ ယာနေဝါ-ယာဉ်ဌသော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိအဿပိဌ္ဌေဝါ-ဆင်ကျောက်ကုန်း,

---

ဝိသုံ ကတ္တာ ဒေတိ။ ။“ရသံ ဂဏှထ”ဟု စကားအားဖြင့် အသားမှ သီးခြား ပြုခြင်းတည်း၊ အသားတခြား အရည်တခြားဖြစ်အောင် လက်ဖြင့် ခွဲခြားခြင်းကို မဆိုလို။ [ဝါစာယ ဝိသုံ ကတ္တာ ဒေတိတိ အတ္ထော၊ နှ ပန ကာယေန ရသာဒီ ဝိယောဇေတ္တာ၊-ဝိမတိ။]

မြင်းကျောက်ကုန်းခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ စန္ဒမဏ္ဍာလေဝါ-လဝန်းဗိမာန်ပေါ်ခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ သူရိယမဏ္ဍာလေဝါ-နေဝန်းဗိမာန်ခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ နိသီဒိတ္ဘာ-ထိုင်၍၊ ပဝါရိတေန-ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ မဗ္ဗန္ဓိကံ-မွန်းတည့်ချိန်သည်၊ (အတ္တိ) တာဝ-ထိုမွန်းတည့်ချိန်တိုင်အောင်၊ ဂစ္ဆန္တော်သုပိ-သွားနေသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသု-ထိုယာဉ် အစရှိသည်တို့ခ္ဍ၊ နိသိန္နေနေဝ-ထိုင်လျက်သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဌိတော-ရပ်လျက်၊ ပဝါရေတိ-ပဝါရိတ်သင့်၏၊ (တေန-ထိုရဟန်းသည်) ဌိတေနေဝ-ရပ်လျက်သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိသိန္နော-ထိုင်လျက်၊ ပဝါရေတိ၊ (တေန-သည်၊) နိသိန္နေနေဝ-ထိုင်လျက်သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-၏၊ တံ တံ ဣရိယာပထံ-ထိုထိုဣရိယာပုထ်ကို၊ ကောပေန္တေန-ဖျက်သော ရဟန်းသည်၊ အတိရိတ္တံ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊ ကာရေတဗ္ဗံ-ပြုစေထိုက်၏၊ [စားလိုလျှင် အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြု၍ စားပါဟူလို။] ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကော-ဆောင့်ကြောင့်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိသီဒိတ္ဘာ-ထိုင်၍၊ ပဝါရေတိ-၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကေနေဝ-ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက်သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ ဝါ-၏၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ခ္ဍ၊ ပလာလပိဋ္ဌိဝါ-ကောက်ရိုးထိုင်ခုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ နိသီဒနကံဝါ-ထိုင်ခုံငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ ["ညောင်းမည် စိုးသောကြောင့် ဖင်ထိုင်ခုံကလေး ပေးပါ-ဟူလို။] ပိဋ္ဌကေ-လှည့်၍ရသော ထိုင်ခုံငယ်ခ္ဍ၊ နိသီဒိတ္ဘာ-၍၊ ပဝါရိတေန-ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ အာသနံ-ထိုင်နေခြင်းကို၊ အစာလေတ္ဘာဝ-မလှုပ်စေမူ၍သာ၊ (တင်ပါးကို မရွှေ့ဘဲသာလျှင်ဟူလို၊) စတာသော-ကုန်သော၊ ဒိသာ-အရပ်တို့ကို၊ ပရိဝတ္တေန်-လှည့်လျက်၊ ဘုဉ္ဇိတုံ လဗ္ဘတိ၊ [ထိုင်ခုံကလေးက လှည့်၍ရသောကြောင့် "စတာသော ဒိသာ ပရိဝတ္တေန်" ဟု ဆိုသည်၊ (တစ်နည်း) ထိုင်ခုံ မလှည့်ဘဲ

နိသီဒနကံ ဒါတဗ္ဗံ။ ။သစေ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသိန္နော ပါဒေ အမုဉ္စိတ္ဘာပိ ဘူမိယံ နိသီဒတိ၊ ဣရိယာပထံ ဝိကောပေန္တောနာမ ဟောတိတိ ဥက္ကုဋ္ဌိကာသနံ အဝိကောပေတ္ဘာဝသုခေန နိသီဒိတုံ "တဿ ပန ဟေဋ္ဌာ ၊ပေ၊ နိသီဒနကံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ"။

အာသနံ အစာလေတ္ဘာ။ ။အာသနံ အစာလေတ္ဘာတိ ပိဋ္ဌေ ဖုဋ္ဌောကာသတော အာနိသဒမ်သ် အမောစေတ္ဘာ၊ အနုဋ္ဌဟိတ္ဘာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ "အဒိန္နာဒါနေ ဝိယ ဌာနာစာဝနံ နဂဟေတဗ္ဗန္တိ" တိသုပိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဝုတ္တံ၊ အဒိန္နာဒါနပါရာဇိကာ၌ကား တည်ရာမှ ဘေးသို့ ဖြစ်စေ အထက်အောက်သို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ခြင်းကို "ဌာနာစာဝန"ဟု ခေါ်၏၊ ဤ၌ကား အင်းပျဉ်ပေါ်၌ တင်ပါးမခွာဘဲ တိုရွှေ့ဒီရွှေ့ ရွှေ့ရုံဖြင့် ဌာနာစာဝန မဖြစ်၊ တင်ပါးကို တည်ရာမှ လွတ်စေမှသာ "ဌာနာစာဝန" ဟု ယူရမည်-ဟူလို။

မျက်နှာချည်း ၄ ဘက်လှည့်၍လည်း စားနိုင်သည်။] မဠေ နိသီဒိတ္တာ, ပဝါရိတေန-သည်၊ ဣတောဝါ-ဤဘက်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧတ္တောဝါ-ထိုဘက်သို့သော်လည်းကောင်း၊ သံသရိတုံ-ရွှေ့ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ရွှေ့ခွင့်ကို၊ နလဘတိ၊ ပန-ဆက်၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ မဠေန-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ ဥက္ခိပိတ္တာ-မြှောက်၍၊ အညတြ-အခြားအရပ်သို့၊ သစေ နေန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ နိပဇ္ဇိတ္တာ-လျောင်း၍၊ ပဝါရိတေန-သည်၊ နိပန္နေနေဝ-လျောင်းလျက်သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ပရိဝတ္တေန္တေန-ပြောင်းပြန်ပြန်လတ်သော်၊ (ဟိုဘက်နံပါးနှင့် ဒီဘက်နံပါး ပြောင်းရွှေ့လတ်သော်၊) ယေန ပဿေန-အကြင်နံပါးဖြင့်၊ နိပန္နော-လျောင်းနေ၏၊ တဿ-ထိုနံပါး၏၊ ဌာနံ-တည်ရာကို၊ နာတိက္ကာမေတဗ္ဗံ-မလွန်စေထိုက်။ [ယာဘက်ဖြင့် လျောင်းနေတုန်း ပဝါရိတ်သင့်လျှင် ဝဲဘက်ဖြင့် လျောင်းလျက် စားနိုင်သေး၏၊ သို့သော် လျောင်းနေရာအရပ်ကိုကား နှမ်းတစ်လုံးမျှ မလွန်စေထိုက်။]

အနတိရိတ္တန္တိ-ကား၊ နှ အတိရိတ္တံ-အပိုအလျှံ မဟုတ်သော၊ နှ အမိကံ-အပိုအလျှံ မဟုတ်သော၊ ["ခါဒနိယံဝါ ဘောဇနိယံဝါ"ဌ် စပ်။] ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုအနတိရိတ္တခဲ့ဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ကပ္ပိယကတာ ဒီဟိ-ကပ္ပိယကတ အစရှိကုန်သော၊ သတ္တဟိ-ကုန်သော၊ ဝိနယကမ္မာကာရေဟိ-ဝိနည်းကံပြုပုံအခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ အကတံဝါ-မပြုအပ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ၊) ဂိလာနသ-၏၊ အနမိကံဝါ-အပိုအလျှံ မဟုတ်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဒဘာဇနေ-ဌ်၊ အကပ္ပိယကတန္တိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ [သတ္တာသရုပ်ကို ပါဠိတော်ဌ် ကြည့်ပါ။ ပါတိမောက်ဘာသာ ဋီကာဌ် ဆောင်ပုဒ်နှင့်တကွ ပြထားပြီ၊ တံကို ဟောတိဌ်သာ စပ်ရမည်ဖြစ်၍ "ယသ္မာ ပန တံ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။] တတ္ထ-ထိုအကပ္ပိယကတံ အစရှိသော စကားရပ်ဌ်၊ အကပ္ပိယကတန္တိ-ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ-ထိုသပိတ်ဌ်၊ ဝါ-ထိုခွက်ဌ်၊ [အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုဖို့ရန် ထည့်ခဲ့ရာသပိတ်, သို့မဟုတ် ခွက်ဌ်။] ယံ ဖလံဝါ-အကြင်အသီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယံ ကန္ဒမူလာဒိဝါ-အကြင်သစ်ဥ, သစ်မြစ် အစရှိသည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဠဟိ-ကုန်သော၊ သမဏကပ္ပေဟိ-ရဟန်းတို့၏ ကပ္ပိခြင်းတို့ဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ အကတံ-မပြုအပ်၊ ယဠ-အကြင် ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ အကပ္ပိယမံသံဝါ-မအပ်သော အသားကြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ (အသားကြီး ၁၀ ပါးကို ဆိုသည်၊) အကပ္ပိယဘောဇနံဝါ-မအပ်သော ဘောဇဉ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ကုလဒူသန စသည်ကြောင့်ဖြစ်သော ဘောဇဉ်၊) ဟောတိ၊ ဧတံ-ဤခဲ့ဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ (ဤမကပ္ပိအပ်သော အသီး, အဥ, အမြစ်, မအပ်သော အသားကြီး, မအပ်သော ဘောဇဉ်သည်၊) အကပ္ပိယံနာမ-အကပ္ပိယမည်၏။ အကပ္ပိယံ-မအပ်သော၊ တံ-ထိုခဲ့ဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ - အလမေတံ သဗ္ဗံဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အတိရိတ္တံ - အပိုအလျှံကို၊ ဝါ-အတိရိတ်

ဝိနည်းကံကို၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ (သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အကပ္ပိယကတန္တိ-အကပ္ပိယကတဟူ၍၊ ဝါ - မအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ပြုအပ်သော အတိရိတ္တဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတန္တိ-ကား၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံယေဝ-အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ပုရိမနယေန-အလမေတံ သဗ္ဗံ ဟူသော ရှေ့နည်းဖြင့်၊ အတိရိတ္တံ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ၊) [“အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတံ-အကပ်မခံအပ်ဘဲ ပြုအပ်သော အတိရိတ္တလည်းကောင်း” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] အနုစ္စာရိတကတန္တိ-ကား၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ဝါ-အပ်အောင်၊ ကာရာပေတုံ-ပြုစေခြင်းငှာ၊ အာဂတေန-လာသော၊ (အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုဖို့ရန် လာသော၊) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဤသကမ္မိ-ဇဉ်ငယ်လည်း၊ ဝါ-အနည်းငယ်လည်း၊ အနုက္ခိတ္တံဝါ-မမြောက်အပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနပနာမိတံဝါ-ဝိနည်းခိုရ်ဘက်သို့ မည်ထွတ်စေအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတံ-သည်၊ (ဟောတိ၊) [အနုစ္စာရိတကတံ-မမြောက်အပ်, မည်ထွတ်စေအပ်ဘဲ ပြုအပ်သော အတိရိတ္တလည်းကောင်း” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] အဟတ္ထပါသေ ကတန္တိ-ကား၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတုံ-ငှာ၊ အာဂတသေ-လာသော ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထပါသတော-မှ၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ဌိတေန-တည်သော ဝိနည်းခိုရ်သည်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော အတိရိတ္တသည်၊ (ဟောတိ၊) [“အဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ် မဟုတ်သော ပြင်ဘက်၌၊ (ဌိတေန-တည်သော ဝိနည်းခိုရ်သည်၊) ကတံ-ပြုအပ်သော အတိရိတ္တလည်းကောင်း” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] အဘုတ္တာဝိနာ ကတန္တိ-ကား၊ ယော-အကြင်ဝိနည်းခိုရ်သည်၊ အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ အတိရိတ္တံ-အပိုအလျှံကို၊ ဝါ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊ ကရောတိ-၏၊ တေန-ထိုဝိနည်းခိုရ်သည်၊ ပဝါရဏာပဟောနကံ-ပဝါရိတ်လောက်သော၊ ဘောဇနံ-ကို၊ အဘုတ္တေန-စားပြီး မဟုတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကတံ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ဘုတ္တာဝိနာ ၊ပေ၊ ကတန္တိ ဣဒံ-ဟူသော ဤအဂ်ါသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ [“ဘုတ္တာဝိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဝါရိတေန-ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊

အကပ္ပိယကတံ။ ။အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုမည့် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တွင် ဝိနည်းထုံးစံအရ ကပ္ပိစရာ အသီး, အဥ, အမြစ်စသည် ပါလျှင် ကပ္ပိရသည်၊ ထိုသို့မကပ္ပိဘဲပြုလျှင် အကပ္ပိယကတဖြစ်၍ ဝိနည်းကံမမြောက်၊ သို့ရာတွင် ထိုကပ္ပိစရာ အသီးအဥ စသည်သာ ဝိနည်းကံမမြောက်၊ ထိုဝိနည်းကံပြုမည့် ခွက်၌ ပါဝင်သော အခြားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကား ဝိနည်းကံမြောက်ပါ၏။ အသားကြီး ၁၀ ပါး တစ်ပါးပါးဖြစ်၍ အကပ္ပိယမံသဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း, ကုလဒူသနစသည်ကြောင့် ရအပ်သော ဘောဇဉ်ဖြစ်၍ အကပ္ပိယခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြု၍ မဖြစ်။ [“အကပ္ပိယကတံ-မအပ်ဘဲလျက် ပြုအပ်သော အတိရိတ္တလည်းကောင်း”ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။]

အာသနာ-မှ၊ ဝုဋ္ဌိတေန-ထပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကတံ-သည်၊ (ဟောတိ-၏၊)" ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။] အလမေတံ သဗ္ဗန္တိ အဝုတ္တန္တိ-ကား၊ ဝစီဘေဒ-စကားလုံး၏ ကွဲပြားမှုကို၊ ဝါ-နှုတ်မြွက်မှုကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဧဝံ-ဤသို့အလမေတံ သဗ္ဗံဟူ၍၊ အဝုတ္တံ-မဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ [အလမေတံ သဗ္ဗံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ီ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဤ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သတ္တာဟိ-ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဝိနယကမ္မာကာရေဟိ-ဤဝိနည်းကံပြုပုံအခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အတိရိတ္တံ-အပိုအလျှံဖြစ်အောင်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်အောင်၊ [ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသူ စားကောင်းသည်ကို၊] အကတံ-မပြုအပ်၊ ယဉ္စ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ နဝ ဂိလာနာတိရိတ္တံ-ဂိလာန၏ အပိုအလျှံအကြွင်းအကျန် မဟုတ်၊ တဒုဘယမ္ပိ-ထို၂ ပါးစုံသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ [ဝိနည်းကံဖြင့် အတိရိတ္တကပ္ပိယဖြစ်အောင်လည်း မပြုအပ်, ဂိလာန၏ အကြွင်းအကျန်လည်း မဟုတ်သော ထို ၂ ပါးစုံသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊] အနတိရိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

ပန-ကား၊ အတိရိတ္တံ-အပိုအလျှံဖြစ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တသေဝ-ထိုအနတိရိတ္တခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏ပင်၊ ပဋိပဏ္ဍနယေန-ဆန့်ကျင်ဘက်နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ အပိစ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ်, ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ["ပဋိပဏ္ဍနည်းဖြင့် သိပါဟု ဆိုသော်လည်း အနည်းငယ်ထူးသော အရာရှိသေးသည်"-ဟူလို။] ဧတ္ထ-ဤအတိရိတ်ဖြစ်အောင် ပြုရာ၌၊ (တစ်နည်း) ဧတ္ထ-ဤပဋိပဏ္ဍအဂ်ါတို့တွင်၊ ဘုတ္တာ ဝိနာကတံ ဟောတိတိ-ကား၊ အနန္တရေ-အခြားမဲ့နေရာ၌၊ နိသိန္နသေ-ထိုင်နေသော၊ သဘာဝသေ-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ [သဘာဝသေ ဘိက္ခုနောဖြင့် အလဇ္ဇီစသည် ဖြစ်နေသောကြောင့် သဘောမတူသော ရဟန်းကို ကန့်သည်။] ပတ္တတော-မှ၊ (နီဟရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊) ဧကမ္ပိ-တစ်ခုလည်းဖြစ်သော၊ သိတ္ထံဝါ-ထမင်းလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ မံသဟီရံဝါ-အသားမျှင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခါဒိတ္တာ-ခဲစားပြီး၍၊ ကတမ္ပိ-ပြုအပ်သော အတိရိတ္တသည်လည်း၊ ဘုတ္တာဝိနာဝ-စားပြီးသူသည်သာ၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ ဝါ-ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ["စားပြီးသော ဝိနည်းမိုရ်"ဟူရာ၌ အဝစားပြီးသူကိုသာ ဘုတ္တာဝီဟု ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ ဝအောင် စားပြီးဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း, ဆွမ်းတစ်လုံး, သို့မဟုတ် အသားမျှင် တစ်မျှင်ကို စားပြီးဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း ဘုတ္တာဝီမည်တော့သည်သာ၊]

ပန-ကား၊ အာသနာ အဝုဋ္ဌိတေနာတိ ဧတ္ထ-ဤပါဠိ၌၊ အသမ္ဘောဟတ္ထံ-မတွေ့ဝေခြင်း အကျိုးငှာ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ပါတောဝ-စောစော၌ပင်၊ ဘုဉ္ဇမာနာ-စားကုန်စဉ်၊ ပဝါရိတာ-ပဝါရိတ်သင့်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဧကေန-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊

တတ္ထေ၀-ထိုပဝါရိတ်သင့်ရာ အရပ်၌ပင်၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ထိုင်နေရာ၏၊ ဣတရေန-ထိုင်နေသော ရဟန်းမှ အခြားသော ရဟန်းသည်၊ နိစ္စဘတ္တံ၀ါ-နိစ္စဘတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သလာကဘတ္တံ၀ါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာနေတ္ဝာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဥပဇုံ-တစ်ဝက်ကို၊ တဿ ဘိက္ခုနော-ထိုထိုင်နေသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တေ-၌၊ အာကိရိတ္ဝာ-လောင်းထည့်၍၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဓောဝိတ္ဝာ-ဆေးပြီး၍၊ သေသံ-အကြွင်းကို၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတ္ဝာ-ပြုစေပြီး၍၊ (အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုစေပြီး၍၊) ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ဟတ္ထံ ဓောဝိတ္ဝာ သေသံ တေန ဘိက္ခုနာ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာသနည်း၊) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ဘတ်ကို ဆောင်ယူလာသော ထိုရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ-လက်၌၊ လဂ္ဂံ-ကပ်နေသော၊ (ထိုင်နေသော ရဟန်းအား မိမိသပိတ်မှ ယူ၍ပေးတုန်းက လက်၌ ကပ်နေသော၊) ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုရာ၌ မပါသောကြောင့် အကပ္ပိယဖြစ်သည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟတ္ထံ ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-ရာ၏။

ပန-ဆက်၊ ပဌမံ-စွာ၊ နိသိန္နော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သယမေ၀-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပတ္တတော-မှ၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ဟတ္ထဓောဝနကိစ္စံ-လက်ဆေးဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ဧ၀ံ-သို့၊ ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကာရာပေတ္ဝာ-၍၊ ဘုဉ္ဇန္တဿ-စားနေစဉ်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ဗျဉ္ဇနံ ၀ါ - ဟင်းလျာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခါဒနီယံ ၀ါ - ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တေ-၌၊ သစေ အာကိရန္တိ-အကယ်၍ လောင်းထည့်ကုန်အံ့၊ (ဧ၀ံသတိ၊) ယေန-အကြင်ဝိနည်းခိုရ်သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ သော-ထိုဝိနည်းခိုရ်သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ (ကပ္ပိယံ-ကို၊) ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ၀ါ-ပြုခွင့်ကို၊ နေ လဘတိ၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ပဌမံ ကပ္ပိယံ၊) အကတံ-မပြုအပ်သေး၊ တေန-သည်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ယဒ္ဓ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်း၊ (ကပ္ပိယံ-ကို၊) အကတံ-သေး၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ (ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊) ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ယေန အကတန္တိ-ကား၊ အညေန-သော၊ ယေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ နေ ကတံ-မပြုအပ်သေး၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ယဒ္ဓ အကတန္တိ-ကား၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ, ကပ္ပိယံ-ကို၊ ကတံ၊ တေနာပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ (ကပ္ပိယံ၊) အကတံ-သေး၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုနိုင်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ပြုနိုင်ပါသော်လည်း၊ ပဌမဘာဇနေ-ပဌမခွက်၌၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ၀ါ-ပြုခွင့်ကို၊ နေ လဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုပဌမခွက်၌၊ ကရိယမာနံ-နောက်ထပ် ပြုအပ်သော်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ကတေန-ပြုအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ၀ါ-

ရောရ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အညသ္မိံ-အခြားသော၊ ဘာဇနေ-၌၊ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပာယော-အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း၊ [ပဌမခွက်ကို စင်ကြယ်အောင် ဆေး၍ ပြုလျှင်လည်း အပြစ် မရှိပါ။] ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ကတေန-ပြုအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တကွ၊ ဝါ-ရောရ၍၊ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

စ-ဆက်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ (အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို၊) ကရောန္တေန-ပြုသော ရဟန်းသည်၊ ကေဝလံ-ကုဏ္ဍစသည် မဖက်, သက်သက်၊ ပတ္တေယေव-သပိတ်၌သာ။ (ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာသည်ကား၊) နမဟုတ်သေး၊ ကုဏ္ဍေပိ-ထမင်းအိုး၌လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိယမ္မိ-တောင်း၌လည်းကောင်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ ထပေတ္တာ-၍၊ သြနာမိတဘာဇနေ-ညွှတ်စေအပ်သော ခွက်၌၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။ [ရှေးရှုဆောင်ရာ ရောက်အောင် "သြနာမိတ" ဟု ဆိုသည်။] တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ (ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၌ စပ်၊) ဘိက္ခုသတံ-ရဟန်းပေါင်းတစ်ရာသည်၊ ပဝါရိတံ-ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ ဘုဉ္ဇိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ အပဝါရိတာနမ္မိ-ပဝါရိတ်မသင့်သော ရဟန်းတို့အားလည်း၊ (ဘုဉ္ဇိတုံ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယေန-အကြင်ဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းသည်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကတံ-အပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းအား၊ (ဘုဉ္ဇိတုံ၊) နဝဋ္ဋတိ-မအပ်။ ["အလမေတံ သဗ္ဗ-ဤအားလုံးကို ငါတော်ပြီ"ဟု ဆိုထားသောကြောင့် ထိုဝိနည်းဓိုရ်မှာ မအပ်"-ဟူလို။]

ပဝါရေတွာ-ပဝါရိတ်သင့်ပြီး၍၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ပဝိဋ္ဌ-ရှာသို့ ဝင်လာသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အဝသံ-မချွတ်ဧကန်၊ ဘုဉ္ဇနကေ-စားအပ်ရာဖြစ်သော၊ မဂ်လနိမန္တနေ-မင်္ဂလာအလို့ငှာ ပင့်ဖိတ်ရာအရပ်၌၊ သစေပိ နိသီဒါပေန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ထိုင်စေကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) အတိရိတ္တံ-အတိရိတ်ကို၊ (အပိုအလျှံကို၊) ကာရေတွာဝ-ပြုစေပြီး၍သာ၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။ [မင်္ဂလာဆွမ်းဖြစ်၍ မစားလျှင် မင်္ဂလာ မရှိဟု လူတို့ အယူရှိသောကြောင့် စားမှ သင့်လျော်သည်ကို "အဝသံ ဘုဉ္ဇနကေ"ဟု ဆိုသည်။] တတ္ထ-ထိုပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်၌၊ အညော-အခြားသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ (ဝိနည်းဓိုရ်လုပ်မည့် ရဟန်းသည်၊) သစေ နတ္ထိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာသနသာလံဝါ-ရှာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရံဝါ-ကျောင်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ ကာရေတဗ္ဗံ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံကို ပြုစေရာ၏၊ [လူသာမကော၏ လက်၌ သပိတ်ကိုပေး၍ စေလွှတ်ရာ၏။] ပန-ထိုသို့ပင်စေလွှတ်၍ ပြုနိုင်ပါသော်လည်း၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကရောန္တေန-ပြုသော ဝိနည်းဓိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနုပသမ္ပန္နသ-

လူသာမဏေ၏။ ဟတ္ထေ-၌၊ ဌိတံ-တည်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ နာ ကာတဗ္ဗံ-မပြုရာ၊ အာသနသာလာယံ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ အဗျတ္တော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ (အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုတတ်သော၊) ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂန္တွာ-၍၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ အာနေတွာ-မင်္ဂလနိမန္တ္တနအရပ်သို့ ဆောင်ယူ၍၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။ [ကိုယ်တိုင်သွားလျှင် မိမိက အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုပုံကို သင်ပေးနိုင်သည်။]

ဤ ဂိလာနာတိရိတ္တန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ ကေဝလံ-အာဟဠမဖက်, သက်သက်၊ ယံ-အကြင် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဂိလာနသ-မကျန်းမာသူ၏၊ ဘုတ္တာဝေသေသံ-စားအပ်ပြီးမှ အကြွင်းအကျန်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တံ-ထိုအကြွင်းအကျန်ဖြစ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်သာ၊ ဂိလာနာတိရိတ္တံ-ဂိလာနာတိရိတ္တမည်သည်၊ နာ-မဟုတ်သေး၊ အထခေါ-အဟုတ်ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ (အာဟဠံ၌ စပ်၊) ဂိလာနံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိသ-ရည်စူး၍၊ အဇ္ဇဝါ-ယနေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ သွေ့ဝါ-နက်ဖြန်ခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ (ခါဒိတုံ-ခဲခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တဒါဝါ-ထိုအခါ၌သော်လည်းကောင်း၊ ခါဒိသတိ-ခဲစားလတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာဟဠံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဂိလာနာတိရိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

ယာမကာလိကာဒီသု-ယာမကာလိက အစရှိသော အာဟာရတို့တွင်၊ ယံ-အကြင်အာဟာရကို၊ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ-စားမျိုတိုင်း စားမျိုတိုင်း၌၊ ဒုက္ကဋံ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) တံ-ထိုအာဟာရကို၊ အသံသဋ္ဌဝေသေန-ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် မရောအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ အာမိသသံသဋ္ဌာနိ-ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် ရောအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာဟာရတ္ထာယပိ-အာဟာရအကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ အနာဟာရတ္ထာယပိ-အာဟာရအကျိုးငှာ မဟုတ်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ အဇ္ဈောဟရန္တော-စားမျိုသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ။) [ဆီစသည်ကို ခြေနယ်ဆီ စသည်လုပ်၍ အပြင်ဘက်၌ သုံးစွဲဖို့ရန် အကျိုးကို "အနာဟာရတ္ထ"ဟု ဆိုသည်။]

၂၄၁။ သတိပစ္စယေတိ-ကား၊ ယာမကာလိကံ-ယာမကာလိကကို၊ ပိဝါသာယ-မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ပိဝါသစ္ဆေဒနတ္ထံ-မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကို ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သတ္တာဟကာလိကံ - ကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကဋ္ဌ-ကိုလည်းကောင်း၊ တေန တေန-ထိုထိုဆေးဖြင့်၊ ဥပသမေတဗ္ဗကေ-ငြိမ်းပျောက်စေထိုက်သော၊ အာဗာဓေ-အနာသည်၊ သတိ-

ရှိလတ်သော်၊ တသ-ထိုအနာ၏၊ ဥပသမနတ္ထံ-ငြိမ်းပျောက်ခြင်းအကျိုးငှာလည်း ကောင်း၊ ပရိဘုဥ္ဇတော-၏၊ အနာပတ္တိ၊ သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ပဌမပဝါရဏာ သိက္ခာပဒံ ပဌမံ။

သတိပစ္စယေ။ ။သတိပစ္စယေကို "ယာမကာလိကံ ၊ပေ၊ အာဟာရေ သတိ"ဟု ဖွင့်၏။ ယာမကာလိက (ညဉ့်ယာမ်ကာလ၌ သုံးဆောင်ထိုက်သော) ဖျော်ရည်စသည်အတွက် ပိပါသ (ရေဆာသကဲ့သို့ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း) သည် ပစ္စယတည်း၊ ထိုသို့ဆာခြင်းဟူသော အကြောင်း ရှိမှ အဆာပြေအောင် သောက်ကောင်းသည်၊ မဆာဘဲ သက်သက် အရသာခံလို၍ ဘီလပ်ရည်စသည်ကို မသောက်ကောင်း၊ သတ္တာဟကာလိက (တစ်ခါ အကပ်ခံထားလျှင် ၇ ရက်ပတ်လုံး သုံးဆောင်ကောင်းသော) သကြား ထန်းလျက် ကြံသကာ စတုမဓု စသည်အတွက် လေနာခြင်း အားနည်းခြင်း စသော ရောဂါရှိမှ ထိုရောဂါပျောက်အောင် သုံးစားကောင်း၏၊ သက်သက်စားလို၍ သို့မဟုတ် ဆာရုံမျှဖြင့် မစားကောင်း။

ယာဝဇီဝိက (တစ်ခါအကပ်ခံထားလျှင် တစ်သက်လုံး သုံးစားနိုင်သော) လျက်ဆား စသည်အတွက်လည်း ရောဂါရှိမှ သုံးစွဲကောင်း၏၊ ဇီးဖြူသီး ဖန်ခါးသီးစသော အသီး, ဆေးရွက် ကွမ်းရွက်စသော အရွက် ဂျင်းနှမ်းကြက်သွန်စသော အတက်အအုများသည် ယာဝဇီဝိက ဖြစ်ကြ၏၊ ထိုအသီးများ ထိုအရွက်များကိုလည်း သက်ဆိုင်သော ရောဂါရှိမှ ထိုရောဂါပျောက် ကင်းအောင် သက်သာအောင် သုံးစွဲကောင်း၏၊ သက်ဆိုင်သော ရောဂါမရှိဘဲ ကွမ်း ဆေး ဂျင်းသုတ်စသည်ကို နေလွဲအခါ သုံးစွဲလျှင် နောက်ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏ အာပတ္တိဝါရ အရ အကပ်ခံရုံဖြင့် ဒုက္ကဋ်, စားတိုင်း သောက်တိုင်းလည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။"သတိပစ္စယေ-ပစ္စဝေက္ခဏာဆင်ခြင်မှု သတိရှိသော်၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ-သုံး ဆောင်အံ့၊ အနာပတ္တိ" ဟု အနက်ပေး၍ "ပစ္စယ" အရ ပိပါသ ဂေလညအကြောင်းကို မယူဘဲ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်မှုသတိကို ယူ၍ အလွဲအမှား ဆုံးဖြတ်ထားကြ၏၊ ထိုအဆုံး အဖြတ်၏ သင့် မသင့်ကို ဤအဋ္ဌကထာအဖွင့် ကြည့်၍ စဉ်းစားပါ။ [အာဘယာရာမဆရာ တော် ဆုံးဖြတ်တော်မူအပ်သော သတိပစ္စယ အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်း ရှုပါ။]

၆။ ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၄ ၂။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ-၌၊ အနာစာရံ အာစရတိတိ-ကား၊ ပဏ္ဏာတ္တိဝီတိက္ကမံ-ပညတ်တော်ကို ကျူးလွန်မှုကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ ဥပနန္ဒီတိ-ကား၊ ဥပနာဟံ-ကပ်၍ ဖွဲ့တတ်သော ဒေါသကို၊ ဝါ-ရန်ညှိုးကို၊ ဇနေန္တော-ဖြစ်စေလျက်၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ ကောဓံ-ဒေါသကို၊ ဗန္ဓိ-ဖွဲ့ပြီ၊ ပုနပ္ပုနံ-အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ အာယာတံ-ဒေါသကို၊ ဇနေသိ-ဖြစ်စေပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ အပေါ်၌ မကြာမကြာ ဒေါသဖြစ်နေခြင်းကို "ရန်ညှိုးဖွဲ့သည်"ဟု ခေါ်သည်-ဟူလို။] ဥပနဒ္ဓေါ ဘိက္ခူတိ-ကား၊ ဇနိတဥပနာဟော-ဖြစ်စေအပ်သော ရန်ညှိုးရှိ သော၊ ဘိက္ခု-သည်။

၂၄၃။ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျာတိ-ကား၊ အဘိဟရိတွာ-ရှေးရှုဆောင်ယူ၍၊ (ပဝါရေယျ၌ စပ်၊) ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ ခါဒဝါ-ခဲမူလည်း ခဲပါလော၊ ဘုဥ္ဇဝါ-စားမူလည်း စားပါလော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပဝါရေယျ-ဖိတ်မန်အံ့၊ ပဒဘာဇနေ ပန-၌ကား၊ ဟန္ဒ ဘိက္ခုတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အနုဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်ဆောင်တော်မမူဘဲ၊ သာမာရဏမေဝ-ဆက်ဆံသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ [ဟန္ဒ ဘိက္ခု ခါဒဝါတိ အာဒိနာ ဝုတ္တပဝါရဏာယ သာမာရဏံ၊ အတ္ထံ၌ စပ်။] အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရဏာယ-အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရဏာဂ၏၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ဒသေတုံ-ဌာ၊ ယာဝတက် ၊ပေ၊ ဂဏှာဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ဇာနန္တိ-ကား၊ ပဝါရိတဘာဝံ-ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ (ပဝါရေယျ၌ စပ်၊) ပန-ဆက်၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ တံ ဇာနနံ-ထိုသိခြင်းသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တိဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ [ကိုယ်တိုင်သိခြင်း, သူတစ်ပါးက ပြောပြ၍သိခြင်း, ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းကိုယ်တိုင်က ပြောပြ၍သိခြင်းအားဖြင့် ၃ ပါးကုန်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။] ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဇာနာတိနာမ သာမံဝါ ဇာနာတိတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အာသာဒနာပေက္ခောတိ-ကား၊ အာသာဒနံ စောဒနံ-အပြစ်တင်ခြင်းကို၊ မဂ္ဂံကရဏာဘာဝံ-မျက်နှာ မသာယာအောင် ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အပေက္ခမာနော-ရှုငဲ့သည်၊ (ဟုတွာ ပဝါရေယျ၊) [အာသာဒနာပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ကခ်ါဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ။] ပဋ္ဌဂ္ဂဏှာတိ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသာတိ-ကား၊ ယသ-အကြင်ရဟန်းဖို့၊ အဘိဟဋ်-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ တသ္မိံ-ထိုရဟန်းသည်၊ ပဋ္ဌဂ္ဂဏှန္တေ-ခံယူလတ်သော်၊ အဘိဟာရကသ-ရှေးရှုဆောင်ယူလာသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဒုက္ကဋံ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ပန-ကား၊ ဣတရသ-ရှေးရှုဆောင်ယူလာသော ရဟန်းမှ အခြားသော ရဟန်း၏၊ သဇ္ဇော-သော၊ အာပတ္တိဘေဒေါ-အာပတ်အပြားကို၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တော-ပြီ၊ ["ဣတရသ"ဟူသည် ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းတည်း၊ ထိုရဟန်းမှာ သင့်ထိုက်သော အာပတ်အပြားသည် ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆိုင်သော အာပတ်ချည်းဖြစ်၍ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း သိပါ-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သဇ္ဇာ-ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ အဘိဟာရကသ္သေဝ-ရှေးရှုဆောင်ယူသော ရဟန်း၏အတွက်သာ၊ ဝေဒိ-တဇ္ဇာ-သိထိုက်ကုန်၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-ကြောင့်၊ ပါဠိတဋ္ဌမေဝ-သည်သာ၊ တိသမုဋ္ဌာနံ ၊ပေ၊ ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။ ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒံ ဆဋ္ဌံ။

၇။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၄၇။ သတ္တမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇောတိ-ကား၊ ဂိရိမှိ-တောင်၌၊ အဂ္ဂ သမဇ္ဇော-ကောင်းမြတ်သော ပွဲသဘင်သည်၊ (ဟောတိ၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဂိရိသ-တောင်၏၊ အဂ္ဂဒေသေ-မြတ်သော အရပ်၌၊ သမဇ္ဇော-ပွဲသဘင်သည်၊ (ဟောတိ၊) ကိရ-ချဲ့၊ သော-ထိုပွဲသဘင်သည်၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ၇ ရက်မြောက်နေ့၌၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ-သို့၊ နဂ္ဂရေ-၌၊ ယောသနာ-ကြွေးကြော်ခြင်းကို၊ (ကြေ ညာခြင်းကို၊) ကရိယတိ-ပြုအပ်၏၊ နဂရသ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ပြင်ဘက်၌၊ သမေ-ညီညွတ်သော၊ ဘူမိဘာဂေ-မြေအဖို့၌၊ ပဗ္ဗတစ္ဆာယာယ-တောင်ရိပ်၌၊ မဟာဇနကာယော-များစွာသော လူအပေါင်းသည်၊ သန္နိပတတိ-စုဝေး၏၊ အနေ ကပ္ပကာရာနိ-တစ်ပါးမက များသော အပြားရှိကုန်သော၊ နဋ္ဌနာဋကာနိ-ကခြေ သည်တို့၏ ကပြသီဆိုကီးမှုတ်ခြင်းတို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသံ-ထိုနဋ္ဌ နာဋကတို့ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ကြည့်ရှုခြင်းအကျိုးငှာ၊ မဗ္ဗာတိမဗ္ဗေ-ညောင်စောင်း အဆင့်ဆင့်တို့ကို၊ ဝါ-ထိုင်ခုံအဆင့်ဆင့်တို့ကို၊ ဗန္ဓန္တိ-ဖွဲ့ကြကုန်၏။ [ယခုကာလ ပွဲကြည့်စင် အနီမှ်အမြင့် အဆင့်ဆင့်မျိုးတည်း။]

သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ-သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ သိက္ခာပဒေ-ဥနဝီသတိဝဿ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ အပညတ္တေ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးမီ၊ [တစ်နည်း-သိက္ခာပဒေ-ဥနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်၏၊ အပညတ္တေ - ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၏

ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော။ ။သမံ အဇန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတိသမဇ္ဇော-အညီအညွတ် သွားရောက် ကြရာဖြစ် သော ပွဲသဘင်၊ အဂ္ဂေါ + သမဇ္ဇော အဂ္ဂသမဇ္ဇော-ကောင်းမြတ်သော (ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော) ပွဲသဘင်၊ ဂိရမှိ + ပဝတ္တော + အဂ္ဂသမဇ္ဇော ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော-တောင်၌ဖြစ်သော ကောင်းမြတ်သော (ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော) ပွဲသဘင်၊ တစ်နည်း-ဂိရိသ + အဂ္ဂေါ ဂိရဂ္ဂေါ-တောင်၏ ကောင်းမြတ်သော အရပ်၊ ဂိရဂ္ဂေ + ပဝတ္တော + သမဇ္ဇော ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော-တောင်၏ ကောင်းမြတ်သော အရပ်၌ ဖြစ်သော ပွဲသဘင်။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာ၌ "တံ ဂိရိ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဌတ္တာ ဧကံ ဒေဝတံ ဥဒ္ဒိဿ ကရောန္တိ" ဟု ဆို၏၊ ထိုအဆိုကို လိုက်၍ "ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော-တောင်ထိပ်ပွဲ"ဟု ဆိုကြသည်၊ သို့သော် နောက်၌ "သမေ ဘူမိဘာဂေ ပဗ္ဗတစ္ဆာယာယ"ဟု ဆိုသောကြောင့် ထို "သမဘူမိဘာဂ"ပင် ဖြစ်သင့်၏၊ ဋီကာအဆိုအတိုင်း နတ်ဘုရားသော အခမ်းအနားကိုကား တောင်ထိပ်အရပ်၌ ပြုလုပ်ပေလိမ့်မည်။

နဋ္ဌနာဋကာနိ။ ။နာဋကဟူသည် ကခြေသည်တို့၏ ကပြသီဆိုကီးမှုတ်မှုတည်း၊ ထို့ ကြောင့် "နဋ္ဌာနံ + ဣမာနိ နာဋကာနိ"ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်ပြု။ ထို့နောက် "နဋ္ဌာနံ + နာဋကာနိ နဋ္ဌနာဋကာနိ"ဟု ဋီကာဝိဂြိုဟ် ပြု၍ သီတာမိဖုရားကို ဒသဂိရိဘီလူးက ဆောင်ယူခြင်းစသော ရာမဇာတ်စသည်ကို အရကောက်သည်။ [ယောဇနာ၌ "နဋ္ဌဉ္စ + နာဋကဉ္စ နဋ္ဌနာဋကာနိ"ဟု ပြု၏၊ စဉ်းစားပါ။]

အဖြစ်ကြောင့်။] ဒဟရာဝ-အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသော ငယ်ရွယ်သူတို့သည်သာ၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဥပသမ္ပန္နာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးတို့သည်၊ (အဂမံသုဒ္ဓ စပ်၊) အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ နာဋ္ဌကာနိ-ကခြေသည်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ကပြသီဆိုတီးမှုတ်ခြင်းတို့ကို၊ ပဿိ ဿာမ-ကြည့်ခြေကြစို့၊ ဣတိ-ဤသို့တိုင်ပင်၍၊ တတ္ထ-ထိုပွဲသဘင်သို့၊ အဂမံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ နေသံ-ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးတို့အား၊ ဝါ-တို့၏၊ ဥတကာ-တို့သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ အယျာ-အရှင်ကလေးတို့သည်၊ အာဂတာ-လာကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ တဋ္ဌစိတ္တာ-နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နှာပေတ္တာ-ရေချိုးပေးပြီး၍၊ ဝိလိမ္ပေတ္တာ-နံ့သာလိမ်းကျံပေးပြီး၍၊ ဘောဇေတ္တာ-စားစေပြီး၍၊ ဝါ-ကျွေးပြီး၍၊ အညမ္မိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ပူပခါဒနီ ယာဒီ-မုန့်, ခဲဖွယ် အစရှိသော စားဖွယ်ကို၊ ဟတ္ထေ-၌၊ အဒံသု-ပေးလိုက်ကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုဆွေမျိုးတို့ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ မနုဿာ ၊ပေ၊ ပဿိတ္တာတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-သင်္ဂီယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

၂၄၈-၉။ ဝိကာလေတိ-ကား၊ ဝိဂတကာလေ-ရဟန်းတို့၏ စားသောက်ချိန် ကာလမှ ကင်းသော နေလွဲအခါ၌၊ (တစ်နည်း) ကာလေ-ရဟန်းတို့၏ စားသောက်ရာ အချိန်အခါသည်၊ ဝိဂတေ-ကင်းလတ်သော်၊ (ခါဒေယျဝါ ဘုဥ္ဇေယျဝါ၌ စပ်၊) ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ဘောဇနကာလော-စားသောက်ရာ အချိန်အခါကို၊ ကာလောတိ-ကာလဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏၊ သောစ-ထိုရဟန်းတို့၏ စားသောက်ရာ အချိန်အခါသည်လည်း၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံသော အပိုင်းအခြားတို့၏ အဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-ဖြင့်၊ မဇ္ဈန္ဟိကော-နေ့၏ အလယ်၌ဖြစ်သော အဖို့တည်း၊ ဝါ-မွန်းတည့်အခါတည်း၊ တသ္မိံ-ထိုမွန်းတည့်အခါသည်၊ ဝိတိဝတ္တေ-လွန်လတ်သော်၊

ဝိကာလေ။ ။စာအုပ်များ၌ "ဝိဂတေ ကာလေ"ဟု တွေ့ရ၏၊ ကာလအရ ရဟန်းတို့၏ စားသောက်ချိန်ကာလကို ယူရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဝိဂတေနှင့် ကာလေသည် အရတူ မဖြစ်ထိုက်၊ ထိုပါဠိအတိုင်း အတည်ယူလျှင် "ကင်းသော စားသောက်ချိန်ကာလ"ဟု အနက်ထွက်နေသောကြောင့် လိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ် မရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် "ဝိဂတကာလေ"ဟု ရှိသင့်သည်၊ "ကာလတော-ရဟန်းတို့၏ စားသောက်ချိန်ကာလမှ + ဝိဂတော-ကင်းသော အခါတည်း၊ ဝိကာလော-ရဟန်းတို့၏ စားသောက်ချိန်ကာလမှ ကင်းသော (နေလွဲ) အခါ" ဟု ပြု။

တသ္မိं ဝိတိဝတ္တေ။ ။ဤပုဒ်အဖွင့်သည် ဝိကာလေ၏ အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်သာ၊ သဒ္ဒတ္ထ မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ရှေးက "ဝိဂတေ ကာလေ"ဟု ဝါကျဖွင့်ဟန် တူ၏၊ ထိုအတိုင်း အမှန်ယူလျှင် "ကာလေ-ရဟန်းတို့၏ စားသောက်ချိန် အခါသည် + ဝိဂတေ-ကင်းလတ်သော်" ဟု အနက်မှန်ရ၏၊ သို့သော် ထိုဝိကာလေကို ဝိဂ္ဂဟပြုလျှင် "ဝိဂတော+ ကာလော"ဟု အရတူပြုရလိမ့်မည်၊ ထိုဝိဂ္ဂဟအတိုင်း "ကင်းသော စားသောက်ချိန်ကာလ"ဟု

ဣတိ (အယံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်တည်း၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ အသ-ထိုဝိကာလေပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဝိကာလော ၊ပေ၊ အရုဏုဂ္ဂမနာတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ [မဇ္ဈန္ဒိကေ-မွန်းတည့်ရာအခါသည်၊ ဝီတိဝတ္တေ-လွန်လတ်သော်၊ ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာ-အရုဏ်တက်သည်တိုင်အောင်၊ ဝိကာလောနာမ-မည်၏။] ဌိတမဇ္ဈန္ဒိကောပိ-တန့်ရပ်တည်နေသော မွန်းတည့်အခါသည်လည်း၊ (မွန်းမတ်မတ် တည့်ရာ အခါသည်လည်း၊) ကာလသင်္ခါ-ကာလ၌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ တတော-ထိုမွန်းတည့်အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ခါဒိတုံဝါ, ဘုဉ္ဇိတုံဝါ၊ နှ သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ သဟသာ-အဆောတလျင်၊ ပိဝိတုံ-သောက်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်နိုင်ရာ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ရာပါသော်လည်း၊ ကုက္ကုစ္စကေန-ကုက္ကုစ္စကို ပြုတတ်သော ရဟန်းသည်၊ နှ ကတ္တဗ္ဗံ-သောက်ခြင်းကို မပြုရာ၊ ["ငါ သောက်နေရာ အချိန်အခါသည် မွန်းမျှား လွဲနေရော့သလား" ဟု ကုက္ကုစ္စဖြစ်လျက် သောက်လျှင် ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်နိုင်သောကြောင့် "ကုက္ကစ္စကေန နှ ကတ္တဗ္ဗံ"ဟု ဆိုသည်။] စ-ဆက်၊ ကာလပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထံ-ကာလအပိုင်းအခြားကို သိခြင်းအကျိုးငှာ၊ (မွန်းတည့် မတည့်ကို သိဖို့ရာ၊) ကာလတ္ထမ္ဘော-ကာလကို သိကြောင်းတိုင်ကို၊ (နေမှတ်တိုင်ကို၊) ယောဇေတဗ္ဗော-ယှဉ်စေထိုက်၏၊ ဝါ-သုံးစွဲထိုက်၏၊ ကာလန္တရေယေဝ-ကာလအတွင်း၌သာ၊ ဘတ္တကိစ္စံ-ဆွမ်းကိစ္စကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။

အဝသေသံ ခါဒနီယံနာမာတိ ဇတ္ထု-၌၊ တာဝ-ဝနမူလစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌ-သော၊) သက္ခလိမောဒကာဒိ-မုန့်ကြွက်ကြစ်, လျှူးမုန့် အစရှိသော၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏာ ပရဏ္ဏာမယံ-ကောက်ဖြင့် ပြုအပ်, ပဲဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ယံ-အကြင်မုန့်ခဲဖွယ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) တတ္ထ-ထိုကောက်ပဲတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခဲဖွယ်၌၊ ဝတ္ထုဗဟုမေဝ-ခါဒနီယဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဝနမူလာဒိပ္ပဘေဒံ-တောသစ်မြစ် အစရှိသော အပြားရှိသော၊ ယမ္ပိ-အကြင်ခဲဖွယ်သည်လည်း၊ အာမိသဂတိကံ-အာမိသနှင့် အလားတူသည်၊ ဟောတိ-၏။ [အာမိသဂတိကံဖြင့် ဆေးသဘောရှိသော အမြစ်စသည်ကို တားမြစ်သည်။] သေယျထိဒံ-အာမိသနှင့် အလားတူသော ခဲဖွယ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မူလခါဒနီယံ-သစ်မြစ်ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ကန္ဓခါဒနီယံ-သစ်အုခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ မုဠာလခါဒနီယံ-ကြာစွယ် ကြာရင်း ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ မတ္ထကခါဒနီယံ-အညောက်ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ခန္ဓခါဒနီယံ-ပင်စည်

အနက်ပေးလျှင်ကား ကာလအရ မွန်းလွဲကာလရ၍ "ကာလောတိ ဘိက္ခူနံ ဘောဇနကာလော"နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "ဝိကာလေတိ ဝိဂတကာလေ"ဟု ပါ၌မှန်ရှိစေ၍ "ကာလတော + ဝိဂတော ဝိကာလော"ဟု ပြုသင့်ပါသည်။

ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ တစခါဒနီယံ-အခေါက်အခွံခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ပတ္တခါဒနီယံ-အရွက်ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖခါဒနီယံ-အပွင့်ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ဖလခါဒနီယံ-အသီးခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိခါဒနီယံ-အစေ့ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌခါဒနီယံ-အမှုန့်ခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ နိယျာသခါဒနီယံ-အစေးခဲဖွယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသည်တည်း၊ ဣဒမ္ပိ-မူလခါဒနီယ စသော ဤအလုံးစုံသည်လည်း၊ ခါဒနီယ သင်္ခ်မေဝ-ခါဒနီယဒ္ဌိ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ-၏။ [ဘောဇနီယကဲ့သို့ လုပ်၍ လွှေ့၍ မစားရ၊ ကိုက်၍ ခဲ၍ စားရသောကြောင့် ထိုမူလစသော အားလုံးကို ခါဒနီယ (ခဲဖွယ်) ဟု ခေါ်သည်။]

ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုဝ၂ ပါးသော ခါဒနီယတို့ဌ၊ အာမိသဂတိကသလ္လက္ခဏတ္ထံ-အာမိသနှင့် အလားတူသည်၏ အဖြစ်ကို မှတ်သားခြင်းအကျိုးငှာ၎ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ မုခမတ္တနိဒဿနံ-အမြွက်မျှကို ပြဆိုကြောင်း စကားတည်း၊ ဝါ-အနည်းငယ်သော ခါဒနီယကို ပြဆိုကြောင်း စကားတည်း၊ တာဝ-ဂန္ဓခါဒနီယ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) မူလခါဒနီယေ-အမြစ်ခဲဖွယ်ဌ၊ (အာမိသဂတိကာနိဌ စပ်၊ ယောဇနာဌကား "ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု ထည့်စပ်လေသည်၊) မူလကမူလံ-မုန်လာမြစ်လည်းကောင်း၊ (မုန်လာဥကို ဆိုဟန်တူသည်၊) ခါရကမူလံ-ဟင်းခါးမြစ်လည်းကောင်း၊ စစ္ဆုမူလံ-ဟင်းခလာဖိုမြစ်လည်းကောင်း၊ တမ္ဗကမူလံ-ဟင်းချဉ်နီမြစ်လည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလေယျကမူလံ-ဟင်းဆန်ကွဲမြစ်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုလေယျကမူလံ-ကြွက်နှာပေါင်းမြစ်လည်းကောင်း၊ ဝဇကလိမူလံ-ကင်ပိတ်မြစ်လည်းကောင်း၊ ဇလ္ဂရိမူလံ-ဟင်းခါးပန်းတူမြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒီနိ-ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ သူပေယျပဏ္ဏမူလာနိ-ဟင်းချက်၍ ရကောင်းသော အရွက်ရှိသော သစ်ပင်၏ အမြစ်တို့သည်၊ အာမိသဂတိကာနိ-အာမိသနှင့် အလားတူကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤအမြစ်တို့တွင်၊ ဝဇကလိမူလေ-ကင်ပိတ်မြစ်ဌ၊ ဇရဋ္ဌ-ရင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သော အပိုင်းကို၊ ဆိန္နတ္တာ-

---

သူပေယျ ၊ပေ၊ ဂတိကာနိ။ ။သူပသာ + ဟိတံ သူပေယျံ-ဟင်း၏ စီးပွား၊ ဟင်းချက်၍ ရကောင်းသော အရွက်၊ သူပေယျံ + ပဏ္ဏံ ယေသံတိ သူပေယျပဏ္ဏာ-ဟင်းချက်၍ ရကောင်းသော အရွက်ရှိသော သစ်ပင်တို့၊ တေသံ မူလာနိ သူပေယျပဏ္ဏမူလာနိ၊ တဏ္ဍာယ အာမသီယတေတိ အာမိသော-စားဖွယ်ဟူသမျှသည် တဏှာဖြင့် သုံးသပ်အပ်သောကြောင့် အာမိသမည်၏၊ အာမိသသ + ဂတိ ဝိယ ဂတိ ယေသံတိ အာမိသဂတိကာနိ-အာမိသ၏ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းရှိသော အမြစ်တို့၊ (သဒ္ဒတ္ထ၊) ဝါ-အာမိသနှင့် အလားတူသော အမြစ်တို့၊ (အဓိပ္ပာယတ္ထ၊) "ဟင်းချက်၍ စားကောင်းသော အမြစ်တို့"-ဟူလို၊ ယောဇနာဌ "အာမိယတိ အန္တော ပဝေသိယတီတိ အာမိသော-ခံတွင်းဌ သွင်းအပ်သောကြောင့် အာမိသ" ဟု ကြံလေသည်၊ "ကာမဂုဏ် ၅ ပါးကို လောကာမိသ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ထိုအကြံကို စဉ်းစားပါ၊ ကာမဂုဏ်သည် "အာမိယတိ အန္တော ပဝေသိယတိ"ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့် မလျော်ပါ။

ဖြတ်၍၊ ဆင်ရွေ့ကြီ-စွန့်ပစ်ကြကုန်၏။ တံ-ထိုရင့်သော အပိုင်းသည်၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကသည်၊ ဟောတိ-၏၊ 'အညမ္မိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဝေရုပံ-ဤသို့သဘောရှိသော ရင့်သော အပိုင်းကို၊ ဧတေနေဝ နယေန-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ ပန-ဆက်၊ မူလကခါရုကဇဋရီမူလာနံ-မုန်လာမြစ်, ဟင်းခါးမြစ်, ဟင်းခါးပန်တူမြစ်တို့၏၊ ဇရဌာနိပိ-ရင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သောအပိုင်းတို့သည်လည်း၊ အာမိသဂတိကာနေဝ-အာမိသနှင့် အလားတူကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ယာနိ-အကြင်အမြစ်တို့ကို၊ (ဝုတ္တာနိ၌ စပ်၊) ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ (ဝိနည်းမဟာဝါ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကာ၌) အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဖရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တာနိ-ထိုအမြစ်တို့သည်၊ ယာဇီဝိကာနိ-ယာဝဇီဝိကတို့တည်း၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ မူလာနိ-အမြစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ-ဆေးတို့ကို၊ ဟလိဒ္ဒိ-နန္တင်းကိုလည်းကောင်း၊ သိင်္ဂိဝေရံ-ချင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဆာ မပါသော ချင်းသက်သက်ကိုသာ ရည်ရွယ်သည်၊ အဆာတွေနှင့် ရောရ၍ သုတ်ထားသော ချင်းကား ခါဒနီယတွင် ပါဝင်၏၊) ဝစံ-လင်းနေကိုလည်းကောင်း၊ ဝစတ္တံ-ဆိတ်ဖူးကိုလည်းကောင်း၊ အတိဝိသံ-တိဝုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋုကရောဟိဏိ-ကုလားဆောင်းမေးခါးကိုလည်းကောင်း၊ ဥသိရံ-ပန်းရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ-နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဝါပန-သည်သာ မကသေး၊ အညာနိပိ-ဆိုအပ်ပြီးမှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မူလာနိ-အမြစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ (ယာနိ-အကြင်အမြစ်ဟူသော ဆေးတို့သည်၊) ခါဒနီယေ-ခဲဖွယ်၏ အရာ၌၊ ခါဒနီယတ္ထံ-ခဲဖွယ်၏ ကိစ္စကို၊ နေဝ ဖရန္တိ-မပြီးစေနိုင်ကုန်၊ ဘောဇနီယေ-ဘောဇဉ်၏ အရာ၌၊ ဘောဇနီယတ္ထံ-ဘောဇဉ်၏ ကိစ္စကို၊ နေ ဖရန္တိ-ကုန်၊ (တာနိ-ထိုအမြစ်ဟူသော ဆေးတို့ကို၊) အနုဇာနာမိ-၏။]

ဇရဋ္ဌံ။ ။"ဇရံ ဟုတ္တာ-ရင့်ရော်သည်ဖြစ်၍၊ တစ်နည်း-ဇရံ ဟုတ္တာ-ရင့်ရော်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဌာတိ တိဋ္ဌတီတိ ဇရဋ္ဌံ" ဟု ပြု။ ယောဇနာ၌ကား "ဇရမုံ" ဟု ပါဠိကို ပြင်၍ "ဇရ + အမု-ရင့်သော တစ်ဝက်" ဟု အနက်ဖွင့်လေသည်။

ခါဒနီယေ ၊ပေ၊ ဖရန္တိ။ ။ခါဒနီယတ္ထံကို "ခါဒနီယေန ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စံ" ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ အတ္ထသဒ္ဒါ ကိစ္စအနက်ဟောဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ "ခဲဖွယ်၏ ကိစ္စ" ဟူသည် မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း ကိစ္စတည်း၊ နေဝ ဖရန္တိကို "နေ ဟိဟ္ဟာဒေန္တိ" ဟု ဖွင့်ကြသည်၊ ထိုခဲဖွယ်၏ ကိစ္စဖြစ်သော မွတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကို မပြီးစေနိုင်-ဟူလို။ [ခါဒနီယေကို နေဝ ဖရန္တိ၌ စပ်၍ "ခဲဖွယ်အရာဝယ် မပြီးစေနိုင်" ဟူရာ၌ "ခဲဖွယ်အရာ၌ အသုံးမကျ" ဟု ဆိုလိုသည်။] ယောဇနာ၌ကား ခါဒနီယေကို ခါဒနီယတ္ထံ၌လည်းကောင်း, နေ ဘောဇနီယေကို ဘောဇနီယတ္ထံ၌လည်းကောင်း စပ်လေသည်၊ ထိုစပ်ပုံကို စဉ်းစားပါ။

တေသံ-ထိုအမြစ်တို့၏၊ (အန္တော နတ္ထိ၌ စပ်၊) စူဠပဠဗမူလံ-စူဠပဠဗမူလည်းကောင်း၊ (ရှေးနိဿယ၌ "အမြစ်ငယ် ၅ ပါး" ဟု ပေး၏။) မဟာပဠဗမူလံ-မဟာပဠဗမူလည်းကောင်း၊ (ရှေးနိဿယ၌ "အမြစ်ကြီး ၅ ပါး"ဟု ပေး၏။) ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဂဏိယမာနာနံ-ရေတွက်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ရေတွက်အပ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုအမြစ်တို့၏၊ ဂဏနာယ-ရေတွက်ကြောင်း ဂဏန်း၏၊ အန္တော-အဆုံးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိနိုင်၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ခါဒနီယတ္ထံ-ခဲဖွယ်၏ ကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယတ္ထံ-ဘောဇဉ်၏ ကိစ္စကိုလည်းကောင်း၊ ဖရဏာဘာဝေါယေဝ-ပြီးစေခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်သာလျှင်၊ တေသံ-ထိုယာဝဇီဝိကတို့၏၊ လက္ခဏံ-အမှတ်လက္ခဏာတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ မူလံ-သည်၊ တေသု တေသု ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ပကတိအာဟာရဝသေန-ရိုးရာအာဟာရ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ခါဒနီယတ္ထဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယတ္ထဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဖရတိ-ပြီးစေနိုင်၏၊ တံ-ထိုအမြစ်သည်၊ ယာဝကာလိကံ-တည်း၊ ဣတရံ-အခြားသော အမြစ်သည်၊ (ခါဒနီယတ္ထ ဘောဇနီယတ္ထကို မပြီးစေနိုင်သော အမြစ်သည်၊) ယာဝဇီဝိကံ-တည်း၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

ဟိ-မှန်၊ တေသု-ထိုအမြစ်တို့၌၊ ဗဟုံ-များစွာ၊ ဝတ္ထာပိ-ဆိုရ၍လည်း၊ ဣမသ္မိံ ယေဝ လက္ခဏေ-၌သာ၊ ဌာတဗ္ဗံ-တည်ရာ၏၊ (ခါဒနီယတ္ထကို ပြီးစေခြင်း, ဘောဇနီယတ္ထကို ပြီးစေခြင်းဟူသော လက္ခဏာ၌သာ တည်စရာရှိသည်-ဟူလို၊) ပန-ဆက်၊ နာမသညာသု-အမည်သညာတို့ကို၊ ဝုစ္စမာနာသု-ဆိုအပ်ကုန်လတ်သော်၊ တံ တံ နာမံ-ထိုထိုထိုနာမည်ကို၊ အဇာနန္တာနံ-မသိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သမ္မောဟောယေဝ-ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နာမသညာယ-၌၊ အာဒရံ-အလေးဂရုကို၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ လက္ခဏမေဝ-ကိုသာ၊ ဒဿိတံ-ပြအပ်ပြီ၊ ဝါ-ပြလိုက်ပြီ၊ [ခါဒနီယတ္ထ, ဘောဇနီယတ္ထကို ပြီးစေနိုင်လျှင် ယာဝကာလိက, မပြီးစေနိုင်လျှင် ယာဝဇီဝိကဟူသော ဤလက္ခဏာကိုသာ ပြထားလိုက်သည်-ဟူလို။] စ-ဆက်၊ မူလေ-၌၊ (လက္ခဏံ-ကို၊ ဒဿိတံ) ယထာ-ပြအပ်သကဲ့သို့၊ ကန္ဒာဒိသုပိ-သစ်အူ အစရှိသော ခဲဖွယ်တို့၌လည်း၊ ယံ လက္ခဏံ-ကို၊ ဒဿိတံ-ပြီ၊ တသ္မေဝ-ထိုလက္ခဏာ၏သာ၊ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ စ-ဆက်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ ဟလိဒ္ဒါဒိ-နန္ဓင်းအစရှိသော၊ အဌဝိဓံ-သော၊ ယံ တုံ-အကြင်အမြစ်ခဲဖွယ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ-ထိုအမြစ်ခဲဖွယ်၏၊ ခန္ဓတစပုပ္ဖဖလမ္ပိ-ပင်စည်, အခေါက်, အပွင့်, အသီးလည်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ ယာဝဇီဝိကံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ မူလခါဒနီယံ-အမြစ်ခဲဖွယ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဝါ-ဆိုပြီးပြီ။ ["ဝုတ္တံ မူလ ခါဒနီယံ" ကား နိဂုံးစကားတည်း။]

💬 ကန္ဓခါဒနီယေ-သစ်အုခဲဖွယ်၌၊ ကန္ဓော-သစ်အုသည်၊ ဒီယော-ရှည်သော သစ်အုလည်းကောင်း၊ ရဿောစ-တိုသော သစ်အုလည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝိဓော-၂ ပါး အပြားရှိ၏။ ဘိသကိံသုကကန္ဓာဒိ-ကြာစွယ်, ပေါက်အု အစရှိသည်တည်း၊ ဝဇ္ဇော-လုံးသော၊ (အလုံးအဝိုင်းဖြစ်သော၊) ဥပ္ပလကသေရုကကန္ဓာဒိ-ကြာအု, ဝက်မြေအု အစရှိသည်သည်၊ (အတ္ထိ) ယံ-ယင်းအအုကို၊ ဂဏ္ဌိတိပိ-အုဆစ်အဖုဟူ၍လည်း၊ ဝဒန္တိ-ကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုကန္ဓခါဒနီယ၌၊ သဗ္ဗေသံ-ကုန်သော၊ ကန္ဓာနံ-တို့၏။ ဇိဏ္ဏဇရဌာနိစ-ဆွေးမြေ့သော အပိုင်း, ရင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သော အပိုင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆလ္လိစ-အခွံအခေါက်သည်လည်းကောင်း၊ သုခုမမူလာနိစ-သိမ်မွေ့သေးငယ်သော အမြစ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကာနိ-တို့တည်း၊ ပန-ကား၊ (ယာဝကာလိကကား-ဟူလို၊) တရုဏော-နုသော၊ သုခခါဒနီယော-လွယ်ကူစွာ ခဲအပ်ခဲနိုင်သော၊ သာလကလျာဏီပေါတကကန္ဓော-နပဲပင်ငယ်၏ အအုလည်းကောင်း၊ ကိံသုကပေါတကကန္ဓော-ပေါက်ပင်ငယ်၏ အအုလည်းကောင်း၊ အမ္ဗာဋကကန္ဓော-ငွေးပင်ငယ်၏ အအုလည်းကောင်း၊ ကေတကကန္ဓော-ဆပ်သွားအုလည်းကောင်း၊ မာလုဝကန္ဓော-ကညင်အုလည်းကောင်း၊ [“မာလုဝလတာ-မာလောန္ဓယ်”ဟူရာ၌ ခွေးတောက်နွယ်ဟု ဆရာတို့ ဆိုကြသည်။] ဘိသသခ်ါတော-ကြာစွယ် ကြာရင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ပဒုမပုဏ္ဏရိကကန္ဓော-ပဒုမ္မာကြာအု, ပုဏ္ဏရိက်ကြာအုလည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍာလုမသာလုအာဒယောစ-သတွေးအု မြောက်အု အစရှိသည်တို့လည်းကောင်း၊ ခီရဝလ္လိကန္ဓော-ဥမ္မန်းအုလည်းကောင်း၊ အာလုဝကန္ဓော-ပြိန်းအုလည်းကောင်း၊ သိဂ္ဂုကန္ဓော-သနပ်အုလည်းကောင်း၊ (“ဒန့်သလွန်အု” လည်း ဆို၏။) တာလကန္ဓော-ထန်းအုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ထန်းမြစ်လည်းကောင်း၊ နိလုပ္ပလရတ္တုပ္ပလကုမုဒသောဂန္ဓိကာနံ-ကြာညို, ကြာနီ, ကုမုဒြာကြာ, ကြာတံဆိပ်တို့၏၊ ကန္ဓာ-အအုတို့လည်းကောင်း၊ ကဒလိကန္ဓော-ငှက်ပျောအုလည်းကောင်း၊ ဝေဠုကန္ဓော-ဝါးအုလည်းကောင်း၊ ကသေရုကကန္ဓော-ဝက်မြေအုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒယော-ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ တေသု တေသု ဇနပဒေသု - တို့၌၊ ပကတိအာဟာရ ဝသေန-ရိုးရာအာဟာရ၏ အဖြစ်ဖြင့် ၊ပေ၊ ဖရဏကကန္ဓော-ပြီးစေနိုင်သော အအုတို့သည်၊ ယာဝကာလိကာ-တို့တည်း။

ခီရဝလ္လိကန္ဓော-ဥမ္မန်းအုသည်၊ အဓောတော-(စပ်သော အရသာ ကုန်အောင်) မဆေးကြောအပ်သေးသည်၊ (သမာနော-သော်၊) ယာဝဇီဝိကော-တည်း၊ ဓောတော-ဆေးကြောအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနော-သော်၊) ယာဝကာလိကော-တည်း၊ ပန-ကား၊ ခီရကာကောလိဇီဝိကဥသဘကလသုဏာဒိကန္ဓာ-မျောက်ငိုအု, သစ်ခွအု, ကြက်သွန်နီအု, ကြက်သွန်ဖြူအု အစရှိကုန်သော အအုတို့သည်၊ ယာဝဇီဝိကာ-

တို့တည်း၊ တေ-ထိုအအုတို့ကို၊ ပါဋိယံ-တော်၌၊ ယာနိ ၊ပေ၊ ဘေသဇ္ဇာနိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ မူလဘေသဇ္ဇသင်္ဂဟေနေဝ-မူလဘေသဇ္ဇ၌ သွင်းယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတာ-သွင်းယူအပ်ကုန်ပြီ။

ပန-ကား၊ မုဋ္ဌာလခါဒနီယေ-အစွယ်အရင်း ခဲဖွယ်၌၊ ပဒုမမုဋ္ဌာလံ-ပဒုမ္မာ ကြာစွယ်သည်၊ ပုဏ္ဏရိကမုဋ္ဌာလသဒိသမေဝ-ပုဏ္ဏရိက်ကြာစွယ်နှင့် တူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဧရကမူလံ-ပြိတ်စွယ်လည်းကောင်၊ ကန္ဒကမူလံ-ကြာဖြူစွယ်လည်း ကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ-ဤသို့အစရှိသော ၊ပေ၊ ဖရဏကမုဋ္ဌာလံ-ပြီးစေနိုင်သော အစွယ်သည်၊ ယာဝကာလိကံ-တည်း၊ ပန-ကား၊ ဟလိဒ္ဒိ ၊ပေ၊ ပုဂရုက္ခာဒိမုဋ္ဌာလံ-နန္ဒင်း, ချင်း, သင်ပန်း, ကြာဟင်းနွယ်, ဆပ်သွား, ထန်း, ဒနုန်း, မင်းဘော, အုန်း, ကွမ်းသီးပင် အစရှိသည်တို့၏ အစွယ်သည်၊ ယာဝဇီဝိကံ-တည်း၊ တံ သဗ္ဗမ္မိ-ထို အလုံးစုံသော အစွယ်ကိုလည်း၊ ပါဋိယံ-၌၊ ယာနိ ၊ပေ၊ သင်္ဂဟိတံ-သွင်းယူအပ်ပြီ။

မတ္ထကခါဒနီယေ-အညောက်ခဲဖွယ်၌၊ တာလ ၊ပေ၊ ကဒလိနံ-ထန်းပင်, ဒနုန်း ပင်, မင်းဘောပင်, ဆပ်သွားပင်, အုန်းပင်, ကွမ်းသီးပင်, သင်ပေါင်းပင်, ကြိမ်ပင်, ပြိတ်ပင်, ဌက်ပျောပင်တို့၏၊ ကဋီရသခ်ါတာ-အညောက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ မတ္ထကာ-ဦးထိပ်တို့လည်းကောင်း၊ ဝေဏုကဋီရော-ဝါးညောက်လည်းကောင်း၊ နဠကဋီရော-ကျူညောက်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆုကဋီရော-ကြံညောက်လည်းကောင်း၊ မူလကကဋီရော-မုန်လာညောက်လည်းကောင်း၊ သာသပကဋီရော-မုန်ညင်း ညောက်လည်းကောင်း၊ သတာဝရိကဋီရော-ကြဲညွှတ်အညောက်လည်းကောင်း၊ သတ္တန္ဓ-ကုန်သော၊ ဣညာနံ-စပါးတို့၏၊ ကဋီရာ-အညောက်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ-သော ၊ပေ၊ ဖရဏကော-ပြီးစေနိုင်သော၊ ရုက္ခဝလ္လိအာဒိနံ-သစ်ပင်, နွယ် အစရှိသည်တို့၏၊ မတ္ထကော-ဦးထိပ်သည်၊ ယာဝကာလိကော-တည်း၊ ဟလိဒ္ဒိ ၊ပေ၊ လသုဏာနံ-နန္ဒင်း, ချင်း, လင်းနေ, သင်ပန်း, ကြက်သွန်ဖြူတို့၏၊ ကဋီရာ-အညောက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တာလ ၊ပေ၊ ကဋီရာနံ-ထန်း, ဒနုန်း, မင်းဘော, အုန်းညောက်တို့၏၊ ဆိန္နတ္တာ-ဖြတ်၍၊ ပါတိတော-ကျစေအပ်သော၊ ဇရဌုဗန္ဓောစ-ရင့်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သော အဖုသည်လည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကော-တည်း။

💬 ခန္ဓခါဒနီယေ-ပင်စည်ခဲဖွယ်၌၊ အန္တောပထဝီဂတော-မြေအတွင်းသို့ ရောက်သော၊ [သာလကလျာဏီခန္ဓကိုသာ ရည်ရွယ်သည်။] သာလကလျာဏီခန္ဓော-နပဲ ပင်စည်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆုခန္ဓော-ကြံပင်စည်လည်းကောင်း၊ နီလုပ္ပလ ၊ပေ၊ သော ဂန္ဓိကာနံ-ကြာညို, ကြာနီ, ကုမုဒြာကြာ, ကြာတံဆိပ်တို့၏၊ ခန္ဓကာ-ပင်စည်တို့ လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ-သော ၊ပေ၊ ဖရဏကော-သော၊ ခန္ဓော-သည်၊ ယာဝကာလိကော-တည်း၊ ဥပ္ပလဏာတိနံ-ဥပ္ပလဏာတ်ရှိသော ကြာတို့၏၊ ပဏ္ဏာ

ဒဏ္ဍကော-အရွက်၏ အရိုးသည်လည်းကောင်း၊ ပဒုမဇာတိနှ-ပဒုမ္မာဇာတ်ရှိသော ကြာတို့၏၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ (အပွင့်ရိုး, အရွက်ရိုးအားလုံးဖြစ်သော၊) ဒဏ္ဍကော-အရိုးသည်လည်းကောင်း၊ ကာရဝိန္ဒကဒဏ္ဍာဒယောစ-ဟင်းရဲပင်၏ အရိုး အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဝသေသသဗ္ဗခန္ဓာ(စ)-ကြွင်းသော အလုံးစုံသော ပင်စည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကာ-တို့တည်း။

တစခါဒနီယေ-အခေါက်အခွံခဲဖွယ်၌၊ ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ ဥစ္ဆုတစောဝ-ကြံခွံသည်သာ၊ ယာဝကာလိကော-တည်း၊ သောပိ-ထိုကြံခွံသည်လည်း၊ သရသော-အရည်နှင့်တကွဖြစ်သော အခွံသည်၊ (ယာဝကာလိကော၊) သေသော-ကြံခွံမှ ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော အခွံသည်၊ ယာဝဇီဝိကော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ တိဏ္ဍံ-ကုန်သော၊ တေသံ မတ္ထကခန္ဓတစာနံ-ထိုအညောက်, ပင်စည်, အခွံတို့ကို၊ ပါဠိယံ-၌၊ ကသာဝဘေသဇ္ဇေန-အဖန်ဆေးဖြင့်၊ သင်္ဂဟော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-သာဓကကား၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဖရန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဝဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ကသာဝါနိ-အဖန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ နိမ္ဗကသာဝံ-တမာအဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုဋ္ဌဇကသာဝံ-လက်ထုတ်အဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋောလကသာဝံ - ပြုံးတားရွက် အဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖဂ္ဂုကသာဝံ-ခွေးတောက်အဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ နတ္တမာလကသာဝံ-သင်းဝန်အဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဂါပန-သည်သာ မကသေး၊ အညာနိပိ-ဆိုအပ်ပြီးတို့မှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကသာဝါနိ-အဖန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ (ယာနိ-အကြင်အဖန်ဆေးတို့သည်၊) ခါဒနီယေ-၌ ၊ပေ၊ နှ ဖရန္တိ-မပြီးစေနိုင်ကုန်၊ (တာနိ-တို့အဖန်ဆေးတို့ကို၊) အနုဇာနာမိ-၏။] ဟိ-မှန်၊ ဧတ္ထ-ဤပါဠိရပ်၌၊ ဧတေသမ္ပိ-ဤအညောက်, ပင်စည်, အခွံတို့ကိုလည်း၊ သင်္ဂဟော-သည်၊ သိဒ္ဓတိ-ပြီး၏၊ စ-ဆက်၊ ဝုတ္တကသာဝါနိ-ဆိုအပ်ပြီးသော အဖန်တို့ကို၊ သဗ္ဗကပ္ပိယာနိတိ-အလုံးစုံ အကုန်အစင်အားဖြင့် အပ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ [သဗ္ဗကပ္ပိယာနိတိ-မူလခန္ဓတစပတ္တာဒိ ဝသေန သဗ္ဗသော ကပ္ပိယာနိ၊-ဋီကာ။]

ပတ္တခါဒနီယေ-အရွက်ခဲဖွယ်၌၊ မူလကံ-မုန်လာလည်းကောင်း၊ ခါရကော-ဟင်းကျိုလည်းကောင်း၊ စစ္စု-ဟင်းခလာလည်းကောင်း၊ တမ္ဗကော-ဟင်းချဉ်နီလည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလေယ္ယကော-ဟင်းဆန်ကွဲလည်းကောင်း၊ ပဟုန္နာဂေါ-ဒန့်ကွဲလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုလေယ္ယကော-ကြွက်နားပေါင်းလည်းကောင်း၊ ဝဇကလိ-ကင်ပိတ်လည်းကောင်း၊ ဇဠ္ဆရိ-ဟင်းခါးပန်းတူလည်းကောင်း၊ သေလ္လု-သနပ်လည်းကောင်း၊ သိဂ္ဂု-ဒန့်သလွန်လည်းကောင်း၊ ကာသမဒ္ဒကော-မို့ချန်လည်းကောင်း၊ ဥမ္မာ-ကန်တောက်လည်းကောင်း၊[အဘိဓာန်၌ "ဥမာ-နှမ်းကြပ်၊ ဝါ-ဝီဇာ"ဟု ရှိ၏။]

စိနမုဂ္ဂေါ-ပဲနောက်လည်းကောင်း၊ မာသော-ပဲလွန်းလည်းကောင်း၊ ရာဇမာသော-ပဲကြီးလည်းကောင်း၊ မဟာနိဗ္ဗာဝုံ-ပဲတက်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသနိဗ္ဗာဝေါ-ကြွင်းသော ပဲတက်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိမန္ထော-တပဆေးလည်းကောင်း၊ သုနိသန္ဒကော-တောင်ကန်စွန်းလည်းကောင်း၊ သေတဝရဏော-ခတက်ဖြူလည်းကောင်း၊ နာဠိကာ - ကန်စွန်းလည်းကောင်း၊ ဘူမိယံ - မြေ၌၊ ဇာတလောဏီ - ဖြစ်သော ကြီပေါင်းလည်းကောင်း၊ (ရှေးနိဿယယ၌ "ဘူမိယံ ဇာတလောဏီ-မြေဖြစ်ကြီ"ဟု ပေး၏။) ဣတိ-သို့၊ ဧတေသံ-ဤသစ်ပင်တို့၏၊ ပတ္တာနိ-အရွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညာနိ-ကုန်သော၊ ဧဝရူပါနိ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော ၊ပေ၊ ဖရဏာကာနိ-ကုန်သော၊ ပတ္တာနိစ-အရွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ ယာဝကာလိကာနိ-တို့တည်း၊ ပန-ကား၊ အညာ-အခြားသော၊ မဟာ-ကြီးသော၊ နခပိဋ္ဌိမတ္တာ-လက်သည်းခွံ၏ ကျောက်ကုန်းပမာဏရှိသော၊ ပဏ္ဏလောဏီ-အရွက်ရှိသော မြေဖြစ်ကြီပေါင်းသည်၊ ရုက္ခေစ-သစ်ပင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆေစ-ချုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာရောဟတိ-တက်၏၊ တသာ-ထိုမြေဖြစ်ကြီပေါင်း၏၊ ပတ္တံ-အရွက်သည်၊ ယာဝဇီဝိကံ-တည်း၊ စ-ဆက်၊ ဗြဟ္မီပတ္တံ-ဗြဟ္မီရွက်သည်၊ ယာဝကာလိကံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒီပဝါသိနော-သီဟိုဠ်ကျွန်း၌နေလေ့ရှိသူတို့သည်၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏၊ အမ္ဗပလ္လဝံ-သရက်ညွှန့်သည်၊ ယာဝကာလိကံ-တည်း၊ ပန-ကား၊ အသောကပလ္လဝံ-ပန်းသုံးညွှန့်သည်၊ ယာဝဇီဝိကံ-တည်း၊ အညာနိ-ကုန်သော၊ ယာနိ-အကြင်အရွက်တို့ကို၊ ပါဠိယံ-တော်၌၊ (ယာနိဝါ ပနညာနိဟု ဝါပန ပါသည်ကား ပါဠိတော် မဟုတ်သောကြောင့် အပို၊) အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဖရန္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တာနိ-ထိုအရွက်တို့သည်၊ ယာဝဇီဝိကာနိ-တို့တည်း၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပဏ္ဏာနိ-အရွက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ နိမ္ဗပဏ္ဏံ-တမာရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုဋဇပဏ္ဏံ-လက်ထုတ်ရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋောလပဏ္ဏံ-ပြုံးတားရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ သုလသိပဏ္ဏံ-ရုံးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပါသိကပဏ္ဏံ-ဝါရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါပန-သေး၊ အညာနိပိ-ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ-ကုန်သော၊ ယာနိ ပဏ္ဏာနိ-အကြင်

အရွက်တို့သည်၊ အတ္ထိ-ကုန်၏၊ (ယာနိ-တို့သည်၊) ခါဒနီယေ ၊ပေ၊ န ဖရန္တိ-ကုန်၊ (တာနိ-တို့ကို၊) အနုဇာနာမိ။]

စ - ဆက်၊ ကေဝလံ - ပုပ္ဖဖလ စသည်မဖက် သက်သက်၊ တေသံ - ထိုတမာစသော သစ်ပင်တို့၏၊ ပဏ္ဏာနိယေဝ-တို့သည်သာ၊ (ယာဇီဝိကာနိ-တို့သည်၊) နမဟုတ်ကုန်သေး၊ တေသံ-ထိုတမာစသော သစ်ပင်တို့၏၊ ပုပ္ဖဖလာဒီနိပိ-အပွင့်အသီး အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ယာဝဇီဝိကာနိ-တို့တည်း၊ [တေသန္တိ နိမ္မာဒီနံ၊ ဣဒံ ပဒံ ပုဗ္ဗပရာပေက္ခံ၊ တသ္မာ ဒ္ဝိန္နံ မဗ္ဗေ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ယောဇနာ။] ပဏ္ဏာနံ-တို့၏၊ (အန္တော နတ္ထိ၌ စပ်၊) ဖဂ္ဂဝပဏ္ဏံ-ခွေးတောက်ရွက်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဇက

ပဏ္ဏာ-ကညိုရွက်လည်းကောင်း၊ ဖဏိဇုကပဏ္ဏာ-ရုံးရွက်လည်းကောင်း၊ ပဒ္ဓောလ ပဏ္ဏာ-ပြားတားရွက်လည်းကောင်း၊ တမ္ဗူလပဏ္ဏာ-ကွမ်းရွက်လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနီ ပဏ္ဏာ-ပဒုမ္မာကြာရွက်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဂဏနဝသေန-ဂဏန်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အန္တော-အဆုံးသည်၊ နတ္ထိ။ [အဇ္ဇုက-ရုံးဖြူ (ပင်စိမ်းဖြူ)၊ ဖဏိဇုက-ရုံးရိုင်း (ပင်စိမ်းရိုင်း) ဟု အဘိဓာန်နိဿယသစ် (၅၇၉) ၌ ပေး၏။]

ပုဗ္ဗခါဒနီယေ-အပွင့်ခဲဖွယ်၌၊ မူလကပုပ္ဖံ-မုန်လာပွင့်လည်းကောင်း၊ ခါရကပုပ္ဖံ-ဟင်းကျိပွင့်လည်းကောင်း၊ စစ္စုပုပ္ဖံ-ဟင်းခလာပွင့်လည်းကောင်း၊ တမ္ဗကပုပ္ဖံ-ဟင်းချဉ်နီပွင့်လည်းကောင်း၊ ဝဇကလိပုပ္ဖံ-ကင်ပိတ်ပွင့်လည်းကောင်း၊ ဇဇ္ဇရိပုပ္ဖံ-ဟင်းခါးပန်းတူပွင့်လည်းကောင်း၊ စူဠနိဗ္ဗာဝပုပ္ဖံ-ပဲပုဇွန်ပွင့်လည်းကောင်း၊ မဟာနိဗ္ဗာဝပုပ္ဖံ-ပဲတက်ပွင့်လည်းကောင်း၊ ကသေရုကပုပ္ဖံ-ဝက်မြေပွင့်လည်းကောင်း၊ နာဠိကေရတာလကေတကာနံ-အုန်း, ထန်း, ဆပ်သွားတို့၏၊ တရုဏပုဗ္ဗာနိ-နုသော အပွင့်တို့လည်းကောင်း၊ သေတဝရဏပုပ္ဖံ-ခတက်ဖြူပွင့်လည်းကောင်း၊ သိဂ္ဂုပုပ္ဖံ-ဒန့်သလွန်ပွင့်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလပဒုမဇာတိကာနံ-ဥပ္ပလဇာတ်, ပဒုမ္မာဇာတ်ရှိကုန်သော ကြာတို့၏၊ ပုဗ္ဗာနိ-အပွင့်တို့လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏိကမတ္တံ-အချက်မျှသာရှိသော၊ အဂန္ဓိကပုပ္ဖံ-ပေါက်ပွင့်လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌိရပုပ္ဖံ-ဆင်နှာမောင်းပွင့်လည်းကောင်း၊ ဇိဝန္တီပုပ္ဖံ-စမုန်နီပွင့်လည်းကောင်း၊ ("မိုးဆွေပွင့်"ဟုလည်း ပေးကြ၏။) ဣတိ ဧဝမာဒိ-သော ၊ပေ၊ ဖရဏကပုပ္ဖံ-ပြီးစေနိုင်သော အပွင့်သည်၊ ယာဝကာလိကံ-တည်း။

ပန-ကား၊ (ယာဝဇီဝိကကား၊) အသောက-ပန်းသုံး၊ ဗကုလ-ချယား၊ ကုလ္ပက-ဆူးရစ်၊ ပုန္နာဂ-ပုန်းညက်၊ စမ္ပက-စကား၊ ဇာတိ-မြလေးစမ္ပာယ်၊ ကဏဝီရ-ကုလားဇလပ်၊ ကဏိကာရ-မဟာလှေကား၊ ကုန္ဒ-သင်းခွေ၊ နဝမာလိက-ဆိတ်ဘီလူး၊ မလ္လိကာဒိနံ-ကြက်ရုံး အစရှိသည်တို့၏၊ ပုပ္ဖံ-အပွင့်သည်၊ ယာဝဇီဝိကံ-တည်း၊ တသ-ထိုအပွင့်၏၊ ဂဏနာယ-ဂဏန်း၏၊ အန္တော, နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ အသ-ထိုအပွင့်ကို၊ ပါဠိယံ-တော်၌၊ ကာသာဝဘေသဇ္ဇေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဖလခါဒနီယေ-အသီးခဲဖွယ်၌၊ ပနသ-အိမ်ပိန္နဲ၊ လဗုဇ-တောင်ပိန္နဲ၊ တာလ-ထန်း၊ နာဠိကေရ-အုန်း၊ အမ္ဗ-သရက်၊ ဇမ္ဗု-သပြေ၊ အမ္ဗာဋက-ဝေး (ဂွေး) တိန္ဒုဏိက-မန်ကျည်း၊ မာတုလုင် - ရှောက်၊ ကပိတ္ထ - သီး၊ လာဗု - ဗူး၊ ကုမ္ဘဏ္ဍ - ဖရုံ၊

မာတုလုင်။ ။ဤမာတုလုင်ကို ယာဝဇီဝိက ထင်၍ နေလွဲအခါ၌ အကပ်ခံ ရှာလပတ်ရည်လုပ်၍ မစစ်ဘဲ သောက်တတ်ကြ၏၊ အမှန်မှာ-ယာဝကာလိက၌ ပါနေသောကြောင့် နေလွဲအခါ၌ မန်ကျည်းသီးမှည့်ကဲ့သို့သာ အသုံးပြုနိုင်၏၊ အရည်ညှစ်၍ ရေဖြင့် ရောမ်ပြီးလျှင်

ပုဿဖလ-သခွားငပြုတ်၊ တိမ္ဗရူသက-တည်၊ တိပုသ-သခွားဆစ်၊ ဝါတိဂ်ဏ-ခရမ်း၊ စောစ-တောင့်ကပ်ပျော၊ မောစ-အိမ်ငှက်ပျော၊ မဓုကာဒီနံ-သစ်မည်စည် အစရှိသည်တို့၏၊ ယာနိ ဖလာနိ-တို့သည်၊ လောကေ-၌ ၊ပေ၊ ဖရန္တိ-ကုန်၏၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ တာနိ-ထိုအသီးတို့သည်၊ ယာဝကာလိကာနိ၊ နာမဂဏနဥဝသေန-နာမည်ကို ရေတွက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နေသံ-ထိုအသီးတို့၏၊ ပရိယန္တံ-အဆုံးအပိုင်းအခြားကို၊ ဒသေတုံ-ဌာ၊ နု သက္ကာ-မတတ်နိုင်၊ ပန-ဆက်၊ ယာနိ-အကြင် အသီးတို့ကို၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဖရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ-ကုန်ပြီ၊ တာနိ-ထိုအသီးတို့သည်၊ ယာဝဇီဝိကာနိ၊ [ဘိက္ခဝေ ဖလာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ ဗီလင်-အိမ်မွေ့သီးကိုလည်းကောင်း၊ ပိပ္ပလိ-ပိတ်ချင်းကိုလည်းကောင်း၊ မရိစံ-ငရုပ်သီးကိုလည်းကောင်း၊ ဟရိတကံ-ဖန်ခါးသီးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဘီတကံ-သစ်ဆိမ့်သီးကိုလည်းကောင်း၊ အာမလကံ-သျှစ်ရှားသီးကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါဠဖလံ-သမင်စာသီးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ။] တေသမ္ပိ-ထိုအသီးတို့၏လည်း၊ အပရိပက္ကာနိ-မမှည့်ရင့်သေးသော အသီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆိဝ ၊ပေ၊ အာဒီနံ-ရင်ခတ်, ကျီးအာ, ခတက်, ဆပ်သွား, ကုန်ကျဉ်း (ဂုံညင်း) အစရှိသည်တို့၏၊ ဖလာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ဇာတိဖလံ-ဇာဒိပ္ပဖိုလ်သီးလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌကဖလံ-ဆောင်းမေးခါးသီးလည်းကောင်း၊ ဌဋ္ဌာ-ဖာလာလည်းကောင်း၊ တက္ကောလံ-ကရဝေးလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ နာမဝသေန - နာမည်အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိယန္တံ ဒသေတုံ နု သက္ကာ-နိုင်။

☰ အဋ္ဌခါဒနီယေ-အစေ့ခဲဖွယ်၌၊ လဗုဇဋ္ဌ-တောင်ပိန္ဆစေ့လည်းကောင်း၊ ပနသဋ္ဌ-အိမ်ပိန္ဆစေ့လည်းကောင်း၊ အမ္ဗာဋ္ဌကဋ္ဌ-ဝေး (ဝေး)စေ့လည်းကောင်း၊ သာလဋ္ဌ-အင်ကြင်းစေ့လည်းကောင်း၊ ခဇ္ဇုရိကေတကတိမ္ဗရူသကာနံ-သင်ပေါင်း, ဆပ်သွား, တည်ပင်တို့၏၊ တရုဏဖလဋ္ဌ-နုသောအသီး၏ အစေ့လည်းကောင်း၊ တိန္ဒုကိကဋ္ဌ-မန်ကျည်းစေ့လည်းကောင်း၊ ဗိမ္ဗဖလဋ္ဌ-ကျီးအာစေ့လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလပဒုမ ဇာတိနံ-ဥပ္ပလဇာတ်, ပဒုမ္မာဇာတ်ရှိသော ကြာတို့၏၊ ပေါက္ခရဋ္ဌ-ကြာစေ့လည်းကောင်း၊ ဧဝမာဒီနိ-ကုန်သော ၊ပေ၊ အဋ္ဌိနိ-အစေ့တို့သည်၊ ယာဝကာလိကာနိ၊ မဓုကဋ္ဌ-သစ်မည်စည်စေ့လည်းကောင်း၊ ပုန္နာဂဋ္ဌ-ပုန်းညက်စေ့လည်းကောင်း၊ ဟရိတကာဒီနံ-ဖန်ခါး အစရှိသော အသီးတို့၏၊ အဋ္ဌိနိ-တို့လည်းကောင်း၊ သိဒ္ဓတ္ထကဋ္ဌ-မုန်ညင်းဖြူစေ့လည်းကောင်း၊ ရာဇိကဋ္ဌ-မုန်ညင်းနက်စေ့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝ မာဒီနိ, အဋ္ဌိနိ ယာဝဇီဝိကာနိ၊ တေသံ-ထိုအစေ့တို့ကို၊ ပါဠိယံ, ဖလဘေသဇ္ဇေနေဝ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

စင်ကြယ်စွာ စစ်ပြီးမှ ဆေးအဖြစ်ဖြင့် အကပ်ခံ၍ သုံးကောင်းသသည်-ဟူလို၊ ဤမာတုလုင်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယသစ် (၅၇၇) ၌ ရှုပါ။ -

ပိဋ္ဌခါဒနီယေ-အမှုန့်ခဲဖွယ်၌၊ တာဝ-တာလပိဋ္ဌ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ-ကုန်သော၊) သတ္တန္ဒ်-ကုန်သော၊ ဓညာနံ-စပါးတို့၏လည်းကောင်း၊ ဓညာနုလောမာနံစ - စပါးအားလျော်သော ကျိတ်ဆန်, လမန်းဆန် အစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း၊ အပရဏ္ဏာနဉ္စ-ပဲတို့၏လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌ-ကျိတ်အပ်သော အမှုန့်လည်းကောင်း၊ ပနသပိဋ္ဌ-ပိန္ဓဲစေ့မှုန့်လည်းကောင်း၊ လဗုဇပိဋ္ဌ-တောင်ပိန္ဓဲစေ့မှုန့်လည်းကောင်း၊ အမ္ဗာဋကပိဋ္ဌ-ဝေး(ဂွေး)စေ့မှုန့်လည်းကောင်း၊ သာလပိဋ္ဌ-အင်ကြင်းစေ့မှုန့်လည်းကောင်း၊ ဓောတကတာလပိဋ္ဌဉ္စ-ဆေးအပ်သော ထန်းစေ့မှုန့်သည်လည်းကောင်း၊ ခီရဝလ္လိပိဋ္ဌဉ္စ-ဥမွန်းမှုန့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိနိ-ကုန်သော ၊ပေ၊ ပိဋ္ဌာနိ, ယာဝကာလိကာနိ၊ အဓောတကတာလပိဋ္ဌ-မဆေးအပ်သော ထန်းသီးစေ့မှုန့်လည်းကောင်း၊ ခီရဝလ္လိပိဋ္ဌ-ဥမွန်းမှုန့်သည်လည်းကောင်း၊ အဿဂန္ဓာဒိပိဋ္ဌာနိစ-တောင်တဲစာ အစရှိသော အသီးတို့၏ အမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကာနိ၊ တေသံ-ထိုအမှုန့်တို့ကို၊ ပါဠိယံ-၌၊ ကသာဝေဟိစ-အဖန်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မူလဖလေဟိစ-အမြစ်, အသီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နိယျာသခါဒနီယေ-အစေးခဲဖွယ်၌၊ ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ ဥစ္ဆုနိယျာသောဝ-ကြိုစေးသည်သာ၊ သတ္ထာဟကာလိကော၊ သေသာ-ကြွင်းကုန်သော၊ (ပါဠိယံ ဝုတ္တနိယျာသာဒီ စပ်၊) အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဘေသဇ္ဇာနိတိ-ဟူ၍၊ ပါဠိယံ-၌၊ ဝုတ္တနိယျာသာ-ဟောတော်မူအပ်သော အစေးတို့သည်၊ ယာဝဇီဝိကာ-တို့တည်း၊ [ဘိက္ခဝေ, ဇတူနိ-ချိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ ဟိင်္ဂု-ဟိန်းခိုစစ် (ရှိန်းခိုစစ်)ကိုလည်းကောင်း၊ ဟိင်္ဂုဇတု-ဟိန်းခိုချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟိင်္ဂုသိပါဋိကံ-ဟိန်းခိုလွှာကိုလည်းကောင်း၊ တကံ-ချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တကပတ္တံ-ချိတ်နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တကပဏ္ဏိ-ချိတ်လွှာကိုလည်းကောင်း၊ သဇ္ဇုလသံ-ပွဲရက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ။] တတ္ထ-ထိုပါဋိတော်၌၊ ယေဝါ ပနကဝေန-ယေဝါ ပနကသဒ္ဒါ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာနံ-သိမ်းယူအပ်ကုန်သော အစေးတို့၏၊ (ပရိယန္တ်၌ စပ်၊) အမ္ဗနိယျာသော-သရက်စေးလည်းကောင်း၊ ကဏိကာရနိယျာသော-မဟာလှေကားစေးလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ နာမဝေန, ပရိယန္တံ ဒသေတုံ နသင်္ဂဟာ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဣမေသု မူလခါဒနီယာဒီသု-ဤအမြစ်ခဲဖွယ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသည်၊ ယာဝကာလိကံ (ဟောတိ၊) သဗ္ဗမ်ိ-အလုံးစုံသော ယာဝကာလိကကိုလည်း၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ-ဤပါဋိတော်၏ အနက်၌၊ [“ခါဒနီယံနာမ ပဉ္စဘောဇနာနိ ယာမကာလိကံ, သတ္တာဟကာလိကံ, ယာဝဇီဝိကံ ထပေတ္မာ အဝသေသံ ခါဒနီယံနာမ”ဟူသော ပါဋိတော်၏ အနက်၌။] အဝသေသံ ခါဒနီယံနာမာတိ-အဝသေသံ ခါဒနီယံနာမဟူ၍၊ သင်္ဂဟိတံ-သိမ်းယူအပ်ပြီ။

ဘောဇနီယံ ၊ပေ၊ အာဒိမှ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ယံ-အကြင်အဆုံးအဖြတ်စကားရပ်ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်၏။ တံ-ထိုအဆုံးအဖြတ်စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ (ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုပြီးခဲ့ပြီ-ဟူလို၊) ခါဒိဿာမိ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ-ကား၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ ဧတံ ခါဒနီယံ-ဤပြအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဧတံ ဘောဇနီယဉ္စ-ဤပြအပ်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အကပ်ခံ၏။ တဿ-ထိုရဟန်း၏။ တာဝ-မစားမီ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-အကပ်ခံခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေဝ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒံ သတ္တမံ။

၈။ သန္နိဓိကာရသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၁၅၂။ အဌမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပေလဋ္ဌသီသောနာမ-ပေလဋ္ဌသီသထေရ်မည်သည်၊ ဇဋိလသဟဿဿ ဘဋ္ဌရော-ရသေ့တစ်ထောင်၏ အတွင်း၌ ဖြစ်သော၊ မဟာထေရော-မဟာထေရ်တစ်ပါးတည်း၊ [ဥရုဝေလကဿပ အမျိုးရှိသော ရသေ့တစ်ထောင်တွင် ပါဝင်သော မဟာထေရ်တစ်ပါး-ဟူလို။] အရညေ ဝိဟရတိတိ-ကား၊ ဇေတဝနဿ - ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၏။ အဝိဒူရေ - အနီး၌၊ ပဓာနယရေ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းဖြစ်သော၊ ဧကသ္မိံ အာဝါသေ- ၁ ခုသော ကျောင်း၌၊ ဝသတိ-နေတော်မူ၏။ [ပဒဟတိ ဧတ္ထာတိ ပဓာနံ၊ ပဓာနဉ္စ + တံ + ယရဏ္ဌာတိ ပဓာနယရံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာ ကျောင်း၊ ဝါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း။] သုက္ခကုရဏ္ဍိ-ကား၊ အသ္သုပဗျဉ္ဇနံ-ဟင်းရည် ဟင်းလျာ မရှိသော၊ သြဒနံ-ထမင်းကို၊ (ထမင်းသန့်သန့်ကို၊ "နိက္ခိပတိ-ချန်ထား၏"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ကိရ-ခဲ့၊ သော-ထိုဗေလဋ္ဌသီသထေရ်သည်၊ အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ ဝါ-ရွာတွင်းဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဘုဉ္ဇိတ္တာ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး၍၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌာ၊ စရိတ္တာ-၍၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သြဒနံ-ထမင်းကို၊ ("အသ္သုပဗျဉ္ဇနဖြစ်သော ထမင်းသန့်သန့်ကို") အာဟရတိ-ဆောင်ယူလာ၏။ တဉ္စ-ထိုဆွမ်းကိုလည်း၊ အပ္ပိစ္ဆတာယ-အပ္ပိစ္ဆတာဂုဏ်ကြောင့်၊ (အာဟရတိ၊) ပစ္စယဂိဒ္ဓတာယ-ပစ္စည်း၌ မက်မောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နဝ (အာဟရတိ)-ဆောင်ယူလာသည် မဟုတ်၊ ထေရော-သည်၊ သတ္တာဟံ-၇ ရက်ကို၊ နိရောဓသမာပတ္တိယာ-နိရောဓသမာပတ်ဖြင့်၊ ဝီတိနာမေတွာ-လွန်စေပြီး၍၊ သမာပတ္တိတော-မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-ထပြီး၍၊ တံ ပိဏ္ဍပါတံ-ထိုဆွမ်းခြောက်ကို၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ တေမေတွာ-စိုစေ၍၊ ဝါ-နှုံး၍၊ ဘုဉ္ဇတိ ကိရ-ဘုဉ်းပေးတော်မူသတတ်၊ တတော-ထိုသို့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးရာ အခါမှ (နောက်၌၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ သတ္တာဟံ-လုံး၊ သမာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ နိသီဒတိ-နေတော်မူပြန်၏။ [အာဟာရကို မှီ၍ အသက်ရှည်ရသော ကာမဘုံသားတို့၏ တစ်ကြိမ်စားအပ်သော အာဟာရသည် ၇ရက်သာ

မျှတစေနိုင်သောကြောင့် "သတ္တာဟံ" ဟု ဆိုသည်။] ဧဝံ-သို့၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ (သတ္တာဟာနိ)ပိ-သတ္တာဟတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိဏိ (သတ္တာဟာနိ)ပိ, စတ္တာရိ သတ္တာဟာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိတိနာမေတ္တာ-ပြီး၍၊ ဝါ-လွန်စေပြီးမှ၊ ဂါမံ, ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ၊ တေန-ကြောင့် ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ-သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

၂၅၃။ ကာရော-ကာရောဟူသော ပုဒ်လည်းကောင်း၊ ကရဏ-ကရဏဟူသော ပုဒ်လည်းကောင်း၊ ကိရိယာ-ကိရိယာဟူသော ပုဒ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤပုဒ် ၃ ခုအပေါင်းသည်၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊ ဧကံ-တစ်မျိုးတည်းသာတည်း၊ အသ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏၊ သန္ဓိမ်-သိုမ်းသိမ်းဆည်းမှုကို၊ ကာရော-ပြုခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ-ဤသို့.သိုမ်းသိမ်းဆည်းမှုကို ပြုခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်) သန္ဓိဓိကာရံ-သန္ဓိဓိကာရမည်၏၊ သန္ဓိဓိကာရမေဝ-သိုမ်းသိမ်းဆည်းမှုကို ပြုခြင်းရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်ပင်၊ သန္ဓိဓိကာရကံ-သန္ဓိဓိကာရကမည်၏၊ သန္ဓိဓိကြိယံ-သိုမ်းသိမ်းဆည်းမှုကို ပြုခြင်းရှိသော၊ (ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ [သန္ဓိဓိကာရကပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ သန္ဓိဓိပုဒ်ကို "သမ္မာ+နိဓာနံ သန္ဓိဓိ-ကောင်းစွာ သိုမ်းသိမ်းထားခြင်း"ဟု ပြုပါ။] ဧတံ-ဤသန္ဓိကာရကံ ဟူသော အမည်သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဧကရတ္တံ-တစ်ညဉ့်မျှ၊ ဝိတိနာမိ တာသ-လွန်စေအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ အသ-ဤသန္ဓိဓိကာရကံပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-ပဒဘာဇနိ၌၊ သန္ဓိဓိ ၊ပေ၊ အပရဏ္ဏတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဤဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ီဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ-ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သန္ဓိဓိကတံ-ပြုအပ်သော သိုမ်းသိမ်းဆည်းမှုရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ယာဝကာလိကံဝါ-ယာဝကာလိကကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယာမကာလိကံဝါ-ယာမကာလိကကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈောဟရိတုကာမတာယ-စားမျိုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂဏှန္တဿ-ယူသော ရဟန်း၏၊ တာဝ-မစားမီ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ - ယူခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋဿ - သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပန-ကား၊

ပဋိဂ္ဂဟဏေ တာဝ။ ။နဂိုက အကပ်ခံပြီး၍ သန္ဓိဓိဖြစ်နေသော ယာဝကာလိက, ယာမကာလိက ဖြစ်ရကား "ပဋိဂ္ဂဟဏေ" အရ အကပ်ခံခြင်းကို မဆိုလို၊ စားဖို့ရန် ယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ [ပဋိဂ္ဂဟဏေတိ ဂဟဏမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပဋိဂ္ဂဟီတမေဝ ဟိတံ၊ ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တေနေဝ အဇ္ဈောဟရိတုကာမတာယ ဂဏှန္တဿ (ယူသော ရဟန်း၏) ပဋိဂ္ဂဟဏေတိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။] သို့သော် တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် အကပ်ပျက်နေသော သန္ဓိဓိဝတ္ထုကို အကပ်ခံလျှင်လည်း ဒုက္ကဋ်သင့်သည်သာ။

အဗ္ဗောဟရတော-စားမျိုးသော ရဟန်း၏၊ ကေမေကသိ-တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်သော၊ အဗ္ဗောဟာရေ-စားမျိုးခြင်း၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ။)

ပတ္တော-သည်၊ ဒုဒ္ဓါတော-မကောင်းသဖြင့် ဆေးအပ်သည်၊ ဝါ-မစင်မကြယ် ဆေးအပ်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အုံ၊ ယံ-အကြင်သပိတ်ကို၊ အဂ်ုလိယာ-လက်ချောင်းဖြင့်၊ ယံသန္တသ-ပွတ်တိုက်လတ်သော်၊ (ပွတ်၍ကြည့်သော ရဟန်း၏။) လေခါ-အရေးသည်၊ ဝါ-လက်ချောင်းရာသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားအုံ၊ ဂဏ္ဍိကပတ္တသဝါ-အဖွဲ့အတုပ်ရှိသော သပိတ်၏မူလည်း၊ ဂဏ္ဍိကန္တရေ-အဖွဲ့အတုပ်၏ အကြားဌ၌၊ သေ့ဟောဝါ-အဆီစေးသည်သော်လည်း၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်နေသည်၊ ဟောတိ-အုံ၊ သော-ထိုအဆီအစေးသည်၊ ဥဏ္ဏော-နေပူ၌၊ သြတာပေန္တသ-သပိတ်ကို နေလှန်းလတ်သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ ပဋ္ဌရတိ-ယိုထွက်လာတတ်၏၊ ဥဏ္ဏယာဂုယာဝါ-ပူသော ယာဂုကိုမူလည်း၊ ဂဟိတာယ-ခံယူအပ်သော်၊ သန္ဒိဿတိ-ထင်ရှားလာတတ်၏၊ (ယာဂုအပေါ်၌ အဆီဝေ့လာတတ်၏။) တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ပတ္တေပိ-၌လည်း၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ ဘုဥ္ဇန္တသ-စားသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) [ဤဝါကျများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကခ်ါဘာသာ၌၌ ရှုပါ။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေးပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ တတ္ထ-ထိုသပိတ်၌၊ အဗ္ဘောဒကံ-ကြည်သော ရေကို၊ အာသိဉ္စိတ္တာဝါ-လောင်းထည့်၍သော်လည်းကောင်း၊ အဂ်ုလိယာ-ဖြင့်၊ ယံသိတ္တာဝါ-ပွတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ နိသ့ေဟဘာဝေါ-အဆီအစေး မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဥဒကေ-၌၊ သ့ေဟဘာဝေါဝါ-အဆီအစေးရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တေ-၌၊ အဂ်ုလိလေခါဝါ-လက်ချောင်းရာသည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ပညာယတိ-အုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒုဒ္ဓါတော-မကောင်းသဖြင့် ဆေးအပ်သည်၊ ဝါ-မစင်မကြယ် ဆေးအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ တေလဝဏ္ဏာ ပတ္တေ-ဆီ၏ အရောင်ရှိသော သပိတ်၌၊ အဂ်ုလိလေခါ-လက်ချောင်းရာသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ သာ-ထိုလက်ချောင်းရာသည်၊ အဗ္ဘောဟာရိကာ-အာပတ်၏ အဂ်ါဟု ပြောဆိုခြင်းကို မထိုက်။

ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ နိရပေက္ခာ-ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သမဏောရာနံ-တို့အား၊ ပရိစ္စဇန္တိ-စွန့်ကုန်၏၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ နိဒဟိတ္တာ-သိမ်းသိမ်းဆည်း၍၊ စေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ ပေးလျှကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗံ-အလုံးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဟိ-မှန်၊ သယံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ အပရိစ္စတ္တမေဝ-မစွန့်အပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်သာ၊ ဒုတိယဒိဝသေ-ဒုတိယနေ့၌၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဟိ-မှန်၊ တတော-ထိုအရိစ္စတ္တခဲဖွယ်ဘောဇဉ်မှ၊ (နိဟရိတ္တာ-

ထုတ်ဆောင်၍)၊ ဧကသိတ္ထမ္ပိ-ဆွမ်းတစ်လုံးကိုသော်လည်း၊ အဗျောဟရတော-စားမျိုသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယမေဝ (ဟောတိ၊) [ဤ"တတော ဟိ" ဝါကျဖြင့် "သယံ ၊ပေ၊ နဝဋ္ဌတိ"ကို ခိုင်မြဲစေသည်။] အကပ္ပိယမံသေသု-အကပ္ပိယအသားတို့တွင်၊ (အသားကြီး ၁၀ ပါးတို့တွင်၊) မနုဿမံသေ-၌၊ ထုလ္လစ္စယေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ၊) (သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်-ဟူလို၊) အဝ သေသေသု-လူသားမှ ကြွင်းသော အသားကြီး ၉ ပါးတို့၌၊ ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိ (ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊) ယာမကာလိကံ-ကို၊ ပစ္စယေ-ပိပါသအကြောင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ အဗျောဟရတော-စားမျိုသော ရဟန်း၏၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) (သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်-ဟူလို၊) အာဟာရတ္ထာယ-အာဟာရအကျိုးငှာ၊ အဗျောဟရတော ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)။

ပဝါရိတော-ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ ဝါ-ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အနတိရိတ္တကတံ-ပြုအပ်ပြီးသော အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ သစေ အဗျောဟရတိ-အကယ်၍ စားမျိုအုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ပကတိအာမိသေ-ပကတိအာမိသ၌၊ [အကပ္ပိယ မပါသော စားရိုးအာမိသကို ပကတိအာမိသဟု ခေါ်၏။] ဒွေ-၂ ချက်ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) [ပဝါရိတ်ပါစိတ်အာပတ် တစ်ချက်၊ သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ် တစ်ချက်။] မနုဿမံသေ-၌၊ ထုလ္လစ္စယေန သဒ္ဓိ ဒွေ (ပါစိတ္တိယာနိ ဟောန္တိ၊) သေသအကပ္ပိယမံသေ-ကြွင်းသော အကပ္ပိယ အသား၌၊ ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိ (ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ ဟောန္တိ၊) ယာမကာလိကံ-ကို၊ ပစ္စယေ-ပိပါသအကြောင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ သာမိသေန-အာမိသနှင့်တကွဖြစ်သော၊ မုခေန-ခံတွင်းဖြင့်၊ အဗျောဟရတော-စားမျိုသော ရဟန်း၏၊ ဒွေ (ပါစိတ္တိယာနိ ဟောန္တိ၊) နိရာမိသေန-အာမိသ မရှိသော။ (မုခေန အဗျောဟရတော) ဧကမေဝ - တစ်ချက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊) [သန္ဓိမိပါစိတ်

သယံ ၊ပေ၊ နဝဋ္ဌတိ။ ။သယံ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ ၊ပေ၊ နဝဋ္ဌတိတိ ဣတ္ထ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏော အနပေက္ခဝိသဇ္ဇနေန (အကပ်ခံခြင်း၌ မငဲ့မကွက် စွန့်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း, ဤစကားဖြင့် အကပ်စွန့်ကို ပြ၏။) အနုပသမ္ပန္နဿ အနပေက္ခဒါနေနဝါ (မငဲ့မကွက် ပေးခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဤစကားဖြင့် ဝတ္ထုစွန့်ကို ပြ၏။) ဝိဇဟိတပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ ပရိစ္စတ္တမေဝ ဟောတိတိ အပရိစ္စတ္တန္တိ ဣမိနာ ဥဘယထာပိ အဝိဇဟိတပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏမေဝ ဝုတ္တံ၊-ဦးကား၊ ဤသာရတ္ထဒီကာဆရာသည် အကပ်စွန့်ခြင်းကိုလည်း "ပရိစ္စတ္တ"ဟု ယူဆ၏၊ ထိုဝါဒကို ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ စိစစ်ထားပြီ။

ယာမကာလိကံ ၊ပေ၊ ဟရတော ဒွေ။ ။ဟိယ္ယော ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတယာမကာလိကံ အဇ္ဇ ပုရေဘတ္တံ သာမိသေန မုခေန ဘုဉ္ဇတော သန္ဓိဟိတယာမကာလိကပစ္စယာ ဧကံ ပါစိတ္တိယံ၊ သန္ဓိဟိတေန သံသဋ္ဌအာမိသပစ္စယာ ဧကန္တိ ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ၊ သန္ဓိမိသိက္ခာပုဒ် အခန်းဖြစ်သောကြောင့် သန္ဓိမိဖြစ်လောက်သော ယာမကာလိကကို ထုတ်ပြသည်၊ အကယ်၍ ယနေ့

အာပတ်။] အာဟာရတ္ထာယ အဒ္ဓေါဟရတော, ဝိကပ္ပဒ္ဒယေပိ - ဝိကပ် ၂ ပါး အပေါင်းခ္ခ်ိလည်း၊ (သာမိသ, နိရာမိသဟူသော ဝိကပ် ၂ ပါးအပေါင်းခ္ခ်ိလည်း၊) ဒုက္ကဋံ, ဝဟုတိ-တိုးပွားဏ်။ [အာဟာရတ္ထာယ အဒ္ဓေါဟရဏပစ္စယာ ဒုက္ကဋ် ဝဟုတိ။] ဝိကာလေ-ခ္ခ်ိ၊ သစေ အဒ္ဓေါဟရတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပကတိဘောဇနေ-ပကတိ ဘောဇဉ်ခ္ခ်ိ၊ (အကပ္ပိယမံသ မပါသောဘောဇဉ်ခ္ခ်ိ၊) သန္ဓိမိပစ္စယာစ-သန္ဓိမိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိကာလဘောဇနပစ္စယာစ-ဝိကာလ ဘောဇန ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ အကပ္ပိယ မံသေသု-တို့ခ္ခ်ိ၊ ထုလ္လစ္စယဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ (လူ၏ အသားအတွက်၊) ဒုက္ကဋဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ (ကြွင်းသော အသားကြီး ၉ ပါးအတွက်၊) ဝဟုတိ၊ ယာမကာလိ ကေသု-တို့ခ္ခ်ိ၊ ဝိကာလပစ္စယာ အနာပတ္တိ၊ ပန-ဆက်၊ အနတိရိတ္တပစ္စယာ-အန တိရိတ္တဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိကာလေ-ခ္ခ်ိ၊ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု-အလုံးစုံသော ဝိကပ်တို့ခ္ခ်ိ၊ အနာပတ္တိ။ [အပ်သော အာဟာရကိုသာ အတိရိတ် ဝိနည်းကံ ပြုကောင်းဏ်။ မအပ်သော အာဟာရကို အတိရိတ် မပြုကောင်း၊ ထို့ကြောင့် အန တိရိတ္တအတွက် အာပတ်မသင့်။]

၂၇၅။ သတ္တာဟကာလိကံ ၊ပေ၊ အာဟာရတ္ထာယာတိ-ကား၊ အာဟာရတ္ထာယ-ဌာ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှတော-အကပ်ခံသော ရဟန်းဏ်။ တာဝ-မစားမီ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏ ပစ္စယာ-အကပ်ခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ၊) ပန-ကား၊ အဒ္ဓေါဟရတော-စားမျိုသော ရဟန်းဏ်၊ နိရာမိသံ-အာမိသ မရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အဒ္ဓေါဟာရေ အဒ္ဓေါဟာရေ-ခ္ခ်ိ၊ ဒုက္ကဋ် ဟောတိ၊ (သတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝိကကို အာမိသနှင့် မရောဘဲ စားလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သည်-ဟူလို၊) အထ-သို့မဟုတ်၊ အာမိသသံသဋ္ဌ-အာမိသနှင့် ရောနှောအပ် သော သတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝိကကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ (သစေ) ဟောတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ယထာဝတ္ထုကံ-အကြင်အကြင် ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်း၊ ပါစိတ္တိယမေव-သည်သာ၊ (သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ်သည်သာ၊ ဟောတိ။)

အကပ်ခံအပ်သော ယာမကာလိကကို အာမိသနှင့် ရောရ၍ ကာလခ္ခ် (နံနက်ပိုင်းခ္ခ်ိ) စားလျှင် အာပတ် မသင့်၊ ညနေကျမှ အာမိသနှင့် ရောရ၍ စားသောက်လျှင် ဝိကာလဘောဇနပါစိတ် သင့်သည်။

ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ။ ။ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ တာဝ ဒုက္ကဋန္တိ ဏ္ဍေ သန္ဓိဟိတတ္တာ ပုရေ ဘတ္တမ္ပိ ဒုက္ကဋမေဝ၊ သတိပစ္စယေ ပန သန္ဓိဟိတမ္ပိ သတ္တာဟိကာလိက ယာဝဇီဝိတံ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ဂဏှန္တသ္သ ပရိဘုဉ္ဇန္တသ္သစ အနာပတ္တိယေဝ။ [သတိပစ္စယဟူသည် ဂေလည အကြောင်းတည်း၊ "သန္ဓိဟိတ သတ္တာဟကာလိက"ဟူရာခ္ခ်ိလည်း အကပ်ခံပြီး ၇ ရက် မလွန်သေးသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။]

၂၅၆။ အနာပတ္တိ ယာဝကာလိကန္တိ အာဒိမှ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒေ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌ-သော၊ ခါဒနီယ ဘောဇနီယံ-သည်၊ (ယာဝကာလိကံ၌ စပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ မဇ္ဈန္ဒိက သခ်ိတော-မွန်းတည့်ကာလဟု ဆိုအပ်သော၊ ကာလော-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တာဝ-ထိုမွန်းတည့်ကာလတိုင်အောင်၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော-စားကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယာဝကာလိကံ-ကမည်၏။ အနုလောမပါနေဟိ-အနုလောမဖျော်ရည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက္ခဏ၊ အဋ္ဌဝိဓံ-သော၊ ပါနံ-ဖျော်ရည်သည်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၏၊ ပစ္ဆိမယာမသခ်ိတော-ပစ္ဆိမယာမ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ယာမော-သည်၊ (အတ္ထိ၊) တာဝ-ထိုနောက်ဆုံးညဉ့်ယာမ်တိုင်အောင်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော-သုံးဆောင်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသ-ထိုဖျော်ရည်၏၊ ယာမော-နောက်ဆုံးညဉ့်ယာမ်ဟူသော၊ ကာလော-သုံးဆောင်ကောင်းရာ ကာလသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣတိ, ယာမ ကာလိကံ-မည်၏။ သပ္ပိအာဒိ-ထောပတ်အစရှိသော၊ ပဉ္စဝိဓံ-သော၊ ဘေသဇ္ဇ-သည်၊ သတ္တာဟံ-၇ ရက်ပတ်လုံး၊ နိဓေတဗ္ဗတော-သိုမှီးသိမ်းဆည်းကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသ-ထိုဆေး၏၊ သတ္တာဟော-၇ ရက်ဟူသော၊ ကာလော-သိုမှီးရာကာလသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣတိ, သတ္တာဟကာလိကံ-မည်၏။ [ဤဝါကျ၌ သတ္တာဟောကို စဉ်းစားထိုက်၏။ သမာဟာရဒ္ဒဝုဖြစ်၍ "သတ္တာဟံ" ရှိလျှင် ကောင်း၏။ သို့မဟုတ် သမာဟာရဒ္ဒဝု၌ တစ်ခါတစ်ရံ ပုံလိန်ရှိကောင်း၏ဟု ကြံ။] ဥဒကံ-အမှုန်မပါသော ရေကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ [အမှုန်မပါသော ရေက ကာလိက ဝိမုတ်ဖြစ်သောကြောင့် ချန်ထား၏။ အမှုန်ပါလျှင်ကား အမှုန်အတွက် ယာဝဇီဝိက ဖြစ်သည်။] အဝသေသံ-ကာလိက ၃ ပါးမှ ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗမ္ပိ-အလုံးစုံသော အာဟာရကိုလည်း၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်ထက်ဆုံး၊ ပရိဟရိတွာ-သွားလေရာ ဆောင်ယူ၍၊ ပစ္စယေ-ဂေလညအကြောင်းသည်၊ သတိ-သော်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော-ကြောင့်၊ ယာဝဇီဝိကန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

တတ္ထ-ထိုကာလိက ၄ ပါးတို့တွင်၊ အရုဏောဒယေ-အရုဏ်တက်ရာအခါ၌ ပင်လျှင်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသော၊ ယာဝကာလိကံ-ကို၊ သတက္ခတ္တုမ္ပိ-အကြိမ်တစ်ရာလည်း၊ နိဒဟိတွာ-သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍၊ ယာဝ-လောက်၊ ကာလော-စားသောက်ချိန်ကာလသည်၊ နာတိက္ကမတိ-မလွန်သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇန္တသ၌ စပ်၊) (အရုဏောဒယေ-၌ပင်လျှင်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သော၊) ယာမကာလိကံ-ကို၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ အဟောရတ္တံ-နေညဉ့်ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇန္တသ၌ စပ်၊) (အရုဏောဒယေ-၌ပင်လျှင်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သော၊) သတ္တာဟကာလိကံ-ကို၊ သတ္တရတ္တံ - ၇ ညဉ့်ပတ်လုံး

လည်းကောင်း၊ (ပရိဘုဥ္ဇန္တသဒ္ဒ် စပ်၊) ဣတရံ-ကာလိက ၃ ပါးမှ တစ်ပါးသော ယာဝဇီဝကကို၊ ပစ္စယေ-ဂေလညအကြောင်းသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ယာဝဇီဝမ်မိ-အသက်ထက်ဆုံးလည်းကောင်း၊ ပရိဘုဥ္ဇန္တသ-သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ [ဂေလညအကြောင်း မရှိလျှင်ကား ဆီးဖြူ, သျှီသျှား, လျက်ဆား စသည်ကိုမျှ မစားကောင်း စားလျှင် ဒုက္ကဋ် "ဂေလည" အကြောင်းရှိစေကာမူ ထိုဆေးနှင့် ထိုရောဂါ သင့်မြတ်မှ စားကောင်းသည်။] သေသမေတ္တ ဥတ္တာနမေव။

ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤသိက္ခာပုဒ်အရာ၌၊ ပါနကထာ-ပါနကထာကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပိယာနုလောမကထာ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ကပ္ပိယအာဟာရအားလျော်သော အာဟာရကို ဆိုကြောင်းစကားကိုလည်းကောင်း၊) ကပ္ပတိ ၊ပေ၊ အာဒိကထာစ-အစရှိသော ကထာကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပိယဘူမိကထာစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရိတာ-အကျယ် ချဲ့အပ်ပြီ၊ တံ-ထိုကထာကို၊ မယံ-တို့သည်၊ အာဂတဋ္ဌာနေယေဝ-တိုက်ရိုက်လာရာ ပါဠိရပ်၌သာ၊ (ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကစသည်၌သာ၊) ကထယိဿာမ-ဆိုကုန်အံ့၊ (ဣဒံ သိက္ခာ
ပဒံ-သည်၊) ဧဋ္ဌကလောမသမုဋ္ဌာနံ-ဧဋ္ဌကလောမသိက္ခာပုဒ်၏ သမုဋ္ဌာန်နှင့် တူသော သမုဋ္ဌာန်ရှိ၏ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- သန္ဓိမိကာရသိက္ခာပဒံ အဋ္ဌမံ။

၉။ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၅၇။ နဝမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပဏီတဘောဇနာနိတိ-ကား၊ ဥတ္တမဘောဇနာနိ-မွန်မြတ်သော အာဟာရဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို၊ ("ဝိညာပေတွာ ဘုဥ္ဇန္တိ" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ["ပဏီတေန သံသဋ္ဌာနိ ဘောဇနာနိ ပဏီတ ဘောဇနာနိ" ဟု ပြု၊ သံသဋ္ဌအလယ်ပုဒ် ကျော်သော မဇ္ဈေလောပိတပ္ပုရိသ်။] ကဿ ၊ပေ၊ နု မနာပန္တိ-ကား၊ သမ္ပတ္တိယုတ္တံ-သမ္ပတ္တိနှင့် ယှဉ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ ကဿ-အဘုယ်သူသည်၊ နု ပိယံ-မနှစ်သက်အပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ သာဒုန္တိ-ကား၊ သုရသံ-ကောင်းသော အရသာကို၊ ("နု ရုစ္စတိ-မနှစ်သက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း"ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊ "သာဒု" ဟု ဖြစ်သင့်လျက် ဝါစာသိလိဋ္ဌနိဂ္ဂဟိတ်လာ။)

၂၅၉။ ယော ပန ၊ပေ၊ ဘုဥ္ဇေယျာတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သုဒ္ဓါနိ-သြဒနစသည်မဖက်, သက်သက် (သန့်သန့်) ဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပိအာဒိနိ-ထောပတ် အစရှိသော အာဟာရတို့ကို၊ ဝိညာပေတွာ-၍၊ ဘုဥ္ဇန္တော-စားသော ရဟန်းသည်၊ ပါစိတ္တိယံ-သို့၊ နာပဇ္ဇတိ-မရောက်၊ သေခိယေသု-သေခိယတို့၌၊ ဝါ-သေခိယတို့ထည်းက၊ သူပေါဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋံ-သူပေါဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ သြဒနသံသဋ္ဌာနိ-ထမင်းဖြင့် ရောစပ်အပ်သော သပ္ပိ စသော အာဟာရတို့ကို၊ ဝိညာပေတွာ-၍၊ ဘုဥ္ဇန္တော-သည်၊ ပါစိတ္တိယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊

ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤပဏီတဘောဇနာနံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်သည်၊ (ဟောတိ) ကိရ-ဖြစ်သတတ်၊ စ-ဆက်၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ ပဏီတာနိတိ-ဟူ၍၊ အဝတ္ထာ-မိန့်တော်မမူဘဲ၊ ပဏီတဘောဇနာနိတိ-ဟူ၍၊ သုတ္တေ-ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ပဏီတာနိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-ဟောတော်မူအပ်သော်၊ သပ္ပိအာဒီနံ ယေဝ - ထောပတ် အစရှိသော အာဟာရတို့ကိုသာ၊ ဂဟဏံ - ယူရခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပဏီတဘောဇနာနိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ ပန-သော်ကား၊ ပဏီတသံသဋ္ဌာနိ-မွန်မြတ်သော အာဟာရဖြင့် ရောစပ်အပ်ကုန်သော၊ သတ္တမညနိဗ္ဗတ္တာနိ-စပါးမျိုး ၇ ပါးတို့မှ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ-တို့သည်၊ ပဏီတဘောဇနာနိ-တို့မည်၏၊ ဣတိ အယံ အတ္ထော-သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားတတ်၏။ ["ဣတိ အယံ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း" ဟု ပြန်လှည့်။]

ဣဒါနိ-၌၊ ဝိညာပေတိ ၊ပေ၊ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ သပ္ပိနာ-ထောပတ်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဒေဟိ-ပေးလျှုလော၊ သပ္ပိ-ထောပတ်ကို၊ အာကိရိတ္တာ-လောင်းထည့်၍၊ ဒေဟိ၊ သပ္ပိမိဿကံ-ထောပတ်ဖြင့် ရောနှောအပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒေဟိ-လော၊ သပ္ပိနာ-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ ဒေဟိ-လော၊ သပ္ပိဠ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘတ္တဠ-ထမင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောရ၍၊ ဝိညာပေန္တသ-တောင်းသောရဟန်း၏၊ ဝိညတ္တိယာ-တောင်းခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ၊) ပဋိဂ္ဂဟဏေ-ခံယူခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ အဇ္ဈောဟာရေ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ၊) ပန-ကား၊ သပ္ပိဘတ္တံ ဒေဟီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-ပြောဆိုရ၍ တောင်းအပ်သော်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သာလိဘတ္တံ-သလေးထမင်းသည်၊ (အတ္ထိ) ဝိယ-ရှိသကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) သပ္ပိဘတ္တံနာမ-ထောပတ်တည်းဟူသော ထမင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သုပေါဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋမေဝ-ကိုသာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-ကား၊ သပ္ပိနာ ဘတ္တံ ဒေဟီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-ပြောဆိုရ၍ တောင်းအပ်သော်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဒတ္တာ-ပေးလျှုပြီး၍၊ သပ္ပိ-ထောပတ်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဘုဉ္ဇ-စားပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ နဝနီတံဝါ-ဆီဦးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခီရံဝါ-နို့ရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဓိံဝါ-နို့ဓမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ ပေးလျှုအုံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ပေးလျှု

သပ္ပိဘတ္တံ။ ။သပ္ပိဘတ္တန္တိ ဧတ္ထ ကိစ္စာပိ သပ္ပိသံသဋ္ဌ ဘတ္တံ သပ္ပိဘတ္တံ၊ သပ္ပိစ ဘတ္တဉ္စ သပ္ပိဘတ္တံတိပိ ဝိညာယတိ၊ အဋ္ဌကထာသု ပန "သာလိဘတ္တံ ဝိယ သပ္ပိဘတ္တံနာမ နတ္ထိ"တိ ကာရဏံ ဝတ္မာ ဒုက္ကဋမေဝ ဒဋ္ဌတဲ့ ကတ္မာ ဝုတ္တတ္တာ နု သက္ကာ အည် ဝတ္တုံ၊ အဋ္ဌကထာစရိယာဧဝ ဟိ ဤဒိသေသု ဌာနေသု ပမာဏံ။

သော်လည်းကောင်း၊) ပန-သို့မဟုတ်၊ (သည်သာမကသေး၊) မူလံ-အဖိုးကို၊ ဣမိနာ-ဤအဖိုးဖြင့်၊ သပ္ပိ-ကို၊ ဂဟေတွာ-လဲယူ၍၊ ဘုဠ-စားပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ လျှုအံ့၊ (ဧဝံသတိ၀ါ-ဤသို့ပေးလျှု သော်လည်းကောင်း၊) ယထာ၀တ္ထုကမေ၀-အကြင်အကြင်၀တ္ထုကြောင်းအတိုင်းပင် တည်း။ [“ယထာ၀တ္ထုကံ” ၏ ဝိဂ္ဂဟကို ကခ်ီဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ၊ “အဖိုး” ဟူရာ၌ ဌေစသော အကပ္ပိယ၀တ္ထုကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ ဆန်စသော ကပ္ပိယ ပစ္စည်း၀တ္ထုကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ မူလန္တိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။]

ပန-ဆက်၊ ဂေါသပ္ပိနာ-နွားမှဖြစ်သော ထောပတ်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ဒေဟိ-လျှုပါလော၊ ဣတိ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဝါ-သော်၊ ဂေါသပ္ပိနာ၀ါ-နွားမှ ဖြစ်သော ထောပတ်ဖြင့်မူလည်း၊ (ဘတ္တံ-ကို၊) ဒေတု-လျှုပစေ၊ ဂေါသပ္ပိမှိ-နွားမှဖြစ်သော ထောပတ်သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ပုရိမနယေနေ၀-ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ [“သပ္ပိ ကတ္တာ ဘုဠ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊] ဂေါနဝနီတာ ဒီနိ၀ါ-နွားမှဖြစ်သော ဆီဦး အစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း၊ (ဒေတု၊) ဣတော-ဤနွားမမှ၊ (နိဗ္ဗတ္တေန-ဖြစ်သော၊) သပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ ဘုဠ-စားပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဂါ၀ီယေ၀၀ါ-နွားမကိုသာလျှင်သော်လည်း၊ ဒေတု-စေ၊ ယထာ၀တ္ထုကမေ၀-ပင် တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဂေါသပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ-ကို၊) ယာစိတော-တောင်းအပ်သော ဒါယကာသည်၊ အဇိယာ-ဆိတ်မ၏။ သပ္ပိအာဒိဟိ-ထောပတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ-ကို၊) သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ လျှုအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝိသကေ်တံ-သကေ်တမှ ကင်းသည်၊ (ချွတ်ယွင်းခြင်းသည်၊) (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံသတိ-သော်၊ [ဂေါသပ္ပိဘတ္တကို တောင်းပါလျက် အဇိကာသပ္ပိဘတ္တ စသည်ကို လျှုလတ်သော်။] အညံ-အခြားသော ၀တ္ထုကို၊ ယာစိတေန-တောင်းအပ် သော ဒါယကာသည်၊ အညံ-အခြားသော ၀တ္ထုကို၊ ဒိန္နံနာမ-လျှုအပ်သည် မည် သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အံနာပတ္တိ၊ အဇိယာ-ဆိတ်မမှ၊ (နိဗ္ဗတ္တေန-ဖြစ်သော၊) သပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ-ကို၊) ဒေဟိ-လျှုပါလော၊ ဣတိ အာဒိသုပိ-ဤသို့ အစရှိသော တောင်းခြင်းတို့၌လည်း၊ ဧသနယော-တည်း။

ဝိသကေ်တံ။ ။သံပုဒ္ဓ, ကိသဓာတ်, ဏပစ္စည်းဖြင့် “သကေ်တ” ဟု ပြီး၏၊ ကိတ ဓာတ်၏ အနက်များစွာတွင် ဤ၌ ဉာဏအနက်ဖြစ်သင့်၏၊ သံကိတိယတေ ဧတေနာတိ သကေ်တံ၊ “ဂေါသပ္ပိ” သည် ကောင်းစွာ သိမှတ်ကြောင်းဖြစ်သော အမှတ်အသားတည်း၊ ထိုအမှတ်အသားအတိုင်း မဟုတ်သော အဇိကာသပ္ပိသည် ဝိသကေ်တဖြစ်၏၊ နဿ + သကေ်တံ ဝိသကေ်တံ-သကေ်တ မဟုတ်သော ထောပတ်၊ ယောဇနာ၌ “သကေ်တတော ဉာပိတတော ဝိဂတံ ဝိရဟိတံတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏။ “သကေ်တတော-ကောင်းစွာ သိစေအပ်သော အမှတ် အသားမှ + ဝိဂတ်-ကင်းသည်တည်း၊ ဝိသကေ်တံ-သည်” ဟု ပြုစေလို၏၊ “ချွတ်ယွင်းခြင်း” ကား အဓိပ္ပာယ်နက်တည်း။

ကပ္ပိယသပ္ပိနာ-အပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါမှဖြစ်သော ထောပတ်ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ-ကို၊) ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သော်၊ အကပ္ပိယသပ္ပိနာ-မအပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါမှ ဖြစ်သော ထောပတ်ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ-ကို၊ သစေ) ဒေတိ-အံ့၊ ဝိသကေ်တမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) အကပ္ပိယသပ္ပိနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-သော်၊ အကပ္ပိယသပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ-ကို၊ သစေ) ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏောပိ-အကပ်ခံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဂေပိ-သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊. ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) အကပ္ပိယသပ္ပိမှ-သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာလျှင်၊ (သပ္ပိ ကတ္တာ ဘုဉ္ဇ စသော ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊) အကပ္ပိယနဝနီတာဒိနိ-မအပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါမှ ဖြစ်သော ဆီဦး အစရှိသည်တို့ကို၊ (သစေ) ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အကပ္ပိယသပ္ပိနာဝ-ဖြင့်သာ၊ ဒိန္နံ - ပေးလျှုအပ်သည်၊ ဝါ - ပေးလျှုအပ်ရာရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ [အကပ္ပိယနဝနီတာဒိနိ ဒေတိနောက်၌ "သပ္ပိ ကတ္တာ ဘုဉ္ဇာတိ" ဟု ရှိ၏။ ပုရိမနယေနေဝဟု ညွှန်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပိုဟန်တူသည်။]

အကပ္ပိယသပ္ပိနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-သော်၊ ကပ္ပိယေန-အပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါမှဖြစ်သော ထောပတ်ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ သစေ) ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝိသကေ်တံ (ဟောတိ၊) သပ္ပိနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-သော်၊ သေသေသု-ကြွင်းကုန်သော၊ နဝနီတာဒိသု-နဝနီတ အစရှိသော ပဏီတအာဟာရတို့တွင်၊ အညတရေန-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးဖြင့်၊ (ဘတ္တံ သစေ) ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဝိသကေ်တမေဝ-ဝိသကေ်တပင်တည်း၊ နဝနီတေန ဒေဟိတိ အာဒိသုပိ-အစရှိသော တောင်ခြင်းတို့၌လည်း၊ ဧသနယော၊ ဟိ-မှန်၊ ယေန ယေန-အကြင်အကြင် သပ္ပိအစရှိသော ပဏီတအာဟာရဖြင့်၊ ဝိညတ္တိ-ဘတ္တကို တောင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံဝါ-ထိုထိုသပ္ပိအစရှိသော ပဏီတအာဟာရကိုသော်လည်းကောင်း၊ တဿ-ထိုထိုသပ္ပိအစရှိသော ပဏီတအာဟာရ၏၊ မူလေဝါ-အဖိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ လဒ္ဓေ-ရအပ်ပြီးသော်၊ တံ တံ-ထိုထိုပဏီတအာဟာရကို၊ လဒ္ဓမေဝ-ရအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ။ [တသ္မိံ တဿာတိ ဧတ္ထောပိ ဝိစ္ဆာဝသေန အတ္ထောဒဋ္ဌဗ္ဗော၊-ယောဇနာ။]

ကပ္ပိယသပ္ပိနာ။ ။"မအပ်သော ထောပတ်" ဟု မရှိ၊ မြင်းနို့မှဖြစ်သော ထောပတ်သော်မှလည်း သုံးစားကောင်းသော ကပ္ပိယထောပတ်ပင်တည်း၊ ဤ၌ကား အပ်သော အသားရှိသော နွားစသော သတ္တဝါမှ ဖြစ်သော ထောပတ်ကို "ကပ္ပိယသပ္ပိ" ဟုလည်းကောင်း, မအပ်သော အသားရှိသော မြင်းစသော သတ္တဝါမှ ဖြစ်သော ထောပတ်ကို "အကပ္ပိယသပ္ပိ" ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်၊ ကပ္ပိယမံသသပ္ပိ, အကပ္ပိယမံသသပ္ပိဟု ဆိုလိုလျက် "မံသ" ဟူသော အလယ်ပုဒ် ကျေသည်ဟု ကြံပါ။ [ကပ္ပိယသပ္ပိနာ အကပ္ပိယသပ္ပိနာတိစ ဣဒံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယ မံသသတ္တာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ အည့်-တောင်းအပ်သော ပဏာတအာဟာရမှ တစ်ပါးသော၊ ပါဋ္ဌိ ယာ-တော်၌၊ အာဂတံဝါ-လာသော ပဏာတအာဟာရကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနာဂတံဝါ-မလာသော ပဏာတအာဟာရကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝိသကေ်တံ (ဟောတိ) ပါဋ္ဌိယံ-တော်၌၊ အာဂတနဝနီတာဒိနိ-လာသော ဆီဦး အစရှိသည်တို့ကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အညေဟိ-ကုန်သော၊ နဝနီတာဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ) ဝိညာပေန္တသ-တောင်းသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ) စ-ဆက်၊ သပ္ပိဘတ္တံ ၊ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ နဝနီတဘတ္တံ ဒေဟိတိ အာဒိသုပိ-အစရှိသော တောင်းခြင်းတို့၌လည်း၊ သူပေါဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ပဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဧကမေကံ-တစ်ခုစီ တစ်ခုစီကို၊ ဝိတ္ထာရေတွာ-ချဲ့၍၊ ဝုစ္စမာနေပိ-ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ အယမေဝ အတ္ထော-ဤအနက်သည်သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ဆိုထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ သောစ-ထိုအနက်သည်လည်း၊ ဝါ-ကို လည်း၊ သခ်ေပေနပိ-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်လည်း၊ ဥတ္တံ-သိခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ တတ္ထ-ထိုအကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် သိလောက်ရာ၌၊ ဝိတ္ထာရေန-အကျယ်ချဲ့သဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ ဧသ ၊ပေ၊ အာဒိသုပိတိ-ပိဟူ၍၊ (မယာ၊) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဝါ-ဆိုလိုက်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗေဟိပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပိအာဒီဟိ-ထောပတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (ဘတ္တံ - ကို၊) ဧကဋ္ဌာနေ ဝါ - တစ်နေရာထည်း၌သော်လည်းကောင်း၊ နာနာဋ္ဌာနေဝါ-အမျိုးမျိုးသော နေရာ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတွာ-တောင်းပြီး၍၊ ပဋ္ဌိလဒ္ဓံ-ရအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဧကဘာဇနေ-တစ်ခုတည်းသော ခွက်၌၊ အာကိရိတွာ - လောင်းထည့်၍၊ ဧကရသံ - တစ်မျိုးတည်းသော အရသာရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ တတော-ထိုဧကရသဘတ်မှ၊ ကုသဂ္ဂေနာပိ-သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်သော်လည်း၊ ဇိဝှဂ္ဂေ-လျှာဖျား၌၊ ပိန္ဓံ-အပေါက်ကို၊ [ခံရစသည်တို့လည်း ပါနေသောကြောင့် "ပိန္ဓံ"ဟု ဆိုသည်။] ထပေတွာ-တင်ထား၍၊ သစေ အဇ္ဈောဟရတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) နဝ-၉ ချက်ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာနိ-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ စ-သာဓကကား၊ ပရိဝါရေ-၌၊ ကာယိကာနိ ၊ပေ၊ စိန္တိတာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဂါထာ ဝစနံ)-ကို၊ (သဂ်ီတိကာရေဟိ)ပိ-သင်္ဂီယနာတင် ထေရ်တို့သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ကာယိကာနိ-ကာယဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ နဝါစသိကာနိ-ဝစီဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာနိ-အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊ (သပ္ပိ, နဝနီတ စသောအားဖြင့် အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊) သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော ပါစိတ်တို့ကို၊ အပုဗ္ဗံ-ရှေးလည်း မက္ခ၊ အစရိမံ-နောက်လည်း မက္ခ၊ (တစ်နည်း) အပုဗ္ဗံအစရိမံ-မရှေးမနှောင်း၊ ဧကတော-တစ်ပြိုင်နက်၊ အာပဇ္ဇေယ္ယ-ရောက်ရာ၏၊

ဧသော ပဠာ-ကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်းကျွမ်းကျင် ပညာရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ-ကြံ အပ်ပြီ။]

၂၆၁။ အဂိလာနော ဂိလာနသည်တိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) (အဂိလာနော-ဂိလာန မဟုတ်ပါဘဲ၊) ဂိလာနသည်-ဂိလာနဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္တာပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ-ဌာ၊ ပဠု-ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ သစေ ဝိညာပေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) မဟာနာမသိက္ခာပဒေန-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ ပန-ကား၊ (အဂိလာနော ဂိလာနသည်ဟုတ္တာပိ၊) နဝ-ကုန်သော၊ ပဏီတဘောဇနာနိ-တို့ကို၊ ဝိညာပေန္တော-တောင်းသော ရဟန်းကို၊ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန-ဤပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနိနံ-တို့၏၊ ဧတာနိ-ဤကပ္ပိယသပ္ပိ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပါဠိဒေသနီယဝတ္ထူနိ-ပါဠိဒေသနီယအာပတ်၏ ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [အကပ္ပိယသပ္ပိ အစရှိသည်တို့ကား ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုတို့တည်း။] သူပေါဒနဝိညတ္တိယံ-သူပေါဒနကို တောင်းခြင်း၌၊ ဥဘယေသမ္မိ-ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ ၂ ပါးစုံတို့၏လည်း၊ သေခပဏ္ဏတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ-သေခီယ၌ ပညတ်တော်မူအပ်သော ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) [သူပေါဒနဝိညတ္တိယန္တိ ဘိက္ခုနံ ပါစိတ္တိယဝတ္ထူနိ, ဘိက္ခုနိနံ ပါဠိဒေသနီယဝတ္ထူနိစ ထပေတ္တာ အဝသေသဝိညတ္တိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဌီကာ။] သေသံ ၊ပေ၊ တိ ဝေဒနန္တိ။- ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒံ နဝမံ။

၁၀။ ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

၂၆၂။ ဒသမသိက္ခာပဒေ-၌၊ အသ-ထိုရဟန်း၏၊ စတူသု-ကုန်သော၊ ပစ္စယေသု-တို့၌၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဒန္တကဋ္ဌမ္ပိ-ဒန်ပူလည်းဖြစ်သော၊ သဇ္ဇု-အလုံးစုံသည်၊ ပံသုကူလမေဝ-ပံသုကူချည်းသာတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) သဇ္ဇုပံသုကူလိကော-ကမည်၏။ ["သဇ္ဇု+ပံသုကူလံ သဇ္ဇုပံသုကူလံ" ဟု ပဌမပြု။ "သဇ္ဇုပံသုကူလံ အသ အတ္ထိတိ သဇ္ဇုပံသုကူလိကော"ဟု ပြု။] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သုသာနေ-သုသာန်၌၊ ဆဋ္ဌိတဘာဇနမေဝ-စွန့်ပစ်အပ်သော ခွက်ကိုသာ၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုသုသာန်၌၊ ဆဋ္ဌိတ စောဠကေယေဝ-စွန့်ပစ်အပ်သော အဝတ်တို့ကိုသာ၊ စီဝရံ-ကို၊ ကတ္တာ-လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-၌၊ ဆဋ္ဌိတမဠပိဋကာနိယေဝ-စွန့်ပစ်အပ်သော ညောင်စောင်းငယ်, အင်းပျဉ်ငယ်တို့ကိုသာ၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍လည်းကောင်း၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ ကိရ-သုံးစွဲသတတ်၊ [စောဠကေဟေဝဟု ပါဠိ ၂ မျိုး ရှိ၏၊ သုဝဏ္ဏကဋ္ဌကံ ကရောတိ၌ကဲ့သို့ ကရဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စောဠကေယေဝသာ ပါဠိမှန်

ဖြစ်ရမည်။] အယျဝေါသာဋ္ဌိတကာနိတိ ဇေတ-၌၊ ကာလက်တာ-သေလွန်ကုန်ပြီးသော၊ ပိတိပိတာမဟာ-အဘ အဘိုးတို့ကို၊ ဝါ-မိဘ ဘိုးဘွားစသော ဆွေမျိုးတို့ကို၊ အယျာ-အယျတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ဆိုအပ်ကုန်၏၊ တေသံ-ထိုအဘ အဘိုးတို့၏၊ ဝါ-မိဘ ဘိုးဘွားစသော ဆွေမျိုးတို့၏၊ အတ္ထာယ-ဌာ၊ သုသာနာဒီသု-သုသာန်အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ (အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော ရုက္ခမူလ, ဥမ္မာရတို့နှင့်တကွ အခြား စွန့်ပစ်အပ်ရာ အရပ်တို့ကို ယူ၊) ဆဋ္ဌိတကာနိ - စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သော၊ ခါဒနီယဘောဇနီယာနိ-တို့ကို၊ ဝေါသာဋ္ဌိတကာနိတိ-ကတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ကာလက်တေ-သေလွန်ကုန်ပြီးသော၊ ဉာတကေ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ တေသံ-ထိုမိဘဘိုးဘွား စသော ဆွေမျိုးတို့သည်၊ သဇီဝကာလေ-အသက်ရှင်ရာ အခါ၌၊ ပိယံ-မြတ်နိုးအပ်သည်၊ ဝါ-ကြိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဧတေသု သုသာနာဒီသု-ဤသုသာန်အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ပိဏ္ဍံ ပိဏ္ဍံ-အခဲ အခဲကို၊ ကတ္တာ-၍၊ နော-ငါတို့၏၊ ဉာတကာ-ဆွေမျိုးတို့သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တု-သုံးဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆို၍၊ ထပေန္တိ ကိရ-ထားတတ်ကြကုန်သတတ်၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ပံသုကူ ကောက်ယူ၍၊ ဘုဉ္ဇတိ-စား၏၊ အညံ-အခြားသော၊ ပဏီတံ-မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဒိယျမာနမ္ပိ-ပေးလျှအပ်ပါသော်လည်း၊ နဂ္ဂဏ္ဍတိ-အလိုမရှိ၊ တေန-ကြောင့်၊ သုသာနေပိ ၊ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇတီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်ပြီ။

ထေရောတိ-ကား၊ ထိရော-ခိုင်ခံ့သည်၊ ဃနဗဒ္ဓေါ-တစ်ခဲနက် အသားဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်သည်၊ (ဟောတိ၊) ဝဋ္ဌရောတိ-ကား၊ ထူလော-ဝဖြိုးသည်၊ (ဟောတိ၊) အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ ထူလောစ-ဝဖြိုးသည်လည်းကောင်း၊ ဃနသရီရောစ-တစ်ခဲနက် ကျစ်လစ်သော ကိုယ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ မနုဿ ၊ပေ၊ ခါဒတီတိ-ကား၊ မနုဿမံသံ - လူ၏ အသားကို၊ ခါဒတိ - ခဲစား၏၊

အယျဝေါသာဋ္ဌိတကာနိ။ ။အယျအရ မိဘဘိုးဘွားတို့ကို ယူစေလို၍ "အယျာ ဝုစ္စန္တိ ၊ပေ၊ မဟာ"ဟု မိန့်သည်၊ ပိတိ ပိတာမဟာကိုလည်း ယောက်ျားဘက်ကို ပဓာနနည်းအားဖြင့် ဆိုထားသည်၊ အပဓာနအားဖြင့် အမိ အဘွားတို့ကိုပါ ယူပါ၊ ဝေါသာဋ္ဌိတကဟူသော အမည်သည် သေလွန်ပြီးသော မိဘ ဘိုးဘွားစသော ဆွေမျိုးတို့အတွက် သုသာန်စသော အရပ်တို့၌ စွန့်ပစ်အပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့၏ အမည်တည်းဟု သိစေလိုသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ရှင်းအဖြစ်ကို ပြသော "ဝုစ္စန္တိ" ကြိယာဖြင့်လည်းကောင်း, ဋီကာ၌ "အယျဝေါသာဋ္ဌိတကာနိတိ ပိတုပိဏ္ဍဃေသတံ အမိဝစနံ"ဟု အမိဝစနံသဒ္ဒါဖြင့်လည်းကောင်း မိန့်သည်၊ အယျာနံ-သေလွန် ပြီးသော မိဘဘိုးဘွားစသော ဆွေမျိုးတို့၏ (အကျိုးငှာ) + ဝေါသာဋ္ဌိတကာနိ-စွန့်ပစ်အပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့တည်း၊ အယျဝေါသာဋ္ဌိတကာနိ-တို့။

ဣတိ-ဤသို့၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ သလ္လက္ခေမ-ငါတို့ မှတ်ထင်ကုန်၏။ ဟိ-မှန်၊ မနုဿ မံသံ-ကို၊ ခါဒန္တာ-ခဲစားသူတို့သည်၊ ဤဒိသာ-ဤကဲ့သို့ရှုအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ဤသို့ ဝဖြိုးကျစ်လစ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ-ကုန်၏။ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ် ပြီးကား၊ တေသံ-ထိုကဲ့ရဲ့သော လူတို့၏၊ အဓိပ္ပာယော-အလိုတည်း။

၂၆၄။ ဥဒကဒန္တပေါနေ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) တေ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အဒိန္နံ ၊ပေ၊ အာဟာရံ အာဟာရေယ္မာတိ ပဒဿ-ယျဟူသော ပုဒ်၏၊ အတ္ထံ-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ သမ္မာ-မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊ အသလ္လ က္ခေတွာ-မမှတ်သားနိုင်မူ၍၊ ဝါ-မမှတ်သားနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ကုက္ကုစ္စာယိံသု- ကုက္ကုစ္စကို ပြုကြကုန်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ယထာ ဥပ္ပန္နဿ-အကြင်အကြင် ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ဝတ္ထုဿ-အကြောင်းဝတ္ထု၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ ပိတာ-အဖသည်၊ ဒါရကေ-ကလေးတို့ကို၊ သညာပေန္တော ဝိယ-နားလည်စေ သကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ၊) တေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ သညာပေန္တော-နားလည်စေတော်မူ လိုသည်၊ (ဟုတ္မာ-၍၊) အနုပညတ္တိ-ကို၊ ထပေသိ-ထားတော်မူပြီ။

မညေ သလ္လက္ခေမ။ ။ပါဠိတော်၌ မညေကို "သလ္လက္ခေမ" ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုသို့ဖွင့် သဖြင့် မညေပုဒ်ကို သလ္လက္ခဏတ္ထနိပါတ်ပုဒ်ဟု ကြံပါ၊ ယောဇနာ၌ကား မနဓာတ် မဝိဘတ်ကို ဧပြု၍ "မညေ" ပြီးသည်ဟု သိစေလို၍ "သလ္လက္ခေမ" ဟု ဖွင့်သည်ဟု ကြံသည်။

မုခဒ္ဒါရံ အာဟာရံ အာဟာရေယ္မု။ ။မုခဒ္ဒါရန္တိ ဂလနာဠိကံ (လည်ချောင်းသို့) အာ ဟာရန္တိ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ ယံကိဉ္စိ ယာဝကာလိကာဒိံ (ယာဝကာလိကစသော ၄ ပါးကို၊) အာဟာရေယ္မာတိ မုခဒ္ဒါရံ ပဝေသေယ္မု။ မုခေနဝါ ပဝိဋ္ဌံ ဟောတု, နာသိကာယဝါ။ ဂလေန အဇ္ဈောဟရဏီယတ္တာ သဗ္ဗမ္ပိ တံ မုခဒ္ဒါရံ ပဝေသိတမေဝ ဟောတိ၊ သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့် "အာ ဟာရေယ္မ-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုဆောင်အံ့" ဟု ဖြစ်၏၊ "မုခဒ္ဒါရံ ပဝေသေယ္မ" ကား အဓိပ္ပာယတ္ထ၊ ခံတွင်းဖြင့် သွင်းအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ, နှာခေါင်းဖြင့် သွင်းအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ, လည်ချောင်းဖြင့် မျိုအပ်သောကြောင့် အစာအားလုံးသည် ခံတွင်းပေါက်သို့ သွင်းအပ်သည် ချည်း ဖြစ်သည်။

ကုက္ကုစ္စာယိံသု။ ။ယသ္မာ ပန တေ ဘိက္ခူ အနာဟာရေပိ ဥဒကေ အာဟာရ သညာယ, ဒန္တပေါနေစ မုခဒ္ဒါရံ အာဟဋ္ဌံ ဣဒန္တိ သညာယ ကုက္ကုစ္စာယိံသု၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "တေ ဘိက္ခူ ၊ပေ၊ ကုက္ကုစ္စာယိံသူ"တိ၊ ဥဒကံ ဟိ ယထာသုခံ ပါတုံ, ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ဒန္တပေါနပရိ ဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ ပန ရသံ ဂိလိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊)ထိုဒန်ပူ၏ အရည်ကိုကား မျိုခြင်းငှာ မအပ်၊) သစေပိ ဒန္တကဋ္ဌရသော အဇ္ဈောဟရိတ္တာ ပဝိသတိ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ အနဇ္ဈောဟရဏေန ပန ဒန္တကဋ္ဌံ ဝါ ဟောတု အညံ ဝါ ကိဉ္စိ မုခေ ပက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (ခံတွင်းသို့ မဆောင်သော မမျိုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒန်ပူဖြစ်ဖြစ်, အခြား အာဟာရဖြစ်ဖြစ် ပါးစပ်ထည့်၌ ထည့်ခြင်းငှာ အပ်၏။)

၄၆၅။ အဒိန္နန္တိ-ကား၊ ကာယေနဝါ-ကိုယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ကိုယ်နှင့် စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏှန္တသ-ခံယူသော ရဟန်းအား၊ (နဒိန္နံ ၌ စပ်၊) ကာယ ၊ပေ၊ နိသဂ္ဂိယာနံ-ကိုယ်, ကိုယ်နှင့် စပ်သော ဝတ္ထု, ပစ်လွှင့်ခြင်းတို့တွင်၊ အညတရဝသေန-တစ်ပါးပါးသော ပယောဂ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နဒိန္နံ-မပေးအပ်သော၊ ("အာဟာရံ-ကို၊ အာဟာရေယျ-ရှေးရှုဆောင်အံ့" ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဟိ-မှန်၊ တေဒေဝ-ဤအဒိန္နကိုသာ၊ (ဤကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓတို့ဖြင့် ခံယူသော ရဟန်းအား ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ, နိသဂ္ဂိယတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် မပေးအပ်သော အာဟာရကိုသာ၊) သန္ဓာယ-၍၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အဒိန္နံနာမ ၊ပေ၊ ဝုစ္စတီတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ [အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတက်-အကပ်မခံအပ်သော အာဟာရကို၊ အဒိန္နံနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။] ပန-ဆက်၊ ဒုတိယပါရာဇိကေ-၌၊ အဒိန္နံ ၊ပေ၊ ဝုစ္စတီတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ [ပရပရိဂ္ဂဟိတံ-သူတစ်ပါးတို့ သိမ်းပိုက်အပ်သော ဥစ္စာကို၊ အဒိန္နံနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။] ပန-ကား၊ ဒိန္နန္တိ ဣဒံ-ဒိန်းဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ တသေဝ အဒိန္နသ-ထိုအဒိန္နဏ၏ပင်၊ ပဋိပက္ခဝသေန-ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ လက္ခဏဒဿနတ္ထံ-လက္ခဏာကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥဒ္ဓဋ-ပဒဘာဇနီ၌ ထုတ်ဆောင်တော်မူအပ်ပြီ။

စ-ဆက်၊ အသ-ဤဒိန္နံပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ ကာယေန ၊ပေ၊ ဒေန္တေတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ, နိသဂ္ဂိယတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့်) အညသ္မိံ-ခံယူသူမှ တစ်ပါးသော ကပ်မည့်သူသည်၊ ဒဒမာနေ-ပေးလတ်သော်၊ ဟတ္ထပါသေ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ, နိသဂ္ဂိယတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့်) ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်သော၊ တံ-ထိုအာဟာရကို၊ အန္တမသော-ဖြင့်၊ ရထရေဏုမ္မိ-ရထားရေကူမြူကိုလည်း၊ [အကပ်ခံ၍ ဖြစ်နိုင်သော အာဟာရတို့တွင် (လှည်း, ရထားတို့ သွားသောအခါ ထသော) ရထရေကူမြူမှုန်သည် အသေးဆုံးဖြစ်၏။] ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ (ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌) ဝုတ္တလက္ခဏော-ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော၊ ဟတ္ထပါသေ-၌၊ ဌိတော-တည်လျက်၊ ကာယေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတီ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧဝံ-ဤသို့ (ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့်) ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသော၊ ဧတံ-ဤအာဟာရကို၊ ဒိန္နံနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဣဒံ-ဤဟာကို၊ ဂဏှ-ယူပါလော၊ ဣဒံ-ဤဟာသည်၊ တဝ-သင်၏ (ဥစ္စာသည်၊) ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊

အဒိန္နံ ၊ပေ၊ နဒိန္နံ။ ။အကပ်ခံသူဘက်က ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ ပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ယူ၍, ပေးသူ ကပ်သူဘက်က ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓ, နိသဂ္ဂိယ ၃ ပါးတွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပေးမှ အကပ်မြောက်၏။ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင် အကပ် မမြောက်သောကြောင့် အဒိန္နဖြစ်သည်။ [သိက္ခာပုဒ်၌ "ဒိန္နံ" ပုဒ် မရှိပါဘဲ ပဒဘာဇနီ၌ "ဒိန္နံနာမ" စသည်ကို ထုတ်ပြခြင်းသည် အဒိန္နဏ၏ ပြောင်းပြန်လက္ခဏာကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ ဖြစ်၏။]

ဣတိ အာဒိဝစနေန-ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်၊ နိသဇ္ဇ-စွန့်ပေးအပ်သော အာဟာရကို၊ (ဒိန္နံနာမ-ဟူ၍၊) နု (ဝုစ္စတိ)-မဆိုအပ်။ [ပါးစပ်အပြောဖြင့် ပေးခြင်းကြောင့် ဒိန္နအမည် မရ-ဟူလို။]

တတ္ထ-ထိုကာယေနဝါ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကာယေနာတိ-ကား၊ ဟတ္ထာဒိသု-လက်အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ သရီရာဝယဝေန-ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြင့်၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပါဒဂုံလိယာပိ-ခြေချောင်းဖြင့်သော်လည်း၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ကာယေန ဒိန္နံနာမ-ကာယေန ဒိန္နမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ-အကပ်ခံခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ယေနကေနစိ-သော၊ သရီရာဝယဝေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတံ-ခံယူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ကာယေန ဂဟိတမေဝ-ကာယေန ဂဟိတမည်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ နတ္ထိကရဏီယာ-နှာနှပ်တံဖြင့်၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်သော နှာကို၊ နာသာပုဋေန-နှာခေါင်းဝှေ့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အကလ္လကော-မကျန်းမာသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) မုခေနဝါ-ခံတွင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အကယ်၍မူလည်း ခံယူအုံ့၊ (ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊) ကာယေန ဂဟိတမေဝ-ကာယေန ဂဟိတမည်သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၏၊ ဧတ္ထ-ဤအကပ်ခံရာ၌၊ အာဘောဂမတ္တမေဝ-အကပ်ခံမည်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းမျှသည်သာ၊ ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏတည်း၊ ဣတိ အယံ နယော-ကို၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တော-ပြီ။

ကာယပဋိဗဒ္ဓေနာတိ-ကား၊ ကဉ္စုဏ္ဍအာဒိသု-ဇွန်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော၊ ဥပကရဏေန-အသုံးအဆောင်ဖြင့်၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဒိန္နံနာမ-ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဒိန္နမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ, ဧသေဝနယော၊ ဟိ-မှန်၊ ယေနကေနစိ-သော၊ သရီရပဋိဗဒ္ဓေန-ကိုယ်နှင့် စပ်သော၊ ပတ္တထာလကာဒိနာ-သပိတ်, ခွက် အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဂဟိတံ-ခံယူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဂဟိတမေဝ-ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဂဟိတမည်သည်သာ၊ ဟောတိ။

နိသဇ္ဇယေနာတိ-ကား၊ ကာယတောစ-ကိုယ်မှလည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓတောစ-ကိုယ်နှင့် စပ်သော ဝတ္ထုမှလည်းကောင်း၊ မောစေတွာ-လွှတ်စေ၍၊ ဟတ္ထပါသေ-၂ တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတသေ-တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကာယေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါတိယမာနမ္ပိ-ကျစေအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ နိသဇ္ဇယေန-ပစ်လွှင့်ခြင်းဟူသော၊ ပယောဂေန-ဖြင့်၊ ဒိန္နံနာမ-ပေးအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တာဝ-ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပါဠိဝဏ္ဏနာ-ပါဠိတော်၏ အဖွင့်တည်း။

ပန-ဆက်၊ ("ပါဋိတော်၏ အဖွင့်မှ တစ်ပါး ပါဋိတော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်ကား" ဟုလည်း ပေးကြ၏။) အယံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဧတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါဋိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော-ပါဋိတော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ပဠဟိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ-အကပ်ခံခြင်းသည်၊ ရုဟတိ-တက်ရောက်၏၊ ဝါ-အကပ်မြောက်၏။ ထာမမဇ္ဈိမဿ-အားစွမ်းအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ ဥစ္စာရဏမတ္တံ-ကြွမြောက်နိုင်ခြင်းဟူသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဟတ္ထပါသော-၂ တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ်သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားအံ့၊ အဘိဟာရော-ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားအံ့၊ ဒေဝေါဝါ-နတ်သည်သော်လည်း ကောင်း၊ မနုဿောဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာနဂတောဝါ-(မျောက်စသော) တိရစ္ဆာန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိသဋ္ဌိယေနဝါ-ပစ်လွှင့်ခြင်းဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ဒေတိ-ပေးအံ့၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကာယေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပေးခြင်း, ခံယူခြင်းဖြစ်လတ်သော်၊ ပဠဟိ-ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-တို့ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ-သည်၊ ရုဟတိ-တက်ရောက်၏၊ ဝါ-အထမြောက်၏။

ဟတ္ထ-ထိုအင်္ဂါ ၅ ပါးတို့တွင်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ဌိတနိသိန္နနိပန္နာနံ-ရပ်နေသူ, ထိုင်နေသူ, လျောင်းနေသူတို့၏၊ (ဟတ္ထပါသောဒ္ဒ စပ်၊) ပဝါ ရဏသိက္ခာပဒေ-ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ဟတ္ထပါသော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဒါယကပဋိဂ္ဂါဟကေသု-ပေးသူ, အကပ်ခံသူတို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ယောက်သည်၊ ဝါ-တစ်ယောက်က၊ အာကာသေ-ကောင်းကင်၌၊ ဧကော-သည်၊ ဝါ-က၊ ဘူမိယံ-၌၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘူမဋ္ဌဿ-မြေ၌ တည်သူ၏၊ သီသေနစ-ဦးခေါင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာကာသဋ္ဌဿ-ကောင်းကင်၌ တည်သူ၏၊ ဒါတုံဝါ-ပေးခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတုံဝါ-ယူခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ပသာရိတဟတ္ထံ-ဆန့်တန်းအပ်သော လက်ကို၊ ထပေတ္တာ-၍၊ ယံ အင်္ဂီ-အကြင်အင်္ဂါသည်၊ အာသန္နတရံ-အနီးဆုံးဖြစ်၏၊ တဿ-ထိုအနီးဆုံးအင်္ဂါ၏၊ သြရိမန္တေနစ-ဤမှာဘက်အစွန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထပါသပေါမာဏံ-ဟတ္ထပါသ်၏ အတိုင်းအရှည်ကို၊ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ-ပိုင်းခြားထိုက်၏၊ ဧကော-သည်၊ ဝါ-က၊ ကူပေ-တွင်းထည်း၌၊ ဧကော, ကူပတဋ္ဌေ-တွင်း၏ နှုတ်ခမ်း၌၊

ပဠဟိ ၊ပေ၊ ရုဟတိ။ ။ ရှေ့ရှုလည်းဆောင်, ၂ တောင်ထွာရောက်, မြောက်နိုင်ဝတ္ထု, သုံးခုပေးခြင်း, ခံခြင်းနှစ်လျှောက်, ကပ်ခံမြောက်, မှုတ်လောက်အင်္ဂါ ၅ ပါးတည်း။

(ကူပတိရေဟုလည်း ရှိ၏။) သစေပိ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။) ဝါပန-တစ်နည်းကား၊ ဧကော, ရုက္ခေ-သစ်ပင်ပေါ်၌၊ ဧကော, ပထဝိယံ-မြေပေါ်၌၊ (သစေပိ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံသတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊) ဝုတ္တနယေနေဝ, ဟတ္ထပါသပ္ပမာဏံ, ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗံ၊ ဧဝရူပေ-သော၊ ဟတ္ထပါသေ-၌၊ ဌတ္ဝာ-၍၊ ပက္ခိ-အတောင်ရှိသော ဌက်သည်၊ မုခတုဏ္ဍကေနဝါ-နှုတ်သီးဖျားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိ-ဆင်သည်၊ သောဏ္ဍာယဝါ-နှာမောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတ္ဝာ-၍၊ ပုပ္ဖံဝါ-ပန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖလံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ဒေတိ-အကယ်၍မူလည်း ပေးအံ့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပေးပါသော်လည်း၊) ပဋိဂ္ဂဟဏံ, ရုဟတိ၊ ပန-ဆက်၊ အဒ္ဓဌမရတနဿာပိ-အခွဲအားဖြင့် ရှစ်တောင်မြောက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ (၇ တောင်ထွာရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊) ဟတ္ထိနော-၏၊ ခန္ဓေ-ပုခုံးပေါ်၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော ရဟန်းသည်၊ (သစေ ဂဏ္ဍာတိ၌ စပ်၊) တေန-ထိုဆင်သည်၊ သောဏ္ဍာယ-ဖြင့်၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်သော သစ်သီးစသည်ကို၊ သစေ ဂဏ္ဍာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ။

ဧကော-သည်၊ ဗဟူနိ-များစွာကုန်သော၊ ဘတ္တဗျဉ္ဇနဘာဇနာနိ-ထမင်းတောင်း, ဟင်းအိုးတို့ကို၊ သိသေ-ဦးခေါင်းပေါ်၌၊ ဂတ္ဝာ-ပြု၍၊ (ရွက်၍၊) [ထမင်းတောင်းအပေါ်၌ ဟင်းအိုးထားခြင်းအားဖြင့် အဆင့်ဆင့် ရွက်ထားသည်၊ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ဟေဋ္ဌိမဘာဇနံ"ဟု ဆိုလိမ့်မည်။] ဘိက္ခုဿ-၏၊ သန္ဓိကံ-အနီးသို့၊ အာဂန္တွာ-၍၊ ဌိတကောဝ-ရပ်လျက်သာလျှင်၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ, ဝဒတိ-အံ့၊ အဘိဟာရော-ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ ပညာယတိ-မထင်ရှားသေး၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နတ္ထိ ဂဟေတဗ္ဗံ-မခံယူထိုက်၊ [ရဟန်းဘက်သို့ အနည်းငယ်မျှ မညွှတ်ဘဲ မတ်မတ်ရပ်နေသောကြောင့် "နတ္ထိ ၊ပေ၊ ပညာယတိ"ဟု ဆိုသည်။] ပန-ကား၊ ဤသကမ္မိ-စဉ်ငယ်လည်း၊ သစေ သြနမတိ-အကယ်၍ အောက်သို့ ညွှတ်လိုက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဟတ္ထံ-ကို၊ ပသာရေတ္ဝာ-ဆန့်တန်း၍၊ ဟေဋ္ဌိမဘာဇနံ-အောက်ဆုံးတောင်းကို၊ ဧကဒေသေနာပိ-တစ်စိတ်တစ်ဒေသအားဖြင့်လည်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ-လက်ခံနိုင်၏၊ ဧတ္ထာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို လက်ခံခြင်းဖြင့်၊ သဗ္ဗဘာဇနာနိ-အလုံးစုံသော ခွက်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ-အကပ်ခံအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတော-ထိုလက်ခံပြီးရာ အခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ သြရောပေတ္ဝာဝါ-အောက်သို့ ချ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဥဋ္ဌါပေတ္ဝာဝါ-(အုပ်ဆောင်း စသည်ကို) ဖွင့်၍သော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ (ဘုဉ္ဇိတုံ-ဌာ၊) ဣစ္ဆတိ-၏၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ, ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ခဏ်မြှောက်ဖွယ်ရာ, သမ္ဘာဝနာကား၊

သဘာတ္တပစ္ဆိအာဒိမှ-ထမင်းနှင့် တကွဖြစ်သော တောင်းအစရှိသော၊ ("ဘတ္တပစ္ဆိ အာဒိမှ-ထမင်းတောင်း အစရှိသော"ဟုလည်း ပါဠိရှိ၏။) ကေဘာဇနေ-၌၊ ဝတ္တတ္ပ မေဝ-အကပ်မြောက်၏ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။

ကာဇေန-ထမ်းပိုးဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဟရန္တောပိ-ဆောင်ယူစဉ်လည်း၊ ကာဇံ-ထမ်းပိုးကို၊ သြနာမေတ္တာ-အောက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ, ဂဏ္ဍိတုံ-ဌာ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ဝေဏု-ထမ်းပိုးဝါးသည်၊ တိံသဟတ္ထော-အတောင် သုံးဆယ်ရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ ဧကသ္မိံ-တစ်ဖက်သော၊ အန္တေ-အစွန်၌၊ ဂုဠ ကုမ္ဘော-တင်လဲအိုးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဒ္ဓေါ-ဖွဲ့ချည်အပ်သည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) ဧကသ္မိံ-သော၊ (အန္တေ-၌၊) သပ္ပိကုမ္ဘော-ထောပတ်အိုးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဒ္ဓေါ-သည်၊ (ဟော တိ-အံ့၊) တံ-ထိုထမ်းပိုးကို၊ စေ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ-အကယ်၍ အကပ်ခံအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော တင်လဲ ထောပတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟီတမေဝ-အကပ်ခံ အပ်ပြီးသည်သာ၊ (အကပ်မြောက်တော့သည်သာ၊ ဟောတိ၊) ဥစ္ဆုယန္တဒေါဏိတော-ကြံရည်ကြိတ်စက်ဝယ် ကြံရည်စကျင်းမှ၊ ပဋ္ဌရန္တမေဝ-ယိုကျစဉ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ရသံ-အရည်ကို၊ ဂဏှာထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ အဘိဟာ ရော-ရှေးရှုဆောင်ခြင်းသည်၊ နပညာယတိ-မထင်ရှားသေး၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နဂဟေတဗ္ဗော-မခံယူထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ ကသင်္ဃ-အဖတ်ကို၊ ဆဒ္ဒေတ္တာ-စွန့်ပစ်၍၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဥသိဝ်ဓိတ္တာ ဥသိဝ်ဓိတ္တာ-ခတ်ယူ၍ ခတ်ယူ၍၊ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ, ဂဏှာတုံ-ဌာ၊) ဝဋ္ဋတိ။

ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ပတ္တာ-သပိတ်တို့သည်၊ ဝါ-ခွက်တို့သည်၊ မဠေဝါ-ညောင်စောင်းပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌေဝါ-အင်းပျဉ်ပေါ်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ကဋ္ဌသာရကေဝါ-သင်ဖြူးပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒေါဏိယံ ဝါ-

---

ဥစ္ဆု ၊ပေ၊ ဂဏှထ။ ။ကြံညှစ်ယန္တယားဌ ရဟန်းဖို့ မဟုတ်ဘဲ ညှစ်ရိုးညှစ်စဉ် အရည်ကို ခံယူဖို့ရန် လျှောက်သောကြောင့် "အဘိဟာရော နပညာယတိ" ဟု ဆိုသည်၊ အကယ်၍ ရဟန်းအတွက် မှန်းပြီးလျှင် လူတစ်ယောက် ချိမန့်ခိုင်လောက်သော ကြံကြိတ်စက် ကလေးဖြင့် ၂ တောင်ထွာဟတ္ထပါသ်အတွင်း ညှစ်ပေးအံ့ "ခံယူပါ" ဟု လျှောက်လျှင် ကာယ ပဋ္ဌိပဒ္ဓဖြင့် ရှေးရှုဆောင်ခြင်း ထင်ရှားသောကြောင့် ခံယူကောင်း၏-ဟု ဋီကာဆိုသည်။

ကသင်္ဃ ဆဒ္ဒေတ္တာ။ ။ယာမကာလိကဖြစ်အောင် အဖတ်ကို ဖယ်၍ ကြံရည် စကျင်းမှ လက်ဖြင့် ခတ်ယူ၍ ပေးလျှင် ခံယူခြင်းဌာ အပ်၏၊ ယာမကာလိကဖြစ်ဖို့ရန်အတွက် "ကသင်္ဃ ဆဒ္ဒေတ္တာ" ဟု ဆိုသည်၊ နံနက်ပိုင်း၌ သောက်ဖို့ ဖြစ်လျှင်ကား အဖတ်ကို မဖယ်ဘဲ လည်း ခံယူကောင်းပါ၏။

စကျင်းခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ ဖလကေဝါ-ပျဉ်ချပ်ခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ ထပိတာ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တို-ဖြစ်ကုန်၏၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဋ္ဌိတသ-တည်သော ရဟန်း၏၊ ဒါယကော-ပေးလှူမည့်ဒါယကာသည်၊ ဟတ္ထပါသေ-၌၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တတ္ထ-ထိုဟတ္ထပါသ်ဖြစ်လောက်သော အရပ်၌၊ ဌတ္တာ-၍၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏာ သညာယ-ခံယူကြောင်းသညာဖြင့်၊ ဝါ-ခံယူမည်ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်၊ မဗ္ဗာဒီနိ-(မြှောက်၍ ကပ်အပ်သော) ညောင်စောင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ အဂ်ုလိယာပိ-လက်ချောင်းဖြင့်လည်း၊ ဖုသိတ္တာ-ထည့်၍၊ ဋ္ဌိတေနဝါ-ရပ်သော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ နိသိန္နေနဝါ-ထိုင်သော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ နိပန္နေနဝါ-လျောင်းသော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ("ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ"၌ စပ်) တေသု ပတ္တေသု-ထိုခွက်တို့၌၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဒိယျတိ-ပေးအပ်၏၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေသာမိ-ခံယူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ မဗ္ဗာဒီနိ-ညောင်စောင်းအစရှိသည်တို့သို့၊ အာရုဟိတ္တာ-တက်၍၊ သစေပိ နိသီဒတိ-အကယ်၍မူလည်း ထိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ထိုင်ပြန်ပါသော်လည်း၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ [ကာယပဋ္ဌိဗဒ္ဓဖြစ်သော ညောင်စောင်းစသည်ဖြင့် ခံယူရာရောက်သောကြောင့် အကပ်မြှောက်သည်သာ။] ပန-ခဏ်မြှောက်ဖွယ်ရာ သမ္ဘာဝနာကား၊ မဗ္ဗာဒီနိ-တို့ကို၊ ဟတ္ထေန, ဂဟေတ္တာ, မဗ္ဗေ-၌၊ သစေ နိသီဒတိ-အကယ်၍ ထိုင်ချလိုက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ထိုင်ချလတ်သော်၊) ဝတ္တာဗ္ဗမေဝ-အကပ်မြှောက်၏ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့။ [လက်ဖြင့် ကိုင်ခြင်း ပါနေသောကြောင့် အကပ်မြှောက်၏ဟု ဆိုဖွယ်မလို-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ (ဗဟု-ကုန်သော၊) ပတ္တာ-တို့သည်၊ ပထဝိယံ-မြေပေါ်၌၊ ကုစ္ဆိယာ-ဝမ်းဖြင့်၊ ကုစ္ဆိ-ဝမ်းကို၊ (တစ်နည်း) ကုစ္ဆိယာ ကုစ္ဆိ-သပိတ်ဝမ်းအချင်းချင်း၊ အာဟစ္စ-ထိ၍၊ ဋ္ဌိတာ-တည်ကုန်သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ယံ ယံ-အကြင်အကြင်သပိတ်ကို၊ အဂ်ုလိယာဝါ-လက်ချောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သူစိယာဝါ-ကညစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဖုသိတ္တာ-ထိ၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ပေစာရေးရင်းလာကပ်သောအခါ ကညစ်ဖြင့် တို့၍ အကပ်ခံသောကြောင့် "သူစိယာဝါ ဖုသိတ္တာ" ဟု ဆိုသည်။] တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုသပိတ်၌၊ ဒိယျမာနမေဝ-ပေးအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်သာ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ (ဝါ-အကပ်မြှောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ကတ္ထစိ-အချို့အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ["ကတ္ထစိ အဋ္ဌကထာသု"ဟု ဋီကာရှိသောကြောင့် "ယတ္ထကတ္ထစိ"ဟု မရှိရ၊ "ယံ ပန ကတ္ထစိ"ဟုသာ ပါဠိမှန်ရှိရမည်။] မဟာကဋ္ဌ ၊ပေ၊ နာ ရုဟတိတိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊

တံ-ထိုစကားကို၊ ဟတ္ထပါသာတိက္ကမံ-ဟတ္ထပါသ်ကို လွန်သော သပိတ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [မဟာကဋ္ဌသာရဟတ္ထတ္ထရဏာဒီသု-ကြီးစွာသော သင်ဖြူး, ဆင်ကျောက်ကုန်း၏ အခင်းကြီး အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ထပိတပတ္တေ-ထားအပ်သော သပိတ်၌၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ-ခံယူခြင်းသည်၊ နှ ရုဟတိ-မတက်ရောက်၊ ဝါ-အကပ်မမြောက်။] ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထပါသေ-သည်၊ သတိ-ရှိသော်၊ တတ္ထဇာတ-ကာ-ထိုသစ်ပင်၌ ဖြစ်သော အရွက်ကို၊ အညတြ-ကြဉ်၍၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား, တစ်ပါးပါးသော ခွက် အစရှိသည်၌၊ (ဂဏှိတုံ-ဌာ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဗျတိရိတ်-ကား၊ တတ္ထဇာတကေ-ထိုသစ်ပင်၌ ဖြစ်သော၊ ပဒုမိနိပဏ္ဏေဝါ-ပဒုမ္မာကြာရွက်၌-သော်လည်းကောင်း၊ ကိံသုကပဏ္ဏာဒိမ္ပိဝါ-ပေါက်ပင်ရွက် အစရှိသည်၌သော်လည်း-ကောင်း၊ (ဂဏှိတုံ-ဌာ၊) နှ ဝဋ္ဋတိ၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုတတ္ထဇာတက ပဒုမ္မာကြာရွက်-စသော အရွက်သည်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓသခ္မီ-ကာယပဋိဗဒ္ဓ၌ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ နှ ဂစ္ဆတိ-မရောက်။

တတ္ထဇာတကေ-ထိုသစ်ပင်၌ဖြစ်သော အရွက်စသည်၌၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏံ-အကပ်ခံခြင်းသည်၊ နှ ရုဟတိ) ယထာ-မတက်ရောက်သကဲ့သို့၊ ဝါ-အကပ်မမြောက်-သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ခါဏုကေ-သစ်ငုတ်၌၊ ဗန္ဓိတ္တာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပိတမဏ္ဍာဒိမှိ-ထားအပ်သော ညောင်စောင်းအစရှိသော၊ အသံဟာရိမေ-ပြောင်းရွှေ့၍ မရ-ကောင်းသော၊ ဖလကေဝါ-ပျဉ်ချပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပါသာဏေဝါ-ကျောက်-ဖျာ၌သော်လည်းကောင်း၊ (ပဋိဂ္ဂဟဏံ-သည်၊) နှ ရုဟတိယေဝ-မတက်ရောက်-သည်သာ၊ ဝါ-အကပ်မမြောက်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ တေပိ-ထိုပျဉ်ချပ်, ကျောက်ဖျာ-တို့သည်လည်း၊ တတ္ထဇာတကသခ်ေပုပဂါ-တတ္ထဇာတက၌ သွင်းယူအပ်ကုန်သည်-၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ အတ္ထတေသု-ဖြန့်ခင်းအပ်ကုန်သော၊ သုခုမေသု-သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ တိန္တိဏိကာဒိပဏ္ဏေသုပိ-မန်ကျည်းရွက် အစရှိသော အရွက်တို့၌-လည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ-အကပ်ခံခြင်းသည်၊ နှ ရုဟတိ-မတက်ရောက်၊ ဝါ-အကပ်-မမြောက်၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တာနိ-ထိုမန်ကျည်းရွက် အစရှိ-သော အရွက်တို့သည်၊ သန္ဓာရေတုံ-ကပ်အပ်သော ဝတ္ထုကို ဆောင်ထားခြင်းငှာ၊ နှ သမတ္ထာနိ-မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ ပန-အနွယကား၊ မဟာနေ္တသု-

---

အသံဟာရိမေ။ ။ထာမမဇ္ဈိမေန ပုရိသေန သုဋ္ဌုဟာရိတဗ္ဗန္တိ သံဟာရိယံ၊ တံယေဝ သံဟာရိမံ၊ ယကာရသ မကာရံ ကတ္တာ၊ နှ + သံဟာရိမ် အသံဟာရိမ်-(ယောဇနာ၊) ဤသို့ ယကို (မ) ပြုဟုဆိုသော်လည်း ထိုကဲ့သို့ ကာရီ ကာရိယ ပြောင်းပုံကို ကျမ်းစာတို့၌ တွေ့ခဲ့၏၊ ထို့ကြောင့် "သံ (သမန္တတော)-ထက်ဝန်းကျင်သို့ + ဟရဏံ သံဟာရော၊ သံဟာရေန နိဗ္ဗတ္တံ သံဟာရိမ်-ထက်ဝန်းကျင် ရွှေ့ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပျဉ်ချပ်စသည်၊ နှ + သံဟာရိမ် အသံဟာရိမ်" ဟု ပြုသင့်မည် ထင်သည်။

ကြီးကုန်သော၊ ပဒုမိနိပဏ္ဏာဒီသု-ပဒုမ္မာကြာရွက် အစရှိသည်တို့၌၊ (တတ္ထဇာတက မဟုတ် ကြာပင်မှ ဖြတ်ထားအပ်ပြီးသော ပဒုမ္မာကြာရွက် အစရှိသည်တို့၌) (ပဋ္ဌိဂ္ဂ ဟဏံ-သည်၊) ရုဟတိ၊ ဟတ္ထပါသံ-ကို၊ အတိက္ကမ္မ-ကျော်လွန်၍၊ ဌိတော-တည် သော ဒါယကာသည်၊ ဒီဃဒဏ္ဍကေန-ရှည်သော အရိုးရှိသော၊ ဥဋ္ဌကေန-ယောက် ချိုဖြင့်၊ ဝါ-မှုတ်ဖြင့်၊ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာဂန္တွာ-အနီးသို့ လာ၍၊ ဒေဟိ-ပေးလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဝစနံ-ကို၊ အသုတ္တာဝါ-မကြားမူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မကြားခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အနာ ဒိယိတ္တာဝါ-မနာယူမူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မနာယူခြင်းကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ပတ္တော-သပိတ်၌၊ အာကိရတိယေဝ-လောင်းထည့်သည်သာဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ပုန ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဒုရေ-၌၊ ဌတ္တာ-၍၊ ဘတ္တပိဏ္ဍံ-ကို၊ ခိပန္တေပိ-ပစ်ပေး သော ဒါယကာ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ပတ္တတ္ထဝိကတော-သပိတ်အိတ်မှ၊ နီဟရိယမာနေ-ထုတ်ဆောင်အပ်ဆဲ ဖြစ် သော၊ ပတ္တော-သပိတ်၌၊ ရဇနစုဏ္ဏာနိ-ဆိုးရည်၏ အမှုန့်တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဥဒကေ-ရေသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဓော ဝိတဗ္ဗော-ဆေးထိုက်၏၊ (ဥဒကေ-သည်၊) အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ရဇနစုဏ္ဏံ-ကို၊ ပုဏ္ဏတ္တာဝါ-သုတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာဝါ-အကပ်ခံ၍သော် လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဏာယ-ဌာ၊ စရိတဗ္ဗံ-လှည့်လည်ရာ၏၊ ပိဏ္ဏာယ-ဌာ၊ စရန္တသ-လှည့်လည်စဉ်၊ ရဇ-မြူမှုန်သည်၊ သစေ ပတတိ-အကယ်၍ ကျအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဘိက္ခာ-ကို၊ ဂဏှိတဗ္ဗာ-ခံယူထိုက်၏၊ အပဋ္ဌိဂ္ဂဟေ တ္တာ-အကပ်မခံဘဲ၊ ဂဏှတော-ခံယူသော ရဟန်း၏၊ ဝိနယဒုက္ကဋံ-ဝိနယဒုက္ကဋ် သည်၊ (ဟောတိ၊) ပန-ထိုသို့ပင်အကပ် မခံဘဲ ခံယူသော ရဟန်းအား ဝိနယ ဒုက္ကဋ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တံ-ထိုဆွမ်းကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ-၍၊ ဘုဥ္ဇ တော-စားသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေ တ္တာ-အကပ်ခံစေပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဝါ-လောင်းပါကုန်၊ [ကခ်ီ၌ "ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ ဒေထ" ဟု ရှိ၏။] ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တော - ဆွမ်းလောင်းသူတို့အား

သစေ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာဝါ။ ။ရှေးခေတ်၌ သပိတ်အိတ်ဟူသည် သပိတ်ကို အတွင်း၌ မြုပ်သွားစေနိုင်သော အဝတ်အိတ်တည်း၊ ထိုအိတ်ကို ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးထား၏၊ ထို့ကြောင့် "အိတ်မထုတ်စဉ် သပိတ်ထည်း၌ ဆိုးရည်၏အမှုန်ကျလျှင်"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုအမှုန် သည် ယာဝဇီဝိကအာဟာရ ဖြစ်သောကြောင့် "ရေရှိလျှင် သပိတ်ကို ဆေးပြီးမှ, ရေ မရှိလျှင် သပိတ်ကို အကပ်ခံပြီးမှ ဆွမ်းခံရမည်" ဟု ဆိုသည်၊ သပိတ်ကို အကပ်ခံသောအခါ အမှုန်ကို လည်း အကပ်ခံပြီး ဖြစ်တော့၏။ ["ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာဝါ" ဟု ရှေးစာအုပ်များ၌ ဝါသဒ္ဒါပါဟန် မတူ။]

ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ ဝစနံ-ကို၊ အသုတ္တာဝါ-လည်းကောင်း၊ အနာဒိယိတ္တာဝါ-လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ သစေ ဒေန္တိယေဝ-အကယ်၍ ပေးမြဲ ပေးနေကုန်အံ့၊ ဝါ-လောင်းမြဲ လောင်းနေကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝိနယဒုက္ကဋ်-သည်၊ နတ္ထိ၊ ပုန, ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ-၍၊ အညာ-အခြားသော၊ ဘိက္ခာ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗာ-ခံယူထိုက်၏။

မဟာဝါတော-ကြီးစွာသော လေသည်၊ တတော တတော-ထိုထိုအရပ်မှ၊ ရဇ-မြူမှုန်ကို၊ သစေ ပါတေတိ-အကယ်၍ ကျစေအံ့၊ (ထိုသို့ကျခြင်းကြောင့်၊) ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဟေတုံ-ဌာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ သစေ နဟောတိ-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (မြူမှုန် မကျအောင် ဆွမ်းကို ခံယူခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသည်ဖြစ်အံ့-ဟူလို၊) (ဧဝံသတိ၊) အနုပသမ္ပန္နဿ-လူသာမဏေအား၊ ဒဿာမိ-ပေးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-စင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့်၊ (အမှန်ပေးမည်ဟူသော စိတ်ဖြင့်၊) အာဘောဂံ-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂဏှိတုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌာ၊ စရိတ္တာ-ပြီး၍၊ ဝိဟာရံဝါ-ကျောင်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ အာသနသာလံဝါ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္တွာ-၍၊ တံ-ထိုဆွမ်းကို၊ အနုပသမ္ပန္နဿ - လူသာမဏေအား၊ ဒတ္တာ - ပေးပြီး၍၊ ပုန - ဖန်၊ တေန - ထိုလူသာမဏေသည်၊ ဒိန္နံဝါ-ပေးအပ်သော ဆွမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ တဿ-ထိုလူသာမဏေ၏၊ ဝါ-နှင့်၊ ဝိဿာသေန-အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာဝါ-ခံယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဘုဥ္ဇိတုံ-ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

(ဘိက္ခု-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊) ဘိက္ခာစာရေ-ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်ရာ ဆွမ်းခံရွာ၌၊ သရဇ-မြူမှုန်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဘိက္ခုသ-အခြားရဟန်းအား၊ သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ ပေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သော-ထိုပေးရာ ရဟန်းကို၊ (ဘိက္ခုနာ-ပေးသော ရဟန်းသည်၊) ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိုယ်) ဣမံ-ဤသပိတ်ကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှာသိဝါ-ခံယူမူလည်း ခံယူပါလော၊ ပရိဘုဉ္ဇိယျာသိဝါ-သုံးဆောင်မူလည်း သုံးဆောင်ပါလော၊ ဣတိ, (ဝတ္တဗ္ဗော၊) တေန-ထိုပေးရာ ရဟန်းသည်၊ တတာ-ထိုပြောသည့်အတိုင်း၊

ဝိနယဒုက္ကဋ်။ ။"မည်သည့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်" ဟု သီးခြား အမည်မတပ်အပ်ဘဲ သာမည ဒုက္ကဋ်ဟူသမျှကို "ဝိနယေ + ပညတ္တံ + ဒုက္ကဋံ" အရ "ဝိနယဒုက္ကဋ်" ဟု ခေါ်သည်၊ ဒုက္ကဋ် ၈ မျိုးအကျယ်ကို ဒုတိယပါရာဇိကအဋ္ဌကထာမှာ ရှုပါ၊ အကျဉ်းချုပ်ကား-

ပုဗ္ဗ–သဟပယောဂေါ စ, အနာမာသဒုရုပစိဏ္ဏော၊
ဝိနယေစေဝ ဥတ္တေစ, ဥတ္တိယာစ ပဋ္ဌိသဝေ၊
အဋ္ဌေတေ ဒုက္ကဋာ ဝုတ္တာ, ဝိနယေ ဝိနယညုနာ။

အနုပသမ္ပန္နဿ ။ပေ။ ဝဋ္ဋတိ။ ။ပုဗ္ဗာဘောဂဿ အနုရူပေန (ရှေ့၌ "အနုပသမ္ပန္နဿ ဒဿာမိတိ" ဟု ဆိုခဲ့သော အာဘောဂအား လျော်အောင်၊) "အနုပသမ္ပန္နဿ ဒတ္တာ ။ပေ။

ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ ရဇ-မြူမှုန်သည်၊ ဥပရိ-ဆွမ်း၏ အပေါ်၌၊ သစေ ဥပ္ပလ ဝတိ-အကယ်၍ ပေါလောပေါ်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ကဠိကံ-ပအုန်းရည်ကို၊ ပဝါဟေတွာ-မျှောပစ်၍၊ ဝါ-ဇဲ့ပစ်၍၊ သေသံ-အကြွင်းကို၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။ [ဆွမ်းထည်း၌ ပအုန်းရည်ပါနေ၍ မြူမှုန်တွေ ပေါလောပေါ်နေအံ့ဟု ဆိုသည်၊ ပအုန်းရည်ကို ဥပလက္ခဏာနည်းအားဖြင့် မှတ်၍ ဆိုသည်၊ နို့ရည်, ဟင်းရည်တို့ကိုပါ ယူ။]

(ရဇ-သည်၊) အန္တော-ဆွမ်း၏ အတွင်း၌၊ ပဝိဋ္ဌ-ဝင်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-အကပ်ခံရာ၏။ အနုပသမ္ပန္နေ-လူသာမဏေသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဟတ္ထတော-လက်မှ၊ အမောစေန္တေန-မလွှတ်ဘဲ၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ အနုပသမ္ပန္နော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုလူသာမဏေရှိရာ အရပ်

သို့၊ နေတွာ-သပိတ်ကို ဆောင်ယူ၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏။ [လက်က လွှတ်လိုက်ပြီးမှ ထပ်၍ သပိတ်ကို ယူလျှင် ဥဂ္ဂဟိတကဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သောကြောင့် "ဟတ္ထတော အမောစေန္တေန" ဟု ဆိုသည်။] သုက္ခဘတ္တေ-ခြောက်သော ထမင်း၌၊ [ဟင်းရည် စသည်ဖြင့် မလူးအပ်သော ထမင်းသန့်သန့်ကို "သုက္ခဘတ္တ" ဟု ဆိုသည်။] ပတိတရဇ-ကျသော မြူမှုန်ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်ရှား၍၊ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (ရဇ-သည်၊) အတိသုခုမံ-အလွန်သိမ်မွေ့သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဥပရိဘတ္တေန-အပေါ်ယံထမင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ အပနေတဗ္ဗံ-ဖယ်ရှားရာ၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာဝါ-အကပ်ခံ၍သော်လည်း၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။

ယာဂုံဝါ-ယာဂုကိုသော်လည်းကောင်း၊ သူပံဝါ-ဟင်းရည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုရတော-ရဟန်း၏ ရှေ့၌၊ (သပိတ်ဖြင့် ဆွမ်းစားနေသော ရဟန်း၏ ရှေ့၌) ထပေတွာ-ချထား၍၊ အာလုလေန္တာနံ-မွှေနေသော လူသာမဏေတို့၏၊ (အာလောလေန္တာနံဟုလည်း ရှိ၏၊ အနက်တူ၊) ဘာဇနတော-အိုးခွက်မှ၊ ဖုသိတာနိ-ယာဂုပေါက်, ဟင်းရည်ပေါက်တို့သည်၊ ဥပဂန္တွာ-အထက်သို့ တက်၍၊ ပတ္တေ-ရဟန်း၏ သပိတ်၌၊ (သစေ) ပတန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပတ္တော-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-ထပ်၍ အကပ်ခံထိုက်၏၊ [ရဟန်း၏ အနီးသို့ ဆောင်ယူ၍ မြေပေါ်၌

ဝဋ္ဋတိ"တိ ဝုတ္တံ၊ ယသ္မာ ပန တံ "အညဿ ဒဿာမိ" တိ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန ပရဿန္တကံနာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဓာသ အဒတ္တာပိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ-ဒီကာ။

ပဋိဂ္ဂဟေတွာဝါ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ။ဤဝါကျကို ထောက်၍ ယခုအခါ ဆွမ်းစားတုန်း၌ မြူမှုန်ကျခဲ့သော် ဆွမ်းပွဲတစ်ပွဲလုံးကို ဖြစ်စေ, မြူမှုန်ကျကြောင်း ထင်ရှားသော ဆွမ်းခွက်ဟင်းခွက်ကို ဖြစ်စေ ထပ်၍ အကပ်ခံပြီးမှ ဆက်လက် စားသင့်သည်၊ ထိုသို့ အကပ်မခံဘဲ စားလျှင် အဒိန္နသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်။

ချထားသည့်အတွက် ထိုယာဂုပေါက်, ဟင်းရည်ပေါက်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ထပ်၍ အကပ်ခံရသည်။] ဥဒ္ဒုကော်နေ-ယောက်ချိုဖြင့်၊ အာဟာရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဒေန္တာနံ-ပေးကုန်သော လူသာမဏေတို့၏၊ ပဌမတရံ-မထည့်မီ ရှေးဦးစွာ၊ ဥဒ္ဒုက်တော-ယောက်ချိုမှ၊ ဝါ-ဇွန်းကြီးမှ၊ ထေဝါ-ဟင်းရည်ပေါက်တို့သည်၊ ပတ္တော-၌၊ (သစေ) ပတန္တိ-အကယ်၍ ကျကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သုပတိတာ-ကောင်းစွာ ကျကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) အဘိဟဋ္ဌတ္တာ-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေါသော-ဤဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ စရကေန-အိုးငယ်ဖြင့်၊ ("စရကေနာတိ ခုဒ္ဒကဘာဇနေန" ဋီကာ၊) ဘတ္တော-ထမင်းကို၊ အာကိရိယမာနေ-လောင်းထည့်အပ်သော်၊ စရကတော-မှ၊ မသိဝါ-မီးသွေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဆာရိကာဝါ - ပြာသည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ပတတိ-အကယ်၍မူလည်း ကျအုံ့၊ (ဧဝံသတိပိ-သော်လည်း၊) အဘိဟဋ္ဌတ္တာ-ကြောင့်၊ ဒေါသော-သည်၊ နေဝ အတ္ထိ-မရှိပင်တည်း၊ အနန္တရဿ-အခြားမဲ့ ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်သော ခဲဖွယ်သည်၊ ပတ္တတော-မှ၊ ဥပ္ပတိတ္တာ-ခုန်တက်၍၊ ဣတရဿ-အခြားသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တော-၌၊ (သစေ) ပတတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သုပတိတံ-ကောင်းစွာ ကျသည်၊ (ဟောတိ၊) ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်သည်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတမေဝ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ။ [သပိတ်ထည်းကျတုန်းက အကပ်ခံပြီး ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ "သပိတ်မှ ခုန်တက်" ဟု ဆိုပုံကို ထောက်၍ "ရှေးတုန်းက သပိတ်များသည် ယခုခေတ် သပိတ်များလောက် အစောက်နက်ဟန် မတူ" ဟု ထင်သည်။]

ဇဇ္ဇရိသာခါဒီ-ဟင်းခါးပန်းတူခက် အစရှိသည်ကို၊ ဖာလေတ္တာ-ခွဲ၍၊ ဝါ-ခြမ်း၍၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒေန္တာနံ-ပေးကုန်စဉ်၊ သာခတော-အခက်မှ၊ ဖုသိတာနိ-အပေါက်တို့သည်၊ (အမှုန်အဖတ်၏ အပေါက်တို့သည်၊) အညဿ-အခြား ရဟန်း၏၊ ပတ္တော-၌၊ သစေ ပတန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပတ္တော, ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတတ္တော၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ပတ္တဿ-၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဖာလေန္တိ-ခွဲကုန်၏၊ (ခြမ်းကုန်၏၊) တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပတ္တော-၌၊ (ဖုသိတေသု-အပေါက်တို့သည်၊) ပတိတေသု-ကျကုန်လတ်သော်၊ ဒုဒ္ဒိတုကာမတာယ-ပေးလို

ဒေါသော နတ္ထိ။ ။ရှေးရှုဆောင်ခြင်းဟူသော အဂ်ါနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ယောက်ချို, သို့မဟုတ် ဇွန်းကြီးမှ ယာဂုပေါက် ဟင်းရည်ပေါက်သည် လောင်း၍ မထည့်မီ ကျသွားသော်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ် မရှိ၊ ရှေးရှုဆောင်တုန်းက ရှေးဦးစွာ ကျသော ဟင်းရည်ပေါက်တို့အတွက် အပြစ် မရှိသကဲ့သို့ လောင်းထည့်ပြီး၍ ယောက်ချိုကို ပြန်ယူသောအခါ ကျရစ်သော ဟင်းရည်ပေါက်တို့အတွက်လည်း အပြစ် မရှိသတတ်။ [ယထာ ပဌမတရံ ပတိတ ထေဝေ ဒေါသော နတ္ထိ၊ တထာ အာကိရိတ္တာ အပနေန္တာနံ ပတိတထေဝေပိ အဘိဟတတ္တာ နေဝတ္ထိ ဒေါသောတိ ဝဒန္တိ။-ဋီကာ။]

သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဘိဟဋ္ဌတ္တာ, ဒေါသော, နတ္ထိ၊ ပါယသသ-နို့ယနာဖြင့်၊ ပူရေတ္တာ-ပြည့်စေ၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ သစေ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဥဏ္ဏတ္တာ-ပူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-အောက်က၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ (သစေ) နေ သက္ကောတိ-အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) မုခဝဋ္ဋိယာပိ-သပိတ်နှုတ်ခမ်း၌လည်း၊ ဂဟေတုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ ["ပူသော နို့ယနာဖြင့် ပြည့်နေသော သပိတ်ကို ကပ်သောအခါ သပိတ်အောက်က မခံယူနိုင်လျှင် သပိတ်နှုတ်ခမ်းကို ကိုင်၍လည်း အကပ်ခံနိုင်သည်" ဟူလို။] တထာပိ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (သပိတ်နှုတ်ခမ်း ကိုင်၍လည်း၊) (ဂဟေတုံ-ငှာ၊) သစေ နေ သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) အာဓာရကေန-သပိတ်ခြေဖြင့်၊ ဂဏ္ဍိတဘော-ခံယူထိုက်၏၊ (သပိတ်ခြေက ကာယပဋိဗဒ္ဓ ဖြစ်သောကြောင့် ခံယူနိုင်သည်)။

အာသနသာလာယ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိဒ္ဒံ-အိပ်ငိုက်ခြင်းသို့၊ သြက္ကန္တော-သက်ရောက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ အာဟရိယမာနံ-ဆောင်ယူအပ်သည်ကိုလည်း၊ နေဝ ဇာနာတိ-မသိအံ့၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်သည်ကိုလည်း၊ နေ ဇာနာတိ-မသိအံ့၊ [နိဒ္ဒေါက္ကန္တကို ထင်ရှားပြသည်။] (ဧဝံသတိ-ဤသို့မသိလတ်သော်၊) အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်မခံအပ်သည်၊ ဝါ-အကပ်မမြောက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အာဘောဂံ-အကပ်ခံမည်ဟု နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတ္တာ-၍၊ (မဝိုက်ခင်က နှလုံးသွင်း၍၊) နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (အကပ်မြောက်သည်-ဟူလို၊) သော-ထိုဝိုက်နေသော ရဟန်းသည်၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ အာဓာရကံ-သပိတ်ခြေကို၊ မုဋ္ဌိတ္တာ-လွှတ်၍၊ ပါဒေန-ဖြင့်၊ ပေလ္လေတ္တာ-နှိပ်ထား၍၊ (ရှေးနိဿယ၌ ညှပ်ထား၍ဟု ပေး၏။) သစေပိ နိဒ္ဒါယတိ-အကယ်၍မူလည်း ဝိုက်နေစေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ဝိုက်နေပါသော်လည်း၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ (အကပ်မြောက်သည်သာ-ဟူလို၊) ပန-ထိုသို့ပင်အပ်ပါသော်လည်း၊ ပါဒေန-ဖြင့်၊ အာဓာရကံ-ကို၊ အက္ကမိတ္တာ-နင်း၍၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တသ-ခံယူသော ရဟန်း၏၊ ဇာဂရန္တသပိ-နိုးနေသော ရဟန်းသော်မှလည်း၊ အနာဒရပဋိဂ္ဂဟဏံ-မရိုမသေခံယူခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နေ ကတ္တဗ္ဗော-မပြုထိုက်၊ ကေစိ-အချို့သော အာဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့သည်၊ (ဝဒန္တိ၌ စပ်၊) ဧဝံ-သို့၊ အာဓာရကေန-ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ-အကပ်ခံခြင်းသည်၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓေန-ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုနှင့် စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံနာမ-အကပ်ခံခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ, နေ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ [သပိတ်သည် ကာယပဋိဗဒ္ဓ, သပိတ်ခြေသည် ကာယပဋိဗဒ္ဓပဋိဗဒ္ဓ။] တံ-ထိုစကားသည်၊ တေသံ-ထိုကေစိဆရာတို့၏၊ ဝစနမတ္တမေဝ-စကားမျှသာတည်း၊ အတ္ထတောပန-အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်ကား၊

ဧတံ သဗ္ဗမ္ပိ-ဤအလုံးစုံသော သပိတ်, သပိတ်ခြေသည်လည်း၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓမေဝ-ကိုယ်နှင့် စပ်သော ဝတ္ထုသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ စ-ဆက်၊ ကာယသံသဂ္ဂေပိ-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ ဧသနယော-ဤနည်းကို၊ ဒဿိတောဝ-ပြအပ်ပြီးသည်သာ။ [“ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့် တို့ရာ၌ ထုလ္လစ္စဉ်း အာပတ်သင့်သကဲ့သို့ ကာယပဋိဗဒ္ဓ ပဋိဗဒ္ဓဖြင့် တို့ရာ၌လည်း ထုလ္လစ္စဉ်းဟုပင် ဆိုခဲ့သည်”-ဟူလို။]

ယမ္ပိ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခုဿ-အား၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်စဉ်၊ ပတတိ-လျှောကျသွား၏။ (ဒါယကာ၏ လက်မှ လျှောကျသွား၏။) တံပိ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သာမံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတ္တာ-ကောက်ယူ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ တတြ-ထိုသို့ကောက်ယူ၍ သုံးဆောင်ကောင်းရာ၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ သုတ္တံ-ပါဠိတော်တည်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဒါယကေဟိတိ-ဟူသည်တည်း၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်စဉ်၊ ပတတိ-လျှောကျသွား၏၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ သာမံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဒါယကေဟိ-ဒါယကာတို့သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ။- စူဠဝဂ္ဂ, ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓကပါဠိတော်။]

☰ စပန-ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤပါဠိတော်သည်၊ နေယျတ္ထံ-အခြားသော စကားဖြင့် သိထိုက်သော အနက်ရှိသော ပါဠိတော်တည်း၊ [ဝစနန္တရေန ဂမိတဗ္ဗတ္ထံ နေယျတ္ထံ-ဒွါရကထာအဖွင့် မူလဋီကာ။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့ဧတ္ထ-ဤပါဠိတော်၌၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်စဉ်၊ ဒါယကဿ-၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ ပရိဂဋ္ဌတ္တာ-လျှောကျ၍၊ သုဒ္ဓါယ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ ဘူမိယာဝါ-မြေ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနိ ၊ပေ၊ ဒီသုဝါ-ပဒုမ္မာကြာရွက်, အဝတ်, သင်ဖြူး အစရှိသည်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဝတ-လျှောကျ၏၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သာမံ ဂဟေတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ကား၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ သရဇယ-မြူမှုန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဘူမိယာ-၌၊ ပတတိ၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ရဇ-မြူမှုန်ကို၊ ဝါ-ဖုံကို၊ ပုဏ္ဏတ္တာဝါ-သုတ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဓောဝိတ္တာဝါ-ဆေး၍သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိဂ္ဂတေဟတ္တာဝါ-

---

အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဒါယကေဟိ။ ။ဤသို့ ဒါယကာ၏ လက်မှ လျှောကျသွားသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌ ရဟန်းက ကာယ, ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့် ခံယူခြင်း မရှိသေး၊ ထိုသို့ပင် မရှိသေး ပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူချက် ဖြစ်သောကြောင့် ကျေရာအရပ်မှ ကိုယ်တိုင် ကောက်ယူ၍ သုံးစားနိုင်သည်။

အကပ်ခံ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝဋ္ဋနံ-လိမ့်လျက်၊ အညဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ သန္ဓိကံ-အနီးသို့ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တေန-ထိုအခြားသော ရဟန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဟာရပေတုမ္မိ-မိမိအထံသို့ ဆောင်ယူစေခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [မူလပေးရာပုဂ္ဂိုလ်က ထိုရဟန်းကို "ယူခဲ့စမ်းပါ" ဟု စေခိုင်းခြင်းငှာ အပ်သည်-ဟူလို။] တံ ဘိက္ခုံ-ထိုရဟန်းကို၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ (မူလ အကပ်ခံသော ရဟန်းက ပြောအံ့၊) (ကိုး) တွံယေဝ-အရှင်ဘုရားသည်ပင်၊ ခါဒ-ခဲစားပါတော့၊ ဣတိ (သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) တဿာပိ-ထိုရဟန်းအားလည်း၊ ခါဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပန-ဆက်၊ အနာဏတ္တေန-မူလရဟန်းက မစေခိုင်းအပ်ဘဲ၊ တေန-ထိုအခြားရဟန်းသည်၊ နု ဂဟေတဗ္ဗံ-မကောက်ယူတိုက်၊ အနာဏတ္တေန-မစေခိုင်းအပ်သည်၊ (သမာနေန) ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဣတရဿ-အခြားရဟန်းအား၊ (မူလ အကပ်ခံသော ရဟန်းအား၊) ဒဿာမိ-ပေးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂဟေတုံ, ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမ္မ တစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဣတရဿ-မူလအကပ်ခံသော ရဟန်းမှ တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ နု ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အနနုညာတတ္တာ-ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဣတရဿ ဘိက္ခုနော ဂဟေတုံ နု ဝဋ္ဋတိ၊) ဣတိ-ဤကားအဖြေတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ သာမံ ၊ပေ၊ ပရိဘုဥ္ဇိတုံတိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တေန-မိန့်တော်မူသော၊ (သာမံ ပုဒ်ကို ထည့်၍ မိန့်တော်မူသော၊) ဘဂဝတာ-သည်၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်းအား၊ (ဧဝကို နောက် တဿနှင့် တွဲ၍ပေး၊) တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဒိယျမာနံ-ပေးအပ်စဉ်၊ ပတတိ-လျှောကျ၏၊ တဿဧဝ-ထိုရဟန်းအားသာ၊ ဝါ-၏သာ၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်မခံအပ်သည်၊ (သမာနံ)ပိ-လည်း၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုယ်တိုင် ကောက်ယူ၍၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ အနုညာတော-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပါဠိတော်စကားရပ်တို့တွင်၊ ပရိစ္ဆိတ္တံ ၊ပေ၊ ဝစနေန-ဟူသော စကားတော်ဖြင့်၊ ပရသန္တကာဘာဝေါ-သူတစ်ပါးဥစ္စာ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒီပိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အညဿ-အခြားရဟန်းအား၊ ဝါ-၏၊ သာမံ ဂဟေတွာ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-အနွယကား၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာဏတ္တိယာ-စေခိုင်းခြင်းကြောင့်၊ (ဂဟေတွာ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ [မူလအကပ်ခံသော ရဟန်းက "ယူခဲ့စမ်းပါ" ဟု ခိုင်းလျှင်လည်း အပ်သည်၊ "အရှင်ဘုရားသာ စားပါတော့" ဟု ပြောလျှင်လည်း ကောက်ယူစားခြင်းငှာ အပ်သည်-ဟူလို။] ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤပါဠိတော်၌၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်သည်၊ (ဟောတိ) ကိရ-ဖြစ်သတတ်။

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတ္တာ-အကပ်မခံအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုညာတံ-တမင်လာ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယထာ ဌိတံယေဝ-အကြင်အကြင်တည်မြဲတိုင်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုပင်၊ အနာမသိတ္တာ-မသုံးသပ်မူ၍၊ (လက်စသည်ဖြင့် မထိစေမူ၍၊) ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုဖြင့်၊ ပိဒဟိတ္တာ-ပိတ်ဖုံး၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်လတ်သော်၊) ဒုတိယဒိဝသေပိ-၌လည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ, ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ သန္ဓိမိပစ္စယာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ပန-ထိုသို့ပင်ဒုတိယနေ့၌ သုံးဆောင်ကောင်းပါသော်လည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တံ ဒိဝသံယေဝ-(အကပ်ခံစဉ် လျှောကျရာ) ထိုပဌမနေ့၌သာ၊ တသ-ထိုရဟန်းအား၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ အနုညာတော-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တတော-ထိုအကပ်ခံရာနေ့မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ (ပရိဘောဂေါ) နံ (အနုညာတော)-ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်၊ ဣတိ အယမ္ပိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်လည်း၊ ဇတ္ထ-ဤပါဠိတော်၌၊ အဓိပ္ပာယော-ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်သည်၊ (ဟောတိ) ကိရ-ဖြစ်သတတ်။

[အကပ်မခံဘဲ သုံးဆောင်ကောင်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် အထူးကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌ အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ပြောဆိုခြင်းငှာ မထိုက်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "ဣဒါနိ" စသည်ကို မိန့်။] ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ အဇ္ဈောဟာရိကနယော-အဇ္ဈောဟာရိကနည်းကို၊ ဝုစ္စတေ-ဆိုအပ်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဘုဉ္ဇန္တာနံ-စားနေကုန်စဉ်၊ ဝါ-စားနေသော ရဟန်းတို့၏၊ ဒန္တာ-သွားတို့သည်၊ ခါယန္တိ-ကုန်ကုန်၏၊ နခါ-လက်သည်းတို့သည်၊ ခါယန္တိ၊ ပတ္တာသ-၏၊ ဝဏ္ဏာ-သည်၊ ခါယတိ-ကုန်၏၊ သဝ်-အလုံးစုံကုန်သွားသော ရုပ်ကလာပ်သည်၊ အဇ္ဈောဟာရိကံ-အဇ္ဈောဟာရိကတည်း၊ သတ္ထကေန-အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဓားငယ်ဖြင့်၊ [သတ္ထကေနာတိ ပဋိဂ္ဂဟိတ

ယသ္မာ ၊ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ။မူလအကပ်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အကပ်မခံပဲပင် သုံးဆောင်ဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့် (အကပ်မခံရသေးဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိရကား) ကျရာအရပ်၌ တည်မြဲတိုင်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို လက်ဖြင့် မသုံးသပ်ဘဲ တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ပိတ်ဖုံး၍ ထားလျှင် ဒုတိယနေ့၌လည်း သုံးဆောင်ကောင်း၏။ ပဌမနေ့က အကပ်မခံခဲ့သောကြောင့် သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ်လည်း မသင့်၊ သို့သော် ဒုတိယနေ့၌ကား ပဌမနေ့ကကဲ့သို့ ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူ၍ မစားနိုင်၊ အကပ်ခံ၍သာ စားနိုင်သည်။ [လက်ဖြင့် သုံးသပ်မိလျှင်ကား နောက်တစ်နေ့ စားလျှင် ဥဂ္ဂဟိတကပစ္စည်းကို အကပ်ခံ၍ စားခြင်းနှင့် တူသောကြောင့် "အနာမသိတ္တာ" ဟု ဆိုသည်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်က ယူမသွားအောင် "ကေနစိ ပိဒဟိတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။]

ဘုဉ္ဇန္တာနံ ၊ပေ၊ ဟာရိကံ။ ။သွား,–လက်သည်းနှင့် သပိတ်၏ အဆင်းတို့သည် အဋ္ဌကလာပ် ရုပ်ကလေးအပေါင်းချည်းသာတည်း၊ ထို့ကြောင့် စားသောအခါ သွား၌ရှိသော

သတ္တံကေန။] ဥစ္ဆာအာဒီသု-ကြံအစရှိသည်တို့ကို၊ ဖာလိတေသု-ခွဲအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ယံ မလံ-အကြင်အညစ်အကြေးသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏။ ဧတမ္ပိ-ဤအညစ်အကြေးသည်လည်း၊ နဝသမုဋ္ဌိတံနာမ-နဝသမုဋ္ဌိတမည်၏။ ဝါ-အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာသော အညစ်အကြေးမည်၏။ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင်ရာ၏။ သတ္ထကံ-ဓားငယ်ကို၊ ဓောဝိတွာ-စင်ကြယ်အောင်ဆေးပြီး၍၊ (ဥစ္ဆာအာဒီသု-တို့ကို၊) ဖာလိတေသု-ခွဲအပ်ကုန်လတ်သော်၊ မလံ နပညာယတိ၊ လောဟဝန္ဓမတ္တံ-သံ၏ အနုမ္မသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ တံ-ထိုသံ၏ အနုမ္မသည်၊ အဇ္ဈောဟာရိကံ-တည်း၊ ယမ္ပိ သတ္ထကံ-အကြင်ဓားငယ်ကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (အကပ်မခံဘဲ ယူ၍၊) ပရိဟရန္တိ-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူကြကုန်၏။ တေန-ထိုဓားငယ်ဖြင့်၊ ဖာလိတေပိ-ခွဲအပ်သော ခဲဖွယ်၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း၊ (အဇ္ဈောဟာရိကတည်း-ဟူလို၊) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တံ-ထိုဓားငယ်ကို၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-သုံးဆောင် စားသောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ နပရိဟရန္တိ - သွားလေရာရာ ဆောင်ယူကြသည် မဟုတ်၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ဧသေဝနယော-တည်း။)

ရုပ်ကလာပ်အနည်းငယ် ကုန်းခမ်း၏၊ လက်ဖြင့် ဆွမ်းလုတ်ကို ယူရသောအခါ ကုန်သွား၏၊ သပိတ်၏ အဆင်းတွင် ပါဝင်သော ရုပ်ကလာပ်ကလေးများလည်း ကုန်ခမ်းသွား၏။ "ထိုသို့ ကုန်ခမ်းသွားသော ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေသည် အကပ်မခံရဘဲ ဝမ်းထည်းသို့ ရောက်သွားလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိလေသလော"ဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် "အဇ္ဈောဟာရိက်-အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ပြောဆိုခြင်းငှာ မထိုက်ပါ, မပြောပလောက်ပါ"ဟု မိန့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ထိုသို့ သွားလက်သည်းတို့၌ ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ တဖြေးဖြေးကုန်သွားသော်လည်း အသစ်အသစ်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်ကလေးများလည်း ရှိသေးသောကြောင့် သွားလည်း မတို, လက်သည်းလည်း မတိုဘဲ ရှိရသည်။

နဝသမုဋ္ဌိတံ။ ။နဝ-အသစ် + သမုဋ္ဌိတ-ဖြစ်လာသော + မလ-အညစ်အကြေးတည်း၊ နဝသမုဋ္ဌိတ-ကြေး၊ ကြံကိုလည်းကောင်း, ဓားကိုလည်းကောင်း အကပ်ခံပြီး၍ ဓားဖြင့် ခွဲခြမ်းလိုက်သောအခါ ကြံပေါ်၌ အညိုရောင်ကလေး ပေါ်လာတတ်၏၊ ထိုအညိုရောင်သည် မူလက ကြံ၌လည်း မရှိ၊ ဓား၌လည်း မရှိ၊ ကြံနှင့် ဓားကို အကပ်ခံစဉ်ကလည်း လုံးဝမပါ၊ ကြံနှင့် ဓားပေါင်းမိမှ အသစ်ပေါ်လာသော အညစ်အကြေး အညိုရောင်သာ ဖြစ်၏၊ ထိုအညိုရောင်သည် မျက်စိဖြင့် မြင်ရလောက်အောင် ထင်ရှားသောကြောင့် "ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ-ကြံကို နောက်ထပ် အကပ်ခံပြီးမှ သုံးဆောင်ကောင်းသည်" ဟု ဆိုသည်၊ သစ်သီးကို ဓားဖြင့် လှီးရာ၌လည်း ထိုကဲ့သို့ နဝသမုဋ္ဌိတအညစ်အကြေးကလေးများ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏၊ သတိပြုပါ။

နပရိဟရန္တိ။ ။သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သော ဓားဖြင့် ခွဲရာ၌ နဝသမုဋ္ဌိတဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အကပ်ခံထားသော ဓား မဟုတ်သောကြောင့် ဥဂ္ဂဟီတက-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ကိုင်ယူရာ မရောက်ပါလော၊ ရှေးရှေးနေ့က ယူဆောင်ခဲ့သော ဓားဖြစ်သည့်

မူလဘေသဇ္ဇာဒီနိ-အမြစ်ဆေး အစရှိသည်တို့ကို၊ ပိသ္သန္ဓာနံ-ကြိတ်ကုန်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ကောဋ္ဌန္ဓာနံဝါ-ထောင်းကုန်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ နိသဒ၊ပေ၊ ဒီနိ-ကျောက်ပြင်, ကျောက်တုံး, ဆုံ, ကျည်ပွေ့ အစရှိသည်တို့သည်၊ ခိယန္တိ-ကုန်ကုန်၏၊ ပရိဟရဏကဝါသိ-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သော ဓားကို၊ တာပေတွာ-ပူစေ၍၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ-ဆေးအကျိုးငှာ၊ တက္ကေဝါ-ရက်တက်ရည်၌သော်လည်းကောင်း၊ ခီရေဝါ-နို့ရည်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခိပန္တိ-ထည့်ကြကုန်၏၊ (ရက်တက်ရည်, နို့ရည်တို့ ပူသွားအောင် ထည့်ကြကုန်၏။) တတ္ထ-ထိုရက်တက်ရည်, သို့မဟုတ် နို့ရည်၌၊ နီလိကာ-အညိုရောင်သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှားအုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သတ္ထကေ-ဓားငယ်၌၊ ဝုတ္တသဒိသောဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော-သည်၊ (ဟောတိ၊) ပန-ဆက်၊ အာမကတက္ကာဒိသု-အစိမ်းဖြစ်သော ရက်တက်ရည် အစရှိသည်တို့၌၊ သယံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ နပက္ခိပိတဗ္ဗာ-မထည့်ထိုက်၊ စေ ပက္ခိပတိ-အကယ်၍ ထည့်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သာမံပါကတော-သာမံပါကဒုက္ကဋ်အာပတ်မှ၊ နမုစ္စတိ-မလွတ်။

(၅) ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ-ရွာလတ်သော်၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရန္တသ-လှည့်လည်သော ရဟန်း၏၊ သရီရတောဝါ-ကိုယ်မှသော်လည်းကောင်း၊ စီဝရတောဝါ-သင်္ကန်းမှသော်လည်းကောင်း၊ ကိလိဋ္ဌဥဒကံ-ညစ်နွမ်းသော ရေသည်၊ ပတ္တေ-၌၊ (သစေ) ပတတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တံ-ထိုသပိတ်ကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ [ရှေးက သပိတ်ဖုံး မပါသောကြောင့် ဤစကားကို ဆိုသည်။] ရုက္ခမူလာဒီသု-သစ်ပင်၏ အနီးအောက် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ဘုဉ္ဇန္တသ-ဆွမ်းစားစဉ်၊ ပတိတေပိ-ရေပေါက်ကျရာ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ [ထပ်၍ အာပတ်ခံရမည်-ဟူလို၊ သစ်ပင်အောက် ဆွမ်းစားစဉ် ကျသော မိုးရေသည် သစ်ရွက် သစ်ခက်များကို ထိခိုက်ပြီးမှ ကျသဖြင့် အမှန်ပါလာသောကြောင့် ထပ်၍ အာပတ်ခံရသည်။] ပန-ဆက်၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ သတ္တာဟံ-၇ ရက်ပတ်လုံး၊ ဝဿန္တေ-ရွာလတ်သော်၊

အတွက် သန္ဓိမိလည်း မဖြစ်ပါလောဟု စောဒနာဖွယ် ရှိသောကြောင့် "နတ္ထိ" စသည်ကို မိန့်၊ ဆောင်ယူစဉ်က ထိုဓားကို စားဖို့ ဆောင်ယူသည် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဥဂ္ဂဟိတက မဖြစ်၊ သန္ဓိမိလည်း မဖြစ်ပါ-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုကို စားဖို့အနေအားဖြင့် ဆောင်ယူသွားလျှင်ကား (ဥပမာ ဆားကို ဆွမ်းစသည်နှင့် ရောရ၍ စားဖို့ရန် ဆောင်ယူသွားလျှင်ကား) နဂိုက အာပတ်ခံယူခဲ့သော် သန္ဓိမိပါစိတ်ကား သင့်နိုင်သေး၏။ အာပတ်မခံလျှင် ဥဂ္ဂဟိတဒုက္ကဋ်လည်း သင့်၏။ ဆီစသည်ကို စားဖို့ မဟုတ်ဘဲ သပိတ်သုတ်ဖို့ ခြေနယ်ဆီ လုပ်ဖို့ရန် သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်း၌ကား အာပတ်မခံဘဲ ဆောင်ယူတုန်းက အာပတ် မသင့်၊ ဆောင်ယူပြီးနောက် စားလိုစိတ်ဖြစ်မှကား အာပတ်ခံပြီးမှ စားရသည်။

သုဒ္ဓ-သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ ဥဒက-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊) အဇ္ဈောကာသတော - လွင်တီးခေါင်မှ၊ သစေ ပတတိ-အကယ်၍ ကျအံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ကျသော်လည်းကောင်း၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ [၇ ရက် မိုးစွေနေသဖြင့် သစ်ရွက် သစ်ခက်များ သန့်ရှင်းနေရကား ထိုသစ်ရွက် သစ်ခက်များကို ထိခိုက်ပြီးမှ ကျလာသော မိုးရေသည် အမှုန်မပါသော ကြောင့် အကပ်မခံဘဲ စားမြဲ ဆွမ်းကို စားကောင်း၏-ဟူလို။] သာမဏေရဿ-အား၊ သြဒနံ-ဆွမ်းကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော ရဟန်းသည်၊ တဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ ပတ္တဂတံ-သပိတ်၌ တည်ရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အစ္ဆုပန္တေနေဝ-မတို့ မထိဘဲ သာလျှင်၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ အဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ ပတ္တောဝါ-သပိတ်ကို သော်လည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-အကပ်ခံထိုက်၏၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတေ-အကပ်မခံအပ်သော သပိတ်၌၊ (သပိတ်ထည်းက၊) သြဒနံ-ကို၊ ဆုပိတ္တာ-ထိမိပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ ပုန, အတ္တနော-မိမိ ၏၊ ပတ္တေ-၌၊ သြဒနံ-ကို၊ ဂဏှန္တဿ-ယူသော ရဟန်း၏၊ ဥဂ္ဂဟိတကော-ဥဂ္ဂဟိတကသည်၊ (အကပ် မခံအပ်ဘဲ ကိုယ်တိုင် ကောက်ယူအပ်သော ဆွမ်းသည်၊) ဟောတိ။

ပုန-ဆက်၊ ဒါတုကာမော-ပေးလိုသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ သာမဏေရ-သာမဏော၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ သြဒနံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှ-ယူလော၊ ဣတိ, သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ ပြောအံ့၊ ဣတရောစ-အခြားသော သာမဏေသည်လည်း၊ မယံ-တပည့်တော်အား၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ (သစေ) ပဋိက္ခိပတိ-အကယ်၍ ပယ်မြစ်အံ့၊ ပုန, ဧတံ-ဤခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တဝေဝ-သင့်အားသာ၊ မယာ-သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တေပိ-ပြောဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ မယံ-တပည့်တော်အား၊ ဧတေန-ဤခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ နှ အတ္ထော-အလိုမရှိပါ။ ဣတိ, (သစေ) ဝဒတိ-အကယ်၍

သာမဏေရဿ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ ။သာမဏေအား ဆွမ်းပေးလိုလျှင် သာမဏေ၏ သပိတ်ထည်း၌ ရှိပြီးသော ဆွမ်း, နောက်ထပ် ထည့်၍ ရောက်ပြီးသော ဆွမ်းကို ပေးသော လက်ဖြင့် မထိစေဘဲ မြှောက်၍ ပေးရသည်၊ သို့မဟုတ် သာမဏေ၏ သပိတ်ကိုသော်လည်း အကပ်ခံပြီးမှ ပေးရသည်။

အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကေ ၊ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတကော။ ။လက်ကို မြှောက်၍ မပေးဘဲ သာမဏေ၏ သပိတ်ထည်း၌ လက်ရောက်သွား၍ သာမဏေ၏ ဆွမ်းနှင့် ထိမိသော် ထိုဆွမ်းအမှုန်သည် လက်၌ ကပ်၍ ပါလာရကား ထိုဆွမ်းအမှုန်သည် ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်၏၊ ထိုဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်ပြီးသော ဆွမ်းနှင့် မိမိ၏ သပိတ်ထည်းက ဆွမ်းသည် ရောမိလျှင် မိမိသပိတ်ထည်းက ဆွမ်းလည်း ဥဂ္ဂဟိတကဆွမ်းနှင့် သဘောတူ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုသို့မဖြစ်အောင် သာမဏေ၏ သပိတ်ထည်းက ဆွမ်းကို မထိစေဘဲ လက်ကို မြှောက်၍ ပေးပါ၊ သို့မဟုတ် သာမဏေ၏ သပိတ်ကို အကပ်ခံပါဟု ဆိုသည်၊ ကျောင်းသားစသူတို့၏ ဇလုံထည်းဝယ် ဆွမ်းကို ထည့်ပေးလိုရာ၌လည်း ဤအစီအစဉ်အတိုင်း ကျင့်ရသည်။

လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သတက္ခတ္တုမ္ပိ-အကြိမ်တစ်ရာလည်း၊ ပရိစ္ဆေဒတု-စွန့်ပစေ၊ ယာဝ-လောက်၊ အတ္တနော-၏၊ ဟတ္ထဂတံ-လက်၌ တည်ရှိသေးသည်၊ (ဟောတိ၊ တာဝ-ထိုမိမိလက်၌ တည်ရှိနေသေးသမျှ၊) ပဋိဂ္ဂဟိတမေव-အကပ်ခံအပ်မြဲ ခံအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [နှုတ်ဖြင့်သာ ပေးရုံပေးနေလျှင် မိမိလက်က မလွှတ်သေးသမျှ သာမဏေက "ယူပါမည်" ဟု ဆိုစေကာမူ အကပ်မပျက်သေးပါ။] ပန-ဆက်၊ အာဓာရကေ-သပိတ်ခြေ၌၊ ဌိတံ-တည်သော သပိတ်ကို၊ (လက်ဖြင့် မထိဘဲ သပိတ်ခြေ၌ တည်သော သပိတ်ကို၊) နိရပေက္ခော-ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-၍၊) ဂဏှ-ယူလော၊ ဣတိ, သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-အကပ်ခံရာ၏။ [ဤသို့ဖြောလျှင် အကပ်ပျက်သောကြောင့် စားလိုလျှင် နောက်ထပ် အကပ်ခံပါ-ဟူလို၊ ယခုခေတ်၌ ဆွမ်းပွဲကြီးကို "ယူတော့" ဟု ပေးလိုက်တတ်၏၊ ထိုအခါ "ဘုဉ်းပေးပါဦး ဘုရား" ဟု လျှောက်သောကြောင့် နောက်ထပ် စားလိုလျှင် ထပ်၍ အကပ်ခံပါ။]

သာပေက္ခော-ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အာဓာရကေ-၌၊ ပတ္တံ, ထပေတ္တာ-ထား၍၊ ဧတ္ထောဿ-ဤသပိတ်ထည်းမှ၊ ပူပ်-မုန့်ကို၊ ဂဏှ-ယူလော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှ၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သာမဏေရံ-ကို၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သာမဏေရော-သည်၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေး၍၊ (မြူမှုန် မပါအောင် ဆေးပြီး၍၊) သတက္ခတ္တုံ-အကြိမ်တစ်ရာ၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဂတံ-သပိတ်၌ တည်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အဖုသန္တော-မတို့မထိဘဲသာလျှင်၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တေ-၌၊ သစေပိ ပဏ္ဍိပတိ-အကယ်၍မူလည်း ထည့်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိပိ၊) ပုန, ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ-အကပ်ခံဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဂတံ-ကို၊ ဖုသိတ္တာ-ထိပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ တတော-ထိုရဟန်း၏ သပိတ်မှ၊ ယဒိ ဂဏှာတိ-အကယ်၍ ယူအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သာမဏေရသန္တကေန-သာမဏေ၏ ဥစ္စာနှင့်၊ သံသဋ္ဌံ-ရောအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပုန, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏။

သစေပိ ၊ပေ၊ နတ္ထိ။ ။သာမဏေသည် မုန့်ကို ယူစဉ်က မြူမှုန် မပါဘဲ စင်ကြယ်သော လက်ဖြင့် ယူသောကြောင့် ရဟန်း၏ သပိတ်၌ မြူမှုန် မကျရစ်၊ မိမိ၏ သပိတ်ထည်း၌ ဒုတိယအကြိမ် ထည့်ပြန်သော်လည်း သပိတ်ထည်းက မုန့်နှင့် မိမိလက် မထိမိအောင် လက်ကို မြှောက်၍ ထည့်၏၊ ထို့ကြောင့် အကပ်မပျက်၊ ထိသို့ အကပ်မပျက်သောကြောင့် "ထပ်၍ အကပ်ခံဖွယ် ကိစ္စ မရှိ" ဟု ဆိုသည်။

ယဒိ ပန ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ။သာမဏေသည် ဒုတိယအကြိမ် မုန့်ကို မိမိသပိတ်ထည်း၌ ထည့်သောအခါ သပိတ်ထည်း၌ အရင်ရောက်ပြီးသော မုန့်ကို လက်ဖြင့် ထိပြီးမှ ရဟန်း၏ သပိတ်ထည်းက မုန့်ကို ယူပြန်လျှင် ရဟန်းသပိတ်ထည်းက ကျန်သော မုန့်များကို အကပ်မခံရသေးသောကြောင့် နောက်ထပ် စားလိုလျှင် ထပ်၍ အကပ်ခံရသည်။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ-အချို့သော အဘယဂိရိဝါသီဆရာတို့သည်၊ ဂယ္ဟ မာနံ-ယူအပ်ဆဲဖြစ်သော မုန့်သည်၊ ဆိဇ္ဇတ္တာ-ပြတ်၍၊ တတ္ထ-ထိုရဟန်း၏ သပိတ်၌၊ သစေပိ ပတတိ-အုံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပုန, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ဧကံ-သော၊ ဘတ္တပိဏ္ဍံ-ထမင်းခဲကို၊ ဂဏှ-ယူလော၊ ဧကံ-သော၊ ပူပံ-ကို၊ ဂဏှ၊ ဣမမသ္မာ ဂုဠပိဏ္ဍာသ-ဤတင်လဲအခဲ၏၊ ဧတ္တကံ-ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ ပဒေသံ-အရပ်ကို၊ ဂဏှ၊ ဣတော ဧဝံ-သို့၊ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ-ပိုင်းခြား၍၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဝါ-အပ်ရာ၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဣမ ပန-ဤ "ဧတ္တော ပူပံဝါ ဘတ္တံဝါ ဂဏှ" ဟူသော စကား၌ကား၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-ဤ၏ဤမျှဟု အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ သာမဏေရဿ-၏၊ ပတ္တော-၌၊ ပတတိ-၏၊ တဒေဝ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်သာ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ-အကပ်ခံခြင်းကို၊ ဝိဇဟတိ-စွန့်၏၊ ဟတ္ထဂတံ ပန-သာမဏေ၏ လက်၌ တည်ရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်ကား၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ သာမဏေရော ဝါ-သည်သော်လည်း၊ အလန္တိ-တော်ပါပြီဟူ၍၊ နံ သြရမတိ-မရှောင်ကြဉ်သေး၊ ဘိက္ခုဝါ-သည်သော်လည်း၊ နံ ဝါရေတိ-မတားမြစ်သေး၊ တာဝ-လောက်၊ ဘိက္ခု ဃော-၏သာ၊ သန္ဓကံ-ဥစ္စာတည်း၊ တသ္မာ, ပဋိဂ္ဂဟဏံ-ကို၊ နံ ဝိဇဟတိ။

အတ္တနောဝါ-(ရဟန်းဟူသော) မိမိတစ်ပါးတည်း၏သော်လည်းကောင်း၊ [ယောဇနာ၌ "အတ္တနောဝါတိ သာမဏေရဿဝါ" ဟု ဖွင့်၏၊ စဉ်းစားပါ၊ သာမဏေ၏ လက်၌ ဆွမ်းကို ထည့်သော ရဟန်းကိုသာ "အတ္တနော" ဟု ဆိုလိုသည်။] ဘိက္ခုနံဝါ-ရဟန်းအများတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ယာဝုပစနကဘာဇနေ-ယာဝုကျိုကြောင်း အိုး၌၊ (ယာဝုကျိုနေကျ အိုး၌၊) ကေသဗ္ဗိ-အချို့သော ရဟန်းသာမဏေတို့၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ သြဒနံ-ကို၊ သစေ ပက္ခိပတိ-အကယ်၍ ထည့်လိုအုံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ထည့်လိုလတ်သော်၊) သာမဏေရ-သာမဏေ၊ ဘာဇနဿ-အိုး၏၊ ဥပရိ-၌၊ ဟတ္ထံ-ကို၊ ကရောဟိ-ပြုထားစမ်းလော၊ ဣတိ, ဝတ္တာ-ပြော၍၊ တဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ ဟတ္ထေ-လက်ပေါ်၌၊ ပက္ခိတဗ္ဗံ-ထည့်ရာ၏၊

ယံ သာမဏေရဿ ।ပေ।နံ ဝိဇဟတိ။ ။ပုနပ္ပုနံ ဂဏှန္တဿ အတ္တနော ပတ္တေ ပက္ခိတ္တမေဝ အတ္တနော သန္ဓကန္တိ သန္နိဋ္ဌာနကရဏတော ဟတ္ထဂတံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ နံ ဝိဇဟတိ-ထပ်၍ထပ်၍ ယူသော သာမဏေ၏ မိမိသပိတ်၌ ထည့်အပ်ပြီးကိုသာ မိမိဥစ္စာဟု ဆုံးဖြတ်မှုကို ပြုခြင်းကြောင့် (သပိတ်၌ မထည့်ရသေးဘဲ) လက်၌တည်သော အာဟာရသည် အကပ်ခံခြင်းကို မစွန့်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ ဒိန္နံ ပန ဂဏှန္တဿ-မည်၍မည်မျှ ယူလောဟု ပိုင်းခြား၍ ပေးအပ်သော အာဟာရကို ယူသော သာမဏေ၏ကား၊ ဂဟဏသမယေယေဝ အတ္တနော သန္ဓကန္တိ သန္နိဋ္ဌာနဿ ကတတ္တာ ဟတ္ထဂတံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဇဟတိ-ယူရာအခါတုန်းကပင် မိမိပိုင်ပြီဟု ဆုံးဖြတ်မှုကို ပြုသောကြောင့် လက်၌ တည်သော အာဟာရသည် အကပ်ကို စွန့်၏။

ပတိတံ-ကျသော ဆွမ်းသည်၊ တဿ-ထိုသာမဏေ၏။ ဟတ္ထတော-မှ၊ ဘာဇနေ-အိုးထည်း၌၊ ပတိတံ-ကျသော ဆွမ်းသည်၊ ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ ဘာဇနဿ-အိုး၏၊ အကပ္ပိယဘာဝံ-မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ နဂရောတိ-မပြု။ (ကသ္မာ-နည်း၊ သြ ဒနဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊) ပရိစ္ဆဒ္ဒတ္တာ-စွန့်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဒေဝ-သို့၊ (သာမဏေ၏လက်ကို အိုးပေါ်၌ ဖြန့်၍ ခံထားစေမှုကို)၊ အကတ္တာ-မပြုမူ၍၊ သစေ ပဂ္ဂိပတိ-အကယ်၍ထည့်အုံ့၊ (ဒေဝသတိ-ဤသို့ထည့်လသော်၊) ပတ္တမိဝ-သပိတ်ကိုကဲ့သို့၊ ဘာဇနံ-အိုးကို၊ နိရာမိသံ-အာမိသမရှိအောင်၊ ကတ္တာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-သုံးစွဲရာ၏။

ဒါယကာ-အလှူရှင်တို့သည်၊ ယာဂုကုဋ္ဌ-ယာဂုအိုးကြီးကို၊ ထပေတ္တာ-ထားခဲ့၍၊ ဂတာ-ကုန်သွားပြီ၊ တံ-ထိုယာဂုအိုးကြီးကို၊ ဒဟရသာမဏေရော-ကိုရင်ကလေးသည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာပေတုံ - အကပ်ခံစေခြင်းငှာ၊ ဝါ - ကပ်ခြင်းငှာ၊ နဿ ဘဏ္ဍောတိ -

---

သစေ ၊ပေ၊ ပဂ္ဂိပိတဗ္ဗံ။ ။ရဟန်းတစ်ပါးသည် မိမိအတွက်, သို့မဟုတ် ရဟန်းအများအတွက် ယာဂုကျိုနေကျ အိုး၌ အကပ်ခံပြီးသော ဆွမ်းကို အခြားရဟန်း သာမဏေတို့အတွက် ခေတ္တခဏ ထည့်လိုလျှင် "အို သာမဏေ အိုး၏ အပေါ်၌ သင်၏ လက်ကို ဖြန့်ထားစမ်းပါလော" ဟု ပြော၍ ထိုသာမဏေ၏ လက်၌ ထည့်ရသည်။

တဿ ၊ပေ၊ ပရိစ္ဆဒ္ဒတ္တာ။ ။ဤသို့ထည့်ရခြင်း၏ အကျိုးကား ရဟန်း၏ လက်မှ ဆွမ်းသည် သာမဏေ၏ လက်ပေါ်၌ ကျရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အကပ်ပျက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သာမဏေ၏ လက်မှ ထိုကဲ့သို့ ကျသွားသော ဆွမ်းသည် ထိုအိုးဖြင့် နောက်တစ်နေ့၌ ချက်သောအခါ အိုးကို မအပ်သော အိုးဖြစ်အောင် (သန္ဓိမိပစ္စည်း လူးနေသော အိုးဖြစ်အောင်) မပြုတော့။

သစေ ၊ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ။ဤသို့ သာမဏေ၏ လက်ကို အိုး၏အပေါ်၌ ဖြန့်၍ မခံစေဘဲ အိုး၌ တိုက်ရိုက်ထည့်လိုက်လျှင် အိုးမှာ အကပ်မပျက်သေးသော ဆွမ်းအာမိသ လူးလျက် ရှိ၏၊ ထိုလူးသည့်အတိုင်းသာ နက်ဖြန်တိုင်အောင် ထားလျှင် ထိုအာမိသသည် သန္ဓိမိဖြစ်၏၊ ထိုအိုးဖြင့် ယာဂုကျိုလျှင် ထိုယာဂုသည် သန္ဓိမိပစ္စည်းနှင့် ရောရ၍ နေ၏၊ ထို့ကြောင့် အကပ်ခံပြီးသော ဆွမ်း၏ လူးနေရာ သပိတ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆေးရသကဲ့သို့ အိုးကို လည်း စင်ကြယ်စွာ ဆေးပြီးမှ ယာဂုကျိုစေရသည်။

ပတ္တမိဝ နိရာမိသံ ကတ္တာ။ ။ယခုအခါ ဆွမ်းခံသပိတ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြရာ၌ သန့်ရှင်းစေမှုသာ မက, သပိတ်၌ ကပ်နေသော အာမိသတို့၏ နက်ဖြန်၌ သန္ဓိမိ မဖြစ်ခြင်း အကျိုးလည်း ရှိ၏။ သပိတ်ကဲ့သို့ပင် နေ့စဉ် ထည့်၍ စားအပ်သော ဇွန်း ပန်းကန်များကို လည်း သန့်ရှင်းအောင် ဆေးမှ သန္ဓိမိအပြစ် လွတ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဆရာအစဉ်အဆက်ပင် နေ့စဉ် ဇွန်း ပန်းကန် လက်ဘက်ရည်အိုးများကို ညနေအခါ၌ ဝတ်တစ်ခုအနေအားဖြင့် ပွတ်တိုက်ဆေးကြောမှုကို ပြုစေတော်မူကြသည်၊ ပွတ်တိုက်၍ မရနိုင်သော အကွဲအက်ကြောင်းပါသော ပန်းကန်များနှင့် နှုတ်သီးအလုံးပါသော လက်ဘက်ရည်အိုးများကိုကား ရဟန်းများအတွက် လုံးလုံး အသုံးမပြုစေကြပါ။

မစွမ်းနိုင်၊ ["ယာဂုအိုးကြီးကို တာမမဏ္ဍိမပုရိသ (မ) နိုင်သော်လည်း သာမဏေက ငယ်နေ၍ မနိုင်သောကြောင့် မြောက် မကပ်နိုင်"-ဟူလို] (ဧဝံသတိ-ဤမစွမ်းနိုင်လတ်သော်) ဘိက္ခု-သည်၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ဥပနာမေတိ-အနီးသို့ ညွှတ်စေအံ့၊ သာမဏေရော-သည်၊ ကုဋ္ဌသ-အိုး၏၊ ဂီဝံ-ကို၊ ပတ္တသ-၏၊ မုခဝဋ္ဋိယံ-နခမ်းရစ်ပေါ်၌၊ ထပေတွာ-တင်ထား၍၊ အာဝဇ္ဇေတိ-စောင်းလိုက်အံ့၊ ဟတ္ထဂတာ-ရဟန်း၏ လက်၌ ရောက်သော၊ ယာဂု-သည်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတာဝ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဝါ-အကပ်မြောက်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ["ယာဂုအိုးက မြေမှ မမြောက်သော်လည်း အကပ်မြောက်သည်"-ဟူလို။] အထဝါ-ထို့ပြင်တစ်နည်းကား၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ ဟတ္ထံ-ကို၊ ထပေတိ-ထားအံ့၊ သာမဏေရော-သည်၊ ပဝဇ္ဇေတွာ-လှိမ့်၍၊ တတ္ထ-ထိုရဟန်း၏ လက်ပေါ်၌၊ အာရောပေတိ-ယာဂုအိုးကို တင်လိုက်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ("အကပ်မြောက်သည်"-ဟူလို၊) ပူပဟ္ဆိ ၊ပေ၊ ဒီသုပိ-မုန့်တောင်းကြီး, ဆွမ်းတောင်းကြီး, ကြံစည်းဝန် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-တည်း။

ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏူပဂံ-အကပ်ခံခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သော၊ ဝါ-ကပ်နိုင်လောက်သော၊ ဘာရံ-ထာမမဏ္ဍိမတစ်ယောက်နိုင်ဝန်ကို၊ ဒွတ္တယော-၂ ပါး ၃ ပါးကုန်သော၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ။) ဧကေန-တစ်ပါးသော၊ ဗလဝတာ-အားရှိသော သာမဏေသည်၊ ဥက္ခိတ္တံ-မြောက်၍ ကပ်

အာပတ် ၃ ချက်။ ။သန္ဓိဓိပါနေသော သပိတ် ဇွန်း ပန်းကန်ကို နက်ဖြန်၌ အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူလျှင် ဥဂ္ဂဟိတကဒုက္ကဋ် သင့်၏။ ထိုခွက်များ၌ အခြားအာမိသကို ထည့်၍ စားလျှင် သန္ဓိဓိပါစိတ် သင့်၏။ မနေ့က သန္ဓိဓိပစ္စည်းကို အကပ်မခံဘဲ စားရာရောက်သောကြောင့် (ယနေ့ အာမိသများကို အကပ်ခံသော်လည်း) အဒိန္နပါစိတ်အာပတ် သင့်သေး၏။ ထို့ကြောင့် သန္ဓိဓိ မဖြစ်အောင် သပိတ် ဇွန်း ပန်းကန်တို့ကို စင်ကြယ်စွာ ပွတ်တိုက်၍ ဆေးကြရသည်၊ ထိုသို့ စင်ကြယ်စွာဆေးမှု၌ သံသယ မဖြစ်အောင်ကား မိမိ၏ စားသောက်ခွက်များကို လူသာမဏေတို့အား (အကြွင်းအကျန် ရှိရှိ-မရှိရှိ) စွန့်ပေးလိုက်လျှင် သန္ဓိဓိအပြစ်မှ လွတ်၏။ [ထိုသို့ စွန့်ပေးရာ၌ အကြွင်းအကျန် အာမိသနှင့်တကွ အက်ကြောင်းတို့တွင် ဝင်နေသော ဆီစသည်တို့အပေါ် ဝင်တွယ်တာမှု အာလယလည်း မရှိတော့ပါ။] နက်ဖြန်၌လည်း ဇွန်း ပန်းကန် သပိတ် လက်ဘက်ရည်အိုး ကွမ်းအစ်မှ စ၍ ထည့်စရာဟူသမျှကို အကပ်ခံပြီးမှ ထည့်၍စားလျှင် ဥဂ္ဂဟိတက အဒိန္နအပြစ်တို့မှလည်း လွတ်နိုင်သည်။

၂ ပါး ၃ ပါးကပ်။ ။ထာမမဏ္ဍိမယောက်ျား၏ တစ်ယောက်မြောက်နိုင်သော စားပွဲခုံ စသည်ကို ၂ ယောက် ၃ ယောက် (မ)၍ ရဟန်းအား ကပ်ရာ၌ "ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏူပဂံ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ" ကို ထောက်၍ "အကပ်မြောက်၏" ဟုလည်းကောင်း, "ဗလဝတာ ထာမမဏ္ဍိမ-အားရှိသော သာမဏေတစ်ပါးသည် မြောက်၍ ကပ်အပ်သော စားပွဲခုံ စသည်ကို ၂ ပါး ၃ ပါး အကပ်ခံရာ၌လည်း "ဧကေန ဗလဝတာ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ" ကို ထောက်၍ "အကပ်မြောက်၏"ဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။

အပ်သော ဝန်ကို၊ ဒွတ္တယော-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (သ့စေ) ဂဏ္ဍန်-အကယ်၍ ခံယူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ("အကပ်မြောက်သည်"-ဟူလို၊) မဠ္ဆသဝါ-ညောင်စောင်း၏သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌသဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒေ-ခြေ၌၊ တေလယဋ္ဌဝါ-ဆီအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖာဏိတယဋ္ဌဝါ-တင်လဲအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ နဝနီတယဋ္ဌဝါ - ဆီဦးအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ လဂ္ဂေန္တိ-ချိတ်ထားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဘိက္ခုသ-၏၊ မဠ္ဆေပိ-ညောင်စောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌေပိ-လည်းကောင်း၊ နိသီဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတကံနာမ-ဥဂ္ဂဟိတကမည်သည်၊ နု ဟောတိ။

နာဂဒန္တကေဝါ-ဆင်စွယ်ကောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အက္ခဏေဝါ-ချွန်းချိတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-၂ လုံးကုန်သော၊ တေလယဋ္ဌာ-ဆီအိုးတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ လဂ္ဂိတာ-ချိတ်ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ (လဂ္ဂိတော-ချိတ်အပ်သော အိုးသည်၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတကော-အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (လဂ္ဂိတော-သည်၊) အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကော-အကပ်မခံအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဥပရိမံ-အထက်၌ ဖြစ်သော အိုးကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ (လဂ္ဂိတော-သည်၊) ပဋိဂ္ဂဟိတကော-အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊) ဥပရိ-၌၊ (လဂ္ဂိတော-သည်၊) အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကော-အကပ်မခံအပ် သေးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ဥပရိမံ-ကို၊ ဂဟေတ္မာ-ယူပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဣတရံ-အခြားသော အောက်အိုးကို၊ ဂဏှတော-ယူသော ရဟန်း၏၊ ဥပရိမော-အထက်၌ ဖြစ်သော အိုးသည်၊ ဥဂ္ဂဟိတကော-ဥဂ္ဂဟိတကသည်၊ ဟောတိ။

ဟေဋ္ဌာမဠ္ဆေ-ညောင်စောင်းအောက်၌၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်မခံသေးသော၊ တေလထာလကံ-ဆီခွက်သည်၊ ဟောတိ-ရှိအံ့၊ တံ-ထိုဆီခွက်ကို၊ (ယဋ္ဌေ တိ၌ စပ်၊) သမ္မဇ္ဇန္တော-တံမြက်လှည်းသော ရဟန်းသည်၊ သမ္မဇ္ဇနိယာ-တံမြက်စည်းဖြင့်၊ စေ ယဋ္ဌေတိ-အကယ်၍ ထိခိုက်မိအံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်၊) ဥဂ္ဂဟိတကံ-သည်၊ နု ဟောတိ၊ [ကိုင်ယူလိုသော စိတ်မရှိသောကြောင့် ဥဂ္ဂဟိတက မဖြစ်။] ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုကို၊ ဂဏှိသာမိ-ယူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်မခံအပ်သေးသော ဝတ္ထုကို၊ ဂဟေတ္မာ-ယူပြီး၍၊ ဥ တ္မာ-(အကပ်မခံအပ်သေးဟု) သိ၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ထပေတိ-အံ့၊ ဥဂ္ဂဟိတကံ နု ဟောတိ၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ နီဟရိတ္မာ-ထုတ်ဆောင်ပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ သဠာနာတိ-(အကပ်မခံအပ်သေးသော ဝတ္ထုဟု) သိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ အထပေတ္မာ-မထားမူ၍၊ ဟရိတ္မာ-ပြန်ဆောင်၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုမူလနေရာ၌သာ၊ ထပေတဗ္ဗ-ထားရာ၏၊ ဒေါသော-အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ (သိပြီးနောက် ပြန်၍ယူသွားခြင်းကြောင့် ဥဂ္ဂဟိတကအပြစ် မရှိ၊) ပန-ဆက်၊ ပုဗ္ဗေ-မယူမီရှေး၌၊ ဝိဝရိတ္မာ-ဖွင့်၍၊

ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နု ပိဒဟိတဗ္ဗံ-မပိတ်ရာ၊ (ပိတ်လျှင် ဒုရူပစိဏ္ဏာဖြစ်လိမ့်မည်၊) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေ-မယုမိရှေးဌ၌၊ ဌိတံ-တည်ပြီ၊ တထေဝ-ထိုတည်မြဲတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာ၊ ထပေတဗ္ဗံ-ထားရာ၏။ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ သစေ ထပေတိ-အကယ်၍ ချထားမိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပုန, နု ဆုပိတဗ္ဗံ-မတို့ မထိရာ၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ-ပြာသာဒ်အောက် ထပ်သို့၊ သြရောဟန္တော-သက်ဆင်းလတ်သော်၊ နိဿေဏိမဗ္ဗေ-လှေခါးအလယ်၌၊ ဝါ-လှေခါးအလယ်ရောက်မှ၊ သဠာနာတိ-(အကပ်မခံအပ်သေးဟု) သိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အနောကာသတ္တာ-ထားရာ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (လှေခါးအလယ်က ပစ္စည်းထားဖို့ နေရာ မဟုတ်သောကြောင့်၊) ဥဒ္ဓံဝါ-ပြာသာဒ်၏ အထက်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အဓောဝါ-ပြာသာဒ်၏ အောက်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ ထပေတဗ္ဗံ-ထားရာ၏။

ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတကေ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသော၊ တေလာဒိမှ-ဆီအစရှိသော ဝတ္ထုဌ၌၊ ကဏ္ဏိကံ-မှိုသည်၊ ဥဒ္ဒေတိ-တက်တတ်၏။ သိင်ဝေရာဒိမှ-ချင်းအစရှိသော ဝတ္ထုဌ၌ ယနစုဏ္ဏံ-တစ်ခဲနက်သော အမှုန်သည်၊ (ဥဒ္ဒေတိ၊) ဧတံ-ဤမှု၊ အမှုန်သည်၊ တံ သမုဋ္ဌာနမေဝနာမ-ထိုဆီ ချင်း အစရှိသော ဝတ္ထုတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည်သာ မည်၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊) ပုန-တစ်ဖန်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ-အကပ်ခံဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

တာလံဝါ-ထန်းပင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နာဠိကေရံဝါ-အုန်းပင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာရုဠ္ဆော-တက်သော လူသာမဏောသည်၊ ယောတ္တေန-ကြိုးဖြင့်၊ ဖလပိဏ္ဍီ-အသီးခိုင်ကို၊ သြတာရေတ္တာ-ချ၍၊ ဥပရိ-သစ်ပင်၏ အထက်၌၊ ဌိတော ဝ-တည်လျက်သာ၊ ဂဏ္ဍထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ, ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) နု ဂဟေတဗ္ဗံ-မခံယူထိုက်၊ [ပေးသူက ဟတ္ထပါသ်အတွင်း မရောက်သောကြောင့် မခံယူထိုက်။] အညော-အခြားသော၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ ဌိတော-တည်သော လူသာမဏောသည်၊ ယောတ္တပါလကေ-ကြိုးကွင်း၌၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ ဥက္ခိပိတ္တာ-မြှောက်၍၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ (အကပ်မြောက်၏။) သဖလံ - အသီးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ မဟာသာခံ - သစ်ခက်ကြီးကို၊ ကပ္ပိယံ -

---

တံ သမုဋ္ဌာနမေဝ ၊ပေ၊ နတ္ထိ။ ။"တံ သမုဋ္ဌာနမေဝနာမေတံ" ဟု ပြင်ကြ၏။ ယောဇနာ၌ကား "တံ သမုဋ္ဌာနမေဝနာမ တံ" ဟု ဆို၍ ထို "တံ" ပုဒ်ကိုလည်း ရှေ့နောက်ငဲ့သောပုဒ်ဟု ဆိုသည်၊ သို့သော် ထိုတံသည် ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စ၌ စပ်၍လည်း မကောင်း၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စ၌ စပ်လိုလျှင် "တဿ" ဟု ရှိရမည်၊ နတ္ထိ၏ ကတ္တားလည်း မဖြစ်နိုင်၊ ကိစ္စဟု ကတ္တားရှိပြီးဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် စဉ်းစားပါ။ [တတော + သမုဋ္ဌိတံ တံသမုဋ္ဌိတံ၊ ဤတံ သမုဋ္ဌိတံပါ၌ဖြင့် ရှေး၌ ပြခဲ့သော နဝသမုဋ္ဌိတကို ကန့်သတ်သည်။]

အပ်သည်ကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ ("ကပ္ပိယံ ကရောဟိ, ကပ္ပိယံ ဘန္တေ"ဟု ပြုစေပြီး၍၊) (သစေ) ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အကယ်၍ အကပ်ခံအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဖလာနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာနေဝ-အကပ်ခံအပ်ပြီး ဖြစ်ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

အန္တောဝတိယံ-စည်းစောင်ရန်း အတွင်း၌၊ ဌတွာ-၍၊ ဝတိ-စည်းကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဝါ-ဖောက်၍၊ ဥစ္ဆုဝါ-ကြိုကိုသော်လည်းကောင်း၊ တိမ္ဗရုသက်ဝါ-တည်သီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (သစေ) ဒေန္တိ-အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဟတ္ထပါသေ-သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (အကပ်မြောက်သည်ဟူလို၊) ဝတိဒဏ္ဍကေသု-စည်းစောင်ရန်း၏ ရိုးတံတို့၌၊ အပ္ပဟရိတွာ-မထိခိုက် မပုတ်ခတ်မူ၍၊ နိဂ္ဂတံ-ထွက်လာသော အသီးကို၊ ဂဏှန္တသ-အား၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပဟရိတွာ-၍၊ နိဂ္ဂတေ-ထွက်လာသော အသီး၌၊ အဌကထာသု-ရှေးအဌကထာတို့၌၊ ဒေါသော-ကို၊ နဒဿိတော-မပြအပ်၊ မယံ ပန-(ဗုဒ္ဓယောသဆရာ) ငါတို့သည်ကား၊ ယံ ဌာနံ-အကြောင်းအရပ်ကို၊ ပဟဋ္ဌ-ထိခိုက် ပုတ်ခတ်အပ်ပြီ၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ သယံပတိတမေဝ-အလိုလိုကျလာသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ တဏ္ဍုယာမ-ကြိမ်ကုန်၏၊ {အလိုလို ကျလာသောကြောင့် ကပ်သူ မရှိရကား အကပ်မခံကောင်းဟု ဆိုလိုသည်။} တသ္မိမ္ပိ-ထိုပုတ်ခတ်အပ်သော စည်းစောင်ရန်း၏ ရိုးတံ၌လည်း၊ အဌတွာ-မတန်ရပ်မူ၍၊ ဂစ္ဆန္တေ-သွားလတ်သော်၊ (ပဋိဂ္ဂဟေတုံ-ဌာ၊) ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ သုက်ယာတတော-ကင်းခွန်ကောက်ရာ အရပ်မှ၊ ပဝဋ္ဋေတွာ-လိမ့်၍၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ပတိတဘဏ္ဍံ ဝိယ-ကျလာသော ဘဏ္ဍာကဲ့သို့တည်း၊ ဝတိဝါ-စည်းစောင်ရန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါကာရံဝါ-တံတိုင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ လယ်ပေတွာ-ကျော်စေ၍၊ ဒေန္တိ-ပေးကုန်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ ပုထုလော-ပြန့်ကျယ်သော၊ ပါကာရော-သည်၊ သစေ နု (ဟောတိ၊) အန္တောပါကာရေစ-တံတိုင်းတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိပါကာရေစ-တံတိုင်း၏ ပြင်ဘက်၌လည်းကောင်း၊ ဌိတသတည်သူ၏၊ (ကပ်သူနှင့် အကပ်ခံသူ၏၊) ဟတ္ထပါသော-သည်၊ သစေ ပဟောတိ-အကယ်၍ လောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဟတ္ထသတမ္ပိ-အတောင်တစ်ရာလည်း၊ ဥဒ္ဒ-အထက်သို့၊ ဂန္တွာ-တက်သွား၍၊ သမ္ဗတ္တံ-ရောက်လာသော သစ်သီးကို၊ ဂဟေတုံ-ဖမ်းယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ။

သုက်ယာတတော ၊ပေ၊ ဝိယ။ ။ကင်းခွန်ကောက်ရာ ပြင်ဘက်သို့ ဘဏ္ဍာကို ပစ်၍ ပို့ရာ၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ထိခိုက်၍ အရှိန်သေပြီးမှ လိမ့်သွားလျှင် ပါရာဇိက မကျဘဲ, ထိခိုက်သော်လည်း အရှိန်မသေဘဲ လိမ့်သွားလျှင် ပါရာဇိက ကျသကဲ့သို့ "စည်းရိုးဝယ် တစ်စုံတစ်ခုကို ထိခိုက်မိ၍ မရပ်တန့်ဘဲ ထွက်လာလျှင် အကပ်ခံခြင်းငှာ အပ်၏၊ တန့်ရပ်ပြီးမှ ထွက်လာလျှင် အရှိန်သေသောကြောင့် အကပ်ခံခြင်းငှာ မအပ်" ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘိက္ခု-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဂိလာနံ-မကျန်းမာသော၊ သာမဏေရံ-ကို၊ ခန္ဓေန-ပခုံးဖြင့်၊ ဝဟတိ-ထမ်းဆောင်သွား၏၊ သော-ထိုသာမဏေသည်၊ ဖလာ ဖလံ-သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီးကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ဂတေဟွာ-ယူ၍၊ ခန္ဓေ-ရဟန်း၏ ပခုံးပေါ်၌၊ နိသိန္နောဝ-နေလျက်ပင်၊ ဒေတိ-ပေးအံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ အပရော-အခြားသော သာမဏေသည်၊ ဘိက္ခုံ-မကျန်းမာသော ရဟန်းကို၊ ဝဟန္တော-ထမ်းဆောင်လျက်၊ ခန္ဓေ-၌၊ နိသိန္နသေ-နေသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒေတိ-အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ ယေဝ-သည်သာ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဖလိနံ-အသီးရှိသော၊ သာခံ-သစ်ခက်ကို၊ ဆာယ ဋ္ဌာယ-အရိပ်အကျိုးငှာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂစ္ဆတိ-သွားအံ့၊ ဖလာနိ-တို့ကို၊ ခါဒိတုံ-ငှာ၊ စိတ္တေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-လတ်သော်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟာပေတွာ-ကပ်စေပြီး၍၊ ဝါ-ကပ်ဖို့ရန် စေခိုင်းပြီး၍၊ ခါဒိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ မစ္ဆိကဝါရဏတ္ထံ-ယင်တို့ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ယင်ချောက်ခြင်း အကျိုးငှာ၊) ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ (ကပ်ပြီး၍၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတိ-အကပ်ခံအံ့၊ ခါဒိတုကာမော-ခဲစားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) မူလပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏမေဝ-မူလအကပ်ခံခြင်းသည်ပင်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ခါဒန္တသေ-ခဲစားသော ရဟန်း၏၊ ဒေါသော နတ္ထိ။

ဘိက္ခု-သည်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏာရဟံ-အကပ်ခံခြင်းကို ထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ယာနေ-ယာဉ်ပေါ်၌၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ မဂ္ဂံ-ခရီးကို၊ ဂစ္ဆတိ-သွား၏၊ ယာနံ-သည်၊ ကဒ္ဒမေ-ရွှံ့ညွန်၌၊ လဂ္ဂတိ-ငြိကပ်နေအံ့၊ ဒဟရော-ရဟန်းငယ်သည်၊ စက္ကံ-လှည်းဘီးကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဥက္ခိပတိ-မြှောက်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဥဂ္ဂဟိတကံနာမ နဟောတိ၊ (ဝဋ္ဋတိကိုပင် ထပ်ဖွင့်သည်၊) [လှည်းဘီးကိုသာ မြှောက်လိုစိတ်ရှိ၍ စားဖွယ်ကို မြှောက်လိုစိတ် မရှိသောကြောင့် ဥဂ္ဂဟိတက မဖြစ်။] နာဝါယ-လှေပေါ်၌၊ ထပေတွာ-၍၊ နာဝံ-ကို၊ အရိတ္တေနဝါ-ထိုးဝါးဖြင့် သော်လည်း၊ ပါဒေတိ-သွားစေအံ့၊ ဟတ္ထေနဝါ-လက်ဖြင့်သော်လည်း၊ ကမ္ပတိ-ဆွဲငင်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဥဋ္ဌမ္ဘေပိ-ဖောင်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ စာဋ္ဌိယံ-အိုးစရည်း

မစ္ဆိကဝါရဏတ္ထံ။ ။မစ္ဆိကဝါရဏတ္ထန္တိ ဧတ္ထ "သစေပိ သာခါယ လဂ္ဂရဇ ပတ္တေ ပတတိ၊ သုခေန ပရိဘုဥ္ဇိတုံ သက္ကာ, သာခါယ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ [သစ်ခက်ကို အကပ်ခံပြီးဖြစ်သောကြောင့် သစ်ခက်၌ မြူမှုန်လည်း အကပ်ခံရာတွင် ပါဝင်ပြီး ဖြစ်တော့၏၊ ထို့ကြောင့် "သုခေန ပရိဘုဥ္ဇိတုံ သက္ကာ" ဟု ဆိုသည်။] အဗ္ဘန္တရပရိဘောဂတ္ထမေဝိဓ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏန္တိ "မူလ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏမေဝ ဝဋ္ဋတီ"တိ ဝုတ္တံ၊ [မူလအကပ်ခံတုန်းကပင် အသီးရှိသော အခက်ဖြစ်၍ စားလိုလျှင် စားရအောင် အကပ်ခံခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဗ္ဘန္တရပရိဘောဂ (အတွင်းစားသုံးဖို့) ဟု ဆိုသည်။] အပရေ ပန "မစ္ဆိကဝါရဏတ္ထန္တိ ဧတ္ထ ဝစနမတ္တံ ဂဟေတွာ ဗာဟိရပရိဘောဂတ္ထံ ဂဟိတ" နန္တိ ဝဒန္တိ။ အပရေဆရာတို့ကား "ယင်ချောက်ဖို့" ဟူသော စကားမျှကို ယူ၍ ဗာဟိရ ပရိဘောဂတ္ထဟု ဆိုကြ၏။ ["မက္ခိက"ဟု ရှိသင့်လျက် ကွကို စွပ်ပြု၍ မစ္ဆိက"ဟု ရှိသည်။]

ကြီးခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ ကုဏ္ဍကေဝါ-ထမင်းအိုးခ္ဍသော်လည်းကောင်း၊ ထပေတွာပိ-ထားရ၍လည်း၊ တံ-ထိုအိုးကို၊ အနုပသမ္ပန္နေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ အနုပသမ္ပန္နံ-ကို၊ ဗာဟာယံ-လက်မောင်းခ္ဍ၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ တရိတုံ-ကူးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ တသ္မိမ္ပိ-ထိုအိုးစရည်း, သို့မဟုတ် ထမင်းအိုးသည်လည်း၊ အသတိ-သော်၊ အနုပသမ္ပန္နံ (နေ့နေ)-ကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ တံ-ထိုလူသာမဏေကို၊ ဗာဟာယံ, ဂဟေတွာ, တရိတုံ, ဝဋ္ဋတိ။ [အနုပသမ္ပန္နံ နေရာဝယ် "အနုပသမ္ပန္နေန" ဟုရှိသင့်၏။]

ဥပါသကာ-တို့သည်၊ ဂမိကဘိက္ခူနံ-ခရီးသွားမည့် ရဟန်းတို့အား၊ ပါထေယျ တဏ္ဍုလေ-ရိက္ခာဆန်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-လှူတတ်ကြကုန်၏၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ တဏ္ဍုလေ-ဆန်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူရ၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ တဏ္ဍုလေ-တို့ကို၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ နေ သက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကုန်အံ့၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ တေသံ-ထိုသာမဏေတို့၏၊ တဏ္ဍုလေ-တို့ကို၊ ဂဏှန္တိ-ယူကုန်အံ့၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ အတ္တနာ-သည်၊ ဂဟိတတဏ္ဍုလေသု-ယူအပ်သော ဆန်တို့သည်၊ ခီဏောသု-ကုန်ကုန်လတ်သော်၊ ဣတရေဟိ-မိမိတို့ ယူအပ်သော ဆန်မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ တဏ္ဍုလေဟိ-ရဟန်းတို့ ယူအပ်သော ဆန်တို့ဖြင့်၊ ယာဂုံ-ကို၊ ပစိတွာ-ကျိ၍၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ ပတ္တာနံ-တို့ကို၊ ပဋ္ဌပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ထပေတွာ-၍၊ ယာဂုံ-ကို၊ အာကိရန္တိ-လောင်းထည့်ကုန်အံ့၊ ပဏ္ဍိတောဘာဏ်ရှိသော၊ (ဝိနည်းကို တတ်သိသော၊) သာမဏေရော-သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ထေရဿ-အား၊ ဒေတိ-အံ့၊ ထေရဿ-၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အနုထေရဿ-အနုထေရ်အား၊ (ဒေတိ-အံ့၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော သပိတ်တို့ကို၊ ပရိဝတ္တေတိ-လဲလှယ်အံ့၊ သဗ္ဗေဟိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ သာမဏေရဿ-သာမဏေ၏၊ သန္တကံ-ဥစ္စာသည်၊ ဝါ - ကို၊ ဘုတ္တံ - စားသောက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (တသ္မာ - ကြောင့်၊) ဝဋ္ဋတိ။

သာမဏေရော-သည်၊ အပဏ္ဍိတော-ဉာဏ်မရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တေ-ခ္ဍ၊ ယာဂုံ-ကို၊ သယမေဝ-မိမိချည်းသာ၊ ပါတုံ-ငှာ၊ (သစေပိ) အာရဘတိ-အကယ်၍မူလည်း အားထုတ်အံ့၊ (အပဏ္ဍိတောကိုပင် အတ္တနောစသည်ဖြင့် ထပ်ဖွင့်သည်၊) (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊) အာဝုသော-ငှါရှင် သာမဏော၊ တုယှံ-၏၊ ယာဂုံ-ကို၊ မယှံ-အား၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ထေရေဟိ-တို့သည်၊ ပဋ္ဌပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ ယာစိတွာပိ-တောင်း၍လည်း၊ ပိဝိတုံ, ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ သဗ္ဗေဟိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ သာမဏေရဿ-၏၊ သန္တကမေဝ-ဥစ္စာသည်သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊ ဘုတ္တံ - စားသောက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတပစ္စယာ - ဥဂ္ဂဟိတဟူသော

အကြောင်းကြောင့်၊ ဝဇ္ဇီ-အပြစ်သို့၊ နေဝ ဖုသန္တိ-မထိရောက်ကုန်၊ သန္ဓိမိပစ္စယာ-သန္ဓိဓိဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝဇ္ဇီ-သို့၊ နု ဖုသန္တိ၊ [သာမဏေတို့၏ ဆန်ကို မိမိတို့က ယူခဲ့ရသော်လည်း ဥဂ္ဂဟိတက မဖြစ်၊ အကပ်ခံ၍ ရှေးရှေးနေ့က ယူခဲ့စေကာမူ သန္ဓိမိလည်း မဖြစ်။] ပန-ဆက်၊ ဇတ္ထု-ဤသပိတ်လဲလှယ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်း စကားရပ်၌၊ မာတာပိတူနံ-တို့ဖို့၊ တေလာဒီနိ-ဆီအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာယာဒီနံ-အရိပ်အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ-ဌာ၊ သာခါဒီနိစ-သစ်ခက်အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဟရန္တာနံ-ဆောင်ယူသော ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ဂ္ဂမေသဠ-ဤရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝိသေသော-အထူးကို၊ နဒိဿတိ-မတွေ့မြင်အပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ကာရဏံ-ကို၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ-စူးစမ်းရှာဖွေထိုက်၏။

သာမဏေရော - သည်၊ ဘုတ္တံ - ဆွမ်းကို၊ ပစိတုကာမော - ချက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တဏ္ဍုလေ-ဆန်တို့ကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေးပြီး၍၊ နိစ္စာလေတုံ-အကြွင်းမရှိ လှူပ်စေခြင်းငှာ၊ နု သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ [နိစ္စာလေတ္တာ သက္ခရံ အပနေတုံ နု သက္ကောတိ-ဆန်ဆေးသောအခါ လှူပ်၍ ကျောက်ခဲကလေးများကို ဖယ်ရှားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။] ဘိက္ခုနော-သည်၊ တဏ္ဍုလေစ-ဆန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘာဇနဉ္စ-အိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ တဏ္ဍုလေ-တို့ကို၊ ဓောဝိတ္တာ-ဆေးပြီး၍၊ နိစ္စာလေတ္တာ-အကြွင်းမရှိ လှူပ်စေပြီး၍၊ ဘာဇနံ-အိုးကို၊ ဥဒ္ဓနံ-ဖိုခနောက်သို့၊ အာရောပေတဗ္ဗံ-တင်ပေးထိုက်၏။ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ နု ကာတဗ္ဗော-မပြုထိုက်၊ (သာမံပါက ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့်တည်း၊) ပဏ္ဍကာလေ-ကျက်ပြီးရာအခါ၌၊ ဝိဝရိတ္တာ - ဖွင့်၍၊ ပဏ္ဍဘာဝေါ - ကျက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော-

---

ဇတ္ထု ၊ပေ၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ ။မိဘတို့ဖို့ ဆီအစရှိသည်တို့ကို ဆောင်ယူသွားရာ၌လည်းကောင်း, နေပူကွယ်ကာဖို့ရန် သစ်ခက်တို့ကို ဆောင်ယူသွားရာ၌လည်းကောင်း လမ်း၌စားလိုသော စိတ်ဖြစ်လျှင် အကပ်ခံ၍ စားရုံသာ၊ ထိုကဲ့သို့လှည့်လည်ခြင်းစသော အစီအစဉ်ကို ပြုလုပ်ဖို့ မလို၊ ဤနေရာ၌လည်း သာမဏေတို့၏ အကျိုးငှာ သာမဏေတို့၏ ဆန်ကို ယူဆောင်သွားရာ၌ ထိုဆန်ဖြင့် ကျိုသော ယာဂုအတွက် ဥဂ္ဂဟိတက, သန္ဓိမိ လျှင်းပါးစရာ လိုမည် မထင်၊ ထို့ကြောင့် "ကာရဏံ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသည်။

ဋီကာ။ ။ဇတ္ထု ပန သာမဏေရေဟိ ဂဟိတတဏ္ဍုလေသု ပရိက္ခိဏေသု (သာမဏေတို့ ယူအပ်သော ဆန်များ ကုန်လျှင်) အဝသေ အမှာကံ သာမဏေရာ သင်္ဂဟံ ကရောန္တိ ဝိတက္ကုပ္ပတ္တိ သမ္ဘတိ (ဧကန် သာမဏေတို့က ငါတို့အား ချီးမြှောက်မှုကို ပြုလိမ့်မည်" ဟု အကြံဖြစ်စရာ ရှိ၏။) တသ္မာ တံ ပရိဝတ္တေတွာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းများ ဆောင်ယူအပ်ခဲ့သော သာမဏေများ၏ ဆန်ကို ယာဂုကျိုရာ၌ လဲ၍သာ သုံးဆောင်ထိုက်၏။) မာတာပိတူနံ အတ္ထာယ ပန ဆာယတ္ထာယဝါ ဂဟဏေ (မိဘတို့ဖို့ ယူခြင်း, အရိပ်ရဖို့ သစ်ခက်ကို ယူခြင်း၌ကား၊) ပရိဘောဂါသာ နတ္ထိ (စားလိုသော အာသာ မရှိခဲ့) တသ္မာ တံ ဝဋ္ဋတိတိ ကာရဏံ ဝဒန္တိ။

သိထိုက်၏။ [ဆန်တုန်းက အကပ်ခံထားသောကြောင့် ကိုယ့်ဘာသာဖွင့်လျက် ကျက်မကျက် စုံစမ်းနိုင်သည်။] ဒုပ္ပဏ္ဏံ-မကောင်းသဖြင့် ကျက်သည်၊ (မနှုံးမနပ်သည်၊) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ပါဂတ္ထာယ-ကျက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပိဒဟိတုံ-ပြန်၍ ပိတ်ခြင်းငှာ၊ နု ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ [ကျက်စေလို၍ ပိတ်ခြင်းကြောင့် သာမံပါဂဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် မပိတ်ရ။] ရဇဿဝါ-မြူမှုန်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဆာရိကာယဝါ-ပြာ၏သော်လည်းကောင်း၊ အပတနတ္ထာယ-မကျခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ပိဒဟိတုံ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ [ကျက်စေလို၍ မဟုတ်ဘဲ မြူမှုန် ပြာ စသည် မကျအောင်ကား ပိတ်ကောင်း၏။] ပဏ္ဏကာလေ-ကျက်ပြီးရာအခါ၌၊ သြရောပေတုံပိ-အောက်သို့ ချခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဘုဋ္ဌိတုမ္ပိ-စားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုန ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ [ဆန်အဖြစ်တုန်းက အကပ်ခံပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထပ်၍ အကပ်ခံဖွယ် မလို။]

သာမဏေရော-သည်၊ ပစိတုံ-ငှာ၊ ပဋ္ဌိပလော-စွမ်းနိုင်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် စွမ်းနိုင်ပါသော်လည်း၊ အဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ ခဏော-အားလပ်ခွင့်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိအုံ့၊ ကတ္ထစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့ ဂန္တုကာမော-သွားလိုသည်၊ (ဟောတိ-အုံ့၊) [ခဏော နတ္ထိကို ထပ်ဖွင့်သည်။] (ဧဝံသတိ၊) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သတဏ္ဍုလော ဒကဘာဇနံ-ဆန်, ရေနှင့်တကွဖြစ်သော အိုးကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂတေဟာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဥဒ္ဓနံ-ဖိုခနောက်သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ဇာလေတွာ-တောက်စေပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဂစ္ဆာဟိ-သွားပါလော၊ ဣတိ, ဝတ္တေဗ္ဗော-ပြောထိုက်၏၊ [အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆန်စသည်နှင့်တကွ ထမင်းအိုးကို ရဟန်းကိုယ်တိုင် တည်ပြီးနောက် မီးကို ကိုယ်တိုင် မတောက်စေကောင်းသောကြောင့် "ကိုရင် မီးကို တောက်စေပြီးမှ သွားပါ" ဟု ပြောရမည်။] တတော-ထိုမီးကို တောက်စေပြီးရာ အခါမှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ("ပဏ္ဏကာလေ ဝိဝရိတ္တာ ပဏ္ဏဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော" မှ စ၍ "ပုန ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ" တိုင်အောင် ညွှန်သည်။) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ဘိက္ခု-သည်၊ ယာဂုအတ္ထာယ-ယာဂုအကျိုးငှာ၊ သုဒ္ဓ-စင်ကြယ်သော၊ ဘာဇနံ-အိုးကို၊ (အာမိသ စသည်လည်း မပါ, မြူမှုန် မပါအောင်လည်း စင်ကြယ်သော ရေဖြင့် ဆေးအပ်ပြီးသော အိုးကို၊) အာရောပေတွာ-ဖိုခနောက်ပေါ်သို့ တင်၍၊ ဥဒကံ-ကို၊ (ဆန်မပါသော ရေသက်သက်ကို၊) တာပေတိ-ပူစေအုံ့၊ ဝဋ္ဋတိ၊ တတ္ထေ-ပူသော၊ ဥဒကေ-၌၊ သာမဏေရော-သည်၊ တဏ္ဍုလေ-တို့ကို၊ ပက္ခိပတိ-ထည့်အုံ့၊ တတော-ထိုထည့်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ဘိက္ခုနော-သည်၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ နု ကာတဗ္ဗော-မပြုထိုက်၊ ["သာမံပါက ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့် မီးကို မပြုထိုက်" ဟု ဆိုသည်။] ပဏ္ဏယာဂုံ-ကျက်ပြီးသော ယာဂုကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံ၍၊ ပါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သာမဏေရော-သည်၊ ယာဂုံ-ကို၊ ပစတိ-ကျိုနေ၏၊ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စကော-

လက်၏ ကုက္ကုစ္စကို ပြုတတ်သော၊ ဝါ-လက်ဆော့သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကိုဋ္ဌန္တော-ကစားလျက်၊ (ကစားသောအားဖြင့်၊) ဘာဇန်-အိုးကို၊ အာမသတိ-သုံးသပ်အံ့၊ ဝါ-ကိုင်အံ့၊ ပိဓာန်-အဖုံးကို၊ အာမသတိ-အံ့၊ ဝါ-အံ့၊ ဥဂ္ဂတံ-တက်လာသော၊ ဖေဏ-ယာဂုအမြှုပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-ဖြတ်၍၊ (ယောက်မစသည်ဖြင့် ဖြတ်၍၊) ဟရတိ-ဖယ်ရှားအံ့၊ တသေဝ-ထိုရဟန်းအားသာ၊ ပါတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဒုရူပစိဏ္ဏံနာမ-မကောင်းသဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဒဗ္ဗီဝါ-ယောက်မကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဇ္ဇုကံဝါ-ယောက်ချိုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဇွန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတ္ဝာ-ကိုင်၍၊ အနုပဂ္ဂါပန္တော-မမြှောက်ဘဲ၊ သစေ အာလုဠေတိ-အကယ်၍ မွှေအံ့၊ (ဧဝံသတိ - ဤသို့မွှေလတ်သော်၊) သဗ္ဗေသံ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ (ပါတုံ၊) နဝဋ္ဋတိ၊ သာမံပါကဗ္ဗေဝ-ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဒုရူပစိဏ္ဏဗ္ဗ-မကောင်းသဖြင့် ပြုကျင့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ (ဘာဇန်-အိုးကို၊) သစေ ဥက္ခိပတိ-အကယ်၍ မြှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဥဂ္ဂဟိတကမ္ပိ-ဥဂ္ဂဟိတကသည်လည်း၊ (အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင် မြှောက်ယူအပ်သည်လည်း၊) ဟောတိ။

ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌာ၊ စရိတ္ဝာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊ အာဓာရကေ-သပိတ်ခြေပေါ်၌၊ ပတ္တော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတော-ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ [သပိတ်ကို ချထားတုန်းက နောက်ထပ် အကပ်ခံဖို့ရန် အကပ်ဖျက်သော အားဖြင့် ချထားသော သပိတ်တည်း။] တတြ-ထိုသို့ချထားရာ၌၊ အညော-သပိတ်ရှင်မှ အခြားသော၊ လောလဘိက္ခု-လျှပ်ပေါ်လော်လီသော ရဟန်းသည်၊ ကိုဋ္ဌန္တော-ကစားလျက်၊ (ကစားသောအားဖြင့်၊) ပတ္တံ-ကို၊ စေ အာမသတိ-အကယ်၍ သုံးသပ်အံ့၊ (ကိုင်အံ့၊) ပတ္တပိဓာနံ-သပိတ်ဖုံးကို၊ စေ အာမသတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) တသေဝ-ထိုရဟန်းအားသာ၊ တတော-ထိုသပိတ်ထည်းမှ၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်သော၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းသည်၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဥက္ခိပိတ္ဝာ-မြှောက်၍၊ သစေ ထပေတိ-အကယ်၍ ပြန်ထားအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ နဝဋ္ဋတိ၊ (မြှောက်ယူတုန်းက ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းအားလုံး မအပ်-ဟူလို၊) တတ္ထဇာတကဖလာနိ-ထိုသစ်ပင်၌ ဖြစ်သော သစ်သီးတို့ကို၊ သာခါယဝါ-သစ်ခက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝလ္လိယာဝါ-နွယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေဟ္ဝာ-ကိုင်၍၊ (သစေ) စာလေတိ-အကယ်၍ လှုပ်စေအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့လှုပ်စေလတ်သော်၊) တသေဝ-ထိုရဟန်းအားသာ၊ တတော-ထိုသစ်ပင်မှ၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်သော၊ ဖလံ-အသီးသည်၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ဒုရူပစိဏ္ဏဒုက္ကဋဗ္ဗ-ဒုရူပစိဏ္ဏဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဖလရုက္ခံ-အသီးရှိသော သစ်ပင်ကို၊ အပသယိတုံဝါ-မှီခြင်းငှာ

လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုသစ်ပင်၌၊ ကဏ္ဍကေ-ဆူးတို့ကို၊ ပန္ဓိတုံဝါ-ဖွဲ့ခြင်းငှာလည်း ကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ရှင်စ္ဆေသော တိရစ္ဆာန်များ သစ်ပင်ပေါ် တက်၍ အသီးကို မစားနိုင်အောင် သစ်ပင်၏ ပင်လုံး၌ ဆူးစသည် ဖွဲ့ထားခြင်းငှာ အပ်သည်-ဟူလို။] ဒုရူပစိဏ္ဏံ-သည်၊ နု ဟောတိ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

☰ ပန-ဆက်၊ အရညေ-တောင်၌၊ ပတိတံ-ကျနေသော၊ အမ္မဖလာဒီ-သရက်သီး အစရှိသော ဝတ္ထုကို၊ ဒိသွာ-၍၊ သာမဏေရဿ-အား၊ [မိမိအတွက်, ရဟန်းများ အတွက် မဟုတ်ရကား ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူခြင်းကြောင့် ဥဂ္ဂဟိတက ဒုက္ကဋ် အာပတ် မသင့်-ဟူလို။] သီဟဝိယာသာဒီ-ခြသေ့စားကြွင်း အစရှိသော အစာကို၊ ဒိသွာပိ-တွေ့၍လည်း၊ သာမဏေရဿ-အား၊ ဒဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာဝါ-အကပ်ခံ၍သော်လည်းကောင်း၊ အပဋိဂ္ဂဟေတွာဝါ-အကပ်မခံ မူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အာဟရိတွာ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝိတက္ကံ-အကြံကို၊ သောဓေတုံ-သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊ သစေ သဏ္ဌာတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) တတော-ထိုသာမဏေ၏ အထံမှ၊ လဒ္ဓ-ရအပ်သော သီဟဝိယာသ အစရှိသည်ကို၊ ခါဒိတုမ္မိ ဝဋ္ဋတိ၊ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ-သားစိမ်း ငါးစိမ်းကို ကောက်ယူခြင်းဟူသော ကြောင်းကြောင့်၊ ဝဇ္ဇံ-အပြစ်သို့၊ နေဝ ဖုသတိ-မရောက်၊ ဥဂ္ဂဟိတကပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဝဇ္ဇံ နု ဖုသတိ။

မာတာပိတူနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ တေလာဒီနံ-ဆီ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသော ရဟန်း၏၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဗျာဓိ-အနာသည်၊ (သစေ) ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တတော-ထိုဆီ အစရှိသည် တို့မှ၊ ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ (ပရိဘုဥ္ဇိတုံ-ငှာ၊) ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊

သီဟဝိယာသာဒီ ၊ပေ၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ။အစိမ်းသရဲ ဖမ်းစားသော ရောဂါရှိလျှင် သားစိမ်း ငါးစိမ်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာမကမံသံ, အာမကလောဟိတံ-[ဝိနည်းမဟာဝါ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက။] ဤနေရာ၌ သားစိမ်း ငါးစိမ်းလည်းဖြစ်, အမနုဿိကအာဟာရလည်း မရှိပါဘဲလျက် ခြသေ့စားကြွင်း စသည်ကို ကိုင်ယူကောင်းပါ သလော-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "သီဟဝိယာသာဒီ" စသည်ကို မိန့်၊ မိမိအတွက် ရဟန်း များအတွက် မဟုတ်၊ သာမဏေအတွက် ဖြစ်သောကြောင့် ကိုင်ယူကောင်းပါသည်-ဟူလို။

ဝိတက္ကံ သောဓေတုံ။ ။"သာမဏေ အထံရောက်လျှင် သာမဏေက ငါ့ကိုလည်း ပေးလိမ့်မည်" ဟူသော အကြံကို "ဝိတက္က" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုအကြံမျိုး မရှိအောင် စိတ်ထား နိုင်ခြင်းကို "သောဓေတုံ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုအကြံမျိုး မဖြစ်အောင် သုတ်သင်ခြင်းငှာ စွမ်း နိုင်လျှင် သာမဏေအထံ ရောက်သောအခါ သာမဏေက တစ်ဆင့် ပေးပြန်မူ စားကောင်း သည်။

ပဋ္ဌိဂ္ဂတေဟွာ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ မူလေပိ-အရင်းခ္ခ်ိလည်း၊ (ဆောင်ယူခဲ့စဉ်တုန်းကလည်း၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ပုန, ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ မာတာပိတူနံ-တို့၏၊ တဏ္ဍုလေ-တို့ကို၊ အာဟရိတ္တာ-၍၊ ဒေတိ-အံ့၊ တေ-ထိုမိဘတို့သည်၊ တတောယေဝ-ထိုဆန်တို့မှသာလျှင်၊ ယာဂုအာဒိနိ-ယာဂုအစရှိသည်တို့ကို၊ သမ္ဘာဒေတ္တာ-ပြီးစီးစေ၍၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သန္နိဓိပစ္စယာဝါ, ဥဂ္ဂဟိတကပစ္စယာဝါ ဒေါသော နတ္ထိ။ [သန္နိဓိပါစိတ်အာပတ်, ဥဂ္ဂဟိတကဒုက္ကဋ်အာပတ် မသင့်-ဟူလို။]

ဘိက္ခု-သည်၊ ပိဒဟိတ္တာ-ပိတ်၍၊ (ပြာ မကျအောင် ပိတ်၍၊) ဥဒကံ-ရေကို၊ (ထင်ရှားသော အမှုန် မပါအောင် စစ်အပ်ပြီးသော ရေကို၊) တာပေတိ-ပူစေအံ့၊ ယာဝ ပရိက္ခယာ-ကုန်သည့်တိုင်အောင်၊ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဇတ္ထု-ဤ ရေနွေးခ္ခ်ိ၊ ဆာရိကာ-ပြာသည်၊ သစေ ပတတိ-အကယ်၍ ကျအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဒီယသဏ္ဌာသေန-ရှည်သော သံညှပ်ဖြင့်၊ ထာလကံ-ခွက်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ တေလံ-ဆီကို၊ ပစန္တသ-ချက်စဉ်၊ ဆာရိကာ-သည်၊ (သစေ) ပတတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဝါ-မှ၊ အမုဉ္စန္တေနေဝ-မလွှတ်ဘဲသာ၊ ပစိတ္တာ-ချက်မြဲ ချက်ပြီး၍၊ သြတာရေတ္တာ-အောက်သို့ ချ၍၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အဂ်ါရာပိ-မီးကျီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါရုနိဝါ-ထင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂတေဟွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ) (ဧဝံသတိ၊) မူလပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏမေဝ-မူလအကပ်ခံခြင်းသည်ပင်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ပြာကျသော်လည်း မီးကျီးထင်းတို့ကို အကပ်ခံပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ် အကပ်ခံဖွယ် မလို၊ ပြာသည် နဝသမုဋ္ဌိတ မဟုတ်၊ ထိုမီးကျီးထင်းတို့မှ ဖြစ်သော တံသမုဋ္ဌိတတည်း။] ဘိက္ခု-သည်၊ ဥစ္ဆု-ကို၊ ခါဒတိ-ခဲစားနေ၏၊ သာမဏေရော-သည်၊ မယှမ္ပိ-တပည့်တော်အားလည်း၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ, ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ ဣတောဟေ-ဤကြောင့်မှ၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-ဖြတ်၍၊ ဂဏ္ဍ-ယူလော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သော သာမဏေသည်၊ ဂဏ္ဍာတိ-ယူအံ့၊ အဝသေသေ-ကြွင်းသော ကြဲအပိုင်းခ္ခ်ိ၊ ပုန, ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ, နတ္ထိ၊ ဂုဠပိဏ္ဍက-တင်လဲခဲကို၊ ခါဒန္တသာပိ-ခဲစားစဉ်လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဟိ-မှန်၊ ဝုတ္တောကာသတော-ပြောဆိုအပ်သော အရပ်မှ၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-၍၊ ဂဟိတာဝသေသံ-ယူအပ်ပြီးမှ ကြွင်းသော ကြဲပိုင်း ထန်းလျက်ခဲသည်၊ အဇဟိတပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏမေဝ-မစွန့်အပ်သော အကပ်ခံခြင်းရှိသည်သာ၊ ဝါ-အကပ်ခံခြင်းကို မစွန့်သည်သာ၊ ဟောတိ။

ဘိက္ခု-သည်၊ ဂုဏ်-တင်လဲကို၊ ဘာဇေန္တော-ဝေဖန်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ကောဋ္ဌာသေ-အဖို့အစုတို့ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ဘိက္ခုပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သာမဏေရာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ဧကဂ္ဂဟဏေနေဝ-တစ်ကြိမ်တည်း ကိုင်ယူခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ [ကိုင်ပြီး ပြန်မချဘဲ ယူသွားခြင်းကို "ဧကဂ္ဂဟဏ" ဟု ဆိုသည်။] ဂဟိတာဝသေသံ-ယူအပ်ပြီးမှ ကြွင်းသော တင်လဲသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ-အကပ်ခံအပ်မြဲ ခံအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ လောလသာမဏေရော-လျှပ်ပေါ်လော်လီသော သာမဏေသည်၊ ဂဏ္ဍိတ္တာ ဂဏ္ဍိတ္တာ-ယူပြီး၍ ယူပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သစေ ထပေတိ-အကယ်၍ ထားအုံ၊ (ဧဝံသတိ၊) တဿ-ထိုသာမဏေ၏၊ ဝါ-သည်၊ ဂဟိတာဝသေသံ-ယူအပ်ပြီးမှ ကြွင်းသော တင်လဲသည်၊ (ယူပြီး၍ ပြန်ချထားအပ်ခဲ့သော တင်လဲသည်၊) အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-ပဋိဂ္ဂဟိတ မဟုတ်သည်၊ ဝါ-အကပ်ပျက်သည်၊ ဟောတိ။

ဘိက္ခု-သည်၊ ဓူမဝဋ္ဋိ-အခိုးရှိသော အလိပ်ကို၊ ဝါ-ဆေးလိပ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဓူမံ-အခိုးကို၊ ပိဝတိ-သောက်အုံ၊ မုခဋ္ဌ-ခံတွင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဌောစ-လည်ချောင်းသည်လည်းကောင်း၊ မနောသိလာယ-ဆေးဒန်းမြင်းသီလာဖြင့်၊ လိတ္တော ဝိယ-သုတ်လိမ်းအပ်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ-၏။ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊) ယာဝကာလိကံ-ယာဝကာလိကခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိကခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့်၊ ယာဝဇီဝိကသံသဂ္ဂေ-ယာဝဇီဝိကဆေးညှိတို့ ရောနှောမိခြင်းကြောင့်၊ ဒေါသော-သည်၊ နတ္ထိ။

ကောဋ္ဌာသေ ကရောတိ။ ။ကောဋ္ဌာသေ ကရောတိတိ ဘိက္ခုစ သာမဏေရာစ အတ္တနော အတ္တနော အဘိရုစိတံ ကောဋ္ဌာသံ ဂဏှန္တိ သဗ္ဗေသံ သမကေ ကောဋ္ဌာသေ ကရောတိ-ဋီကာ၊ ဤဋီကာကို ထောက်၍ "အချို့. သံယိကစားဖွယ် သောက်ဖွယ် ဝေစုဝေရာဝယ် သာမဏေများလည်း ရဟန်းများနှင့် အညီအမျှ ရနိုင်၏" ဟု မှတ်ချက်တစ်ခု ရပြန်သည်၊ မဟာဝါ, စီဝရက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌ကား သာမဏေတို့အား တစ်ဝက် ပေးရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် "ကျေးဇူး အထူးမများလျှင် တစ်ဝက်သာ ပေး, သာမဏေများက သံယိက အလုပ်ကို များစွာ လုပ်ရလျှင် အညီအမျှ ပေးပါ" ဟု မှတ်သင့်သည်။

ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ဒေါသော နတ္ထိ။ ။ဓူမ-အခိုးရှိသော + ဝဋ္ဋိ-အလုံး (အလိပ်) ဟူသည်ကို "ဆေးလိပ်" ဟု ဆိုကြ၏။ ကုလားကြီးတွေ သောက်သော တမာဂူလည်း ဓူမဝဋ္ဋိပင်တည်း၊ ထိုဆေးလိပ်ကို သောက်သောအခါ ခံတွင်း၌လည်းကောင်း, လည်ချောင်း၌လည်းကောင်း ဆေးညှိကလေးတွေ အနည်းငယ် ကပ်နေတတ်၏၊ အနည်းငယ်ဆိုသော်လည်း ကြာ၍ အခွံခွာသောအခါ အညိုရောင်ကလေးသည် အဗ္ဗောဟာရိက မဖြစ်သကဲ့သို့ ဤဆေးညှိကလေးလည်း အဗ္ဗောဟာရိက မဟုတ်၊ အာပတ်၏ အင်္ဂါဟု ပြောဆိုလောက်သည်၊ သို့သော် အာရုံတက်ပြီးမှ အကပ်ခံ၍ သောက်သောကြောင့် ယာဝကာလိက ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ထပ်၍ စားခြင်းငှာ

ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ပစန္တိသဝါ-ဖုတ်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ ပစန္တိသဝါ-ကျိုစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏနာသမုခဆိဒ္ဒေဟိ-နားပေါက်, နှာခေါင်းပေါက်, ပါးစပ်ပေါက်တို့မှ၊ ဓူမော-မီးအခိုးသည်၊ ပဝိသတိ-ဝင်အံ့၊ ဗျာဓိ ပစ္စယာ-အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပုပ္ပဝါ-ပန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖလံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပယိယ်တိ-နှမ်းရှုအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) အဗ္ဘောဟာရိကတ္တာ-အဗ္ဘောဟာရိက၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဘတ္တုဂ္ဂါရော-ကြို့ထိုးခြင်း စသည်ကြောင့် အန်ထွက်လာသော အစာသည်၊ တာလုံ-အာစောက်ကို၊ အာဟစ္စ-ထိခိုက်၍၊ အန္တောယေဝ-အတွင်းသို့သာ၊ ပဝိသတိ-ပြန်ဝင်အံ့၊ အဝိသယတ္တာ-စောင့်စည်းနိုင်သော အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပြန်မကျအောင် မထိန်းသိမ်းနိုင်သောကြောင့်၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ပန - ထိုသို့အပ်ပါ

အပ်၏၊ ယာဝကာလိက ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့် ယာဝဇီဝိက ဖြစ်သော ဆေးညှိုကလေး၏ ပါးစပ်အတွင်း၌ ရောရ၍ ဝမ်းတွင်းသို့ ဝင်သွားခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ် မရှိ။

ဆက်ဦးအံ့-ဆေးလိပ်ကို အကပ်ခံသော်လည်း ဆေးလိပ်သောက်ပြီးသောအခါ ခံတွင်း၌ ငြိကပ်၍ ကျန်ရစ်သော အညှိုကလေးများကို အကပ်မခံရသေးဟု ထင်မှားဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုသို့ထင်မှား၍ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိပါသလောဟု ယုံမှားဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဒေါသော နတ္ထိ" ဟု ဆိုသည်။ [ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာတိ တဒဟု ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ တေနေဝ "ယာဝကာလိကေန ၊ပေ၊ ဒေါသော နတ္ထိ"တိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။] သစေ ပန ပုရိမဒိဝသေ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ ထပိတာ ဟောတိ၊ သာမိသေန မုခေန-အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော ခံတွင်းဖြင့်၊ တဿာ ဝဋ္ဋိယာ ဓူမံ ပိဝိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဆိုလိုရင်းကား-"ဆေးလိပ်ကို ရှေးရှေးနေ့က အကပ်ခံထားလျှင် ထိုဆေးလိပ်၏ အာခေါင်တွင် ကပ်နေသော ဆေးညှိနှင့် ယနေ့ အကပ်ခံအပ်သော ယာဝကာလိက (ဆွမ်းစသော အာမိသတို့) ရောရ၍ သွားလျှင် သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်"ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။"ဓူမဝဋ္ဋိ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတ္တာ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် ဆေးလိပ်ကို အကပ်မခံဘဲ မသောက်ကောင်း၊ အကပ်မခံဘဲ သောက်လျှင် ကိုင်ယူတုန်းကပင် ဥဂ္ဂဟိတက ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏၊ အကပ်ခံပြန်သော်လည်း အရုဏ်မတက်ခင် အကပ်ခံ၍ သောက်လျှင် အရုဏ်တက်ပြီးမှ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်နှင့် ခံတွင်း၌ ရောသွားသောကြောင့် သန္ဓိမိပါစိတ်အာပတ် သင့်ပြန်၏၊ ဆေးလိပ်ဟူသည် ယာဝဇီဝိကဝတ္ထုဖြစ်ရကား ထိုဆေးညှိ၌ လည်း ယာဝဇီဝိကဝတ္ထုပင်တည်း၊ အကြောင်းမရှိဘဲ လျက်ဆားသော်မျှ မလျက်ကောင်းရကား ထိုယာဝဇီဝိကဆေးလိပ်ကို အကြောင်းမရှိဘဲ သောက်ချင်ရုံမျှဖြင့် နေလွဲအခါ၌ မသောက်ကောင်း၊ လေနာခြင်း စသော သင့်လျော်သော အကြောင်းရှိလျှင် သောက်ကောင်း၏၊ နံနက်အခါ၌ကား အကပ်ခံ၍ သောက်လျှင် မည်သည့်အပြစ်မျှ မရှိပါ၊ ဃို့သော် လူမြင်သူမြင် မသောက်ဖို့ရန်ကား ဆရာကြီး သမားကြီးတို့ တားမြစ်လေ့ရှိကြသည်၊ ဆေးလိပ်သောက်မှုသာ မက, နေလွဲအခါ ဆေးဝါးမှု ကွမ်းစားမှုများ၌လည်း ဤသဘောပင်တည်း။

သော်လည်း၊ မုခံ-ခံတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌ-ဝင်ပြီးသော ကြို့ထိုးဖတ်ကို၊ အဗ္ဗောဟရတော-ပြန်၍ မျိုချသော ရဟန်း၏၊ ဝိကာလေ-၌၊ အာပတ္တိ, (ဟောတိ၊) ဒန္တန္တရေ-သွား၏ အကြား၌၊ လဂ္ဂဿ-ငြိကပ်နေသော၊ အာမိသဿ-အာမိသ၏၊ ရသော-အရည်သည်၊ ပဝိသတိ-ဝင်အုံ့၊ အာပတ္တိယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ၊) သုခုမံ-သိမ်မွေ့သော၊ အာမိသံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အုံ့၊ ရသော-အရသာသည်၊ (သစေ) နပညာယတိ-အကယ်၍ မထင်ရှားအုံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်၊) အဗ္ဗောဟာရိကပက္ခံ-အဗ္ဗောဟာရိက ဘက်သို့၊ ဘဇတိ-ကပ်ဝင်တော့၏။။

ကာလေ-မွန်းတည့်ချိန် အခါသည်၊ ဥပကဋ္ဌေ-နီးကပ်သော်၊ နိရုဒကဋ္ဌာနေ-ရေမရှိသော အရပ်၌၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဥ္ဇိတွာ-စားပြီး၍၊ ကက္ခာရေတွာ-ကက်ဟု အသံပြု၍၊ (ဟက်၍၊) ဒွိတ္တယော-၂ ခု ၃ ခုကုန်သော၊ ခေဠပိဏ္ဍေ-တံတွေးခဲတို့ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေပြီး၍၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ-ရေ၏ တည်ရာအရပ်သို့၊ ဂန္တွာ-ရောက်၍၊ ဝါ-ရောက်မှ၊ မုခံ-ပါးစပ်ကို၊ ဝိက္ခာလေတဗ္ဗံ-ဆေးရာ၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ထပိတသိဏိဝေရာဒီနံ-ထားအပ်သော ချင်းအစရှိသည်တို့၏၊ အကုံရာ-အညွှန့်တို့သည်၊ နိက္ခမန္တိ-ထွက်ကုန်အုံ့၊ ပုန, ပဋိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ (တံသမုဋ္ဌိတဖြစ်သော ကြောင့် နောက်ထပ် အကပ်ခံဖွယ်-မလို၊) လောဏော-ဆားသည်၊ အသတိ-သော်၊ သမုဋ္ဌေါဒကေန-သမုဋ္ဌရာရေဖြင့်၊ လောဏကိစ္စံ-ဆား၏ ကိစ္စကို၊ ကာတုံ, ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ထပိတံ-သော၊ လောဏောဒကံ-ဆားရေသည်၊ လောဏံ-သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အုံ့၊ လောဏံဝါ- ဆားသည်သော်လည်း၊ ဥဒကံ - သည်၊ ဟောတိ-

---

ဝိကာလေ အာပတ္တိ။ ။"ဝိကာလေ အာပတ္တိ" ဟူသည် ဝိကာလဘောဇနအာပတ်, သန္နိဓိအာပတ်တည်း၊ လည်ချောင်းသို့ ဝင်ပြီး အာဟာရသည် ပြန်ထွက်လာသော်လည်း နံနက်ကာလ၌ ဖြစ်လျှင် ပြန်၍ မျိုချမှုကြောင့် အာပတ် မသင့်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း- ထိုအာဟာရက အကပ်ခံအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ဝိကာလ၌ ပြန်၍ မျိုချလျှင် အဒိန္နသိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်၍ အာပတ်မသင့်သော်လည်း ဝိကာလဘောဇနနှင့် သန္နိဓိအာပတ်ကား သင့်သည်-ဟူလို။

ကက္ခာရေတွာ။ ။ကက်ဣတိ ကရီယတေတိ ကက်ကာရော၊ ဣတိ နောက်အက္ခရာသို့ ကပ်သောအခါ ကာ၌ ကသည် ခဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် (နိက္ခမောက္ခဲသို့) "ကက္ခာရော"ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့နောက် အာစာရ (ကရ) အနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်, ဧပြု၍ တွာပစ္စည်းဖြင့် "ကက္ခာရေတွာ" ဟု ပြီးသည်၊ ထို "ကက်" ဟူသော အသံဟူသည် ယခုအခါ သလိပ်ဟက်သံပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် သလိပ်ဟက်၍ သလိပ်ခဲ တံတွေးခဲများ ၂ ခဲ ၃ ခဲ ကျသွားပါစေ" ဟု ဆိုသည်။ [ဤသို့သလိပ်ဟက်စေခြင်းမှာလည်း ခံတွင်း၌ ဆွမ်းစသော အာမိသများ မကျန်ဘဲ သန့်ရှင်းစေလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်၊ ထိုနောက်မှ အတော်ဝေးသော ရေရှိရာ အရပ်သို့ ရောက်သော အခါ ပါးစပ်ကို ဆေးပါ-ဟု ညွှန်ပြသည်။]

ဖြစ်အံ့၊ ရသောဝါ-ကြံရည်သည်သော်လည်း၊ ဖာဏိတံ-တင်လဲသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဖာဏိတံဝါ-တင်လဲသည်သော်လည်း၊ ရသော-အရည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ-မူလအကပ်ခံခြင်းသည်ပင်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဟိမကာရကာ-ဆီးနှင်း, မိုးသီး မိုးပေါက်တို့သည်၊ ဥဒကဂတိကာဧဝ-ရေနှင့် အလားတူကုန်သည်သာတည်း၊ ပါရိဟာရိကေန-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သော၊ ကတကဋ္ဌာ-ခပေါင်းရေကြည်စေ့ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ပသာဒေန္တိ-ကြည်စေကုန်အံ့၊ တံ-ထိုခပေါင်းရေကြည်စေ့သည်၊ အဗ္ဘောဟာရိကံ-ကတည်း၊ အာမိသေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ (ပိဝိတုံ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ [ယသ္မာ ကတကဋ္ဌ ဥဒကံ ပသာဒေတွာ ဝိသုံ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ "အဗ္ဘောဟာရိက"န္တိ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ။] အာမိသဂတိကေဟိ-အာမိသ၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ-အာမိသနှင့် အလားတူကုန်သော၊ ကပိတ္ထဖလာဒိဟိ-သီးသီး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပသာဒိတံ-ကြည်စေအပ်သော ရေသည်၊ ပုရေဘတ္တမေဝ-နံနက်အခါ၌သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ [ရေထည်း၌ သီးသီး၏ အရသာပါနေသောကြောင့် နံနက်အခါ၌သာ အပ်သည်။]

ပေါက္ခရဏီအာဒီသု-လေးထောင့်ကန် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ဥဒကံ-သည်၊ ဗဟလ-ပြစ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ["ပြစ်သော်လည်း အကပ်မခံဘဲ သောက်ကောင်း၏" ဟူလို။] ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ မုခေစ-ခံတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေစ-၌လည်းကောင်း၊ သစေ လဂ္ဂတိ-အကယ်၍ ငြိကပ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) နှ ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ-သုံးဆောင်ရာ၏၊ [ဥဒကေ သုက္ခေ သေတဝဏ္ဏံ ဒသ္သေန္တံ လဂ္ဂတိ-ရေခြောက်သောအခါ ပါးစပ်နှင့် လက်၌ ဖြူသော အဆင်းကို ပြလျက် ငြိကပ်နေလျှင် အကပ်မခံဘဲ မသုံးဆောင်ကောင်း-ဟူလို။] ခေတ္တေသု-လယ်တို့၌၊ ကသိတဋ္ဌာနေ-ထွန်အပ်ရာ အရပ်၌၊ ဗဟလ-ပြစ်သော၊ ဥဒကံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗ-ရာ၏၊ (အမှုန်ပါနေသောကြောင့် အကပ်ခံရသည်၊) သန္ဓိတွာ-လယ်မှ စီးသွား၍၊ ကန္ဒရာဒီနိ-ချောင်း အစရှိသည်တို့သို့၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ နဒီ-မြစ်ကို၊ သစေ ပူရေတိ-အကယ်၍ ပြည့်စေအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ [မြစ်ထဲ ရောက်သွားလျှင် အပ်၏၊ အပ်၏ဆိုသော်လည်း အမှုန်မပါအောင် ကြည်နေသော ရေသာ မစစ်ဘဲ သောက်ကောင်းသည်၊ ထင်ရှားသော အမှုန်ပါနေလျှင်ကား စစ်၍ သောက်ရမည်။] ကကုဓသောဇ္ဇာဒယော-ရေခတက်ပင် အစရှိသော ထူးအိုင် အစရှိသည်တို့သည်၊ ရုက္ခတော-သစ်ပင်မှ၊ ပတိတေဟိ-ကျကုန်သော၊ ပုပ္ဖေဟိ-အပွင့်တို့ဖြင့်၊ သဉ္ဇန္ဒောဒကာ-ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ရေရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ပုပ္ဖရသော-အပွင့်၏ အရသာသည်၊ သစေ နှ ပညာယတိ-အကယ်၍ မထင်ရှားအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပဋိဂ္ဂဟကိစ္စံ-ရေကို အကပ်ခံဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ ပရိတ္တံ - နည်းသော၊ ဥဒကံ - သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊

ရသော-အပ္ပင်္ဂ၏ အရသာသည်၊ ပညာယတိ-အံ့၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပဗ္ဗတ ကန္ဓရာဒိသု-တောင်, ချောက် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ကာဠဝဏ္ဏပဏ္ဏာသဏ္ဌာန ဒကေပိ-မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ရေ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ပါနီယယဇ္ဇေ-သောက်ရေအိုး၌၊ သရေဏကာနိဝါ-ဝတ်မှုန်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သဝဏ္ဏခီရာနိဝါ-အညာ၏ နို့ရည်နှင့်တကွဖြစ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗာနိ-ပန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပက္ခိတ္တာနိ-ထည့်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဥဒကံ-ကို၊) ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပုဗ္ဗာနိဝါ-ပန်းတို့ကိုသော်လည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ ပက္ခိပိတဗ္ဗာနိ-ထည့်ထိုက်ကုန်၏၊ ပါဠိလိစမ္မကမလ္လိကာ-သခွတ်ပန်း, စကားဝါပန်း, စပယ်ပန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပက္ခိတ္တာ-ထည့်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဝါသမတ္တံ-ထုံအပ်သော အနံ့မျှသည်၊ တိဋ္ဌတိ-တည်အံ့၊ တံ-ထိုအနံ့မျှသည်၊ အဗ္ဘောဟာရိကံ-ကတည်း၊ ဒုတိယ ဒိဝသေပိ-၌လည်း၊ အာမိသေန-ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့်၊ သဒ္ဓိံ (ပါတုံ၊) ဝဋ္ဋတိ၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ထပိတ ၊ပေ၊ ပါနီယတော-အကပ်ခံ၍ ထားအပ်သော ပန်းဖြင့် ထုံအပ်သော သောက်ရေမှ၊ သာမဏေရော-သည်၊ ပါနီယံ-သောက်ရေကို၊ ဂဟေတွာ-ခပ်ယူ၍၊ ပိတာဝသေသံ-သောက်အပ်ပြီးမှ အကြွင်းကို၊ တတ္ထေဝ-ထိုအိုး၌သာ၊ အာကိရတိ-လောင်းထည့်အံ့၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပဒုမသရာဒီသု-ပဒုမ္မာကြာအိုင် အစရှိသည်တို့၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ သန္ဌရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ ဌိတံ-တည်သော၊ ပုပ္ဖရေဏုံ-ပန်းဝတ်မှုန်ကို၊ ယဇ္ဇေန-အိုးဖြင့်၊ ဝိကွမ္ဘေတွာ-ခွာ၍၊ ဝါ-ဖယ်၍၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဂဟေတုံ-ခပ်ယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော၊ ဒန္ဓကဋ္ဌံ-ဒန်ပူသည်၊ ဟောတိ-ရှိအံ့၊ တဿ-ထိုဒန်ပူ၏၊ ရသံ-အရည်ကို၊ ပိဝိတုကာမော-သောက်လိုသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ-မူလအကပ်ခံခြင်းသည်ပင်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော ဒန်ပူရည်ကို၊ (ပိဝိတုကာမေန-သောက်လိုသော ရဟန်းသည်၊) ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - ဒန်ပူကို အကပ်ခံရာ၏၊ [ဒန်ပူရည်ကို သွားဏ်ဆေးတစ်မျိုးဟု ယူဆ၍ မျိုချလိုလျှင် အကပ်ခံပါ-ဟူလို။] အဇာနန္တသ-

---

ပိတာဝသေသံ။ ။သာမဏေ၏ မိမိသောက်ဖို့ ခပ်ယူအပ်ပြီးသော ရေသည် အကပ်ပျက်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအကပ်ပျက်ပြီးရေကို အိုးထည်း၌ လောင်းထည့်လိုက်လျှင် ထိုရေအားလုံး အကပ်ပျက်၏၊ ထို့ကြောင့် နောက်ထပ် အကပ်ခံရသည်၊ ခပ်ယူတုန်းကပင် ကျန်တာကို ပြန်ထည့်မည်ဟူသော အာဘောဂရှိလျှင် ကျန်သော ရေကို ပြန်၍ ထည့်ခြင်းကြောင့် အကပ်မပျက်-ဟု ဋီကာဆို၏၊ ပန်းဖြင့် မထုံအပ်ဘဲ ကြည်နေသော ရေရိုးရိုးကား သာမဏေ၏ အကျန်ပင် ဖြစ်ဝေ အကပ်ခံဖွယ် မလို။

မသိစဉ်၊ ရသော-ဒန်ပူရည်သည်၊ ပဝိဋ္ဌေပိ-ဝင်သွားပါသော်လည်း၊ အာပတ္တိယေဝ-သည်သာ၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-ဤဒန္တပေါဏ သိက္ခာပုဒ်သည်၊ အစိတ္တကံ-လွန်ကျူးလိုစိတ် မရှိသော်လည်း သင့်ရောက်ခြင်းရှိ သော သိက္ခာပုဒ်သည်၊ (ဟောတိ၊) (တသ္မာ-တည်း)။

မဟာဘူတေသု-မဟာဘုတ်တို့တွင်၊ ကိံ-အဘယ်မဟာဘုတ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်သနည်း၊ ကိံ-သည်၊ နု ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-အသု စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌ-သော၊) ခိရံ-နို့ရည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ကပ္ပိယမံသခီရံဝါ-အပ်သော အသားရှိသော နွားစသော သတ္တဝါတို့၏ နို့ရည်သည်သော်လည်း၊ ဟောတု - ဖြစ်စေ၊ အကပ္ပိယမံသခီရံဝါ - မအပ်သော အသားရှိသော မြင်းစသော သတ္တဝါတို့၏ နို့ရည်သည်သော်လည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပိဝန္တသ-သောက်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း၊ အသု-မျက်ရည်လည်းကောင်း၊ ခေဠော-တံတွေးလည်းကောင်း၊ သိယာ-ကိကာ-နှပ်လည်း ကောင်း၊ မုတ္တံ-ကျင်ဝယ်လည်းကောင်း၊ (အာပေါဓာတ် လွန်ကဲသော မဟာဘုတ် တို့တည်း၊) ကရီသံ-ကျင်ကြီးလည်းကောင်း၊ သေမှံ-သလိပ်လည်းကောင်း၊ ဒန္တမလံ-သွားချေးလည်းကောင်း၊ အက္ခိဂူထကော - မျက်ချေးလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏဂူထ ကော-နားချေးလည်းကောင်း၊ သရီရေ-ကိုယ်၌၊ ဥဋ္ဌိတလောဏံ-ပေါက်သော ဆား လည်းကောင်း၊ (ပထဝီဓာတ် လွန်ကဲသော မဟာဘုတ်များတည်း၊) ဣတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဘေ-ဤကိုယ်၌ တည်သော မဟာဘုတ်တို့တွင်၊ ယံ-အကြင်မဟာဘုတ်သည်၊ ဌာနတော-တည်ရာမှ၊ စဝိတ္တာ-ရွှေ့လျှောရ၊ ပတ္ထော်ဝါ - သပိတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထော်ဝါ - သော်လည်း ကောင်း၊ ပတတိ-ပြုတ်ကျ၏၊ တံ-ထိုမဟာဘုတ်ကို၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-အကပ်ခံရာ၏။ [ပြုတ်ကျလျှင်သာ အကပ်ခံရသည်၊ လက်ဖြင့် တမင်ယူလျှင် အကပ်ခံဖွယ် မလို၊ ပတတိတိ ဝိစ္ဆိန္နဋ္ဌာ ပတတိ၊ ဝိစ္ဆိန္နဋ္ဌာ ပတိတမေဝ ဟိ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နု ဣတရံ-ဋီကာ။]

အဂ်ိလဂ္ဂ-ကိုယ်၌ ငြိကပ်သော မဟာဘုတ်သည်၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတကမေဝ-ပဋ္ဌိဂ္ဂ ဟိတကမည်သည်သာ၊ ဝါ-အကပ်ခံအပ်ပြီးဖြစ်သည်သာ၊ ဉာဏပါယသံ-ပူသော နို့ယနာကို၊ ဘုဥ္ဇန္တသ-စားစဉ်၊ သေဒေါ-ချွေးသည်၊ အဂ်ိလိအနုသာရေန-လက် ချောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ဧကာပဒ္ဓေါ-နို့ယနာနှင့် တစ်စပ်တည်းသာလျှင်၊ ဟုတ္ဝာ-၍၊ ပါယသေ-နို့ယနာ၌၊ သန္ဓိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာ တည်အံ့၊ (ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၌ စပ်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ ပိဏ္ဍာယ-ဌာ၊ စရန္တသ-စဉ်၊ ဟတ္ထတောဝါ-လက်မှ သော်လည်းကောင်း၊ ပတ္တသ - ၏၊ မုခဝဋ္ဋိတောဝါ - နှုတ်ခမ်းရစ်မှသော်လည်း ကောင်း၊ ပတ္တတလံ-သပိတ်အပြင်သို့၊ ဩရောဟတိ-သက်ဆင်းအံ့ ဣတ္ထ-ဤချွေး၌၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ (ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် တစ်ဆက်တည်း ဆက်၍ သွားသောကြောင့်

နောက်ထပ် အကပ်ခံဖွယ် မလို၊) စျာမမဟာဘူတေသု-မီးလောင်အပ်သော မဟာဘုတ်တို့တွင်၊ ဣဒံနာမ-ဤမည်သော မဟာဘုတ်သည်၊ နဝဠူတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ဆိုဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ဆိုဖွယ် မရှိပါသော်လည်း၊ ဒုဒ္ဓာပိတံ-မကောင်းသဖြင့် မီးလောင်စေအပ်သော အရိုးစသော မဟာဘုတ်သည်၊ နဝဠူတိ-မအပ်၊ သုဒ္ဓာပိတံ-ကောင်းစွာ မီးလောင်စေအပ်သော မဟာဘုတ်သည်၊ (ဝဠူတိ၌ စပ်၊) ဝါ-ကို၊ (စုဏ္ဏံ ကတ္တာ၌ စပ်၊) မနုဿဋ္ဌိမ်-လူရိုးကိုသော်မှလည်း၊ စုဏ္ဏံ-အမှုန့်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ လေဟော-လျက်ဖွယ်၌၊ (လျက်ဆားစသော လျက်ဖွယ်၌၊) ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝဠူတိ။

စတ္တာရိ-လေးပါးကုန်သော၊ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ-မဟာဝိကဋ္ဌဆေးတို့ကို၊ [ဝိကဋ္ဌာနိတိ အပကတိဘောဇနတ္တာ-ရိုးရာအစာ မဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိကဋ္ဌာနိ-ဝိကဋ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိရူပါနိတိ အတ္ထော-နိသဂ္ဂိ, ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်ဋီကာ၊ ကခ်ါဘာသာဋီကာ၌ အကျယ်ရေးထားပြီ။] ကပ္ပိယကာရကေ - သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ သာမမ်ပိ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်လည်း၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ, ဝဠူတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအသတိ ကပ္ပိယကာရကေဟူသော ပါဋ်၌၊ ဒုဗ္ဗစောပိ-အပြောအဆို ခက်သူမှလည်းဖြစ်သော၊ အသမတ္ထောပိ-မစွမ်းနိုင်သူမှလည်းဖြစ်သော၊ (အိုနေ၍ သို့မဟုတ် ငယ်နေ၍ မစွမ်းနိုင်သူမှလည်း ဖြစ်သော၊) ကပ္ပိယကာရကော-သည်၊ အသန္တပက္ခေယေဝ-မရှိသူ၏ အဖို့၌သာ၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ ဆာရိကာယ-သစ်စိမ်းပြာသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ သုက္ခဒါရုံ-ခြောက်သော သစ်သားကို၊ စျာပေတ္တာ-မီးရှို့၍၊ ဆာရိကာ-ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗာ-ထိုက်၏၊ သုက္ခဒါရုမှိ-ခြောက်သော သစ်သားသည်၊ အသတိ-သော်၊ အလ္လဒါရုံ-စိုသော သစ်သားကို၊ ရုက္ခတော-မှ၊ ဆိန္ဒိတ္တာပိ-ရဟန်းကိုယ်တိုင် ဖြတ်၍လည်း၊ ကာတုံ ဝဠူတိ၊ [အလ္လဒါရုံ ၊ပေ၊ ဝဠူတိတိ ဧတ္ထ မတ္တိကတ္ထာယ ပထဝီ ခဏိတုမ္မိ ဝဠူတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဋီကာ။] ပန-ဆက်၊ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ-၄ ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဣဒံ မဟာဝိကဋ်-ဤမဟာဝိကဋ္ဌဆေးသည်၊ ကာလောဒိဿံနာမ-ကာလောဒိဿမည်၏၊ ဝါ-မြွေကိုက်ရာ ကာလကို ရည်ရွယ်၍ ခွင့်ပြုအပ်သော ဆေးမည်၏၊ သပ္ပဒဋ္ဌက္ခဏေယေဝ-မြွေကိုက်ရာခဏ၌သာ၊ ဝဠူတိ၊ [သပ္ပဒဋ္ဌက္ခဏေယေဝ ဝဠူတိတိ အသတိ ကပ္ပိယကာရကေ သာမံ ဂဟေတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဠူတိ၊ အညဒါ ပဋ္ဌဂ္ဂါဟာပေတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-ဋီကာ။] သေသံ ၊ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။- ဒန္တပေါန သိက္ခာပဒံ ဒသမံ။ ဝဏ္ဏနာဂ္ဂမေန-ဖွင့်စဉ်အားဖြင့်၊ စတုတ္ထော-သော၊ ဘောဇနဝဂ္ဂေါ-သည်၊ သမတ္တော-ပြည့်စုံပြီ။

ဘောဇနဝဂ်အဖွင့် ပြီး၏။

ပဌမအုပ် တစ်ခန်းရပ်။